
BIBLIOTECA NAZIONALE
VITTORIO EMANUELE
6
9 F
47

I

FRA

TIAN

Po

Epograp

Epograp

Epogra

Epogra

Epogr

Epogr

EIVS

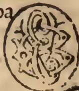
Et

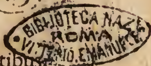
F

Col. Rom.: soc. Ie.: Coll. Ro.

IOANNIS FRANCISCI QVINTIANI STOAE BRIXIANI

Poetæ Laureati, De syllabarum quantitate Epographiæ Sex.

Epographia. I. de literis.
Epographia. II. de syllabæ accidentibus.
Epographia. III. de primis syllabis.
Epographia. IIII. de mediis syllabis.
Epographia. V. de ultimis syllabis.
Epographia. VI. de ambiguis dictionibus.

EIVSDEM ARS BREVISSIMA,
Et de aliquibus metrorum Generibus, ac de omnibus Heroici carminis speciebus.

Bibliothe Coll. Rom Secr. Soc. Jesu

VENETIIS.

Per Bartholomeum cognomento Imperatorem.

M. D. L.

INDE
PV

INDEX EORVM QVAE PRAECI-PVA SVNT IN HOC OPERE.

B

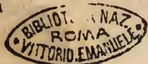
D

gaza

ſ,cum

Tabulæ finis.

IOAN. FRANCISCI QVINTIANI STOAE POE tæ Laureati, de Syllabarum quan titate, Epographia Prima.

PROOEMIVM.

VM MVLTIIVGAM, ac variegatam maiorum ſępius cogitaſſem ſententiam: quorum alii (vt refert Gellius) Pãdectas, alii miſcellanea, alii noctes, qdam antiquarum rerum alii Cornucopiæ, alii memorabilium, alii obſeruationũ, quidam dubitationum, alii adnotationum, nonnulli diatribas, alius rerum non vulgarium, ille ſyluarum, quidam polyhiſtoris libros inſcripſerunt: viſum eſt hoc opus Epographiarum, nõ minus ſcite, q̃ idonee, ne abſq; titulo in omnium prodiret manus adpellare. Ea potiſſimum ductus cauſa: q huiuſce libri ſtudioſos ad camœnalem mẽſum, & ad Muſarum compagem aditu facili tranſituros opinarer. Præſertim cum apud cæteros hæc ars aut confuſanea, aut fallax, vel claudicans haberetur metrica. Vnde difficulter, ac inteſtino, intercutaneo'ue ſudore adoleſcentes ſacroſanctam ſyllabarum potuiſſent excerpere frugem. Quocirca vt quærentibus deſit labor, ſtudioſis flacceſcat tædium, curioſis abſit ſcopulus, in hoc opus, quicquid ad artem pertinere rebar metricam, tranſtuli. Primitus nanq, quorundam triuialium labeculis, & fece mucida ita effundebãtur ſyllabæ: vt ſatius, digniuſue perpenderem, ſi eorum ſoli fugæ niues fuiſſent atramentum. Nam & errores ad

Tituli plurimi

Niues atramentum. Prouerbiũ

se trahebant veluti ferrum magnes: & (vt in adagio est) κάκιας νέφος, idest cæcias nubes: & si cui mox titulli ampullata, ansataq; videbitur ostentatio: vt totius operis concinnem perseuerantiã inspiciat, exhortor. In recessu enim magis, quàm in fronte recipiendum existimabit. Icci co vt res dictis, & dicta rebus inter se luculenter concoident, aliquid de poetica primum exordiemur: vt mox quicquid liminaris pollicetur pagina, id posticum operis comprobet calcispicium.

¶De poetica. Cap.i.

Poetica. Philosophia. Poetę morũ magistri

Poeticam artem apud priscos philosophiã adpellitatam auctores referunt: qua ab ineunte ætate (vt Strabo ait) viuẽdi mod⁹, vitę dispositio, affectuũ series, ac vicissitudines phisiologice dispõebanť. Hac enim rectæ viuẽdi viæ, salubres animæ rationes, gerẽdæ, administrandæq; res, culti; & elegãtes mores, instinctus, affectiões rerũ ordo, ordinis gradus, graduũ venustates dignosci consueuerunt: vt quæ cũ delectatiõe fieri possent, ac iucũditate, adgredi nõ adlucinarenť. Quapropter nõ absq; causa poetas morũ magistros nominauit antiquitas. Antiquitas inq̃, cũ semp poeticã fuisse arbitrer, astipulante philosophorũ philosopho Aristotele: cui, quo sub tẽpore poetica habuerit principiũ, necesse fuit addubitare. Ex quo nec imerito q huic arti incubuerint, cæteris antiqores extitisse legim⁹: qũqdem summus oium machinarũ motor, & rerũ nõ inficiãdus Opifex ab ipsis mũdi (vt ita dicã) vnguiculis mystica sua p poetas recẽsenda, decãtãdaq; demãdauit. Quocirca (vt Geograph⁹ ait Strabo) græcanicos adolescẽtes poeticis cognitũ initiari disciplinis: vtpote q̃ tãq̃ theologię nõ merã voluptatẽ: sed defectã, ac illimẽ moderatiõis gratiã cõtineret.

Philosophorũ philosophus. Poetæ omnib⁹ antiquiores.

¶Vnde poetica. Cap. ii.

Poeticavñ. Musæ vñ.

Poetica autẽ à furore cœlico, & diuino, entheoq; suffimine prouenire dicitur: quem à musis, & mu

sas ab altitonanti Ioue oriri cognouimus:quo annuẽ te oẽs cœlorum voluũtur vertigines,elemẽta mutuo nexu solidãtur. Vnde nõ ab re mundi aiam ab aliquibus dici vtiq; rimabũdus intueor. Quibus auxiliãs in pastorio ludicro Mãtuanus Homerus cõcinit. Ab Ioue principiũ musæ,Iouis,oĩa plena:quod latius nos Orpheos libro primo diximus. Sed & Theocritus i theog. Ab Ioue sunt vates felix quem deniq; musæ. Obseruãt &c. Qua ratione mot⁹ Peripatheticus ille inquit Iouem cœlum veluti cytharam tenentẽ cœlestem efficere Harmoniam. Præterea sciendũ est a Cẽsorino cognominari melicam,veluti legitimam musicam,ac modulatam:vnde omnes poetas melicos ac cõmodo dicemus epitheto:quod Cicero,& Stephanus,& Ausonius,& Gellius testãtur:vnde ẽt melicũ vel melodicum poetã græci melopion nuncupãt:& poetriã Sappho melodẽ:& Simonides ob amœnitatẽ a græcis dicit̃ γλυκυερόδης:q̃ dulcia canebat,hæc ex Pio nostro:Et ne aliquos imiter,hæc dixisse,volui q tãq̃ plagiarii surripiunt,neč illis tribuunt p quos profecerint.

Aĩa mũdi Iuppiter. Pastorium ludicrum. Mãtuanus Homerus. Orpheus. Quintiani opus. Poeticamelica. Poetæ melodić. Poetę melici. Melopius Sappho. Melodes.

¶ Poetices origo. Cap. iii.

Poetices origo.

HAnc autem à Thracibus cũ musica venisse in. x. testatur strabo: cuius originem apud Babylonios aliqui primo suis mandarunt monimẽtis. Græci apud se prius fuisse indubitato autumãt iudicio. Nõ deesse auctores à Nembrotho exortã affirmantes vidimus:quorum opinionem non tantum taxamus vt nugatoriam,quantum minus vere locutos fuisse contendimus. Parcant babilonii, cedant græci, ingeniis suopte floreant: tamen (quod eorum pace dixerim)ad excogitandam hanc diuinam,ac gemmascentem Poeticam aptissimũ idoneum'ue nõ protulerũt ingenium. Et si ab iis minime,quanto minus a gigante barbaro,infido cœlestis curiæ contemptore inuẽtam existimauero? Nos vero potius Omnipotenti re

poetice qs inuentor.

rum artifici acceptum referemus: qui modeiatã mun di machinã certa ratione,& metri harmonica dispo/ sitione regit,& ordinat. Quód edocens Pithagoras in cęlestibus, terrenisq; rebus ait esse Harmoniam. Verba insuper Diodori bibliotheces sue vi.iisce asti/ pulantur,dicentis: Musis à patre cõcessam literarum inuẽtionem,carminumq;,quam poetices dicemus ra tionẽ.Hác exercuisse primum Hebræos:q multoan/ te Græcorum poetas fuere,sacræ testantur literæ.A qbus Phemonoẽ exercuisse dixerim:mox post Phe/ monoen.xxvii.annis floruerũt Orpheus,Linus,Her culis magistri:Homer⁹,Hesiodus multo iuniores bel lo Troiano:ante Homerũ Philemon,Thamyris,Am phiõ,Dimodetus,Phœn⁹,Sibylla,Epimenides Cre tẽsis,Aristeus Proconessus,Asboleus cẽtaurus,Isan Euclius Cyprius,Orius Sami⁹,Prouethida Atheniẽ/ sis:apud Romanos vero tardius Poetica exculta est. Nam(referẽte M.Catone)ab Vrbis pricipio Poetæ contemptui habebantur,& vulgo crassatores nomi/ nabantur.Vnde mirari non est,si M.Fuluio nobilio/ ri vitio datum est:ꝙ is consul cum esset,in prouinciã Aetholiam Qu.Ennium secum duxisset.Sed primũ, qui Romæ Poetices studiũ intulerit,fuisse Liuiũ An dronicum cõsono ore,cõspiranterq; omnes testãtur: quam auxerunt Q.Ennius,M.Plautus,Nœuius, Pa cuuius,Accius,& Lucillius.Et notandum est(Pausa/ nia teste)quãdam Beo vatem Pythiã professam fuis/ se primitus poetam quendam Olenum extitisse.

Cui literarum inuentio referatur. *Quis primũ poeticã exercuerit.* *Phemon.* *Poetę post Phemonoen.* *Liuius Andronicus.* *Poeticam q auxerũt.* *Beo vates Pythia.* *Olen⁹ primus poeta*

❡Quid sit Poetica,& quid differat à Poesi, & Poemate. Cap. iiii.

POeticæ artis fictæ,veræq; narrationis congruen/ ti rhythmo vel pede metrica structura composi/ tæ diffinitionem esse Diomedes scribit:quod & Var ro dixit. Distat autem à Poesi,& Poemate:ꝙ Poe/ ticã est ipsa ars.Vnde delyrant,dicentes:Poetriã Ho

Poetices diffinitio. *poetica,* *Aliquorũ error.*

ratil : cum Poetria ſit fœmina, ſicut Pſaltria, vt apud Terētianū. Dicitur hæc eadem præclara Poetria Sappho. Poeſis eſt ſignificatiuum & cōtextus corpus ve toti⁹ peracti opis. vt Aeneis, Metamorphoſis. Cuius tria genera Fortunatianus ſcribit. ſ. actiuum, narratiuum, & coniunctiuum: de quibus ipſum legito. Poema (vt ait Poſſidoni⁹) eſt dictio numeroſa, ſeu metrica, ſiue aptiſſima operoſæ orationis ſpeciē excedēs: vt Maxima tellus, Iouis æther. vel Poema diuinarū, humanarumq; rerum inuentionem cōplectens. Præterea memoriæ mādandum eſt: Poema eſſe narrationem numeris, & uerſibus cōnexam: Poeticam autem facultatem in verſificationibus fingendis dici: ſuper quæ legito etiam Nonium Marcellum. Poematum mox verſificationes laudātur, grauis, plena, æqualis, temperata, ſubtilis, circunſpecta, florida & venuſta: quibus contrariæ ſunt, tumida, diſſoluta, exilis, fucoſa. hæc ex Fortūatiano. Præterea (auctore Cæſ. Baſſo) ſpecies Poetices latinæ ſunt hæ, Dactylica, Epigramma, Iambica, Lyrica, Tragœdia, Satyra, Prætextata, Comœdia, Tabernaria, Attellana, Rhythmonica, Mimi, licet inferius latius diſceptauerimus. De tribus Poetices characteribus Seruium legito, & Lancilotum Curium libro. ii. quanquam paulo inferius aliqua nec ſpernenda recenſebuntur.

Poetria.
Poeſis genera.
Poema
Laus ī verſificatiōe.
Vituperiū in verſificatione.
Spēs Poetices latinæ

ℂ Quid inter Poeticam, & cæteras diſciplinas. Cap. v.

Cæterarum quoq; diſciplinarum (quod & Cicero pro Archia innuit) humana diligentia, doctrina, præceptis, & arte, cognitiones adquiri in dies facile, & procliuiter dignoſcitur. Poeticam vero facultatem, niſi diuinitus inſpiret furor, quenq̄ non poſſe aſſeq maiorum eſt opinio: aut quòd ſciētias ferè (vt Strabo Geograph. primo auctor eſt) in ſe omnes cōtinet: aut quia niſi quis inſudauerit, aut diuini, & fu-

Poeticam non facile aſſeqmur.

Poetica oẽs faculta tes cõtiet.

retis numinis particeps fuerit nõ nãſciſcimur. Quod innuẽs ſacratiſſimus, Plato: ait multa poetas myſtica decantare: quæ qdem & ipſi decedente furore vix intelligant. Inſuper mellifluus oſtendit ille quoſdã ineptioris ingenii à furore corripi: inſinuans fere pręclarum opus ac poema non hominis inuẽtum, ſed deorum eſſe immortaliũ. Mox (teſte Ariſtotele) Poetica magis vniuerſalia, Hiſtoria vero ſingularia pertractat.

Poema cuius inuentum.

Poetica. Hiſtoria.

Poeticæ ſpecies.

De poeticæ artis ſpeciebus. Cap. vi.

Poeticæ artis ſpecies tres eſſe docti referũt: Actiuam, ſiue imitatiuam, a Græcis δραματικὴν vel μιμητικὴν dictam. Enarratiuam ſiue enũciatiuã, quæ Græcorum ἐξηγηματικὴ, vel ἐπαγγελτικὴ dicitur vocabulo. Tertiam communem, vel mixtam: quam Græci κοινὴν, vel μικτὴν nominant. Dramatice eſt, in qua ſolæ agunt perſonæ nulla auctoris interlocutione vt in tragœdiis, comœdiis'ue. Exegematice eſt, in quã ſolus poeta loquitur citra perſonarũ elocutionẽ: vt in carminibus Lucretii. Micte eſt, in qua & poeta, & perſonæ eloquuntur. vt in Ouidii metamorphoſi: quod opus concatenatum adpello, quia perpetua, ac recta ſerie omnes concatenatæ ſunt fabulæ: ſuper quibus noſtrum diſtichorum iam editum extat Opuſculum. Et quia ſub iis multe militant ſpecies idoneum duxi eas breuiter recenſere.

Dramatice. Exegematice. Micte. Cõcatenatum opus Oui. met. Diſtichorũ in Ouidiũ opus noſtrum.

De ſpeciebus dramatices. Cap. vii.

Dramatices ſpecies

DRamaticen multas habere ſpecies apud gręcos haud ignotum eſt. ſ. Tragicam, Comicam, Satyricam, Mimicam. apud nos Palliatam, Togatam, Pretextam, Tabernariam, Attellanam, Planipedem. Tragœdia eſt heroicæ cõditionis in aduerſo ſtatu cõprehenſio: cuius ſubiectum & materia ſunt dolores, lachrymæ, odiũ, cędes, venena, incẽdia, amaritudines

Tragœdia

erinnæ, cordolia, singultus, suspiria, filiorum disiecta membra, domorum infortunia, Furiarum concitationes, &(vt hoc nostro cócludam pētametro) insidiæ, arma, doli, vis, furor, ira, neces. Propterea iambica rabie feruescit carmen tragicum. Ideo Archelao petenti vt Euripides de se Tragœdiā scriberet, Euripidem respondisse aiunt ab eo exorādum, ne quid accideret quod dignum tragico esset carmine. & dicitur ἀπὸ τοῦ τράγου καὶ τῆς ᾠδῆς: hoc est ab hirco, eo ꝙ donaretur eo animali tragici carminis Poeta. Vnde irrefragabilis vates Horatius: Carmine qui tragico vilem certauit ob hircum vel quia (vt alii referunt) ꝙ hircus uinearum hostis est, & ob hoc alterno hoc carminis genere de cantato Libero patri sacrificabāt: vel a τρύγα: idest fece: iungebāt enim hora fecibus ante vsum personæ. In hac autē floruere apud græcos Aeschylus, Sophocles, Euripides, Ariō, Phrynicus, Ion, Ache⁹, & Philadelphi, Ptolomæi tēporibus septē fuere tragici: quos à stellarum consimili claritate nominarunt Pleiadas. ¶ Homerus: non ille magnus: sed cuius Homero vocabatur mater: nam & Homeros octo fuisse Archilochus testatur græcus auctor: quod & tāgit in æquiuocis Xenophon, Sosi:heus, Lycophrō, Alexāder, Anciades, Solip hanes. Philiscus: apud Romāos Pacuuius, Ennius, Varius, Ouidius maxime à Quintiliano, Cornelio Tacito, & Tertuliano laudat⁹: post quos Seneca, in quo genere & nos præsertim in Christi horrendo exitio. Comœdia est priuatæ, ciuilisq; cōditionis sine vllo vitæ periculo. & dicta est ἀπὸ τῶν κώμων sunt enim comæ rusticorum conuenticula. Iuuentus enim attica circumpagos progredi solebat, & quæstus causa tali vti carminū genere: vel dicitur ἀπὸ τοῦ κωμάζειν: quod est commessatum ire: nam solenni adposito die lasciuiētibus choris hoc carmen cōcinebāt. Huic proprium fuit. xxiiii. adhibere saltatores, si-

Tragœdię subiectū.
Archelaus Euripides.
Tragœdia vnde dicit
Irrefragabilis vates Horatius.
Tragici. vii Pleiades.
Homero mater.
Comædia Come.
Comædia vnde.
Saltatores
Saltatores comici.
Saltatores tragici.
Comediarū materię

cut Tragœdiæ.xv. In Comœdia autem sunt concessi amores, pharetrati Cupidines, senū trahaces ac morosæ tenacitates, iuuenū furtiuæ amatiōes, meretricū lupatæ fraudes, seruorū dolosæ technæ, Lenonum prælibata scrutinia, parasitorū profunda voracitas, sodaliū opportunæ opitulationes, militum insurgentes ac gloriosæ, cristæ, matrum indulgentiæ, patruorum inhibitiones legito etiā Apuleium lib. Floridorū.iii.

Poetæ comici. In hac floruere Susarion, Nulus, Eupolis, Aristophanes, Cratin⁹, Plato (nō philosophum dico) Pherecrates, Mænāder, Philēmō, Philestiō, Epicarm⁹, Magnes, Crates, Phrynicus. apud nostros Cecilius, Plautus, Næuius, Licinius, Attilius, Terentius, Turpilius, Trabea, Luscius, Ennius. de quorum palma Sedigyti extāt carmina. In Comœdiis primo Romanis vsi sunt galeris, nō personis. Personis autem primus vsus est præcipuus hystrio Roscius Gallus: eo q̄ esset idecorus, & oculis obuersis. Sed multa, ac plura in libro de metris discurremus. Satyrica apud Græcos fuit fabula: in qua, nō vt tragici poetæ reges, heroasq́;, sed satyros penè rusticos īduxerūt. res grauitate dignas iocis, lusibusq́; immiscentes. Satyrarum genuinum fuit tot, quot tragici, habere saltatores: q lusus. risusq́; cū luctibus immiscerent in hac Pratinas excelluit. Apud nos alīud Poematos genus satyra est: quod Lucilius inuenit maledicum, ad omniun vitia carpenda. post illum Varro Attacinus, mox Horatius secutus est, in de Persius, exin Turnus, de quo mētionem Sidonius facit: mox Iuuenalis. de quo Acro super Horatio loquēs, ait: Deniq; si Iuuēalis: nō scripsisset, nemo isto esset melior: & reuera Iuuenali, quem Satyrographū adpello, non immerito palmam docti tribuūt. quorū opinionem in nostro Latinorū iudicio affirmamus.

Personarū vsus.

Roscius gallus.

Satyrica.

Saltatores satyrici.

Iuuenalis laus.

Satyrographus.

Iuuenalis Satiricis melior.

Mimus. Mim⁹ est sermonis, gestusq́, cuiuslibet imitatio, nulla adhibita reuerētia: vnde mimum quasi imitatorem

dicimus. & cum alia quoq. poemata idem faciant, tamen quasi priuilegio quodam nomen possedit, quia communiter id retineat. Mimum scripsisse Sophrona quendã referunt, quẽ adeo adprobauit Plato, vt moriens eius Poema sub capite habuisse dicatur. Palliata, quæ à Græcis in latinum versa est, vsus primum est Liuius Andronicus, quem Cecilius, Plaut⁹, & alii plures secuti sunt. Togatæ fabulæ dicuntur, quæ per scriptæ sunt secundũ mores, & habitus hominum togatorum. idest Romanorum, quia vtetẽtur togis, velut palliatas Græcas dicimus fabulas à Græcorũ habitu. Togatarũ tot. quot palliatarũ, species sunt. Nã aliæ Prætextæ, aliæ Tabernariȩ, aliæ Attellanȩ, aliæ Planipedes noĩantur. Prætextæ, quæ & Prætextatȩ, sunt: quia ferè Regum, aut magistratuũ, qui prætexta utuntur facta comprehenduntur. Tabernariæ dicuntur: qa non Regum, sed vilium personarum, eo quòd tabulis tegerentur, acta designabant. Attellanæ, ab Attella Oscorũ ciuitate vbi primum cœperũt, dicuntur, argumenta, dictaq; iocularia continentes. Planipedes Græci dicunt mimi, mimographi quoq;, & mimologia Firmico Iulio, horũ fuere Cynȩdologi, Ityphali, Dicelistæ, & alii plures, ideo à latinis planipedes: qa planis: idest nudis: in proscœnium actores introibant, non vt tragici cum cothurnis: non vt comici cum soccis. Togata igitur prætexta similis fuit Tragȩdiæ, Tabernaria comœdiæ, Attellana satyricæ, Planipes mimo. sed de his hacten⁹, cũ apud cȩteros latior sit lectio. Tũ ẽt Rhyntonicæ q̃dã erãt, (Dõato teste) à Rhyntone vilissimo nugatore Tarẽtio. sed à Pio reprehẽdit, cũ rhyntõicas abiectas viles humiles, interpretat ex snia Columellæ, qd nostris adulat aurib⁹.

Mimus vñ Sophrõis Pœma sub capite Platoni. Palliata. Togata. Togati q Prætextæ Prætextis q vtantur. Tabnariæ Attellanȩ. Plãipedes Mimi. Mimographi, mimologi Cinedologi. Ityphali. Dicelistæ. Planus. Cothurn⁹ Tragici. Soccus comici. Rhyntonicæ. Rhynton. Dõatus reprehẽsus.

De speciebus exegematices. Cap. viii.

Exegematice tris species tantum cõtinet. s. angelticen, Historicen, Didascalien. Angeltice in qua

Angeltice

morales continentur sententiæ: vt Phocylidis Libellus, Horatii Epistolæ, Probi Opusculũ: quod vulgo Catoni perperã tribuunt. Historice, quã genealogie, & alia describuntur fabulaméta: vt Ouidii Metamorphosis, Hesiodi Theogõia. Didascalice est, qua rerũ natura, aut de syderibus scribitur: vt Lucretii carmina Varronis, & Macri: qui duo (secũdum aliquos) non dicuntur Poetæ, sed Epopœi, sicuti omnes sine figmento aliquid explicantes.

Historiæ.

Didascalice.

Poetę qui Epopęi q.

De speciebus mictes. Cap. ix.

Micte has habet species, Heroicam, siue epicã, Lyricam à Cicerone melicam dictam, Elegiacam, Dithyrambicam, Iambographiam, Epigrãmatographam, Hymnographam, Asmatographam, Epithalamiographam, Monœdam, Georgicam, Bucolicam, Epos, Rhapsodiam. Heroica, siue epica est, in quã poetę magnifico, grauiq; dicẽdi genere, ac heroico carmine fabulas allegoricas, necnon dilectas, facũdiamq; singularem describũt. Præcipui apud Gręcos hi, Homerus, Hesiodus, Panysis, Antimachus, Pisander. apud Romanos, Vergilius, Cornelius, Seuerus: cui secũdũ locũ darem⁹ (Quintiliano teste) si ad exẽplar primi libri bellum Siculum perscripsisset. Lasciuus quidem Ouidius in heroicis, & nimium sui amator ingenii: sed si quis bene rimetur multiplicem structuram, Nasoni veniã dabimus. Hos secuti sunt, Lucanus, Statius, Valerius Flaccus, & alii. Lyrica, siue melica, in qua vario carminum genere vtuntur vates. Horum chorus quinquaginta viris in circulum stantibus cõstabat, poemataq; lyricorũ canentibus: & hæc in victorum festis, quibus bos dabatur præmium. Vnde quidã eos incessens comicus, Taurophagos nominauit. Elegiaca, in qua poetæ lamentationes hexametro, pentametroq; versu decantant Græcorũ hi præcipui, Callimachus, Philetas, Mimerm⁹. apud nos. Ti

Heroica.
Epica.

Cornelii Seueri la⁹

Ouidius lasciuus.

Lyrica.
Melica.
Chorus lyricus.

Taurophagi

Elegiaca

bullus, Propertius Ouidius, Gallus. & dicitur Elegus ab ἐλέω, ideſt miſereor. nam mortuis elego accinebãt Romani Cicero de Legibus, cõſtrui vetat ſepulchrũ alius quàm quinque dieb⁹ abſoluerint: nec è lapide excitari pri⁹, nec imponi, q̃ quod capiat laudem mortui inciſam: nec plus quatuor verſib⁹, quos elegos Enni⁹ adpellat. Hoc carminis genus Romani dixerunt, Næniam. Dithyrambica, in qua poetæ ferè iidem ſunt, quod lyrici, niſi ꝙ aliquanto plura cõplectantur. Primum ꝙ cum tauro tripodem dono accipiebãt: mox ꝙ eorum poemata ad Dionyſiũ, nõ ad eos, q in agonibus vicerant, cõpoſita canebãtur. Fuerunt ſanè lyrici poetę. x. Steſichorus, Ibic⁹, Bacchillides, Anacreõ, Pindarus, Simonides, Alcman, Alcæus, Sappho, & Corinnæ binæ mulieres. Hos autem non tantũ lyricos, ſed etiam muſicos fuiſſe dixit Fortunatianus. Dithyrambici autem, qui & Cyclici dicti, Ariõ Mythemne⁹, Laſſus Hermioneus, necnõ Philoxen⁹ Cytherius. at lyricorum principem omnes eſſe referũt Pindarum, & nulli imitabilem, ſi Horatio credimus. Iambographa, in qua poetæ ad comitia proni iambicis vtũtur carminibus: vt Archilochus, Ananias, Hipponax. apud nos Catullus poetarum leno, & Horati⁹.

Epigrãmatographa, in qua vates militant, ſtatuas, coloſſos, donaria, & id genus alia laudãtes, & etiam vituperantes: vt Simonides iunior, Palladeus, Agathias, Homerus, qui plura ſcripſit epigrãmata. apud nos Martialis, Claudianus, Auſonius. Sed (vt eruditorum iudiciũ eſt,) nullus adhuc Latinorum cultum edidit epigrãma: id eſt præ ſe ferens illam trãſmarinã Venerẽ. tamen legito: A. Gellium, lib. xix, ca. ix. q ponit quædã Valerii Aeditiui, Porcii Licinii, & Quinti Catulli carmina, quibus mũdius, venuſtius, limatius, preſſius, græcum, latinum ue nihil reperiri quicquam putat. Hymnographa, in quã poetæ deorum lau-

Sepulchrũ quale.

Nena.

Dithyrambica.

Lyrici poetæ.

Muſici Poetæ qui & Lyrici.

Cyclici.

Pindarus.

Iambographa.

Poetarũ leno Catul.

Epigrãmatographi⁹.

Agathias.

Epigrãma nullum cultũ latinũ.

Hymnographa.

des scribũt: vt Homerus, Orpheus, Callimach⁹. Scri pserunt & Christiani hymnos, Deum vnicũ, ac verũ σωτῆρα. i. Saluatorem laudantes: vt Ambrosius, Sedulius, Prudentius.

Asmatographa.

Asmatographa, in qua vates musicas odas ad lyram, barbitũ, cytharã, sambucam, & ad alia id genus multiiugo carmine, cãtionibusq; canebãt. vt demodocũ Phæacẽ Martis, & Veneris fabulã cecinisse referũt, Automedẽ Phæmiũ Ithacẽsem.

Cantilena
Cantio.

Floruere sanè, vt nũc vulgo, cãtoresq de quauis re cantilenas (quas vulgo cãtiones, & latine dicimus) vernacula lingua fabricarũt. vt Dãtes, Petrarcha. & nostra ætate plures, quos, nisi eorum vigeret fama, enumerare contenderem.

Epithalamiographa.

Epithalamiographa, in qua poetæ nuptiarũ solẽnitates concinũt. vt Hesiodus de Peleo & Thetide: Theocritus de Menelao, & Helena, Prolemęo, & Beronice. apud nos Catullus de Peleo, & Thetide, Claudianus de nuptiis Honorii.

Monœda

Monœda in qua vnicam personam insignem cum fabulamento poetæ describunt. apud Latinos rari. apud Græcos Theocritum Bionis interitum lugere referunt.

Georgica.
Virgilii opus.
Serium.

Georgica, in qua auctores heroico carmine agriculturæ præcepta complectuntur: vt Hesiodus apud Græcos. apud nos Vergilius: quod Geographum opus adpello, quod Serium dixit Apuleius.

Geographũ Virgilii opus
Buccolica

Bucolica, in qua poetæ lingua vtuntur rustica. hoc carmen primum Daphnin cõposuisse nõnulli arbitrantur, quem secuti sunt Bion, & Theocritus, quem noster imitatus est Maro: cui Calpurnius & Nemesianus successerunt. Quis nam Buccolici fuerit inuẽtor carminis refert Georgius Valla, lib. xxxviii. cap. iii.

Epos.

Epos est, quando poetæ heroico versu diuinas res heroicas, humanasq; comprehendunt. In quo genere primus apud nos digne scripsit Liuius Andronicus, qui Romanorum gesta octo & decem libris enarrauit, qui & Annales dicti.

Annales.

& dicitur παρὰ τὸ ἔπω τὸ λέγω:

quoniam hoc versus verba mutuo respondēt. Rhapsodia est, poema aliqua portiuncula discretum, diuulsumque. & dicitur παρὰ τὸ ῥάπτειν: ꝙ versus in vnum volumen contexantur. vel ꝙ olim Homerici partes carminis in theatralibus circulis cum baculo pronunciabant. Et quia circa Poeticam versamur, nō absonū erit, si omnes poetas Latinos nominatim, & breuiter subiiciam: licet in nostris Triūphis carmine heroico fabricatis, omnes etiā recensuerim: aliquos Petrus crinitus in vnū cōgessit. de Poetis vero apud Græcos scripserunt Zeno Cythieus, & Aristoteles. apud nos. M. Varro, & Vulcatus Sedigitus, quorum opera temporum iniuria conciderunt.

Rhapsodia. — Triūphus — Quintilianus cōposuit. — Quis de poetis scripsit.

¶ Poetæ latini. Cap. x.

Inanq; apud Romāos floruerūt poetæ, Liuius Andronicus Romanus epicus. i. heroicus, T. Liuius Ro. tragicus, quē Liuius salinator libertate donauit de quo Liui. vii. de bello punico, Q. Enni⁹ (teste Eutropio) Terētinus: vel (vt alii) Rudinus heroicus, Plaut. Sarsinas comicus, Gn. Neuius Cāpan⁹ comic⁹, Statius Cecili⁹ Mediolanēsis comic⁹, M. Pacuuius brūdusinus tragicus, L. Accius Ro. tragicus Terētius Carthaginē. comicus, Lucilius ex arunca vrbe Ausonię satyricus, Titinius Rom. togatarum scriptor Hostilius Ro. annaliū fabricator, Q. Fabi⁹ Lucullus Rom. epicus, Galbius Bassus Rom. satyricus, Sext. Turpilius Rom. comicus, Gn. Matius Rom. mimographus, Afranius Rom. comicus. Fabius Dorsenus Rom. comicus, M. Attilius Rom. tragicus, Qu. Trabeas Rom. comicus. G. Aquilius Rom. comicus Licinius imbres Rom. comicus, Q. Nouius Rom. atellanarū scriptor. Lucretius. Charus Ro. heroicus fuit & alius Lucretius comicus quē fulgēt¹us citat: q & quēdā Succiū noīat comicū, Callimachus Ro. heroicus antiquus, M. Cornutus. Rom. satyricus. Egna

Liuius Andronicus. — T. Liuius. — Ennius. — Plautus — Neuius. — Cecilius. — Pacuuius. — Carthagiensis, — Accius — Terentius. — Lucilius. — Afranius — Attilius. — Aquilius. — Lucinius.

Cneus Getulicus epigrammatarius. Sextilius Hæna Getulicus.
Hispañ. prima Cordubẽsis heroicus, Seleius Bassus
Ro.heroicus, Clodius Sabinus, Ro.elegus, C.Pe- Sabinus.
do Albinouanus Ro.epigrãmatarius, Gildas, Britan
nus elegus, sed magis epigrãmatarius, Vulcatius Sedi
gitus Ro.iambicus, Statius Papinius Neapolitanus Statius.
heroicus, Silius. Italicus Hispa.heroicus, C.Valerius Silius.
Fla.Setinus Patauius.heroicus, D.Iun.Iuuenalis Aq Valerius
nas satyricus, Aruntius Stella Patauinus elegus, M. Fla.
Valerius Martialis.Hisp.Bilbili natus epigrãmat. Sẽ Iuuenalis.
tius. Augur Ro.epigrãmata.Vestricius.Spurina Ro. Martialis.
lyricus, Voconius. Victor Ro.epigrãmat.L.Paulus
Passienus. Ro. uel Vmbrius eleg. I. Annianus Ro.
fescenninographus.M.Murullus.Ro. mimographus
Au.Serenus Ro.lyricus, Vergi.Ro.Cõmimiãbogra
phus.Ruffus F. Auienus Ro.heroicus, Alphius Aui
tus Ro.iãbicus, Septimius natione Afer hymnogra-
phꝰ, T.Calpurniꝰ.Siculus bucolicographꝰ aliũ.à Ful
gentium Calpurnium comicũ citari iuenio, qui & Su Calpurniꝰ
trium noiat comicum, Pindarus Ausonius heroicus. Serenus.
Aurel.Olym, Nemessianus Carthagiñ. Bucolicogr. Ruffus.
Mau. Terẽtianus Carthagi. iambicus.Cl.Claudianꝰ Terentia-
Alexan.ex Egypto heroicus, D.Ausonius Gal.Bul- nus.
degalen.epigramma.Damasus Hispa.hymnogra. Iu Clau.
uencus Hispan.heroicus, Aur.Prudentius Cle. Ro. Ausonius.
& (vt docti censent) Hispan.heroi.Pontius Pauli- Iuuencus.
nus Burdega.heroi. Licentius Hipponen.heroicus, Prudẽtius
Venantius Honorius Fortunatus Rauennæ eruditus Licentius.
heroicus, Faustus Gal.Vassates, & (vt aliqui) Ludu Fortunatꝰ
neñ.heroi.C.Sol.Sidonius, Apollinaris, Burdegalẽ. Sidonius.
sed (vt ipse ait) Aruernus heroi.Boethus Seuerinus Petronius
Roma.lyricus.Mart.Capella heroi.Carthagi.Petro Mart.cap.
nius Arbiter Ro.satyricus, Sedulius Ro.heroi. Ara-
tur Ro.heroi.Prosper Aqtanicus epigram. Archine
nius Gal.heroi.Lactantius Firmia.elegus, Rhennius

Frā.Rom.heroicus, Proba Falconia Ro.centonographa, quæ nouū & vetus ex Virgilii versib⁹cōtexuit testamentū, Sueaius Rom.heroicus. Neoterici etiā aliqui sunt: quorum nec spernēda legūtur carmina vt Dantes Florentin⁹heroicus, Fran.Petrarcha Floren. heroicus, Io.Boccatius Certaldus heroicus, quē magis oratorem dicendum censeo vernaculum, Carolus Aretinus heroicus, Maffeus Vegius Laudēsis, & (vt latinus loquar) Pōpeio politanus heroicus. Frā. Philelphus Mediolañ.heroicus, Iou⁹Pontan⁹ Neapolitanus heroicus, Michael Marullus Constantinopolitanus epigrammat.qui duo meo quidem iudicio antiquis comparandi sunt. Angelus Politianus Floren.heroicus, Ioā.Picus Mirādulanus heroicus. Callimachus Rom.elegus, Anselmus nepos Parmensis tragicus, Aureli⁹ Agurellus iābicus. Pacificus Rom. elegus. Ioā.Baptista Carmelita Mantuanus heroic. Pamphilus Saxus Mutinensis epigrāmatographus: & plures alii, quos posteritati comēdādos prętermitto: dii faxint vt Brixianæ vrbi sim honestamēto: cum & nunc ipse aliquod toto nomen in orbe geram, sed de his hactenus.

Neoterici. Dātes flo. Petrarcha Io. Boccati⁹ orator vernacul⁹. Pontanus Marullus. Politian⁹. Aur. Agu.

¶ Quantum amati poetæ primitus fuerint. Cap.ii.

Vere diuini habendi sunt poetæ, quos ingeniorū fons Homer⁹apud omnes honoris esse demonstrauit participes. Vnde antiqs sub seculis eos nō tātum muneribus, sed etiā amoris vinculo Reges condecorarūt. Proh dedec⁹, cum aliqui, Platonis more, ex vrbibus eiiciendos autument: illud nefandū ostentantes, Homerū velut insaniētem qnquaginta drachmis ab Atheniēsibus mulctatum: & Lacedæmonios Tyrteum mentis impotem dixisse: & archilochi versus è ciuitate exportari iussisse: taceāt obsecro, donec ꝓ poetis nostra edatur Apologia, sed iterim videāt, quo honore antiquitus habiti sunt. Audite ideo, ac animaduertite

Poetæ diuini. Ingeniorū fons Homerus. Cōtra poetas. Propoetis

animaduertite poetarum cacomastiges. Quis enim tam vestrum myops est,& exoculatus,qui Archelao Macedonum Regi contubernalem fuisse non legerit Euripidem? Anacreonta Polycrati Samiorum tyranno? Hieroni Syracusis Aeschylum,& Simonidē? Nōne (teste Pli.) Mænāder à qbusdam Regibus p legatos, nauimq; petitus est? L. Plotium Mario, Terentium Lælio familiares fuisse q ignoret est nullus. Nōne Decius Brutus, eo q̄ esse præclarissimi vir ingenii adamauit Accium: Nonne Scipioni fuisse Ennium charissimum in oratione ꝓ Archia testatur Cicero? ciuitate Theophanem Mitileneum donauit Pompeius. Titum Liuium tragicum ob ingenii meritum à Liuio Salinatore,cuius liberos erudiebat,libertate donauit Cherilum in Alexandri oblectamētis fuisse nullus it inficias. Quem coluit Augustus,præter Virgilium? Horatio qs diuitias obtulit? Mecœnas. Antonius ad diuitias extulit Oppianū,Statium laurea Domitianus, Ausonium consulatu donauit Gratianus. Dantem Florentinum sicelidum Rex honorauit Aragonensis Federicus. Franciscum Petrarcham Ioannes Galliarum Rex coluit munificentissimus: & non tantum viuētes,sed etiam fato functos in honore habiti sunt vates. Alexander,cognomēto Magnus, (referente *Pli.*) libros Homeri,quem viaticum dicens, cum ense noctu sub puluinari tenebat. *Si Plutarcho credimus*, Darii scrinio continuisse legitur,qui & Homerum quanti faceret (Flauio Vopisco referente in vita Probi) apud Achillis sepulchrum demonstrauit de quo nostrum tale carmen est,quod non minus delectabit,quàm placebit lege.

Archelaus Rex. Euripides. Anacreō. Policrates Hiero. Aeschylus Simonides Menāder. L. Plotius Terentius. Accius. Ennius. Theophanes. T. Liuius. Cherilus. Virgilius. Horatius. Oppianns Statius Ausonius. Dantes. Petrarcha Homerici lib. Alexan. in poetas reuerentia.

Viderat immensum tumulum armipotentis Achilli,
Magnus Alexander cum stetit,& gemuit.
Sic ait: Argolici felix o fama triumphi.
Cui licuit tantæ dicier ore tubæ;

Epigramma nostrū de Alexā.

Quæ tua Dardanios dixit fera bella per hostes:
Et tua bellaci tela cruenta manu.
Te tantum Iliaco laudauit dextera bello:
Dixit & in minimum Pelias hasta diem.
Sed grauis alti sono resonat tuba Homerica bõbo,
Vnde eris in totas viuus olympiadas.

Re vera poetarum ꝓpitius fautor fuit Macedo, qui & euersis Thebis Pindari vatis parci iussit penatibus. Sed ad Homerum reuertar: quo dum careret grammaticus quidam, ab Alcibiade pugno percussus est Atheniense. Præterea (Spartiano teste) Aelius verus Roman. Imperator Ouidianos amores noctu continuisse repertus est: quod nisi cineres poetarum ingeniosissimi amore prosecutus fuisset, amatorios libellos pertractasset nunquam. Quid de alio dicendum iudicauero? qui Platonem poetarum Mantuanum Homerum appellauerit. & vt omnibus maiori sit admirationi, præcipitati in mare Hesiodi corpus ad litus retulerunt delphines, cuius & interfectores tempestate obruti fuerunt. & apud Sarmatas gentem barbaram publica impensa Nasoni Ouidio cõstitutum fuit sepulchrum. Nonne poetis & ipsos deos propitiabiles, beneuolosque fuisse testatur *Plinius*? si quidem ab Oraculo Archilochi interfectores reprehẽsi sunt. mox & tanquam delitias suas Sophoclem Liber pater sepeliri demandauit, qui & bachantes in arbores commutauit Ciconas, eo quòd Orphea vatem celeberrimum trucidassent. Iam transeo Simonidem, qui diuino admonitu bis ab exitio liberatus est: scilicet & à maris, & triclinii infortunio. Prætereo quod Antipatri Sidonio Poetæ dii concesserint. Non referam quo amore, honoreue me Iacobus Euraldus Heduensium prosequatur Episcopus. Quintianum inter familiares suos primum nominat, Stoæ fauet velut frater essem. Quæ in me contulit enumerarẽ bo

Alcibiades grammaticus percussus.
Pindarus.
Aeli⁹ Ro. Imperat.
Ingeniosissimus poetarum.
Plato poetarum.
Hesiodi corpus.
Ouidii sepulchrum.
propitiabilis.
Archilo.
Sophocl.
Orpheus.
Simonid.
Antipater. Sidonius.
Iacobus. Vraldus episcopus

na, nisi apud omnes patẽs esset commertium. at iam restat, vt quid sit Poeta recenseamus.

¶ Quid sit Poeta, & de eius officio. Ca. XII.

POetam solum sapientẽ nominari solitum omnis asseuerat posteritas, cui doctrinarum omniũ scaturientem cognitionem multi assignant: vt Musæo, Lino, Orpheo, Homero, Pindaro, Hesiodo, attribui videmus. Quamobrem Diuinum adpellat Plato: ꝙ quasi aliquo Deorum dono, atq; munere commendatus mortalibus videatur: sanctum Ennius nominat: ꝙ non humana sed diuina tentare, atque eo, quo nisi ducente Deo, peruenire non est copia, pergere cognoscitur. Vnde Horatius, non minus scite, quam vere ait: Dices hunc esse poetam Ingenium cui sit, cui mens diuinior, osque Magna sonaturum dic nominis huius honorem. Istis in primo Tuscula. germana loquitur oratorum Achilles Cicero, dicẽs: Poetam graue, plenumq́; carmen aliquo mentis instinctu effundere. Similiter ingeniosissimus vatum Ouidius Naso Regionalis operis. iiii. Impetus ille sacer, qui vatum pectora nutrit. Idem amatoriæ doctrinæ. iii. Est Deus in nobis, sunt & commercia cœli, Sedibus ætheriis spiritus ille venit. Qui si altius intonasset, fere altitonanti Ioui poetam præposuisset. & quis melius potuisse exprimere? Phineu quid euomis? te poetam dicis, & proterminas? eo quòd vno haustu, & spiritu vini vas meri ingurgites, vis Poeta conspici? primo quale sit Poetæ officium discito, Poetæ quale officium esse debeat non minus eleganter, quam decenter scribit Horatius: Aut prodesse volunt, aut delectare Poetæ: Aut simul & iucunda, & idonea dicere vitæ. Aliud poetæ officium ab Isidoro Aethim. viii. ponitur; vt sub fabularum delecta

Poeta solus sapiẽs.
Poeta oncniscius.
Poeta diuinus.
Poeta sanctus.
Poeta qs.
Achilles. oratorum Cicero.
Regionale Ouidii opus.
Amatoria Ouidii doctrina.
Cõtra phineum.
Poetæ officium.

Fictionum cortex. bili nube, & iucundo fictionum cortice, aliquid ueræ naturæ, ac philosophiæ deprehendatur. Iccirco ait Fabula aīa Poematis. Aristoteles: Fabulam tanquam animam esse Poematis. Quod etiam in Genealog. docet Boccatius. Hic Poeta prosaicus. obiter non insulsum erit, si Poetam Prosaicum Apuleium, & Historiopium poetam Lucanum adpellari Poeta historicus. admonuerim. Hæc dixisse uolui: vt floridior, magisque multiplex hæc prima habeatur Epographia.

Poetica licentia.

Quid sit Poetica licentia. Cap. XIII.

Oeticam licentiā vsurpari à quibusdam triuialibus, & vmbracticis vidim⁹. Quorum sua tanti dementia est: vt contra regulas, rationes, artemq́, ꝑgredi concessum esse opinētur. Poetica autē licentia est: vt si solutionibus vtamur sæpius: si collisiones aliquando non admittamus: si vnū pro quolibet ponamus ligno: vt est apud Macrobiū: si vocalem longā vocali sequente breuiemus: si derelictis grāmaticorū nugis latum iter capessamus, quo ad differētias. Non autem est licentia poetica in syllabis aberrare, stylum euertere, humilia extollere, superba deprimere, cónectēda dissoluere, dissoluenda vincire, solida exinanire, cassa roborare, lugubria hilarare, gaudia lugētib⁹ verbis recēsere, alte incipere, depressius desinere: sed dementiā potius dicam bacchicam. Hei non possum quin vices doleam. Scribimus indocti, doctiq́; poemata passim: vt Venusinus ait. Quæ carmina hodie in lucem prodeunt? in iis nullus sensus, hic nulla carminis ratio, nullus ordo, lepores nulli, nulla scientia, nil literatio dignum cōmercio, omnes licētiosi: in omniū ore licentia semper, non expers loquor, & carminibus indulgeo, indulgeboq́;, si viuere nobis Fata diu dederint. Testari asseuerāter Iouem possum lapi

Vices doleo. Iupiter lapideus. Auctoris gratia.

deum, me adhuc carmen non deduxisse claudicās ni si impressorum sint labeculæ, an propter carmínnm paucigraphiā? non certe: cum me & diecula sola mille versiculos componere, qui experti sunt, nouere. Hic supersedeo: cum nihil turpius sit, quā seipsum extollere me extollant plura edita, ac edenda volumina: qbus non solum hoīum gratiā, sed adepti sumus immortalitatem. In posterū scripta nō durabunt forte, edidi tamen tanq̄ duratura. De poetica licentia in libro de metris latius diximus: & scitu nec indignum est, non semp Maronem licentiæ temeritatem amasse, vt ex Macrobio legimus. Poeticæ etiam licentiæ Strabo primo Geograp. meminit.

Vergilius non amat licentiam.

Quid iter Poeticā, & Metricā artē differat. Ca. xiiii.

ARtis poeticæ mores stylum, inter, affectus, ordinem, Poeta vt seruet, documentū est, ut potest videri apud Horatium, non aūt penitus carminis rationem, vt male sensit Mancinellus alioq exquisitissimus: vnde vellicatur à Scauro apud Senecam Ouid. Metamor. xiii. quòd minus præcepta seruauerit: eo q̄ minorem non esse virtutem scire Desinere, quam loq innuat. Sunt enim Ouidii verba in præallegatò libro: vbi ait de tumulo Polyxenæ, cū Polixena esset adducta Achillis imolanda tumulo Hecuba inqt Cinis ipse sepulti. In genus hoc sæuit poterat esse cōtētus (ait Scaurus) adiecit: Tumulo quoq; sensimus hostem. neq; hoc cōtētus, adiecit: Aeacidæ fæcūda fui. Vbi si velimus gementis matris naturā rimari, & affectum, potius Ouidio, q̄ Scauro adhærebimus, quod latius in nostris dubitatiōibus disputauimus. Verūtamen in affectu vt in tristi, cum videatur ludere, à Seneca damnantur Metamorpho. primo vbi de diluuio loqtur quem & in dubitationibus excusabo, aut

Ars poetica.

Mancinellus male sentit.

Ouidius Velicatus.

Ouidius defesus.

Scauro nō hereo.

Ouidius dānatus.

Vergilius damnatur. Vergil. defenditur. Contra donatum. Ennius sine arte.

excusare viriliter conabor. Præterea à Donato in Eunuchum damnatur Maro, & negligens habetur, cum post occisum Mezentium non facta noctis mētione statim intulit: Oceanum interea surgens Aurora reliquit: vtinam Donatus ipse sugillator non esset negligentior: quis nanq; putet mane venisse, aut venturũ, nisi prius nox abierit? Placet ideo vt legas Seruiũ pri. Cōmētario, vbi Virgilius ait: Et iã finis erat. q. i. æ. s. Ideo lectos hæc adnotasse volui, vt circa hæc artē. versari cognosceres poeticam. de qua etiam Seruius Mox quãtum in poesi ars valeat Enniano vel notum est defectu: q ab Ouidio dicitur, Ennius īgenio maximus, arte rudis. Notum insuper illud Vergilii est, cũ Ennium præ manibus haberet, interrogatus qd facere, inquit: Se aurum ex Enniano stercore colligere.

Ennii stercus.

Ars metrica.

Ars autem metrica est, in qua metrorum genera, & syllabarum demonstratur quantitas: vt apud Terentianum, Seruiũ, Probum, Victorinũ, Capellam videri potest. Itaq; omissa arte poetica, metricã exequemur & primo de pede, sine quo incedere ars metrica procul dubio impos est, qa eo carmine & numeri īcedere vidētur, sicut gressu, pedibusue animalia ingrediũtur.

¶De Pede. Cap. XV.

Pedis diffinitio.

PEdem subleuationem esse, ac positionē duarum ampliusue syllabarum spatio comprehēsam Diomedes diffinit: aut: Pes est metrica syllabarum cōstructio, & numeri prima congressio perlegitimos, & necessarios sonos iuncta cum certa temporum obseruatione: & nisi duæ, aut plures deueniant syllabæ, quæ arsim, & thesim, aut econtrario faciant, pes nullo pacto dici potest. Pedũ autem alii bisyllabi, alii trisyllabi, alii duplices, vt appellãt Donatus, & Cæsius Bassus: quos tamen aliqui neoterici tetrasyllabos vocãt.

Non desinunt insuper, qui addūt pentasyllabos, nos vero etiam hexasyllabos.i.sex syllabarum adponemus, quos lector hic subiicio.

¶Pedes bisyllabi minero quatuor temporum. xii. Cap. XVI.

Spondeus. Pōtificius.

SPondeus.l.l.vt musas, qui & Pontificius dicitur nomen trahit ἀπὸ τῆς σπονδῆς: hoc est a libatione. Nam in templis spōdaica carmina componebāt, ne libantes sonum abominosæ audirent vocis: vel vt duabus longis symphoniis propitia Deorum voluntas solidaretur. Ex quo Numa Pōpilius Roma. Rex ariolationis potens, dum diuinaret, hunc pedē nominauit Pontificiū, qui & spondaico melo vtebatur patrios placans indigetes. Trocheus.l.b.vt nympha, alio nomine Choreus, chordax, canon, rutilius dicitur: ἀπὸ τοῦ τρόχου hoc est à rotatu. Nam volubiliter incedit modulatio trocheis contexta. vel παρὰ τὸ τρέχειν: idest à discursu: quia decurrentes in sacrificiis Deorum vterentur. Aurunci hunc rutilum adpellarunt: quia in bello reducta dextra cum clamore tela iam vibrata iaciebant. Hūc etiā Mercurio dicatum aliqui affirmant: qui impetu longo, & mira festinatione in breuem gressum finire dicitur. Iābus.b.l.vt Ceres, alio noīe Daunius, vel Gradarius dicitur παρὰ τὸ ἰαμβίζειν: hoc est à cunniciis: q͡ maledici hoc vtantur carmine. vel à Iābe puella, quæ hoc versu lacerata laqueo turpiter suū oppetiit diem. vel a Iamba Niobes ancila, quæ lassam querēdæ Proserpinæ fatigatione Cererē apud dominā hospitio susceptā, hoc carmie laudauit. vel dicit̃ Iāb⁹, quasi τρίαμβος à triūphatore Dionisio, cuius laudes talimelo ꝓsequebātur. dicitur & Gradarius: eo quòd sit Marti dicatus, qa inīēs pugnas telum torquebat. Nam ii, qui iaculātur, breui ac

Numa Pōpilius. ariolator. Trocheus.

Trocheus. Mercurio dicatus.

Iambus. Iābe puella.

Daunius dex. cessu in extensum passum progrediūtur. Hunc prisci Apuli Daunium appellarunt a duce suo Daunio: ꝙ graduali pugna duos dimicare constituit, vt dextero assequēte paulum, sinistroque progrediēte pede gradus firmaretur. Pyrrichius Pyrrhichius. b. b. vt Dea, quem Dibrachum, Bibreuem, Tripudiātem, cinesiam, Aegeona, Pariambum nominamus. dicitur ἀπό τῆς πυῤῥίχης Pyrrhus Achi. filius idest a saltu militari. vel a Pyrrho Achillis filio: qui citis modulationibus bis breuiter prominentem clypeum gentibus incumbēs, & terrore illo in hostem ferebatur. vel quia primus victoria potius eo metri genere laudatus est. vel dictus est Pyrrichius: παρὰ τὸν πυρσὸν: hoc est a flamma: ꝙ mobilitatis tripudio acies flammarum imitaretur.

¶ Pedes trisyllabi numero. viii. temporum. xxxvi. Cap. xvii.

Dactylus. DActylus. l. b. b. vt Clodius: cui Herous, & Politicus nomen est. dicitur ἀπὸ τοῦ δακτύλου: idest translationem articulorū, qui in digito sunt. nam vt in digito lōgum primum articulum sequētes scimus esse breues, sic in Dactylo videmus. vel ab Idæis Phrygiæ populis, qui Iouem puerulū, & eius vagitū ænea vasa cōcutiētes, similis pedis compositione personātes celauerunt: vnde illos populos Dactylos adpellamus: a quibus iste pes merito potuerit trahere nomē. Tribrachus: Tribracus. bbb. vt qm̄: qui & Tribreuis, Brachisyllabus, pigmon Choreus, Trochichus, Trinocheus, & (ut Cic. in Oratore ait) Trocheꝰ dicitur: quasi τρίβραχέα. i. tribreuis. & dicitur Choreus, quia Coreis eius cōpositio cōuenit. Amphimachrus. Amphimacrus. lbl. vt literæ, quē Creticum, phasceninum, amphimeron, mensalē nominamus, dicitur ὅτι ἔχει δύο μακρὰ ἀμφὶ τὴν βραχεῖαν a binis scilicet protensis, quibus ab vtraq; parte correpta continetur. Et mirari nō est: ꝙ dicat creticus pes

quia Cretes saltantes eo vtebantur versu. Bacchius bll. vt fugabūt: cui etiam Oenotrius, Pariambus, Tripodius, Saltans nomen est. dicitur ἀπὸ τῆς βακχης: qa a bacchantibus conuenienter componebatur. vel qa Dithyrambicorum carmen, quod in honorē Dionysii magna ex parte talibus constabat pedibus. Palimbacchius. llb. vt orator, qui & Antibacchius, Latius, Saturnius, Altibreuis, Propontieus, Thessalieus, dicitur: παρὰ τὸ πάλιν καὶ βάκχιον: quòd illi sit contrarius. Amphibrachus. blb. quem etiam Messiten, Stolan, Ianium, Scolium, Vtrinque breuem nominamus. dicitur ἔχει δύο βραχέα ἀμφὶ μακρὰν a binis breuibus scilicet quibus, vtrinque longa continetnr. Molossus lll. vt Anchises. alio nomine Hippius, Chanin⁹, Vertunius, Extensipes, dicitur: quia Molossi ad bellū pcedentes, huius concinata cōpositione vtebantur. vel quia hoc cōstabāt pede Odæ, quas in Iouis delubro canebāt in memoriam Molossi filii Pyrrhi, & Andromaches: a quo festa Molossi dicta sunt, dicitur quoq; Hippus ἀπὸ τοῦ ἵππου: hoc est ab equis: quia equestri pugne conueniens apto melo modulabatur. Anapæstus. b.b.l. vt Curios. q etiam Antidactylus dicit: πρὸς ἀναπαίνειν ἀνάπαλιν ἀντιχρούειν πρὸς τὸν δάκτυλιν: quia recurrēs sono reciproco Dactylum repercutit.

Bacchius | Palimbacchius | Amphibrachius. | Molossus | Anapestus

¶ Pedes duplices, seu quadrisyl. numero. xvi. temporum. xcvi. Cap. xviii.

DIspondeus. llll. vt oratores. dicitur ꝙ duplici Spondeo constat. Diiambus. blb. vt opacitas. dicitur quod duplicem Iambum contineat. Antipastus. bllb. vt redemptoris. dicitur παρὰ τὸ ἀντιπάθειν: quia Iambus, Trocheus, ex quibus componitur, contrarii sunt. Ionicus maior. idest ἀπὸ μείζονος llbb. vt sermonibus. Pæan primus. lbbb. vt im-

Dispondeus. | Diiambus | Antipastus. | Ionicus. maior. | Pean primus

perium. dicitur ab inuentoris nomine. vel quòd hoc metro laudes Apollinis canerentur, quas Pæna vocant: vnde & Pæan aliquando dicitur Apollo. Pæan secundus. blbb. vt imaginis. Epitritus primus. blll. vt reductores. ab aliquibus etiam Hippius nominatur. & dicitur: quoniam hic pes ex Spondeo constat, qui quatuor habet tempora, & Iambo, vel Trocheo tantum tria habentibus. quaternarins vero numerus ad ternarium relatus, sesquitertiam proportionem, seu rationem facit: quæ græcæ ἐπίτριτος dicitur. Epitritus tertius. llbl. vt vestigiis. Pæan tertius. bblb. vt Amarylis. Pæan quartus. bbbl. vt alacritas. Epitritus secundus. lbll. vt proditores. Epitritus quartus. lllb. vt oratoris. Ionicus ἀπὸ ἐλάττονος: hoc est à minore. bbll. vt animosus. Choriambus. lbbl. vt historiæ. & dicitur: quod ex Choro, & Iambo compositus sit. vel quod in choris apud veteres celebratissimus fuerit. Ditrocheus. lblb. vt Quintianus. & dicitur etiam Dichorus, Catatrocheus. Proceleusmaticus. bbbb. vt ariete. & dicitur παρὰ τὸ προκελευσθῆν: idest ab hortatione, & iussu nautico, ad quem ob velocitatem aptissimum intuemur. Quos si quis velit latius, Diomedis, & Donatiani euoluat volumina: sed de eorum cōpositionibus Cæsium Bassum legito: & cum Diomedes Pentasyllabos adiunxit, sic & nos iungemus: quos in impressis Diomedis codicibus nō omnes inuenies Adscriptos. Et adnotes velim, Pentasyllabos, & Hexasyllabos pedes vocari Heteroplicos, eo quod variorum pedum combinatione nascuntur. Nam ἕτερος dicitur varius ideo ne vario verborum vtamur anfractu prosequemur.

Pean secundus.
Epitrit⁹ primus.
Epitrit⁹ tertius.
Pean quartus.
Epitrit⁹ secundus.
Epitritus quartus.
Ionicus minor.
Choriambus.
Ditroc.
Proceleumaticus.
Diomed. restitutus.
Heteroplii Pedes qui.

¶ Pedes Pętaſyllabi nũero.31.tẽpoꝝ.240. C.XIX.

¶ Molloſſoſpondeus. IIII.		vt argumentatores.
Paraprie ros.	lbbbb.	vt compoſuimus.
Simplectos.	llbbb.	vt ætas hominis.
Moloſſopyrrhichios.	lllbb.	vt frumentaria.
Calotibos.	llllb.	vt collaudabamus.
Antiperiodicus.	lblbl.	vt multitudines.
Meſſobraches.	llbll.	vt exiſtimantes.
Moloſſoiambos.	lllbl.	vt conſulatus eſt.
Hippobraches.	lblll.	vt tela deponunt.
Bacchichoricus.	llblb.	vt deſiderandus.
Chorodactylus.	lblbb.	vt Tullius armiger.
Chorobachius.	lbbll.	vt tela capeſſunt.
Strophus.	lbbbl.	vt inſtituerant.
Anticyprios.	lbllb.	vt exhiberetur.
Doriſcus.	lbblb.	vt imperitabat.
Amabæos.	llbbl.	vt colles ſuperi.
Antamabæos	bbllb.	vt loca munita.
Iambocreticus.	bllbl.	vt reipublicæ.
Cyprios.	blbbl.	vt amore Dei.
Antiſtrophos.	bllb.	vt recognouere.
Iambodactylus.	bllbb.	vt is in doctior.
Pariambodes.	blbll.	vt manus reponunt.
Dochimos.	bblbl.	vt humiles Deæ.

Quia Quitil. Cicerõeue cõſtare dr̃. bllbl. qđ Ceſi⁹.

Periambus.	blbbb.	vt diu ſtetimus.
Aegeoſcolius	bbblb.	vt bon⁹ Homerus ait.
Meſſomacrus.	bblbb.	vt Deus affuit.
Periodicus.	blblb.	vt amaritudo.
Pyrrhichio anapeſtus.	bbbbl.	vt agilior eſt.
Daſſios.	bbbll.	vt per ea præceps.
Diphios.	bblll.	vt podulabundi.
Probraches.	blll.	vt in armis mortes.
Hlortius.	bbbbb.	vt mulieribus.

Georgius Valla mancus.

¶ Hic aduertendũ est apud Georgium Vallam mancos esse pedum ordines: scilicet penta: syllaborum: quem errorem, cui ad Scriba, aut impressori (quod non faciã) aut ei, qui minus diligens fuit, ad fatim dubius sum. Insuper Hexasyllabos pedes numero esse. 64. nulli inficias eũt: quorum nomina (quod eqdem scierim) nullus latini, græciq; idiomatis efformauit, præter Franciscum nigrum: cuius antequam illius opus vidissem, scitissimo (quoad poteram) adpellaueram nomine. quod multi (vt ita dicam) Quintianissantes ad probare possent. Hoc erit maleuolis cordolio, ꝙ noua ausus fuerim effigurare nomina. suo iure dirumpãtur. Susq; deq; facio, modo doctis, candidissimisq; eruditioribus placeã: quos ne succenseãt oratos velim, si minus idoneis nomina dederi vocabulis: forte post me emergerent ingeniosiores aliq (quod precor) qui idoneiores inuenient dictiones, cum facile sit inuentis addere. iam nostro Marte inuenta prosequamur: licet & aliquando Francisco Nigro in aliquibus concordem. iam lector accipe numero. 64. temporum. 576. cap. 20.

Dimollosus.	llllll.	vt vestros oratores.
Epimachrus primus.	lbbbbb.	vt crede facilius.
Latiopigmeon	llbbbb.	vt culmis gracilibus
Protomessos magnus.	lllbbb.	vt dixerunt leuia.
Dispondegeos.	llllbb.	vt firmamentũ maris.
Epibraches sextus.	lllllb.	vt oratorum palma.
Trichoreus.	lblblb.	vt Quintian⁹ auctor.
Didactylus.	lbblbb	vt imperitabimus.
Mossopyrrhichius.	lbbll.	vt vegrandis Iason.
Antidiscolios, X	lbbllbl.	vt dardanorũ manus.
Epibraches secundus.	lbllll.	ut turbines ventosos.
Chanioanapestus.	lllbbl.	ut flectẽtes numeros.
Thessalocreticus.	llblbl.	vt pellas molestias.
Saturnio anapestus.	llbbbl.	vt formidine dei.

Dactyloſcolios.	lbbblb.	vt ilia refecta.
Ditheſſaleus.	llbllb.	vt torpore cedente.
Cretycodactylus.	lbllbb.	vt ſtridet horror niuis
Herocreticus.	lbblbl.	vt gratia quintie.
Heroochanius.	lbblll.	vt crimine conflato.
Amphimacrobacchi⁹	lblbll.	vt fama longa forti.
Epibraches quintus.	lllbl.	vt firmamẽtũ cadens.
Creticolatius.	lblllb.	vt clara virtus fulget.
Creticochoreus.	lblbbb.	vt Hercules meruit.
Propontidactylus,	llblbb.	vt infida prælia.
Amphimeroanapeſt⁹	lblbbl.	vt cura nutrit apes.
Moloſſoſcolius.	lllblb.	vt inſtrumenta cuncta
Dactylænocrius.	lbbbll.	vt crimina reſeruans.
Epibraches quartus.	lllbll.	vt terris imperantes.
Meſſoproceleumatic⁹	lbbbbl.	vt hiſtoria monens.
Epibraches tertius.	llblll.	vt feruẽt maris fluct⁹
Dactylolatius.	lbbllb.	vt thura Deis grata.
Latioſtola.	llbblb.	vt exercitus omnis.
Anapeſtocreticus.	bbllbl.	vt Rutili milites.
Bacchioanapæſtus.	bllbl.	vt canentes homines.
Epimacrus tertius.	bblbbb	vt meruit Libya.
Oenocriproponticus.	bllllb.	vt adulantes tolle.
Epimacrus quartus.	bbblbb.	vt Cereris eſt manus.
Pariambodactylus.	bllbb.	vt bonos tollit deus.
Choriofeſceninus.	bbblbl.	vt numerat hic boues.
Diiambocordax.	blbllb.	vt Deo reducente.
Anapeſtobacchius.	bblbll.	vt fugit imperantes.
Amphibrachoipplus.	blblll.	vt necabit armatos.
Scolioanapeſtus.	blbbbl.	vt Iaſonis auos.
Epimacrus quintus.	bbbblb.	vt abiete pugnat.
Iamodactylus.	blblbb.	vt cupidinoſior.
Oenocritrocheus.	bllbbb.	vt camilli galea.
Bacchioſcolius.	bllblb.	vt reformans Iulus.
Stoloparyambus.	blbbl.	vt meros bibe potus.
Pyrrhichoriambos.	bblbbl.	vt graciles viduæ.

Parnambāphimeros.	blllb.	vt ferus Cæſar domās
Anapeſtolatius.	bblllb.	vt fluuiorū murmur.
Anapeſtoſcolius.	bblblb.	vt reboans leæna.
Choriothoſſaleus.	bbbllb.	vt agere præbenda.
Epimacrus ſecundus.	blbbbb.	vt mala muliere.
Diſcolius.	blbblb.	vt Atlantideſq;.
Meſſoſpondeus.	bbllbb.	vt cacodæmō malus.
Dibacchius.	bllbll.	vt cothurni nitentes.
Stoloſeſceninus.	blblbl.	vt lebete candido.
Epimacrus ſextus.	bbbbbl.	vt arietibus hoc.
Antilatiopigmenon.	bbbbll.	vt pariete lapſo.
Choriocanius.	bbblll.	vt facilior perſes.
Anapeſtochanius.	bbllll.	vt modularunt vates.
Epibraches primus.	blllll.	vt inextricoſæ res.
Diribrachus.	bbbbbb.	vt tenuia preme.

¶Vltra autē iſtos pedes ſtatim ſoluta ſequetur oratio. Sed iam pedum accidentia adgrediamur.

¶De pedum accidentibus. Cap. XXI.

Accidentia pedum ſex eſſe pueri non ignorāt. ſ. arſim, theſim, numerum ſyllabarum, tempus, reſolutionem, figurā, metrum addit Diomedes, ego rationem, & ſyzygiam, aliqui etiam baſim adiiciunt. Arſis (vt Priſcianus, Martia. Capella, Sergius, & omnes vniter teſtantur) eſt eleuatio, quæ pedem incipiens inter tres ſyllabas computatur. Theſis eſt poſitio, vel vocis remiſſio, quæ pedem finiens niſi inter duas ſyllabas eſſe non poteſt: qa duobus ictibus arſis: & theſis quærenda eſt: &, vt facilior ſit cognitio, hic qdem omnium conſenſus eſt, arſim primam eſſe partem dictionis, theſim vltimam. Vnde Iſidorus Aethim. iii. ca. xix. inquit: Arſim eſſe vocis eleuationem: ideſt initium: theſim poſitionem: ideſt finem. Numerus ſyllabarum, eſt cōprehenſio vocum pedem facientium: qa vnuſquiſq; pes proprias habet ſyllabas. Nam pe

Arſis

Theſis

Numerus ſyllabarū.

dum alii bisyllabi, alii trisyllabi, alii duplices, vel misti seu tetrasyllabi, alii hetroplici: idest petasyllabi, & hexasyllabi: de quibus superius est facta mentio. Tempus est, cum in pede erit longa syllaba, δίχρονος est: idest bitemporea. si autem breuis, μονόχρονος est: idest vnius temporis. Tēporum Græci alia eurythma, alia rhythmeida, alia arythma dicunt. Eurythma, quæ cōcinnum ordinem custodiunt. Rhythmoida, quæ cōpositionem non respuunt, sed exigui sunt examinis: Arythma, quæ nullam habent concinationem. Resolutio in pede fit: cū pes ꝑ pede ponitur: vt in hoc (teste Seruio) Aedificant, sectaq; intexunt abiete costas. nam ibi solutio est Spondei in Proceleumaticū. alias in Anapestum: vt Fluuiorū Rex Eridanus. alias in Dactylū: vt Arma virū tabulæq;, & Troia gaza per vndas. Vbi aliqui diu quæritarūt, vbi nam sit hęc Spōdei solutio in Dactylū, cū ēt Dactylus in quacunque hexametri sede poni possit, præterq̄ in sexta. Lector intende, lætaberis. Diomedes grāmaticorū fulmē inquit: Heroicum hexametrū initio sex Spōdeis compositū texuere: deinde soluta Spondei altera syllaba sine tēporis damno Dactylum sumit. hæc ille. Et qa dicat Seruius: Solutionē in Anapæstum, aut in Proceleumaticū fieri. est, cū dicat Diomedes, Heroicū adpellari quoties in. i. in. iii. &. vi. Spondeus ponit sede mox Spōdeos resolui in Dactylos. Silr apud Prisc. de. 12. carminib⁹ inuenies. Sergi⁹ quoq; ait: Legitimū vix esse Dactylū in heroico: sed factū absolutionem. Sunt & aliq, q dicant: Resolutionē esse cū vna ꝑ duabus, pro vna duæ ponuntur syllabæ: vt auctor est Beda. vnde ēt diæresim, & synæresim dicimus. de qbus late īferius tractabitur. Figura est, qua indicam⁹ in pede vnāquamq; syllabā: si longā hoc modo: si breuem isto: si ancipitē hoc pacto quāq̄ alii figurā: ꝙ pedes sint simplices, aut duplices, aut heteroplici nomi

Tempus.

Resolutio

Seruiloc⁹.

Grammaticorum fulmen.

Heroicum carmen.

Figura.

Ratio. Conditio. Proportio Dactylica, ratio. Iābica rō. Peanica rō Aequa rō. Dupla rō. Sesqaltera ratio. Sescupla. Sesqtertia ratio. Epitrita rō

tiant. Ratio, quam alii conditionē, siue proportionē adpellant, est cum pedem partimur in tria: quod in Oratore ait Cice. vt necesse sit pedis partem, aut æqualē esse alteri parti, aut altero tanto, aut sesqui maiorem esse: ita vt Dactylus sit æqualis, ideo Dactylica dicitur ratio. duplex Iambus igitur Iambica est ratio. sesquipæā iccirco pæanica ratio nominatur. Sed exemplo omnem rem patefaciemus. Dicimus igitur Dactylum rationem habere æquam, cum constet prima lōga, & duabus breuibus: ecce quod bina tempora binis comparātur, sic in Spondeo, & Pyrrhichio. Exin dicimus Trocheum habere rationem duplam: quia duo tempora vni cōparantur, sic in Iambo. Sesquialtera, vel sescupla ratio, est in duobus, & tribus temporibus. vt in Bacchio ex breui, & duabus lōgis constante. Ecce ibi quinque esse tempora, in quibus duo tribus comparantur. Sesquitertia, vel epitrita ratio, est in trib⁹, & in quatuor: vt in Epitrito primo ex breui, & tribus cōstante. Ecce ibi septem esse tempora, in quibus tria quaternis cōparatur: & vt paucis absoluam: quando in pede aliquo paria videbis esse tēpora, erit æqua ratio: si imparia vsque ad tria, erit dupla, si imparia vsque ad septem, erit sesquitertia ratio.

Tripla rō. Superbipartiens tertia ratio. Epitetarta seu sesquiquarta rō. Sesqquinta ratio. Syzigia,

Sunt qui triplam adiungant, & superbipartiētem tertias, epitetartam, & sesquiquintā. Tripla ratio est, quoties arsis vnum tempus, & thesis tria continet tēpora: vt in Amphibraco, quem nonnulli pedem nō esse autumant: ea ratione, quam in poetica sua dixit Valla Georgius. Superbipartiens tertia ratio est, quoties in pede arsis tria tempora, thesis vero quinque continet: vt in anticiprio. Epitetarta, seu Sesquiquarta est, quoties in pede arsis quatuor, thesis quinque habet tempora: vt in Messomacro. Sesquiquinta ratio est, quando in pede arsis sex tempora, thesis quinque continet: ut in Caniocretico. & hæ sunt

in heteroplicis

in heteroplitis pedibus. Syzigia autem ex variis pe-
dibus in vnum collecta conclusio, vel cōiugatio dici
tur. nam inuenta est propter dictiones vltra quatuor
syllabas, quæ diuiduntur diuidentis arbitrio: vt si veli
mus diuidere ædificatio, oportebit per duos Dacty-
los, aut per Coriābum, & Pyrrhichium. Et est scien-
dum, cum Syzigia similes iungit pedes, Tautopodiā:
si diuersos, Dipodia dici. Vnde Franciscus Niger mi-
nus vere locutus est, cum Dipodiā cum syzigia inter
partes qualitatis pedum enotet Syzigiam tamen in-
ter pedum accidentia non poni Domitius Quintius
Phœnix frater meus innuit in sua Metroba si: confe-
rentur duorum fratrum signa, licet ipse vigesimū, &
primum adhuc non tetigerit annum: & trutinabuntur
doctiores an illi, an mihi, qui nuper quintum & vige-
simum perfeci annum, sit assentiēdum. Basim esse pe
dis Positionem scimus dici, quæ in Epitritis, Pæani-
busq́. tantum attenditur, quam potius inter, subacci-
dentia ponerem, nunc de metro dicendum est.

Tautopodia. Dipodia. Fran. Nigro nō hæreo. Domitius. Quintus frater meí Quintiani Stoæ ętas. Basis.

¶ De metro & eius origine. Cap. xxii.

Metrum, qđ græco idiomate, latino mensionem
dicimus (vt Diomedi placet) est pedum iunctu
ra finita numero, & modo: vel (vt Donatianus ait) est
cōceptio certis, & legitimis pedibus expedita. dicitur
etiam versus, quia cōcinnis flexibus molliter euolua
tur. Versus autem est partium congrua ordinatio, pe
dum ornata copulatio consona spē normam exhi-
bens metricam: vel est compositio pedum ordine sta
tuto modo, compositiones, sublationesq; conseruās
latius Diomedem legito. Dicitur & Carmē: quod sit
cantibus aptum: nō autem à Carmenta, vt aliquorum
fuit opinio. nam anteq̄ mulier illa esset, erat, & fuisse
carmen manifestum est. Metrum deinde tripliciter au
ditur. Bioticon, quod est in vsibus conuersationis hu
manæ. quale est carmen Horatii seculare. Poeticum,

Metrū qd Mensio. Versus q̄re Versus qd Carmen aliquorum error. Bioticon metrū poeticū metrū,

quod à poetis per verba, ac versus figuratur, quod
etiam:ipsum quatuor modis intelligimus. Primo per
temporis spatium: vt in syllaba aut longa, aut breui.
secundo per syllabarum numerum, cum pes aut bisyl
labus, aut trisyllabus, aut duplex ponitur. tertio per
qualitatem pedum, quia certis conficitur pedibus, vn
de dactylica, spondaica. quarto per pedum nume-
rum, quia aut hexametrum, aut pentametrum &c.

Cōmune metrum. Metri origo.

Commune, quod est musicæ rationis, siue discipli
næ, cuius species apud Lancilotum Curium poteris
legere. Metri originem omnipotenti attribuimus
Deo. qui (vt superius diximus) cœlestem efficit Har
moniam. vsos fuisse Hebræos antiquitus metris le-
gimus. Iis Caimum, Abelumque primos fratres, ac
Abrahamum, superatis hostibus, Deo sacrificasse ne
mini dubium est. Nonne (auctore Iosepho) siue ma-
uis Iosipho (antiquitatis Iudaicæ.ii.) Moses He-
bræorum Imperator maximus: q̃ fathiscentibus aq̃s
mare Rubrum transgressus fuisset, diuino ad latus
numine, Hexametrum carmē in Dei gratiarum actio
ne effigiauit, ac edidit? Nonne Dauid (&, vt aliqui,
Dauidus) ille Rex (eodem teste antiquitatum.vii.)
à prælijs expeditus vario hymnos metro composuit
alios dimetros, alios trimetros, alios q̃quemetros?
Nonne Solomonis, & Hysaiæ versibus edita, & lege
poetices condita extant volumina? Nonne Idumeus
Iob (quem Iobum dicerem) volumen, quod admi-
rātur omnes, numeris in textum posteris dereliquit?
Sed de his hactenus: quia latius in vna quadam no-
stra iam impressa oratione de poetices laudibus dis-
seruimus. iam ad metrorum genera transeamus.

Cainus. Abelus. Abrahamus. Moses. Dauid. Dauidus. Solomon. Hysaias. Iob. Iobus. Orationes edidit q̃ntianus.

¶ De Metrorum generibus. Cap. xxiii.

Metrorū genera.

Mettrorum, quos latine (Censorino teste) nume
ros vocamus, quia in numerum congesti, sint

pedes, plura esse dicuntur genera: quæ (vt ait Seruius) vel à rebus, quas scribimus, nomina acceperũt, vt heroicum, quod est hexametrum, licet Moses primitus vsurpauerit: & qa Homerus, cæteriq; heroum gesta hoc metro scriptitare soliti sunt, heroicum dicimus: quo etiam carmine ante Homerum Apolinis Oracula reddebantur. Tamen sciendum est aliquando oracula soluta oratione (vt in.ix.testatur Strabo) relata primitus. quocirca Cicero de Diuinatio.ii. Pyrri temporibus Apollinem desiisse versus facere scribit. Vel à pedibus, vt Iambicum: à frequentatore, vt Asclepiadeum (fuit enim Asclepius non inuentor, sed frequentator, Donatiano teste) à cultoribus, vt Phalecium, si Fortunatiano credimus: à pedum numero, vt Pentametrum: ideo eorum genera.viii.esse ait Seruius: cui Donatianus astipulatur, dicens: Pæanicum, & proceleumaticum inter generalia nõ poni. Nouem Priscianus, & Fortunatianus, quos sequitur Angelus Politianus, esse dicunt: scilicet Iãbicũ. Trochaicum, Dactylicum, Anapesticum, Choriambicũ, Ionicum à maiore, Ionicum à minore, Antipasticum Pæanicum addidit, Seruio omittẽti, Priscianus. Ces. vero Bassus Tonos coniunctis in vnum Ionicis adglutinauit. sed de his plura in libello de metris diximus: in quo mira metrorum genera. enumerauimus: adeo; vt numero sint quingenta & septuaginta. sic lector quotidie insudo, vt prosim, & non sim Hemerobius: quod animal, quo die nascitur, eo suum oppetit diem, si Plinio credimus.

Numeri. Heroicum vnde.

Oracula versu edita

Oracula soluta reddita oratiõe.

Asclepius

Metrorum genera.

Serui' omitit.

Quintianus librum de metris cõposuit.

Quingẽta &.lxx.metra.

Hemerobius.

¶ Quot metro accidant. Cap.xxiiii.

Metro accidere octo ex auctoribus colligitur. s. genus, speciem, cõpositionem: cæsuram, siste-

Metri accidentia.

Aliorum defectus.

ma, colorẽ, magnitudinem, figuram, & depositionem. alii, adulante minime opinione nostra, sistema omiserunt: quos, si perpendissent, incuriositatis non poeniteret. Sunt & aliqui, nec spernendi, adiungentes mensuram, ordinem, appellationem, symphonesim, modum, harmoniam, quae omnia breuissime explicabo. Genus in metro dicimus, cum vniforme est, vt Dactylicum, & Iambicum, pentametrumque elegiacum: vt apud Capellam, Lampridiumq. leges. vnde Fortunatianum miror dixisse: Pentametrum per se seorsum, ac solitarium, nõ posse carmen facere: aliquando tñ metra diuersa videmus copulari: vt Dactylica cum anapaesticis: hexametra cum Pẽtametris: quod tetigit Ouid. Ponti.iii. Adposui senis, te duce, quinq; pedes, vt etiam dicemus in sistemate inferius. sed de.xvii. generis partibus ad Geratim in lib. de metris diximus. Spẽs metri qualitas est, in quã qbusdam generibus diuersam videmus: vt sub Anapestico pindarica, alcmanica: simonidica. & differt à qualitate: nã qualitas in metro est: qua intelligimus vtrum principale sit, an deriuatũ. De finita, & infinita triplici qualitate latius in libro de metris: vnde nec videtur aberrare qualitatẽ inter metri accidentia ponentes. Compositionẽ, quã iuncturã dicunt, referunt esse, cum versus ex diuerso metrorũ genere copulantur: vt apud Horat. videri est: Scribere versiculos amore percussum graui. est enim semiquinaria penthemimeris heroica cum dimetro Iambico: sed de cõpositione vniformi, & difformi, & de diadica trisema, triadica tetrasema, & tetradica hexasema adfatim in lib. de metris differuimus. Caesura in metro est, cum in hexametro decoras terminationes facimus: Graeci hanc comam, latinorum aliqui sectionem nominant. & dicitur (teste Donatiano) coma: quasi trunca pars mẽbri à corpore amputata. Sunt autem quatuor. Primam Pente

Genus. — Fortunatianũ miror. — Species. — Qualitas. — Cõpositio Iunctura. — Caesura. Coma. Sectio. Penteme / meris.

menerim (teste Prisciano) vel semiquinariam dicimus: cum post primos duos pedes syllaba orationis partem terminans reperitur: vt in noua fert animus mutatas, dicere forma Secundæ Heptemeneris est nomen: quæ post tres pedes superantem reddit syllabam orationis partem finientem: vt: Arma virumq; cano Troia, qui primus ab oris. Tertia Trochaica nominatur: quæ & catauiton, cũ post duos pedes Trocheus orationem perficit: vt dulce meũ miserere domus. l. e. i. Quarta est Bucolica vbi post quatuor pedes syllaba in partem orationis desinens inuenitur: vt: Coegere donec oues stabuli numerum. q r. Placuerit forte si Pontani verba inseruerim dicetis apud poetas in tertiis. v. vii. ix. syllabis cæsuras inueniri: quas Tritimemerim, Pentememerim, Heptememerim, Ennememerim nominamus. in quibus breuis syllaba aliquãdo elongatur, nulla aspiratione sequẽte. in. iii. Luca. Dum sanguis inerat. licet is longum dicemus quinta Epographia. in. v. Tibullus: Te canit agricola magna cum venerit vrbe. in. vii. Vergil. Et furiis agitatur amor, & conscia virtus in. ix. Catul. I. u. u. iã dicetur Hymenæus, quanq̃ sit hic aspiratio. Et aduerte in metris dimetiẽdis duas correptas pro una producta accipi. quod si meritus fueris, isuperioribus inuenies exẽplis. Hic aduerte lector in ionoge esse carmẽ cũ nullæ sint cæsuræ, vt hoc in nostro in exempli ostentatiõe: Sidera cœlũ, messes tellus carbasa pontus. Reperiri apud Maronẽ aliquãdo non ignoro, vt in. xii. Magnanimi Iouis ingratũ ascẽdere cubile. quod ibi affirmat Seruius nam eptememeris, quam habere creditur, in synaliphã cadit. de hoc ait Terentianus: Rarum concedam, fieri nõ posse negabo. Vbi aduerte, si Pontani vera sentẽtia est reperiri Tritimemerim (modo aduertas tempor ex quo affirmauerim, vel posito pignore, nullũ absq; cæsuris ce

Semiquinaria.
Heptememeris.
Trochaica.
Catautõ.
Bucolica.
Tritimemeris.
Enneamemeris.
Carmen sine cæsuris.

Seruiũ aduertito. periri carmẽ:nisi quælibet dictio suum faciat pedem vt est in essemplo nostro,quod superius diximus.Et vnum vt admoneam me cogit:scilicet apud Seruium commẽtario.xii.legi Heptememerim in Synalipham cadere,cum ipse melius dicerem,in Eclypsim.sed de cæsuræ partibus quatuor fartim in libro de metris.

Sistema. Sistema est metrorum collectio,aut duoꝝ,aut pluriũ similiũ,vel dissimiliũ.dissimiliũ aũt in elegia. nã post heroicum ponimus pentametrum Similum,vt est saphicum phalecium.

Colon. Colõ metro accidit,quia in certas integras orationis partes separatur versus: vt Defecisse iuuat sua.ecce post tres pedes nihil remanere. & aliquãdo in duobus pedibus liberis(teste Sergio) ut apud Horatiũ:Terruit vrbem.& dicitur colon(teste Donatino) quasi a corpore abscissum integrum membrum:& differt a Commate:quia cõma dicitur,

Comma. quando post duos,vel post tres pedes sequitur syllaba orationis partem terminans: vt diximus, latius vbi de cæsuris.

Periodus. Periodus autem plena sentẽtia est,Beda teste.Vnde ait Probus:ex literis syllabas, ex syllabis pedem,ex pede comma,ex commate versum,ex versu colon,ex colo nasci peridon.

Magnitudo. Magnitudo in metro dicitur,cum syllaba naturaliter breuis lõgatur vt Terrasq;,tractusque maris alii magnitudinem desiniunt,dicẽtes fieri causam finalium.

Figura. Figura metro accidens,est ordo,& series inter se non tantum.pedum, verum etiam dictionũ,metrorumq;.Trigintaduas figuras hexametro posse recipi Priscianus,& Diomedes testantur:quarum cognitionem multos latentem fatiãter patefaciemus.Hexametro nanq; carmini sex accidere pedes & infantissimis cognitum est. in quo propter figuras tantum habentur quinque: quia in sexto nusquam reperitur pedis diuersitas: vt inferius videbitur. ideo quotiescunque Hexametrum habebit quinque Spondeos, aut quinque Dacty-

los tunc duæ, erunt figuræ: quia quinque Dactylos, aut quinque Spondeos recipit. Exemplo apertius demonstrabitur. Ennianum est carmen. Olli respondit Rex Albi longai: hoc est vnius figuræ carmen: quia quinque sunt Spondei. Vergil. Panditur interea domus omnipotentis olympi. Sic enim legitur, non omnipotentis, vt habent passim codices: quia ex quinque Dactilis est, vnam figuram continet. aut hexametrum ex quatuor Dactilis, & Spondeo: aut ex quatuor Spondeis, & Dactilo constabit: & tunc numerabuntur figuræ. x. vt: Tytire tu patulæ recubans sub tegmine fagi. ecce hic quinque figuras. In hoc: Luctantes ventos, tempestatesque sonoras. ecce huic carmini inesse. v. figuras propter quatuor Spondeos, & Dactylum. aut hexametrum est ex tribus Dactylis cum duobus Spondeis: aut ex tribus Spondeis cum duobus Dactylis. vbi viginti numerantur figuræ: vt Arma virũque cano, portentososque cometas. ecce q̄ duo Spondei inter tres Dactylos decem faciunt figuras. Conticuere omnes, intentique ora tenebant, quod carmen decem figuris constat: quia duo inter tres Spondeos sunt Dactyli ideo si omnes numerabis, triginta duas numeros cognosces. Ille autem versus, qui vnius est figuræ, Monoschematicos dicitur, qui quinque Pentaschemasticos, qui decem Decaschemasticos adpellabitur, vt affatim edocet Diomedes. Præterea earum talis cognitio est (teste Prisciano) opus esse hoc lector aduerte: vt quibus, & quot pedibus vnaquæque sedes seruiat disponamus, & numerum duplicemus, quem singulæ priores sedes ad pedum numerum accipiũt. exemplo obscurã rem angulatim dealbabimus. Heroicum carmen in prima sede Dactilum, & Spondeum potest admittere. Similiter & in secunda. ideo

Carmẽ ex sex figuris Virgilii locus.

Monoschemasticos pentaschemasticos.

bis duo quattuor faciunt. In tertia item sede duos acci-
pere potest pedes: duplicetur in hoc numerus: bis
quattuor octo reddũt. In quarta similiter sede duos
capit: duplicemus numerũ, bis octo, faciunt sedecim
in quinta etiam sede duos postula pedes: duplicetur
numerus, bis sedecim. xxxii. reddunt & scitu dignum
est. per Dactylos maiores, per Spondeos minores fi
guras (Diomede teste) adpellem⁹. Quare i. vi. sede
figuræ non numerentur inferius enotabimus. Depositiouem esse cuiuscunq; metri desinentiam Sylla-
bographi omnes docent. Sunt igitur quatuor. Acata-
lectica, cum versus unusquisq; iteger est, vt Nec fon
te labra prolui caballino. Hipercatelectica est, cum
vna, aut duæ abundant syllabæ: vt Omne adeo ge-
nus in terris hominumque, ferarumq;. Catalecti
ca, cum tantum vna deficitur syllaba: vt Mea reni-
det in domo lacunar. Brachicatalectica est, cum
vt sit perfectum metrum, pes vnus deficit, vt apud
Plautum sunt. Hic non immerito quare in heroi-
co pes vltimus in bisyllabum desinit, visum est po
nere, ne obsit sequenti quin celeriter currat do-
ctissimus scribit quidam. Mensura metrorum est,
cum debitum pedum, quod poeticæ regulas da-
mus numerum. nam carminum aliud monome-
trum, aliud dimetrum, quoddam trimetrum aliud
tetrametrum, aliqua pentametra, alia hexametra.
& non miteris apud Plautum ex octo pedibus in-
ueniri carmina, quia metra Iambica Trochaicha,
& anapæstica duplicibus pedibus computantur asce
duntq; vsq; ad terra metrum. vnde mononietrum iã
bicum dicitur, quod duobus: trimetrum, quod sex cõ
stat pedibus. Ordo in metro est cuiuscunq. membri
dispositio in finita, vel infinita carminis qualitatem.
nam metrorum aliud monocolõ, aliud dicolõ distro
phon aliud dicolon tetrastrophon, aliud tricolon te

Figuræ maiores. Figuræ minores. Depositio Acatalectica. Hypcatelectica. Catalectica. Brachicatalectica. Quare heroici pes vltimus bisyllabus. Mensura. Ordo.

traftrophon, ut apud Horat. sunt, Appellatio in metro est cum, varie nomina sumat. nam aliud ab accidentibus: vt elegiacum. aliud a locis vbi cani con sueuerit: vt attellana. ab inuentoribus: vt saphicum a Diis, quibus dicatũ sit: vt Pythium. a mesura: vt mo nometrum. a pedum structura; vt anapesticum. a syl labarum numero: vt endecasyllabũ. a poetis frequen ter vtentibus: vt simonidium. Simphonesis est, cum duæ syllabæ scandendo in unam coeũt: cuius quinq. partes differeré, nisi sparsim ĩ secũda Epographia do cuissem, & latius in libro de metris. Modus in me tro est, cum pedum in carmine dispositio eius natu ram ostendit; cuius sex partes sunt. s. catastica, sche matica, asynarche, synchemenos, Zeugmenos, & paragoge de quibus in libro de metris Ad geratim differui. Harmonia est, quia metra musicæ partem continent: sed harmoniam ad poetas pertinentem, in duas diuidi scimus partes: scilicet in instrumenta lem, & vocalem. Instrumentalis est, quæ versatur in cythara, lyra, barbyto, & cæteris id genus. Vocalis in voce consistit: cuius quinq; species, & omnia præ cedentia abundanter in opere metrico diximus. sed iam Scansionem aggrediamur.

Appellatio.

Symphonesis.

Modus.

Hrmonia instrumẽtalis harmonia.

Vocalis harmonia.

¶De Scansione. Cap. XXV.

SCansionem metro inseri nulli dubium censemus quam sic definio: Scansio est metri propria in pedes singulos dimensio disiunctio que: qua, ve luti per gradus scalas ascendimus, ita per pedes om ne metimur carmen. Quæ scansioni accidat vberi⁹ pinguiusq; paulopost narrabimus: quia prius de lite ris aliqua tradendã officio duxi. & primo de earum prolatione versibus ædita: quos quo ad potui, facilli mos, vt legeres lector hic adposui. Hos admodum

Scãsio qd.

sequēte vocali ponitur. k,& apud nos . Q . vt κοιξανὸς Quirinus. κυντιανὸς Quintianus κυντιλιανὸς Quintil. H.nō est litera. Alii Donato adhærētes tantū mō putāt esse.xvii.literas:si quidem ex tribus &.xx. vna aspirationis nota est.h.una duplex.x. duæ superuacaneæ.k.&.q.licet in secunda arte Donatus.q. non superuacaneam dicat.quod in prima arte dicit, duæ græce.y.&.iii. Prisci.insuper antiquissimorum exemplo ait esse.xvi.sed additas a Claudio , & Augusto duas.scilicet.f.x. Diomedes tamen vsu cōmuni locutus est. Et sciendum est literam solam nō habere (sergio teste) a quo soluatur : & ideo litera a Philosophis Atomos dicitur.& intende Nicostratam Carmentis Euandri matrem inuenisse.xvi.mox a Græco admissas esse aliquas ut.k. x.y.z.Sunt præterea aliæ Græcorum duplices:vt ph.ch.th.scilicet φ.χ.θ. Scias denique elementum in litera tripartite diuidi:scilicet altitudine,latitudine,longitudine. Habet quidem litera altitudinem in pronunciatione:latitudinē in spiritu:longitudinē in tempore:hoc est:aut alte,aut late,aut longe audiri,dicit Priscia.vel alius, qui fuerit auctor operis accentuum.

k. apud græcos.q. apud nos.

Atomos litera.

Nicostrata

Elemētum in litera.

Altitudo, Latitudo, Longitudo.

¶De earum potestate. Cap. xxviii.

Literarum numerum & vocalibus, & consonantibus impleri grammatici edocent. Vocales autem quinque sunt.a.e.i.o.u. tamen in vsu quoq; ob Græcarum dictionum orthographiam.y.admittitur vt Lycophron.ω.addit Beda.ideo septē sunt.& antequā vlterius progrediamur, verba Nigidii,quæ inenarrata Aulus reliquit Gellius libro.xix.cap . vlti. declaranda censemus. Nec aberunt maleuoli,qui mihi detrahāt:q quæ A.Gellius reliquerit , patefacere enitar,ac audeam. Ille nāquā tanq̄ ignarus non omisit,sed (vt ipsius verbis utar) ad exercendam legen-

Nigidii verba. enarrata.

A.& o.principes. I.&.u. subditæ. E.subdit, & præit.

tium intentionem abiecit: ideo Nigidii verba reciten tur. A.&.O. semper principes sunt. I.&.V. semper subditæ. E. & subdit, & præit, in Eurippo præit, & subdit in Aemilio. Si quus putet. V. præire in his ver bis, Valeri, Venoni, volusi. aut. i. in his, iãpridē iecur iocus, iucundus, errabit: quod eæ literæ, cum præsũt ne vocales quidem sunt profecto Nigidii verba re/ liquit obscura Gel. sed ago (iam agitur quiquenniũ) primus, tanq̃ ex Hesperio pomario sensum erui, hic

Ex Gellio verba enarrata.

appono: Nigidius in Commentariis suis, quos Grã maticos inscripsit, cum de natura literarũ, quas vo/ cales dicũt grammatici, dissereret, ea (quæ diximus) scripsit. A.&.O. semper principes sunt. s. vocalium in diphthõgis: vt Ae. œ. I.u. semper subduntur vt æi, heu. e. præit in heurippo, subdit in Aemilio ꝓpter diphthongum. nam vides in eu, & in æ præponi, & postponi alioqui, nisi in diphthõgis intellegas, Nigi dii verba percipies nunquam nã in Venus, & Iuno, i. &. u. præcedunt: sed (vt inquitille) cõsonantes fiũt. Ideo in diphthõgis. s. in vna sola syllaba, vel (posito pignore) probauerim id fieri: exẽpla accipe: Aeneas

Donati rña

Oedipes, Dædalus, cœpit: ecce hic præire. a. & . o. hei, euge, Theseu: ecce hic subdi. i. &. u . Eurippus, Aemilius: ecce hic præit, & subdit. e. Hic & Donati regulam reponendam cõcinne d. iudicio, dicẽtis: Nul lam litteram vocalem geminatam posse syllabam, fa

Donatus arguitur.

cere. Ergo dicendum est antiquorum more: Dauos, seruos, ceruos: pro Dauus, seruus, ceruus. sed hoc fieri propter accusatiui pluralis discretionẽ idẽ Aeli

Cõsonantes.

scribit: quem in hec regula arguendum censeo. nam in dii, diis, iis est syllaba. licet duplex sit vocalis. nisi velit dicere ex duabus apud poetas vna tantum fieri syllabam. Consonantes autem, præter has quinq;, omnes alias adpellamus, quæ & in mutas, & liqui/ das, & semiuocales diuiduntur. de quibus legito

quæ & in mutas,& liquidas,& femiuocales diuiduntur.de quibus legito Sergii Commentarium in donati autem primam. Omnis committere confonans cum vocali facit fyllabam præter q.nam antiqui Q. flos,cuftos fcribebant. reperitur etiam fyllaba abfq; vocali vt St.apud Comicos,de qua in fecunda Epographia latius dicemus. Et quia vocalis quæque fequentibus confonantibus quanta fit fcitu difficillimũ eft: vt ita dicam: paret a paro paras a.ante r.breuiatur:a pareo pares longatur,dignum duxi fi fuper fingulis aliqui nec infipida enarrauero.

Q.flos. St fyllaba fine vocali

De A. Cap. xxix.

A Monofyllaba dictio vbique productionem recipit. Virgili. Titire pafcentes à flumine relice capellas. fequentibus confonantibus anceps: vt labor nomen,breuiatur: tabes long. fequente vocali, corripitur. Ouid.Metamor.xiii. Portibus infidis exterruit ales Aelo:quam dictionem per diphthõgum Papias falfo fcribit,nifi in aliquibus nominibus Græcis,quæ in fecunda.ii.Epograph.inuenies: Communis aliquando eft muta fequentibus & liquida. Hilafius: Docui quis cultus in agris. Voulanus: A fyluis ad agros,ab agris.a.p.u.apud Græcos media eft: & apud nos in Trodes in.vi.afpice Epograph.vbi de ambiguis fit mentio. quo fit bitemporea apud Græcos vel illo Homeri quinto Iliad. patet. ἄρες ἄρες βροτολοιγὲ μιαιφόνε τειχεσι πλῆτα & Martialis infinuat.ix.Et quos ares ares decet fonare. Quod,cum memini,offertur Seruianum illud: qꝫ fcilicet in nominibus propriis fyllabæ poffint poni fcribentis arbitrio: cui poetæ claffici reclamando non aftipulantur Ouidius autem poetarum ingeniofiffimus vlt.de Ponto ad Turicanum fcribens,ait:

Papiæ nõ hæreo.

Ares ares.

Seruii regula falfa.

Quo minus in nostris ponaris amice libellis,
Nominis efficitur conditione tui.
Lex pedis officio, fortunaque nominis obstat,
Quaque meos adeas est via nulla modos.
Et pudeat, si te qua syllaba parte moretur.
Arctius adpellem, Tuticanumque vocem.
Et potes in versu Tuticani more venire,
Fiat vt è longa syllaba prima breuis.
Aut vt ducatur quæ nunc correptius exit:
Et si porrecta longa secunda mora.
Non ego, si vitiis ausim corrumpere nomen
Ridear, & merito pectus habere neget?

¶ Et alia in Epistola ad eundem ait.

Hæc tibi mittuntur, quē sum modo carmine questus
Non aptum numeris nomen habere meis.

Seruius Marius nō Maurus. Quod si vera esset Marii (Marium enim non matutum adpello Seruiũ) opinio, Tuticanum ad placitum

Ingeniorū ingenium Naso. ponere non timuisset ingeniorum ingenium Naso legatur insuper Epigrammatarius, lib. ix. de Erino. Sed tu syllaba contumax repugnas. Dicunt Eari non tamen poetæ. Sed Græci, qbus est nihil negatum. Et quos ares ares decet sonare. vnde si verus esset Seruius, ea Martialis dixisset nunq̃. Insuper Terentianus inquit: Nec tāta in metris venia cōceditur vti. Iccirco opinionē Bedæ penitus non admitto, dicētis: auctoritatem, & necessitatem aliquando metrum violare.

Ouidius. Quod si verum esset, Ouidius, & Martialis minime exhorruissent. Nō eo tamen inficias aliquando in mediis fieri syllabis, quādo quatuor essent breues syllabæ, & vna longaretur. tamen & hoc raro vt facias ad

Bedæ non hæreo. monuerim: quia si penitus esset Bedæ vera opinio, Horatius ser. pri. non timuisset dicere eqtutium. vnde ait. Mensuri oppidulo qd versu dicere non est sic & Lucillus Saty. vii. Seruorũ est festus dies hic. Quē

plane hexametro versu non dicere possis. Super his vberius legito Epograph. vi. cap. iii.

¶De. E. Cap. xxx.

E Monosyllaba similiter longatione gaudet. Virgi. Vix e conspectu. sic in compositione: vt enumero. ex quo Prudentium miror errasse: dicentem. Robur eneruatum. g f. l. p. sequente vocali breuiatur, nisi in aliquibus Græcis, quæ videbimus sequentibus consonantibus anceps ponitur: vt repo longatur repente breuiatur. In Græcis quando vertimus n. in, e. longatur. vt θήβη Theb. muta cũ liquida sequẽte ambigua est: ut pharetra. aliquando in seorsus seorsum abiicitur. e. Lucre. na. v. Et seorsum mare ut secreto humore pateret. Idem: Seorsus item pueri. f. q. æ. i. in deorsum aliquando longatur. Lucr. ii. Pondera quantum inest deorsum cuncta ferantur. Idem in eodem: Atq, atra quæq; deorsum. ecce hic breuiri quando in hac dictione coit. Idem pri. Quoniam premere omnĩa deorsum. In verbo anteo abiicitur. Lucre. iiii. Montibus anteire & solem &c. aliquãdo non. Ausoinius: Gangeticus anteit ales. In præpositione. De quo pacto. e. inueniatur inferius dicemus In dehinc, deinde, deinceps. e. in scansione aliquando non sonat: vt apud poetas inuenies. Hoc etiam dignum est in quiesco verbo. e. correpte proferri: quod innuit Gellius li. vi. cap.. xv. Noctium atticarũ.

Prudentii error.

Seorsum. Deorsum.

Anteo. Dehinc. Deinde. Deinceps: Quiesco e breui pfertur.

¶De. I. Cap. xxxi.

I. Monosyllabæ longatio inhæret. Iuuena. I nunc & ventis. a. c. d. sequente muta cum liquida ambigua est: vt libri. alias anceps: vt bibo, ibo. sequente vocali breuiatur: vt Iola. exceptis quibusdam Græcis, qnæ inferius dicemus. similiter in verbo fio longatur de quo in secunda Epogr. dis

I inter duas vocales. ferremus. ¶ I. positam inter duas vocales esse duplicem cõsonantẽ testantur oẽs: vt aio. vnde errauit Sedulius primo: Hoc Matthæus aiens, hominem generaliter implet. quanq̃ alii Sedulio adhærentes, perperam credunt theus esse diphthõgum & vt Troia, maior licet sit breuis, primã illam positiõne longam reddi. Iccirco antiquissimi vsq. ad Ciceronis tempora Maia, Pompeius scribebant. & aduertendum q̃ si opus vt fiat positio, necesse est, vt illæ duæ vocales iter quas erit. i. vim suã seruẽt: aliter. i. nõ esset duplex vt in viola, violentia nã in iis, u. non seruat vim: pro simplici tamen reperitur inter vocales vim seruãtes: sed duntaxat in cõpositis vt biiugæ, quadriiugæ. quod testatur Gel. lib. xix. cap. viii. & teste Prisciano aliquãdo duo. ii. in i. longum soluuntur: vt bigæ, quadrigæ. Quod aliquando i. in compositione pro simplici habeatur, exemplis adprobo. Mart. i. Gestatus biiugis regulus. e. e. Auson. Vel cisio triiugi, si placet, insilias. Hic discendum est in Troia, si substantiuum est, sub regula militare. Oui. Troia iacet. si vero adiectiuum. i. vocalis habetur. Vergil. primo: Et Troia gaza per vndas. vbi diu ante me incognitum fuit quid dicat Seruius. Seruii verba vt lector non hæsites oculis obiicienda censuimus. ait ille: Cum prouinciam dicimus, & principale est nomen, & breuis est tro. qñ autem non est principale, & deriuatiuum est, & longa est tro. vt Troius Aeneas. Proculdubio hæc Phæbadum interpretationibus egentia multi existimãt. Sed vix amussis Quintianus reserabit. ibi Seruium interpolatum & eruditi præceptores mei quondam cogitarunt, non aduertentes Seruium de natura ibi disserere. Est scitu dignum Iota apud Græcos esse uocalem semper: quod si Seruio credimus, Virgil. fecit in Troia, cum ait: Arma, virumque cano, Troiæ. vbi in iii. sede Dactylus est. sic Seneca in Troia: Misit in fessos Troiæ.

Sedulius errauit.

Aliquorũ error.

Maia Põpeius.

Quo mõ. i. positiõe faciat.

i. duplex: i. vnum. ii.

Troia i syllaba.

Seruii verba enarratã.

I. apud græcos vocalis.

Scitu dignum.

ftos Troiæ ruinis.eft enim carmen Saphicum, tro- cheo,fpondeo,dactylo,& duobus trocheis conftás Præterea Diomedes etiam in Troia, tro. breuiati edocet fimiliter in Achaia.i.vocalis reperitur.Ouid. A.q.d.quam pauper Achaia noftra eft. ideo natura liter locutum effe Marium aduertito. Infurgent alii dicentes apud Latinos femper longari:taceant obfe cro,cum apud nos fæpius duplex fiat:vt pater in aio aiebas.vbi.i.duplex cófonans eft.Hora. Aiebas me cum.in ait omnino vocalis eft,quia non fequitur vo calis altera. ¶I.in genitiui in duo. ii. terminatis fcā- dendo abiicitur. Virgi.E.d.æ. Capitolii immobile faxum.& aliquando fonant duplices,modo carmen patiatur.Ennius: Afpicite o iuuenes fenis Ennii ima- ginis vmbram. ¶I. etiam in compofitis ob fcanfio- nem aliquando abiicitur: vt in femiuncia,femiambu- ftus,femihominis,femianimis. Per f. Breuis vt femi- uncia,recti. Columella.xi. Quamuis femihominis vefano.g.f. Silius.ii.Semiambufta iacet.n.d.p. Luca. iiii.Semianimes traxere feras. ¶I.mō effe fimplicem modo duplicem fcribunt Nigidius, & curius. nos quoq;.in.ii.Epogra.vbi de præpofitione exuberan- ter dicemus. ¶I.quaque duplex in vnum coit: vt dii diis,iifdem. Horati. Dii bene fecerunt. Ouid.Meta. xiii.N.u.a.quamquam iifdem fuerit armis.In aliqui- bus codicibus eft mendum : vbi non fauerit,fed fa- ueat perperam legitur.Ei pronomen bifyllabum eft hei,interiectio monofyllaba. Aliqui tamen referunt, Ei,pronomen aliquando effe monofyllabū,vt apud Lucretium.vi.Scilicet & fluuius,qui vifu maximus ei eft.licet alii aliter legant.Cui datiuus vnam facit fyl- labam. Virg.æneí.primo. Cui pater intactam dede rat P.q.i. & aliqui hoc merito affirmant fieri: eo ꝙ Prifcianus,lib.xiii.in ius reddentia : dicat genitiuum nomina datiuum genitiuo vna fyllaba minorem fa-

Genitiuus in duo.ii.

I. in com- pofitis.

I.mō fim- plex mō duplex.

Curius.

I.duplex in vnum.

Ouidius emacula- tus.

Ei ꝓnomē Hei interie ctio.

Cui mono fyllabum.

Prifciani regula.

Grãmaticorũ auriga. Priscianũ non admitto. Cui bisyllabũ. Prudenti⁹. defenditur. Cui vltima breui. Spõdaizar Cui ex duabus breuibus Ianus. Parrhasius defecit. Cui monosyl. quã vocalẽ hẽat.

cere: vt illius illi, nullius nulli, cuius cui. sed dicat grammaticorum auriga, an similis in nullius, & cuius sit genitiuus, rei literariæ vel expers diceret nunquã, suopte scribat. ego fidem meam non obstrinxerim, cum idem Cæsariensis apud Albinum dicat, cui, bisyllabum reperiri. Albin carmina ne me finxisse aliquis credat, vitupero, ac carptor subiũgam. Hæc sunt Romanarum Historiarum primo: Ille cui terras Capitolia celsa triumphis Sponte deum patuere, cui freta nulla repostis. ex hoc Prudentium errasse contendunt, dicẽtem: Tarraco intexit cui fructuosus. vbi cui bisyllabum est. & .i. breuiatur. super quo nec tacuit Ianus parrhasius nostri temporis latinitas. Quid obloquuntur isti cœnipetæ triuiales? an velint a Prudentio, alia exempla subdam? Martialis primo: Sed norunt cui seruiũt leones. est enim carmen Phalecum: vbi post spondeum dactylus est. Idem. viii. Drusorũ cui contigere barbæ. Martia. capella primo de nup. Et compar studio sed cui terreus est enim Asclepiademum. vbi, sed cui, dactylus est. Præterea apud Terentianum maioris in hoc Martiana (vt credo) fidei tale carmen est: Verum vt cuique est proximitas loci soerori. est carmen Sotadicum ex duobus a maiore Ionicis, & tribus Trocheis. Similiter (teste Beda) ait Paulinus: Conscia seruitii quod gesseris & cui tandẽ. sed posset versus spondaizare: sicut etiã illud Iuuenalis? Cãtabat patris in montibus, & cui non tunc: mox ait Probus: Cui constare ex duabus breuibus: ergo & Prudentius sine errore militat⁹. hæc omnia Ianus Parrhasius alioqui literarum parẽs digerere debuisset. Dicant aliqui in cui monosyllaba dictione an u. an. i. sit vocalis. quid sentiam accipe. Crediderim. u. esse vocalem. Catul. Cui Ego quasi eadem totidem mox deprecor illi. in quo carmine si. i. in cui esset vocalis nullo pacto scandi posset carmen. alii, neoterici.

tamet, faciunt vt. u. & .i. ambæ elidantur sequente vocali: vt in hoc. Cui imperium infelix est erit ille sibi. est autem carmen à Iulio Capitolino allegatum in vita Opilii Macrini. Huic quoque frequentius monosyllaba est dictio. Ouid. Metamorpho. xiii. Huic date &.o. f.f.m. Stat. Syl. primo disyllabam fecit: Lætus huic dono videas.d.t.n. super est igitur: vt Prisciani, quam diximus in cuius, & in huius non admittas regulam. Beda vt admiret ciet dicens: Huic bisyllabum reperiri ambabus breuibus apud Paulinum: Cum subito aut illis corda hostibus, aut huic ora. quod cum posset spondaizare neutiquam edocuero. In Pompei, Vultei Caiali quando, i, absque synæresi facit syllabam, aliquando non. I. similiter in Maiades, & Pleiades facit modo trisyllabas, modo quadrisyllabas dictiones, contra Tortellium, dicentem: In Naiades.a. in penultima modo elongari, & modo corripi. Virgil. Optima. Naiadum. Ouid. Metamorpho. iii. Naiades ideis.e.f.a.eu. quantum fallitur Arretinus. nam vbique. ante. d. breuiatur. in illo enim Virgilii: Optima Naiadum, Naia, est dactylus. & vt firmiori ad probem exemplo, Horatii carmen affero Mirari lubeto Naiadum potens, quod carmen recipit spondeum Dactylum cum vna syllaba, mox duos dactylos. Similiter in Pleiades. Ouidius: Pleiades incipient. h. r. P. Idem: Iungitur (vt fama est) Pleiadesque pari. vbi si Pleiades non esset quadrisyllabum nomen, pentametrum scandi posset nunquam. sic apud Senecam in Med. Et deo si latitant Pleiadum greges. vbi si Pleiadum quadrisyllaba non esset dictio, Asclepiadeum non staret carmen. Aliqui tamen dicunt posse in tertio esse spondeum pede, quia cum dactylo temporibus conuenit. referant quicquid velint, me non habebunt municipa-

Huic monosyl. est dictio.
Huic pronomen.
Huic bisyllabum.
Beda frustratorius.
Tortelii error.
Naiades in syllaba.
Pleiades i syllaba.
Quintia. in Tortel. annotationes composuit.
L. quando consonās.

lem, quia meræ sunt nugæ. ex quo crediderim, quando Naiades, & Pleiades sunt trisyllabæ dictione. i. esse duplex nostrum: quando sunt quadrisyllabæ, esse Græcorum iota. de quo superius diximus: contra tamen Tortellium iam adnotationes composuimus. similiter in Rhodopeius, Phœbeius, & similibus. i. vocalis est I. demum in dictionis principio sequente alia vocali consonãs est: vt Iuno, Iupiter. exceptis quibusdam nominibus propriis: vt Iulus, Iesus, Ioannes, Iapetus, Iason, Iacobus. dicam quid sentiam, nõ quod contendam, crediderim in nominibus propriis primitiuis vocalem esse, in deriuatiuis consonantem: vt in Iupiter, à iuuando: vel vt recẽs occurrit opinio. nam si apud Græcos erit iota, apud Latino i. vocalis erit. in dictionibus verò mere latinis sequente vocali, erit consonans. Claudia nec laceres versus dux Iacobe meos Ouid. Pagaseus Iason. cuius dictionis, cum memini, Tortellii succurrit error: cuius infantilissima hæc verba sunt: sanè in hac dictione Iason ponitur. i. litera a poetis modo vocalis, modo consonans græco more. vt Ouid. in duobus versibus vtrunque obseruauit, cum ait Met. vii. Vt fine amore licet, quid enim commisit Iason. Quem nisi crudelem non tangit Iasonis ætas. nam in primo versus est vocalis, in secundo consonans. ille hactenus. Quo præceptore vsus es Tortelli? in secundo enim quam in primo. i. vocalis proculdubio est. Similiter in dictione iaspis, eadem myops es erroris nebula. ais autem in iaspide. i. literam aliquando vocalem esse. Iuuenalis. Præclara illic laudatur iaspis. aliqñ consonantem. Vergilius. iiii. Stellatus iaspide fulua. immo vocalis vbique est. forte es secutus Romulũ illũ, qui Aesopi Apologos verso stilo in latinum vertit. qui & ipse errori obnoxius est, cum in iaspide. i. fecerit consonantem: nisi vellimus excusare breuiasse tu. i. vocali sequente.

Tortellii error.

Tortellii. ali⁹ error.

Romulus quidam. Romuli error.

inuenies insuper alia nomina propria, in quibus .i. vocalis erit: quorum lectio auctorum plurima te faciet compotem. Vnum restat, adnotem Cecilium quendam (referente Papyriano) nanum quendam, seu pumilionem iota nominasse: quod ex Platonica ratione acceptum est. Nam Plato in Cratyllo ait: Iota ad tenuia quæque per omnia maxime penetrantia esse. Iccirco iene: idest ire progrediq; per .i. literam initiatur. mox rimandum est .i. vocalem aliquādo esse con sonans loco: vt in Iazyges. super quo videto in .iii. Epogra. vbi de .e. ante .t. fit regula.

Iota pumilio.

Iene: idest ire.

I, vocalis qñ loco cōsonātis.

¶De.O. Cap. XXXII.

O. Monosyllaba dictio lōgatur. Oui. O vtinā tūc c.l.c.p. aliqñ sequēte vocali corripitur. Virg. Te Corydon o Alexi. n.m.c.c. sequente cōsonante anceps: vt Doryclus, Doris. sequente muta, & liqda ambigua: vt probum. In cooperio duo .oo. in vnum cōiungi non desunt qui autument: vt apud Lucretium. v. Per terras, amnes, ac oppida cooperuissent. ego magis dicerem fecisse Proceleumaticum. nam omnino .o. breuiatur. Idem .v. Quæ possint forte coperta. Iuuēcus .iiii. Nec quondā coopta canēs. n.u.p. Aliquādo .o. collisionē patitur, in proinde Vir. li. xi. Proinde tona eloqo. s.t.m.t. Lucre. ii. Proinde colore caue. c.s.r. tamen aliq dicunt, pro exclusionem pati. Et hic scito Latinos .o. in au vertere: vnde pro Coro, & cote, Caurū, & cautem dicimus. Iccirco cum Florus Grāmaticus hoc differeret, mox Flaurus appellatus est. sicau pro .o. vt austrū ostrū. & aliquādo .o. a. diphthongo au breuiatur: vt in orichalco, quasi aurichalco. Quidam antiquorū annularem orbicularem dixere: quod rotundum sit velut annulus. ab hac litera Quare dictum putant à voce militum.

Aliquorū opinio falsa.

Proīde in scansione.

O, in au, vertitur.

Florus mox Flaurus.

Au, pro, O

O, annularis.

¶ De.V. Cap. XXXIII.

Quare vñ. V, monosyl.non reperitur.

O. Monosyllabum reperitur nusquam; & si consonantibus iungis anceps est: vt iugum, iuger. se quente muta, & liquida, ambigue ponitur. In principio autem posita alia sequente vocali, consonans efficitur: vt vinum, Venus. si inter duas vocales ponitur item: vt viuo, viuidus. item cum in fine est post. l. &. r. sequente alia vocali aliquando, consonans est: vt voluo, soluo, sylua, larua, aruum. quæ tamen aliquando propter metrum fit vocalis. Catul. Quod zonam soluit diu ligatam. Idem: Condita quin vere pectoris euoluam. Ouidii. Nũc quoque te saluo persoluẽda mihi. Idem in Priappeis. Quod opus omnino Ouidii esse in Dubitationibus affirmabimus: Pallorem, maciemq; larualem: vbi laru, trocheus est. aliquando. u. vocalis fit consonans. Lucil. Quod tu id maluisti. Sil. vi. Cætera sinuatis glomerat per pectora gyris. Idem. vii. Ducit sinuato captiuum. a.l.l. Idem. x. Sinuatur, coxæque sedet. m. u. quod uerum est. & m.u. esset consonans insinuatus, carmen claudicaret. sic & apud Lucretium: Lanigeræ pecudes, & equorum duellica proles, & si bellica posset legi.

V, quãdo consonãs.

Ouidii opus Priapearum.

Larualis quadrisyllabum.

V, post, s. Suetus in syllaba.

V. post. s. alia vocali sequente modo est vocalis, modo consonans: vel (vt alii dicunt) suam vim perdit. Stat. Thebaid. primo: Quas nos inopina suasit. Horatius sermon. pri. furesq;, feræq, suetæ. Ouid. ad Liuiam. Ille genus Sueuos acre, indomitosq; Sicambros. Ennius Anal. vii. Ductis fidelis, suauis homo, facundus suoq;. V. similiter post. g. &. q. sequente alia vocali vim amitti t: vt in lingua, loquor. sic post. u. vt vua, vuidus. Hic Donatũ argui operæ erit pretium, dicentem. V. inter. q. & vocalem literæ vim amittere. quia tam leuiter effertur: vt vix sentiri queat. nam ea ratio non est: sed (testibus Sergio, & Pompeio) est: quia ante se habet alteram consonantem. Ideo non

V, post, g, q, &, u.

Donatus arguitur.

est consonans, non est vocalis, qua sequitur alia. Hos duos non tam intellexit Beda, quàm intelligere mini me curauit. ait Beda: Cum dicimus, Astum, nonne eodem modo dicemus. t. non esse consonantem. qa præcedit altera consonans. s. Hic Beda allucinatur, non intelligens quid sibi velint Sergius, & Pompeius Donati interpretes. ego sic enarro: Cum dicant. u. non esse consonantem, quia præcedat alia consonans, est propter positionem: nam in aqua, si. u. esset consonans, à longaretur positione. Quod aliquando. u. post. q. non videatur vim habere vllam, non inficias eo, vt dicemus, vbi de. q. litera disseremus. Præterea Donatus ait: Digamon aliquando u. literæ adscribi, cum sibi ipsi præponitur: vt vulgus. quod non admittitur: nam digamus ita se habet. Vt dempta nihil nomini adimat: vt Velena, Helena. & si ita esset (vt ait Aelius) possemus dicere vlgus. quod non dicitur, (teste Sergio.) in suadeo. u. vim amittit. Palladius. xiii. Persuadet moris tetrum mutare colorem. & omnino (teste Sergio) suadet bisyllabum est, si vero trisyllabum reperitur, solutionem idem esse dicitur.

Beda incuriosus.

Sergius, & Pompeius Donati interpretes.

Donatus arguitur.

Digamus.

Vlgus nō dicitur.

Suadeo in syllaba.

De η græca vocali. Cap. XXXIII.

H. Vocalis longa semper apud græcos, quæ nostro idiomati. e. sonat, & longatur: vt θήβη Thebæ. vnde Sidonius Apollinaris reprehenditur: quòd breuiauerit diastema in penultima, cū scribatur apud Græcos per. η. tamen quia sæpius in hanc incidemus literam, plurima à nobis non fiet mentio. Aduertas nihilominus velim. η. in nominatiuo longam aliquando in e breuem in obliqs verti: vt ἀὴρ ἀέρος aer aeris αἰθὴρ αἰθέρος æther ætheris. sic fit aliquando in ω: vt πυρακμὼν πυράκμονος pyracmon pyracmonis.

Sidoni^s reprehēdis.

De.ω.ideſt.o.longo apud græcos. Ca.XXXV.

Apud Græcos protēditur. vnde nō mirum ſi.o monoſyllaba apud nos longatur. Homer. μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληιάδεω ἀχιλῆος: dixi tamen aliquādo ſequente vocali breuiari. Virg. Te Corydon o Alexi, nihil m.c.c. Et cognitu dignum eſt quādoq; apud poetas.ω.quæ omnino in primitiuo longatur, in patronymico breuiari. Ouid. Meta.vii. E quibus Eionides Cephalus, eccē o breuiari in primitiuo longam. Idem in eodem, Proles eionia ſyluis. & ſic apud Ouidium legi teſtatur noſter Parrhaſius, referens Græco hoc fieri exemplo. In hac dictione, Ioannes, video multorum ſententiam. inter quos eſt Bapti. Pius anti quitatis vas, argutiarum area, qui probe & fideliter de hac dictione ediſſertauit. Reperitur aliquando triſyllaba dictio correpta ſyllaba.o; vt vſus eſt Politianus. Aliquando quadraſyllaba vt apud Metrodorum αὐτὸν ἰωάννην ὁ γέρων ἐπεδέξατο ἐσμῷ. ſic Iuuencus: Vnus Ioannis quærebat. alio modo vſus eſt Sidonius Apol. Nunc te iubet ire Ioannes, quem Hermolaus corrigit ſuper hoc in caſt. Plinianis. Triſyllabum fecit Prudentius in Apoth. producta ſyllaba io. Ioannis magni celebris. dicam tamen quod ſentio. ſemper quadriſyllabum, &.o. producta poni admonuerim. Sed nunc ad alias literas tranſeamus, quas Conſonantes dicunt.

Ioānes in ſyllaba.

Sidonius ab Hermolao corrigitur.

¶De conſonantibus. Cap.XXXVI.

Conſonantes in.9. mutas. & ſemiuocales. 6. diuidi triuiales etiam edocent. De quarum poteſtate Priſcianū, Tortellium. M. Capella, Curium, Vallam legito. nos omnis aliquibꝰ opportunas noſtro operi percurremus: ſed anteq̄ vltra procedā, opere, pretiū eſt, vt quālibet cōſonantē eſſe ἡμίχρονον.i.medium habere tempus edoceam: quod latius alias differemus.

Mutæ nouem.

Semiuocales ſex.

hemichronos q̄libet conſonās.

¶De.F. Cap.XXXVII.

F. Haberi pro muta sequēte liqda Diomedes inuit & quòd cōmunem reddat syllabam: vt apud Vi. crinemq;. flagrantem. cui aduersans reclamo, cū.q:. per se breuietur. & si verum esset. quod Diome.ait. M. cum ante.n.liquidam ponitur in integra dictione muta dici posset. quoniam mutæ officio fungitur nam (vt ait Macro.) græcorū more. Virg. Posuit li. 9. Nec Licio genitore mior, nec fratre Menestheo sed de hoc nomine in sexta videto Epogra.cap.1.& dixi in integra dictione, qa si esset compositum nomen à dictione ab.m.n.incipiente, vocalis superior posset breuiari, non propter.m. n. sed iure præcedentis dictionis: vt caconestor.i.malus procus nam caco p se in cōpositione.o.breuiat. vberius legito.i.sexta Epogra. vbi de Polymnia fit mentio.atq; inibi Lexici auctoris fœdum leges errorem, dicētis in Polymnia.y. breuiari propter.m.& sequentes literas. Copiosum hoc reddam opus, ac florulentū, vt aliis (quod aiūt) progredi minime videat pedibus.

Diomedi reclamo.

Lexici auctoris error.

¶De.G. Cap.XXXVII.

G. Quam primo inuenit Romæ Spurius Carbilius grammaticus, Carbili qui primus vxorem abdicauit libertus, cum prius.c.pro. G.omnes verentur, si Plutarch.credimus, non se offert.vt de eo quo ad syllabas recenseam, sed vt à communi Neotericorum annutu errorem eliminem, est sciēdum apud Latinos non reperiri dictionē, a, G.incipientem sequente.u.& alia vocali. Iccirco errant, qui dicunt Gualfredum, Guielmum: cum dicendum sit? o Valfrede, o Vielme, o Vido. Varinum etiam dicimus, quem Guarinum seipse nominauit. Cur fecerit ille videat. Rumpatur Maleuolus Phineus, & euanescat, p nihiloq; habeatur, vt litera, de qua nunc fiet mentio.

G.literæ inuentor.

Sp.Carbilius.

C. pro: g. vtebātur.

Error publicus eliminat°.G. in pricipio dictiōis cū u, sequēte vocali nō reperitur.

¶De Liquidis,& quare Liquidæ. Cap. XL.

AT prius q̃ Liquidas adgrediamur, non inuenustum erit aliqua nec situ facilia, nec auditu rudia pretexere, cum minus apud triuiales cognita, minimeq; intellecta hoc in opere sparsim,& passim aperire policiti sæpe fuerimus. Nostra ideo intererit, quę liquidarum sit conditio, & cur eis tale inditum sit nomen fideliter edocere. Liquidę autē proprie appellitantur, ꝙ liquescant: idest penitus a dictione collidantur, abuciaturue: vt in hoc exemplo: Nate patris sum mi, qui tela Typhoea temnis, r, litera scādendo in dictione patris eliciatur, velut patis diceretur: eo ꝙ liquescat, r, idest lubrico defectu a nihilum redigatur. & hæc est ratio. Nam vnaquæq; cōsonans medium tēpus cōtinet: vnde cum patris longatur: hoc fit quia a, naturaliter breuis vnius est temporis. t,& ,r, alteriusquę quidem duo tempora longæ accidūt. syllabæ & nulla longa fit syllaba, nisi duobus eam metiamur temporibus. & si in hac dictione patris scandendo, r, non elideretur quādo breuiamus, breui (quod non possumus) duo syllabæ daremus tēpora. ex hoc quando vocalis naturaliter correpta est sequēte vna tantum cōsonante, vnius cum dimidio temporis est quod tempus cum dimidio longam minime reddere potest syllabam. Vnde nō mirum est, si positioue lōga fiat syllaba. Nam vocalis natuta breuis vnum tempus, & sequētes duæ consonantes alterum continēt: ideo re vera protenditur syllaba. Et sciēdum est: vbi fit positio vocalem precedentem natura esse breuem sed longari positionis (quā dixi) ratione, sic est sequētibus, x,&, z, quia vnaquæq; istarū vno constat tēpore cum duplices sit consonantes. Hęc a prophanis intacta Domitius frater meus, vt enotarem, impulit: quod latius in sua dicet Metrobasi nunc dicamus de literis, quæ rē vera fiunt Liquidæ.

Liquidæ cur dicatur

Cōsonās. quæq; medium tempus habet.

Positio quare lōgā dat syllabā

Vocalis an positionem natura breuis.

Quare X & Z. precedēte faciūt longam.

De.L.&.R.Liquidis. Cap.XLI.

Liqdæ cũ mutis in scansione.
Hudæ literæ.

L.Et.R.Liquidas (quæ & hudæ a quibusdam dicuntur) cum mutis iunctas in eadem dictione cõmunes reddere syllabas poetarum exemplum patet. Et notandum est, si syllabæ naturaliter erunt breues, sequente Muta, & Liquida longatione, & breuiationi adhærebunt. si vero naturaliter erunt longæ, nunquã breuiationem sument. quod non adnotauit Tortellus, vbi de R. litera fit mentio, cum adnotare debuisset: vt pater, pa, naturaliter breuis est: in patris & longatur, & breuiatur: in matris nunq̃, a, breuiatur: qa in mater natura ꝑducitur. Et licet. r. in matris colliderετur, nil quidem referret: qa absq; duabus literis, tot etiam sunt tempora quibus, ac quot vna constat longa syllaba. Hic adsint eruditi, huc doctorum turba transuolet, hæreo, hæreo cum Lucretii lib. iiii. tale lego carmẽ: Propter enim q̃ quod morbi est, cũ corpus ægrotat. ecce in ægroto. e. breuiari Muta sequente, & Liqda: licet veniat ab æger, quod scribitur per diphthõgum: ab αἰγρὸς: idest segnis, & lõgatur. Iuue. Saty. iiii. A vitiis æger, solaq; libidine fortis. vel dicitur (vt vult Põpe.) ab αἰαξω: vel a voce doloris αι αι. Mox testibus Plinio, & Solino, Gellio, & Nonio Agrippa, dicitur quasi ægri partus. & manilius breuiauit, astron, primo: Miles Agrippa suæ, venerisq; ab origine proles: quare id fiat humanissime lector, me nescire ingenue, fateor. Vnum hoc mihi adscribas: ꝙ fuerim primus q animaduerterit. Iam triennium est, quo id obseruasse me testari potest Ioan. Baptista Moranus noster sectator, & qui me uelut numen colit, ac obseruat. Non deerunt forte q post me hoc dissoluant iugum: vnicuiq; enim meliori me subdam sententiæ. tamen quid super hac re melius proferam in Breui arte legito, vbi de Heroi spe

Tortel. incuriosus.

Quintianus hæret
Aegroto pria breui

Agrippa.

Ingenue fateor.

Baptista Moranus.
Ars breui
Opusculũ nostrum.

ciebus differo. Præterea Nestor ille interliteratos non postremus nec medius. Sulpitium inuehitur ꝙ dixerit, aratrum: naturaliter. a longare medium, cum breuiet. quia Græci per omicron scribant ἄροτρον. & nititur auctoritate cuiusdam triuialis, & rancidi poetæ exemplo, qui Sidonium potius habere debeat tutorem, dicentem: Diuersas aratro vias cucurrit. Est autem, carmen phal. in quo post Spondeum sequitur. Dactylus. Hic est ille Sidonius multi. nominis poeta, quem classicum teneo, licet, vt inferius dicemus, ab Hermolao Barba. damnetur. Nicolaus Ferretus decipitur, dicens Claudianum, & Sidonium fuisse synchronos, cum Claudianus per multos annos hunc antecesserit, immo Sidonius de Claudiano mentionem facit: sed repetatur inter. Cum itaq; apud Græcos per omicron scribatur, & apud Sidonium breuietur, Sulpitii non adhærebo sententiæ tantum modo longari dicentis, quia ab aratum aratu. & nisi esset Græca dictio sulpitium haberem municipalem. Hem quid oblitus sum? aliud profecto succurrit, nec minus versificatoribus idoneum, quod hoc est: nunquid sequente muta, & liquida poterimus breuiare deriuatum, in quo litera primitiui de matur. vt ita dicam. Ambulacrum, lauacrum, inuolucrum, simulacrum: ecce in his literam primitiui.t. abiici. &.c. substitui, quia a, lauatum, ambulatum, inuolutum: simulatum, veniunt. Id mehercle multos iam diu anxit, sed tu lector, meo quidem iudicio, semper elongato, cum omnino liquida mutæ iuncta nusquam longam breuiabit, rem omnem superius vidimus. At quia de Liquidis tractatui, finis addendus est, hoc solo calcem perficiemus. R. aliquando (teste Beda) solutionem pati, quia antiqui cum. R. litera vocalem volebant proferri, vt in hoc: Magno Celauerat argumento, vt di-

Nestor cō traSulpitiū
Aratrum in syllaba
Nestor incuriosus.
Sidonius Apollinaris.
Nicol. fer. decipitur.
Claudia. & Sidonius non coeui
R, cū vocali pferebat

Argumentũ pẽthasy. cerent,argumento:quia in quinto pede fit dactylus. ad id comprobandum Prisciani est regula, dicentis: Priscianire gula. In mentum, nomina seruare anteriorem vocalem quantam habebunt sua præterita in penultima,ut ita dicam,instrumentum,longat stru,quia ab instruxi,& stru,etiam longatur.indumentum breuiatur,quia ab L.suspensi notã hẽt. indui quanquam aliqui indumentum longatur.ut,in, quarta,videbitur Epogra.& si antiqui non dixissent argumentum pentasyllabum,quando ab argui, Cesariensis regula esset penitus à penu literario,& camenali academia explodenda. Plau.locus Illud Adde, L,apud R,grauitatem signat heroicam Plautum literam suspensum aliquem,significare, ait enim. Quam ex me; vnam faciam literam longam.i. vt me suspendam:quia suspendiosi manibus, & collo ligatis,pedibusque pansis. L.videntur facere. R,canina litera. Insuper scias.T.litera heroicam signari grauitatem:vt R,litere inuentor. dixit Papyrianus:quam caninam esse literam. Donatus ait.Lucilius:Irritata canis ꝗ.r.quam plurima Appius. Claudius. dicat.Hanc autem inuentam ab Appio Claudio testatur Pomponius lib.pri.Dige.Græci etiam loco duo S,loco duoꝝ rr, ponebant. rum ρ ρ ς ponebant:vt Pysos,Pyrrhos.

¶ Quomodo proferantur trisyllabæ dictiones Muta,& liquida sequente. Cap. XLI.

Barbarismus qdam propulsus Quid de Liquidis diximus,nostra intererit triuialium Barbarismos affatim obtundere. Multi enim vt pote literarum expertes in hunc incidũt scopulum,qui trisyllabas, & quadrisyllabas dictiones legendo prosaice, cum sequatur Muta, & Liquida proferre nesciant.vt tenebræ,salebræ,pharetræ.Aduertant iuuenes talia hic nomina interloquendo proferenda esse breuia,& si in carmine longantur: vnde Terentianus dicens Liuium Androñ.in penul. carPenultima heroici breuis. minis heroici posuisse breuem syllabam,profert hos Liuii versus:Baltheus & reuocet volucres in pectore sinus: Preliaq; iam grauida crepirent vbi terga

Pharetra. ecce q̄ innuit pharetra in media naturaliter breuiari. iis erroribus sacerdotes indoctos sæpius inuenio obnoxios. Hui quid mirum? isti nanq; sacerdotes (eruditos excipio) doctiorum obtūdunt aures, quid, q̄ verba nesciant exprimere, ne dum bene eloqui: literas contemnunt, sacra fastidio habent. Horum quod est studium lenociniis. incumbere, crines coaptare, aleas pertractare, Bacchanalibus indulgere. Hem si iure nostro sacris initiarentur, nunquam indoctos diuinis misteriis ad scriberem, sin suopte Barbari: nos Augustino. audientes. desinemus: & quod incepimus perficiemus. In dictos sacerdotes

¶De. M. Cap. XLIII.

M. Aliquando Liquidam reperi. idest scandendo abiici, auctorum lectio comprobat. Horat. Forma captiuæ dominum Tecmessæ. est autem Saphicum in quo, num te, est Trocheus. M. quoque quanta sit difficilium scitu dicit Plinius, vt latius in Epogra. vbi de. m. finiali agemus. & hoc est, quia sequente vocali abiicitur, sequente consonante est positio, in fine carminis est ad placitum, vt ait Seruius in Centimetro, & vt aiūt Quintilianus, & Cicero in Oratore: Postrema syllaba breuis an longa sit ne in versu quidem refert: vnde etiam Fortunatianus ait: Nihil interesse an nouissima versus syllaba sit longa an breuis. & memoria tenendum est apud antiquos. c. cum. m. iuxta nunquam positum: ex quo Alcumenam, non Alcmenam dicebant, quod apud Plautum inuenies. M, Liqda. Vltima carminis ad placitum. C, cū, m, iuxta apud antiquos nunq̄.

¶De. N. Cap. XLIIII.

N. In iis præpositionibus, In, & con, aliquando lōgari, & quandoque breuiari, Cicero in primo In, i sylaba con, in sylaba.

perfecti orato. Priscianus,& Seruius scribunt. Naturaliter autem elongantur, si componantur cum dictione ab.s.aut.f.incipiente: vt insula, infula. si cum aliis naturaliter breuiantur: vt indoctus, contorque. quod Cicero hoc dixerit, legito. A. Gellium.lib.ii.ca. xvii. quod Seruius innuat, legito in primo Commentario super: Constitit hic, arcumq;.m.c.q s. ¶ N. præterea nullam sequēte vocali collisionem pati idem ait. Marius. Quam literam apud auctores aliquando esse inuenies liquidam: idest scandendo in eadem dictione elidi. Petronius: Atq; vrbana progne quæ.c.g.f. Idē. Et baccis redimita Daphne tremulæ.q.c. Ouidius: Ad mandata Prognes,& agit.s.u.s.i. Lucreti. Nil tamen esse figni mixtas,p.c. Virgi. viii. Currentem ilignis potare.c.u. Auson. Quid refert cornix an ideo ante cycnum. Martial. Sic pernitiosus ichneumon. Idem. Nuda Lacœna cycno. quod etiam volens Priscianus in primo comprobare, ait. M.&.n. post mutas positas communem reddere syllabam. quod diuersorum confirmatur auctoritate tam Græcorum, quam Latinorum. Oui. met.x. Piscosamq; Cnydō, g.&.n.in quem errorem manifestarium, puerilemq; Priscianum, Tortellium, cæterosq; Neotericos incidisse miror. Velim dicat Grammaticorum triumuir, quid referat, an g.&.n. sequatur, q; cum, q;. naturaliter breuietur.& cum non sit in eadem dictione: vt in cycnus. quid conuenit, quæ cum Gnydo? nihil certe. Non ignoro tamen Prisciani verba secus a Roberto Gaguino accipi, qui & ipse decipitur. Iccirco non possum non mirari Probum dicentem.g. &.n. in diuersa dictione breuem posse longam facere syllabam: vt si dicas. Rura gnate facis. Nicolaus Ferretus ait: Talia flammato, breuiari a propter f.& l. sed fallitur. nam etiam Beda ait: nunquam, n, in diuersa dictione posse elongare: ideo si nō longabitur propter,n,

N, collisio nē nō patit. N, liquida.

Prisciani error. Tortelii, & alio error idem. Robertus decipitur. Probus minor.

Nico.fer. fallitur.

pter, n, literam, nec breuiabitur syllaba. Hic nulla te teneat admiratio, cur posuerim Nicolai Ferreti errorem, ita enim opus fuit ad maiorē affectum. Phineus obloquetur forte: sed vt obloquenti me obiiciam, alium cēlebo errorem Geor. Valla tam græce quam latinæ rei peritissimus in commētariis in Iuuenalem suis infantario admodum errore lapsus est. ait autem ille in hac dictione, Signabit, propter g, & n, i, vocalem breuiari. Proh Iupiter Herce, in quas affanias, & meras nugas tam celeberrimi, & eloquentes: incidūt viri? Versus namq; Satyrici hic est: Horum ego non fugiam conchylia? me prior ille Signabit, fultusq; toro meliore recumbet? deceptus grauis vir, & alioqui oculatus rebatur carmen Satyrici finire: vt, signabit, esset vltima carminis dictio, cum sequentis sit prima versus: Signabit, fultusque t, m, t. Verum ne erroribus concludamus, quid Nigidius de hac litera, N, senserit ex A. Gellio recitabimus. verba Gellii. xix. lib. i. cap. vlti. sunt hæc: Inter literas, n, & g, est alia vis: vt in nomine anguis, angaria, & anchoræ, increpat, & incurrit, & ingenuus. in omnibus autem iis non verum, N, ponitur: sed adulterinum. nam, N, non esse lingua indicio est. nam si ea litera esset, lingua palatum tangeret: vbi mancum esse Gellium assueuero, & ita legendum existimo: Inter literas, n, &, g, &, c, est alia vis, quod exemplis coniicere possumus. nam si, N, simpliciter protuleris, erit vis alia, quam in dictione sequente, g, &, c, non inuenies. si placuerit. Quintiano acceptum referetur, qui quoad potero enitar aliqua ex parte horreo literario prodesse, exemplaria emendando, distinguendo: ac enodando: quod M. Valerium Probum vetustatis amatorem factitasse legimus: cum veteres negligi, ac gloria fraudari animaduertisset. Sed quis erit nūc probus Probus? quis id audebit? cum nostri impressores seculi ob pecu-

Geor. Vallæ error.

Quid Nigidius de, n litera senserit.

A. Gellius restitutus.

Valerius, p bus.

Contra impressores.

niæ famem Myopes.ob inscitiā cæci sint,& luscios: quorum incuria boni corrumpitur libri,fida fœdantur volumina.ii.nanq; chalcotypi(eruditos excipio) cæcutientes cognoscuntur: quos si meum esset,e terris eiicerem,eorumq; artem funditus euastarem: aut doctissimum (quem appellant) Correctorem acciperent:& non modo literas inuertūt,sed addunt syllabas, dictiones contaminant; monstra interpollant magno cum auctorum dedecore. Hæc dixisse volui, vt Aldum Manutium meum extollerem vtriusq. linguæ reparatorem: qui adeo auctores restituit,instauratque: vt eorum animas imbibisse videatur. Dii faxint: vt Aldus noster diu viuat: nam & hoc ipsum omnes expetunt Olimpiades: viuet semper. interea ad alia pertransibimus.

Aldi Manucii laus.

¶Quid Ph sonet. Cap. XV.

Video multos non spernendæ eruditionis dubitare an.Ph,habeat sonum,quem,f,teneat: aut, p: vt ita dicam,apher,illud,a,an ponatur ante,f, aut ante,p. Nos & olim dubitauimus,immo errauim⁹,cū sonum,f,vsquequaq; putauimus habere? nūc resipiscentia quadam, quam metanœam dicit Ausonius, excitus proculdubio asseuero tenere sonum literæ. p.quia antiquitus scribebant dictiones modo cum.p. modo cum ph. vt scropa scropha, Calpurnius Calphurnius. Præterea ait Seruius, Aphricam dici quasi apricā, licet in penultima permutetur syllaba. immo expressius dixit Festus Pompe. venire ab ἀνδ\λφρίκης, apricus. vnde etiam putatur Aphrica appellari. mox aspicito. quartā Epograph. vbi de a.ante.n.cum dissero illud marmor Mediolanense de Quintiano quodam mentionem facere: vbi inuenies Semphroniam, quod non est tabernarium. Præterea & Latini aliquando per ph.scribunt; quæ græci per.p. tantum enotant: vt Δηιοπύλη Deiphile. ὑψιπύλη, Hypsiphyle.

Ph quid sonat.

Ausonii locus.

Apricus vnde.

Aphrica vnde.

¶ De.Q. Cap.XLVI.

Q.Sequente.u.item alia vocali(nō enim aliter in uenies) facit illud.u.non esse vocalem, neque consonantem: vt superius vidimus, tamen aliquando (meo quidem iudicio) aliquam quamuis minimam consonantis vim habere dicitur, cum præcedentes syllabæ.q.&.u.in eadem dictione sint ambiguæ. Lucre. Quæ calidum faciant aquæ tactum, atque vaporem. Idem: Crassaque conueniunt liquidis, & liquida crassis. Idem: Calor ignis liquor aquarum. Idem: Liquidus humor, & vberibus f.o.g. super quo versu Georgius errat Valla, dicens: Primam syllabam esse breuem, cum sit longa, ea, quam dixi, ratione. videto etiam in Arte breui: vbi de heroici speciebus fit mentio. Et scito nullam aliam consonantem, nisi adiuncta vocali, posse syllabam facere, præter. q. nam antiqui qstos. scribebant. Similiter in aeris tabulis hoc reper tum essemus legi, Peqniam. Vnde Licnius Caluus: Nihil esse. q. dicebat, quàm.c.&, u.itidem.k. Ex hoc nō immerito. q. &. K. superuacaneas diximus literas. Phineus Marcidus: Et nullius æris oblatrabit. oblatret tantum, vti ab omnibus abiiciatur: vt aliquando litera, de qua dicturus agredior.

Q.nisi du ab⁹ sequēti bus vocali bus non in uenitur.

Q, præce dentē vocalem am biguam facit.

Geor. Vallæ error.

Q, sine vocali.

Q stos, Peqnia.

Q.nil aliđ ē q̃.c. &,u K.

¶ De.S.&.T. Cap. XLVII.

S, De qua litera scribens Messalla eloquentissimus orator (Quintiliano teste) librum integrum impleuit: & quam nō literam, sed sibillum appellitauit. in versu apud priscos collisionem passam esse nulli incognitum est. Hostilius annal. primo: Sępe greges pecuū ex hibernis pastibus pulse. Egnatius de rerū Natura primo: Roscida noctiuagis astris labētib⁹ Phœbe. Lucil. Venim⁹ ò socii, & magnā pugnauimus pugnā. Quadrigarius: Maiore in spatio, ac diuersus iubebitur ire. Ennius: Mercuri⁹ Iouis Neptunus. Vulcanus, Apollo idē. xii. Omnes mortales victores cordi

Messala ð librum S. scripsit.

S, nō litera

S, collidit.

S, sibilus.

bus viuis, Lætantes vino curatos sonus repente In campo passim mollissimus pertulit aeris. Idem Egregius cordatus homo, catus Helius Sextus. Idem: Interea fugit albus Iubar Hyperionis cursum. sup quo carmine Nestor decipitur, dicens, Dieresini fieri in iubar, cum putet scandi: vt albiu sit dactylus: qñ dicēdum est albuiu: vt. u. remota. s. breuietur. Alcinius: Longe erit à primo qsqs secundus erit. Catul. Tu dabis supplicium. Aliq tamen referunt. S. in talibus non collidi: sed sequentem literam, vt in hoc: Tu dabis supplicium: scandas: Tu dabis supplicium. Quam opinionem explodito propter illud Sueuii: Hoc genus arboris in prælatis finibus Grais. Quo in carmine oporteret. g. &. r. collidi. sic in Aeditui versu: Aut hymber cœlo candidus præcipitans: vbi p. & r. essent collidenda. Probus vero: vbi de Metaplasmo, refert in isto: Nam fierent iuuenes subito ex infantib. paruis: posse scandi: ex infantib. paruis innuēs in quto pede esse Spōdeū: & ti lōgari, b, &, p, positiōe. qđ non adprobo: qa si illud. Catulli: Tu dabi suppliciū, scanderetur: Tu dab suppliciū: carmen pentametrum claudicaret: ideo tantum S abiici in his fixim teneto. Et non spernendum est semper, quando, s, colliditur præcedentem vocalem corripi. Lucilius: Nunc potens Tyberinos duo inter captos catillo. Quod veteres etiam in soluta oratione in omnibus terminatis in us, consonante sequente fecisse ait Cicero: vt omnibus princeps, digni loco: idest omnibus princeps & dignus loco aliquando sublata, S, vocalis longa, breuiatur propter sequentem vocalem. Iuuenal. Cum possis honestius illic. Horat. Sterilisq; diu palus, aptaq. remis: ita vt in possis, & palus extrema, s, abiiciatur. Et non immerito contortam accepit figuram: quia serpentinum reddit sonum: eo q serpentes spina. volubiles se torqueant. Aliquando abiicieba

Nestoris error.

Aliqui damnantur.

Probus error.

S. collisa predens. litera breuis.

S, in soluta oratione collidebaẽ

S, sequente vocali abiicitur.

S, quare figuram cū tortam habeat.

S, cū vocali collidiẽ.

tur cum superiori vocali. Ennius annal. vii. Contentus, atque beatus scitusque secunda loquens in. & sic legito apud Gellium hoc carmen lib. xii. cap. iiii. Virgi. Inter se coiisse viros, & decernere ferro: vbi Seneca tamẽ legit cernere. quod ita sit legito Seruium. ii. Cõment. super eo versu: Limina tectorum medium q. i. p. h. S, liquidam fuisse: id est collidi in vna dictione præcedente muta posse nusquam crediderim, cũ etiam Donatianus (nisi auctorem mentiatur opus) vel sit fortunatianus (ambos teneo classicos) ponit tantum modo liquidas .l. m. n. r. Donatus vero ait sequente, s, semiuocales, & liquidam posse facere syllabam communem. Hic non possum continere risum cum aliqui Diomedem taxent, dicentem: S. aliquãdo vim habere liquidæ, vt: Ponite spes sibi quisque suas & apud Lucil. Infantibus paruis, opinantes Diomedem hoc dicere: quasi, bus, corripiatur. quia s, liquida sit sequente. p. Dicant mihi an liquida, an muta debeat præcedere: profecto muta: vt Patris libri. si vero liquida mutam præcederet, etiam arpos breuiari posset, quod non inuenitur. Ideo apud Lucilium, s, abiicitur. præterea (vt retulimus) ait Donatus, s, semiuocalem cum liquida posse communem reddere syllabam. sed & hunc penitus Donatum nõ admitto. quia exemplum non profert in eadem dictione; quo prolato fidem adhibuerim. Sed vt reuertamur absque temporis distinctione, innuimus Diomedem dicere, s, vim habet liquidæ: eo, q collidatur, vt infantibus paruis. Sed quoad primum, exemplum, illum nõ admitto. nam, ponite, omnino. e. breuiaret, & si minime, s, sequeretur. Illud ad notandum existimes. st (vt inferius narrabimus) sine vocali fuisse syllabam. Mox cognitu aptum est inter duas vocaler longas, aut prima longa existente, sępius antiquos, S, geminasse: vt caussa, designator. qd, & in aliis

Carmen in Gellium emendatũ.

S, liqda nũquam in eadẽ dictiõe.

Diomedis, nequaq̃ intellectus.

Donatum nõ admitto.

Diomedes defenditur

St, syllaba.

S, geminabatur.

literis fecisse nulli dubium est: vt Paulus, Sallustius. Victorinus tamen ait nullas quodam tempore geminatas literas: vt Lucullus. Sed supra quam erat geminatione opus, hanc adnotabant figuram. ɔ. Idem inquit. C. &, m, iuxta minime antiquos posuisse: vt Alcemena, illi Alcumena. tamẽ post illum Cæsar dirupit morem. Item, s, pro, r, ponebant: vt Fusius. Furius. Similiter & pro, T, vt a Rhamnuente Rhamnusius. T. mutam longari, & breuiari in fine docet Capella.

ɔ. in geminandis adnotabatur S, pro, r. T, ambigua.

¶De X. Cap. VIII.

X. (Vt aliqui referunt) quæ pro duplici ponitur idest quæ unum contineat tempus Diuo augusto imperante quendam Syluium ludi magistrum addidisse nouimus: eo tempore, quo. Z. literam, quæ pro duplici: ss. ponitur inuentam dicunt. X. ideo duplicem consonantem appellamus, quando pro. g. s. & pro. c. s. substituimus. Antiqui enim ducs, quia a duco: regs, quia a rego, pro dux, & rex scribebant: X. aliquando natura lõga est: vt pax: lux, rex vox, aliquando põ sitione: vt fax, nex, nix, nux, nox exitum: vt in quinta. Epog. adfatim declarabimus, vbi de, X, in fine dictionis. Q uod dicat Segius, X: communem reddere syllabam, naucifacio. ait ille esse longam: vt Nox ruit Aenea breuem: vt Conduxit litora Xerses. Sergi responde? an sint in eadem dictione immo litora, ra breuiat ob regulam, & in exemplo: Nox ruit Aenea licet esset breuis, quo modo dignosceretur, sequẽte propter, r, positione. Sed Probus aliud idoneis attulit exemplum: Nox erat. Q uam ideo habemus, teste Beda, propter græcas dictiones. Simili errore cæcutit Nicolaus Ferretus in hoc: Tumidum super æquora Xersem, dicens, x, pro

X, vnius ẽ temporis.
X, a quo inuenta,
X, qñ inuẽta.
Z, qñ inuenta.
X, pro, c, s & pro, g, s
Serg. bis fallitur.
X, p Græcas hẽmus dictiones.
Nicolai ferreti error.
X, quare ab, i, icipit

simplici haberit:quasi velit inuere,ra,nisi esset,x, simplex non posse breuiari : quod à doctis approbari non videmus.& ne tam cito destituatur littera, dicamus quare ab,i,in prolatione incipit. Eutropius scribit,vnam duplicem.x.esse:& ideo ab,i,incipere: qa apud Grecos,in,i,desinit vt,ξ,xi. Hac denique litera (Quintiliano teste)tam carere potuimus, quam si non quæsissemus:quod & innuit Sergius. Et quia,z, duplex item est,peruerso ordine de ea litera dissecamus.

X.carere potuimus

De.Z. Cap. XLIX.

Z.Pro duplici haberi,& vnius esse temporis grãmatici præcipiunt : quoniam antiquitus patrisso,pro patrizo dicebant, aliquando pro simplici haberi:idest tantum medio constare tempore Beda admonet proferens illud Iuuenci. Et gaza distabat rerum possessio fulgens. Prudentius quoq; in amart. Sed genus Pherezea sagitis. Triuiales instruunt in perizoma.z,quare idfaciat ipse viderit. Scio apud Grecos reperiri περίζομα : idest perixoma : & περίσωμα: idest perisoma.nam primum venit a ζωμα:idest cingulum:& potest dici omne quod circuncingit. secundũ venit a σῶμα:idest corpus.& dici potest vestis. Vnde Hiero.in Instrumento veteri:Et fecerunt perisomata:idest inuolucra quædam pro vestibus. Super hac litera an Diomedi, & martiano Capellæ astipuler, in secunda videto Epograph.vbi de positione dissero. Huius inuentio literæ, quando fuerit, paulo supra adnotauimus. Hoc non est prætereundum, fuisse damnatã ab Appio Claudio:eo quod dẽtes mortui,dum exprimitur,imitetur:quod etiam diximus in literarum prolatione.

Z,duplex. Z,vnũ tẽpus habet. Z,medii temporis esse aliquã. Triuiales errant. Antonii nebrissensis incuria. Perizoma Perisoma ζωμα σῶμα Genesos locus Z,a Claudio dãnata

De. Y. Cap. L.

y, a quo inuenta. Y. Palamedis litera: vel (vt alii) Pythagore: quam
Ia. eruditi, ia, indocti, phia, appellát, inter vocales
habendam censemus, ad scribédas duntaxat Græco-
Phia. rum dictiones: vt Licophron: quæ aliquando apud
Y. in. u. nos in. u. vertitur: vt μαρσύπιον; marsupium. & aliquá-
do non mutatur, teste Verio Flacco: vt Labyrinthus.
Quod re vera. y. in. u. vertatur, innuit Plautus in ar-
Plau. argumenta nomen fabulæ habent. gumento Amphitrionis: nam si omnia Plauti argu-
menta accipias, primasque literas carminum simul
iungas, videbis nomen fieri Comœdiæ, quod dif-
ficilimum puto. Hác lugubrem appellatam, Seruius,
& Vrbanus scribunt grammatici. Itaque lugubri reli-
cta litera, tandemque Diis fauentibus ducta ad vmbi-
licum prima; secundam exordiemur Epographiam.
Hæc est, attende lector, exit, iam exit.

IO. FRANCISCI QVINTIANI STOAE PORTAE LAVREATI de syllabarum quantitate, Epographia secunda.

PROOEMIVM.

CVM EX literis, quas primam materiem vocis humanæ indiuiduam dixit Apollonius, exoriantur syllabæ, ex syllabis dictiones, & ex dictionibus fiat oratio, non dissentaneum fuit literis syllabas subiunxisse. Conabor namq; in conniuenti cura, occulta diligentia, defecato studio concinnes adapte transitus: vt inter viam, & diuerticulum nullum omissi itineris videatur dissidium. A capite enim ad humerorum compaginem, non ad pedis vestigium inaudita progrediar trangressione, vt non solum hoc nostrum Opus flosculis, ac gemeis rebus floreat, sed etiam opportunis neruis, & nexibus non dissonis compactum videatur. En ecce emergunt Syllabæ. de syllabis disseram. studiose intende.

Syllaba ex literis. Dictio ex syllabis. Oratio ex dictionib⁹

¶ Quantum referat syllabas nouisse. Cap. I.

CVm itaq; syllabarum sese offerat diffinitio, non possum quin aliqua prius intertexam tantum iuuenum alliciantur animi: sed quorundam peruicax disrumpatur contumacia: qui cum minus literarum elementa percicipiant, nec syllabarum quidem mensiones procurent. Heu quo se nostrum vergit æuum quo peruenimus? Omne in barbariam studium cadit. Vbi nunc rei latinæ studium? vbi verborum percepta concinnitas? vbi dictionũ seruata series? Hem

Omne in barbariam studiũ cadit

quid referam? cum hodie tot, & tanti oratores (ne dicam aratores) suggestus ascendant, verba insipida effutiant, barbarismos euomant. Non refero orationum eneraues nexus, sellitrias inuentiones, dispositionesque: quando non dicere promptum est, cum tot sint: sed conqueror verba preperam affusa: transeo concionatores (vt aiunt) sacerdotes, triuiales, leguleos, philosophos: qui nostra hac tempestate an breues, an longæ sint syllabæ (ah malum) ne manũ quidem vortunt.

O Latium, Sophie quondã domus Inclita Phebo
Gloria Romulidũ, ferus omnia barbarus hostis:
Abstulit, Ausonioque opici dominatur in orbe.

An ignorãt, hi fæcies proretæ nil pronũciatione pulchrius, nil magis eloquẽti facundia voluptificum. Adsint ciborum multimoda genera aggeratim cumulata, pluriiugiæ aceruatim congestæ dapes, quas nisi ne concinnauerit Apitius, facile vt diobolares despiciam quisquilias. Sic aliquis sit Isæo torrentior, Cicerone vberior: Salustio eloquentior, Liuio candidior Plinio doctior, Quintiliano sonantior, & absque syllabarum mensusuum negocium enunciet, profecto nec hortulanis placebit quorum olera sine condimẽto nil sapiunt, & nimium putent. O fustibus sanandã stultitiam autumantum apud Poetas solum, non penes Oratorem seruandam musarum compaginem quid me retinet. vix inhibeor quin linguam furcillis: eradicem, aut pugno malas edentem. Legant obsecro quid Lidus in Bacchidibus dixerit Plautinus, cuius hæc verba sunt: Tu librum legeres, si vnam peccauisse syllabam, fieret corium tã maculosum, quam est nutricis pallium. quid digitur istorum corium? cũ non vnam, sed sexcentes delirantes pronuncient syllabas. fiat maculosum: at fenestratum: vt ne quidem cribris sit idoneũ. Quid insuper noster dicat Apule

Plauti verba.

Apuleij verba

ius Floridorum primo: Diu noctuque rimentur, qui hæc sacro sancta non minus vere, quam scite retulit. Quis enim vestrum vnum mihi sœloecismum ignouerit? quis vel vnam syllabam barbare pronunciatam donauerit? Hei mihi, si receptoris fidei auctor Apuleius in vna hæsitat, quid hi in centum millibus? Huc huc Pedagogi, cęterique puerorum doctores transeuolent hoc enitantur: vt adolescente instruant, rectos literarum edoceant tramite. Vosque adolescentes omnes omni studio contemni syllabas accentusque imbibere, quibus in latino eloquio nil clarius est, expetibiliusque. Syllabæ nanque linguam erudiunt, sermonem adaptant, rusticitatem abigunt, barbariam expellunt. Hæ procul dubio sunt, quibus oratio consonat, verba cantilant, dictiones exultant. Istę denique doctis habiles, indoctis opportunæ, mediocribus idoneæ, omnem leniunt suauitatem. Hæc acrius dixisse volui: vt apud me nil indecentius fore existime, quam hosce audire blaterātes. Sed iam ad diffinitionem eundum est.

Syllabæ qd faciant

Syllaba qd

Syllaba vnum

De Syllaba. Cap. II.

SYllabam (vt grammaticorum diffinitio est) compręhensionem esse sub vno accentu, & solo spiritu patet. & dicitus ἀπὸ τοῦ συλλαμβάνειν τὰ γράμματα, eo q̄ conglutient literas, ac complectatur. vel dicitur: q̄ iunctis litteris sonum simul accipiētib⁹ informetur: quodq; temporis sit capax. Et sciēdū est, syllabas suum habere elemētum, quod productionē dici ait Priscianus. Sed inter litterarum elemētum, & syllabarum hoc distat: q̄ literarum elemēta sunt ipse pronunciationes, syllabarum vero sunt, ipsæ productiones. Mox cognoscendum est nullā syllabā plus tribus cōsonantibus iuxta se positis (vt in primo Pri

Elementū literarum.

Elementū syllabarū.

Syllaba quot sonantes habere pōt

ſcianus ait)continuare poſſe,& vſque ad ſex litteras.
Aldus cõtra Priſcianũ Striglx. poſſe aſcendere. Aldus tamen Manutius vtriuſque linguæ reparator ad ſeptem ſcribi: vt Striglx: qua dictione vtitur Vitruuius. Sed adnotes apud barbaras voces plus tribus conſonantibus ſyllabam iuxta ſe poſitis continuare poſſe, vt Lintprandus. lege Paulum Diaconum. Syllabæ tres eſſe partes Martianus
Syllabæ tres partes. Capella.3.demonſtrat:ſcilicet iuncturam, faſtigium, & longitudinem. de quibus ipſum legito. Ois demũ
St, ſyllaba abſq; vocali. ſyllaba à vocali non à conſonante fit. Inueniri tamẽ St, ſyllabã ſine vocali ſuperius demõſtrauimus, quæ vox ſilentium perſuadet. Nam verius Longus ait:
St, ſilẽtium innuit inuentos eſſe quoſdam, qui & ſine vocali putẽt ſyllabas fieri. Aduertimus namq; apud Comicos, St. pariter ſcriptas literas: vt apud Plautum inuenies. quod
Põponius emaculatus. & adnotauit pius fidus interpres. Emaculato igitur Põponiũ Lætum in ſuis grãmaticis Inſtitutionibus: vbi impreſſorũ errore, iſt, pro, ſt, ſcriptum inuenies. Syllaba quoq; in omnes poteſt deſinere vocales, & in has cõſonantes c.l.m.n.r.ſ.t.x. vt ara, mare, gũmi, ſermo, cornu, lac, mel, donum, nomen, pater, flos, caput, dux. In b. ſunt indeclinabiles: vt ab in. d. vnum eſt nomen Dauid quod barbarum eſt: vt etiam nagidi i ſexta legito Epograph. & præpoſitiones aliquę, & aduerbia quædã: vt ad, haud. In g. niſi apocopatũ vt veſperug. quod erat in Solis puluinari iuxta ædẽ
Veſperug. Quirini, qd veſperuginẽ accipimus. legito Quinti
Volup. lianum. In p. eſt volup apud Enniũ: quod referemus
Linceus põ in quinta Epograph. In h. ſunt etiã: vt vah, la, th. la
moſyllaba tius vide in quinta: vbi de, H, in vltimis fit mentio.
rũ formas Syllabarũ formas primo a Linceo, cui nomẽ Leneus
ſeruat. fuit, ſeruatas fuiſſe apud nonnullos inuenies. Vnde
Linceus ſtatua hono ratus. Iſidorus Ethimolo. pri. cap. xv, ait: Linceum Dionyſium ſyllabarũ oium ſingulas formas aptiſſimas feciſſe: & ob id ſtatua honoratum idem affirmat auctor.

¶ Syllabæ accidentia. Cap. III.

SYllabæ octo accidunt. Tenor, quem fastigium nos, Græci προσῳδίαν appellant. & est triplex, acutus, grauis, & circunflexus. Acuto náq; vox tollitur, quá grauis deprimit. aspice Priscianũ, & cæteros. q̄ tenor ꝑ accẽtu accipiatur Vellius Celer innuit, vt vi deri inferius potest: sed latius diximus & nos in libro de accentu nostro, vbi contra Quintilianum aliqua nec spernenda diximus. Spiritus, qui duo sunt: scilicet lenis, & asper. Asper vbi pauciores vocales sunt cum, r, litera: vt scrobs, auctor Plinius: vel, l, vt puls. Lenis est, vbi vocales duæ sunt: vt Deus, musa. Varro (Diomede teste) ait: Syllabarum alias, asperas: vt tunc, crux, trans. Lenes: vt lana, lima. Proceras quando plurisyllaba dictio in longam finit: vt facilitas. Retorridas, quæ mutuam extremam habet: vt hic, hæc hoc, ac. Barbaras: vt gaza. Querulas: vt hymnus, xenon. Duras: vt igitur. Molles: vt Aedes. Tempus, quod à metricis atomum dicitur, syllabę accidit. nam omnis syllaba aut longa, aut breuis, aut communis. & si longa, vel (vt ait Quintilianus) porrecta, est δίχρονος: idest duo continens tempora si breuis, μονόχρονος: idest temporis vnius. cum autem longam enunciamus, tantum temporis conteritur, quantum in duarum breuium prolatione. Si communis, vnus est cũ dimidio: quod perficitur vniuscuiusq. iudicio. nec est mirum: nam in patris: quando pa longatur est positio: quia a vnius est temporis, t, & r, alterum conficiunt. quando vero breuiatur, r, liquida collidi tur: & tunc est vnum tempus cum dimidio, nam quæque consonans medii temporis est. Syllaba namque apud metricos (Donato teste) semipes dicitur: vt in cæsuris pentememere, & heptememere: quas & in primo Aenei. versu reperimus: Arma virumque cano. item: Arma virumque cano Troiæ. Quam va-

Tenor. i. accentus.

Quintianus librum de accentu cõposuit.

Spiritus.

Syllabarũ diuersitas.

Tempus.

Atomum.

Quare cõmunis syllaba vnius cũ dimidio téporis ẽ.

Syllaba semipes.

ria ſint apud Græcos tempora diximus: vbi de pedũ accidentibus facta mentio eſt. Numerus: quia (Priſciano auctore) nõ minuſquam vnius: nec pluſquam ſex literarum apud Latinos inueniri poteſt, licet ille ſeptem inuenerit literarum. Siſtole, cum ſyllaba naturaliter longa corripitur: veluti eſt apud Laberium: Voluerunt multi effugere, pauci potuerunt: in quo ſenario, erunt, in carminis fine Iambus eſt. & vt in Eunuchi prologo Terentius, emerunt dixit media breuis, ſi Donato credimus. Similiter Virgilius: tulerunt faſtidia menſes. Ectaſis, cum ſyllabam natura breuem protrahimus. Statius Theb. ii. Apparet vt celſum crebris arietibus vrbis. Sic apud nos. Facundusq; comes comites in itinere ducit. hinc Maturantio penitus non hæreo, dicenti: Ectaſim eſſe apud Ouid. Metamorph. vi. Vitam dederitis invndis, cum non ſit. Diſcas Phineu præceptore Quintiano. Nã ſi præteritum eſt ſubiunctiui longatur, ſi futurum breuiatur: ergo differentiæ cauſa præteritum longamus. Ennius: Non mi aurum põſco, non mi pretium dederitis. Ouid. Vtilis hæc nobis ſi dederitis erit. Idem: Conſulis & limen contigeritis erit. Idem Metamor. ii. Videritis ſtellas illic vbi circulus axem. Ecce ibi breuiari ea qua dixi ratione. ſic Lucretius natᵘpri. Quas ob res vbi viderimus nil poſſe creari. & ne me nugiuendulum opineris, auctoritatem Seruii demonſtrauero, dicentis Commentario. vi. ſuper hoc: Nanq; vt ſupremam falſa inter gaudia noctem, Egerimus noſti, ri, metri neceſſitate longam corripuit, quod etiam ait Probus. Præterea Diomedes ait: Futurum ſubiunctiui in prima, & in ſecunda perſona pluralis numeri ſyllabam corripere: quam differentiæ (vt puto) cauſa præteritum (vt ait) perfectũ producit Probus tamen diſſentit, dicens: In ſubiunctiuo omnium coniugationum in præterito perfecto, & futuro pri-

Numerus.

Siſtole.

Ectaſis.

Maturantius refellitur.

Scitu pulcherrimũ.

Probus a Diomede diſſentit.

mas & secundas penultimam longare pluralis numeri personas: vt apud Catullum: Dehinc cum millia multa fecerimus. quod si Georgius sciuisset Valla, in iisdem verbis communem esse dixisset nunquam. sic quoquomodo Maturantius fallitur. Diæresis: quæ & Dixeusis, est cum vna syllaba in duas separatur. Ennius: Arbustum fremitu syluai frondosai. Virgil. Aulai in medio. l. p. b. pro syluæ, frondosæ aulæ: tamen inferius ibi diphthongum esse edocere conabimur: & si in ai, non in ae Io. Ianuensis Diæresim fieri contendit. Synæresis, est cum duæ syllabæ in vnam contrahuntur: vt est apud Varronem: Cum cœlesti deiectum fulmine Pheton. & quoties fit in carminis fine, non oportet vt sequens à vocali incipiat versus. Virgil. Nec cura peculi. sequitur enim Quamuis multa meis. Quid sentiam de iis dicentibus, Furtumq; Promethei, esse Synęresim, hic nō ab re fuerit enunciare: quos errori obnoxios dicere non verebor: in quorū suffragio Seruius est Aegloga. vi super hoc. Aut vt mutatos Teri mutauerit artus. ait ille: Teri pro Terei p Synęresim, vt superius: furtumq; Promethei. profecto Marius inconstans est & versipellis: & vt ꝑnius secundum me (vt Valerius ait) herbam, ac litem des, verba eius posui: quæ in. viii inuenies Cōmentario. Omnia autem, quæ in eus diphthongum exeunt hodie, apud maiores in es exibāt: vt Nereus Neres, Tydeus Tydes, & genitiuum in is mittebant: vt Neris, Tydis, sed quia plerunq. in latinitate, s, detrahitur, i, litera remanet: vt est illud: Nato te filia Neri: ergo: Furtumque Promethi similiter. nam aut in Neri, quod in Teri debuisset dicere, aut e regione, vel vbiq; ponendum erat. Tortellius risum ciet in dictione Tydides, dicens: Seruium, cum referat in eu, diphthongum noīa apud maiores in es exiisse: vt Nereus Neres: Tydeus, Tydides, innuere q̃ Tydides non sit

Georgio Vallæ nō hæreo.

Diæresis. Dixeusis.

Synęresis.

Aliquorū error.

Seruius in constans.

Tortelii error, Serui⁹ à vitio defensus.

patronymicum, sed principale. Quid ais Arretine? an contaminas Seruium? nam Seruius dat exempla ut Nereus Neres, Tydeus tydes, non autem Tideus Tydides, vt perperam legis. Regulam quam dedit Seruius, confirmat grauis grammaticus Asper. Et qa de nominibus in Eus diphthongum fit mentio, hic admoneo non esse audiendum Seruium super hoc: Iam validam Illionei nauem; dicentem ibi esse datiuum pro genitiuo, ita vt legatur Illioni: Quid referã quanta moueat vertigine sensum. Ego vero genitiuum esse propter regulam, quam nuper recitaui: aut ei esse in i versam dixerim. Et quia nuper Seruio reclamauimus, succurrit eiusdem (quando vno auulso, non deficit alter) non minoris secordiæ error. Legitur namq. in. vi. Virgilii: O virgo noua mi facies. vbi ita Seruius dicit: Sciendum esse pronomen mi nunq̃ in Synæresi venire; ne blandientis incipiat aduerbium esse. Et licet aliqui huius loci nitantur exemplo, non procedit: vel quia vnum est exemplum, vel quia blandientis esse potest aduerbium. hæc ille. Quid ais Serui? tui proculdubio me pœnitet, cum mortuaria infantissime loquaris. ego vero mi pro mihi reperiri asseuero. itaque non vnum erit exemplum, Ennius non mi aurum posco. non mi pretium dederitis. Ouidius Metamorpho. ix. Nec mihi Centauri potuere resistere, nec mi Arcadiæ vastator aper Horatius. Ego met mi ignosco Meuius inquit. Iuuenalis Saty. x. Non dubium. magna est fornacula pallidulus mi Brutidius. m. a. m. f. o. a. Virgilius. vi. Et mi genus ab Ioue summo apud quos mi: idest mihi accipiendum est Prætera scito (teste eodem Mario) Præhensus, & Vehemens modo duarum, modo trium esse syllabarum: quod vatum auctoritate comprobatur. Modestinus: Impositumq; patrem collo, dextraq; præhensum. & non credas in Virgilium argumenta esse Ouidi, sed

Seruius nõ audiẽdus.

Seruii error.

Mi blãdiẽtis aduerbium

Mortuaria loqui.

Mi ꝑ mihi

Prẽhẽsus.

Vehemẽs.

Argumẽta Virgilii.

ſed eſſe Modeſtini iuriſcon. Hæc obiter dixi: vt ab exemplorum non amouear propoſito. Ouid. Metamorpho. xii. R.q.c.trahitur noua nupta præhenſis. Idem Pont.iii. Officium nemo qui reprehendat erit. ecce hic præhendit triſyllabam. Idem metamor.xiii. C.t.c.deprehenſus Vlyſſes. ecce præhenſus duarum ſyllabarum. Pruden. Præceptor vehemens eundo firmat. eſt autem Phalecum carmen: vbi poſt Spōdeum eſt Dactylus. Et quia aliæ primæ, aliæ mediæ, aliæ vltimę ſunt ſyllabæ, tribus in ſequentibus Epographiis omnes digeſſimus. Nunc reſtat: vt quo modo prima dignoſcatur ſyllaba recenſeamus. ſunt Modeſtini.

¶ Quot modis primæ dignoſcuntur ſyllabæ. Cap.iiii.

SYllabas cuiuſcunq; dictionis primas octo modis dignoſci vno ore teſtātur omnes. Nos modis nouem (vel poſito pignore) differemus: ſcilicet diphthongo, præpoſitione, poſitione, compoſitione deriuatione, vocali ante aliam, regula, exemplo ſimplici, aut duplici ſimilium literarum coniunctione, hos nulli ante me viderunt, nec adnotarunt & primo. Omnium incuria.

¶ De Diphthongo. Cap.v.

DIphthongus (ſi Probo credimus) eſt quando ſunt duæ vocales ſimul iunctæ. Diphthongos eſſe quatuor latini idiomatis Priſcianus, cæteriq; affirmant. & dicuntur quaſi habeant duas phthongos: id eſt voces. Præter quatuor diphthongos, quæ & pueris ſunt cognitæ, antiqui alias tres habebant. ſ. ai, ei, ou. Vetuſtiſſimi autem more Græco ai pro æ ſcribebant: vt aulai, muſai, aquai. ei pro i vt veia via puerei pueri. Sic apud Virgilium antiqtatis amantiſſimum: Furias Aiacis Oilei. Idem: Iam validam Ilionei nauem. i. ſ. a. Idem: Furtumq́. Promethei. ſuper quibus ſupra retuli nec ſpernenda contra Seruium. Terentianus voluit hanc eſſe quintam: quia eitur ſcribendum Diphthōgus vnde. Phthongus. Ai pro æ. Ei pro i. Ou pro u.

putauit pro itur. sic oueis pro ouis, omneis pro omnis pluraliter dixit Ou, in, u, vt fouri furi. vnde nō desunt, qui vpilio pro opilio dici edoceant. Illud addendum est, antiquos Vocalem producendam geminasse: vt feelix, viirtus. & quia latius apud aliquos de diphthongis habere poteris, nos prius seiugatis, quę operi nostro inserenda iudicatum est, reponemus: sed prius ex superioribus felix sine diphthongo scribi edisces.

Vocalis lō ga geminabatur.

Felix sine diphth.

¶De Ae, diphthongo. Cap. vi.

Ae, dipht.

AE scribi, & non proferri proletarii sciunt: quae diphthōgus in scansione longatur: vt Aeneas. aliquando sequente vocali in compositis breuiatur. Virgilius. St.d.a.sudibus'ue praeustis. sic in praeire, praeesse. quam longauit Martianus Capel. primo: Praeoptare caret.s.q.p.a.n.e. Breuiatur etiam quandoq; in diuersa dictione sequente vocali contra Seruium, nisi in eadem dictione dicentem. Virgil. Geor. Glauco, & Panopeae, & Inoo Melicertae. quod carmen apud quosdam in scāsione difficile est. ideo hoc scanditur pacto: Glauco, & Pano, peae, & Inoos meli certae. inferius videto vbi de Synalaepha fit mentio. Priscianus in Perhi. (nisi auctorem mentiatur opus, nam aliqui dicunt translationem Dionysii non esse Prisciani, sed cuiusdam Rhemnii Fanii, tamē semper Priscianum allegauero:) Nunc magno nobis sunt insulae ore canende. Idem. Continuaq. iacent Gymnasiae has Baleares. Virgilius: Insulae Ionio in magno. & si nonnulli Terentiano audientes, ibi pedem esse volunt Creticum, qui constat prima & vltima longa, media vero breui. Quandoque, Ae, remanet longa, ac non abiicitur. Virgilius: V.m.n.f. neque Aoniae Aganippe. Ex quo multi decipiuntur, putantes in aliqua dictione finalem diphthongum sequente vocali non abiici: quibus aduersatur. Virgilius: Dardanidae

Seruio aduersor.

Rhemneii fanius.

Ae, sequēte vocali breuiatur.

Ae sequēte vocali non abiicitur & longatur.

insensi m.c.s.p. Reperitur sæpius, Ae, diuidi. Ouidi. Metamorpho. primo: Successit Aenea proles. Horatius Carmin. iii Inclusam Danaen turris aenea. est autem carmen Asclepiadeum. Virgilius: Quod suauis cantat aedon. Vnde multi rusticitatis Fornaculæ, literarum expertes bub sequæ proclamant Calpurnium: Sicu'um (ita appello, non Calphurnium: quam quã & dici potest propter regulam, quam dixi in prima Epographia, vbi de, ph, differui) errasse: ꝙ dixerit Aegloga. vi. Si dirus superet vocalem aedona bubo. sed versus inuersus est. sic nanq; legendum præcipimus, Vocalem superet si dirus aedona bubo. sic etiam Nemesianus Aegloga secunda: Vocalem longos quæ ducit aedona cantus. hoc enim modo debet legi: quod vidit Diomedes Vidalotus interpres, non autem vt in tritis Codicibus est: Vocalem longos quæ non ducit ædona cantus. reformabis etiam Ouidii carmen, quod hoc est: Non hæc Aesonides non filia Phasias Aete. legito Non filia Phasis Aetæ. Pro hac diphthongo ai posuisse veteres paulo supra vidimus: vt siluai, Albai. In hac dictione iudaicum diuisam esse diphthongum ait Geor. Valla, cum Iuuenalis dicat Sat. xv. Iudaicum ediscunr. ita inqt ille. Diuisit diphthongum: vt cum Hebraicum pro Hebræo, Achaicum pro Achæo, sic Iudaicum pro Iudæo. an verum dixerit, aliorum sit iudicio, fidem meã nõ obstrinxerim. In hoc scio syllabarum structum refractarium esse, & exemplorum dissidium Petat aliquis. An apud antiquos genitiuus, & datiuus singulares, primæ declinationis vno, & eodem notarentur modo. Huic respõdet Nigidius: qui (A. Gellio teste) prçcipit, in genitiuo scribi per ai: vt huius terrai in datiuo autem per æ: vt huic terræ. ex hoc apparet cognitos per scripturã fuisse casus. Quærentes alii: An æ, & œ, sint ex vna litera, aut ex duabus? risum in.

Multi decipiuntur. Ae diuiditur.

Calpurn°. Aliquorũ nugastaxo Calpurnii versus excultus.

Nemesiani carmen reformatum

Ouidius à vitio defensus.

An bene. Georgius Valla.

Ai diphts i genitiuo.

Ae in dtõ.

cutiunt: cum nulli dubium sit, quin sint duæ, quod ad probat Martialis: Næuia sex cyathis, septem Iustina bibatur: tamen in prolatione in vnã coeunt. Hic Tortellii errores visum est ponere, dicentis, Phaetusa scribi per diphthongum, cum nulla sit diphthongus. nã est quadrisyllaba dictio, vt infra adnotabitur. A via quoq; discedit in dictione Danaeu, scribens cum ę diphthongo enotari: cum semper sit trisyllaba dictio, vt late diximus in adnotationibus contra ipsum. Delirat insuper, cum scribat Pasiphen, cogitans trisyllabam, cum quadrisyllaba sit dictio. Martialis: Vobiscũ Europe, vel proba Pasiphæ. Aliter minime posset scandi versus. Sulpitius quoq; edocet, aliquãdo poetas per Synerefim ex duabus syllabis vnam facere: vt Fixerit æripedem ceruam, pro æripedem. ego vero Virgilium dico absq; Synerefi dixisse, quia æs bisyllabum non est, sed monosyllabum. Ideo in exemplo apsitat, cuius & alii sunt municipales, nisi forte velim appellare ceruam ærīpedem velocem, aerios: idest leues, habeat pedes. nos melius, quasi æris pedes habẽtem, vt habebat cerua, quã cepit Hercules. Non ignoro tamen Lucretium, lib. i. dixisse. Tum glacies aeris flãma deuicta liquescit. vbi aeris bisyllaba fit dictio: sic & Ausonius: Vincunt æripedes ter terno nestore cerui, vbi ab ære venit æripes.

Tortellii error. Eiusdem error. Sulpitius. Aliqui lapsitant. Virgilii locus.

ℭDe, Oe, diphthongo. Cap. xii.

OE, scribendam, & non proferendam omnes edocent: vt phenix. & semper longatur: quæ diphthongus aliquando diuiditur. Lucre. iiii. Si quis forte manu premere, & siccare coedit. quod idẽ fieri apud Græcos Priscianus testatur. & sciendum aliquando, oe, diuidi, & o longari. Seneca in Troa. Quæ sub oetæ latebrosa syluis. in quo Saphico, œ, spondeus est. q in œte sit diphthongus, Ouid. edocet: Esse Deos dixit, perque altam saucius Oeten. sic Sidonius: Oe

Oe. Oe aliqñ diuiditur. Oi in oe.

nius : Oeta. Thraces equi, boues Hiberæ. Quandoque, oi, in œ, uerti legimus: vt Euboicum Eubœum. Oe non est in Phaethonte vniuersale: vt ineruditе dicit Tortelli. quod multi scitu difficillimum esse referunt, cum apud Ouidium legi posset dissyllabum, & trisyllabum: sed accipiatur exẽplum: quo viso Phaeton esse trisyllabam cognoscent dictionem. Mart. v. Deucalion, vel si non placet hic Phaeton. si enim nõ esset trisyllaba, carmen non staret. Similiter in Phaetusa: licet (teste Quint.) P. Varro dixerit per synęresim, quam complexionem dicimus: Cum reflagranti deiectum fulmine Phęton, sic Manilius pri. Phæthõtem primo curru per signa volantem. videto Varinũ de diphthongis in mæotis, & geometer aliquando sequente annuẽte vocali corripitur diphthongus : vt alias dicemus. Et memoriæ dandum est, œ, apud antiquos positam pro, e, pro, u, vt coerauerunt curauerunt pro, i, vt ex monumẽtis ait R. Volteranus, & antiquis voluminibus: vt Soloe pro Soli.

Tortelli error.

Sinæresim cõplexione dicim⁹.

Oe pro u.
Oe pro i.

¶De Au, Eo, & Ei. Cap. viii.

AV, eu, & ei, (teste Beda) proferimus: vt audio, euge. Heu modo monosyllaba est. Virgil. Heu furiis accensa feror. modo bisyllaba, teste Seruio. ii. Cõmẽt. Verg. Et heu q̃ pingui macer est mihi t. in a. eritq; scribendum hoc pacto quãdo erit bisyllaba Eheu Ei apud Græcos, i, sonat. & aliquando (teste Theodoro Gaza) ει in aliquibus verbis est, quorum deriuatum per i, scribitur, & nõnunquam syllaba corripitur: vt λείβω libo: λίβανος nomen montis Dionysius in Perhig. ἠ καὶ τεαντεσίοιο πεπαυνομένου λιβάνοιο Au aliquando separatur. Catullus. Verbosa gaudet Venus loquela. Idem : Si linguam clauso tenes in ore. sunt autem carmina Phale. quibus post Sponдeum Dactilus est. En sequente vocali non abiicitur. Sedulius : Non tonitrus potuit Christum, seu Ange-

Au, eu, ei,
Heu.
Eheu.

Ei in i, breue.
Au, separatur.

Sedulii auctoritas inualida.

Eu nō abiicif sequente vocali. lus vllus. & cum inualida sit Sedulii auctoritas, Quidium subiiciemus: Heu vbi pacta fides. Idem Heu vbi nunc fastus. Idem Metamorphoseos.iii.

Eu abiicif sequēte vocali. Iterabat vocibus heu heu. alii tamen volunt in iis exemplis eheu bisyllabam legi. Nam & Plinius lib. degrammatica, ait Multa esse dictiones bisyllabas, & monosyllabas: quod retulit Seruius. ii. commentario. Sed cum aliud Ouidii carmen perlege, video eu abiici: At tu si qua piæ lynceu est tibi cura sororis. in quo est verbum posset abiici. alios consule sufficit. scias me noua reperire multa: & quid sentiam oculis obiicere.

Ei. Ei diphthongum esse superius vidimus. Nam cum scribimus Tydei, Orphei.e,&,i,non separamus, sed coniunctim enunciamus: ne quintam potius, quàm secunda declinationem significet: qua duntaxat in Græcis vtimur, quando in latinis hæc non sit diphthongus. Catullus: Omnibus est Thesei dulcem p.a. vel est quod

Seruii error. ait Seruius antiquitus prolatum esse These, Thesi. quem auctorem priusquàm omittam, non possum quin errorem eius enotem, dicentis Virgilium propter ὁμοιοτελευτόν. s.literam detraxisse, in hoc T.r. d. atque immittis Achilli. ego magis dicerem ibi

Achilleus esse declinationem Græcam: vt Achilleus Achillei, ei in i. versa: quod apud Horatium inuenies: Heu peruicacis ad pedes Achillei. vbi ei bisyllaba

Vlyisus. est dictio. sic & Ausonius: Sed neque Pellidenter

Ei diuidif. rebat Achillea Chiron. similiter Vlisseus Vlisse. apud Horatium est. iccirco discas aliquando ei segregari: vt etiam apud Manilium Astron. Persei, & Andromedæ pœnas, matremque dolentem. Seneca: Sparsus cruore Caucasus Promethei: vbi, Thei, Iambus est. vnde obiter cognoscas, quando aliqua segregatur diphthongus breuiari primam vocalem illius diphthongi, quam & longari inuenios

Iuuenalis. Perq; tuum pater Aegæi Neptune tridentem. Pius vero Baptista in commenta. Plautum ait, Vlyssei, dictum à Plauto vt diei: quia in vtroque producta est penultima: qui si bene rimatus fuisset, id dixisset nunquàm, cum apud Plautum, & naturaliter Vlyssei, & Achillei penultimam corripiunt: ceu vidimus in superioribus exemplis. Dicent fortasse literarum curiosi: Cur discretim istæ ponantur diphthongi: quòd in laus, & Orpheus sit. in Nicolaus, & cæreus minime. Aduerte lector. Nam si in vocatiuo ratam, & solidam inuenies diphthongum, in illis dictionibus diphthongus est: vt vocatiuo o laus, o Orpheus. si vero diphthongus nulla in vocatiuo fuerit, ne in nominatiuo quidem esse poterit: vt Nicolaus Nicolae, cereus ceree. ecce diphthongi sonum corrumpi. Et ne rudiores hæsitent: O Nicolae non est diphthongus, cum, æ, scribatur tantum, non proferatur: in Nicolae autem enuntias. Hanc regulam concinnaui Marte proprio admodum adolescens: licet apud vnum inueneris, quem auctorem eo tempore nondum audiueram, ne dum legeram. Hanc regulam si vidisset Prudentius, non errasset, putans Matthæus, & Chananæus habere diphthongum: cum O Mathæe, o Chananæe in vocatiuo faciant. Carmina Prudentii sunt hæc in Apoth. Latranti obsistit Matthæus, rabiemque fefellit. Idem in Amart. Surgit in auxilium Chananæus, atque agmina densat. Et si aliqui in primo versu excusare falso tentant, quia Matthæus venit à Theos: quod in penultima breuiatur: vt Thimotheus: non autem longatur: vt perperam vulgo proferunt: sed ipse dicerem Matthæum scribendum esse duplici. tt. & in, e, diphthongum fieri. Et quia de erroribus circa diph-

Baptista pius erat.

Regla pulcherrima.

Diphthongus in vocatiuo permanet.

Prudētii errores duo.

Thimotheus in sylla ba.

Tortellii error. thongos mentionem fecimus, aliquo Tortellii errores percurremus. Amphiaraus contra ipsum profertur in fine Ouid.pon.iiii. Notus humo mersis Amphiarus equis. vbi si legas Amphiareus cū diphthongo: vt præcipit, scandi non potest versus Sidonius: Nec quos Amphiaraus, aut Melampus. est carmen Phal. Spondeum, Dactylum, & tres continens Trocheos. Pyreneus, & Phineus, hæ duæ dictiones contra eundem cum eu diphthongo enunciantur. Ouid. Meta.v. Vergineas mentes, dirusq; ante ora Pyreneus. Idem. vii. Phineus visus erat iuuenes. q.a.c. sic in Typhoeus errauit idem Tortellius, dicens in secunda habere diphthongum, cum sit in vltima. s. eus: quod vatum comprobatur auctoritate. Ouidius Fastorum quarto: Alta iacet vasti super ora Typhoeos ætna. Idem Fast.i. Quas quoties perflat spirare Typhoea credas. vbi nescio quæ inaniloqua Cōstātius Fanensis, & Paulus Marsus effutiūt. Quid condoles Arretine? nonne etiam in dictione Pentheus nugas blatis, dicēs: In accusatiuo facere Pentheū, vel penthea. Statius: Pētheumq. trahes. Hui quid scribis? an apud Statium Pentheum substantiuum est, an adiectiuum? adiectiuum certe. Typhum, & aurigam habes Priscianum eadem dicentem, cum tuo præceptore oblitescas, apud Statium ita legitur: Pentheumque trahens nondum te phœdimus æquo Bacche genus. Quæ verba (si recte memini) habentur Thebaidos. lib. ii. vbi Pentheum adiectiuum est, non substantiuū. Hæc adnotasse volui: vt simili errore cæcutientem Georgium adnotarem Vallam. A me stipulabitur aliquis. An in accusatiuo horum nominum in eus diphthongo terminantium, eum sit diphthongus, aut sit disyllaba dictio respondeo: Diphthongum esse procul dubio: quod exemplis comprobauero. Sidonius: Orpheū visere, qui quotidiana. est versus Phal. vbi Or

Margin notes: Tortellii error. — Amphiaraus penta syllabum. — Tortel. errores duo — Pyreneus. — Phineus. — Typhoeus. — Tortel. error. — Cōstantii fanēsis error. — Pauli Marsi error. — Prisciani, Tortelliiq; error. — Statii locus. — Georgii Valle error. — Eu dipht. in actō nominū i eus diphthon.

pheum Spondeus est. Hæc vt versificatoribus consu-
lerem dixisse volui. iam ad alia transeamus.

¶ De Præpositione. Cap. ix.

PRæpositioni compositæ quanta per se fuerit, tā-
ta inhęret syllaba: vt A, quia producitur: in com-
positione similiter elongatur: vt ammitto, auello. E
longatur. ita in euado. Ex hoc Prudentium miror in
hoc carmine Cate. Quem petram loquitur doctor
egregius. est enim carmen Asclepiadeum: vbi docto
re, Dactylus est. ideò, e, breuiatur contra regulam, &
naturam. Et licet, g, &, r, sequātur, tamen non potest
breuiari. mox etiam in ea dictione lapsus est, longās,
gre, in dictione, egregius: quod alias dicemus. De,
in compositione producitur, quia etiam natura pro-
ducta per se est: vt deduco, dedo, deditus. si sequatur
vocalis breuiatur. Horatius: Vt speciosa dehinc mira
cula promat. Virgilius: Iis vnda dehiscens. aliquan-
do sequente vocali longa permanet. Ennius Anna-
lium. xiii. Annibal audaci dum pectore dehortatur.
In, deerit, deest, deerā, deero, lōga est, facta Sinęresi.
Oui. Meta. i. Deerat adhuc. similiter in deinde, & de
inceps, in quibus tamen aliquādo breuiatur. Præ sim
plex, & composita longatur: vt præpono. si vocalis
sequatur breuis est. Virgilius: Sudibus'ue præustis: sic
in præire, præesse, præacutus. Ouid. Metamor. vii.
Quos vbi viderunt præacutæ cuspidis hasta. aliquan
do longa remanet. Statius Theb. vi. Vacuus domino
præiret Arion. Virgilius. Nec tota tamen ille prior
præeunte carina. hic omnino præ longari edocet Vi
ctorinus, vt fiat Synalepha. Hunc non immerito ar-
guit Beda: eo ꝙ Synalepha non fiat in media dictio
ne, Bedæ ideo inhærendum admonuerim. Alii de-
fendunt Victorinum, dicentes: In hoc, Aluearia vi-
mine texta, fieri Synalepham. hi, & ipsi decipiuntur,
nam synalepham adimit præcedentem, non subse-

A præpositio.
E præpositio.
Prudentiū minor.
Prudētius labitur.
De.
Victorin⁹ arguitur.
Victorin⁹ falso defensus.
Synalepha

præcedētē adimit vocalem. Victorin° excusatur. Maturantius incautus. Geor. Valla incaut°. Seruius & Beda icauti. Se præpositio. Di præpositio. Vnum miro°. Neotericos poetas aliquos nō taxo. Io Pastranēsis incuria.

quentem vocalem. Iccirco ibi dixerim forte Synæresim fieri: vel quod Virgilius in aluearia, vsus fuerit Antibacchio pro Dactylo, vt Bedæ sententia est. Victorinum aliter excusandum (si excusari compos est) censerem: scilicet Virgilium in prgeunte fecisse: quod in deerat fecit Ouid. videlicet facta Synæresi. hoc legentū iniunxerim iudicio: tamen melius in præeunte breuiari prædicendum est: vt etiam apud Ouidium reperitur: Et venit stella non præeunte dies. vbi nisi præ corripiatur, scandi non posset versus. Maturantius praeterea alioqui exquisitissimus, inquit: In iis, quæ composita non sunt, & diphthongum non habent, plerunque corripi: vt pretium, premo. sed quid ad Rhombum (vt dicitur) ideo incaute ea apposuit. si mentio fit de præ præpositione, præpositioni inopportuna inseruit, & interpollauit: quod & Georgius Valla fecit. tamen minor incuria est sequentium magnos Duces. nam & Seruius, & Beda eruditissimi prius posuere. Cur id sit factum, ipsi viderint. Se composita producitur: vt seduco: nisi à vocali incipiente: vt seorsum. In hac dictione tamen, e, abiici aliquādo in scansione in prima diximus Epographia licet aliqui (quod non improbo) o, velint collidi. Di præpositio longatur: vt diligo. Ex hoc miror illum multiiugæ eruditiōis examen, meum corculum, meas delitias dicentem, similem diligit sibi quisq;. valete. quem in talem incidisse errorem non persuadeo. Sed dicent aliqui: Me durissimum aggredi pondus, si omnium errores recenseam: velim hisciant: hoc me non aggredi, cum apud quosdam Neotericos poetas tot syllabarum errores inueniantur: vt centum vix contineri possent voluminibus. tacitos prætereo, ne caninam exercere rabiem dicar. interim caueto dum persequar. breuiatur tamē à Græco in dilema. apud nos in disertus, & dirimo. quod Ioan. Pastranensis, & ali

qui minime annotarunt. Ad. Ab. Ob. si cum dictioni bus a consonante incipientibus socientur, longatio nem postulant: vt adduco, absum. obdo. si vero a vo calibus, correptæ sunt: vt adesus, abesus, obintro. Si vero cum iacio componantur, modo longantur, modo curtantur: cum longantur, per duplex, ii, scribimus: vt adiicio, abiicio, obiicio. si autem cor ripiuntur, per simplex, i, notari præcipit Seruius: qui alio in loco super iis ait: Ad, ab, ob, corripiuntur, cum crescendo dissyllabum: reddunt: vt adit, obit, indi, indifferenter ponuntur cum trisyllabum faciũt. vt adicit, obiicit producuntur tantum modo cum te trasyllabum ex se reddunt: vt adiicio, abiicio, obii cio: quod etiam dicit Beda. In, & sub, ea regula, qua, ad, ab, ob, contineto. Con, & in, si: cum dictio nibus ab, s, aut, f, incipientibus componantur, longa to: aliter breuiantur, teste Cicerone sed naturaliter loquitur. vbique enim apud poetas longantur se quente consonante. Re composita corripitur: vt repono: nisi refert, quando significat vtile est, aut di stat. Iuuenalis. Quid refert quanta siccum iecur a.i. li cet & aliquando corripi in sexta dixerim Epogr. quã do componitur cum iacio: similiter est vt in superio ribus. Aliqui tamen faciunt discretionem ꝙ si hæ re periantur breues. s. ad, ob, ab, in, re, sub, componan tur ab ico icis. si vero longæ, a iacio iacis, & merito nunc geminandum ii, quia a iacio propter i, & a, con uersam in compositione in i. Quorum differentiam non tam dãno, quam vitupero, qm̃ ico icis primam longat vt legere poteris Epogr. tertia & latius habes apud A. Gel. lib. iiii. ca. xvii. in retulit, reperit, recido, relatus, repulit, reliquus, reduco. Quãta, re, sit in. vi. dicemus Epogra. Re, licet componatur cum dictio ne a duabus consonantibus incipiente, tamen breuia tur. Lucanus Phar. ii. Prænestina suos cunctos simul

Ad. Ab. Ob.

Seruii eb.

In. Sub. Con. In.

Aliqui da mnantur.

ense rescissos. licet aliqui legant recisos. longatur etiã

Pro, Ouid. Metamor. ii. Et si rescindere magni. Pro, aliquando breuiatur: vt professus. aliquando longatur: vt produco A. Gellius. lib. ii. cap. xvii. & Pylades municipalis noster, Georgiusq; Valla uberius dixerunt. Hæc omnia tamen breuiantur, propheta, pronepos profunus, procella, proteruus, profanum, profundum, profatus, profusus, profestus, profecto, probatus: longantur ista, proficio, prodeo, proluo, prouoluo, proficio, profligo, profectus, procuro, profusus. ambigue hæc tria: vt in. ii. leges Epograph.

¶De positione. Cap. x.

Positio quot modis fit.

POsitione longari syllabam nemini dubium est, & oportet: vt vocalis, quę positione fit longa, naturaliter sit breuis: & hoc pacto fit longa. nam quęque consonans dimidio constat tempore. uocalis breuis vnius est temporis: duæ consonantes alterius: ideo duobus temporibus fit longa syllaba. Fit autem positio (Diomede teste). vii. modis octo dixit Asper. & pluribus innuit in editione prima Donatus, ipsos legito. Primo: cum correpta vocalis in duas definit consonantes: vt est: In secessu longo l. i. p. Secũdo, duæ consonantes sequuntur: vt Arcis Romulæ. Tertio si definat in duplicem literam: vt Nox ait. Quarto, si vna quæque dictio in consonantem terminet dictione sequente à cõsonãte incipiẽte, vt dixit que, & prælia voce diremit. Quinto, si sequẽs à duplici incipiat, vt axis, Mezẽtius, quod improbat à Beda, qa, inqt, in diuersa dictione si breuis esset vocalis, & sequeretur a, z, incipiens dictio, nõ posset longari, v: Nemorosa zacynthos. ipsum legito. sic apud Lucanũ, tumidũ super ęquora Xersem. Iccirco absq; dubio huic adhęrebas snię, ꝙ si aliqua dictio in breuem uocalem terminet, sequẽte litera duplici, nõ lõgatur.

Beda contra Diomedem.

Bedæ opinio placet.

Sexto, si dictio desinat in vnam consonantē, & excipiatur à vocali cōsonātis loco posita, u, vel, i, vt At Iuno: At Venus. Septimo cum correpta vocalis desinet, & interposita, i, excipiatur à vocali vt Troiaq;, nunc stares: est ideo, quod diximus in prima Epographia ad enodandum griphum Seruii. Examinandum tamen est, si vna in vocalem breuem desinat dictio nunquam illam vocalem produci: licet sequatur à duabus consonantibus incipiens dictio: quod paulo supra diximus. Horatius: Non fastidisse Strabonem. tamen Maturātius opponit propter illud: Fontesq;, fluuios, & in aliis quamplurimis: qui si vidisset Seruii opinionem quā in quinta recitabimus Epographia, talia posteris mādasset nunquam. Nihil autem refers ꝙ sequens dictio, seu a duabus consonantibus, seu à duplici litera incipiat, si pręcedens sit in fine breuis. Ex hoc non possun non mirari, Diomedem, Capellam, Victorinum, & aliquos, dicentes in hoc: Nemorosa Zacynthos, sa breuiari: quia aliquando. z, duplicim vim perdat. omnino licet haberet vim, sa semper breuiaretur. Et si id cōprobare voluissent, in eadem dictione exemplum adducere debuissent: sed copiosius in. vi. referetur: vbi de cōmunibus differemus syllabis. Similiter Nicolaus Ferretus inquit Gibbns, & acre malū sæpe stillantis occelli e, lōgari proprer, st. nō eni sæpe, sed semper apud Iuuenalē legitur: ideo deceptus mesinat progredi nisi forte velit cunctari obiiciens Terentianum. quem sequitur, dicentem Dictionem ab, s, & alia cōsonante incipientē, posse breuē vocalem elongare vt Vnde spissa coma. Ecce stagna, madent. An bene Terētianus dicat, alii viderint. mea quidem sententia non admittendum censeo.

Maturantius fallit.

Diomedē Capellā. & Victorinū miror.

Nicolaus. fer. decipitur.

Iuuenalis. locus.

An bñ Terentianus.

Cōposita ḡdā à simplicibus dissona.

ℭ De Compositione Cap. xi.

Compositio cognosci primam syllabam semper inducit: vt si te lateat quanta sit, po, in pono: in

compositione præpono cognoscis accentu demonstrante. In compositis nanq; tanta est syllaba, quantam in simplicibus videmus esse, nisi in quibusdam paucis. Nubo, nu, longat, pronuba, & innuba breuiatur. Ouid. pronuba Tysiphone. Idem: Et innuba laurus. In connubium, nu, variatur: quod in sexta docebimus. In iuro, iu longatur. in pelero, delero breuiatur. In dico dicis longatur: in fatidicus, falsidicus, & similibus breuiatur. In sopitus, so, longatur: in semisopitus breuiatur. Ouidius. Semisopita manus. Agnitus, & cognitus itidem breuiantur in media à simplici longo: quod est notus. in fio, & suffio à fio longo etiam breuiantur, si Barzisio credimus. ambitus tantum, longatur in penultima a breui simplici. & quia de compositione partem subiuimus, quanta sit syllaba in aliquibus Græcis compositis enarrabimus.

Protos in compositione.

A protos composita producuntur, quando Græce scribitur per ω: vt Protesilaus. Ouidius. Protesilae cadis. & primum significat: vt protomartyr: idest martyrum primus. tamen inuenio aliquos protomartyrem breuiare. & hæc est ratio: quia aliter in carmine poni non potest hexametro: sed placeret magis: vt to, longaretur carmine annuente, quàm, pro, breuiaretur. non mireris tamen me in Theonabasi: quòd dixerim: Quot testes diuini operis protomartyr Agyrtes. est autem procælium carmen. de quo in Arte breui dicemus: vbi de heroici speciebus fiet mentio. Et ne aliquis diu quid theonabasis significet, scire immoretur, visum est breuiter quid de Christo rerum opifice composuerim, ac ediderim interserere. Iam triennium est, quo Theoandrogeniti. i. Dei, hominisque natiuitas: Theoandrothanatos. i. Dei, & hominis mors: Theoanastasis. i. Dei resurrectio. Theonabasis. i. Dei ascensio, in lucem nostra prodiere opera. Quæ, quoniam plausibiliter

Quintianum non mireris.

Theoandrogeniti.

Theoandrothanatos.

Theoanastasis.

ab omnibus releguntur, Theocrisim.l. Dei iudicium propediem editurus non supprimam. A mache in compositis, ma corripitur. Virgilius. Hectoris Andromache. & pugnam significat: vt Antimachus: id est contra pugnam. Ab aristos composita: idest optimus, a breuiant. Ouidius. Iunxit aristides. Iuuenalis. Siquis Aristotelem. A monos: idest solus, composita mo breuiant. Virgilius. vi. A.s.a. atque arce Manoeci, licet in Monychus longetur. A cratos corripiunt, cra. Lucil. Villicum Aristocratem mediastinum atque bubulcum. Audio tamen Neotericorum eruditissimos Socratem media longa pronunciare, Sidonii forsan auctoritate nixos: quas atomos vocat ipse leuis Socratica post hunc. Adducunt insuper exemplum Cornelii Galli, Socratem palmam promeruisse ferunt, risu disrumpor, & cachinnabili plausu quatior, cum cogitent illa carmina, quæ sub fragmento circunferuntur, esse Galli ueteris poetæ, & Maronis synchroni. Parcat eorum iudicium, dicam quid sentiam. nam vel posito grandi pignore disputauerim, illud opus non esse alicuius classici, ne dum Galli: pręsertim cum sæpius in eo claudicantes inueniam versus. Non desunt referentes illa carmina à quodam Maximiano fuisse composita. Hanc nostram opinionem comprobabunt docti. in. vi. tamen aspice. Epogra. & cratos robur significat. Ab hecaton. i. centum, he, & ca breuiant. Iuuenal. Existunt qui promittunt hecatombē. A poly, po, & ly, breuiatur. Ouidius. Iamq. tuos pectis rastris Polypheme capillos. & sonat apud nos multum. vnde aliq Pulydamas, nō Polydamas legunt. alii etiam Polydamas legi insinuant. nos alias qd sentimus discurremus. A philos: id est amor, breuiantur. Oui. Iterum videre Philippi. aliquādo longātur necessitate vrgente metri: vt philosophus. & tūc secundū aliquos, l, duplicatur. A phagos

Theocrisis
Mache in cōpositiōe
Aristos in compos.
Monos in composi.
Cratos in cōpositio.
Galli non esse quod reperitur fragmētū.
Maximianus.
Hecaton in cōposi.
Poly in cōpositione.
Philos in composi.
Phagos in composi.

composita breuiãtur, idest comedẽs, vt Lotophagi. A theca longantur: vt Bibliotheca. A doro: idest donum longantur. Virgilius: Nam Polydorus ego. A cacos: idest malus, breuiantur. Iuue. Saty. vii. Scribendi cacoethes, & in. æ. c. s. A licos: idest lupus, breuiantur. Ouid. Notus feritate Lycaon. A chir: idest manus, ambigue: vt poteris exemplis cognoscere Martia. Chirurgus fuerat. n. u. d. Idem: Porrigit hæc chiragra est. Ab hyper: idest supra, breuiantur. Iuuena. Exul Hyper boreum s. d. a. a. Ab epi: idest supra, similiter breuiantur. Marti. Scribens Epigrammata chartis. A genos: idest genus, breuiantur. Auson. Diogenes cynicus. vnde ille Petrus à Barbaris cultus tanquam Iupiter (vt in multis) errauit. dicens: Scripsit Origenes quæ non tenebrosa fuerunt. Hunc corrigo velut rancidum, & indoctum poetam. Nam pt t us ille neque à me admittitur, neque admittetur vnquam. A stratos: idest exercitus, stra breuiant. Martial. Conuiua Philostratus vndis. A batis: idest ambulans, breuiantur. Iuuenal. Augur Schœnobates. Ab agathos: idest bonum, corripitur. Ausonius. Cœnasse Agathoclea Regem. A telos composita: idest finis, breuiãtur. Iuuenal. Si quis Aristotelem s. u. p. e. vnde errant Aristotilem dicentes per i, non e, blaterent quicquid velint Andreas Carmel. & eius ęmuli ita Varinum proferre solitum dicentes. quod si ita est, & ipse errauit, quod non credo. A pyr, in aliquibus longatur, & in aliquibus breuiatur. Martialis. Barbara pyramidum: Ouidius. Flammasq; imitante pyropo. & ignis apud nos dicitur. A bi, & tri, breuiantur: vt trisulcus, bicornis. Ausonius. tamen longauit: Et trifatidicæ nomen commune Sibylæ. Alia succurrunt, quæ breuitatis causa omitto. ad alia ergo transgrediamur.

Theca in composi. Cacos in composi. Lycos in composi. Chir in cõposi. Hyper in composi. Epi. in cõposito. Genos in composi. Vni^9 error Stratos in composi. Batis i cõposi. Agathos i composi. Telos in composi. Aliquorũ error. Prin composi. Bi in composi. Tri i cõp.

¶De Deriuatione. Cap. xii.

DEriuatione item quanta sit syllaba cognoscitur: vt si primitiua vox longa sit, deriuatiua longatur: donum donatio. Et aduerte in verbis si eadem litera sequētur vocalem, in deriuato, quam in primitiuo videbis: tunc deriuatiuū primitiui regulam sequetur: vt moueo in mouendus, o, ante, u, breuiatur. si vero alia sequetur litera, pmutabitur syllaba: vt mobilis, momentum, momen apud Lucretium. Se inueniuntur quædam, quæ licet eueniant à longis, tamen breuiantur: & quædam à breuibus, quæ longantur.

¶Deriuata breuia, quę primitiuis longis. Cap. xiii.

DIcax à dico dicis. plagiarius à plaga. quamquam Beroaldus velit à verbo græco πλαγιάζω: id est in obliquum verto. quod non admitto. stabilis à sto. titulus à tutando. aceruus ab aggere: quasi aggeruus. sodalis à suadeo. sagax à sagio. anus ab annis. coma à como. vl à vi. virtus à viro, teste Cice. femur à femina. omasum ab omine. bubulcus a bubus. oculus ab oculo. acerbus ab acer. fatuus à fatum. ligula lingua. genui à gigno. potui a possum. posui à pono licet & posui protulerint veteres. Domus à doma: quod tectum dicitur: & per. ω apud Græcos scribitur. sopor, & soporo à sopio. vadum à vado. arista ab areo. lucerna à luceo: vel (alii) à lychno. quater à quatuor. farina à farre. disertus: dissero. fragor, & fragilis à frango. dux ducis à duco. offella ab offa. Niphates à νίφας: quod per diphthongum scribitur a qua ab æquitate. mamilla à mamma. fides a fio quòd fiat. si quidem a si & quidem. nato natas a uo. odium ab odi alii volunt ab odio, quo verbo vtūtur Victorinus, & Seruius. vnde & oditur apud Tertullia num est. Lotiū a lotum. curullis a curru. manus a munio vitiū a vito, vel a vincio: vt vult Victorinus. viro-

Philippū Beroaldū non admitto.

Aggeruus

Virosus.

Lucili, & Sereni locus. | sus secūdum aliquos a virus apud Lucil.Saty.vii. Venio ad vitulam, atq.virosam. vtitur etiam Serenus.sed magis a viro deductum dicerem. nam virosæ mulieres dicuntur virorum appetentes. latius videto in.iii. Epogra.capi.iii.cætera poetarum multiplici lectione inuenies. Aliqui etiam (inter quos est Nestor, & Sulpitius) sigillum, & tigillum dicunt a signo, & tigno. Hoc non dixerim ipse: præsertim, cum in tigno, & signo, g, & n, ambiguam faciant syllabam. ideo merito breuiantur: vt cumulatius in.vi. dicimus Epographia.

Aliquorū incuria. Nestoris incuria, Sulpitiusq́; Tignum. Signum.

¶ Deriuatiua longa a Primitiuis breuibus. Cap.xiiii.

TVbera a tumeo. humanus ab humo, vel homine. sedes a sedeo: licet sedile omnino breuietur. staturus a statum tegula a tego. vitupero a vitium, & paro. seriū a fine, & risu: vt vult Marcellus gradiuus a gradu: vt ait Festus: tamen ambigue ponitur. laterna a lateo. seculum a sequendo, vel: (vt vult Varro) a sene, vel a seco. rapum a rapio. lex legis a lego legis, secūdum aliquos. sed potius a lego legas dici existimo: & tunc syllaba suum seruaret mensum. Iucundus a iuuo, non a ioco: vt male Maturautius sentit. Sulpitius ait a iuuo: & tamen incuriose posuit in regula, o, ante, c, cum scribatur Iucuudus. binus a bis. trinus a ter totus a tot. Rex regis a rego denus a decem. nouus nouem. vox vocis a voco. vena a venio. vomer a uomendo. iumentum a iugando, testibus Marcello. Varrone, & A.Gel.lib.xx.cap.primo super qua dictione corrigitur Sulpitius a Nestore: q̄ dixerit a iuuo. Nestoris incuria tamen taxamus, cum & Sulpitius Lactātium, & Columellam auctores habeat. casus a cado. latus a tuli. vires a vireo nequam a nequeo. remus a remoueo. caseus a coacto. sumen a sue. liquitur a liqueo. viginti a bis & decem. iugerū a iugo. rete a retineo. petus a petendo. humor ab hu

Maturāti⁹ male sentit Sulpitii incuria. Iucundus. Sulpitius defenditur Nestoris incuria.

mo. secius a secus. Virgil. Non secius ac rotat ensem aliqui tamen segnius legunt, aliud exemplum addam Silli Pun. vi. A. c. non secius vndique dextram quanq Philologus. setius per. t. scribit, & a secus venire inficiatur. Lictor a ligando, si Valgio credimus Ruffo. fomes, & fomentum a foueo. ceritus a Cerere. feralis a ferendo: vel quòd antiqui (si Domitio credimus) mortem feram dixerunt. pedor a pede. mobilis a moueo. monychius a monos. alia plurima apud poetas inuenies. Et memoriæ tenendum est, aliqua breuiari in prima positione, in possessiuo, vel patronymico longari: vt Stoa stoicus. Priamus Priamides. ad auctores confugias: quia syllabarum ars potius auctoritate, quàm regulis dignoscitur. sed intende omnes syllabographos errasse: cum etiam iunior longari a iuuene notent: cum iunior non a iuuene, sed a iune exoriatur. Latius legito in iii. Epogra. vbi de, u, ante, n, fit mentio.

Syllabę auctoritate magis, q̃ regulis.

Syllabographorũ error.

De vocali ante aliam. Cap. xv.

VOcalis ante aliam in latinis dictionibus breuis est: vt Deus, melius, excipito fio, cum fit bisyllabum: vt fies, fiam, fiet. &, vt testatur in accentu Priscian. (modo Priscianum illud redoleat opus) nulla est alia latina dictio: vbi, i, ante, o, longetur: nisi in hoc verbo fio. Si vero polisyllabum erit nisi, r, sequatur, e, itidem longatur. vt fiebam fiebas, fiebamus, sequente autem, r, breuiatur: vt fierem fieri quod non tetigit Maturantius: tamen (teste Donato) in fieri, si longam protulit Ennius, sic non audiendus erit Prudentius qui duplici labitur errore, dicens: Hippolitus fiat, ergo agitet, turbetque iugales. & alio in loco: Cur vestri memor vt fiam rogatis. In quibus, fiat, & fiam, prima breui falso enunciauit. Partes egisset suas Ianus Parrhasius, si hæc adnotasset vt multa alia

Fio in syllaba.

Maturãtii incuria.

Fieri prima longa.

Prudẽtii errores duo

Ianus Parrhas. non adnotat.

in Sedulio fecit,& Prudentio. Excipiũtur quoq; quæ vocalem ante aliam longam habent vt aer, dius dia dium. Orpheus in Argon. πισιῴόν τε καὶ ἄλκτα καὶ δῖα μέγερα: licet (teste Seruio comment. xi.) videatur a διος venire: quod breuiatur ideo deriuatio a principali dissentit: vt est etiam Chius chia chium: cum Chios breuietur: & vt alia multa superius de deriuatione dicta. Demuntur etiam alia, quæ breui dicam compendio. Cæus, Cæa, Clio, Pierius, Zoilus, Stoicus, Troilus, Troia, Troius. Tatygetus, Laertes, Acacus, gæometra, Aeolus, lageos, Cyane, Cyaneæ, Læander, Cæix, Aloeus, Mæander, Tiphoeus, mæon, pæan, pæon, pæas, æas, Pheax, Męotis, Argea, Thias, Diana. Amalthea. Achelous: herous, obliqui a Minos, & heros, Enyotros Trois. & ea, quæ in laus nomina propria terminant: vt Menelaus, Nicolaus. Heliotropium, Scœneis. vbi aliquando ei in, i, vertitur. Sidon. Tradit Scœneida ter cadente ponte. est autẽ carmen Phalecum. Longantur etiam aliquando accusatiui in penultima a nominibus in eus diphthongum. vt Illioneа petit, apud Virgilium. & Cephęa, apud Germanicum. qui accusatiui breues etiam reperiuntur propter doricos: vt dicemus infra. Producitur itidem Iob. & quædam in aon: vt Didymaon, Aon, Chaon, Ycaõ, Amichaon, Imaon, Laphitaon, Partuon, Chremetaon, Pharaon. quod nomen ambigue reperio. Similiter longantur in ael: vt Michael, Raphael. Quædã ion. vt Ixion, Echion, Pandion, Oriun, Arion, Amphyon, Hiperium. Io pro filia Inachi. sed ambigue inuenio, quòd cæteri non viderunt. Terminata in ia: vt Thalia mergia, magia. & amantia composita secundum aliquos vt Geomantia, Elegia: Pedia, Langia, Deidamia, Lamphia, Hyppodamia, Laodomia. Lebadia. legito Priscianum. ii. si plura desiderabis. Similiter quædam in ius: vt Spechius, Arius, Ycius, Da-

Nomina in laus.

Nomina in aon.

Noia i ael, Noia in iõ

Aliorum incuria.

Noia in ia

Noia i ius.

rius:quia per ει scribuntur. aliquando tamen α in, i, cõuertitur: vt apud Lucre. δῆςαα, δῆμαι, δέρεθ, δάρεθ Vnde miraberis apud Sidonium breuiari dicentem: Et primum Darii tumultuãtes Et adnotes etiam breuiasse: ad quam syllabam inuenies longam apud auctores recepꝑ fidei. in sexta legito Epographia. Longantur similiter quędã in oius: vt Acheloius. In eius: vt Rhodopeius: Phæbeius. sed aduerte in iis, i, proferri: vt vocalis. aliquãdo nusquam est. vt in exemplis comprobabimus. Item in aia: vt Panchaia: Achaia. quædam finientia in penulti. in ει apud Græcos: quę diphthongum in, e, longam apud nos vertitur (teste Seruio): vt Galathea, Cytherea, Alexãdrea, Medea. Deiopea, Calliopea, Penelopea, Spondeus, Alphe° Aeneas Trocheus: vt ait Terentianus: qui innuit contra Seruium ει apud Græcos non statim apud nos in e, verti: sed Gręcos prius, ει, vertere in, η, & mox η verti in, e, apud nos: quod placet. Vnum est: ꝙ quę apud Græcos, per, η, aut per αι, & οι, & p omnes diphthongos scribantur, apud nos esse longa: vt Iudeæa, Meliboeus, Bœetia, non Boetia: vt imperite Tortellius, & Nestor scribunt. vtique latius in exemplis refeletur. Quædam similiter in, ous: vt Myrtous, Lesbous, & multa alia. quorum auctorum plurima te compotem faciet lectio: nam auctoritate magis habentur eę syllabę, quàm regulis. Quando, æ, in, ai, vertimus a, longa est: vt musai, albai. nã in hoc nos imitari Gręcos scribit Pontanus. sic quando diphthongus aliter diuiditur: vt Threicius, Treissa. Inuenitur etiam præteritum in ui: diuisas penultimam e longare. Ennius. v. Annal. Annuit sese mecum decernere ferro: quanquam melius lego: Annuit & sese mecum decernere ferro. Ouid. Lucis egens aer. n. s. f. m. Sunt qui taxent Sidonium super hoc noie: quod dixerit: Hunc aerẽ, pariterq. Deos sic autumat ortos. Ignorantes Syngre

Noĩa in oius, & in eius.

Nomĩa in aia.

Seruii rĩa. Terẽtian° a seruio dissentit.

Tortellii, & Nestoris error.

Noĩa I ous Syllabę magis exẽplo ꝙ rĩa notę.

Annuit penulti. lõga. Sidonius defenditur

sum ibi esse: quod multi Græculi, ne dicam (vt Pius ait) Graculi eunt inficias: cum, α, in, κ, vel, ι, alliquando coeat: vt patet in ἀὴρ hoc in loco. Horatius. Et dia poemata pango. Virgilius. E.u.p. Cæo Enceladosque sororem. Ouidius. Cingitur ægeo nomine Cæa mari. Idem: Si nunquàm Venerem Cous pinxisset A. Idem: Non mihi sunt visæ Clio: Cliusque sorores. Idem: Pierus has genuit. Idem: Zoile nomen habes. Iuuenalis. Stoicus occidit Baream. d. a. quod magnum est, cum Stoa breuietur: quia apud Græcos per ομικρόν: idest per, o, breue scribitur. Et quia in Stoæ mentionem incidimus: multis, quare Stoa cognomento nominer, stipulantibus respondebo: Olim, dum adolescens adhuc literis incumberem (absit iactantia) tanta mei apud omnes videbatur spes: vt in omnium ore illud frequens esset μουσῶν στοᾶ: idest musarum porticus, & testudo. Nam quod conabar dicere, versus erat. quod & nunc omnes testantur. Id nomen tantæ inter socios fuit assuetudinis: vt nunquam deciderit, neque decidet, dum spiritus hos reget artus: sed repetatur iter. Virgilius. Amissis Troilus armis. Lucanus. Inculta iuuentus Taygeti. Ouid. Nam mihi Laertes p.e.a.i. Hic non immerito quid de hac dictione male sentiat Tortellius recensendum est, verba cuius hæc sunt: Notandum est non solum Laertes trisyllabum inueniri, sed etiam bisyllabum: quod in patronymico apud Horatium Carm. primo annotauimus. Sic enim antiquissimos contextus comperimus: Non tu Laertiaden exitium tuæ: est autem versus Asclepiadeus, alii volunt ab eo versu: vt, tu, dictio abiiciatur, remaneatq́;: Non Laertiaden. & ita procul dubio Tortelli legẽdum est: qui inferius scribis apud Ouidium reperisse quale Horatii est hoc: sed decipe ris legendo Oui. illud Met. xii. Laertiadeq́; fuit tante

Stoa tue cognomẽ meum.

Quicquid dico versus est.

Tortelli error.

Horatius bis emaculatus.

Ouidius defensus.

Tortellius

fiducia laudis. Tibi audirem Arretine, si ita, legere-tur. leges d.o: Laerteq. fuit. t. f. l. Hæc adnotasse libu it: vt non tantum tibi. sed & Nestori, unius a te stat o-pinio, reclamarem. Georgius quoque Valla simili la-becula contaminatus est. legens illud Horatii: O mi Laertiade quicquid dicam: aut erit, aut nõ: quasi, ae, ibi sit vna tantum syllaba. tu legito: O Laertiade q. d. a. e. a. n. Hos nõ correxit: quasi negans id non posse fieri: sed doleo, cum nesciant idoneum suæ opinio-nis inuenire exemplum, antiquos interpollant codi-ces. Propert. Iudex sedet Aeacus vrna. Iuuenal. Grã-maticus, rhetor, gæometra, pictor, aliptes, in quo car mine Georgius Valla a Nestore reprehẽditur: quòd legat gæometres, cum legendum sit gæometra: quia gæ apud Græcos, elongatur: & per ωγαίω scribatur. cuius sententiæ nos adhæremus. Et quid si legatur gæometres, Synæresi facta: vt in illo Ausonii: Vel q̃d iuncturas gæometrica forma fauorum, vbi si desit Sy næresis, nullo modo scandi potest, & nil quod pos-sit detrahi, vt in gæometres gæometra, tamen quo-rundam occurrit opinio: gæ diphtongus breuietur propter vocalem, quoniam Sidonius ait in Phaleo carmine, Non hic cum gæometricas, ad artes. & ali-bi: Tractator gæometra, musicusque, vbi nisi gæ bre-uietur versus claudicat. Quod aliquando diphthõ-gus breuietur sequente vocali in eadẽ dictione, exẽ-plo est, Mœotis præustus. Sed non vident, ωμέγα: i. est, o, magnum etiam breuiari, nisi velis dicere, Si domũ posuisse in secunda sede Spondeum pro Da-ctylo, eo quòd tempore conueniant, te ipsum con-sule: mea solum interfuit ista perquirere ad exempla persequamur. Virgilius primo, Aeoleque tibi. d. p. h. r. & cum de Aeolo mentionem fecerimus, breui uisum est vti diuerticulo. Dum Brixiæ poeticis ini-tiarer disciplinis, aduerti Seruium ab Ouidio dissen-

decipitur Nestor. fallitur.

Geor. val. fallitur.

Iuuenalis emaculat.

Nestor cõtra Geor. Vallam.

Georgius Valla defenditur.

Diphthõgus breuis sequẽte vocali.

Seruius ab Ouidio dissentit.

tire. Seruius autem in allegato Virgilii volumine ait super hoc: Et pulchra faciet te prole parentem. non propter Canacem, & Machareū. qui alius Eeol. fuere filii. Oui. vero in Canaces epistola ait, ambos fuisse Aeoli filios ventorum regis, dicens, Ille Noto, Zephyroq;, & Sythonio Aquiloni Imperat. Sciendum

Poetæ qđ multorū ē vni tribuūt

est poetas plurimorum deorum, aut hominum vni tribuere facinora: vt cum fuerint plures Hercules, Mineruæ, Ioues, tamen Herculem, Mineruam, Iouem, celebrant. Nam nominis similitudine plures Deos intelligere poetas ait idem Seruius. viii. commen. super hoc: Dardanus Illac æ.p.p u.e.a. Ideo nullus tam sit exoculatus, qui ignoret, Ouidium alterius Aeoli Tyr

Aeoli duo

rhenorum Regis Aeolo Lyparitano præclariori gesta tribuisse. sic Seruius Ouidio concordabit. Placet

Inter Seruiū & Ouidium conciliatio.

aliquando interserere aliqua, vt versificatoribus pro sim, & plurimis fastidium adimam flosculis. Virgil. Tenuisq; Iageos. Iuuenalis. peregrina iuuare Lagois.

Ouidius maculat9

Ouidius. Cognita Cyane. Idem. T. i. strenua Cyaneas. Martial. Audax Leander amores. Ouidius. Extinctiq; iube Cæycis imaginem. Idem: gignis Aloidas. non autem: Gignis & Aloidas: vt perperam aliqui habent codices. quod inferius dicam late. Idem: Spirare Typhoea sedes. in qua dictione Tortellium errasse superius admonuimus. Et non mireris, Virgilium dixisse: Qui tela typhoea temnis: cum adiectiua, a nominibus in eus diphthongo, e, semper in penultima longent: vt Orpheus, Orphea, Orpheum. Hoc fieri Doricorum more in primo docet Priscianus. Dorici autem solent ab ει diphthongo abiscere, i, quod etiam Aeneades fit in Aeneas nāque penultima longatur.

Georgium Vallā non admitto

& nullo pacto Georgii Vallæ aduletur opinio, dicentis, Maronem in hoc: Qui tela Typhoea temnis, penultimam elongasse, attestantisque Typhoeus esse trisyllabum, cum œ diphthōgo. sed vt diximus,

in vltima diphthongus est eus. Ouidius: Mæonides nullas ipse r.O. Idem: ad vada Mæandri concinit a. ô. Id: Dicite io Pæan Statius in Achil. Didicit quo Pæones arma rotatu. Ouidii. Nec te Pœantius he ros. Lucanus. Parui sed gurgitis Aeas. Iuuenalis. Pro xima Phæacum. Idem: T.q. excusat Mæotide sæuior ira. in. vi legito Epogra. vbi docebimus aliquãdo (vt suprà ostendimus) breuiari. Ennius: M.f.p. Agæaq; longa repletur. Virgil. Thyas vbi audito f.t.b. Idem: Exercet Diana choros. tamen ambigue ponitur. Tibullus. Quicquid Amalthea. q.m.d. Ouidius. Alios Acheloe dracones. Virgilius. Aeoasque domos. in sexta tamen videto Epographia Martialis. Ratibus naualis Enyo. Virgilius: Potiuntur Troes arena. Ouidius: veteres heroidas æquas. Idem: Scis hæc Menelae nefandas. Idẽ. Protesilae cadis. Priscianus in Per. Hic lapis heliotropius, qui nomine vero. Prudent. in Psych. Egregio. c.u. nam proximus Iob. Virgilius quinto: Iussit Didymaonis artes. Idem: Troiano a Chaone dixit. Ouidius. Notus feritate Lycaon. Virgilius: Chiron, Amithaoniusque Melampus. Idem: Dum texit Imaona Alesus. Statius in Thebaid. Cliro mim Cremetaona curru. Propert. Sanauit crura Machaon. Val. Flac. Hic & odoratus fragranti crine Michael. Ouid. Vertitur Ixion, e.s.r.q.f.q. Idem: Quorum fuit vnus Echion. Idem: Pandiona misit ad vmbras. Virgil. Fluctu nimbosus Orion. Idem: Inter delphinas Arion. Ouid. Quid nunc Hiperione nate. Horat. Dictus & Amphion th.c.a. Iccirco plectendi sunt illi, qui apud Iuuenalem legunt: Amphion exclamat, sed Pæan contrahit arcum, quando mensu syllabario suffragante legẽdum sit: Amphion clamat s.p. c.a. Oui. Vaccam spectabat ad Io. tamen aliquã Breuiari inuenies. Horat. Pthius Achilles. Ex hoc in errorem decidit Tortellius super ea dictione, dicens:

Scitu pulchrum.

Iuuenalis a vitio defensus

or. Aliquando inter . p, & th,i, aliud interponi. & illo
Ouidius a Ouidii nititur exemplo: Quam sine me Pthiis cane-
virio de- scant æquora remis. ita enim legendum est bisylla-
fensus. bum,nō autem Pithiis trisyllabum: vt Aretinus pu-
tat. alioqui Horatius cum Ouidio luctaretur propter
primā syllabam. Virgillius. Gaudet sermone Thalia.
Stati. Th. Quærit inops Argia vias. Martialis: Cul-
tis aut Elegia comis. Et cognitu pulchrum est dici &
Elegiam pentasyllabum. Ouidius in Saph. Flendus a-
Domitius mor meus est Elegeia flebile carmen: vbi Domitius
lapsitat. lapsitat,cum Elegia legat quadrisyllabum. ait ille, Ele
gia penultimam habere longam:ideo Elegeia ibi le-
gendum esse annotare debuerat:q͞ꝺ si Elegia legitur,
prima, & secunda longatur contra omniū poetarum
vsum:immo & contra ipsum. In quo errore Chalde-
Tortellii rinus Tortellium habuit municipalem. Quid insu-
error p ibi Georgius dixerit Merula,in aliis inuenies Epo-
graphia. Super hac dictione nec tacuit Lancilotus
Curius. Statius. Thebai.ii. Quos pigra vado Langia
Ouidii lo- tacenti. Ouidius: Deidamia rotis. Statius in The-
cus. bai. Candensq; iugis Lāpia niuosis. Virgi. Phasiphaē
his Laodomia. Statius in Thebaid. In valles Leba-
dia tuas Ouidius. Populifer Sperchius, & li.e Statius
in Thebaid. Templa. Lyde dabis. Ouid. Meta.ii. De-
Raphael spiciebat humum, cu͞ q; aibusta Lycei vbi Raphael
regi⁹errat. noster Regius fallitur, Lycie legens:cum Liceus sit
Lyceus. mons Archadiæ Lycium namq, Athenis gymnasium
Lycium. fuit,in quo Aristoteles disputare solit⁹ erat,de quo
Au. Gellius: Cum forte in Lycio uespera ambulare-
mus. & alibi sæpius. Luca. Hinc fortis Arius. Ouidius
Vtq, necatorum Darii fraude,secūdi. sic Claudianus
Darium propriis manibus u.f. tamen (vt superius ad
notaui) apud Sidonium breuiaturr. Virgil. Acheloia
miscuit uuis. Ouidius. Orphea Nec quicquam vo-
ce vocatur. Ouidius. Pinu. Phebeius anguis. A nomi-

nibus in eius diphthongo aliquãdo in adiectiuo eus est bisyllaba, aliqñ trisyllaba: vt Orpheus phea pheum & Orpheius pheia pheium. Vnde Claud. Nereïa Glauco Neptunum gremio complectitur Amphytrite. in quo carmine a Iano Parrhasio dissentio. interpretatum nãq; sic: Nereïa: idest Galathea iungitur Glauco: nõ respiciens sequens carmen: ita q Glauco sit nomen propriũ, qđ displicet. ita ego sic ordino Nereïa Amphitrite cõplectit Neptunũ gremio, glauco: idest Cærulo, adiectiuo. Nen ẽ miserum hũc in talem incidisse labeculam, cum (teste Gellio) Cesellius Vindex Prudẽdo errore in Enniano carmine cõcide rit: eo q sequens carmẽ nõ inspexerit. Tu lector vide Gellium libro. vii. cap. ii. dum exẽpla psequar. Virgil. Thuriferis Panchaia pinguis arenis. Ouid. Quam pauper Achaia nostra est. Propert. Noxia Alexandria dolis aptissima tellus. sic & Horatius portus Alexandrea supplex. est autẽ versus Archilochius: Spõdeo, Iambo, Spõdeo, Iambo, & vna cõstans syllaba ex quo vincuntur illi, qui apud Propertium legunt, Alexandrina. Virgil. Pulcherrima Deiopean. Ouid. in Priap. Cunno Penelopea tuo sed magis Penelópia legerim nam fœminina in, e, in ia in latino terminat. vt Hippodame Hippodamia, Penelope Penelopia. Horat. Spondeo faciles in i. p. r. Lucanus incerti Iudæa Dei. Ouid. Mœnia fac condas, Boeotiaque illa uocato, & (vt diximus) scribendum est Boeotia. non Bœtia, alioqui & ortographia, & carminis detur paretur ratio. Isidorus in Ethimol. dicit, Scribẽdum Bouetiam à boue: quem non admittens, dãno. Obiter hic admonuerim quem vulgo Boetiam nominant ingenio prævalentem, omniq; doctrinarum dogmate præstantem, Boethum debere appellari. quod annotarunt ante me Raphael, Regius, & parrhasius. Horat. Lesboum refugit t. b. Ouid.

Claudiani locus. Inter quintianum & Parrhasiũ dissensio. Cesselli error Archilochius. versus. Ouid. emaculatus. Regula pulchra Bœotia nõ Boetia Isidorus damnatur. Vulgariũ error. Boethus. nõ Boetius

Et qui Myrto as n.f.a.non tamen hæc sufficere animo comprehenderis, cum alia tu ipse apud poetas studendo legendoque reperies. De platea, & chorea in.vi.videas Epograph.

De datiuo, & genitiuo quintæ declinatiuo. Cap. xvi.

IN Genitiuis, & Datiuis quintæ inflexionis, e, ante i, si præcedat vocalis, longatur: vt diei. si autē præcedit consonans, breuiationi inhæret: vt rei. fidei. Licet Beda dicat ꝓprium esse, cū fidei longatur: cū breuiatur, fieri licentia poetica. Lucretius. v. Quam munitate fidei. Paulinus: Galea, scutoque fidei. Contra naturam rei etiam longauia Lucretius. ii. Tempore inane potest vacuum subsistitere rei. Idem secundo: Iactari vnius genitalia rei. In datiuo, ei, e, breuiatur omnino ante, i, quod monosyllabum fecisse Lucretium supra vidimus. Enotato insuper apud antiquos quintæ declinationis nomina Genitiuum in es fecisse, vel in, ii, vt facies faciei, vel facii. Matius Iliad. xxi. Altera pars acii vitasset fluminis vndas: idest aciei. Virgil. Munera, lætitiamq; dii: idest diei. legito Gellium lib. ix. cap. xiiii.

Fidei media longa.

Rei prima longa

Ii pro ei. Virgilii locus.

De, i, ante, a, in noībus barbaris. Cap. xvii.

I, Ante, a in nōminibus barbaris sine dubio corripitur & à doctissimis. dicam enim quod sentiam, non pro contendam Claudia. Præparat & pulchros Mariæ sed luce minores. Idem: Inclusum Mariæ mox lumine viso Beda tamen dicit: Cum breuiatur per licentiam fieri, qui secutus est Sedulium, & Prudentium. Vnde Sedulius: Heliam coruī quodam p. m quos non admitto. In hoc nanque Ausonio magis, & Claudiano in mendaciis, quàm Sedulio in veris astipulabor. ait enim Ausonius: Helias, & solido cum pectore præuius Enoc. sic in Tobia Matthia, Sophia, & Simphonia, Tragœdia, Comœdia. de

Maria in syllaba. Sedulium, & Prudentium non admitto.

græco accentu non loquor: sed de syllaba: quare Prudentius contra Sym. dixerit: Coluerunt dogma Sophiæ, viderit ipse. Scio apud Phocylidem breuiari, & apud Martialem, apudq; Virgilium in Ciri Horatius: Vt gratas inter mensas Symphonia discors. sic erit harmonia. Martianus Capel. ix. Quæ istorum laudes protulit harmonia. Quapropter non possum quin inuehar in aliquos nostri seculi sacerdotes, qui rudendo tot barbarismos euomũt, vt si forent lapilli (quamuis minimi) omnium pleni essent templorum anguli. Hi harmoniam, & symphoniam penultima longa proferunt. Michael, & Raphael, Antiphona penultima breui, cum vice versa proferenda sunt. O mores, o tempora, Pastores animarum qui subsidio latinitati, & eruditioni esse deberent, rudimẽta penitus ignorent? quid nimirum? (bonos excipio) in sacris mucidi, in humanis fœtidi, amplius libros nõ curant, sed tesseras pyrgos, aleas, absonia & amasias. Iis quæ curæ? arma pertractare, Deorum nomina temerare. absint, absint: vt audientes Augustino. ipsos non adlatremus. Similiter arterie penultimam breuiauit: Lucretius: Asperiora foras gradieris arteria clamor. licet accentum habeat Græcum: vt in lib. de accentu diximus. In accademia (Tortellio teste) tantum penultima breuiatur, quam & lõgam reperimus.

In indoctos sacerdotes.

Michael, Raphael penultima longa.

Anthiphona penulti. longa.

Tortelii in curia.

¶De Genitiuis in ius. Cap. xviii.

GEnitiuos in ius ad placitum esse poetarum exemplis patet: licet naturaliter produci dicat Seruius Ouid. Vnius sermone Mydæ Virg. Vnius ob noxam Alterius ita corripiẽdum semper, quàm alius semper producendum omnes edocent. Vnde ait Priscianus lib. xii. Alius genitiuus: quia est par nominatiuo, opus est, vt supercrescat in tempore. Nam omnia in ius genitiuum facientia superant in genitiuo nomina tium vna syllaba: in quibus penultima (ut diximus)

Alterius in syllaba.

Prisciãi regula.

Alius i syllaba.

ad placitum est: vt genitiuo vnius, nullus. Alterius vero, quia duabus superat, opus est semper breuietur: vt alius in genitiuo semper longatur: qm̃ si nõ crescit in syllaba, crescit (vt docuimus) in tempore. Aduerte tamen alterius penultima longa inueniri apud Terentianum ex Prisciani sententia: quod in. vi. late patebit Epogra. Maturantius non spernendæ eruditionis etiam solius in genitiuo semper longari in penultima scribit: qui, si vera est Prisciani regula, fallitur Exemplum nunc nõ suppetit, quo possim aut illi, aut Grammatico reclamare mox percipiẽdum est in iis, datiuum tot syllabarum esse, quot nominatiuus est: vt solus soli, nullus nulli, vnus vni: præter in alter alteri. Ex hoc nascitur datiuum semper minorem genitiuo vna syllaba in nominibus eum casum in ius faciẽtibus: vt solius soli, vnius vni, alterius alteri. Excipe alius, qm̃ in datiuo reddit alii trisyllabum. Oui. in Epistola Oenones: Votis ergo meis alii rediture redisti. In quo carmine nisi alii trisyllaba esset, structura minime staret metrica. Ideo in tẽpore superatur datiuus, tum alius in gtõ penultimam longet, in dtõ breuiet.

Inter Priscianũ, & alium conciliationẽ remitto.

Alius alii alii.

¶De Regula, Ca. xix.

Regula, quanta sit syllaba, nec cognosci, nec comprehendi vlla artis ratione, sed sola auctoritate testatur Probus: tamen hac percipitur ratione aliquãdo. Omne præteritum bisyllabum longatur vt fugi legi. demuntur bibi, steti, dedi, fidi, scidi, tuli: & quæ habent vocalem ante aliam: vt rui, fui. Iuuen. Atq; duæ pariter fugere sorores: & non legas fugiere: vt imperitorum Mox est. fugio enim fugi præteritum reddit, nõ fugiui, neq; per syncopen fugii. Q uapropter succrescit illud Seruii. iii. Cõmentario super hoc: Et bellõ Illiacos vento petiisse penates. ait Marius. Causa metri Maronem addidisse syllabã in petiisse: vt Nos abisse rati. & Vento petiisse Mycenas: quasi peto pe-

Præteritũ bisyllabũ.

Imperitorum error

tisfaciat non petiui. Ego vero fecisse syncopen dispu- tauerim, quod notum est rudimenta discentibus. Virgi. Ducebat sic acer equo tui bata petiuit. Vnde in eorum sententiã pedibus vado, q interpolatum sæpius credunt Seruiũ, & adulterinum. Iuue. Quiq, nouum toties mustum bibit oro p. Idem. Et stetit ante aras. Ouid. Arma dedi Danais. Virgi. x. Difidit, ac multa. Idem. Quadrifidam scindens quercum. & venit a findo findis, non autem a fido fidis: vt male dixit Nicolaus ferretus. Et ne me finxisse credat aliqs, illius verba ponam lib. i. dicentis: Excipiuntur bibi, fidit quod venit a fido fidis, sed etiam a findo findis, sed tũc producitur. Virgil. tamé eius compositum breuiat. Quadrifidam scindans quercum. Immo fido fidis fidere semper longatur contra eundem, & fisus sum in preterito reddit. Oui. Et terris abscidit vndas. Idem. Hac cœlum ceruice tuli. Nestor vero cũ eius sequaci Calepino, inqt: Liqui in præterito breuiari apud Virgilium: Nanq, suam in patriam liquerat tellure sepultam. Vbi es Nestor? te vellem. an alium habetis Virgilium? in meo Codice nusquam tale reperitur carmen. Hoc tale est: Nanque suam in patria antiqua cinis ater habebat: Apud Catullum inuenies tamen iuuerint a iuui breuiare iu: Non ita me Diui vera gemũt iuuerint vbi fit figura, quam tu lector non admittes. Aliqui mirantur Virgil. in. ii. dixisse: Lauit inde cruorem. ibi enim nõ est a lauo lauas, sed a lauo lauis tertiæ coniugationis, & in præsenti. Et notandum est omnia venientia a præteritis in aliis modis tempora sequi præteriti quantitatem: vt ita dicam: legi. longat, le syllabã in legerim, legero, legissem, legisse itidem le, longatur. Si vero præteritum breuiatur, ita & in aliis. Si vero preteritum geminatum est, corripitur (teste ad Albinum Seruio) vt cecidit a cado peperi a pario, hinc Demito cecidi à cedo, pepedi a pedo, quæ

Seruii error.

Nicol. fer. error.

Eiusdem error

Nestor decipitur. Callepin* fallitur.

Vergil. locus.

Lauo. lauis.

Notandũ.

Præteritũ geminatũ.

ad placitum est: vt genitiuo vnius, nullus. Alterius vero, quia duabus superat, opus est semper breuietur: vt alius in genitiuo semper longatur: qm̄ si non crescit in syllaba, crescit (vt docuimus) in tempore. Aduerte tamen alterius penultima longa inueniri apud Terentianum ex Prisciani sententia: quod in. vi. late patebit Epogra. Maturantius non spernendæ eruditionis etiam solius in genitiuo semper longari in penultima scribit: qui, si vera est Prisciani regula, fallitur. Exemplum nunc nō suppetit, quo possim aut illi, aut Grammatico reclamare mox percipiēdum est in iis, datiuum tot syllabarum esse, quot nominatiuus est: vt solus soli, nullus nulli, vnus vni: præter in alter alteri. Ex hoc nascitur datiuum semper minorem genitiuo vna syllaba in nominibus eum casum in ius facientibus: vt solius soli, vnius vni, alterius alteri. Excipe alius, qm̄ in datiuo reddit alii trisyllabum. Oui. in Epistola Oenones: Votis ergo meis alii rediture redisti. In quo carmine nisi alii trisyllaba esset, structura minime staret metrica. Ideo in tēpore superatur datiuus, tum alius in gtō penultimam longet, in dtō breuiet.

Inter Priscianū, & alium conciliationē remitto.

Alius aliꝰ alii.

¶De Regula. Ca. xix.

Regula, quanta sit syllaba, nec cognosci, nec comprehendi vlla artis ratione, sed sola auctoritate testatur Probus: tamen hac percipitur ratione aliquādo, Omne præteritum bisyllabum longatur vt fugi legi. demuntur bibi, steti, dedi, fidi, scidi, tuli: & quæ habent vocalem ante aliam: vt rui, fui. Iuuen. Atq; duæ pariter fugere sorores: & non legas fugiere: vt imperitorum Mox est. fugio enim fugi præteritum reddit, nō fugiui, neq; per syncopen fugii. Quapropter succrescit illud Seruii. iii. Cōmentario super hoc: Et bellō Illiacos vento petiisse penates. ait Marius. Causa metri Maronem addidisse syllabā in petiisse: vt Nos abisse rati. & Vento petiisse Mycenas: quasi peto pe-

Præteritū bisyllabū.

Imperitorum error

tifaciat non petiui. Ego vero fecisse syncopen disputauerim, quod notum est rudimenta discentibus. Virgi. Ducebat sic acer equo turbata petiuit. Vnde in eorum sententiā pedibus vado, q interpolatum sæpius credunt Seruiū, & adulterinum. Iuue. Quiq, nouum toties mustum bibit oro p. Idem. Et stetit ante aras. Ouid. Arma dedi Danais. Virgi. x. Difidit, ac multa. Idem. Quadrifidam scindens quercum. & venit a findo findis, non autem a fido fidis: vt male dixit Nicolaus ferretus. Et ne me finxisse credat aliqs, illius verba ponam lib. i. dicentis: Excipiuntur bibi, fidi: quod venit a fido fidis, sed etiam a findo findis, sed tūc producitur. Virgil. tamē eius compositum breuiat. Quadrifidam scindans quercum. Immo fido fidis fidere semper longatur contra eundem, & fisus sum in preterito reddit. Oui. Et terris abscidit vndas. Idem. Hac cœlum ceruice tuli. Nestor vero cū eius sequaci Callepino, inqt: Liqui in præterito breuiari apud Virgilium: Nanq, suam in patriam liquerat tellure sepultam. Vbi es Nestor? te vellem. an alium habetis Virgilium? in meo Codice nusquam tale reperitur carmen. Hoc tale est: Nanque suam in patria antiqua cinis ater habebat: Apud Catullum inuenies tamen iuuerint a iuui breuiare iu: Non ita me Diui vera gemūt iuuerint vbi fit figura, quam tu lector non admittes. Aliqui mirantur Virgil. in. ii. dixisse: Lauit inde cruorem. ibi enim nō est a lauo lauas, sed a lauo lauis tertiæ coniugationis, & in præsenti. Et notandum est omnia venientia a præteritis in aliis modis tempora sequi præteriti quantitatem: vt ita dicam: legi. longat, le syllabā in legerim, legero, legissem, legisse itidem le, longatur. Si vero præteritum breuiatur, ita & in aliis. Si vero pręteritum geminatum est, corripitur (teste ad Albinum Seruio) vt cecidit a cado peperi a pario. hinc Demito cecidi à cedo, pepedi a pedo, quæ

Seruii error.

Nicol. fer. error.

Eiusdem error

Nestor decipitur. Callepin° fallitur.

Vergil. locus.

Lauo lauis.

Notandū.

Præteritū geminatū.

Domitius Marsus: Si quos Orbilius ferula, scuticaq; cecidit. Mart. Aethon in Capitolio pepedit. Alia præterita sicuti præsentia ponuntur: vt amo amaui. excipito genui coegi, dedi, steti, posui. licet posiui veteres dixisse alias inuenies. Et hæc est causa: quia deuiant à præsenti. Sunt quoque alia, quorum prima est ambigua: ut in. vi. leges. Epogr.

Posui apo no.

De Supinis. Cap. xx.

Supina bisyllaba producuntur: vt natum. Extra hito hæc: quintum à queo, citum, à cieo, situm si no, litum a lino, itum ab eo, datum a do, rutũ a ruo, ratum a reor, statum a sto, satum a sero, & quæ ab illis oriuntur præterquam staturus, & ambitus ta tum: quod Ioan. Pastranensis non secreuit, dicens: Tantũ ambitus nomen denii: immo est participium quando nomen substantiuum est ambitus, omnino breuiatur. Aduerte: quod inuenies concitum, incitum, percitum, excitum, modo in penultima longari, modo breuiari nam a cieo cies secundæ coniugationis supinum breuiato: quando a cio cis quartæ, longato. Iuuenal. Paupertas obsita pannis. Ouid. Sole satus Phaethon. Virgilius: Paribus lita corpora guttis. Ouid. sed itum est in uiscere terræ. Virg. Sed mihi sorte datum. Ouid. Diruta sunt aliis. Vnde satis non possum non mirari errorem Prisciani, dicentis: ubi agit de participio circa finem: Omnia composita a rutum breuiari, præter in dirutus, ta tum. O grammaticorum lumen auctorem proferas: abi, & a quo poetarum didicisti? immo tu quoque puerilis, & inconstans, de accentu tractans (modo tuum sit opus) tibi ipsi repugnas, cum dicis: a retum composita: vt dirutus, erutus, breuiari. Virgi. Nos abiisse rati, & vento p. m. Lucan. x. Quorum stata tempora flatos. Idem. i. Constatura fides. Idem. ii. Et statura redit. Ouid. Iussit & amabite c. b. t. Virg. Excitum ruit. ad portas.

Supina bisyllaba.

Io pastranensis incuria.

Cieo cies.
Cio cis.

Priscianier ror.
Priscianus in cõstans.

Icicrco Pyllades incuriosus est: cum nullum fecerit discrimen: an à cieo cies, an a cio cis veniat. Supina plurimum syllabarum venientia a præteritis verborum, vi monosyllaba in tum mutata, penultimam longant: vt amatum, cupitum, auditum. Et non mireris apud Columellam breuiari pectitum in hoc versu: Verum vbi iam puto discrimine pectita tellus. licet faciat pectiui: cum illum crediderim esse a pexui: quã quam alii pexum dicunt. Pyladis incuria. Supina polysyllaba.

¶ De Præterito in imus. Cap. xxi.

PRæterita in imus in penultima breuiãtur: ut amauimus. Exceptis (teste Probo) præteritis subiunctiuorum, quæ cum futuris longãtur: vt amauerimus, docuerimus. tamẽ & esse aliquam discretionem (Diomede teste) superius docuimus: vt late videri est: vbi de syllabæ diximus accidentibus, Cap. tertio. Præterita in imus.

¶ De Participiis. Cap. xxii.

PArticipia in ans, rus, & dus. &c. sequuntur, a quibus nascuntur, regulam: præter staturus. In tus regulam supini: præter ambitus ta tum, cognitus. Participia

¶ De, I, in compositis, &, O. Cap. xxiii.

I, In fine compositæ dictionis, breuis est: vt veridicus. & quandoq; si simul est per hyphen: vt officiperdi, vilipéndi. Horatius tamen dixit Ser. ii. Non magnipendis cum contingit. a. m. c. Sic Ausonius longauit trifatidicus, parricida, matricida: ut in. vi. dicemus. Si demum secunda compositio inciperet a duabus consonantibus, i, ambigue poneretur: vt fœdifragus, multiscius: vt si breuiatur, propter regulam si longetur, erit propter venientes consonantes. Martia. in Disti. Hæc tibi multiplici, quæ structa est massa tabella. Lucretius. ii. Multiplexq. loci spatium transcurrere eodem. & posset fieri propter mutam, & liquidam. ista tamen longantur: tanticunque quanticunque, plerique, qualicunque, vtrique, ibidem, vbi I. in compositione.

Tibicen. Antonii Nebrissensis incuria. que,tibicen:quia (Prisciano teste libro primo)in tibiicen duo,ii,in vnum longum conuertuntur: quod non fit in tubicem:quoniam viuit a tuba, illud vero a tibia. Hæc omnia reliquit Antonius Mebrissensis alio qui oculisfimus. In hoc Propertii versu: Vnicuique dedit vitium Natura creato:vidi aliquos hæsitare, an in primo pede Dactylum faciant an Spondeum, vtrũque admitti potest.tamen rectius erit si Spondeum feceris:vt Cui,sit tantum vna syllaba.quod si bene nucl natus fueris proculdubio hæc nostra tuis auribus adu labitur opinio:tamen(vt dixi)poterit etiam esse Dactylus.sic dubitant in cuicunque,an cui, sit monosyllabum,an dictio bisyllaba. Apud Terrentianum sic inuenio:Cuicunque libebit vt istos.est autem carmẽ tribus cum una syllaba constans Anapæstis.vbi cui disyllaba sit dictio. Iuuena. Quanticunque domus cõstat. Manil.ii.Sub qualicunque figura.Cæsar in Ara.Virgine erunt pluuiæ pleriq; in nube fragores. Martia.Pariter se Phyllis vtrique daturam. Virgil. Ast illum ter fluctus ibidem. Sulpitius vult ambigue poni. cui non hæret Nestor,nisi exemplum proferat.super his alias dicimus. Priscia. in Per Montis cognomen vbique. Et quia in hoc opere allegaui Priscianum,aliorũ opinionem demonstrauerim,qui non Prisciani illud esse opus volunt(vt dixit Angelus Politianus) sed alius poetæ,qui dicitur Rhennius Fannius.fuerit qui velit omnino vterque clasficus,tamen Priscianum semper allegabo.Sed nec inficiabor fuisse auctorem alium:legentium hoc sit iudicio:nos etiam alias dicemus. O, similiter in fine dictionis compositæ corripitur: vt Democritus. Carpophorus tñ in aliquibus quoque longatur: vt apud poetas inuenies.

Vnicuique

Cuicunq;.

Sulpitio non hæret Nestor.

Perihegesis nõ Prisciani sed alius.

O,in compositione.

¶De exemplo. Cap. xxiii.

EXemplo primam dignosci syllabam firmius, veriusue nisi secors negat,quoties ad probati Poe

tæ auctoritatem confugies: vt si dubites quanta sit syl laba in Saturno, ex illo Ouidii poteris pcipere: Post quam Saturno tenebrosa in Tartara misso: quapropter adolescentes poetis incumbere, ac insuadere, eorumq; plurima memoriæ mandanda carmina admonuerim præsertim clasicorum: vt Virgilii, Ouidii, Horatii, Statii, Lucàni Caculli, Persii, Iuuenalis, Martialis, Senecæ, Propertii, Tibulli, Valerii, Flacci, Claudiani, Cornelii, Ausonii, Manilii Lucretii Germanici, Ruffi, Festi, Sidonii: cuius si carmina trutineris, facile inter classicos enumerabis: Galpulnii Nemesiani: quæ multum conferent: & erit: ut cuiuscunque dictionis facillime quantitatem syllabarum noscas. Nã (vt repetitum est a Vulcatio Callicano) carmen. Moribus antiquis res stat Romana virisq: sic nostrum erit dicendum carmen: Versibus antiquis stat lingua Latina virisque. hæc dixi: vt barbaros taxarem: qui præmanibus rancidos semper habent poetas: vt Theodolum, Floretum, Alanum Facetum, Gracismum, Alexandrum, Petrum Heliam, Petrum Rigam, Marbodeum; & alios sexcentos: qui a triuialibus quotidie atteruntur: tu adolescens si latinum redolere cupias, clasicos passim legito. Hoc frustra Phineo præcipimus, quí poetas nũq̃ legit, nec intelligit. Id enim fit, quia syllaba non percipit, nisi aliorum racemis sibi comparet vindemiam.

Poetæ clasici.

Poetæ rancidi.

De simplici, aut duplici similium literarum coniunctioné. Cap. xxv.

Simplex, aut duplex literarum coniunctio, quam parenthesim dicit Probus, cum apte poterit fieri, primam syllabam notam faciet: vt si simplex erit litera, breuiabimus: si duplex similis, elongabitur: vt in retulit, repulit, reperit, religio, hoc modo corripiemus: si vero scribatur rettulit, reppulit, repperit religio, protrahemus. & opus est vt sine similes

Parẽthesis

Seuerinus excusatur. Aliquorũ error.

consonantes. Ex hoc non mirari est, si apud Seuerinum, Vlulo, in prima elongatur, quando, vlulo, posset scribi. nam poetæ solent adiungere, & admittere literam similem: quod in Porsena Virgili. fecisse Comment. vi. dicit Seruius. Quapropter errori obnoxios eos puto, qui in hac dictione, aplustre, quando, a, breuis est, m, ademptam literam asseuerant inuenies amplustre, etiam posse scribi, cum omnino, aplustre, tantum dici, alias enotabimus. Nec obliuioni committendum est, Græcos aliquando hoc etiam facere: vt βρεττανὸς per, T, duplex scribitur, tamen adimunt, τ, vnum, & breuiant: quod leges in. vi. Epogra. Hoc adnotasse volui: vt Marte nostro quam plurima iuuẽta adiungamus. sed iam ad scansionis diffinitionem descendamus.

¶De scansione. Cap. xxxvi.

Scansio qd

SCãsionem metro accidere superis dictum est, quæ ita diffinitur. Scansio est congruens versus in pedes singulos partitio, & mensura. cui accidunt duo, Synalœpha: & Ecthlipsis. Synalœpha, est quoties in vocalem vna dictio terminat sequente a vocali incipiente dictione: & ꝙ prima vocalis abiiciatur: vt Cõnubio Anchisau. d. s. Si vero genitiuus in duo, ii, finiet sequente vocali, abiiciuntur annuente versu: quoniam talia in ius terminata, ita facere genitiuum per vnum, i, sicut vocatiuum existimabant. Sed vt confirmem duo, ii, in, i, solum contracta abiici, exempla subiicio. Virgili. Et domus Aeneę Capitoli immobile saxum Horatius: Sensit cum summa patrimoni insculpere saxo. quoniam diximus annuente versus est: quia & si versus pateretur, vt vnum tm̃ mõ abiiceret, unum tm̃ modo abiici oporteret. Ennius: Senis Ennii imagini vmbrã. Aliqñ apud poetas inueníes non Sinalœphã fieri. Homerus in primo Illiados: μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληιάδεω ἀχιλλῆος. Ouidius: Castori Amycleo, &

Synalœpha

Duo, ii, abiciuntur.

Synalœpha nõ sẽper me fit.

Amycleo Polluci.vbi.o,&,a,Dactylus est Virgilius quem Dardanio Anchisæ. Idem:Glauco & Panopeæ,& Inoo Melicertæ. nam sic scanditur:Glauco, & Pano,peæ & ino,Omely,certæ: idest cum Spondeo, Dactylo, Dactylo, Spondeo, Dactylo,Spondeo. Hoc fecisse volui:vt tyrunculis hic absit scopulus.Fit autem per Ecthipsim:vt:Semper ego auditor per Synæresim :vt Deiectum fulmine Phæthon per Synæzesim:vt fama sub Eurysthæo Fatis Iunonis iniquæ. Dicat aliquis an,h,sequente vocali abiiciatur: vt in oh,veh,proh,ah,aut præcedentem finat abiici. Respondeo in iisce vocalem cum,h,minime collidi.Horatius in Epod. Ah ah solutus ambulat venefice.est autem versus Iambicus,sex cõstans pedibus: in quo,ah ah,Spondeus est.quid egi tandem? ideo qui volunt,h,esse literam, hoc nitentur exemplo, in quo nisi,h,vim habere literæ,abiiceretur,a. taceant precor & hoc contenti. sciant,a,non posse collidi, quia vnum aliud collisum est.nam aha,proho,vaha, dicebant antiqui,teste Priscia.Eclipsis,est cum dictio in m,terminat sequente a vocali incipiente dictione, tũc,M,cum vocali superiore abiicitur: vt.Troianam excludere gentem: & hoc per Metacismum fieri scribit Victorinus,vnde antiqui scribebant Comœdiast, Tragœdiast,dictust,factust,pro Tragœdia est, dictũ est.& aduerte,M,cum sequente,non cũ pręcedente, vt nũc,abiectum fuisse.Si vero circũ cum eo is cõponitur,in scansione,m,non abiicitur:vel cum aliqua dictione a vocali incipiente. Oui.Met.v.Circum eunt vnũ Phineus,& mille secuti.Iuue.Frigida circũagunt tardi sarraca Bootæ.q̃ aliq per,n,scribunt. N,vero nunq̃ per Eclipsim abiici testatur Seruius. Et qũq;(raro tñ) apud poetas non obseruari has duas inferius demonstrabimus.hic;non ab re fuerit,si iuuenes admonuerim,cum scandant,semper syllabam in voca-

Ecthlipsis. Synæresis. Synzensis. Eclipsis. H,nõ abiicitur sequẽte vocali. Metacis. Tragediast Factust. N,non patitur collisionem. Admonitio.

quædam. Barbarismus scásioni hostilis

sem debere desinere, non in consonantem: ut ita dicam: In noua, fert ani, mus mu: non autem mus mut, éras, dicere, formas. Scansioni barbarismus est: vt: Crocodillo Icheneumó. de quo afatí Donatus, Diomedes, & Quintilia. dixerűt: vt si virtutis media brae ui, & dominus media proferamus longa. Sic obiter A. Gellium deceptű esse, & in Atticis dormiuisse noctibus manifestabo, dicentem lib. v. cap. xx. Solœcismum, Barbarismumque apud Græcorum idoneos non reperiri an. Aristoteles sit idoneus, qui vsus est eo in Elenchis, & in poetica sua: ubi etiam ponit aliis modis fieri barbarismű, q̃ Quintilianus, Diomedes, & Donatus apud nos scripserint. De Solœcismo etiá decipitur cum auctore Diogene Laertio. Chrysippus tres libros de Solœcismo scripserit. sed ad alia transeamus.

A. Gellius decipitur.

Barbarismus apud Aristotelé

¶ De Scansione Heroici. Cap. xxvii.

Scansionű spés quatuor.

Cõiuncta. Disiuncta. Mixta. Diuisa.

SCansionum species quatuor sunt. Coniűcta, quæ cæteras antecellit. est, cum nunquam pes cum dictione perficitur: vt: Iustitiaque dedit gentes frenare superbas. Disiuncta, vbi verba, vel dictiones cum pedibus perficiunrur: vt. Quinta me modo uis, modo me mea Quinta non uis. Mista, quæ utrunque in se retinet: vt: Fortunæ cunctis populis rota subtrahit omne. Diuisa, quando primi tres pedes simul coniuncti ab aliis separantur: vt: Armatas acies tuba concutit, agmina calcat.

¶ De Pedibus Hexametri, & Pentametri. Cap. xxviii.

PEdes, quibus vtimur & maiores fuisse vsos legimus. xxxii. numero suntut in prima videri potest Epograph. Alii etiam iungunt pentasyllabos, & hexasyllabos. ex omnium autem aceruo duntaxat: vtimur in Hexametro, Pentametroque. s. Dactylo, Spondeo, Trocheo, Anapesto, Iambo, & tribra

cho:quãdoq; Proceleumatico propter solutionem. de quibus superius dictum est. Hoc te nõ fugiat, Virgil. tantũmodo Proceleumaticum tribus sedibus inseruisse, primæ: vt Genua labant. secundæ: Hęrent parietibus scalæ quintæ: lebat ariete crebro. Trocheum tamen in Hexametro non admittendũ censeo. quod inferius leges.

Virg. pbus locis proceleumaticum inserit

¶ De carmine Hexametro Dactylico. Cap. xxix.

HExametrum Dactylicum, vel Heroicum (hoc enim nomen post Homerum meruit) sex constare pedibus omnes scribunt: quem etiam longum versum (teste A. Gellio lib. xviii. ca. vlt.) dicimus vbi leges: ꝙ M. Varro nimis anxie in Hexametro obseruauerit. componitur nanq; Dactylo, & Spondeo: & (vt alii referunt) Trocheo, duntaxat in vltima sede: quibus an hæream inferius leges. Pylades vero municipalis meus asseuerat in tertia quandoq; Hexametri Iambum inueniri: quem ego nixus Fabii auctoritate Iambum in Hexametro non recipi, edocentis: in hoc non admiserim. Nam si aliquando in Hexametro post duos pedes breuis inuenietur syllaba, erit propter cæsurã. vnde ab aliquibus perperam damnatur Homerus: ꝙ videatur in tertio fecisse Iambum pede μῆνιν ἄειδε θεὰ πηληϊάδεω ἀχιλλῆος. nam, α, ob cæsuram potest elongari. Dactyli sedes propria quinta est, Spondei sexta. in cæteris sedibus alternatim ponuntur: vt metrum consulet. nisi forte in Spondaicũ incidamus. Diomedem legito: vt, Cornua velatarum obuertimus antennarum. nam hi dicũtur (vt Donatianus ait) Spõdaizantes versus. Hexametrum continet a. xii. vsq; ad. xvii. syllabas: vt si erũt sex Spõdei: vt apud Ennium: Olli respondit Rex Albai longai: aut quinq; Dactyli cum Spondeo. Si autem plus

Hexametrum. Heroicum Lõgus versus. M. Varro nimis anxie obseruat. Pyladẽ nõ admitto. Homerus defensus. Dactyli sedes. Spondei sedes. Spondaizantes versus. Hexametri quot syllabæ.

habuerit, per Synalœpham, & Eclipsim excutiuntur. Et nisi quandoq; sit Hypermeter versus: cui semper vna abundat syllaba. Et quoties fiet oportet: vt sequentis carminis prima dictio à vocali incipiat: dummodo Hypermeter in vocalem, aut in, m, terminet: quoniam excutiuntur in scansione: vt: ex fœtu nucis arbutus horrida, Et steriles platani. dicitur enim Horrida, Et steriles platani. si vero in duas vocales vltra modum (nam si: diceres: Magno monstrabat Eoo, non est vltra modum) carmen terminauerit: nō opus erit: vt sequēs versus à vocali incipiat: quia nil refert. nam fit Synæresis. Virgilius ix. Cura peculii sequitur enim. Quamuis multa meis. hoc quoque retulit Seruius. Exēplum de Hypermetro per, m, Ouidius suggerit Metamorpho. xv. Et tellus Cyrcæa, & spissi litoris antium. sequitur nanque: Huc vbi veliferam n. A. c. licet ibi perperam legatur Ancon. sed Antium legerim. quod & notat interpres Regius. Et aduertas nil referre, an penultima Hypermetri sit lōga, an breuis: cum vtrunq; inuenias: Virgil. vii. Iamq; iter emensum turres, ac teca Latinorum. Ardua cernebant i. m. q. s. ecce, rum, abiecta, no, longum remanere. In alio vero versu eiusdem poetæ: Scilicet ex fœtu nucis arbutus horrida, Et steriles platani, da, abiecta, ri, breuis superest syllaba. Hypermetri profecto exacta esset mentio: nisi Seruianum illud occurreret nobis primum declarandum: in quo eruditorium, alii hæsitarunt, alii acutissime se exercuerunt. At cum illi ingenuitatem profitentes, hi ingenium contundentes id loci penitus omiserint, iuris nostri futurum: ratus non possum, quin aliqua lectoribus obiiciam: quibus si minus eruditi arriserint, tamen scrutinium illam datum non respuent. Tale namque in Buccolico Virgilii ludrico Aegloga. viii. legitur carmen Necte: Amarylli modo, & Veneris dic vincula necto: vbi Ser-

Hypermeter versus.

Ouidius emaculatus.

Virgilii locus.

nius ait esse metrum Anapæsticum.trimetrum hyper catalecticum:cuius verba apud multos leguntur quidem,sed minus percipiuntur. Benedictus Philologus non dilutæ Mineruæ princeps,carmen illud cicatricosum asseueras,ita legit: Necte Amarylli nodos,& Veneris dic vincula necto quod(vt ille ait) poetæ eruditio patitur,& sensus concinnitas. ex hoc inquit Seruium intellegi:vt hoc modo scandatur.Necte,Ama,Dactylus.rylli no, Amphimacrus, dos &, Spondeus. Veneris,Anapæstus. dic vin,Spondeus. cula ne,Anapæstus.cto,syllaba abundante ideo trimeter est hypercatalecticus,quia superest syllaba.hęc ille.Cuius opinio plurimum placet. Sed cum animo pressius perpenderem,constitui confutatis illius rationibus nostram interpolare sententiam.Ille Anapęstice scandendo,duos tātum facit Anapæstos,quod iniurium est.mox Amphimacrum inserit,quem versus non recipit Anapesticus.exinde legendo,vt ille pręcipit,potest versus esse Hexameter procœlius: in quo super abundant aut syllabæ,aut tempora in medio. super,abundaret ergo tempus in secundo pede, rylli no qñ,no omnino longatur.Alii dicūt.Seruium intelligere nisi super *his* verbis:Veneris dic vincula necto.in quibus verbis duo sunt Anapæsti interposito Spondeo,& superabundante syllaba; ideo trimetrum hypercatalecticum est:quod non asseuero.nam in oibus versuum generibus pręter in Dactylicis semper duplicamus pedes:vt in Iābico trimetro,cum habeat sex pedes.Itaq;(meo iudicio)legendum est:Nectas Amarylli modo,&Veneris dic vincula necto:vt si Dactylice scādas,as,abiiciatur antiquo more.si anapęstice,hoc pacto:Nectas,Spōdeus,amary,Anapæstus.li modet,Anapæstus. Veneris,Anapæstus. dic uin.Spondeus.cula ne.Anapęstus.cto,abundante syllaba.dixi quod sentiā,nō quod contendā vt dicebat

Benedict⁹ philolog⁹

Seruii loc⁹

Hexametrum retrogradum. ille,at repetatur iter. Poteſt inſuper Hexametrum in ſe recurrere: vt, Muſa mihi cauſas memora,quo numine læſo: Læſo numine quo memora cauſas mihi Muſa. Notādum præterea vltimam vniuſcuiuſq; verſus poni ad placitum:ideſt adiaphoran. Teſtantur Cicero, Quintilianus, Terētianus, Baſſus, Victorinus, Probus:Seruius,Fortunatianus. Attende etiam: ꝙ Fortunatianus ait:vltimam cuiuſcunq, dictionis accipi indifferēter ſyllabam:vt inualidus,etiamq; tremēs. Carmen Heroicum.xxiiii,tempora excedere non poteſt. Cenſorinus vero aliqn̄ recipere niſi xxiii.tēpora innuit:qa,(vt cæteri)Trocheum admitti in Hexametro prçcipit: contra quem inſurgam ſtatim. Ideo non mirum erit ſi Spondei in Dactylos reſoluantur: cum in tempore conueniant. Ecce ꝙ in hoc Lucretii:An Cœlum nobis Natura vltro corruptum,ſex Spōdeorum tantum cōſumet temporis,q̄tum in illo Virgilii: Panditur interea domus omnipatentis Olympi. Heroico carmine Phemonoē,dum cātaret futura, prius vſam eſſe teſtatur Euſebius. Mox apud te ſit Linum (tradit Plinius)ad citharam carmē compoſuiſſe:cum prius aut aſſa voce,aut tantum cithara canerent. De Heroici ſpeciebus aſpicito in arte breui.

Vltima cuiuſcunque verſus ad placitum.

Adiaphora.

Vltima cuiuſcunq; dictionis ad placitum.

Hexametri quot tēpora.

Quis primo Heroicovſus fuerit.

Linus.

Carmen qn̄ primū ad citharā

¶An Trocheus Hexametro accidat.Cap.xxx.

QVia in ſexta aliqn̄ ſede Trocheum recipi ex aliquorum opinione diximus:hic quid ſentiam diſcutere non verebor. Qui ante me ſcripſeruut,q̄ plurimi Trocheū poſſe in ſexto Hexametri loco admitti edocent niſi forte auctoritate Cenſorini in lib.de Natali,qui municipales habet Ceſ.Baſſum, Terentianum & Victorinum,dicētis,Omnino Trocheum reperiri in Hexametro: quod & Auſonius innuit quodam in Epigrāmate ad Iambū:vbi dicit:In verſu Heroico tres ſubiugari pedes, in qbus & numerat Trocheū.ego aūt veris motus rōnibus reclamabo.Prima

Cēſorino, & quibuſdam reclamo.

Auſonium non admitto.

ratio est: Vltimã cuiusq; versus syllabam ad placitum poni paulo supra docuim⁹. Quod si ita est, cũ dico: Profugus: Lauinaq; venit. qs erit tam oculeus, & cor datus, vt dignoscat, venit, esse Trocheum, potiusquã Spõdeum, cum vltima sit ambigua. Insuper Diome. huic nostræ opinioni anchorã dat, cum ait: Maiores initio Heroicum sex Spondeis texuisse. Quod si verum est Trochei in Hexametro nulla mẽtio facta est: cuius, & his germana verba legere poteris in prima Epogr. ca. xx. vbi de solutione. Præterea alia validior ratio est: Si Troche⁹ admitteretur, nõ ne puerilia scripsisset Plinius? dicens, M, quanta sit difficilimum esse scitu. nã cũ in fine carminis est, ambigue ponitur. non ne potuisset ex isto versu noscere: Dardanidæ duri, q̃ vos a stirpe parẽtum? vbi si esset Trocheus, absq; dubio, m, breuiaretur. Demum si sexta possideretur a duobus sedes pedibus plusqnã xxxiii. figuras. Hexametrum reciperet carmen. At dicent meis cõuinci te lis, cũ dixerim in Hypermetro nil referre, an penultima sit longa, an breuis ideo videri Trocheum posse recipi, cũ breuis sit. Id qd refert, cum oĩno, q̃ Hypermetri sit penultima, in Hexametro sit vltima. Ideo contra oĩum (præterq̃ Bedæ) hactenus sñiam cõcludo, nullo pacto Trocheũ in Hexametro posse habere domiciliũ. Hãc nostrã sententiã (iam agitur sexennium) Bernardinus Macius, Dñicusq; Stamera inter amicos meos primipilares, famigeratiq; iuuenes, & literarũ receptacula comprobarunt. Domitius tamẽ Quintus Phœnix frater meus in sua Metobasi, contrario consensu Trocheum posse recipi insinuabit: cui reclamandum omnino censeo, sic & Iacobo Sentino: qui erroneam & ipse sequitur sententiam.

M. quanta sit scitu difficilimum.

Trocheus i Hexametro nunq̃.

Bernardinus macius Dñic⁹ Stamera.

Metrobasis fratris meis.

Iacobo Sẽtino reclamo.

¶De Heroico. Cap. xxxi.

Heroicum Apollini debemus.

HEroicũ Apollini Pythio nos debere scribit Plinius. & appellatur Senarius, vel Hexametri ver

Senarius. Hexameter Heroici nomina Epicus heroicus dicitur. Bucollic⁹ versus. Dactyliquñ in heroico In heroico Spōdei qñ R, resonat in carmine

sus:quoniam omnes versus.vi.pedum,vel hexametri,vel senarii dicuntur. Heroicum etiam Pythion,vel Epicum,Pyrrhichium,& Bucolicū nominamus:cum in quarta sede Dactylus orationis partē finit:vt:Tu Tytire lentus in vmbra. Hoc impense Theocritus obseruauit. Virgil. Calpurnius,& Nemesianus minime obnoxios huic se fecerunt legi. In Heroico Dactylis vtimur:cum impetum,aut citum aliquid denotare volumus:vt Quadrupedante putrem sonitu ferit vngula campum,Spondeis vtimur:cum aliqd graue significamus:vt:Luctantes ventos tempestatesq; sonoras.

De Decoro,& gratia Heroici. Cap.xxxii.

Decorum in Heroico maximum esse,& graue R, litera resonante manifestum est: vt: Caucasus, Hyrcanæq; admorunt vbera tygres. Hoc genuinum & peculiare dicitur meum:vt videri est in nostris editis operibus. Aut,cum in sede ultima dictio est: cuius positione prima longetur:maxime duarum similium consonantium,vt Totas splendescere terras. Aut,cum trisyllaba,media positione longa,vt:Gētes frenare superbas. Aut,cum secunda dictio est trisyllaba,aut quadrisyllaba:vt:Torua Mima Loniis implerunt cornua bombis: &: Rara cothurnato risere theatra Menandro. In Heroico elipsis rutilat,sed non plurima:vt:Clamorem immensum tollit. Gratia. & nitor in Heroico conuenit: alioqui Heroicū amitteret gratiam,quæ hoc modo fit. Cum dictio vltima vnius,alterius in principio Heroici repetitur: vt,Ecce Dionæi processit Cæsaris astrum,Astrum quo segetes & dicitur Anadiplosis. Et cum vna dictio in principio,& in fine ponitur:vt:Multa super Priamo rogitans,super Hectore multa. Commendatur item quoties vna cum affectu reperitur dictio: vt: Italiam Italiam primus conclamat Achates,Italiam socii. Pulcherrimum etiam dicitur,cum verba

Gratia in heroico. Anadiplosis.

sint plurima: quorum participia aliis iungimus verbis vt in isto Ouid. Mars videt hanc, visamque capit, potiturque cupita, Idem: Sua viscera traxit, Tactaq; calcauit, calcataque rupit. & est figura, quæ dicitur Climax. Mox non indecorum erit carmen, si ponemus sæpius in principii solam dictionem: vt: Nate meæ vires, mea ante potētia solis nate p̄ris summi & dicitur Anaphora. Delectat quoq;, cū sola noia. aut sola verba carmen perficiant: ut: Insidię, arma, doli, pestis, furor, ira, venenum, & in illo Fortunati: Lilia narcissus, violæ, rosa, nardus, amomum, &: Edocet, inducit, domat, arguit, vrget, agitque. Decebit, quoque, si nominibus singulis epitheta iungantur: vt: Terra grauis, nemus ombrosum, nix alba, ferox lis. & in illo: Myrta cruentaque, cerea poma, volubile buxum. Ornatur similiter, cum, rei res opponitur: vt: Pes pede coniunctus, mucro mucrone, viro vir. Illustre carmē. est, quoties animi accrescit vehementia. Ouid. Stantia concutio cautis freta, nubila pello, Nubilaque induco ventosque, ambigoque uocoque, Et syluas moueo iubeoque tremiscere montes. & alia quæ habes in. vii. Metamor. Non improbantur comparationes aptæ, ut de Aenea: qui nullius precibus moueri poterat. Virgili. Ac veluti annosam valido cum robore quercum Nunc huc, nunc illuc. & alia. Exornant item carmen, q;, coniunctiones plurimæ: vt: Cera unum Iphitidem, Alastoraque, Chromiumque, Alcandrumque, Aliumque, nemionaque, Pyrtaniumque. sic in isto Ouidii: Aureque, & venti, montesque, amnesq;, lacusque. Hoc tamen alii vitiosum putant: sed taceat: dum de Vitiis Heroici disseramus.

Clinax. Anaphora.

¶De vitiis Heroici. Cap. xxxiii.

VElut quæ sequaris diximus, ita quæ effugias exequemur & non tamen fugias, quantum caueas, (nisi opere in longo.) Vitium primum est, cum

roicum cæsuris caret:ut Sidera cęlum tellus,hordea, carbasa fluctus. Aut, cum(teste Seruio) vna incipiat dictio a syllaba in quam finit anterior:vt: Dorica castra. Aut cum(vt idem ait Seruius)in participium finit,quod apud Græcos obseruatur: ut Littora linquens:quod Hemistichium est in.iii. Aene. vbi Seruium legito tamen Latini id non obseruant. Aut cum syllaba ferè eadē ponitur in principio duarum,aut trium dictionum,vt:Casus Cassandra canebat Aut, cū in monosyllabum finit:quod pessimum est (Seruio teste)ut:procumbit humi bos. Sed aliquando sensus ita appetit: vt melius in monosyllabum finiat:vt:de lecta solo mox Ianua. ecce carmen concidere velut cadentis Ianuæ appetit sententia. Et nisi forte totum opus esset monosyllaborum: vt apud Ausonium. Et nos, qui composuimus opus monosyllaborum:vbi miram ingenii videbis experientiam. Et aduerte apud Satyricos sæpius in fine monosyllabum esse carmen. Euitato quoque, si poteris, ne in fine heroici sint duæ bisyllabæ dictiones:vt in hoc Varii Poetæ: Iucubet & Tyrii, atque ex solido bibat auro. quanquam sæpius apud classicos inuenies, præsertim penes antiquos. Indecens præterea est, cum dictiones multę ab una litera incipiant, aut etiam in vnam terminent. O Tite tute rati tibi tanta tyranne tulisti. & Machina multa minax minatur maxima muris. & dicitur Paroemon:idest simile.& : magnanimæ Thebæ certamine Marte dedere.sic apud Lucil. xxx. Et sæuo duro in bello multo optimus hostis. sic apud eundem libro eodem: Inque tuis factis sæuis & tristibus dictis. Concursus vocalium euitandus est: vt: Improbe Amor conuerte animi indignātia habenis. Sunt Præterea plures figuræ, quas (si poteris) vt euites persuadeo:vt est Pleonasmos, cum abundanter dicimus:vt:Vidimus hæc oculis.gressi Pede,sen

Quintianus opus monosyllaborum cōposuit.

Paroemō

Pleonasmos.

ſimus aure. Tapinoſim raro facias, cum rei magnæ ſit humilis expoſitio: vt Mare gurges. Amphibologiam quantum in te erit non inſeras: vt Aio te Aeacida Romanos vincere poſſe. Et te admoneat Atelanes Poeta Scriptor: qui ob ambigui verſiculum loci media amphitheatri harena a Caligula crematus eſt. Dii ipſum interimant: eius Manes Torqueantur: qui licet Romanorum Imperator Virgilium principem literarum (Suetonio teſte) tanquam nullius ingenii: nulliuſque doctrinæ abolere conatus eſt: & Liuium tanquam verboſum conſumere. Improbe vir Caiigula: ſi in corpora rabioſo ſæuibas, virulentoque impetu. eſto. Sed quid durius, quam in animos, voluminaque interneciuam exercere crudelitatem? te lancinem? in te inuehar? te adlatrem? cum nil in lingna Latina Virgilio ingenioſius, diuinusue: & Liuio nil expetibilius ſit: quem, vt viderent, nomine moti adierunt ab extremo orbe viri. teſtibus Plinio, ac Hieronymo. eſt & Cacophaton, quam Aeſcrologiam dicunt: ideſt compoſitionis inuerecundam conſtructionem: cum aliqui ex verbis, quæ longiſſime ab obſcœnitate abſunt, occaſionem turpitudinis (teſte Quintiliano) rapiuntur: ut apud Ouidium Metamorpho. pri. Si qua latent meliora putat. Si quidem & Celſus apud Virgilium putat: Incipiunt agitata tumeſcere. & alii apud Terentium: Arrige aures Pamphile. & apud Nos libro Orpheos primo: Componens Diua ora manu, neruumque repulſans. Sic in tertio, cum loquimur de Orpheo, qui Tartarum ob Euridicen adire prætentat: Et fiſus cithara, & tenſi & dulcedine nerui. Quæ omnia. ſi recipias lector nihil loqui tutam eſt. Sic abſint Cacozelia, Tautologia: & quænam aliæ, quas narrant Fabius, & Diomedes, Donatuſque. & Nos latius in libro de Figuris.

Tapinoſi.
Amphibologia.
Atelanes poeta.
C. Caligula.
Virg. literarum princeps.
Liuiū Barbari adeūt
Cacophaton.
Aſcrologia
Pro Ouidio.
Pro virgi.
Pro Terétio.
Pro ſe ipō
Quitian° libros de Orpheo cōpoſuit
Quitian° librū de Figuris compoſuit.

Epodicum
Pētametrū
Pentametrum vnde
Hexametrum vnde
Midas rex
Theocles.
Pētametri inuentor.
Callinoas
Horatii locus.

ℭDe pentametro. Cap. xxxiiii.

PEntametrum (quod Epodicum ad differentiam aliorum quinque pedes habentium dicitur) quinque constare pedibus Ethymologia edocet. πέντε enim quinque dicitur: & μέτρον mensura: vnde Hexametrum etiam ab ἕξ ideſt ſex: & μέτρον menſura dicimus. Pentametri inuentorem ignorari Horat. innuit, & grammatici certant, & adhuc ſub iudice lis eſt. Aliqui tamen Mydam Lydiæ Regem fuiſſe dicunt. Alii Thaoclen Erythreum, dum per amoris inſaniam vociferaret. Terentianus vero inter doctos Vexillarius ſuper hoc dicit: Pentametum, dubitant quis primus finxerit auctor. Quidam non dubitant dicere Callinorum: ex quo intelligo Hora. in arte poetica addubitare quis pentametri fuerit inuentor: non autem quis primus, Hexametro coniunxerit: vt ineruditi id interpretantur. Pentametri primis duabus ſedibus Dactylus & Spondeus vicisſim, & indiſcrete dantur, addita poſt cæſura mox duobus Dactylis ſequentibus cum alia cæſura: vt: Nil mihi. reſcribas. attamen. ipſe ue. ni. ita: ꝙ duæ: iunctæ cæſuræ vnum pedem faciant. Alio quoque modo ſcandi poſſe manifeſtum eſt, auctore Beda: vt in prima, & ſecunda ſede Dactylus: & Spondeus alternatim ponantur. in tertia Spondeus. aut Iambus: (quod raro fit) in quarta, & quinta Anapæſtus: vt: Nil mihi reſcri. bas. at. tamen ipſe venit. alii dicunt in quinta ſede Tribrachuw quandoque habere domicilium: quibus adhæreo. nam (vt dixi) vltima cuiuſcunque verſus eſt ad placitum: Sic rationibus hoc in loco vtar, quibus vſus ſum, cum approbaui Trocheum in Hexametro nullam habere ſedem. Pentametro accidūt a. xii. vſque ad. xiiii. ſyllabæ. &. xx. tempora. aut. xix. aut. xviii. Si vero non admittant Tribrachus (ut dixi) aliud erit. ſed de his hactenus.

Pētametrū dupliciter ſcanditur.
Omnibus reclamo.

¶De Decoro Pentametri. Cap. xxxv.

PEntameter decorus est: cum post cæsuram primum trisyllaba dictio, mox duabus bisyllabis sequentibus, ponatur: vt: Et teneat culti iugera magna soli. Aut, cum post eandem cæsuram prima sit bisyllaba dictio, & in Dactylo coniungatur cum trisyllaba sequente: vt: Scipiades agitent bella cruenta manu. alioqui decidet: vt: Iupiter in magno stabat amans solio. Si vero in fine Pentametri dictio quinque syllabarum sit, aut quatuor, laudatissimum est: vt apud Catullum, & Propertium sæpe, & in nostra Elegia de morte Philippi Beroaldi: cuius exempla proferam: Barbara detrudet turba cacuminibus. Quæ legeret lætis Quintia luminibus. Et erit carmen decentius, si epitheta iungantur cum nominibus finientibus cæsuris: vt: Carmina pennatis plena Cupidinibus. Quæ positæ hamatis sunt sub harundinibus. Et notandum est ex Hexametro, & Pentametro posse cursum fieri retrogradum. vt ex Pentametro nascatur Hexametrum: & ex Hexametro Pentametrum oriatur: vt hoc in nostro Distico ad Romam. Pax tua, non tua lis facit te vincere gentes: Perdere te fecit lis tua, non tua pax. sic & in aio nostro super Rege Galliarum Ludouico: Terribili modo, quæ consurgunt milite gentes Turbine Gallorum Rex cito corripiet. sed ad vitis transeamus.

Elegia pro morte Philippi Beroaldi nostra.

Hexamet. & Petame. simul retrogradiuntur.

¶De Vitiis Pentametri. Cap. xxxvi.

VItium in Pentametro existimatur quoties sensus à Pentrametro in Hexametrum sequens tendit: quo uitio raro vtuntur poetæ, immo vix inuenies, inueni tamen apud Ausonium. Concussus dixit. Quid tibi diuitiæ. Nunc prosunt Regum Rex ditissime cum sis, Sicut ego solus me quoq; pauperior. Similiter caueto ne post cæsuram primam sit syllaba in Synalœpham cadens: ut apud Catullum: Nec de-

ßtere amare omnia si facies. Idem: Iupiter vt telorum omne genus pereat. Euitato etiam, ne similis prosæ videatur versus: vt apud Catullum: Qui modo qui me vnum, atq; vnicum amicũ habuit. Similiter erit turpissimum, cum prima cæsura orationis partem nõ perficiat. Vnde Terentianus ait: Nam vitiosus erit sic Pentameter generatus: Inter nostros gentilis oberrat equus. Fugito etiam, ne vltima cæsura sit monosyllaba dictio: vt: Illinc flent Dryades, hinc flet Hamadryas hinc. Euitato deinde, ne in penultima Pentametri sit syllaba propter mutam: & liquidam breuis: quia crassum in se spiritum retorquebit: vt: Se multos Paulus iurat habere libros. Et antequam de Pẽtametro mentionem definamus, iure facturi videbimur, si admonuerimus, Pentametrum scribi per, t, & proferendũ, per, d, more græco. nam illi quoties, ν, ante, τ, ponitur, τ, in prolatione, d, resonat. Quãq̃ Latini id minime seruant. Iam figuras aliquas ad grediamur, quando Poetis inseruire eas manifestum est.

Figuræ poetis seruiunt.

¶ De quibusdam Figuris. Cap. xxxvii.

Vulgariũ error.

POetas Figuris vti quibusdam non incognitum est, quibus nescio quid gratiæ adipiscitur carmẽ, vt Tmesi. Est autem Tmesis (non autem Temesis, nam est dictio bisyllaba contra grammatista) quæ & Incisio dicitur, cũ dictio separatur interpositis aliis: vt: septem subiecta trioni. Lucretius: Non turbari inque pediri: Idest impediri. & plurimum fit in compositis. Caueas ne in nominibus propriis itegris Tmesi vtaris figura. nam Horat. cum Aecoturicũ oppidi nõmen scindere nõ posset, ait: Mansuri oppidulo: quod versu dicere non est. sic Lucillius Saty. vi. Seruorũ hic festus dies est, Quem penè Hexametro versu non dicere possis.

Tmesis, non Temesis. Incisio.

Ironia: vt in. vi. Quintilianus ait diuersum ei, quod dicit, intellectum petit. & Idem. viii. ait: Illusionem dici, qua contraria ostenduntur. Vir-

Ironia. Illusio.

gilius: Egregiam vero laudem spolia ampla refertis. Alegoria, quæ (vt in. viii. scriptum reliquit Quintilianus) Inuersio interpretatur: vt est: Claudite iam riuos pueri, sat. prata biberint, alii tamen dicunt ibi esse Metaphoram. Parenthesis plurimum decori habet, quam Fabius. ix. Interpositionem vocat: vt: Vix tenuere manus (scis hæc Menelae) nefandas. Periphrasis est quæ eloquendi circuitus dicitur à Fabio, cum velimus aliquid dicere, vel notare longo verborum tramite describimus: vt, Et iam prima nouo spargebat lumine terras Tithoni croceum liquens Aurora cubile: idest iam erat mane. Hyperbole, quam Cicero superlationem, Quintilianus Superiectionē, alii Eminētiam, alii Excessum nominant, est, cum volumus aliquid magni denotare verum excedimus: vt de Polyphemo Virgilius: Et sidera uertice tangit. Metonomia, quam transmutationem Diome. dicit, est, cum pro continente contentum, aut pro cōtento cōtinēs dicitur: vt: Nunc pateras libare Ioui, uel vina coronant. Metaphora, quæ à Fabio Translatio dicitur, quatuor fit modis: ab animato ad inanimatum: ab inaīato ad aīatum: ab inanimi ad inanimatum: ab inanimato ad aīatum vtuntur præterea poetæ Epenthesi, Iphæresi, Sincopa, Apocope, Paragoge, & aliis q̄plurimis, de quibus Fabium, & Diomedem legito. Non enim meū est oēs cōprehendere. Has nāq; annotaui: vt & me figuris, habilē, & earū familiarē esse vel inuidus diffiteri non possit. Has breuiter prælibaui, donec de Figuris nostrum edatur opus. sed in fine Artis breuis sunt figuræ, quod ad syllabas à nobis explicatæ plures. Atiā quoniā ferè cremēti obliti fuerā, de clemento aliqua breuiter perquiremus.

Alegoria. Inuersio. Parēthesis Interpositio. Periphrasis. Circuitus eloquendi Hypbole. Superlatio Supiectio. Eminentia Excessus. Metonomia. Transmutatio Metaphora. Trāslatio. Poetę vtūtur figuris Quītian. de figuris opus composuit.

¶De Cremento. Cap. xxxviii.

Crementum in nominum, aut verborum dictionibus esse dicimus, cum recti à suis obliquis. Et

Crementi quid.

instantis: idest præsentis indicatiui prima, secunda, & tertia persona a reliquis, aut syllabis, aut temporis superantur. Sic erit etiam in aliis modis: temporibusq; vt: Pater patribus amo amamus. & primo.

De Crementis Nominum. Cap xxxix.

A, in nois cremento. A, In nominum cremẽto longatur: vt animarum, dominabus. Et similiter in nominibus in al, ar, neutralibus, an, & as: vt animalis, calcarii, titanis, pietatis, nisi fuerint monosyllaba: vt sal salis, par paris, vas vadis. similiter anas anatis, quod breuiatur. Longato quoq; ab ax: vt audacis. sic nar naris, Pan Panos demantur dropacis, ab acis, Pharnacis, Atracis, Athacis, styracis, coracis, smilacis, candacis, iubaris, nectaris, hepatis, facis: & quorum in dis genitiuus est: vt Palladis, Arcadis. cętera itidem corripito: vt Arabis, Annibalis. Quamquam super hac dictione alias nec spernenda dicemus. nam in penultima aliqui elongarunt.

E, in nois cremento. E, in nominum cremento producimus: vt rerum, diebus, & in omnibus in el, en, es, ex vt Gabrielis, Syrenis, locupletis, fecis demito segetis, tegetis, parietis, abietis, præpetis, teretis, hebetis, arietis, gregis interpretis, necis, pedis, cereris, & quæ vocalem habent ante aliam: vt rei, spei. Longantur vero quæ, i, ante, e, habent sequente vocali alia: vt speciei. sic & veris, & plebei, & quæ faciunt genitiuum in eris, ab ηρος græce, vt pantheris, crateris. Et non miraberis quare aer, & æther corripiant: quia non in ηρος: sed in ερος in genitiuo græco faciunt. alia omnino breuiato: vt ciceris, velleris. in mulieris esse ambiguum nonnulli differunt, tamen quid sentiam in quarta legito Epogra. I, in nominis cremento breuiari testantur omnes: vt patribus. demito in nominibus in, in terminatis: vt salaminis, delphinis. sic & quiritis, samnitis. & in græco genitiuo circũflexa: vt gryphis, eleusinis. & in, ix, adiectiua, seu fœminina: vt fœlicis,

radicis:sic Caeicis bombycis,sandicis:spadicis,phoenicis.demuntur haec,picis,niuis,filicis, salicis,laricis, stygis,coxendicis,hystricis,masticis,claxendicis,codicis:virginis,militis,carminis,& similia.in nominatiuo bisyllaba:vt lapidis.vibex longatur. strigis,& bebrycis,haec duo ad placitum. O,in nominum cremento longamus: vt ambobus. corripito in on nomina graeca breuem habentia,o:vt Daemonis.& in on nomina,o,longum apud Graecos habentia producito: vt Babylonis.sic & in,o,apud nos:vt sermonis. & in or masculina,foeminina,cōmunia,appellatiua: vt doloris,maioris,sororis,vxoris.si autem fuerint ꝓpria, aut neutra,corripi videmus:vt Hectoris,marmoris. sic rhetoris,arboris,indecoris,memoris,publiporis, marciporis,scrobis,inopis,pecoris,scobis,eboris. & composita à potis:vt compotis. Si vero nomina in os,aut in ox,terminabunt,producimus:vt custodis, velocis.demito Cappadocis,bouis praecocis. V, in nominis cremento breuem censemus: vt verubus, lacubus:quibus similia nomina nulla differentiae causa cogente,u,pro,i,ponunt,teste Prisciano Elongato tamen à nominibus in us:vt salutis. hinc demito quae vocalem ante aliam retinent:vt gruis,suis.sic intercutis,pecudis. Nomina in ux,producimus:vt Pollucis.demptis monosyllabis:vt ducis,crucis longatur tamen lucis.caetera corripient:vt lyguris,cōsulis,praesulis.fur tamen furis elongabit.

O, in noīs cremento.

V,in noīs cremento.

De Verborum Crementis. Cap.xl.

A,In verborum cremento longationi haeret : vt amamus.Excipitur tamen in do,& in compositis suis,quae in primo breuiātur cremento:vt damus, circundamus.& iure diximus in primo cremento: qa in a'iis,a,longatur:vt dabamus quod non adnotauit Maturantius.E,similiter longamus:vt docemus. nisi in verbis tertiae cōiugationis sequēte,r,in pl'ribus,&

A,in verbi cremento.

Maturātij incuria.

E,in verbi cremento.

plusquã perfecti: vt legeris, legerã. si vero essent secũda crementa, longarent: vt sequereris. In bere, & beris primæ, & secundæ coniugationum breuiatur: vt amaberis, docebere. In plusquã perfectis indicatiuorũ, & in præteritis, futuri sũe subiunctiuorũ etiam corripitur: vt dederam, dederi, dedero. I, in cremento verbi, nisi in quarta, & in præteritis in ui monosyllaba: vt lacessiui, breuiatur: vt legimus in secũdo cremẽto in oĩbus breuiatur: vt audiuimus. Producũtur aũt simus à sim, velimus uelitis a velim. Si vero in plurali pfectorũ, & futurorũ subiunctiuĩ inuenies, non corripitur: vt male sentit Pylades noster: sed producitur: vti ex Probo legimus: vt amauerimns, dederitis. Sed super his latius diximus ĩ superioribus. O, tam semp longatur, quàm V, breuiatur: vt docetote, adsumus.

I, in verbi cremento

Pylades errat.

O, in verbi cremento.

V, in verbi cremẽto.

¶De Penultimis Infinitiuorum. Cap. xli.

INfinita primę, secundæ, & quartæ, in penultima longãtur, in tertia corripiuntur. Aduertendum tñ est in prima excipiendũ esse. dare, cum suis cõpositis: vt venundare. Si verò aliqñ in secunda breuiabuntur, dices prisco id more fieri. Nam (vt seruius Cõmẽt. quarto, & nos referimus in. v. Epog.) uerba secundæ hñtia, e ante, o, antiquitus tertiæ poterãt esse cõiugationis. Virg. Et littora feruere late. Manlius: Toto respondere mundo. Priscianus: Perhibent quã fulgere Sole. Virgilius: Feruere Leucatem Plautus in Mustel. Non oẽs possunt olere vnguenta excotica: vbi olere in media corripitur, ab olo olis. quæ verba veniunt. à feruo uis, respondeo dis, fulgo gis, olo olis, tertiæ. Iccirco nulla teneat admiratio, si Caue: Vale, in vltima aliqñ breuiantur. Horatius: Vade vale, caue, ne, titubes, mandataq; frangas. Ouidius primo Trist. Idque quod ignoti faciunt vale dicere saltem. nã à cauo uis, valo lis, veniũt. Sed iam ad tertiã trãsgrediamur Epographiam, hæc est intende Lector.

Verba in eo secũdę, tertiæ erãt cõiugationis.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de Syllabarum quantitate Epographia tertia.

PROOEMIVM.

CVM SYNCHRONOrum quorundam diu mecum varias cogitarem ineptias, non potui quin hanc tertiam contexerem Epographiam, dignum ratus, fit non tantum eorum opinioni dissonus non superuacaneum esse de primis discernere syllabis ostenderem, sed vt etiam aliquos circa syllabarum concinnationem labores exantlarem. exantlaui certe: & quod insipidum esse referunt, sapidum feci conditumq;. Referunt autem ii malæ eruditionis tabernę redundationis vitio dandum, si de primis, aut mediis syllabis per regulas aliquis edissertet. quid gruniunt irrito viliores catapotio. triuialis fecis inclyta nosocomia, vmbratiles grãmatistæ? An iuuenes semp exempla habent memoriæ? An sine præceptore tyrunculi fient eruditi? vbi nunc sunt illi, quos Græci αὐτοδιδάκτους dicunt. i. seipsos præceptores habentes. Vbi Manilius Ro. quem variis doctrinis nobilem fuisse sine pręceptore ait Pli. vbi Apuleius Madaurensis: qui nullo magistro præunte eminali labore studia excoluit Quiritia? Num nostris sub seculis nascetur Augusti. q(ipso teste) nullo docente libros, Artium liberalium legit, & intellexit? Num in literis erit Syllanion statuarius: quem nullo doctore nobilem pdidit antiqtas? Quo nostra se vergunt tẽpora? qbus & mille auctoritatis pceptorib⁹ nulli, vel pauci

Manilius Roma.

Apuleius absq; præceptore latine discit.

Augustini ingenium

Syllaniou statuarius,

cum habeant mutam cum liquida: vt scabri. glabri. Aliqui dicunt crabo,& flabrum longari: quod non affirmo: cum possent breuiari sequente muta, & liquida:& specialiter, cum à flabro flabellum breuiari possit: quod Ascensius minime vidit. trabes à trabs omnino breuiatur. Et non audiendus est Iuuencus primo: Diripe sed proprio fallax de lumine tabem, nisi velis excusare esse Miuron carmen. quod carminis genus semper penul. breuiat. legito. in Arte breui: vni de Heroici speciebus fit mentio. Catul. Non si illam rare labefactes munere vestis. Horat. S. q. C. u. non fastidisse Strabonem. Contra Sulpitium, Robertumq; & Maturantium longari dicentes. Virgil. Sensim demissa grabato. Pull. Quem tuleram casu labor & ipse super. Ouid. Phamé u. t. labe perire meæ. Idem Metamor. iii. H. f. i. t. notissima fabula cœlo. Tibul. Hæc tibi fabellam referat. Ausonius. Fabellam permite mihi. d. p. Franciscus Niger breuiari præcipit. cui adhærebo, si exemplo id confirmauerit. S. I. xv. A. C. stridentem sabura cornum. Idem in eodem, Fatidicus nabisveniens a. a. o. Prudent. in Ditrocheo: Pastorem sternit in Abel. Virgil. hæc tibi fabor enim Ouid. Meta. ix. Tabe liquefactis. t. a. C. p. Virgili. Et terram tabo maculat. Claud. Trabigillum timidum, desertoresq; g. Sil. vii. Pars laudes ore canebat Sabetuas. Ouid. Metamor. xiii. Pabula decerpsi decerptaq; d. m. quæ dictio inducit A. Gellii locum, dicentis libro. xvii. capite. iiii. Hastile ligna pompabulum: vbi (meo iudicio) legatur, pabulum. aliter lectoris tardat curiositatem. Virgil. iii. Nec dictu affabilis vlli, Ouidius pri. Metamor. Sic erat instabilis tellus, innabilis vnda. Virgilius primo: Nanq; humeris de more habilé s. a. Propt. Caudæ flabella superbæ. Quapropter non possum non mirari Nestora contra Sulpitium scribere: Tantummodo iungari flabellum:

Aliq dam nantur.

Ascensii incuria.

Iuuencus non audiẽdus.

Sulpitius, Maturantiusque & Robertus falluntur.

Francisco nigro non hæreo.

A. Gellii locus.

Nestoris incuria, & Supitii.

Sulpitii incuria.

quippe qui incuriosum scribat Sulpitium: qui docuerit breuiari. Discant ambo ambigue poni: vt in sexta dicemus Epographia.

A, Precedens, C, breuiationi inhæret: vt Hiacynthus. & si sub hac regula nō est Acāthis. Quod Sulpitius, spatium, etiam dicat breuiari manum non vorto, cum sub hac regula non sit, nam per, t, non per, c, scribitur: quasi patens. Excipiuntur, vacinia, bachara, Pacuuius. Zacharias.n.p. Archa.n.p. obliqui a pax, & composita: vt pacificus, brachium, facundus, facundia, cacula apud Plautum in Pseu. obliqui à Thrax, Thracia. cacabo, verbum. cacab⁹, tracha, vacia, vaciemus, machina, glacito, glacima, Trachyn, Trachynius, Baccha, Bacchus, Bracca, graculus licet positione. acer, quando fortem significat dacus, paco, placo, racipalis, Lacon. n. p. aculeus apud Capellam, annuente sic dictione. ait enim: Nec stimula incenso allicit aculeo. Cacus, macero, vacillo, Pachynus, acis hæc quinque ambigue ponuntur. In Academia Sulpitius, ait, a, ante, c, longari in hoc Tullii Laureæ: vt ex Plinio recitat: Atque Academiæ celebratam nomine villam. breuiari autem in hoc Horatii: Atque inter syluas Academi dicere verum. ego vero vbique breuiari dico, & præcipio. in. vi latius legito Virgil. Et suaue rubens Hiacynthus. risum cient Maturantius, & Valla Siculus, dicentes apud Virgilium longum reperiri: vt: Et pinguem tiliam, & ferrugineos hiacynthos. cogitāt autem ibi trisyllabam, cum sit quadrisyllaba, dictio, in qua etiam Ioann. Pastranensis, Robertusque anceps esse nomen referentes allucinantur. immo sub hac regula, minime contineri disputauerim: quia potius mediarum portionem retinet syllabarum. Virgilius Resonant & Achantida dumi vbi. errauit Sulpitius deceptus carmine. nam sic legitur, non autem: Resonant Achantida dum-

Sulpitii error.

Maturāti⁹ & Valla Siculus fallū tur.

Hiacynthus quadrisyl.

Io. Pastranensis, & Robertus allucinant

Sulpitius errat.

mi. iuxta illud Calpurnii: vt Vincat Acanthida cornix. Tortellius similiter decipitur forte propter sum mendo sum codicem: cum legat apud Virgilium. Resonant Acalantida dumni. super qua dictione nescio quæ nugamenta blattit Papias: quem non damno, vt primarium: sed vt barbaros cōtundam ei nimium inhærentes. Virgil. Alba lygustra cadunt, vacinia nigra leguntur. Auson. Quæque s.p. iactat se Bacharа diues. Pers. Saty. i. Sunt quos Pacuuius. Sidon. Zachariæ iusti linguam p.l. Prudent. in Psich. Cum victor concidit Achar. Ouid. Sed erat facūdus vlysses. Idem in Philom. Cacabat hic perdix: & g.m. modo illud opus Ouidii sit. quod non crediderim: nam Ouidianæ Diuinitati illud opus est dissonum: sed quia sub eius circunfertur titulo, & multi falso prædicant: nec habeo, nec fidem adimam. Stat. Syl. v. Alborum calicum, atque cacaborum. est enim carmen Phal. vnus tamen Codro carmē obtulit hoc, in quo breuiatur: Quo caro decoquitur cacabus, græce à sonitu fit. quod Codrus non admisit noster. & si admisisset, non ipse admitterem: cum illud carmen alicuius triuialis Gracismi, aut Theodoli barbarorum fuisse crediderim. & inuenies apud Petronium apte positum scilicet vt, a, ante, c, longetur. Horati. Epi. pri. Trachane vos, H, ebrusque n.c.u. Martial. Docti patria narbo Vacieni. Virgili. Aeneid. ii. Fabricata est machina muros. Ouid. in Phil. Et glacitat improbus anser. Idem Metamor. xi. Herculea Trachina iube. Horat. Inexorabilis, acer. Martial. Grāde iugū domita Dacus ceruice recepit. Et notandū est: si secūdæ erit inflexionis, lōgabitur: vt in exēplo patet: sin primæ breuiabitur. Virg. Indomitiq; Dacæ e.p.i. a. Vñ nō possum nō mirari Iacobū Cruciū alioq literatū pelagus hoc nō aīaduertisse: cū ait super.il. Pharsaliæ Motura Dacas vt clade, Getasq;, legēdum esse

Virgilius formatu as Tortellius decipitur. Papias blattit. Philomena an sit Ouidii.

Notādum Dacus ci. Daca cæ. Iacobū Cruciū miror.

Dahas: qa reluctatur syllaba. immo innuit: vt vidimus in exemplo Virgil. immo alibi Lucanus (si recte memini) vi. inquit. Et vetitos errare Dacas in moenia ducat Luca. v. Deiotarum, & gelidae dñm Racipalin orae. Ruf. Fest. Gracculus & tenui. q. f. g. c. Virgil. Hic mactat Lacona, Pheretaq;. d. q. licet in aliquibus codicibus Ladona sit. Caius Caesar, seu fuerit Germanicus: Vnum hoc maceror, & doleo t. d. t. sed ambiguũ in. vi. dicemus Epograph. quod negat Baptista Pius totius rei literariae Spiratches, & grammatistarum malleus in Plaut. Comment. in. v. video. Ouid. Metamor. xiii. Quoque erat tamen Acis in amnem. in qua dictione Sulpitius, & alii omnes incuriosi fuerunt.

Lucanus defensus. Baptistae Pii laus. A Baptista Pio dissentio. Sulpitii, & oium incuria.

A, Super, D, corripitur: vt spado, ador adoris. Tollito, clades, Ladon, adon, fadus, radix, radico, radicitus rado, vado, vadis, caduceus, caducifer, traduco, suadeo, suadus, dadum, Gade, Gaditanus, spadix, gadir, gadilon, Cadusii, Saducei, Gradiuus, Adria, Adrastus, Adam. in qua dictione Aelius Antonius Nebris. defecit, tantummodo longari edocẽs. In qua incuria fuit & Sulpitius ista quinque ambigua sunt. Iuuenal. Cum tener vxorem ducat spado Naeuia th. lector in hoc Aratorem Christianum poetam nec spernendum, ne tangito, dicentem in primo. Praeuius in spado est. q p. l. vbi falso, a, ante, d, longauit. Ausonius. Moxque ador, atq; adoris. d. p. p. f. & omnino breuiatur: non autem ambigue ponitur: vt Nestor ait. Fallitur nanque in illo Vganni: Emicat in nubes nidoribus ador adoris. nam legitur. Ardor adoris, non ador. Iuuenalis. Tradidit archano. q. u. m. Ouidius. Metamor. x. Claudibus exclamat. f. p. n. Idem Meta. p. i. Placidum Ladonis ad amnem. Martia. Capel. A. a l. ac Biblius Adon. Virgi. Et Fadumque, Hebesumque subit. r. q. a. q. Ouid. Metam. ii. Subita radi

Aelii Antonii incuria. Sulpitius defecit. Arator poeta. Aratorem non admitto. Vgannius exculcus.

ce refera est Virg.iii. Radimus & Fatis in.n.c.m.Idē. ii.Vadimus immisti Danais. Ouid.in Fast.T.i.a sum ptis Caducifer alis.& non mireris apud Iuuenalem breuiari, caduceus, cum ait: Violato pœna caduceo: vbi Georgius Valla, cadurco, arte motus Metrica legit.quod nullo pacto admittendum est. Nam ibi potius Pedem Amphimacrum facerem: aut ratione (vt alii volunt, dicentes forte ambiguum esse) breuiari dicerem, q̃, caduco, substituendum esse asseuerauerim. Ennius, Flos delibatis populis, & suada medulla. Iuuena. Quæ sunt à Gadibus vsque. Idem: Quam Gaditana canoro. Virgil. Spadices, glaucique color. Priscia. Post hos cadusii durissima. i.c. Horatius: Hyrpine Quinti cogitet Adria vbi Acronē errasse dicunt: q̄ dixerit ibi, Adria neutri esse generis: sed impressorum errorem crediderim: vt pro masculino neutrum posuerunt. nam alio in loco Acron ait, Horatium masculini generis protulisse in isto: Dux inquieti turbidus Adriæ. De ambiguis in sexta videto.

Iuuenalis defensus. Georgium Vallā non teneo. Acron defenditur.

A, Veniente post, F, breuis est: vt vafer. Excipiuntur, Apher, Sapho: quanquam duplici, pp, scribitur. Daphne ambigue: quod alii non viderunt. Sapphirus longatur. nec huic, nec alii seruit regulæ: quia positione producitur. scribitur autem sapphirus. Et aduerte quoties, ph, subsequatur, intelligendum esse, p, subsequi. Pers. Omne uafer uitium r.f.a. Mar. R. m.q. magis traduceris Afer. sed magis per ph, scriberem. Horat. Et mascula Sappho.

Alii nō viderunt.

A, Sequente, G, breuiatur: vt magis. quæ dictio inducit Georgii Merulæ errorem, dicentis, interpretantisque illud. Iuuenalis: Quid confert purpura magis, cum legatur maius: alioqui claudicaret uersus. Excipiuntur, Mago. n.p. pagina, fragia, fagus, pagus, paganus, strages, pago, flagito, agalma, magalia, fragum, pago, pages: vnde compages, vagio, vagitus,

Iuuenalis defensus. Georgii Merulę error.

malo, verbum: & malum, pro pomo: & malus, pro arbore. pala palæ apud Columel. Excipiuntur, salo salonis: Cales, oppidum Campaniæ: palus paludis: Pales, Dea: Palam, phalæ, phalanx, calix, salum sali, sales, halys: obliqui à sal, calybs, calor, halis, malus la lũ, salus salix, alo alis i. nutrio: salar, Talus. n. p. apud Virgilium si vero Talus, qui conuersus est in perdicem. de quo Ouid. longatur. calo: ambigue poni alii qui testantur. Thales, ad placitum etiam poni in. vi. dicemus. In polisyllabis breuiatur: vt palumbes, Valerius Aloeus, salebra, contra Ioan. Pastranensem, & Robertum longari dicentes. Excipito alea, Alecto, talia: phalarna, piscis: caligo, nomen & verbum: balena, halitus, alipes, Palantes, scalena, talàre, Alisanus n. p. alipham, calices, Aliphanum, oppidum talea, salentum, Salentinus: alium, apud Virgilium, & Columellam Calisto, Ialisos, alopecea, Phaleni, malobathrum, Salustius, ballatus, balista, squalleo, squallidus malleus, callidus. i. astutus, pallium, palliolatus: & sipositio est palatium, ambigue. Sunt & qui dicant, aliam, pro fluuio poni ambigue. quid nos sentiamus in. vi. legito. Martia. iiii. Armorum salo temperatur ambit. est autem Phal. Virgilius. vii. Aequora quique Cales linquunt a. q. u. Idem: Te quoque magna Pales, Probus: Laudaris quodcunque palam Q. P. Nõ oportet tamen mirari literarum cultores, cur sub Probi titulo carmen allegauerim: ideo quid sentiam cum diuerticulo proterminare visum est. Opusculum illud Floridum, elegans, & perpolitum nequaquàm Catonis esse edocent tempora, quando Lucanum, Nasonem, Virgiliumque legendo, præcipiat. Non imus tamen inficias, Catonem de moribus libellum posteris reliquisse: sed ex Aul. Gellii verbis prorso, non vorso eloquio conscriptum conicimus. alii tenent Senecæ, alii Ausonii, fuisse opus:

Io. Pastranensis error Roberti idem error.

Vtrũ Catõis opus sit de moribus.

Cato de moribus libellum cõposuit.

quibus astipularer, si ob stilum hosce non mentire-tur. itaque Narniensi Galeoto concordans, Illud fuis-se Probi opus crediderim. placet aliquando e re nata (ut in prouerbio est) aliqua inserere, ne tibi lector sub oriatur fastidium. Ennius. xv. Malos diffidunt, fiunt tabulata phalęque. Lucanus: Nec soliti luscere sales. Claudi. in Ruf. Iam rubet altus Halys. Ouidius Me-tamorphoseon decimoquinto: Salibus vitiatur ama-ris. i. maribus interpreteris non autem pro condimen to: vt multi triuiales exponunt. Auson. Purpureisq; salar stellatus tergora guttis. Lucanus quarto: Qua Cresso fatalis halis. q. u. l. Virgilius: Tua cura palum bes: ubi obiter Seruium mendosum esse aduertas. ait enim: pulumbes: idest brungidæ quos uulgus tetas appellat, lege tu titos: ut ex Cornuto didicimus. Ho-ratius sermo. pri. Contra Leuinum Valeri genus u. s. itaque cum dicat Prudentius: Valeriane sacer. apud me incognita ratio est nisi (ut inquit Ianus Parrha-sius) forte uoluerit aliud. I. iungere: vt poetarum mo rem esse diximus Ouidius. Meta. vi. Cignis Aloidas unde aliquos codices emaculandos admonuerim. habentes: Cignis & Aloidas. quod non uidere qui emendatum imprimi prę se ferentes opus curauerunt. sic adud Virg. in Mecoe. obitu. vel fuerit auctor Cor-nelius, Fudit & Aloidas p. q. o. legito, Fudit aloidas. Aliqui contextus habent, Aeolidas. & sic a Domitio legitur, modo illæ Domitii sint glossulæ. quod non credo. Tu corrigito & omnino Aloidas legas. sic & apud Domitium interpretem Proper. Luna ministrat iter, demonstrant astra salebras Virgil. Talibus Ale-cto dictis Martial. xii. Corrumpunt sine talione coe-lebs. Laurentius Lippius in Oppianum, Phalarmam dicas fedam q. e. m. l. Iuuenal. Cum pateant altæ, ca-ligantesque fenestræ. vnde illud Silii. xii. legendum est, iuxta, ac taligante situ, longumque per æuum. nō autem

Probus. carmen de moribus cōposuit.

Ouidii locus.

Seruius emaculat[9].

Prudentii rū quæ sit ignoro.

Ouidius emaculatus.

Virgi. emaculatus.

Domitius emaculatus.

Domitii in Verg. glossulæ.

Silius reformatus.

autem vt in impressis codicibus: Ac iuxta caligante situ Robertus ille Gallus nescio quæ nugamenta effutit super hac dictione: cuius verba obiicerem, nisi Siculis vaniora cēserem. Sil. xii. Orythia domos huic alifanus Iaccho. Horat. Serm. i. Inuertunt alifanis vinaria tota. Ouidi. Fasto. ii. Calisto sacri pars fuit vna chori. Interpres Strab. xiiii. Lindon, Lalysonq; dein, claramq; Camiron. Virg. ix. Q. a. m. balatibus agnū. Horati. Malabathro Syrio capillos. Idē: Libertinarū dico Salustius in quas, Mart. Quæ Palliolata vagatur. & si aliqui syllabarum expertes volunt pallium breuiari propter illud Ausonii: Molle aurum palliis Græcia texe tuis. Dii boni, qbus ambagibus se ostentant. non ne ibi duo, ii, in vnum vertuntur: alioqui claudicaret Burdegalense carmen: quia pallium per duplex, ll, scribitur. Vnde Mart. Pallia donauit g. c. t. Aliquorū error.

A, Ante, M, in disyllabis longatur: vt amen, hanus. Excipito, amo amas. Lamus n. p. fames, Zama, vrbs: camers, damus: tamen clamys, Samos, Same: Thamos secundum aliquos: tamen thamus apud Columellam longatur, genus herbæ. Si vero erunt dictiones polisyllabæ, breuiantur: vt amurca. Demitto bamura: Lamius, à mōte: mamertinum, ma merci amineum: quamuis ambiguum esse inferius diximus: lamina, lamentor, lamentum, & ab a composita: vt amitto, amentum, lamentatio, Mamurius, Samaria, ramentum, Damœtas, Damippus apud Theocri. mamurra apud Martialem. Scamander indifferenter apud aliquos ponitur. Ciprianus: Cunctis credentibus amen. similiter posuit Ausonius, Ouidius: Falaci piscis ab hamo. Nec te decipiant Maturantius, & Valla Siculus, Antoniusque Nebriss. dicentes apud Iuuenalem breuiari: Dispositis prædiues hamis, cum ibi, es, collidatur syllaba, antiquorum more: immo Maturātii & Vallę Siculi error. Antonii Nebr. idē error.

Iuuenalis locus. etiam, armis, nō, hamis, secūdū aliquos legēdum est: Horat. Car. iii. Aeli vetusto nobilis à Lamo Sil. il. Et Zama; & vberior rutilorum. Et. Virgil. Georgi. A. t. t. contingunt co pus amurca, E sciendum est (Terentiano, & Seruio testibus) scribi per, c, & proferri per, g, sic in Caieta, Eneo, Curculione, quare id fiat in quinta legito Epograph. sil. iii. Tum Chalybes pauper Bamuræ cruda iuuentus. Virgil. Lamius Endymon. Aliqui tamen scribunt Latmius. Mart. in Xe. A. nn. tibi Mamertina senectus. Iuuena. Saty. viii. Mamercorum Alapas. Auson. Solus qui chium miscet, & amineum. Aliquorum obiter annotetur incuria, qui dicunt, in amineo, a, ante, m, ambigue poni propter Virgilianum illud in Geor. Sunt & Amineæ vites. Non proculdubio inficias item, si mendosum Virgi. carmen non cognoscerem, quod ita legito: Sunt etiam amineæ vites, minuto chalcotyporum errore. Videamus insuper quid ibi dicat Serui. ait ille: Sanè amineæ dici versus probat: quia non staret, si diceremus emineum. Serui. si (vt ais) amineū aminio venit, cur legendo: Sunt & amineæ vites, mi longatur, cum minium breuiatur? nemo est, qui tuam sequatur sententiam, nisi solus Nicolaus Ferretus: qui & ipse cum suo ductore in errorem prolapsus est. Sed hi, qui, a, ante, m, in amineo, ambiguum volunt, aliud afferre debeant exemplum: quod in. vi. affero: vbi de ambiguis in prima syllaba fit mentio. Sta. Ach. iii. Lamenta, notas, a. p. u. Ouid. Metamor. x. Ceu quondam lamina cadens Virgil. iii. Hic patrem amitto. Ouid. Metamor. vii. Dum digitos amentis addere tempto. Idem Fasto. iii. A. f. f. Mamuriumq; vocant. Arat primo: Samariæ vicina petens. Seren. Nam bis rementum, & quæ nomine prassion herba.

Amurca p c. scribi, & per g. proferri.

Aliquorū incuria.

Virgilius emaculatus

Seruii error.

Nicolai Ferreti error.

A, Super, N, id disyllabis, longatur: vt nanus: anus, pro podice: manus mana manum. idest

bonum: vnde manes per contrarium, non autem ma-nes à manendo, vt Sinthenius ille voluit. Excipito manus: idest palma: cano canis, verbum: canis, ani-mal: anus: idest vetula, phanes anas anatis, Panos pla nus: idest seductor: canon, clanis: manes verbum. si vero pro Inferni vmbris, in. vi. ambigue poni edo-cebimus. In dictionibus multisyllabis, breuiatur: vt Tanais, Ganea, Danae. Excipito hinc anelius: quamis alii duplici, n, scribant caneus, caine, canicies, lanugo, fanaticus: Anachorita, Danubius, ianitor, ia nua: caneo, canabis, vanesco, ganeo, Lanuium vrbs, panareta, panarcolus, Manius. n. p. Heluius Cinna: At nunc me mea nana per salicta. est enim carmen Phale, vbi nana, Trocheus est. Seren. Excruciant tur-pes anum si forte papillę. Manil. iiii. Et fusa, Panosq;. Hora. Fracto crure planũ. Sil. viii. Et clanis, & rubico s. d. n. s. Ouid. Meta. iiii. Persea quem pluuio Danae cõceperat auro. sup qua dictione, quantũ lapsiret Sul pitius nõ differam, qñ cogitat aliquando hoc nomen bissyllabum reperiri, & longari cum semp breuietur, & sit trisyllabum. vnde non semp aliorum errores ta-xabo: q̃a maiore opus esset volumine. Prudentius in Psych. Ima pati laxa ganearum lege teneri. quem mi-ror, cum in Amar etiam dixerit Vegetemq; gulam ga neonis inescent, contra Iuuenalem dicentem: Occul-tus ganeo pultes. Ideo quid de Prudentio sentiam le ctor aduerte. est ille non humilis non sublimis, non spernendus, nec inter primos adnumerandus, neuti-quã impolitus, non figuris tñ poeticis nimiũ bractea tus, nec feliciter audax. Cuius auctoritatẽ (vt breuib9 ostendã) tanti facias, quãtum classicorum poetarum non relinquet iter. Hor. Car. iii. Extremum Tanain si b. l. vbi Acron inquit: Tanain esse Danubium, quod docti nõ admittũt. Tanais nãq;, alio noie Silys ab in-digenis dicitur. Sidonius. Anacho. ita tremet q. q. f. p.

Sinthenii error.

Sulpitius errat

Aliorũ nõ semp erro res taxo.

Quid de Prudentio sentiam.

Acronis error.

Perſ. Tibi torta vt canabe fulto. Iuuenal. Et crine ſe-nex fanaticus albo. Idem : occultus ganeo pultes. de qua dictione ſuperius dictum eſt. ſed ſuper hac di-ctione affatim, & dilucide in ſexta legere poteris E-pographia. Valla Siculus incurioſus admodum fuit, dicens breuiari: cum debuiſſet ſatius Iuuenalem ad-mittere, aut ambiguam dicere ſyllabam. Propert. La-nuium annoſi vetus c.t.d. Martia. v. Cum pattareolis tribus dediſti. Perſ. Præſtò mihi Manius hæres.

Valla Siculus incurioſus.

A, Ante, p, breuiationi inhæret: vt oponus, pape, lapatos apud Columellam. in. vi. legito. De-mantur vapulo : papo, verbum : papi, flores : papi, flocci : Papia, lex Papinius, Apulus, vapa, papa: pap pas, licet poſitionē: rapula, ſapo, rapa, lapa, papillos, Apher, Aphrica: Apis, Aegypti Deus, Apenin⁹ Api danus, Saperda, lapis, regio, Lapathes, Cappadoces mappa, ſapphirus, licet poſitione: quanquam Bapti-ſta noſter Pius per ſimplex, π, ſcribi tantum ſapirum ex Rhodio ſcribit Apollonio: Apulia, Aprilis, apri-cus acapetus, apluſtre. hæc quinque ambigue. Sapis, fluuius, in hoc loco ab aliquibus excipitur: eo q̄ Lu canus dicat : Et iunctus ſapis Iſauro : ſed decipiun-tur. nam Iſapis triſyllabum legendum eſſe inferius te ſtabimur. Mart. vi. Nec fontes Aponi rudes puellæ. Perſ. Marcus dama pape. Iuuenal. ſaty. iii. Vbi tu pul ſas ego vapulo tantum. Perſ. Pueris papare minutū. Lucret. ii. Plumas auium, papoſque volantis. Aliqui tamen dicunt duplici, pp, ſcribēdum eſſe. Auſonius : Papia lex placuit, Iulia diſplicuit. vbi multi quærunt, quæ ſit illa lex Papia. hanc credo eſſe, de qua Tertul-lianus capi. iiii. Apolog. quæ ante liberos ſuſcipi co-git, quàm Iuliæ matrimonium contrahi: ſed latius di-cimus in Dubitationibus. Sidon. Nec quid Papinius tuus, meuſque. vnde videtur Sidonius feciſſe Papi-nium Sta.ium Gallum: qui decipitur. nam Statius poe

Sapirus.

Sapis.

Multi decipiuntur. Lucanus maculatus

Papia lex. Auſonii locus

Sidonius recipitur.

ta Parthenopen habet patriam, qui sub Domitiano floruit. Alter Statius fuit rhetor, & Tholosanus imperante Nerone. de quo Eusebius. ideo Sidonius nominum fallitur similitudine. Non ignoro tamen fuisse Cæcilium Statium, de quo Aulus Gellius. Serenus: Si crapula sæuiet Aescis. Idem: Attrito sapone genas p.m. Iuuenal. Prægustet pocula papas. Lucan. Aut vagus Apher, equos a.p.e.a. Ouid. Metam. ix. Variisq; coloribus apis. Pers. E.c.l. subduximus Apenino. Virgil. Georgi. iii. Armentarius Apher agit, tectumque, laremque. ex hoc noscitur Aphrica nomen natura longam habere primam. Quapropter miror Seruium dicere, Aphricam, quasi apricam dici, cum apricus primam indifferētem habere in. vi. dicemus. Ouidius. Apidanusque senex. vbi legitur Eridanus. sed latius. infra. Pers. E.q.a. rogitas en saperdam advero ponto. Virgil. Georgic. iii. C.i.t. & lapidis arua Timaui. & si id melius legā in. iiii. Epograph. vbi de, a, ante, p, referam. Seren. Sępe Chelidoniam cum succo lapathis addis. Cicero: Nauibus assumptis fluitantia quærere aplustra. in quo nonnullorum opinionem minime teneo, dicentum: Amplustre per, m, scribi: cum, a, super, p, sit ambigua.

Statii duo.

Cecilius statius.

Seruium miror.

Aplustre, nō amplustre.

A, Super, Q, breuiatur: vt: aqua, aquinum. Hinc tollito compositum quaq;: quia ablatiuus est. Diximus tamen apud antiquos fuisse ambiguam vocalem ante, q, vt in liquidus, & aqua.

Aliquorū opinio falsa.

A, Veniente post, R, breuiari apud omnes constat: vt parum. Demitto Maris, n. p. larinas. Arete. populi: baris, carex, naris naris, carecta, areo ares, aridus: carabus, piscis apud Oppianum: arinca, Parhisius, Taraco: Cares, populi, carica, area, varex, pareo pares, varillus, quare, quarum, varicus, vnde præuarico, varica, narea, Naritia, varico, varus, larus: adiectiua in rus: vt charus, clarus, gnarus, ratus, rare

ſco,rarenter,ſario,galera:Larius,lacus: harum pharus,veſtis:Lariſſa,Lariſſeus,barium Lariſa, Lariſeus Lariſſus,ſtare,nare,narem,nares,ſtarem ſtares ſtaret flare,& ſimilia (niſi in do das) primæ coniugationis:Faris, Atenæ,vrbs, Aruns, arados larides, baris baridos,marubium: Arrabia:quia,r, duplicatur. ara pro altari. ſi vero ab hara ſtabulo,aut aue,breuiatur: vnde haruſpex.non autem venit ab ara: id eſt altari: vt inerudite Nicolaus Perottus,& Antonius Nebriſ. edocent. Quod ab hara: id eſt ſtabulo veniat, Donatus auctor eſt.quod ab hara: id eſt aue quadam;teſtatur Seruius in Donati Artem,ſic & hariolus Darius Rex Caria,& ſmaragdus,hęc tria ambigue ſecūdū aliquos ponuntur.in.vi.legito.Martia. Verſus ſcribere me parum ſeueros. Sil.vi.Buten,& Marin, & Arſen. Idem.viii. Ac larinatum dextris ſ.h.a. Calpur. Aegi.iiii.l.p.ſ. vel acuta carice tectus.Ouid. Acta retro naris m.q.a.p.Virg.Tu poſt carecta latebas. Iuuena.Et ſecutis arida laxet.Hic non poſſum non mirari Domitii errorem in hoc Statii Syluarum. iiii. Quantum vel dare cæreos arentes.nam ſi ita legeretur,vt præcipit Domitius, claudicaret verſus in quo tu leges Ceræos olentes non arentes. Architreniusi Parhiſius cyrrhea viris chryſea metallis,alii tamen,r, dupliici ſcribunt. Auſon.Non arce potens tibi Taraco certet.Martial.Cares in aſtra ferāt.Oui.Hic nux, hic mixta eſt rugoſis carica palmis. Auſo. Diſtinguat glarea muſcum. Virgi.Telari maxime,teque.Idem: Q.n.t.nec Lariſſus Achilles.& non eſt ambiguum propter illud Sereni: Vtque Lariſſea curatus Telephus haſta nam menda eſt.tu legito,Vt Lariſſea Dicent aliqui alibi Serenum breuiaſſe in iſto: Vt longe neque cede Lariſſæ.tu legito:Sariſſæ.Ex quo videtur in primo etiam carmine poſſe legi:Vtq; ſariſſe c.t h: Horat.Bari mœnia piſcoſi d.g.l.Stat.Th.ii.Poſt ha-

Hara ſtabulum. Haruſpex vnde. Hara auis. Hariolus vnde. Nicolai Perotti,& Antonii Nebriſ. error, Domitii error. Statius emendatus Serenus emēdatus. Idē emaculatus:

bita est Larissa iugis. Propert. Et domus intactæ te tremit Arrabiæ vbi,r,interposuit,qa breuiat Arabs. Stat.Theb.iiii. Aegion arenen.q.e.t.q.t. Pri.in Pers. Nec procul Arados Phœnices æquore cingunt. Luca.primo:Aruns incoluit d.m.l.Virgil.x.Daucia Laridæ Tymber.q.s.p.Pro.iiii.Baridos & cunctis r.l.s. Serenus:Marubiumue potens h.o.f.s.

A,Super.S.In dissyllabis producitur:vt casus. Demantur,Prason,& deriuatur prasinos,thasos:vnde thasius,quasi casa,basis. In polysyllabis breuiatur:vt Masurius,Asia,pro orbis parte: licet Asiaticus,Asiacus apud Ouid. Metamor.xii.longetur:Ecquid vbi Asiacas casuras respicis arces. Hinc euellito Pasithea,asecla:Ana palus:rasilis,Vasidius.n.p. Asopus,Casellius.n.p.caseus, bassum,nasica,Iasius, Asius.n.p. Martialis.De nostra prasina syntesis empta toga. Stat.Sil.pri. Non huc admissæ Thasos,aut vndosa Carystos.Virgil.Sunt Thasiæ vites, s.e.m.a. Petron.Cui Lesbos,viridisque Thasos.Ouid.Pont. iii.Q.m.d.stat basis orba Deæ.In quibus Maturantius, & eius simia Valla Siculus fuere incuriosiores. Pers.Excepto siqd Masuri rubrica notauit & non admittenda est Marini Becichemi alioq doctissimi opinio dicentis ibi legendũ. Masuri,p,n,post.a.quod ratione carminis visa,& camœnali perspecto mẽsu posteris mandasset nunq̃ Stat.The.ii.Non hos Pasithea blandarũ.p.s.Iuuen.Vox humili asecłę.Virg.D.p.c. amnis,& Asia longe.vbi oẽs pro palude esse referũt. tamen compertum est Asia primitiuum breuiari,deriuatiuum longari,Vnde Virg.Asia prata dixit,& palus Asia,& Asia deiopea.Sil.xv. Cartalo Vasidio.r. a.Ouid,Quid referam Asopon:quem.c.m.t.Quapropter non possum non mirari Aldum apud Ouid. legere:Aeginæ amplexus quondam sub Asopidos isse,cũ melius legatur:Isse sub Asopidos quondã am

Maturantius,&Valla Siculus incuriosi.

Marini Becichemi error.

Nondum.

plexus Aeginæ:vt sit Spondeus in quinto,non Dactylus:vt forte ille putauit. Martia. Caseus Ethruscæ formatus i.l. Catul. Da mihi basia mille d.c. Virgil.x. Iasius Imbrasides i.q.t. Pindar. Auson.in Perioch. Idomenei dextra cadit Asius Hector atrocem.

A, Antecedens, A, breuis est : vt Plato, statim: id est illico: statera, scateo, platea non autem ambigua: vt male præcipit Robertus Gaguinus. Demuntur, statim: à stando: quod etiam vult Marcellus: id est iugiter. stator, ater, atra, atrum, atramentum, Nathanael, quatinus, quatenus: vates à vaticinor, vaticiniũ, Vaticanus, scatinia, vatinessa, atella, atellana, Vaticanus Deus (si Cellio credimus) atrina, flatus, latus, lata, latum latitudo fatur, fatus fatum, lato, latum, latu, latena, Latona, laturus, Catylus, atagena, Saturnus, flatum, flataria, natura, naturalis, gnatia, statuarus, squatina, à squallore : fatum, Atys. fatidicus, natus. nata, natum, natalis, natalicius: blatto: licet positione: claros, Non desunt tamen indifferenter ponentes propter mutam & liquidam. Et aduerte si id sit, naturaliter breuiari. blatero, catena. hæc duo ambigue secundum aliquos. in. vi. aspice. Catholicus omnino, ca, breuiat : quia à catha præpositione : tamen cogente metro longari inuenio, Sidon. Vi quę catholicam fidem lacessunt. Prudent. in Psych. Catholico in templo d.f.a.u. ideo videtur ambiguum. Cattus, pro animali (secundum aliquos) longatur positione. alii vero simplici, t, volunt scribi, & breuiari : cum id animal catum, sit & astutum. longato etiam si præcedet, m, vt mater, matertera, matinissa, matrimus, materies, aut, r, vt pratum, crater cratera. hinc tollito matinus, matella, matho, mathesis, mathematicus ratus, rata, ratum: rates. i. nauis, Crates. nomen proprium. atrox, natrix, crathis, Atlas, Atrides, Sarric⁹. n. p. hęc sex ambigue posse poni in. v. legere poteris. sic & A.

Roberti Gaguini error.

Vaticanus Deus.

Catholic⁹ in syllaba.

tys,& vatrax,& vaticosus. Mart, Inexplicitosq; plato nas. Mar. Sex sester tia si statim dedisses. Idem. x. Nō ergo est manus ista, sed statera. vnde errauit Sulpiti⁹, produci edocens. Prudent. Potum largita scaturit. sic scatebræ apud Virgiliū. sic scateo. quod verbum pon ticus obiicit. Pomponio Melæ tanquam barbarum, immo latinissimum asseuero, cum vtatur Gellius his verbis lib. pri. cap. xv. Videas quosdam scatere. vnde & merito vtitur Lauren. Valla, quem & in hoc idem corrigit Ponticus. Hei dicat aliquis semel apud Gellium inueniri, immo sæpius, vt in lib. pri. cap. xvii. sic apud Solinum, vbi de India, num dilutæ sunt auctoritatis? legito Plinium lib. viii. cap. penul. Ouidius. vi. Fastorum: Tempus idem Statoris erat. q. r. o. Iuuenc. ii. Sequitur vox Nathanaelis. Ouidius, Vaticinor moriens. Martialis. In Vaticanis c. m. c. Et aduertas hic Callepinum alioqui eruditum cæcutire, cum breuiari referat. quem errorem latius in. iiii. notabimus Epograph. Auson. Scatiniam metuit n. m. t. Martia. iiii. Et paruæ vada Vatinesse. Iuue. Saty. v. E. r. mouet Atellanæ, Virgilius, Tela nuoant Atina potens t. q. f. Idē, Lateque furentes Barcei. cuius aduerbii, cum recordor. sese offerent (vt ex Seruio habuimus) duo Donati errores in. iii. Virgil. ingens quod fronte latebat: ait enim ille, latebat idest late patebat, cum late longetur in prima syllaba, & ibi breuiaretur. Similiter in eodem verbo lapsitat. & hoc à Donato excepisse ne persuadeas, sed à Seruio. Vtrum illa, quæ sub Donato in Virgilium dicuntur commentaria. Donati sit, alia videbimus. Virgilii Catylusque, acerque Corax. Marrial. ii. Communemque duobus Atagena. Auson. A. ph. lintribus stlatis rate. & ita deriuatio edocet, quia in eo carmine statis posse Iambum esse aliqui referent. nam antiquitus ponebat, st, ante, l, vt latum, stlatum. Ennius, Et melior nauis, quàm quæ stla

Sulpitii error.

Pontici error.

Pōponius mela defēditur.

Laurētius Valla defensus.

Callepini error.

Donati errores duo

St, añ, l, antiqui ponebant.

taria portat. Horat. B.m.p. de hinc gnatia lymphis. Luca. v. E. c. lucent bucceta matini. Mart. D. ſ. t. p. prę ſtare Matellam. Furius Bibacul. En cor Zenodoti, en iecur Catonis. ambigua. in. vi. legito.

A, Ante, V, corripitur: vt cauillum, cauillatio, pauimentum. Excipito, blauia, auius auia auium: ideſt ſine via, nauus naua nauum, nauo gnauus, gauiſus, mauors. pauo, mauis, mauult, ſuauis, Dauus, ſuauium, Dauid, Dauidicus, Auidienus. nauigo, nauita. longato etiam ſi præit. i, aut, r. muta addita: vt clauis, clauiger, claua flauus, clauus, prauus, Lauinum hoc nomen ambigue. Martial. Capel. v. Nam ſi reuoluas quid cauilla ſæpius. eſt enim Iambicum carmen: vbi caui. Iambus eſt. Iuuenal. Verre pauimentum n. o. c. Auſon. Fert militarem ad Blauiam. Idem: T. c. nebuloſo flumine nauam. Sil. vii. Nauus abire timor. d. c. ſ. d. q. Perſ. Daue cito hoc credas. Catul. Si tria amatorum ſuauia repperit. Sedul. Cur ego Dauidicis. Horatius: Detorſerit Auidienus. Proper. Nauita de ventis, de tauris narrat arator.

Sulpitius ſupfluus.

A, Ante, Z, longari à Sulpitio ponitur ſed ſuperflue: vt gaza, Lazarus. nam ſequente, z. vocalem longari & pueri ſciũt: quia vnum tempus habet. tamen diximus aliquando pro ſimplici haberi: ideſt medii eſſe temporis: vt in gaza exemplum dedimus. quod ſi ſcire inhias, lege in prima Epogra. cap. xlviii.

¶De, E, in primis ſyllabis. Cap. ii.

Neſtoris error.

E, Super, B, breuiationem recepit: vt lebes. Ebur, a Neſtore indifferenter ponitur, ſed falſo. videto in ſexta Epographia quid ſentiam. Hebrus vero omnino indifferens eſt. Demuntur, Rhebas, Hebeſus, Crebrenus, Rhebus, nomen proprium Hebe, Cœbus: licet diphthongo: crebenis, Trebula, cre-

ber,crebro, debeo, debitus præbeo,crebeo crebe-
sco,rebus,debitor:rhebus,equus debeor,flebo,fle-
bam,flebile,nebam,ebrius, ebrietas,ebosia,debilis,
debilitas,debilito,nebrida,nebo,nebũt,flebunt, gle
ba, glebo, rebar, rebor,rebamur, beb ycia,sebetus,
sebeum:quod alii sæuum dicunt: plebis,plebesci-
tum, Zebedeus, Phœbus, Phœbe, Oebalus, Oe-
balia: licet diphthon.Gebennæ,hoc nomen ambi-
gue. Hic non audiendus est Alexander cum Franci-
sco Nigro,cum nubulam longari dicant,quando o-
mnino breuietur. Ille est Alexander literarum græca
rum non expers,latini non contemptor idiomatis:
cuius si quis in re difficili facile rimetur iter,inter pro
letarios non posuerit,& si in plurimis errauit: vnde
non ipsum corrigam: nam eius errores vnum opus
facerent. huic itaque tantum adhibebis fidei,quan-
tum quæ dixerit,auctores comprobauerunt classici.
Et quia diximus,ebrius, ebrietas,nebrida bebrycia
longari: aliqui ambigue ponunt quando muta cum
liquida sequitur. Virgil.tertio: Dodoneosque lebe-
tas: vbi Seruius inquit cumas: vel (vt alii habent)co
dices zeumas,latinum est. Emaculabis ergo Seruium
& leges,Cucumas. super quod Virgilianum multa
in nostris dubitationibus non spernenda differemus.
Sed quia in dictionem Cucumæ incidimus,nostrum
erit vocis dictionē edocere. est autem Cucuma illud
vas,quo vtũtur tonsores ad aquam calefactam extra
tonstrinam portandam. hanc dictionem non diffusi-
lem apud auctores dixit Politianus. sic enim aliqua
interseuero,ne lectiori suboriatur fastidium, Priscia-
nus Rhebas qui rapidi.d.a h.p Virgi.ix. Fandumq.,
Hebesumq. subit.r.q.a.g. Ouidius Metamorpho.vi,
Patria Crebenida ripa. Idem: Iunonia muneris He-
be. Auso. Distinguit solidos cœbo.p.t.Stati.Sil. Sal-
macis & viduę Crebenidos arida. Mart.in xen. Trebu

Alexandri error.

Franc. Nigri error.

Alexãdro quanta sit fides.

Seruius emaculat⁹.

Cucuma quid.

Satius à vitio defensus.

la nos geuuit. Virgilius:Rhebe diu res si qua d.m.u. Stat pri.Sil. Tumeat Sebetus alumna. Luca.Et plebescita coacte. Iuuencus:Hic tunc Zebedei coniux. s.r. Stat.Soluerat Oebalio c.d.l.p.

Domitii error.

Statius reformatus.

E, Ante, C, breuem edocemus:vt echinus, lechæus:vnde errauit Domitius in eo Papinii versu; His paruus nisi Deuiæ vetassent:scribens Lechæe, non Deuiæ legendum esse:qui si me consuluisset, Lechæe primam breuiare, & secundam longare, non autem econtrario didicisset. Stat. alibi:Et Inoo fert semina tecta Lechæo. Idem:Curua Palæmonio secluditur vnda Lechæo. non autem legas, Lycæo:vt imperiti faciunt. Longantur vero ista, tecetheus, secius vecatus, lecytus, cecubum, præco præconis præconium:recula, à re:specula, à spe:obliquos à sexfecis:mecum, tecum, secum, securus, secundus, uecors, Echo:theca, & sua composita:vt Bibliotheca: Cecilius, apud Columellam, & Cecilia, herba:Lecania n. p. Oeconomus : Oecalia, mœchus, cæcus, cœcutio, Grçcia: licet diphthon. seculum. cecrops vero solum ambigue:sic & recido. Mar. C.d. mollis echinus erit, Et non te fallat Lucani illud Pharf. vi. In mediis echinus aquis (quod ita legi perperã innuit Platina) cum ibi legẽdum, echeneis, esse edoceat syllaba. nam sunt diuersi pisces echineis, & echinus : & si falso Albertus Magnus vnum esse tantum edoceat. Prudent. in Amart. Tecethee iuuat g.f.f. alii segregatim legunt. Virgilius : Non secius ac rotat ensem. licet aliqui segnius legant. alii setius per t: vt superius. vidimus, Auson. T.q.p.o. fauces vecate seraui. Lecytus, quia græce λήκυτος. Homerus octauo Odys. δῶκεν δ' ἔχευεν ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον. Martial. Cecuba siccentur. q.a.c. o. Idem. xi. Cum tuta nouacula checa. Idem. vii. Sed m.u.d.t. taceam Lecania seruus.

Lucanus emaculat⁹

Platinæ error.

Alber. magni error.

E, Præcedens, D, in disyllabis longatur: vt pedo pedis, pedor: sedes, nomen. Demantur obliq à pes pedis: cedo: ideſt dic. edo: ideſt comedo: medon, pedum: sedes, verbum, cedrum, ambigue. In polysyllabis breuiatur: vt schedium, medeor, medicus, & ab eo medicamentum. Demitto hinc sedentanus, deditus, hædiculus, edulco: medica, herba medicamentum, à Medis: quia sunt venefici. legito Marcellum: cedicus, tædium, pedico, hædulus, æditius, ædituans, Dædalus, pædagoſus, ædilis: licet diph. edictum, edico, sedatus, sedulus, seduco, seducto: Media, prouincia, Media, medimnus, seditio, prædator, prædium: reduco: hoc verbum ambigue. In iis in curiosus fuit Pylades. Horatius Sermo. pri. Curtis Iudæis oppedere nulla mihi inquam: vbi oppedere cõ positum eſt à pedo pedis: ideſt crepitum vētris emitto. & Acron ibi audiendus non eſt, dicens, Oppedere, quaſi contra pedem opponere, cum in pede, pe, breuietur. & ſic obiter caſtigandus Chriſtophorus Landinus eſt Acroni adhærens. Stat. iiii. th. Opſitus exhauſtos pedore, & ſanguine. Iuuenalis. Facti crimen habet cedo ſi conata peregit. Ouidius: Ignis edax. Similiter compoſitum. Iuuenal. Comedunt collyphia paucæ. quod Hemiſtichium inducit mendum eſſe in A. Gellii codice. lib. ix. capite. vi. ait enim: Cur igitur ab eo quod eſt edo, & vngo. in quibus verbis prima breuiatur litera, dicitur eſiſo, quæ ſunt eorum frequentatiua prima litera longa pronunciamus. hæc ille. Profecto feneſtrata, & manca ſunt hæc Gellii verba: ideo lector Quintiani iudicio ita legas: Cur igitur ab eo, quod eſt edo, & ago, non autem vngo. in quibus verbis prima litera breuiatur, dicitur, quare igitur eſito, & actito, quæ ſunt eorum frequentatiua prima litera longa pronunciamus? vbi ſi aliter legeris, nullus poterit elici ſenſus. Hei mihi quid machi-

Pyladis in curia.

Pedo pedis.

Horatii locus.

Lãdini error.

A. Gellius reſtitutus, & emaculatus.

Beroaldi incuria.

Ausonius emaculat⁹

Silius ematulatus.

Isidori, & Vgutionis error.

Ascensius male allegat.

Galli non sunt quàm inueniuntur carmina.

nor? omnes,præcipue maleuoli,obiiciēt Philippum Beroaldum secus legere.Immo & Beroaldus decipitur nec quid velit Gellius percipit. Ouidius Metam. iii.Primusque Medon nigrescere cœpit. Auson.Nomine ego Ausonius non vltimus arte medendi. vbi passim nomen legitur, Sil.iii.Sedentana cohors,q.s.r.u.tamen Edentana cohors melius legitur. videto Hermol.in Cast.lib.iii.ca.iii. Virgilius:V.f.s.tum te quoque medica putres. Idem.ix.Cedicus ille suo m.d.h.u. Tibul.primo:Tædia paulatim s.i.c.d.hædulus omnino longatur,quia ab hædo:& non venit ab edo es:vt Isidorus,& Vgutio volent:quos,dum Ascensius velit tueri,in labem concidit, dicens apud Manilium inueniri.Incipient hæduli tremulum producere mentum: proculdubio Ascensi mi tuam defendis opinionem. hoc autem carmen(si recte memini) habetur.v.Astron.apud Manilium:sed ita legitur: Incipient hædi tremulum.p.m non autem (vt vis)hœduli.sic fit cum nostri nos fallant duces: nam Nestorem voluit in hoc sequi talia enotantem Gn. Matius in Mimiiambis. Quapropter edulcare conuenit vitam.in quo versu secundus pes Iambus est. Martia.Crinitæ Line pædagoge turbæ:quia à græco venit. nam παῖς puer dicitur. apud nescio quem Gallum hoc falsum reperitur carmen. Me pædagogus adit illam tristissima mater.& nō credas illa fragmenta esse Poetæ Galli:vt dicemus in sexta Epogra. Virgilius:Media fert tristes s.t.q.s. Ouidius:Collectos sedula flores. Idem Robore Medimnum id est q.l.Iuuenalis:Inter tot prædia nullos.in sexta legito Epographia de ambiguis.

E,Post F,breuiatur: vt Ephesus,Stephanus. De mito composita ab e, & de: vt efero,defero,reserui distat licet aliquando breuiaria. in sexta dicemus Epographia. similiter in alio significato ambi

gue:Cepheni,Cephisas,longantur:Martia. Sis qua sint Stephani balnea i.m.Ouid.v.Meta. Dunque ea Cephe num.m.d.h.Idem Metamor. Adeunt pariter Cephisas vndas.

E, Subsequente,G,breuiationem diligit, vt lego legis. Producito Phegeus.n.p.Egates,Aegypt⁹ licet diphthon.egypsos,obliquos à lex legis, & Rex regis regina,lego legas,legatus, regula, regius regia regium,regaliter,regalis Rhegium, Regulus, Regula:Pegasus equus dego egios, legitimus Aegoceros,Aegis,æga,& sua composita, Aegistus,æger,ægroto,Aege, Aegeus, Aegides, Aegeum, Aegina,Aegeria,ægiale,Aegeon,Aegialus,longantur diphthon. egregius omnino longatur propter præpositionem,e. Vnde miror Prudentium in hoc Hemistichio dixisse:Pastor egregius: vbi breuiauit, e.forte propter,g,&,r, quare id fecerit alii viderint: ipse scio illum errasse,bis in hac dictione: vt alias dicemus. Auson.Phega nec cursu te, l.p.e.Sil. primo: Flore virens auet Egates abolere parentum. Ouidius Pont.iiii.Vincitur Aegipsos Idem: Dominum legata rogabo. Idem: Aduersaque mœnia Rhegi Mart.Nimirum Regulæ mores. Hinc nescio qua ratione motus Sedulius dixerit: Post Regulus nato quidam moriente rogabat pers. Cantare credas Pegaseium melos.nam quando Pegasus est nomen proprium,breuiatur Virgil.xi.Tu Lyrim, Pegasumque super.q.a.h.Interpres Srabonis.viii.q.h.atque egiõ inde colebant. Prudentiũ miror. Sedulius error.

E, Veniente post,L,in disyllabis producimus: vt Peleus.quod non est trisyllabum: vt Antonius putat Nebris.zelus,feles. Demimus Helix, Helops, Melas.n.p.scelus:telon,Rex: Celer, melas, gelu,gela,meles,melo:Lelex,populus:felo,lis: veli velis velit:celox,velut,& oia a meli:quod est mel,vt Peleus bisyllabum. Antonii nebris. error.

melimella:& à melas:quod est niger: vt melolothus melanthium: helos: chelis:idest lyra.melos hoc nomen ambigue poni.in. vi.dicemus. In polysyllabis breuiatur: vt selibra, elegia elementum. Excipimus melanurus, piscis:heliotropius, heliotropium: & similia ab ἥλιος:idest Sol. composita: vt heliopolis, heliades: ve licet, apud Sidonium. melantium, apud Columellam:Cleius. Helisabeth, Eleus populus: elogium, pelamys: quia à luto, qui græce dicitur πηλὸς: velabrum, velabrensis, Lęlius: Pelias, Achillis hasta, Telechoon, Pelusium, Pelusiacus, Telemus, Telemachus, Telephus, Telegonus, zelotypus, pelignus, Helias, speleum, spelunca, eleborus, Telebo as, delibutus, delinquo delinquas: & omnia quæ à de,&,e,componunt belua, Elysius, delubrum, deleo, delictum delitię, delicatus, Delius Delia Delium, prælium, Cloelia: licet diph. Pelion: electrum. hoc nomen ambigue ponimus. sic & reliquus. in. vi. legito. Pelion poni etiã ambigue Mãcinellus: Ascensius: Nestor Anton. Nebrissensis, & aliqui scribunt: qui si vidissent quæ non vidimus, talia docuissent nũquam. Nituntur autẽ hoc xiiij. iiii. Ossaque cum Pelio. cumque Hæmo cesserit Othris: sed carmen mendosum est, & legendum. Ossaque cum Pindo Deinceps apud Græcos per η scribitur: quæ vocalis in e longum vertitur: ideo semper Pelion longatur: & si alii dicunt, η, in ea dictione forte breuiari posse: vt in electrum. Auso. Iunctus quia zelus amori est. Ouidi. v. Metamor. Fele soror Pgœbi n,s,u, in qua dictione non admittas expositionem. Io. Boccatii Genealog. dicentis iiii. Felem esse animal, quod est dama, cui eruditorem reclamat. turba est autem catus Feles. helis apud Theocritum Edylio primo breuiatur κἠρπω ἕλιξ ἑἰλπται ἀγαλλομένα κροκόεντι. Ouid. Metamor. xii. Fixus Helops. iaculo q. p. t. s. Valeri.

Ascensius errat Mancinellus, Nestor & Antonius errãt. Silius à viuo defensus.

Io. boccatii error. Feles q̃d animal

Flac. v.

Flac.v. Aeolidæ,fraterq; Melas. Virgilius. Oebale: quem generasse telon. s.n. Telon autem:idest lõgum producitur: vnde Mustella dicitur,teste Seruio. Stat. Sil.iii. S.t.g.s.potiusque verendo Fonte meles. Lucanus. Mox Lelegum dextra. p.d.a. Ouidius in Phil. Pardus hiãdo felit. Ausonius. Totum opus hoc sparsum crinis velut Antiphylæ pax: vbi in impressis Codicibus hæc dictio,velut,deest. & quid velit dicere Ausonius triuiales tantum latet,quantum aquas renuunt rabie circumuenti est autem illa Antiphila,de qua Terentius in Heaut.super cuius crine ait capillus passus prolixus circum caput relectus negligenter pax. Pax autem aduerbium græcum esse,& tãtum modo,significare Priscianus asserit. & sic Ausonius, & Terentius declarabuntur. super qua dictione nos in monosyllabis minime tacuimus. Statius Theb. iiii. Quos Helos,& Teleon. Hora. Regina longum Calliope melos:sed aliquando longari in vi.videto:vt apud Persium:Cantare credas Pægaseium melos: vbi substituit Politianus,nectar:à quo eruditorum non stat opinio. Marullus epigrammatarius non in venustus,nec insipidus,sed dignus,& salis plenus virulenti vno Hexast.lib.iii. Politianum arguit:quem Ecnomum appellat. similiter Persii interpres Plautius longari apud Grçcos approbat:quod & ante ipsum Hermolaus. Bibac. Cum tres colliculi selibra farris. Ouid.in Sapph. F.a.m.e. Elegeia flebile carmen. non autem ibi Elegia quadrisyllabum legatur contra Domitium, Tortellium, Sulpitium, & Cyllennium Tibulli interpretem,cur,& quare alibi diximus. Ianus Parrhasius inter synchronos multi nominis ait apud Ouidium longari duas primas syllabas:eo q̃ dicatur ab *αἰ αἰ*: quæ interiectio dolentis est. Ille quid placuerit,scripserit:ei tamen minime adhæserim. Iuuena. Sat.xi. Interea gustus elementa per omnia quæ

Telon.
Mustella vnde.
Ausonius restitutus, & declaratus.
Pax aduerbium.
Terent. locus.
Politianus fallitur.
Marulli laus.
Ouid. vitio defensus.
Domitii & Tortelli error.
Sulpitii, & Cyllennii Idẽ error interiectio

Iano Parrhasio nō hæreo. Georgii Vallæ error. Elementa vnde. Hieronymo nō audio. Papiæ error.

runt:vbi Georgium Vallam miror,dicentem elementa dici:quasi eleuamenta:ex sententia Hieronymi in Pauli Epistolæ ad Hebræos commentario:vel dici elimenta per,i,ab elimo elimas : cuius apud me non erit error : nam aduersatur compositio cum semper e,composita elongetur:tu potius ab alendo dici discito annuente syllaba. Risum ciet Papias,cum per diphthon.scribat,& nugas blateret.Ennius: Melanurum turdum,merulamq,,vmbramq, marinam. Prisc. in Pers. Hic lapis heliotropius.q.n.u.Sil.ix.Iam Clelius,oraq; visu.Iuuenc.P.Helisabet.t.p.a p.Priscian. Hic tamen eleos:& diuidit.i.l.Iuuen.Pela my dum, dum,& veteres.Martial.in Xen.Sed velabrensis qui Si.b.Iuuenal.Miretur Lelius alas.Ouid.T.h.Pelias hasta latus.Virgil.Nec Pelusiacæ curam.a.l. Auson. Helias & solido cum.c.p.e.Sta.Sil.iiii.Theleboumq; domos.t.u.d.n.Ouidius Metamorpho.ii. De ramis electra nouis apud Virgilium breuiatur:Liquidoue potestur electro:quod Politianus negat.ego vero non potest(vt ille vult)sed potestur,legi affirmauerim ex Nonio an Nonius artis metrice expers fuerit docti iudicent.sed in.vi.latius aspice:vbi in quibus rationibus nixus Politiano aduerser,intueri poteris.

Potestur.

A.Politiano dissentio. N.Marcellus defensus. Frā.Niger errat.

E,Ante,M,breuiatione vtitur : vt Remus.n.p. quod,nomen,quare breuietur inferius legito : vbi de,u,ante,m,fit mētio themis cōtra Franciscum Nigrum longari docentem. Excipito Rhemus, populus : remus,nauale instrumentum, Emanuel,emodus,demodocus,phemonoe,Demonium, Dęmon, demo demis,demum,stema:emi,præteritum : emeram,emerim,emero,emisse,semen eminus crementum,hemina,nemo,remex remigis,demens,dementia,remigo,remigium,semita,emolumētum,flemus, demus,stemus:nemus,à no nas plemirium,emineo, & composita ab,e,præpositione:vt emano,Emon.

n.p.ſchema,ſementinus,ſemis,hemis,& ab iſtis compoſita:vt ſemi ſepultus,ſemiuſtus,temo temonis,Demophodus,Demoſthenes,Democritus,Demoleō, & ſimilia cōpoſita à domos:quod interpretatur populus,æmulor,æmulus,q̄q̄ ab amo deueniāt,ſi Apuleio grāmatico credimus,& Perotto.Præmium Aemathia,fœmina,cæmentum Oemus.n. p.cœmiteriū Hæmon,Hæmonia: licet diphthon.temet,memet, cōpoſita,hemitriteus.temetū:hoc nomen ambigue. Vnde Teré.in hac dictione.Temulenta,te,ſyllabam poſuit longam,teſte Donato,& hoc (vt ex Fulgentio nouimus).C.Rabirius dixit:Abſtemiū temulenta fugit Mœcenia nomen te corripiēs,& nō imerito abſtemium in ſecunda ſyllaba ambigue poni in.iii.&. vi.dicemus Epogra. Hæc q ante me ſcripſerunt,non videre. ſup eo,quod ait Antonius Nebriſſenſis in dictione,femen femini ꝙ cōtra Seruiū apud Virg.x.Eripit à femine,& trepidanti feruidus inſtat,ex Priſciano legeret,femore,non penitus admitto:qa & Auſonius ait:Per teretes feminum gyros,ſurraſq. nitentes:ideo corriperem. Ouid.ſyllaba prima Remi.Lucan.Excuſſo Leucus,Rhemusq̃. lacerto. Prudent.in Apoth.Edidit Emanuelq̃; meum.m.c.f. Priſc.Quos capit emodo miſſus.g.m. Virgil.x. Pheretaq̃.,Demodocunq; Lucanus.v.Phemonoen errore vagā. Oui. Meta.iii.Iaculo perit eminus ipſe. Perſ.Fregerit Heminas a.æ.i.Iuue.Nulla emolumenta laborum,Interpres.Strab.x.L.a.d.ſtirpis ſatus Emone forti. Mart. iii.Schemate nec dubio.Ouid.pri.Faſt. Nec ſementina eſt.i.r.d.Iuuena.eloquium ac famam Demoſthenis,ac Ciceronis.Virg Quam Demoloon detraxerat ipſe. Martia.Non ſilice duro,ſtructiliue cœmēto. eſt autem Scazon.Iuue.Cū molli demetrius Hęmo: vbi Domitius apud Statium de iſto fieri mentionem inquit:Huc intrent faciles Emi,puellæ,& ibidē etiam

Demos.

Temulentus in prima longa, & breui.

Aliorum incuria.

An nebriſſen. non hæreo.

Seruius defenditur.

Domitii error.

Statii loc°

Aliquos miror. Domitius lapsitat. nam emi. i. ad emendum, interpretandum est: vt sit infinitiuus: nõ autem: vt, emi, sit, nomen proprium: aliter claudicaret carmen. Catul. Ga. f, cõsoler memet amore. Martial. ii. Vt. t. male dicitur hemitriteus. Ouid. in Ibin: Demophodiq; caput.

Brennus. Briennus. E, Super, N, longatur: vt lenis, peniculamentum, apud Luci. xx. Brennus, apud Sidonium: quanquam positione. Ex quo miror aliquos nostri sæculi Briennum trisyllabum proferre: cum ille dicat: Mox Brenni videre fugam. Excipito, Enesinus, Enipeus, Xenos. Menestheus, Enapse, Menalippus, enyos, exenium, & composita a xenos. i. hospitium: Menapis, Menecrates enon enim Menesis fenestra Mœnecius, Mœnecius, Pheneus, penates, penus penus penui peni, penoris, penitus, penes, penetro, penetrale. Phrenasis: quam alii frenitim dicunt: Menander, Menalippe, Menedemus: si Donato credimus, dicenti hoc nomen Pœone tertio constare: & si, b, s, t, g, u, præcedunt: vt bene, & composita: vt beneficus, senex: Senones, Galli: teneo, venio, genium: hinc demito, veneo: idest vendor: venenum, venui, vena, venar, venator, venatrix, tena, tenia: Sena, oppidum: senos, vel tenos, senus na num, senio senionis, Benacus, tenarus, strena, strenuus, strenuitas: licet, r, interponatur: enosigæus, apud Græcos per, n, simplex scribitur, apud nos per duplex, metri causa, ideo elongatur. Oui. Metamor. vii. A. n. l. effugit Enesinus ictus. Virgil. x. Fratre Menestheo. Stat. The. iiii. Ventosaq. donat Enapse. Idem. ix. Ergo prophanatum Menalippi funus. Martialis. N. t. d. r. ratibus naualis enyo. Idem: Omnis in hoc gracili xeniorum t. l. Idem: De Menapis lauti. d. p. u. Stat. Silu. iiii. Genus ecce Menecratis vrget Horatius carm. iii. Iam bis menesis, & pecori nemus. alii tamen ibi, monesis, legunt: alii, munesis Oui. Siue Menœciaden. f. c. s. a. Idem Metamor. xv.

E.l.Arcadiæ Pheneum dixere priores. Auson.Diogenes,cui parua penus.c.d.s.Iuuenal.Cum sit t manifesta Phrenesis.Ouidius.ii.Trist.Nulla est sine amore Menãdri.Iuuena.Tu personam Menalippes.Idem: Pueri,Senonumque minores.Virgilius.Tum senior Nautes. Vnus inter grammaticos non spernendus ait,senior,feminini generis reperiri,nixus Ouidii in Priap.carmine.Quædam senior Hectoris parente. in quo errat,non aduertens mendosum esse carmen: in quo legas,senior,aut serior:vt diximus in nostris Priap.Commentariis. Propert.iiii.Veneat,& pedibus.u.b.t.Virgil.Et fremitu insurgens Benace marino.Et non audias illi,qui in fine Hexametri dixit: Accipenser,siue Benacus,breuians,be,contra naturam.Pers.Cum dexter senio feruet.Sil.xv.Qua sena relictum.Ouid.Metamorpho.vi.Didimeque,& Senos,& andros Hermolaus tamen Barbarus legit,senos:ipsum legito in Casti.Plin.lib.iiii.cap.xii.

Vnius error. Ouidii carmen emaculatum. Commentarios in Priapeis composui. Vni⁹ error Ouidius emaculat⁹

E, Ante, P,breuis est:vt crepida,nepa,tepor:non autem longatur:vtmale sensit Franciscus Niger. Demantur,Cepos:vrbs.nam Græce κῆπος scribitur: Cepisus,Epirus,hepar,cæpa,æpolus,cæpha,Tlepolemus:Eperie,Nympha apud Ouidium: epitus,æpi,præputium,æpia,præpes:licet diphthõ. repo repis:sed repens,à quo repente(teste Seruio) breuiatur:repulit,reperit, vepres,peplum:hæc quatuor ambigue.productio etiam si,s,præcedit:vt sepio,sepes,separo,sepia,sepias.hinc tollito sepelio. Pers.Non.hic qui increpidas.g.l.g.licet per,κ,scribatur apud Græcos. Dicent aliqui à crepitu venire:ego vero ex Græco oriri affirmauerim.aspice Aulum Gellium,lib.xii.capi.xx.Cice.pedibus,pectusq; nepa.Ouid.Rura petunt Epirus ab his.r.q.u.Hepar longatur:quia ἧπαρ Græci scribunt.Homerus. xi.Odys. γαστέρ' ἔμιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον.

Frãcisci Nigri error.

Macer tamen ille dicit:Sumptum curat hepar. Et q̃ (vt superius diximus)duo inter Neotericos nõ spernendi nominis tenẽt hunc Macrum classicum: tamen huic penitus in omnibus non inhæreo:cuius carmen à maiestate abest,sed propter sententiam,& rei materiam. Nam difficile est naturas herbarum,& vires elegantissimo celebrare stilo vnde ait de se Manilius. iii. Astro. Ornari res ipsa negat contenta doceri:Hoc operis,non vatis erit:ideo auctoritatem illius veram non affirmauerim:an aliquis velit sustinere teruntiacio. Columel.xi. Lachrymosaque cæpa. Ouid. Metamor.xiiii.Epitus ex illo p.h.c.q c.q.Horatiᵒ.Fas est obrepere somnum. Virg. Quo ue ista repens discordia surgit? Auson separor vnus ego. Valeri. Flac.ii. Seplas attolli.t.p.m. Virgi. Iacet hic ballista sepultus. de ambiguis in.vi.legito.

Quid de macro sententiam.

E,Super,Q,corripitur: vt neque:equus,animal, Demitto,equanus.n.p.nequis, nequa, nequod, nequit,nequitia, nequam,neqor, nequaquam, neq;, sequanus,sequanicus,æquor,æquus æqua æquum, æqualis æquitas,quæque:licet diphthong.æquiculus ambigue. Ouid. Nequitia est,quæ te non finit esse senem. Lucil.iii.Susque,& deq; fuere inq̃ omnia ludus,iocusque. Sil.v. Equanum noscens.p.q.r.i.a.Iuuena. Vox blanda,& nequam.d.h. Martialis.ii.Cur vos omnia nequiorat. Lucan.pri.Ingyrum sequana frenis. Martial. Hanc tibi sequanicæ.

E,Post veniente,R,breuiato:vt Cherusci,apud Lucanum,& Claudianum. Albin liquere Cherusci. Strabo tamen (Hermolao teste) diphthongo scribit, Chærusci, Serum, pro liquamine, merus, meroe. Demiro cerix,i,præco.nam κήρυξ scribitur græce.& quædam,quæ legere poteris in.iiii.Epogra.in regula,E,ante,r.Herodes,Pherecíades,Herodotus, hieros,theron,heros,feralis feronia,feriæ.feriatus,

ærumna Cherintus.n.p.feria, pro olla:ferium:feres, populi:fero,ferus fera ferum : quanquã ferus ambigue reperiri in. vi.inuenies Epographia. Theorodamas, cheropu'um, cæra,cærus,cærulus,hæreo,hæres,hæreditas,quæro,quæror,passiuum : licet diph. Gerones, Meriones.mœreo : obliquos ab æs æris, & composita,deriuataq;:vt ærípes, æreus:licet diphthon.eruca,Ceres,Certis,clerus,quod interpretatur sors:erugo,cærusa,Cerete,Ceretis pa,perula, ceroma,fericum,eretum,tereus,Erigone,Teron.n.p.chere: ideft falue, xerapelinæ:& similia à xeros:ideft fic tus:quia ξηρὸς fcribitur græce,flere,nere,rere,reris, neris, Berytus, Cerynthe ,Eridanus, nereus eretus, Nerycium,Nerio,Nerytos,plerique pleraque plerũque,thera,cherulus,Xerolophus,flerẽ, nerẽ, rerer: Geri,populi:pero,peronatus.Neriene,beryllus Eriphile,herefis cærimonia:hęc quinque ambigua funt. Longato itẽ ſſ,p,aut u,pit:vt fpero:fphæra:licet hoc nomẽ ambigue videatur poni:verus vera verum.Hic demito veru cõtra Sulpitium,vereor,veretrũ,verhedum.Virg. Pafce fero pingui Iuue. Atque vbi fefta mero celebrãt pedes s.r.ideft nudo:vt ẽ apud Prudẽtium:mera calce.i.nuda,qa antiqui pura oia mera dicebãt.Et vt etiam aliquid fubiungã, eft carmen apud Martialẽ in Dift. Accipe m.c.c.r. Et frõte nugis foluere difce meis:vbi,meris,legi nõ infipidum'erit. Aufon. Potare immiftum,fueta,merumque merum: vt omnes habent codices:& perperã allegat Perottus fed tu legito: Potare imiftium fueta merum moreo. Iuuenc. pri. Rex fuit Herodes i.i.q.c. Phereciades longantur quia græce φηρηκιάδης. Et non te moueat Ouid. viii. Metamorpho. Cumque Phereciade, & Ianteo Iolao.nam carmen mendofum effe affeuero: cum.que cõiunctio fit obelo cõfodiẽda. Sidon. Torrens Herodot⁹ tonãs Homerus. Manil.iiii.Bactraq;

Sulpitii error.

Prudentii. Iuuenalifque locus.

Martialis locus.

Aufonius emaculat⁹

Perotti error

Ouidius a vitio defenfus.

& Herios Babilone.ſ.p.q. Oui.iii. Metamorpho. Et trux cum Lælape Theron. Virgilius: Solaqne culminibus ferali c.b. Et mirũ ẽ, cũ Pompeius à ferendo vl'feriendo dici ſcribat. Domitius tñ ille Calderinus ſcribit. Antiquos feram dixiſſe mortem. In hoc fidem non obſtrinxerim meam, niſi auctorem proferat. Horat. Lauimus Feronia lympha Mart.v. Durum eſt perdere ferias rogamus. Tibul.ii. Annuat & Cherinte tibi q.r. Perſ. Argenti mihi ſeria dextra. Idem: Laxamus ſeria menſa. Ouidius in ibin: Therodamanta Dryops. Columella.xi. Ian breue cheropulum e.t.g.c. Iuuenalis: Tu tantum erucis imprime dentem. Mart.ii. Ceruſſata timet.ſ.ſ. Idem in Apo. Dormiat, & tetrico cum cane pera rogat. Virgilius: pectum te nuia ſeres: Illud admonuerim, Ser. dici in ſingulari nominatiuo, à quo, ſeres Sidon. Apollinaris: Aſſyrius gemmas, Ser vellera thura ſabæus. nam & vermiculus ipſe Ser, dicitur Pauſaniæ. Ouid. Meta.vi. H.a.c. ignarum Terea menſis. Vnde aduertas mendum eſſe in ibide Ouidiano, vbi ait: Tantalidæ tu ſis, tu Tereique puer. Hoc enim carmen duplici errore claudicat. & meo iudicio legatur: Tereos atq; puer. Et miror Domitiũ in omnibus, (vt præ ſe fert) oculatum non vidiſſe: cum interpretis ſit carmina reſtituere, & à labe defendere. Zarrotus alter interpres innuit legendum eſſe: Tereideſque puer: cur ſcribat, ipſe viderit: niſi velit dicere ea, quæ adnotaui in ſecunda Epographia ſuper iſto, Virgilii: Qui tela Typhoea temnis. Ouidi. Simus Erigone. Stat. The.ii. Martiſque e ſemine Theron. Idem.iiii. Neris, & ingenti t.m.c. Priſcianus: antiquamque Tyron Beryti, & mœnia g. Sic & Dionisius: καὶ τύρον ὠγυγίην βηρυτὸν ταῖαν ἱερασιν. Virgilius: & Cerynthe ignobile gianum. Idem: Et diſcludere Nerea ponto, pro mari mediterraneo. Idem.vii. Ereti manus o.q.m.

Ser. in nominatiuo.

Ouidius emaculatus

Domiti. incuria.

Zarrotum non admitto.

Virgilii locus.

Idem.iii. Et Nerytos ardua ſaxis. Calim. Fuerat ſed poſt modo thera. Hora. In Epiſto. Cherulus incultis. q.u.e.m.n. Xerolophus apud Græcos lõgatur. Martialis: Moneo rapiente Verhedo.

E, Ante, S, longari optat: vt theſaurus: quia Græci, θυσαυρὸς ſcribunt, η, in, e, lngum vertitur. resina, contra Pyladem in Alexandrum: tamen ambigue poni in.vi. dicemus. Excipito theſis, Chieſiphon: Veſahos.n.p. Veſulos, Seſoſtris, reſipiſco: & alia à re cõpoſita: vt reſiſto, reſurgo, meſana, Veſeuus: hæc duo ambigue ponuntur. Io. Paſtranenſis excipit Ieſus cum Franciſco Nigro: ſed duplici errore cæcutiunt: cum, e, ante, s. omnino longatur. mox non huic ſubeſt regulæ: quia eſt triſyllabum, non (vt putant illi) biſyllabum. Virgi. pri. Theſauros ignorũ auri. en carmen allegauimus: cuius interpres quid dicat Seruius ad huc (vt credo) nulli cognitum eſt. In hoc omnes genuinum rumpunt, & tamen vt Egyptii canes effugiunt. Quintianus iuuenis, & adhuc in literis ac redolens has alpes igni, & aceto diſſecet: iugum Gordii Macedonico mucrone reſoluat: quem locum ſi penitus non recluſerit, anſam dabit forte doctoribus, qui declarare omnino contendent. Seruius autem ſcribit, Theſauros. hoc nomen, h, non habet, ſicut Atlas, bigas, abas, pallas: licet in obliquis caſibus inueniatur. certe abſtſuſa, aſpra, & nodoſa Marii ſunt verba: quẽ ſic patefacio, aſſeuerãs mendoſum eſſe ſeruium: qui ita emaculandus eſt Theſauros hoc nomen, n, non habet ſicut Atlas, gigas, Abas Pallas, (vt gigas, non bigas legendum cures) licet in obliquis caſibus inueniatur. inquit enim ſine, n, litera ſcribi Theſaurum, quia à θὴς θητὸσ, & aurum componitur: ideſt auri debitorem: vel pro debito in pigmis datorem (quanquã alii θήσω futuro indicatiui modi, quod eſt ponam, deductum volunt, ſic,

Pylladis error.

Io. Paſtranenſis & Franci. Nigri duplex error

Seruii locus exquiſitiſſimus:

Seruius emẽdatus.

quia à ἐνς componitur,& fine;sn,cribitur.ideo Thesaurum dici non permitti: cum aliqui, Thensaurum a tensa deductum existimarent sicut(inquit ille) Atlas, Abas ecce in nominatiuo,n,litteram non esse,in obliquis casibus tamen inuenit:vt Atlantis, Abantis.

Thesaurus sine,n, litera proferetur.

Quod Thesaurus sine,n,litera omnino scriberetur ab antiquis:quod Atlas in nominatiuo,n,non reci-piat,testibus approbabo. Donatus Terentii oculissimus interpres in Eunuchi ait prologo: Thesaurum veteres latinos secūdū Græcos sine;n,litera protulisse.

Donatus emaculat°

Vbi aduerte in aliquibus Donati codicibus legi sine h,quod sensus non patitur concinnitas. tu omnino sine,n,ledendum persuadeas. Mox Seruius.iiii. ait commentario, Nullum in ns græcum terminare nomen (licet contra Seruium Priscianus dicat hæc duo nomina apud Græcos terminare, tyris, & elynis)ideo ενς ns apud Græcos non terminat: sed adhuc restat enarrandus scrupulus.Sequitur Seruius sicut nec formosus:quia deriuatiuum est a forma:vt ab odio odiosus &c.ait Seruius:quemadmodum Thesaurus,& gigas,n,literam non habent, sic & formosus.

Nullum in ns nomen Græcum.

Priscianus contra seruium.

Grammaticorum lux

quod Caper etiam testatur grammaticorum lux, dicens formosum sine,n, scribi: ab ethymo: quod est forma,& hæc ratio est. nam formosus dicitur a forno:idest calido:q̄ sanguine calidiore forma acquiritur:ideo,quia melius primitiui sequitur regulam,relicta prima analogia,seruauit,m,nam velut ab odio odiosus,a scelere scelerosus , ita a forma formosus venit. In hoc lector paulo latius,vt contentus fieres euagatus sum:&(vt retuli)lectorum intentioni hæc non forte adulabuntur.esto vnicuique enim me meliori subiiciam sententiæ. Quod,resina, sit ambigua in.vi.legito.Scimus quid Baptista dixerit. Pius Neotericorum princeps.Ipse suam , ego meam imitabor sententiam.Sidon.Nec tessera castri In Chtesiphon

Baptista Pius.

ta datur. quanquam per τη, Græci scribunt. Vnde Hermolaus Barbarus barbariæ maleus, eum (vt in multis,) arguit: quem non malum latinitatis auctorem, sed literarum græcarum expertem: licet se in manibus Menandri habuisse prædicet Fabulas Hunc Sidonium Lancilotus Curius in vorso stilo tenet Classicum, cui & ipse inhæreo. Est sublimis, bracteatus, sonorus, multiplex in Heroico. In phaleco dignus, facilis, decorus, multiiugus. In prosa facundia argutus, nec spernendus. Verum nimium affectationis amator, immo ipsa affectatio. Hunc totum legendum, non totum approbandum admonet Barbarus. ego ipse, siqua in eo sunt vitia, seculo, non Sidonio adscribam. relinquemus illum ideo: & quæ supersunt exempla persequemus. Sil. quarto: Demetit auersi Vesagus tum colla, iubasque, Virgilius decimo: Multos Vesulus quem pinifer annos. Lucanus decimo: Mundique extrema Sesostris. &, sciendum est apud Ausonianum Paulinum quadrisyllabum legi in isto. Et qui regnauit sine nomine mox sesoostris. & sunt idem. Proper. iii. Fessi resipiscimus æstu.

Sidonius ab Hermolao arguit

Sidonii laus.

Locus ex Ausonio.

E, Præcedens, T, longationis iungitur: vt æthos quando causam significat quando vero mores breuiatur metropolis. Nam dicitur a μήτηρ & πόλις i. ciuitatum mater: feteo, Getulus: meta metæ, non autem corripitur vt Franciscus præcipit Niger. Demito, metopon, Metaurus, pretiæ vuæ, pretium, feticulus, metistos: Rhetus, populus: metallum fretum, meto metis, etiam, metuo Metabus. n.p. metus, retro, tetrino: Creta, in ponto: tetigi, tetricus, betulus, betola, Ethrutia, Ethruscus: licet longentur etiam propter mutam, & liquidam: heterogeneus, heteroclitum, & omnia ab heteron, Tetrarcha, & a tetra composita, tetendit, metra, a meta composita, vt Methamorphosis, me-

Francisci Nigri error

terreus, metretageta, ſi, p, aut, præit: vt petoritum, pet o petis, vetus, veternum. excipe petenor, petu: quod non adnotauit Aelius Anton. Nebriſſenſis: ve tonica, retulit, veternum, retro: hæc tria ambigue. ſic & Teth s pro Oceani ɔiuge: thetis vero pro Achillis matre ſemper breuiatur. Vnde Ioannes Britanicus alioqui oculatus cæcutit, exponens apud Statium Per Thyor amnes ideſt Thetidis. quem dum corrigunt, quidam ſimul errant, dicentes pro Oceani coniuge ſemper longari quos Vbertinus ſequitur: cum aliquando breuietur: vt in ſexta videbimus Alius error Britannici in eo Statii verſu eſt: Thetidos aduerſæ, gremioque prematur aquoſæ: cum legendum ſit, Tethyos. Sidon. Logicum vel in iungit ad ætos. & (vt diximus) quando cauſam ſignificat: longatur: quando vero morem, corripitur: ex quo Domitius ille interpretum vexillarius ſuper eo Martialis errauit: Thetia Callimachi, interpretans: ideſt morales cum cauſas ſignificat. Virgilius: Ducat Getulus Hyarbas: licet ambigue ponatur contra Georgium Merulam qui in Domitium ait apud Mart. in prima & ſecunda breuiari contra omnium auctorum vſum. in. vi. legito: quibus niter rationibus contra eum Priſcia. Graſi dixere metopon. Lucan. Latus, veloxque Metaurus. Virg. Purpureæ, pretiɋque e.q.t.c.d. Idē. vii. Pariterque ſeticulus aſper. Claudia. Quę ſæuis obiecta Rhetis q.ſ.f. Ouid. Acta retro naris. Sil. iiii. Non illum Metabus, non illum e.u. Ouidius in Phil. Forte retrinat anas. Val. Flac. pri. Metuens pōtumque, Cretamque. Virgi. vii. Quique Typhas, Betulumque colunt. Ennius: H.n.ſ. pendebit Hetruria tota Heteron cum ſuis compoſitis apud Græcos corripitur. Horat. Modo Reges, atque Tetrarchas. Ouidius ii. Triſt. Iaziges, & Colchi: Metereæque t.g. Aduerte tamen (Hermo. teſte) legendum eſſe Iazi

Antonii Nebriſ. incuria. Britanico non herço Statii locus Quidam falluntur. Vbertinus fallitur. Britannici error. Statius à vitio defenſus. Domitii error. Mart. loc⁹ Aethia Geor. Merulæ reclamo. Oui. emaculatus.

ges vt,i,fit consonantis loco:Nam apud alios vo calis est.Vale.Fla.Increpat & stricto sic vrget Iazigas ense.Idem:canentis Iaziges æui.Auso.Imposta peto rita mulæ.Seren.Vetonicam ex duro prodest e.b.De ambiguis,in quibus est nomen Geta,quod ante me nulli videiunt,in.vi.aspice. I,consonantis loco. Aliorum incuria.

E,Sequente,V,producitur:vt leuita leuitæ,Euander. Demito,Neuius.n.p.apud Horatium,Seuerus,breuis,breue,breuitas: leuo:idest onere priuo:leuis,onere priuatus. Arator:Leuitas vocitas. Virg.Tunc Rex Euander.Aliqui dicunt apud eundem breuiari:vt:Sedemque petiuit Euandri.sed ibi cum Politiano legerem:Petit Euandri:quod negat Nicolaus ferretus:eo ꝙ quadam Prisciani tutatur regula,dicens: Petit:pro petiuit in syncopa non esse:quia(vt ait)syncopa non fit de vna syllaba: sed de litera:vt obiit pro obiuit. Ego vero de syllaba fieri etiam contenderim.Virgil.Hyrcanæq; admorunt vbera tygres.latius videto in.v.Epogra. vbi de desinentibus in,t,fit mentio.Horat.Absentem Neuius cum carperet.h.t. Virg. emaculatus. Prisciani regula. Nico.ferr. fallitur.

¶De,I,in primis syllabis. Cap. iii.

I,Super,E,corripitur:vt tributum. Demantur,sibilo,sibilum,sibilus,hybidra, Vibidius,n,p,tribula,hybernus,fibula,scribo,ibo,ibam,tibia,tibicen,libum,libo,vibex:Libethrus,Libethra,libanum,scibo scibilis,tibula: Tiburna nomen proprium: viburnum,quibo,quibis,ibis,ibidis,liber,libera, liberum, libertus,liberalis,libertas:Liber,pro Bacco. Aduerte tamen:quando,liber,pro codice,& cortice ponitur,breuiari.longato etiam Tybur,Tyburnus,libella,à libra ὑποκοριστικῶς.i.diminutiuum,Tibarnus.n. p.vibro,hoc verbum ambigue ponitur.sic fibræ,li burnum omnino breuiamus,non longamus,vt vo luit Alexander.Iuue.Saty.iii.Fermentum tibi habe- Hypocoristiros. Alexandri error.

Iuue. emaculatus. præstare tributa clientes. codices vero omnes habet. Præstant tributa clientes, contra sensus concinationem, & syllabarũ mensum. Virgil. Tribulaq; traheæq; & lõgatur qñ est neutri generis si vero masculini, breuiatur. Ouidius: Lolium, tributosq; fatigant. Virgili. Mordebat fibula vestem Licetius Spumat aper, f lult vnda, fremit leo, sibilat anguis. Ouid. non est mea tibia tanti. Virgil. Oscula libauit natæ. d. t. f. in quo carmine omnes Priscianum arguũt, dicentem: Osculum non retinere primitiui significatum: quod est apud Maronem est autem ibi diminutiuum ab ore, quanquam ibi Seruius pro basio interpretatus est: cuius mihi non adulatur sentẽtia cum omnino osculum: idest paruum os ibi sensus appetat cõcinnitas. Sic. & Martialis: crudeles ederunt oscula nerui. Oui. Videt oscula, quæ non Est vidisse satisse satis. sic Ausonius: Aut tua Sigali on Aegyptius oscula figat. vbi Sigalion ponitur pro silentii Deo, de quo Ouid. qui dicitur Harpocrates. Pers. Et multa vibice f lagellas. Ruf. Fest. in ar. E. d. u. tegerent libethra peremptum. Sedul. Semp habes frondes, & tanq̃ libana cedrus. Virgil. Inter vibuina cupressi. Sil. ii. Tyburnæ gressumq;. f. f. q. l. Ouidius. Cyllenius Ibidis alis. In qua dictione Ioan. Boccatius: & Pogius alioqui eruditi audiendi non sunt, putantes Ibida esse ciconiam, cum diuersa sit auis: qd ita inuenies, si serios lectitaueris auctores. Sta. Sil. pr. Recubat Tyburnus in vmbra. Horat. in Episto. Romæ Tybur amen ventosus tybure Romam. non autem legas ventosum ex sensus concinitate: vt male Tortelius, & Nestor legunt. à me stat Seruius allegãs illud commentario. iiii. super: Dardaniumque ducem t. c. q. n. Lucret. iiii. Et libella aliqua. s. e. p. c. l. Valer. Flac. Tybarni qui terga nouem. g. q. f.

[Margin notes: Virgilii locus. / Priscia. arguitur. / Osculum pro paruo ore. / Serui⁹ male sentit. / Ausonii locus. / Sigalion. / Ibis. / Boccatii & Pogii error. / Seruius / Tortellius & Nestor male legũt / Horatius a vitio defensus. / Seruius.]

I, Ante, C, breuiari oportet: vt dico dicas. Demuntur, picunnus, sycha. n. p. Lycheus. n. p. fiche,

ico icis,dico dicis:Phycus,oppidũ:Mychax,ſpiculũ, vicus,ſicut nicerotis,niceterium,nice : ideſt victoria, dicharchis,trica:trice,ciuitas apud Senecam in Troia. vicenus,uicies,uiceſimus, tricenus, triceſimus, micylus,ficus,ficedula,licium,ſpica,ſpiceus,fica,ficarius : licet alii poſitionem dicant.mica picus,pica,picens, Picenus,Icarus,Icarius,Icaria,icon, vicinus,vicinia : vicarius,omnino breuiatur,non longatur:vt aliqui perperam dicunt:ſycheus,Cyclops,Lychas,Cyclas, ficanus,ficilia,Lyceus:hæc ſeptem ambigua ſunt. Vir gil.Propriamque dicabo. Aemilius Macer: vt ex Nonio didicimus: Et nunc agreſtes inter picunnus habetur.Sil.ix.At ſycha auxilium m.t.d.Idem.xiiii.Voluitur in fluctus lychei vulnere Cycnus.Iuuencus:Venit ſamaritida ſichen. Lucretius.ii.Propellit,& icit. Idem ſe tollit,& icit. Idem.iiii.ſanguis vnde icimur ictu. Caper grammaticus tamen ait in primo exemplo,icit,eſſe præteritum:innuens,ico icis,breuiari in pręſenti:contra quem Catullus ait:Infeſtum telis icere multa poteſt:vbi non eſt præteritum:& in illo extremo Lucretii exemplo.ſuper hoc verbo nec tacuit Priſcianus. Robertus autem Gaguinus ait eſſe anceps cui,ſi exemplo approbet,fidem adhibebo.Lucanus ix.Meritum Phycunta rapinas.Idem.iiii.Cum torſit miſſile Mychax.Ouid.pri.Ponti ſpiculla felle linunt.Iuuena.E.c.fert niceteria collo.Martia.x.Nimbis ebria nicerotianis.Petron.P.i.magnæ Dicharchidos arua:ſed ambiguum inuenio:quod ante me qui ſcripſerunt non videre.Martialis.Sunt apinæ tricæq; e.s.q.n.i.Claud.Non fallor ait triceſſima currit.Martia.Non plenum modo vicies habebas Ouid.vltimo Metamor.Micylus illius,d.a.æ.Iuuena.Mergere ficedulas.d.n.p.Auſonius.Licia qui texunt,&.c.c.m. quæ dictio in mentem reuocat ſcitu dignum apud A.Gellium lib.xii.cap.iii.ait enim: Quis autem eſt

Nice.

Aliquorũ error.

Robertũ nõ admitto.

Cæterorũ incuria.

A.Gel.dictiões duę emendatę

qui propterea putet probabilius esse, quod Tyro di- xit: quoniam prima syllaba in lictore, sicuti in licio producta est: & in eo verbo, quod est, libo: vbi codi ces habent litigo, nihil ad rem ipsam pertinet. nam sic à ligando lictor, vt, à legendo lector, & à vincen- do victor, & a tuendo tutor: quis enim est tam lite- rarum expers, qui non videat contextum esse men- dosum? cum probet aliqua in, tor, nomina à verbis venire breuibus: cum ait à vincendo victor, nonne erit contra semetipsum? ideo Quintiani periculo le gas, à vehendo vector. hoc non viderunt, qui emen- datum præ se ferentes Gellium imprimi curauerunt, quos non nomine, ne maleuolos irritem, putantes nefarium, & morte piandum: si iuuenis Quintia- nus in aliquibus melior longæuis appareat. At du- ræ ceruices: an ignorant & doctiore multa scire, non tamen omnia. Martia. mica vocor q. s. Iuuena. Tum pices accipe dixit. Martia: in Xen. Filia Picenæ ve- nio. Ouidius: Me pater Icarius viduo d. l. in qua di- ctione quantus Tortellii sit error, alias dicemus. ait enim, Icarium patrem Penelopes, & Erigones &c. Horatius: Siue vicarius est qui seruo paret h. Palla- das, seu (vt alii volunt) Palladeus in Epigramma.

Aliquorū incuria.

Tortellii error.

ἑκόντα τὴν ἐνδοῖ ἡ φύσις ἐκτὸς ἔχει.

Francisci Nigri error.

I, Præcedens, D, producitur: vt fidus: idem, mascu- lini generis: Tydeus. n. p. non autem breuiatur: vt Franciscus vult Niger: qui forte putauerit in aliquo carmine esse trisyllabum: cum eus, sit diphthongus: sic longatur fido fidis, dido didis. Demito, idem, neutri generis, fides, fidis fidis, fidicula, fidelis, fide- lia: fidius, Deus: ideo: cydonium, ponum, cydonius ma nium, quidem, idoneus, thidium. Sydon. n. p. Si di cimus. bidens, tridens, & omnia composita à bis, & ter: video, videbam, videbo, didici, vidua, idume, idumeus, hydaspes, Gnydos, Gnydius, Didyme, Di- dymus,

dymus. Aratus tamen primo ait: V.s.m.probās mo-do Didyme discis: didius, hydrops, hydrus, hydra, cydon, fidēnæ: hæc sex ambigua sunt, sic & Phidias: quod non viderunt, qui ante me scripsere. Virgil. Sedibus optatis gemina super arbore sidunt. Idem.vii. Diditur hic subito: idest in diuersas partes datur: vbi tamen falso, deditur, legunt alii. Pers. Percussa fidelia limo. Ouidi. Donec idem passa post. Idem.vi. Fasto. Quærebam nonas sancto fidio ne referrem. & quia in fidei nomen incidimus, non absurdum est, Grammatistarum errorem enotare hoc in aduerbio mediusfidius, cogitantum vnam esse dictionem. ego vero docuerim, me accusatiui esse casus: dius Fidius: subaudi adiuuet: vt sint tres dictiones. Fidius autem tanquam Hercules est: vnde dius Fidius. i. (vt Seruius ait.) Iouis filius Hercules. alii aliter interpretantur: auctore Festo: sed latius dicemus in dubitationibus nostris. Ouidius. Art.iii. Matura cydonia ramos. Virgilius, Partho. torquere cydonia cornu. Ideo Ausonium emaculabis in illo: Iambe Parthis, & Sinodum spiculis. tu legito: Cydonum. tamen cydo.n.p. apud Virgil. longatur. & cydonias dis apud Ouidi. primo Art. Martial.ii. In Rhidio poteras p.l.p. Valer. Flac. vi. Non Rodalo cum fratre Sydon. Sit.v. Nec Sidicina cohors. Virgil.viii. Funera tam multis viduasset.c.u. Lucanus. Palmarum diues Idume. Virgil. Primus Idumeas.r.t.m.p. Lucan. Et qua Ny eus Hydaspes. Sedul. Cui Didymus, plus Ph.h.

Aliorum incuria.

Virgilii locus.

Fidius.

Mediusfidus.

Grammatistarū error.

Ausonius emaculatus

I, Ante, F, longatur: vt Typhis. Demito, Nyphates, cyphus, styphelus: à ter, & bis composita: vt trifurcus biformis. Ouidius. Typhis in Aemonia. p. m.e. Iuuenal. Quosdam facit ille Nyphatem. Virgil. & pater. impleuit dextras cyphus ocyus omnes. & in hoc Tortelliū miror, & errasse dixerim: cum apud Virgilium legat in.vii. Hoc pater Anchises cypho

Tortellii error.

Virgil. a vitio defensus.

libabat a.a.& fine, S, litera in dictionis principio: vbi non legitur, cypho, sed auro. Ouidius. Quinque neci dederat Ceneus, ftypheumq;, Bromumq;.

I, Ante, C, breuis eft: vt ligur: frigit. i. erigit, fi Marcello credimus. Excipito, figo, frigo. i. frigutio: figo compofita à di: vt digero, digeftus, ftrigofus viginti, vigefimus, vigefis, frigutio, frigeo: frigus, bige triginta, pygæ, Pygardus, fygeus, Gigeus, ftigo: migro, omnino naturaliter breuiatur contra Alexan. tygris, ftrigillis, Gyges, ftriges, cygnus: hæc quinq; ambigue ponuntur. Martia. vi. Affligunt hominem iam m. e. f. Idem: Amphora vigefis. m. d. æ. q. Calp. Agl. pri. Vox iam vigefima cœlo. Lucil. xi. Hic ftrigofus, bouinatorq; ore improbus duro. Horatius. De pygis nafura breui. Idem. Ne nummi pereant, aut pyga, aut denique fama. Proper. Lydia Gygeo t. p. l. De ftrigili: q ponatur ambigue in. vi. docebimus: tamen aliqui apud Iuuenalem legunt: Et fonat vnctis Strigibus, & pleno. c. l. g. Nam Striges funt holera vilia: quo vocabulo vtitur. Plautus. alii legunt, Strigilibus. fuper qua dictione nec tacuit Prifcianus.

Alexandri error.

Striges. Iuuenalis carmen dupliciter lectum.

Pilo.

I, Præ, L, longatur: vt pilo, à græco, quando fignificat expolio: vnde expilo, compilo, hilum. Demito Ilertes. n. p. Phyle, Cylidr⁹ Ilaira, Phylira, clyndrus, à philos cōpofita: vt Philippus, Philomelaq;, Hyla, hylæ, Milo, filix, hyle, hilaris, cilium: milium, pro femine, gilippus à ter, & bis compofita: vt bilinguis, trilibris, pilus pili, pilo. i. pilos detraho, & ab eo compofita: pila, qua in ludo vtimur, pylos, pylius, Pylene, Ilerda, Lilybæum, lilæa: Miletum, tilia, Pilatus, Philoctetes: hæc quatuor ambigue, quæ omnia non annotantur ab aliis fic & ilifos anceps. fimiliter Ilithya: quæ nulli ante me viderunt. breuiato etiam fi, s, aut, t, præit: vt fileo, ftilus: tilia: licet ambiguum fit: vt diximus. fic & Silenus, & Hyle, vrbs demito ta-

Aliorum incuria.

Omnes nō viderunt.

men syllogismus, syla, mons: Thyle, Tylis. n. p. psilotrum. Lucil. Quodque. t. l. c. nec proficis hilum. Sil. iii. C. u. sed bello ferus Ilertes. Lucanus. x. Regi claustra Phyle. m. d. t. s. Idem. ix. tractique via fumante Cylidri. Propert. pri. P. c. non Ilaira soror. Horatius. Displicent nexæ Phylira coronæ. Stat. Theb. iiii. B. u. f. s. scopulosa Pyrene. Horatius in Episto. A. f. u. aut vnctus mitteris Ilerdam. Stat. Theb. vii Qui breue littus hyles a. q. s. tamen (vt diximus) ambigue ponitur in. vi. legito Epogra. Tibul. iiii. potior sit fama Gilippi. Ouid. v. Metamorpho. D. æ. c. Lilybæo terra premuntur. Et aduertas Lilybæum dici in neutro genere: vel Lilybe in fœminino, pro promontorio: quanquam falso omnes generis masculini proferant. Stat. Ch. vii. C. q. n. propellentemque Lyleam. Auson. Sola volunt stilus vt tenuis. s. t. p. Sidonius. Argumentosis dat retia syllogismis. alii tamen duplici. ll. scribunt. Virgilius. xii. Ac veluti ingenti syla summo u. t. Idem: G. i. tibi seruiat vltima Thyle. Sil. vii. superantem vertice Tylin. Lilybæum.

I, Super, M, in bisyllabis producitur: vt Strimon: limax, apud Colu. cimex, apud Serenum. Demito, Simon, nimis, simul, fimus, Mymas, Dimas: Hymen, & thymum: hæc duo ambigua sunt. In polysyllabis breuiatur: vt Timauus. Excipito, cymata, apud Colu. Cymosus, apud eundem: primitię, & omnia a longis venientia: vt strimonius, Cimerius, nimirum, Cymodoce: Simulus nomen propriū: symethia, Cymothoe Hymera, Chimerinos, Limone, Mimalion: fimus, & simia: hæc duo poni ambigue Nestor & Pylad. scribunt propter illud Statii syl. vlt. Infantem lingua simium. alii legunt, nimium. latius in. vi. legito Epogr. Oui. caritura, mymasq;. Stat. The. vi. Ante dimas, sed tūc ę. t. f. Vir. Et fontem superare timaui in qua dictione errasse Blondum Ge. Merula, scribit: eo ꝙ dixerit Tymauus. Blondi error.

Brenta Meduacus

timauum esse,quem vulgo Brentam dicunt cum Meduacus dicatur.Sil.xiiii.A.s.qua mergitur Hymera ponto.Prisc.Cimerii gelidis. Alii scribunt,m,duplici. Idem:Hic pecorum est diues nimirum gẽtes Tybarenum. Virgi. Thallaq;,Cymodoceq;.Idẽ:Simulus exigui.p.q.r.h.Proper.ii.c.n.cærula Cymothoe. Mart. H.s.b.sidera Chimerinos.Ouid.in Ibi.Solaq; Limone.p.s.i.Oui. Mimalion humeris.a.c.g apud Propertium in prima Epistola aliq legẽdum esse, Milanion, dicunt: nam μῆλον pomum dicitur. demum,η,in,i, transsultat:sic Musæus,Hippomanem appellat: ideo isti vnam tantum fuisse Athalantam referunt ego vero cum Luctatio Statii interprete.duas fuisse copiosius in nostris dubitationibus edissertabo. Super qua re nec Codrus tacuit:nec ante ipsum Domitius.

Propertii locus.

μῆλον.

Athalantæ duæ.

I,Post sequente,N,longatur:vt Scrinium,finis:hinnulus,& tinea: hæc duo ambigue:phryne longatur apud Lucil. vii. Phryne nobilis illi vbi amatorem proprius quem. Tollito,lino linis,linio,inula:Linus.n.p. Pinarus:Inuum,oppidum: Phinous.n.p. & quæ habent,c,aut,s,aut,m,vt ciconia,citus:sinus pro gremio,& parte oculi:miniæ,minor.demantur hinc, Cynps, Cinypheus, Chineus,finas: sinus,pro vase,teste Seruio : Minos minois,minous,Mineus, mineides,Minotaurus, cinamum, cinamomum : sed apud Græcos breuiatur. Dionysius : ἤλθον φύλλα φέρουσαι ἀκηράτων κινναμώμων. Horat. Et chartas,& scrinia posco. Idem in Epistol.H.s.q.quem versibus oblinat atris.vnde errauit Vgutio ille barbariæ vas, dicẽs:Linio primam producere syllabam. Heu quam noxam contraho?quos,& quantos triuiales irito, cum Vgutionem suum damno. Quid clangunt nebulones marcidi?nonne bonarum penitus literarum fuit expers Vgutio?Vgutio inquam barbarorũ primarius,triuialis,fecis arca: quem isti grãmaticuli tãquam

Vgutionis error.

Barbari plures.

Appolinem venerantur. Sunt & alii apud hosce pue rorum verberones: velut Romanæ linguæ princi- pes: vt Catholicon, Eberardus, Gracismus, Petrus Helia, Io. Aldrius, Paganellus, Lamola. Rhabanus, Azo, Brito, Marractus, & iis Paulo melior Papias, Horum maximus Burrus, Gasparinus minor, Ale- xander, & quos nostris inserere operib⁹ pudet. Proh Deum, atque hominnm fidem in tantum accreuit quorundarum pertinacia: vt nil latinum somnient, qđ iis fuerit intactum: Abeant in malam rem, abeant: & me exempla persequi permittant. Virg. Maluæque, inulæque virebant. Priscia. Piramus, Pinarusque vo- luti. Virg. vii. Pometios, castrumque Inuui. b.q.c.q. Sta. th. vii. Cronium, Phinoumque, phagenq; Mart. Dimidium donare Lino q.c.t. Idem. vii. Tonsor Ci- nyphio Cilix marito. Catul. Brixia chinea supposi- ta in specula. Stat. Sil. pri. P.f. cauo Prhigiæ quam si nados antro. Ouid. Non possidet aera minos, nec te moueat illud Propertii, dicentis. ii. Nec sic incolu- men Minois cum Thesea vidit. Nam meo iudicio longatur: Nec sic cum incolumen Minois Thesea vi dit aliter claudicaret versus, aut fieret singresis. hoc annotare debuisset Beroaldus Ouid. At non Alca- thoe Mineias orgia Virgil. Minotaurus inest Ouid. in Fast. Cinama tum p.c. q.t.d.

Propert. adaptatus.

Beroaldi incuria.

I, Ante stans, P, breuiatur: vt obliqui a stirps: idest nummus. & composita ab hyper: vt hyperbo- reus. Excipito ab hippos composita: hippocamelus. licet per, p, duplex. vnde miror apud Iuuenalem. le- gi ferè ab omnibus: Sollam hipponamque Deam. q versus claudicat: & (vt ait Hermolaus) delumbatur: ideo legas: Solam Hippo accusatiui casus: vt Hip- po Hippus: vt Dido Didus declinetur. Ex hoc non desunt: qui dicant, Fulgentium de ea intellexisse: vbi de Sermonibus ait: Vt est Priapus Hippo Vertum

Styrps.

Aliquorũ error.

Delũbatur.

Iuuenalis emaculat⁹.

Hyppo.

Fulgentiĩ locus.

nus.producito etiam hipocrita ripa, vipa, vipereus, Iphitus, triphillis, Typhon, pipo, pipilo, gryphes, Scipio, Gryphus, Typhis: sipus, vrbs: Riphes, Iphis, Riphei, Phinoe, sipharium, Cipus, stips, stipes stipitis, siparium stipendium tamen breuiauit Sidonius: ergo indifferens est: scripulus, seu scrupulus, & triplex: hæc duo ambigue ponuntur: sic & Cyprus contra Aelium Antonium Ouidius primo Pont. Qui sti pis ære negat. Virgilius: Iphitus, & pelias. Priscianus Zephyros Triphyllidos arua. Lucanus. vii. Rabiem syphonis anhelat. Ouidius in Phil. Accipiter pipat, miluus.g.q.l. Idem. Scipio magne tibi. Lucanus. v. S. p. & subdita siphus. Valer. Flac. ii. Iphinoe nec turba.s.n.q.r. Iuuenalis satyra. viii. Sipario clamosum ageres.u.p.c. tamen aliqui, supario, legunt: alii. Sipharió.

Alii, Antonii defect⁹.

I. Super, Q, breuis est: vt liqueo: liquor, nomen. Excipito, Liquetius, fluuius: a quo fit liquetius liquetia liquetium, liquor liqueris, & liquesco: ab eo tamen liquor, liquidus, ambigue: quod Maturãtius, & Sulpitius omiserunt. Ouidius pri. Pont. Si mea per petuis liquescant pectora. c. aspice in prima Epogra. vbi de, Q, litera fit mentio: & in sexta: vbi de ambiguis. Virgilius. ix. Quales aeriæ Liquetia flumina circum: vbi imperiti grammatistæ, liquentia, legunt: quod & Seruius arguit.

Maturãtii. & Sulpitii incuria. Virgilii a vitio defensus.

I, Ante, R, in dissyllabis longatur, vt virus. i. venenum: viro, pro virtute: syrus, Pherecidis patria: vt legimus in. x. Stra. quod & Homerus σύριν κικλήσκε του ὀρτυγίης ἀϲύπτερεϲ: lira pro sulco: scyros, insula. Demuntur obliqui a vir: lyra. i. cithara, miron, pira, pirus, pirum, syrus, syros: quanquam hæc duo ambigue inueniantur: quiris, tyras, styrax. In plurisyllabis breuiatur: vt pyropus, pyrois, & alia a pyr tamen aliquando longantur composita. Demito, sphirea

na,piſcis,apud Oppianum:irenarcha: quia Græce εἰρήναρχα: & ει in,i,longum vertitur. Viroſus,quando a virus:virulentus:vireſco,quando a viribus veniunt. Si vero viroſus a viro & vireſco a vireo,breuiantur:longato etiam crinius,pthiriaſis,miritenes: pyrites,Pitæus,porſus:ſirius,pro ſidere:ſtiria,tirynthius,pirula,pirata, Cyrene,mirificus,Dyrrachium, piramides,Piramus.'piralis, Sirenes,Cyriacus, Tireſias,piroma,Cirene, Cireneus: ſpiritus,in qua dictione errauit Sedulius,dicens:Cum ſancto ſpiritu gloria.m.p.licet Beda excuſet excuſatum in hoc non admiſerim:a chir,χεὶρ compoſita aliquando breuia,aliquando longa inuenies:vt poetarum vſus eſt:pyrene,pyreneus:hæc duo ambigue: quod alii non adnotarunt. Lucil.ii. Conceptaſq; ſuo ſeruare,& perdere viro. Ouid. Ignara tetigi ſcyria membra manu. Sidon. tamen Apollinaris ait: Vel ſcyrias vacuaſſe colos,vel ſerica fila:qui ab Hermolao Barbaro corrigitur:& quem nō dicit:vt de Cæcilio M. Tullius ad Atticum latinitatis malum auctorem fuiſſe,ſed literas neſciſſe Græcas.quid ſuper hoc ſentiam in. vi. legito Epogra. Iuue. tabulis,ſignisq; Myronis. Iuuēc.pri. Solimiq;,ſyriq.. Ouid. Seu Q uiris haſta fuit. Clau. Et pyrois ruti lans.d.n.p. Virg. viroſaq; pontus Caſtorea.& tunc a virus. Lucil. Venio ad vetulā,atq; viroſam. & tunc a viro:nam viroſæ (Marcello teſte) dicuntur mulieres virorū appetentes,& luxurioſę:ideo ſi inuenies apud Serenum,viroſum,prima breui,a viro,nō à virus, venit. Verrius in Poematis: Hinc creſcunt animi, vireſcit vulnere virtus:& tunc à viribus. ſi vero à vireo,breuiatur. Colu. x. Iam hammi ſponte vireſcunt. Priſcianus: Miritinenq; bonum nardi.c.r.o. Iuuenc.ii. Cirinus proprii c.t.p.f. Polit. in Epigram. Iam iam pthiriaſi ſcaturiente. ſic etiam apud Græcos,& eſt pediculatis morbus, Priſcia. Nec nō pyrites digito.q.s.a.

Sedulii error.

Aliorum incuria.

Sidomus ab Hermolao corrigitur.

Cecili⁹ malesl latinitatis auctor.

Viroſus.

Lucilii loc⁹.

Verrius locus.

Pthiriaſi.

Proper.iii. Inde vbi Piræi capient in.l.p. Sil.xiiii. Repressit Sirius æstus. Mart. T.a.i. pendebat stiria naso. Virg. Mater Cyrene m.q.g.h. Columel.xi. Mutare tuas Cyrenia virgo. Ouid. Chirurgique manum miser timerem. ita legendum est: vt etiam Auantius Veronensis vidit, cum passim legatur: Chirurgicamque. alii legunt: Bhirurgamque. Mar.S.n.p.p. hæc chiragra est.

Ouidius emaculatus.

I, Præcedens, S, longamus: vt visus Chrysis. De mito, Issus, locus (teste Strabone) vbi tamen dicit longari metri causa: Phisadea, Isalces, Isara, Isaurus, siser, Isaura, Isocrates, visurgis, sisimbrim, miser, misereor, & deriuata: vt miserabilis, disertus, cisium, ptisana, ptisanarium, composita a ter, & bis: vt bisulcus, trisulcus: visellus.n.p. apud Horatium: crisis: nisi coniunctio. bisomptysis, hisopum: licet Græci scribant geminato, S, physicus. ambigue: quod alii non viderunt: sic erit physis, à quo venit. Pers. Dum frangam Chrysidos u. Physadea, apud Gallimachum breuiator: quem transferens Politianus ait. V.h.a. ferte vrnas ad Physadeam. sic protulit in eadem traductione Iacobus Crucius. Sil. v. Ante oculos spe laudis Isalces. Lucan. H.u. liquerunt Isaræ qui gurgite ductus. Idem.ii. C.q.r.e. Isapis Isauro. Colum. xi. Iam siser a, Assirioque venit q.s.r. Ouid. De se vocat alter Isauras. Ruffinus: vt vitam insignem laudamus Isocratis artem. sic Lucilius Satyra. v. Si minus delectat: quod ἄτεχνον Isocraticum hoc est. Sido. Tutũ crum, & vachalin, visurgin albin. est autem Phal. versus. Ouidius: Date grata sisimbria myrto. Ausoni. Vel cisio triiugi s.d.i. Horatius: Quid cessas agedum sume hoc ptisanarium orizæ. Martia. Bubalus, atque Bison. Iuuenalis: Et ptysis, & vomicæ p.e.d.c.

Aliorum incuria.

I, Ante, T, breuis est: vt item, iter, lito litas: vnde corrigitur à Seruio Donatus: quod in eo Virgilii di-

Donatus arguitur.

xerit carmine: Iacet ingens littore truncus, littus esse locum ante altare, à litando: cuius correctio mihi nō blanditur: nam posset duplicari. l. in littore: vt in multis aliis: ideo à litando posset dici littus. Demito. Pitholeon, apud Horatium Sat. x trito, vithungus, triticum, triticeus, tritura, Triton, Tytirus, tita titillo, Thitonus, Tithonius, zithus, Ithireus, clitella: nitor, verbum: citus, quando diuisum (teste Seruio commenta. octauo) significat: obliquos à dis, dito, dittor. ditissimus: diteo obliquos à lis litigo, litigium, & à glis glitis obliquos, litium: Italia, Italus: licet ambigue hæc duo: litera: quia duplici, t, scribitur: pytheſche. i. interrogare, si Straboni credimus lib. Georg. ix. Pyton, pitysma, pſicatus, litus, sitis, à sum: scritis, à scio: titis: itur, clitorius, scitus, scitum, clitumnes, Clito: clitis fluuius, apud Sidonium: sithon, sithonia: triton, palus: Tritonius, Tritonia, scito, scitor, sithonis, Pithagoras: Pytho, ciuitas Dithyrambus: Bithinia, Bithinus, pituita: hæc tria ambigue. producito etiam si, m, vel, r, vel, u, prçit: vt mitis, mitigo, rito. ritus, rites, rite, vita. Eximantur, Mytileno, mitilo, Mitella, Britannus, Britannicus, vitullus, vitelius: vitrum, vitreus, britannus: hæc tria ambigue. Britones vero, contra Alexandrum: longatur qui in eodem errore Io. Pastranensem habent municipalem. Anson. Tres numerantur item. Sidon. Iam post Vithungos e.n.b. s. Auso. Zitillata p.q.i.f.f.u. Columel. xi. E.p.p. pocula zythi. Virg. Geor. ii. Cornus, & ityreos taxi curuantur in arcus: quamquam alii aliter legunt. Hora. Hinc muli Capuæ clitellas tempore ponunt. Nunc quia diximus, citum. i. diuisum, longari: non ab re fuerit Nonii Marcelli errorem taxare, dicentis super hoc Virgiliano: Haud procul inde citæ Metium in diuersa quadrigę: ibi citum. i. diuisum interpretādum esse: quo in loco Seruius quo Donatum taxat Mar-

Littus. Seruiū non admitto. Donatus defensus.

Alexandri & Ioā. Pastra. error.

Virgilii locus.

Nonii Marcelli error.

Donati error.

cello adhærentem:ideo exponendum citæ:Ideſt ve loces.ſuper his,dum ſe exercet Pius Baptiſta,fallif: autumans forte Nonium recoguouiſſe illud carmen: vt legatur:Haud procul huic citæ Metium in d.q. nonne omnino Nonius aberraret,quando oſcito in media abſque dubio corripiatur:exin aduertat in eo carmine ſeruium blatterare ſuper dictione Metii:blat teret precor,dum exempla proſequar.Ouidius:cãm litis traiecit in omnes.Vnde miror Feſtum Pomp. dixiſſe,lituum,alite venire,cum breuietur:niſi forte ſit propter literarum mutationem.Ouid.Te maxime Phyton.aliqui tamen legunt,Python. Iuuenal.Q.l. pytiſmate lubricat orbem:vbi varia eſt Neotericorũ opinio.tu ipſe legito Politianum, Domit. Merul. Britan.Aegnatium vbi tamen ait Georgius Valla,Py tiſma,dici a pitis:ideſt pinus:qui erat:cum pytis ha beat primam breuem vt exprimo liquet Theocriti carmine:ſed oĩno legendum Pityliſmate,in noſtris diximus dubitationibus.Ouid.Clitorio quicunq; s.d f.l.Auſo.Qui ſcita Platonis.Virgi.Hinc alibi Clitũ ne greges.Stati.iiii. Th.Etrapidus Cliton.e.q.t.p.l. Ouidius:Tu quoque Sithonios.u.m.p.a.Idẽ. Met. vi.Sithonis accepto q.a.pp.a.ſuper quo carmine in ter me,& Aldum Manutium vtriuſque linguæ repa ratorem eſt diſſenſio:quam in noſtris leges dubita tionibus:& de Sithone diximus in libro de mulieri bus.Tibul.ii.Vbi Delphica Pytho:cuius interpres Cyllenius tã declarat,q̃ non intelligit.Ibi nanq; pu tat accipi,Pytho,pro ſerpente Pythone,cum pro ve be accipiendum ſit.& ne mihi adſcribam, ingenue Iano Parrhaſio acceptum referã:dignum nanq; lau dare eſt per quos profecimus.Mancinellus quoque (vt Cyllennius)errauit in ſuo Verſilogo.Vnde apud Heſiodum mentione fieri Pithonis verbis credide rim:cũ eius interpres Mombritius dicat;Iupiter hũc

Baptiſtæ Pii incuria. Serui᷒ blat terat. Feſtũ pom peiũ miror Lituus Geor.Val. error. Pytis. Aldus Ma. Mulierum opus com poſui. Cyllenii error. Tibulli lo cus. Pytho. Mancinelli error.

capit,inque sacra Pythone manere Iusserat.Horat. Carm.iiii.Seu per audaces noua Dithyrambo.Iuuenalis.Saty.vi.Profectura domo Sicula non mitior aula:vbi interpretes,siculam aulam,exponunt propter Phalaridem,aut propter Dionysium:ego vero de aula Aeoli intelligo.quod si bene rimeris lector,laudabis,& annues.Horatius.Claram Rhodon,aut Mitylenem.Ouidi.in Phil.M.tempore nunc mitilans.Virgil.C.s.c.Graia redimita mitella.De ambiguis in.vi.videto.

Iuue. locus

I,Præ,V,longatur:vt viuo,friuola. Deme,obliquos à nix,niualis.à bis,& ter composita:vt biuius,triuius:Triuia,nomen Dianæ : triuicus.hic nullam exceptionem Antonius fecit Nebrissensis. Virg.Mors autem vellens viuite ait venio.vbi etiam lego. Mors autem vellens viuite ait venio.Iuuenal. iam friuola transfert.Horat.Nisi nos vicina triuici.

Antonii nebrissensis in curia.

Carmē Virgilii dupliciter lego.

¶De,O,in primis syllabis.

O,Præcedens,B,longatur:vt gobio: qui & gobius dicitur:obex,ambigue ponitur. Breuiato autē,obes,obest,soboles,obesus,obelus,obeliscus obolus.Phobetor:& si ob componatur cum dictione a vocali incipiente : & si duplex præit consona:vt globus,scrobis,probo,probrum contra Sulpitium:quod ambiguum est,non autem penitus longatur(vt vult ille)sed naturaliter breuiatur. Hinc demito,Crobialus.n.p.Iuuenalis. Cum sit tibi gobio tantum.Horatius.Cum sit obeso.Ausonius.Pone obelos igitur.p.s.u.Priscianus.Semioboli duplum est.Ouidius.Mortale phobetora vulgus.Martial.Capel.ii.Orbita curua globos.Horat. Opprobrium dignum.l.i.i.Valer.Flac.v.Crobia i latus,&.f.t. t.n.

Sulpitio aduersor.

O,Sequente,C,corripitur,vt iocus,cocyto,procitum idest petitum,teste Pompeio.Deme,lo

custa cocalus, apud Ouid. Metamorpho. vii. & quia græce κώκαλος: Coceius. n. p. ocymum, obliquos à vox vocis. & venientia: vt vocalis: occulo verbum, c. duplici: procerus, ocyor, ocyus, Ochenius. n. p. Ocyroe, ocium, Iocasta, phoca: Phocus. n. p. focus, piscis: Ocheus. n. p. procio, Cocytos, Cocytus: cocytius cotytia tium: Phoce, vrbs: phocea, vrbs: Oceanus, poculū, oco, phocis, ocalee, procedo, procido, proculeo, procindo procumbo, procire: idest prouocare, seu producere: focale, & procuro: ista duo ambigua sunt: Iocundus à Sulpitio excipitur: tamen non hac sub regula persistit: quia scribitur per, u, ante. c, & per, u, ante d. nec venit à ioco: sed à iuuo, ideo constat Isidorum errasse id præcipientem, testatur. A. Gellius. in hoc errore etiam Ioannes Pastranus militat. Iuue. Baptæ. lassare Cocyto: vbi mendum esse crediderim: quia ibi breuiatur, cum Cocytos longetur: ideo cotyto, per, t, legendum putauerim. & nullo pacto admittendus est Geor. Merula: qa pueriliter lapsitas, ait: ibi poni pro Proserpina vbi coleretur: & allegat carmen ei aduersans in Priap. Raptā Cocytos ostreosa Diua in quo carmine post Spondeum Dactylus est Non ne in syllaba discordant. Prę terea Domi nescio quas ibi nugas iterpollet, scribēs: A Cocyto fluuio, eliso, c, breuiari: ergo Politiano assentiens, Cotyto, legendum autumo: quem legito in miscel. capit. x. Horat. Ceceius, Capitoque simul. Vale. Flac. Ochenii dedit ille sonum. Ouid. Meta. ii. Ocyroen non hæc a. c. p. Claud. C. p. frates Iocasta maritos. Virg. Sternunt se corpore phocæ. Ouid. Meta. vi. Et proles tertia Phocus. Auson. L, c. p. tergora fócus. Val. Flac. ii: Præceps equus ochea cōto. Ouid. in Priap. Raptam Cocytos ostreosa diuam t quamquam, cyzicos, aliqui ibi legunt. Virg. Rabiem Cocitia virgo. Varro Attacinus. Cingitur Oceano

Sulpitii error.
Iucundus vnde.
Isidori error.
Io. Pastra. error.
Cotyto.
Iuuenalis emaculatus
Georgii Merulæ error.
Domitius fallitur

Lybico mare fl.n. Ouid. pri. Meta. Actæis phocis ab Aruis. Stat. Ocalee, Medeonque, & confertissima syluis, & apud græcos scribitur. ὠκαλέη.

O, Ante, D, in bisyllabis longatur: vt podex, rodo, rodis nodus. Demantur, modus modo, odor: Rhoddos, vrbs, Rhodos: idest rosa. In plurisyllabis corripitur vt odium. Demito, Clodius, Clodia, rodro, proderim, prodesse, produco, prodigno, prodigo, prodigus, ga gum, prodigitas, Dodona, Dodoneus, zodiacus. Quia, vt diximus rodo rodis longari non te moueat Prudentius in Amart. Aut populata rodit geminantia germina bro chus nam aut errat, aut mendosus est. nam legerem fodit, nō rodit. Horat. Nec Deus intersit, nisi dignus vindice nodus: quæ dictio, vt diuerticulum faciam, admonet. legitur nanque apud Terentium: Nodum in syrpo quę: scio quid referant interpretes. hoc adagium & Plautinus Messenio in Meneh. & Ausonius in Epist. ternarii numeri ad Symachum tetigerunt. & Ennius: Quærunt in syrpo soliti quid dicere nodū. sic Hyeronimus ad pammachium. Nos autem omissa omnium opinione, alium eruemus sensum. qui si penitus non admittetur, ab aliquibus saltem non damnabitur: Nodum ergo in syrpo quære, in intelligo duram in ænigmate. nam Pāphilus ait: Quęri nodū in syrpo. i. durum quoddam in ænigmate. i. rem, inquit Pāphilus, faciliorem, cum sit facilis, quæritas tāquam nodum in nodo syrpo: cum syrpus ænigma ex omni parte haud intellegatur. & vt id comprobetur. A. Gellii verba ponam, lib. xii. cap. vi. Aenigmata, quæ Græci dicunt, aliqui è nostri veteribus scyrpos appellarunt. si cui hic placebit sensus. Quintianum primum sciat inuentorem. Non desunt tamen, qui Gellium mendosum referant, legentes, griphos, non syrpos, legas, est à verbo syrpare: idest implica

Prudētius, aut errat. aut mendosus.

Terentii locus.

Pauli loc⁹, & Auson.

Syllus.

A. Gellii locus.

Syrpare.

Griphi. re.si griphos,est:qa γρῖφος rete dicitur,& sermo per plexus Græcis. Virg.in Cul.Laurus i.ph.decus exur gens Rhododaphne.Iuuenal. Prodiga non sentit p. f.c. Auson. Nec Dodonei cessat tinnitus aheni. hic obiter quid vasa sint Dodonea ahena declarabo. nã pelues circa Iouis fani parietes ita positas scribunt Græci: vt siquis vnam leui tactus tangeret, omnes machinata complosione longum tinnirent. Auson.il lo in loco,inquit,quotidiano Solis ortu radiis conta ctas crepare. Vnde etiam Prouerbium in loquaces est:Ille est Dodoneus lebes.alii dicunt(teste Menan dro) lebetem quendam fuisse æneum supra colum nam in sublimi positum, & puerum æneum fabrefa ctum in alta cominus colũna constitutum,flagellum tenentem æneum:qui flante vento lebetem percute ret:& ita locus ille diu resonabat,alii referunt fuisse ænea vasa:quæ magna aliquid negocii facturi consu lerent Heroes:& percutiendo vox exiliret e tinnitu: qua quid acturi essent,datis seriatim incussibus,intel legebant:ex quo non desunt aliqui dicentes in. iii. Aeneid.Helenum Dodoneos lebetas Aeneæ dedis se:tanquam fatidicos in repercussu:quo crederem,si vel semel Aeneas lebetes consuleret: quod in toto Virgilio nusquam est:sed latius in nostris dubitatio nibus differemus.Lucil.v.Nequitia occupat hoc,pe tulantia prodigitasque.Auson. Quodque.s.t.side ra zodiaci.

Ausonii lo cus.

Dodoneæ pelues.

Prouerbiũ i loquaces.

Puer æne

Ex Virgi lio.

O,Veniente post,F,breuis est:vt stropha,ofel la,Ophiucus. Demito,tophus,scropha,pso phis,offa:licet positio sit:profecto,proficio:profu gio ab aliquibus excipitur:sed omnino breuiatur,te ste Aul.Gel.lib.ii.cap.xiii.proficiscor,profundo,hęc duo ambigue ponuntur. Mart.Iam stropha talis erit. Virgilius.Et tophus scaber,&.n.e.c.Germ.Cæs.Me dium cingens Ophiucũ Iuue.Eadem scropha fœcun

Aliquorũ error.

dior alba Ouid. Metamorpho. v. Vſque ſub Orcho meno, pſohphidaque c. q. Et qui diximus, profugio, longari aliquorum ſententia, exemplo comprobabimus, omnino breuiari. Manil. Qui Babyloniacas ſub merſa profugit in vndas Iuuena. Profectura domos s. n. m. a vbi deceptus Georgius Valla legendū eſſe, Præfectura autumat: eo q eſſet barbariſmus. Ego vero poni ambigue in vi. ſcribam. Robertus Gaguinus tamen allegauit carmen Silii. lib. v. ſuper hac dictione: Hinc profectus equo poſt quam inter prælia notam: ſed illud carmen in noſtro codice ita legitur: Hinc prouectus equo, non autem, profectus: vt male allegauit ille, alioqui bonus literator.

Georgius Valla fallitur.

Robertus male allegat.

Silius defenſus

O, Ante, G, longatur: vt cogo: Troglios, inſula, ſi Hermolao credimus. Demito, Bogus. u. p. rogo rogas: Phlogis. n. p. vogeſus rogito, rogus, toga, togatus, logos: Plogius. n. p. Progne ambiguū inueniri in. vi. dicemus Epographia Sil. iiii. Contra læta Bogus tyrio c. o. r. Martia. lib. xi. Pulchrior eſt Chione: ſed Phlogis vlcus habet. Lucan. caſtraque, quæ vogeſi curuam s. a. r. Valer. Flac. v. Aut Olicum, Phlogiumque. d. s.

O, Super, L, breuis eſt: vt ſtola, Coloſſus, oleo, ſcola non autem longatur: vt vult Franciſcus Niger. Demantur, bola, dolium; nolo nolis nolit, nolumus, nolimus: Colus: ciuitatis: colo las Bolanus n. p. molior moliris olim: moles, nomen mollmen, obliqui à Sol ſolus la lum, ſolarium, ſolers: Soles in numero plurali: prolixus, ſolennis ſolor, ſolertia, ſolamē, ſolatiū, molyops ꝑles, ꝑletarius, boletus, Polētinus colyphia, Nola, Tmolus, ſtolo, colyābus, loligo, olea ros, olenus, olenius, colyrium, colina, cole us Spoletū, ſpoletinus, moly: Folia. n. p. ꝑluo ꝑlon go, ꝑlato, ꝑloquor ꝑlogus, ꝑlabro, Pollydemꝰ Pollydamāteꝰ, pollypus: licet poſitio ſit metri cā: tn̄ aliq

Franciſci error.

Aliorum iniuria.
Io. Pastra. error.
Pauli locus
Colossenses qui.
Ouidi. defensus.
Virgilii locus.
Diomedi aduersor.
Oleo cum ablatiuo.
Iuuenalis locus

dicunt aliquando Græcos, o, in, u, permutare: & tunc longari: vt apud Oppi. lib. primo πουλίποδες σχολιοῖς κόρδυλος ἠδ' ἁλιεῦσι sic κόλεον κούλεον. Home. Ilia. pri. ἄψ δ' ἐς κουλεον ὥςτε μέγα ξίφος οὐδ' ἀπίθισε Dolon, indifferens. sic & Polycletus: quod alii minime viderunt Tibul. Et stola longa pedes. non autem longatur: vt inerudite dicit Ioan. Pastranus. Stat. pri. Sil. Q. s. i. m. geminata Colosso. & obiter scias: Diuum Paulum vastissimum eloquentiæ pelagus sæpius ad Colossenses scribere: qui sunt Rhodienses, à Colosso solis suo. Ouidius. Et olentes sulphure thedæ. Hinc tueri Nasonem à Diomede veritas cogit. ait nanque Diomedes vitiose dictum ab Ouidio: Olentia sulphure: quòd sulphura dicere debuisset. & apud Virgilium: Redolentque thymo fragrantia mella: q thymo, non ab oleo regatur: sed à fragrantia'. esto grammatice. excuses Propertianum hoc: Cur nardo flammæ non oluere meæ. Virgil. Castrumq́. innuī, Bolamque, Coramque. Auso. Cui dolla sedes. Iuue. Aut pastor fuit, aut aliud, quod dicere nolo sic obiter quid sit, quod Iuuenalis nolit dicere, cum interpretes allucinentur, declarabo. Ergo primi erimus, q quod nolit poeta effari patefaciemus. arguit enim Romanos sanguinis nobilitate tumidos, dicens. Quisquis maiorum fuerit, aut pastor fuit, propter Romulum: aut aliud, quod dicere nolo, propter Romuli nutricem, quæ fuit prostibularis meretrix, & Lupa. Ideo quòd Romani sint ex Lupa genitrice orti, ac educati poeta negat dicere: & vt Quintiani doctis aduletur opinio, apponam Ausonii epigramma quoddam in diuitem mœcho genitum. Quidam superbus opibus, & fastu tumens: Tanrumque verbis nobilis spernit vigentis clara secli nomina, Antiqua captans stemmata: Marte Remumq;, & conditorem Romulum Primos parentes nuncupans. Hos ille se

rum veste

rum veste contegi iubet. Hos celat argento graui: Ceris inufens ianuarum limina; Et atriorum pegmata. Credo quod illi nec pater certus fuit: & mater est vere Lupa. Ecce quantum Ausonii verba Iuuenali concordent. Ita flores inseram: vt aliquo nullos afficiam fastidio. Auson. Grato schola nomine dicta. Manil. v. Et colare vagos. i. r. a. Stat. Theb. vii. Qui colon densamque iugis æ. i. Ouid. Moly vocant superi. Sta. syl. ii. Seu Polentinos mersisset. f. s. Iuuen. Comedunt colyphia paucæ. Ennius Annal. iii. Proletarius publicus excubiis, ferroque. Est autem versus Hexameter spondaicus. Virgil. Nola iugo, si Aul. Gellio credimus. Sil. xii. Campo Nola sedet. c. c. i. o. vnde errauit Prudentius, dicens: Iamque Nolanus ager: quia omnino Nola longatur. Sil. xiiii. Transfert citus agmina Nolam. Martia. ii. Mollem debilitate Choliambum. Virgili. iii. Olearon, niueamque Paron. u. q. d. Stat. Theb. iiii. Olenos Ioniis. c. f. h. p. Ouid. x. Metamor. Olenus esse nocens. Horat. Sat. v. H. o. e. nigra meis collyria lippus, Martial. Spectasses Cato coleó seuere. Persi. Ne mihi Pollydamas. alii, Pulydamas, legunt. Oui. Deprehensam Pollypus hastam. Mart. v. Spoletina data est. Ouid. Moly vocant superi. n. e. t. vbi falso, Tmoli, legit Tortellius. Horat. Ariminensem foliam. est autem dimetrum Iambicum: vbi, semso, spondeus est. Prudentius errat. Tortellius falsus.

O, Veniente post, M, longatur: vt como comis, comis comis, cominus: pomilio, apud Martialem. Demito, Gomorra, Gomorreus, chromis, homole: Promulus. n. p: tomacula, momordi, Bromius, Tomyris, nomas, Bromus, Dromas, dromo, dromos, homilia, homo: Tomorus, mons, omitto: homerus, domus, tomos, tomita. & alia a tome: idest incido, comedo, dominus, domina, coma comæ, comes comitis, comitor, comata, comare, vomo, co-

Aliorum incuria.

moetes,vomitus,stomachus,omasum,glomus, glomero,domo domas,como comas vomica:hoc nomen ambiguum:quod alii omiserunt. Mart. Capel. pri. Comere vernificis.f.l.s. Ouidi. Art.iii. Comibus est oculis.a.a. Prudent.in Psich. Sodomæ,Gomorræ,quas fouebat aduena:vbi post Anapæstum Iambus sequitur. Virgil.xi. Demophoonta,Chrominq;. Idem.vii. Descendunt Centauri Homolen,otrynq; niualem. Idem: Dioxippum, Promulumque. Iuuena. Diuina tomacula porcæ. Oui. Nyctileum, Bromium que vocant. Tibul.iiii.N.q. Regna vago Tomyris finiuit Araxe. Sil.v. E.m.q.m. Caramasque, Nomasq;. Ouid.xii. Meta. Ceneus,Syphelumque,Bromumq;. Idem.iii. Metamorpho. Et Dromas & Canaces.s.q. Interpres. Strab.vii. Aut Tomori incuriam cædem per membra cruentam. Horat. Et præsens in tempus omittat. vnde & Priscia.ii.ait: Omitto dicimus pro ommitto.ex quo falli Baptistam Pium Pylades in Comment. Plauti asseuerat:quod Pius dixerit:Ommitto scribi duplici,m,mox Horatii carmen inducat: Aut spem deponas,aut partem illusus ommittas: sed Pylades falso corrigit.nam Pius inquit.Omitto per,m,duplex scribi,sed mitto simplici dici.quod approbat illo carmine Horatiano,in quo breuiatur. Iuuenalis. Comedunt colyphia panca:licet comessatio longetur:quia à con & mensa venit,non autem a comessetvt docuit. Seruius,refragrante structu cainœnali.vel(vt F. Pompeius ait)a κώμας.i.vicus.nam in vicis fiebant conuictus. Lucanus. Tori prælate comatæ. Virgil.c.i.u.e.nec fera comantem.alia exempla repertu facillima sunt.

Baptista Pius defenditur.

Pylades fallitur.

Commessatio vnde.

Seruii error

O,Præ,N, breuiatur : vt onager. Demuntur, Phōascus,Ionas,tonum,tonites,zona,nonus, nona ponus,Nonæ,Monychus. & si,c,d,r,vel,p, præit,o : vt Conopeum,conor,donum,pono:po-

ne,aduerbium:pronus.hinc excipito,conon,pronepos,proneptis, pnepsum: Donysa:Don⁹.n.p.Martial.Dum tener,est,onager.s.q.l.m.phonascus:quia Græci φώνασκον. vnde sidonius ab Hermolao arguitur,dicens:Psalmorum modulator,& phonascus.vnde constat sidonium literarum græcarum non fuisse studiosum,etiam si Rhythmos comicos,& Menandri fabulas in manibus habuisse prædicet.Sidonius. Complesti Tonam,resonant.d.o.m.Priscia.In Pon. Cui tono interius modico.p.i.g.Idem:Atque gradu medio Thonites exit,& intrat.Virgil.Quæ zona niualis.Ouidi.Nona dies aderat.q.t.i.c.Idem.ii.Fasto. Quærebam Nonas.f.f.n.r.Sat.ii.The.Pallada monichis,cui.n.a.p.u.Iuuenalis:Iaculetur Monychus ornos.Idem:Vt testudineo tibi Lentule Conopeo.nec venit a Canopo:ideſt Aegypto,vt falso dicit Papias sed a κώνωψ : ideſt culex,nam ad arcendos culices aptum est,Catullus.Idem me ille Conon.c.m.u.cuius nominis,cum memini,offertur illud Maronis: In medio duo signa Conon,& quis fuit alter,Descripsit radio totum qui gentibus orbem.vbi ait seruius,Virgilium intellexisse de Ptolemæo,cum Claudius Ptolemæus multis post Virgilium annis floruit:sed intelligas de Conone Samio nobile mathematico:qui tempore Ptolemæi regis fuit.Sed latius in nostris dubitationibus differam.Vale.Flac.iii.Tonsas,auroq; Pronefon. Pers.Patruelis nulla proneptis.Vir.Virideq; Donysam.Lucret.At cum membra donas.p.f.f.

Sidonius Græcorum non studiosus. Sidon ab Hermolao arguitur. Papiæ error. Canopeũ

Seruii error Virgi.loc⁹. Ptolome⁹. Conon samius.

O ;Super,P,breuiationi inhæret:vt tropi,tropicus,propitius:quia a prope:q̃q̃ inuenio aliqñ longum:sed est;qa aliter non potest poni,nisi cõtra natura longetur pro.propago in homine etiã breuiatur,non autem est cõmunis:vt vult Nicol.Ferretus:sed est propter differentiam:vt dicemus inferius:posita etiã Probi regula. Demum sopio,sopit⁹,

Nicolaum Ferretũ nõ admitto.

Dropax:propagorin vite: propago, verbum: quod ambigue ponitur:populus,pro arbore:tophus,scrophа:psophis,propugno,propalo,propello,propono. Opys,nympha: popisma,positione: quod non aduertit Sulpitius.sic & opperior,opportunus,stlopus,propino poples,hæc duo ambigue contra Aelium Antonium: qui poples solum longari præcipit. producito etiam si,c,præit,o:vt scopa scopæ,copia. Demitto scopus,scopulus: scopas.n.p.copas,cophinus. Sulpitius, & Pylades dicunt,Opilio,longum esse,quod breuiatur,si Seruio credimus:vt legatur: Venit & Vpilio,non Opilio. tamen in.ii.videto Epogra.vbi de diphth.oppidum,per duplex.p,longatur,cum ab opere veniat,testibus Festo,& Pomponio iurisconsulto. Virgilius. Quantaq; nos tropicose.p.i.c.Idem.vi.Vobis Romana propago. Licinius:Custodes ouium,tenereq; propaginis agnum. & sic legito apud Gellium hoc carmen lib.xix.ca.ix. non autem:vt in Codicibus Inuenies scriptitatum. Ausonius.Leuas tibi Dropace causa est. non autem breuiatur:vt Antonius Nebrissensis decipitur.Virgil. Georgi.ii.S.t.o.melius,propagine vitis.&(vt dixi) Nicolaus Ferretus communem tenet in vtroque significato:cum debeat discrimen annotare.Super hoc regulam Probi obiiciam,dicentis:Alia esse nomina, quæ in vno intellectu,per casus naturam vertunt:vt in nominatiuo:Vobis Romana propago.at in ablatiuo longum esse:vt Melius propagine vitis. an tibi placeat:susque,deq; facio. Claud.Si propagandi rueтant:pro limite Regni. Aliqui etiam breuiant. vt in vi.legere poteris. Ausonius. Aut de fronde loquens cur dicat populea frons.hic Ausonium explico. quæritille: cur cum ait de fronde,dicat in nominatiuo frons,cum mellis dicatur,frondis,teste Seruio.vnde ait Serenus:Prodest præterea cū Bacco persica fron-

Sulpitii incuria.
Aelii Antonii incuria.
Sulpitii, Pyladisq; error.
Oppidum. vnde.
Licinius emaculatus.
Anto. Nebriss.fallit.
Probi sta.
Ausonii locus.
Frós frōdis

dis. Virgil. xi. V.l. superis in sedibus Operim. Pers. Nec stlopo tumidas. hinc aduerte aliquorum errorem scribentium per, c, sclopum: cum per, t, scribi Priscianus, & Martia. Capella testentur. Mart. pri. In pretio Scopas testatur p.f. Pers. geminos horoscope Varro. Ouid. in Priap. Non me Praxiteles, scopasue fecit. Iuuenal. fœno, cophinoque relictis.

Aliquorū error.

Stlopus per t, non p, c.

O, Ante, Q, breuis est: vt loquutio, loquutus, coquus, quoque, coniunctio. Demito compositã: vt quoq;, ablatiuus, proquiro, quoquo. Probus: Nocet esse loquutum. vnde Antonius Ruffus, qui de ortographia scribit, per, q, non per, c, scribi volebat. nam (vt dixi) Q, secundū aliquos, non est aliud, quàm, c, &, u.

Locutio per, q.

Q, nil aliud, quæ, c, &, u.

O, Præcedens, R, corripitur: vt soror, sororius: icoria, apud Virgilium in Ciri. Demito, Chorus, ventus: Cloreus, oritæ, Dorion, choreus, Chorytus, cloro, Cloris, Doris, doricus, corycus, Corytium, Corytus, noris notim norit, mori moris morit, moram, morus, morum, noricus, coram, Orythus, fora. foracte, forax: storax, apud Virg. in Ciri: Orithia, obliquos a mos moris, morosus, sa, sum, & venientia a mos moris: vt morigeratus: obliquos ab os oris oro, oras, orator, oratio, hora horæ, ora oræ, thorax, morio: Phoreus. n. p. Voraptus, n, p. horum, forex: Orion, corallium, hæc duo indifferenter. quod non adnotarunt Sulpi. Maturantius. & Anto. Io, q, Pastranus. Producito etiam, cum præit, l, aut, r, vt lorum, lorica, loripes, roris. Ouidi. ix. Metamorphose. Non esse sororia possent. & inibi Varini (quem falso Guarinum indocti appellant licet ita seipse appellauerit) error notandus est, & imperitorum: qui dicunt: Sororium, substãtiue reperiri, cum semper adiectiuum sit Phineus Marcidus condolet: q suum ec sorem patefaciam. Iuuenal. Atque abeas choro sem

Aliquorū incuria.

Varini, & imperitorum error.

Sororius.

per.t.e.a. Virgil. xii. Clôreaque ſybarimque. Priſcia. Oritas, Aribaſque ſimul. l. q. a. Lucanus. vi. Theleoſque, & Dorion ira. in quo carmine Lucani hallucinationem Hermolaus Barbarus dicit: eo q Dorion dixerit: cum, Dorion, legendum ſit melius ipſum legito in caſtiga. Plinius lib. iiii. cap. xi. Sidonius: Pugnaſtis pariter francis qua cloropatentes. Iuuenalis: Et clorida nullo Cultam palliolo. vbi falſo legitur, Dorida. quę nam ſit Cloris, aſpicito. Ouid. in Annalibus nos plura in noſtris dubitationibus differemus. Virgil. xi. Cybelle Choreus olimque ſacerdos. Ouid. v. Triſt. Eſt nemo, qui non Coryton, & arcum. aliqui tamen legunt, Goryton. Virgil. Doris amara ſuam. n. i. u. Idem: Et Dorica caſtra. Ouid. pri. Metam. Corycidas nymphas. e. n. m. a. Virgil. x. Corytique leues humeris. ſi vero erit. n. p. breuiatur. Ouid. Quaque pater Coryti parua tumulatus harena. Idem. xiiii. Metamor. Quod Noticus excoquit ignis. Virgil. x. Incluſum buxo, aut Orythia therebinto. Iuuenal. Aut vltima ſoræ. Virgil. Hi ſoractis habent. Sorax idem eſt, quod Soracte, ſi Porphirioni credimus. Oui. Magnę ſoror Orythiæ. Mart. Sed non moroſa ludere Parce ſiti. Idem. viii. Morio dictus eris. u. m. e. Vale. Flac. iii. Phoreaq; Olenidem. Idem: Sancte mihi Vorapte pater. Seren. Si prægnans artus captiui ſoricis edit. Iuuena. Loripedem rectus derideat. æ. a.

Lucanus al lucinatur. Iuue. locus Cloris. Sorax.

O, Super, S, longatur: vt roſidus, à rore: oſi, apud Perſium. & vnam eſſe dictionem aliqui referūt: Moſes, Hebræus, oſor. Demuntur, alter Moſes, Moſa, roſa, proſopon. Oſinius, proſeuca, moſella, doſis, Coſę, poſui, Proſymma: Oſiris, non autem longatur: vt vult Fräciſcus niger coſyra, hoc nomen ambigue ſic & Proſerpina. quod nō videre, qui ante me ſcripſerunt. Egnatius primo: Roſida noctiuagis aſtris labentibus Phæbe. Iuuenal. T. a. q. volumine Moſes.

Oſi, vna tā tum dictio. Fran. Nigri error. Aliorū defenſus.

Auson.l.p p.q.u.tu mitis, & osor. emaculabis Ausonium ideo quia in Codicibus legitur: Tumidis, & osor. sil. xv. Decidit ense Mosæ q p.t. sidon Rhenus, A, ar, Rhodanus, Mosa matrona sequana ledus. Mart. Turba prosopon amat. Virg. x. aduectus Osinins oris. Iuuena. Et quæ te quæro proseuca. quod nomen non diffusile inuenies, nec passim: Auson. f. l. tecto rumore mosellæ. Virgil. x. Quique vrbem liquere Cosas. Stat. Th. pri. Hinc celsæ Iunonia templa Prosymnæ. Tibul. P, a, m, solerti fecit Osiri. — Auso. emaculatus. Proseuca.

O, Præcedens, T, corripimus: vt Notus, ventus, nothus: idest spurius, apud Phædram Ouidianam pote, aduerbium: botulus quotus ta tum, non autem longatur: vt male sensit Franciscus Niger. De mito, plotus, à quo Plautus, notus ta tum, notesco, notifico notum, notu lotos, & composita: vt lotophagus, othos, soteria, obliquos à dos dotis, & cos cottis, doto dotas, dotion, sorades, totus ta tum, lotum fotus, votum, motus, & tandem omnia supina bisyllaba. Gothus, quotidie, hęc duo ambigue: quod ab aliis. omissum est. sulpitius autem putat, quando breuiatur, vt apud Martialem, figurate, poni. ego vero naturalius breuiari edoceo. nam si Quintiliano credimus, dicitur: quasi quota, & die, & quotus primam corripit syllabam. producito etiam si bina præit consona: vt scotus, scotia apud sidonium: Clotho. hinc tolito, crotalum, Croton, proteron, crotopus, proteruus. a sulpitio Protogenes, & Prototomus accipiuntur. ego vero semper longari inuenio. de dictione protos, vide in. ii. Epogra. vbi de compositione fit mētio. Mart. in Apo. Qui venit botulus medio t.t.s. Virgil. Fama sup æthera notus. ex hoc aduerte cede Mācinellum lapsitasse in hoc Horatiano: Illam scogit amor Nothi est autē carmē Glyconicū: vbi Nothi, genitiu[9] est nois ꝑprii & ille, noti idest cogniti in — Fran. Nigri error. Aliorum incuria. Sulpitii error. Quotidie vnde. Sulpiti[9] fallitur. Mancinelli error. Horatii locus.

terpretatur, contra structum syllabarium, Ouid. Et aquatica lotos. Idem. ii. Remed. Illo lotophagus idest. f. i. a. Mart. Nam quoties surgis soteria p. a. Pallad. xlii. Dotat & ignotum c. a. d. Lucan. vi. teleosq; & Dotion ita. & sic Lucanus ponere debuerat, vt superius diximus. Mart. vi. Periclitatur capite Sotades noster. vbi, te so, Iambus est. sic apud Terentianum inuenies. Ouid. Cymbala cum crotalis. p. a. d. Idem: Et in hospita tecta Crotonis. Stat. pri. Th. Tecta aut opulenta Crotopi Iuuen. Protogenes aliquis. u. d. a. e. Colu. xi. Et iam protonomos. t. d. c.

V, Super, V, breuis est: vt Ouidius, ouis, in nominatiuo pro pecude, voueo. Demito, voui, præteritum, & ab eo venientia: vt voueram, vouerim, vouero, vouissem, vouisse, & noui. similiter ouum, prouincia, prouidus, prouoco, prouoluo, prouenio, & alia similia composita. Mart. Quinte Caledonios Ouidi. visure Britannos. Iuuena. Tu vitrix prouincia ploras.

¶De, V, in primis syllabis. Cap. v.

V, Ante B, curtatur: vt iubar, lubricus, lubrico, & si muta, & liquida sequentibus longari possent, sed natura breuiantur. Demito, subula, subulo, glubo, iubilũ: tuber generis neutri: suber, vber, vbertas, pubet, pubertas, pubes rubigus, rubigo, ambigue ponitur. producito etiã si, b, vel, n, præit: vt bubo, nubo, bubastis. demito, bubulcus, & hęc composita, innuba, pronuba. Mart. Q. t. i. r. subula sicca rapi. Auson. Lucilli vatis subulo, pullo, premo. & sic legitur in omnibus Codicibus: tamen legerem subulo pullipremo: quasi præmens pullos. i. pueros, Ausonius: Deglubit, feliat m. p. u. c. Sil. xiiii. E. l. s. audiuit iubila Cyclops. Iuuena. Post hunc raduntur tubera. si ver si vero masc. gen. breuiatur. Mart. N. t. d. tuberes, & apirina r. Pers. Et grandi subere coctum Ru

Ausonii locus.

Tubera.

Tuberes

bigo tantum longari scribit Sulpitius, quia apud Martialem legitur: Nimiaque erugine, non rubigine. immo poni ambigue in. vi. referam.

Sulpit.[?] falli tur.

V, Super, C, longatur: vt tucetum, fucor: fucus, tamen inuenio ambigue poni, quod alii ante me minime annotarunt. Deme, lucrum, lucellum, Lucumo, sucerda, lucernu, obliquos a dux ducis, duco ducas, vnde educo, ducentum Lucrinus, lucrum, hæc duo indifferentia: sic & luceres: quo alii minime viderunt. Corripito quoque si, c, præit, vel, n, vel, r, vt nucis, cucuma, crucis. hinc demito Nuceria, cucurio cucubo, bruchus. Horat. in Epod. Stercore fucatus crocodilli iambe subando. Auson. famii Lucumonis acumen Lucil. xxx. Hic in stercore humi sa bulisque fimo atque sucerdis. Virgil. Quos educat Vfens. Martia. Extruxit cucumam. fecit Otacilius Sil. viii. Illic Nuceria, & Gaurus n.a. Ouid. Cucurire solet gallus. Idem: N.l. cucubat in tenebrjs Prudent. in Amart. Gemmantia germina bruchus.

Aliorum incuria.

Aliorum incuria.

V, Præ, D, longatione gaudet: vt trudos: cudo, non autem breuiatur: vt præcipit Franciscus Niger. Demuntunr, tuders, rudis, studeo, studium, rudimētum, rudio, ruder, tudiæ: rudis, virga: rudiuus: sudes, pro stipite: pudet: pudor, pudicus, pudicitia: rudo, ambigue: sic a tudi in preterito composita: vt in vi. leges. Virgil. Detrudunt naues scopulo, l.i.t. vnde miror legi. v. Aenei. Ferratasque trudes, & a, c.c. legito: Ferratasque sudes. & ibidem Christophori Lādini errorem scias, trudes, à trudo trudis legentis. ex quo etiam male allegauit Philippus Beroaldus Commentario in Apul. ii. Sil. iiii. cello de colle tudentem. Ouidius pri. Articu. Tale rudimentum t.n.s. n.d. Virgil. Fremituque virum, studiisque fauentum, delirat Vgutio ille inter triuiales ineruditus, dicens, sudet, in prima longari, Auson. Vnde Rudinus ait

Fran. Nigri error.

Virgi. emaculatus.

Christofori Landini error.

Philip. Beroaldus male allegat.

Vgutionis error.

Ausonii locus. d.d.a.c.& scito ibi Ausonium intelligere de Ennio, qui fuit ex Rudiis Iuuena. Accepta rude cæpisset u. u.Virgil. Agitur sudibus ue præustis, Ouid. Lis est cum forma magna pudicitiæ.

Alii omittunt. V,Post,F, longatur: vt Vfens. Demito, rufæ. Virgil. Inmare coditur Vfens. Idem: Quique rufas,botulumque t.a.a.c. alii hoc omiserunt.

Mugil. Mugilus. V,Subsequente,G,producitur:vt mugil, vel mugilis. vtroque enim modo in nominatiuo dicitur mugio. Demantur,rugio,tugurium: & si,p, vel,i, vel,f. præit:vt pugil: quanquam Prudentius longat: in vi.legito:iugum,fugio.Demito hinc pugio,iuger: iugis:idest perpetuus,& iugiter: fugi præteritum, & ab eius præterito venientia: vt fugeram,fugissem,fugero,fugerim,fugisse pugilar, hoc nomen ambigue. quod non vidit Sulpitius cum aliis,sic iugulans,& bu-

Sulpitii & aliorum incuria. glossa. Ouid. in Phil. T.f.rancant. rugiuntque leones. Virg. Pauperis & tuguri congestum c.c. sidon. sparta teraneo pugilem cum gymnade pinguem. Mart. in Apo. pugio quem curius f.o.u. Tibul. pri. Iugera magna soli. Ausoni. Iugiter acciri celebranda a.f.u.ex quo liquet Sedulium errori obnoxium,dicentem: Hoc iugibus votis,hoc nocte,dieque precemur.

Sedulii error, vel emaculatio. Prudentius excusatur. ergo melius legas Iugibus hoc votis sed quia diximus pugil,breuiari,non mireris Prudent. in. ii. contra symac.dixisse: Vnctis pugilibus miles,pugnabat Ethruscus.nam aliter non posset stare in hexametro. Licet aliqnando vti figura,cum vna dictio sit inidonea,vt versui interseratur: sed raro. & hoc Quintilianus,nisi in pulsus,haud fecerit.

V,Super, L,corripitur: vt culex. Demantur Pulidamas, vligorbulimeő,thule,Iulius,Iulianus: Pullulo,licet positione,apud Columel.Dulichius. culus,culeus,puleium:pulex,hoc nomen indifferẽs: sic & vlulo.Producito etiam si, g,vel f,vel,m,præit,

u,vt fuligo,gulio,mulus. Hinc demitto gula,mulier, muliebris. fulica ab aliquibus,& vix ab omnibus demitur.& ab aliqbus coætaneis meis corripitur.quod etiam Virgilius in Georgi.facit,ego vero quid sentio proferam. nam cum à fulgine veniat,fulicam,in prima elongari posse dicerem,nixus vel Furii Antiatis carmine:vt ex Aulo Gellio nouimus,dicentis:Vt fulica leuis volitat super æthera classis. & sic ledes apud Gellium,lib.xviii.cap.xi.adito codicem Gellii, vbi non ita legi videris. alii tamen legunt. Vt fuligo leuis. sed id absque scrupulo legeretur,nisi primam dictionem ab omnibus approbari viderem si placebit lector, poteris potius cum Virgilio errare, quàm mecum bene loqui. Martialis: Accipe facundi Culicem.est enim Maronis opus,in quo pastorem mordens Culex interficitur.non autem ibi pro pastore Culex ponitur:vt inerudite Iunianus scribit.super hoc Angelus non tacuit Politianus.nos in nostris dubitationibus plura.Priscianus:Bulimeon pariter.p.l. c.Claudi.Pictonum sanguine Thule.& dicitur etiam Thyle. nam,y,aliquando in,u,mutatur.Nec audiendus est Tortellius,dicens:Tilen,dici à τήλοθεν. idest longe. quod si ita esset,Tele, diceretur. quod nusquam inuenies.Virgilius Georgicorum secũdo: Dulcique vligine læta. Aliqui tamen ambigue reperiri scribunt.Virgilius: Dulichias vexasse rates. Iuuenalis sat.Non vnus serpens,non culeus vnus.seren.Pulejumue potens.u.s.a.l.

Fulica vnde
Carmen ex Gellio emaculatum.

Culex Maronianus.
Iuniani error.

Tortellii error.

Sumo simplici,m,scribitur.

V,Antecedens, M, longatur: vt iumentum sumo is per,m,simplex: non,summo dicas per, m,duplex. Excipiuntur, Rumex, Rumulus: Rumus,nomen proprium: rumis: idest mamma:vnde irrumo.quod verbum Georgius Merula,à rima,i,in u,mutata dicit.cur id dicat,ipse viderit fumus,crumena hum?,humilis,humerus & si prçit,c,n,vel,t,vt,cu

Geor. Merula nõ admittitur.

Iumentum vnde.

Sulpiti⁹ defensus.

Nestoris in curia.

Aliquorũ error.

Romulus.

Rumis.

Romulus

Roma.

mulus,Numantia,tumulus. hinc tollito,Cume,Cumanus,numen,numus. Iuuenalis. Sed iumenta vocant. l.s.i.e.e.& non deduci a iuuo,vt vult. Sulpitius:sed a iugando,vt Varro,& Marcellus testantur,Nestor scribit.sed & Sulpitius Columellæ,& Lactantii auctoritate nititur.Lucil.Tum spara,tum rumices.p.t.p.& quia dixi,Rumulum,& Rumen,breuiari:scito Rumulum:idest Romulum:& Rumen:idest Remum dictos Ethruscis vocabulis,ab euentu:vt ait Sempronius in Italiæ diuisione:eo quòd mammam suggerent lupæ. vnde non immerito,Remus,breuiatur,nomen proprium.Romulus ideo longatur:quia à Roma,non autem a Romulo Roma dicta est: vt ait ille. Et scias etiam Romum quendam regnasse apud Celtas,Manæthone Aegyptio teste.Iuuenal. Quis enim te deficiente crumena.Idem:Quod sedem ponere Cumis Destinet.

Priscianum non teneo.

Iũior vnde.

Iunices.

Maturanti⁹ fallitur.

V,Super,N,longatione vtitur:vt prunum,iunior. & non venit a iuuene:vt Priscian.testatur:sed (teste Cornut.)a iune.iunis enim.minor iuuene dicitur:vnde iunior:ideo producitur:ex hoc iunix iunicis dicitur.si quidem,Iunices,ætate viridiores vaccæ sunt.Pers. Saty.ii.Iunicum omenta liquescant. Excipito,druna cuniculus,cuneus, cuneatus,tunica. vnde fallitur Maturantius,tantum duo corripi scribens.Iuuenalis.Quo pruna,& coctana vento.Ausonius.Te druna,te sparsis.i.d.r.Martial.Gaudet in effossis habitare cuniculus antris.Ouid.E.c.venit tunica vellata recincta.Ausonius.Cuneati forma theatri.

V,Præ,P,breuis est:vt lupercus. Demito,vpilio,bupalus,suparus,vel suparum:Supiter,quauis sit positio: stupa,cupa. Longato etiam si,n,p,r,præeunt: vt nuper,rupes,scrupus,scrupeus,pupilius,pupula. Hinc demito pupugi.scrupulum,stu

prum, cupressus, hæc tria ambigue ponuntur. sic & pupa, indifferenter poni innuit Plautius Persii interpres: allegans illud Ausonianum: Vincis alumna pupas. cuius quantus sit error, in. vi. legito Epogra. vbi de pupa fit mentio. Iuuenalis. Agili præbere luperco. Politian. in Nutr. Bupalon, & stratum morsu. l. a. Politiano tantum fidei adhibeo, quantum alicui circa syllabas: quo nil melius: elegantiusq;, nil ve ornatius inuenies. Lucanus. Supara nudatos cingunt a. l. Stupa, quia a stipando. Lucil. Namq; ratem vacuæ supereminet vndique cupæ. cesi aliqui duplici, p, scribunt. Nicolaus Homeri interpres: hunc nanque allego, non vt pedamētum, sed quia conseruat regulam, quam diximus in. ii. Epogra. ait enim: Aurea mollicu lam pupugit mala fibula vestem.

Plautus fallitur.

Politianū in syllabis admitto.

V, Super, R, longari optat: vt cura, prurio: Turias fluuius, apud Claudianum. Demito, Curius: Cures, populi: Turios. n. p. muria, murinus: Turis. n. n. nurus, durauus, spurius, furio, furiæ, furiosus, furibundus: Durius, fluuius: curulis: Curetes, hoc nomē indifferenter, sic & Furius. Ticida: Lydia doctorum maxima cura liber. Iuuena. Qui curios simulant. e. b. u. Virgil. R. t. q. seni, curibusque seueris. Horat. Grande malum Turius. s. q. s. c. Idem: Q. p. n. mero, muriaque decebit. Martialis. Campis diues Apollo de muris. super qua dictione non tacui Domitius Cald. in calce comment. in Martialem. Sil. vii. Inde ruens Turin, & Buten, & m. & a. Auson. Concedat gelido duraui de. m. u. Idem: Quique notas spuriis versibus apposuit. Iuuenalis. Sellas spectare curules. Sil. pri. Pactole tibi, Duriusque, Tagusque.

V, Præcedens, S, longatur: vt pusio. sic pusus pusa. nam ita dicebant antiqui pro puero, & puella. sic muserda, si Pompeio credimus. Excipimus, susurro, susurrus, Susanna, pusillus la lum, frusino,

Pusus.
Pusa.

Busiris,hoc nomen est ambiguum.quod non viderunt Maturantius:& Valla siculus.Iuuena.Pusio,qui noctu.n.l.e.a.t.Virgil.suadebit inire susurro. Claud. Sic.l.d.u.sancta Susanna suas.Iuuena. Aut frabaterię domus,aut frusione paretur.

Maturātij; & Vallæ in curia.

V,Post sequente,T,in bisyllabis producitur:vt scruta, Pluto, nuto nutas. Demito, rutum, & rutellum,diminutiuum à quo venit nec à radendo venire crediderim,vt vult Marcellus,sed à ruendo,rutum,dixerim:vel suffragātibus Pompeio,Varroneque: puto putas, putatum : puta,aduerbium : vti,aduerbium:cutis,frutex,& ab eo venientia:vter, vtra,lutum,pro fimo,vnde litesco. Furius Antias, vt ex Gellio,lib.xviii.cap.xi.nouimus:Sanguine diluitur tellus,caua:terra lutescit:putor putoris:Suthul vrbs:Muthul,flumen ab vno breuiantur.quibus dictionibus:vtitur Salustius in Iugurt.putris,& muto, pro Priapo.hæc duo ambigue.quod debuissent annotare Nestor,& alii. sic ambigue ponito vtrunque. vtraque,vter vtris.ab aliquibus longatur ego vero corriperem,quando vterus breuietur. In plurisyllabis vero breuiatur:vt Mutina,vterus,non autem elongatur:vt vult Francis.Niger, Demitto,mutinum:vt in Priap.legitur:Tutia,riuus: brutius tia tium luteus, Mutius, futilis, luteolus, lutius, mutuus tua tuum,mutuo,mutio,muteo,mutito.i.mutua ago:vt in Attei Capitonis legitur Commentarii puteo,putidus,putidulus mutuo,verbum:glutin:futilis,futio, tutela vtilis,vtebar, Iuturna, buteo : buteoli,vicus : putreo naturaliter breuiatur contra Sulpitium, non longatur : Rutilius putridus,putresco : gluten,glutinor;glutinum,ambigua sunt. quæ omnia,qui ante me scripsere,non viderunt : strutius,apud Græcos omnino longatur,qui scribitur per ου.Hora.vendentem scruta propello.& est dictio non diffusilis apud

A. Nonio Marcel. dissentio.

Lutesco.

Suthul. Muthal.

Nestoris in curia.

Francis. Nigri error.

Sulpitio aduersor.

Alii præter miserunt.

Scruta.

latinos,teste Poli.sunt,autem scruta,res viles:& omnia villia scruta possent appellitari vnde scrutarius ria rium.i.vilis.& scrutariam dicimus rem paruipendendam. Ex hoc obiter suboritur Apulei locus Metamorpho.iii.Et aniles cellulas reptantes scrutariam facitis,vbi facere scrutariam,est villa inquirere & nullius pretii. Quod in scholastico suggestu publice multis audientibus plausibiliter enarraui. vbi quid dicat Philippus Beroaldus nec laudo,nec admitto. Ennius.belli victoria nutat. Animaduertas Silii Codices esse emaculandos in primo:Scandit in aduersum per saxa nutantia nixu.carmen nanque procul dubio claudicat.legas tu:Per saxa natantia nixu:vel potius.Micantia. Marsus interpres & ipse decipitur,Nutantia,legens,& interpretans. Lucil.Sat.iiii. Frumentarius est modium secum,atque tutellum. putus ta tum, (si Gellio credimus)omnino breuiatur:quia à putando dicitur:& non à valde purum,vt perperam sensit Alphenus Iurisconsultus.legito noctes atticas,lib.vi.ca.v.Vnde eorum penitus non admittenda opinio est,qui legunt illud Iuuenalis Saty.x.Pauca licet portes argenti vascula puti: idest puri, non aduertens claudicantem versum.ideo legendum est:Vascula puri,vt vbique legitur.Iuuenal.Compositique luto nullos.h.p.Et non te moueat illud eiusdem Poetæ orat.vi.Dum redit,& terram luto ferit intestino.carmen autem est mendosum: quod instaurabis ita:Dum rediit,terramque luto ferit intestino. Stat.Sil.iiii.Deterges sterilis soli putorem.quãquam puteo(vt diximus)longatur.Virg.Cauas vteri & tentare latebras.hic aduerte:quia in,vteri,dictionem incidimus apud Gell.lib.iii.capi.iii.legi carmen Plauti mendosum.carmen hoc est esurientis Parasiti: Nam me puero vetus erat solarium.vbi non legendum,vetus:sed vter⁹,vel posito pignore disputauerim quod

Scrutarius. Apulei locus. Philippum Beroal. nõ admitto. Sylius emaculatus. Marsus fallitur. Putus ta tũ Alpheni iurisc.error. Iuuenalis defensus. Aliquorũ error. Iuuenal. emaculatus. Ex Gellio Plauti loc⁹

ſententiæ nimirum congruit. Stat. Sil. Brutia ſicanium circunſpicit ora Pelorum. Virgil. Mollia luteola pingit. u. c. ex hoc miror Iuuenal. Saty. x. Incude, & loteo, Vulcano ad. r. m. dixiſſe, niſi fiat ſinæreſis. Ouid. Et mutua vulnera ſenſit. Riſu quatior, cum ſyllabographus Valla ſiculus de ſyllabis præcipiat. & errauerit in hoc ſapphico: Iura permittunt mutuo naturæ: vbi quoque perperam in, Naturæ, primam corripuit. Perſi. Men mutire nephas. Horati. Putet aper, rhombuſque r. licet putor breuietur, vt vidimus. Iuuenalis: Quales tũc epulas ipſum glutiſſe putemus. Horatius. Effutire leues. l. i. t. u. Ouidius Circa iuturnæ compoſuere lacus. Ouidius in Phili. Buteo bubit aquis. Idem: Puteleoſque ſinus.

Iuuenalem miror.

Vallæ ſiculi error duplex.

V, Ante, V, breuiatur: vt fluuius, pluuia. Demito, vua, vuidus. Et ſic tandem, diuino annuente numine, hanc tertiam perfecimus Epographiam. Phineus detrahat quantum velit, non poterit quin quarta, exeat. Exi quarta placebis ſcio iam te omnes expoſcunt tyrunculi. Hæc eſt intende lector.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de syllabarum quantitate Epographia Quarta.

PROOEMIVM.

OCITARAM humanissimi literarum cultores, ac Apolineæ sectatores Academiæ, auspiciis nostris vmbilicum apponere: & absque latratorum nihil pendenda rabie, ac sine lauernarum obtusis aculeis coronydem attingere. Sed præter opinionem nostram aliqui non defuerunt nugiuenduli: qui stimulante liuore, lancinantique cordolio exciti in tenebris exputant, me. s. in hoc scribendi negocio insudare: vt cæteris antistare videar: consuetum rati aliquos doctoribus reclamare: vt nomen adipiscantur famigeratius. Proh supremum nephas? quid dissemiṅant? quid implanāt? quid leuiora floccis dispergunt? hoc exantlauerim: vt aliorum refutem sententias, & apud omnes sim pauisibilior? id non me (vt in operis dixi Vestibulo) impellit, nō stimulat. Quis enim est tam insanus, & merace indigens anticyræ: qui doctis detrahendo se doctum appellitari persuadeat? Sciant velim hi alieni nominis turbatores, alienarum Vigiliarum hamiotæ, enotasse hoc, nostrum fuisse institutum eruditorum enotasse labeculas: non vt eorum candidum offuscarem ingenium: sed vt eorum deuio itinere in camœnali penario veritatis excussor fierem: quod legentes proculdubio asseuerabunt Inuidia, vt oblatrent, cogit. Parco. Non eis parcunt ta-

men intercutanei, & medulitus circunfusi suspiritus, & intima tormenta: quæ cæteri patiuntur inuidi. in surgant gaudeo, dispereant lætor. Nam (vt ait Ingeniosus Naso) Summa petit liuor. Si essem diobolaris, ac sellularius Iuueni, abessent inuidi: sed quia (citra iactantiam) inter literarum milites anhun eior, & feliciter audeam, non possunt quin spumosi detrahant singultibus. Taceant precor: & quatram recto lumine rimentur Epographiam in qua, quo ad multiiugam obseruationem, & ad multiplicem fiugem prioribus, non tantum conferenda sed & præponenda, viderint annotamenta & Primo: quot modis mediæ cognoscantur videamus syllabæ.

Summa petit liuor.

ℂ Quot modis mediæ cognoscuntur syllabæ. Cap. Primum.

Mediarum syllabarū quantit. tam oēs sex cognosci modis edoceant. nos septem enarrabimus. Exemplo. s. positione. Accentu, Vocali ante aliā, Regula. Diphthōgo, & simplici, aut duplici simulium literarum coniunctione. Exemplo: vt si quāta sint mediæ in Matutinus, ignores, Ouidii cognosces exemplo: Perfidaq; & radiis iuga subdita matutinis. Positione: vt si sequantur duæ vocalem consonantes, tūc illa vocalis longatur vt lapillus: nisi muta sequatur cum liqda: qa tūc ambigua est. vide latius in prima Epo. Accētu q triplex est. Correptus: q Grauis dicitur, quoties penult. dictiōis corripitur: vt dūs. pductus. quē acutū noiamus, cum penultima longatur vt natura. Et scitu dignū est (teste Seruio) cum in verbis, i, breuis profertur, & cum illud, i, in medio in e, cōuertitur: illud, e, breuiari: vt legerē, legero: nisi ab m, vel, b, &, t, excipiatur: vt legebam, legetis. De circumflexo latius in nostro de accentu Opusculo dicemus. Vocali ante aliam: quia in latinis dictionibus

Modi quot mediarum cognoscendarum.

Accentus tres.

Grauius correptus.

Acutus productus

I, in, e, versum breuiatur.

Regula pulchra.

corripitur: vt pretiũ, studium: vt in secunda vidimus: & quę demi oporteat. Hic non ab re fuerit denotare Francisci Maturantii errorem alioqui eruditissi. dicentis in, Nemea, penultimã mõ longari, mõ breuiari: vt in platea: qui cũ aliquibus nitatur exẽpli, sponte ascia sua crus illidit propriũ, illius exẽpla pono. Lucanus: Nemæi pectora monstri. Marti. Non Maratho taurũ Nemeæ frondosa leonem. Cogitat. n. apud Lucanum legi, Nemei, dictione trisyllaba cum legatur, Nemæi quadrisyllaba: quia adiectiuũ ẽ à Nemea. Illud vero Martialis substantiuũ est, vbi ẽt fallitur Pylades, ideo Nemea faciet Nemeæus. Vnde quid Christophorus Landinus in simili dicat errore, scribendũ existimaui. ait ille in v. Aenei. Cõment. Tegea, penul. correpta, vrbs est. à Tegea Tegæus Tegeũ, deriuatiuum est, & penultima producitur, quia diphthongum habet: vt Nemæa, a qua est Nemæus, Nemæa Nemæũ. respice Lãdine: qđ ais cõfundis: cõfusa, perturbas. si verũ qđ dicis: ergo Tegea & Nemea substantiua, & Tegæus, Nemæus adiectiua, indifferenti poneretur prima syllaba audi, nec te pigeat: a tegea & Nemea veniunt: tegeus, Nemæus, quadrisyllabæ: & non (vt putas) trisyllabæ dictione: quapropter te artis expertẽ metricæ (si enĩ te cognoui: cũ ẽt in Horatii cõment. super primo carmine in fine Odes. xxx. falsum adducis carmẽ) pculdubio crediderĩ: vbi & si Seruiũ, & ĩ primo Geor. intellexisse cũ Maturantio in errorẽ decidisses nũq̃. Regula cognoscunt: vt in. ii. tertia, & ĩ ista Epo. Diphthõgo lõgãtur: vt Comœdia: tñ aliqñ sed raro sequẽte vocali breuiãtur: vt rõphea. Simplici, aut duplici similiũ literarũ cõiũctione: vt cibele: cibelle: parnasius. parnassius: Marcellianus: marcelian⁹: Porsena, porsenna.

Maturãtii error.

Lucanus a vitio defensus.

Nemea.

Nemeæus

Pyladis error.

Landini error.

Tegea.

Tegæus.

Landinus.

artis expers metricæ.

¶ De, A, in mediis syllabis. Ca. ii.

A Ante, B, corripimus: vt Arabus: Calabria, ambigue ponitur. Demito primę coniugationis

Amabo aduerbiũ. Prisciãi regula.

præterita,& futura vt amabã,amabo:Barabas: amabo,aduerbium:vocabulum: Atabulus,vēntus:nomina in bundus:vt amabundus,teste in.ii. Prisciano, dicente:In bundus,si à prima coniugatione, longatur nomina ab aliis breuiantur coniugationibus. longato item nomina in bulũ: vt tintinabulum. in bilis: vt amabilis:præter instabilis,inhabilis, & circundabilis. Virg.vii. Hyrcanisue. Arabisque parant. vnde constat Vallam Siculum errasse longari dicentem:nisi calcotyporum, chalcographorum ue euenerit causa. Mart.viii. Dic verum mihi Marce,dic amabo. Sedũ. Tunc elegere Baraban sic & Iuuenc.iii. P.d.p.legique Baraban. Marullus tamen inter Neotericos gemma dixit in fine Pentametri: Mulciber es Baraba. Horati.quæ sunt in honore vocabula si volet vsus. Idem in ser. Ostentare mihi quos torret Atabulus e.q.Iuuena. Tot pariter pelues,& tintinabula dicas. vbi alludit omnino ad Dodoneas pelues,quas fuisse circa iouis templi parietes superius diximus:vt si quis vnam,vel leui tactu,contigeret,protinus omnes tinnitum redderent:vnde in loquaces prouerbium esse ostendimus & sic non immerito satyricus loquacem mulierem taxans,peluibus comparuit:vt late in annotationibus diximus.

Vallæ error.

Iuue. loc⁹ Dodoneæ pelues.

A,Præcedens.C,breuis est:vt abacus: Trinacria, ambiguum est. Demas,Iachus. & non mirum est:quia(teste Eustachio)vnum,c,metri gratia interpositum est,omnino longato,pistaciũ,mustaciũ, solopachium,nouacula,opaco opacas. Pediacia n.p.emacus cloaca,syracusæ,syracusius,meracus, pastinaca, portulaca tomacula,benacus, Phęacus,Pheacius.longato et in acus adiectiua:vt opacus,sarracũ,adiectiua in culus:vt vernaculus,i cula:vt fornacula.in aceus:vt betaceus,mastaceus,in cundus:vt iracundus.in culũ: vt ientaculum,vmbraculum. super hoc non desunt

quí Omnibonum lancinent: q) dixerit, a, ante culum, in omnibus longari: cum Virgili. dixerit in. v. cumq́; gubernaculo liquidas proiecit in vndas. reuera aberrasset Omnibonus, si ita legeretur. nam fit syncopa. legitur namq́, gubernaculo, quadrisyllabum. sic etiam defendetur Ant. Nebriſ. dicens, gubernaculum, longari. hoc facit: vt apud Propert. ſpectaclum, non ſpectaculum legas. In. vi, aſpice: vbi de ambiguis fit mentio. Producito etiam nomina in acis genitiuum reddentia: vt mendacis, loquacis. & ab his venientia; vt mendacium, fallacia. Hinc tollito, ſmilacis candacis, dropacis, ſtyracis, athacis, atracis, Pharnacis; ſiphacis hoc nomen ambigue. Pallad. xiiii. ſubeunt piſtacia ramos, Iuuenal. Cænam & muſtacia perdas. Catul. Dii magni ſolopachium diſertum: tamen legas, ſolopichium, vt multi faciũt dicitur autem ab ὅλος totus: & πῆχυς non πάχυς, brachium. Aliqui etiam contendunt, ſolopugium, legi: vt Hermol. caſt. viii. ca. xxix. Tamen, non annuente ſyllabarum menſu, decipi crediderim. Mart. Cum tuta nouacula theca. Horat. Fragilis pediacia f. q. Stat. ſyl. ii. Reditus emacus Vlyſſis. Macer; Et paſtinacæ virtus. i, ſ. t. Stat. ſyl. primo. Et maſtaceus, & latente palma. Mac. A. g. quæ portulaca latine. Iuuen. Diuina tomacula porci. Idem: Tardi ſarraca Bootæ. Ouid. iiii. Metamor. Et. c. i. p. verſum cum ſmilace flores. vbi, ſmilace, est triſyllaba. & non ſimilace, quadriſyllaba legendum eſt contra Tortellium, Neſtoremque. Auſon. L. q. c. leuas tibi Dropace cauſa eſt. Seren. Aut ſtyracen tornes a. d. u. a. Stat. pri. The. Atracia rubet arte labor. Lucan. ii. Nec Pharnacis arma relinquas.

Omnibonus defenditur

Anto. Nebriſ. defenditur.

Catul. locus.

Solopichium.

Aliqui decipiuntur.

Tortellii, & Neſtoris error.

A, Super, ID, cicada producit. Alia corripiunt: vt cycladis. quod dicat Sulpitius, Academiam, in ſecunda longari apud Callimachum noſtri temporis vatem egregium non teneas. nam ſemper breuia-

Sulpiti⁹ nõ admittitur

Calima. chũ miror

tur: quod Callimachus ille non difficeretur: quanquam ipse longauerit quem id fecisse miror. Iuuena. S.q.p.p.cui vix in Cyclada mitti vbi Georgius Valla nescio quid puerile, & infantissimum scribit.putat enim legi, Ciclade.eadem, ablatiuus, & Troades, ambigue ponito,

Georgii Valle error.

A, Ante, F, breuis est: vt colaphus. Iuuenal. Nos colaphum incutimus l.c.f.

A, Ante, G, productione gaudet: vt suffragor & ab eo suffragium: indago, nomen, & verbum: andrago secundum aliquos, longatur: quos cum breuiari contendã, minime sequor. Excipe à phagus cõposita, & à vagus: vt lotophagus noctiuagus & quę à græco: vt Ampsagoras, Pythagoras, Anaxagoras: Massagetæ. anaglypha, atagena, phenagore, Synagoga, astiages, mandragora, in dagus ga gum, naufragus, & similia. composita a frãgo secundum aliquos: vt lubrifagium, suffragium, crurifagium coxifragium, lalage, pantagia. & nomina secundæ inflexionis: vt asparagus: pędagogus, contra Sulpitium, longari dicentem: Paphlagones, vertagus, onager, podager, ac uiragus: agragas, hoc nomẽ indifferens: quod alii nõ videre, sic podagra, & chiragra. Ouid. Tu suffragare rogatos. Idem. ii. Pon. Grata quidem sunt hæc animo suffragia nostro Mart. Ionicarum gustus atagenarum. in quo scazonte, tage, iambus est. Prisc, Postquã Phœnagoren: Hermonassaque u. Sedul. Discedat synagoga suo f.c. Ouid. Met. v. Dum stupet, astiages n.t.e. Mart. Capel. G. m. g. quodque indaga veri, Ouid. Naufraga pupis aqua. ita obiter, vt Virgilii emendes carmen in. iii. admonuerim. C.q.a. & naufragium Scylaceum: legas tu, nauifragum. Et non mireris scylaceum, breuietur: cum (si Seruio credimus) à scylla deueniat. quoniam multa id genus in superioribus recensuimus. & quia diximus, a frango composita,

Sulpitii error.

Aliorum incuria.

Virgilius emaculat⁹

breuiari, referam carmen, cui alii innituntur. Ouid. Quid nisi suffragium nimbos vitantibus essem. Idest in opere, cui titulus est de Nuce: quod falso tribuitur Ouidio An id recipias lector paruifacio. Ouid. Fast. iiii. Megareaque. Pantagiamque. Mart. Crinitæ Line pedagoge turbæ. Interpres Stra. xii. Paphlago nesque feroc d. a p. Mart. Venatur Vertagus acer. Idem: Dum tener est onager s. q. l. m. Claud. A. n. p. stare putat podager. Iuuen. Et de temone Britanno Excidet aruiragus. Sil. xii. In bella Hamplagoras Tyrios. r. u.

A, Ante, L, breuiationem capit: vt tantalus: abesalom: quod cum, m, in fine Nestor, non (vt aliqui) absalon, trisyllabum legit. quod nomen longat sulpitius: cui adhærebo, si exemplis comprobet. De mito, sardanapalus, sandalia, Omphale stymphalus, Cephalonia, Cephalones, Caramal⁹, apud sidoniū: aqualiculus, ex halo las. noīa propria, & adiectiua in nomina tuo in alis terminantia, & in ale: vt Martialis, ambaruale, trabalis, penetralis, heteroclita in alia: vt magalia, mapalia. obliquo à nominibus in al neutris: v. animalis. si vero aliter, breuiantur: vt astrubalis, Hannibalis. tū (vt habemus apud Gelium libr. iiii. cap. vii. Probus ille hæc noīa in al barbara, in obliqs ita proferebat: in penultima haberent accentum. Ennius: Qui propter Annibalis copias cōsiderant. est autē tetrametrum carmē iābicum Brachicatalecticū: in quo niba, iābicus est, vltimā lōgam cōtinēs non autem spōdeus est: vt vitiose dixit Anto. Nebrissensis. sed alias latius dicemus Pharsalia hoc nomen ambiguum & atalante, italia, stimphalides, coralium: quę omnia non videre qui ante me scripserunt. vnus tamen Aldus dixit, stymphalidas: tantum longari, cui ne hæreas. in. vi legito Epograph. Ouid. in ibin: Quem finē vitæ sardana Aldus habet. Virg in obitu

Abesalon nō absalō.

Aliquorū error.

Sulpitio nō hæreo

Hanibalis penul. longa.

Antonii Nebris. error.

Aliorum incuria.

Aldo non hæreo.

Mecœn. quod opus Cornelio tribuitur: A.t.etiam sandalia talos. Proper.iii. Omphale in tautum.f.p.h. Ouidi. Meta.ix. Vestrum stymphalides vndæ. Seneca in Troa. Gressus nephandos Dux Cæphalonum admonet. vbi, Cepha. Iambus est, vltima gaudēs longa. Pers. Pinguis aqualiculus p.s.e, Virgiliu:. Aeternumque aditis effert penetralibus ignem. Hic non absonum erit a Iano dissentire Parrhasio, scribente, æternum ignem, dici propter penates. ego vero de Vesta intellegendum existimo. Et ne ariolari videar, legito Ouid. vlti. Metamor. Obuia turba ruit quæq; ignes Troica seruat vesta tuos. sed latius in dubitationibus diximus.

Virgilii locus.

A Parrhasio dissentio.

A, Ante, M, breuis est: vt calamus. Demitto, syridame, tymama, examino, contamino, dictamus. nomina in mentum: vt armamentum in men: vt examen. nomina barbara ad latinā declinationem venientia: vt Adamus, Abrahamus. verba primę coniugationis in præsenti, & præterito indicatiui: vt amamus, amabamus: nisi in compositis ā, damus, duntaxat in præsenti: vt circundamus. producito etiam omnia verba cuiuscunque coniugationis in quolibet modo propter crementum: vt doceamus, audiebamus. Horat. Tu ne syridame, aut, d, aut, f.a. Martia. primo: Vilis contaminat vnco. Virgi. Dictamum genitrix. d, c.a.i. Iuuena. Quicquid habent telorum armamentaria cœli, vnde nescio qua ratione motus Aratus, dixerit. ii. Calciamenta pedum dignus. n. f. i. nisi forte fiat synęresis. Pulchra regula de nominibus in mentū inferius est: vbi de, u, ante, m, fiet mentio. Claudia. in Rap. Pro. I. c. credas examina fundi, vbi interpres Ianus perperam interpretatur: putat nanque fundi genitiui esse casus, cum sit infinitiuus à fundor funderis.

Arat⁹ qua rōne mot⁹ ignoro.

Iano Parrha, reclamo.

Claudiani locus.

A, Ante, N, corripitur: vt balanus, Emanuel, Taprobane, extraneus: vt in Priap. legitur: tū apud

obliquos inuenio longari. Demantur, vomanus, Aliphanus, Meuania, alanus, Patalane, Carmanus; Elanus, carmanis, Dianas, Diana, Pœnites, Amanum, Afranius, Bianor, & similia: vt Alcanor, euanesco, euanui, Volanerius, Mesana, Tigranes, aranea, araneolus, Lucania, Lemanus, Garganus, Aquitanus, Aquitania, Vulcanus, miscellanea, gauranum. nomina in anus præcedente, i, litera. vt Quintianus, opplanus. producito item deriuata: vt montanus lupanar, Bacchanalia, gentilia: vt Romanus, Brixianus, adiectiua tertiæ declinationis. vt inanis. secundæ: vt paganus. excipito ea, quæ à breuibus veniunt: vt Dardanius, quia à Dardano longato quoq; obliquos à nominibus in an Græcis: vt Titanis. Cyane, & sicanus ambigua sunt hæc duo: sic & Cyaneæ: quod alii non viderunt. Auso. Florum spirat odor balani. c.m.h.t. sic errorem Alexandri noscas longari præcipientis: immo breuiatur & deriuatiuum. Perf. T.q. maxillis balanatum gausape pectis, Prudent. in Apoth. Edidit Emanuelque meum. c.f. Ouid. i. Pont. Aut vbi Taprobanem Indica tingit aqua. Sil. viii. Statque humectata meuano. Idem. xii. Hinc Alifanus Iaccho. Stat. sil. primo: Vacuet Meuania valles. Priscianus. Et martia pectora alani. Idem: D.c. Patalane cingitur vnda nō desunt, qui & Patalene, legunt: Idem Carmini solis ab ortu. Idem. si post carmanida sumam. Idem: Dianas fons est. c.c.u. Idem: Quam Pæanitem perhibent. Lucanus. Populus non cultor Amani. Idem. iiii. Castris Afranius istis. Horatius. Scura Volanerius postquam illi. Silu. xiiii. incumbens Mesana freto. Lucanus. Tygranemque meum. Virgil. vt quoque araneoli. quæ dictio subiicit mendum essem sidonii Codicibus, vbi ait: Archneola micat proprias conferre laborat lege tua: Splendet arachneola, & proprias c.l. & coniunctione addita. quod Pius nō animaduertit Ba

Aliorū incuria. Alexandri error.

Sidonius emaculatus Bapt. Pius nō animaduertit.

ptista, alioqui sedulitatis accerrimæ. Luca. Sic iuncta Iemano. Idem. v. Exit Garganus in vndas. Auso. Inter Aquitanas gentes. Iuuena. Veniunt ad miscellanea ludi. Mar. viii. Gaurana, & Cosmi t.m.a. Quintianus, & oppianus, apud Martialem leguntur. Licet Politianus dixerit Oppianus, diuesque auro. Ex hoc Quintianus apud me breuiatur sæpius Et quia in nomen nostrum incidi, quare inditum fuerit explicabo. Nam dum olim adulescens ipse in Musarum penario, & Camœnalibus incumberem vigiliis (ita dante omnium rerum opifice) cæteris antistare videer, multi nō spernendæ eruditionis iuuenes synchroni meam lubenti limam animo subibant: vt pote quē suorum assertorem carminum dicerent: & vt alluderent ad illud Martialis dictum, me Quintianum appellitarunt: quod nomen seruans augebo, & si primos eiusdem nominis nō excellere opera nostra demonstrabunt: tamen illos me suum retinere nomen non pœnitebit. Fuere autem ante me plures Quintiani: quo nec infelix poterit fuere annorū feris: quos semper venerabitur posteritas Vnus fuit ille, quem Martialis assertorum suorum facit carminum. Alius fuit Afranius Quintianus Pisonianæ coniurationis conscius, vt ait Tacitus: quāquam falso in Codicibus legitur, Quintilianus. Alius Pōpei Quintiani mortem, lib. Epi. vii. deflet Plinius Quintianum proconsulem, & Quintianum Caputeum in quibusdam reperi epistolis, quæ perperam Quintio tribuuntur Curtio: quarum stilum non approbo, nedum suspicio. hoc si quis rimatur, nostræ proculdubio adhærebit opinioni. Alium prompti, atque audacis animi Quintianum nominat Herodianus historiograph⁹. Alium Ap. Quintianum sibi amicū in prima apolo. notat Apu eius. in Anū Quintianus Nerone scripsisse Satyram retulit Cornelius. Quintiano alii Sido-

Quintianus quare cognomē meum.

Quintiani ante me plures.

Cor. Tacitus emaculatus.

Curtii nō sunt q̄ tribuuntur. Epist.

pius æternitatem condonauit, ab alio Quintiano Agatha virgo erumnas passa est: quem merito dedisse pœnas autumo. Alius Quiutian⁹ martyr fuit: vt in sanctorum habemus Catalogo. Quitiani alius meminit Imperator Antonius Codice de inofficioso testamento. Alium Quintianum nominat Epitaphium quoddam Romæ in diuæ templo Crucis copiam fecit Andreas alzatus Mediolanensis vtranque linguam eruditus, antiquitatum omnium fidissimus interpres, quod hoc est, Andreas Alzatus.

ATTIAE QVINTAE TATTIVS PLEGON CONIVGI OPTIMAE, ET TATTIVS. T. F. PAL. QVINTIANVS ROMA PARENTIBVS INDVLGENTISSIMIS.

Alium nominat marmor quoddam Mediolani in Diui templo Nazarii, in Porta Romana, in Propyleo, quod hoc est.

L. VERGINIVS. L. F. O. V. F. ATTILIANVS. VI. VIR SIBI ET L. VERGINIO MESSORI PATRI, ET VERVETLAE Q. F. ATTILIAE MATRI. M. DIDIO MARCELLO L. VERGINIO. QVINTIANO FRA. TRIB. VIRGINIAE, SEMPHRONIAE, QVINTIAE SORORIB. SENTIALAE, ET PAVLINAE VXORIB. ET CONGIO GILONI LIBERTIS. AED. M. VICT. PRO CIRCO AEMIL.

¶Dii faxint: vt idoneum viuam æuum (nam & ipse sum φιλόβιος.i, vitæ cupidus) nec ego ipse inter seculi oblitescam tenebras: qui tertio & vigesimo ætatis anno publico legendi &.xxiiii. Laureæ donatus sum munere. Hæc annotasse volui: vt nulla ex parte hoc opus tibi lector displiceat. Philobius

Isapis. A, Super, P, breuis est: vt sandapila: satrapa, apud Sidonium. Demito, Isapis, lapis, Iapix, Iapygia, Iapidia, Neapolis, Mesapus, synapis, Cynapes, serapion, Anapis Priapus, licet aliqui positionem faciant: Terapneus, & serapis, hæc duo ambigue. Lucanus. ii. Et iunctus isapis isauro. non autem, sapis, vt inerudite omnes legunt: Ex hoc liquet Iam. Boccatium errasse, lib. de fluminibus, sapis, scribētem. ema culabis ideo Plinium lib. iii. cap. xiiii. vbi ait: Ab eo sapis: cum legendum sit: Ab eo isapis. latius aspicito Abstemium lib. ii. Virgi. xii. Ante alios dilectus iapis. Horat. Præter iapyga. Virg. iii. Georgi. Castella in tumulis, & iapidis arua timauit: vbi, iapygis, aliqui: alii, lapidis, perperam legunt, Stat. syl. iiii. secreta Neapolis aras. Columel. xi. S. q. s. f letum factura sinapis. Ouid. iii. Pont. & voluēs saxa Cynapes. Idem. ii. Pont, Quique suis Cyanem miscet Anapis aquis. sed quia diximus, Terapneus, poni ambigue: nō ab re fore duxi, si Aliquorum taxem contumaciam, dicentum scribendum esse, teramnenm, per, m, non per, p, irascor profecto, cum nesciētes minus curent ego per, p, scribendum asseuero, cum aliquando breuietur propter p, quæ litera est muta sequente, n, aliquando liquida, an velint hi, m, inter mutas connumerari? quos potius inter literarum ostes annumerauerim.

Luca. emaculatus. Boccatii error. Pli. emaculatus Virgilii locus. Aliquorū opinio falsa. Terapne'.

Aliquorū defectus. A, Ante, Q, breuiationi iungitur: vt tanaquil. Excipito in ablatiuo composita: vt vtraque, nequaquam. Claud. Præscia fatorum tanaquil rediens. q. p. u. hanc regulam aliqui omisere,

A, Ante, R, corripitur: vticarus, icarius. Demito tatarus, apud Claudian. Aaron, angario, Byzares Caluaria, piscis, & mōs: vbi Christus omnium rerum parens crucifixus est: prognariter apud Enniū sexto: vt pro Romano populo prognariter armis. Zodoara, Margaritum, Margarita, paranea, Balea

tes, Caphareus, Megarus, phalarica, thiara, mortarium. deriuata: vt scholaris, apollinaris, auarus in rius riarium: vt sextarius aquarium, vicarius temerarius, stataria, carnalium, mulctarium, diarium. nomina in are: vt cocleare denominatiua: vt auxiliare. verba in are, & ari: vt amare, dominari: nisi veniant, à do; vel datis: vt circūdare, pessundari. Et quia in arius diximus produci, excipito, tenarius, quia à breui. breuiato obliquos: vt Cæsaris, demuntus calcaris torcularis.

Hic lector äduerte in hac regula advnguem non posse cognosci syllabas: vt exemplis. Ideo si omnia nô comprehendero, mihi non detrahes. difficile enim est (vt Probus ait) syllabas ratiône artis cognoscere. quicquid tamen potui ennotasse me haud negaueris. Ouid. Dictus es Ismaris ille per agmen equis. vbi multi dubitant, cur, penelope timeat, cū victor Vlysses ierit per agmen Græcarum ismariis equis, cum lætari oporteret lector Quintianū audi: timebat enī ne Vlyssem interficerent Græci sub specie Rhæsi: qa equos habebat, quos abstulerat hostibus, insciis omnibus, præter Diomedem. Hoc dixi: vt grammatistas admoneam, qui illud non tam intelligunt, quàm intelligere minus curent. Idem: Me patericarius u.d.l. cuius dictionis, cum recordor, error succurrit Tortelli, iuniamque, dicentum, icarium patrem fuisse Erigones. auctorem proferant. Icarum fuisse auctores proferam, quam opinionem tenuimus in Distichis in Ouidium: Sum quôd & Icarus est: sum quod & Erigone. Prudent. in Psych. summus nam fertur Aaron. Arat. ii. Pia iussa canunt, angariat inquit. Prisc. in Perth. Byzares primi iuxta quos terra Vechirum. vbi falso, Bizeres, legitur. nam Dionisyus ait βυζαρές τε πρῶτα καὶ ἀγχόθι φῦλα Βεχείρων. Ennius: Polyppus Corcyræ Caluaria pinguia carne. super monte Caluaria exemplum non est nisi apud nos Intra

Syllabæ exemplo melius, quam rā.

Ouidii locus.

Tortelli, & Iuniani error.

Priscianus emaculatus.

Caluaria.

Calua.

Euangelii locus.

Iuuenalem miror.

Vallæ ſiculi error duplex.

ſententiæ nimirum congruit. Stat. Sil. Brutia ſicanium circunſpicit ora Pelorum. Virgil. Mollia luteola pingit.u.c.ex hoc miror Iuuenal. Saty.x.Incude,& loteo, Vulcano ad.r.m.dixiſſe,niſi fiat ſinæreſis.Ouid. Et mutua vulnera ſenſit. Riſu quatior,cum ſyllabographus Valla ſiculus de ſyllabis præcipiat. & errauerit in hoc ſapphico: Iura permittunt mutuo naturæ:vbi quoque perperam in,Naturæ,primam corripuit.Perſi. Men mutire nephas. Horatſ.Putet aper, rhombuſque r.licet putor breuietur, vt vidimus. Iuuenalis: Quales tūc epulas ipſum glutiſſe putemus. Horatius.Effutire leues.l.i.t.u. Ouidius Circa iuturnæ compoſuere lacus. Ouidius in Phili.Buteo bubit aquis. Idem: Puteleoſque ſinus.

V, Ante, V, breuiatur: vt fluuius,pluuia. Demito,vua,vuidus. Et ſic tandem,diuino annuente numine,hanc tertiam perfecimus Epographiam. Phineus detrahat quantum velit, non poterit quin quarta, exeat. Exi quarta placebis ſcio iam te omnes expoſcunt tyrunculi. Hæc eſt intende lector.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de ſyllabarum quantitate Epographia Quarta.

PROOEMIVM.

OCITARAM hūmā
niſſimi literarum cultores, ac
Apolineæ ſectatores Acade-
miæ, auſpiciis nōſtris vmbili-
cum apponere: & abſque la-
tratorum nihil. pendenda ra-
bie, ac ſine lauernarum obtu-
ſis aculeis coronydem attingē-
re. Sed præter opinionem no-
ſtrām aliqui nōn defuerunt nugiuenduli: qui ſtimulan
te liuore, lancinantique cordoliō exciti in tenebris ex
putant, me. ſ. in hōc ſcribendi negociō inſudare: vt
cæteris antiſtare videar: conſuetum rati aliquōs do-
ctoribus reclamare: vt nomen adipiſcantur famigera-
tius. Proh ſupremum nephas? quid diſſeminant?
quid implanāt? quid leuiora floccis diſpergunt? hoc
exantlauerim: vt aliorum refutem ſententias, & apud
omnes ſim pauiſibilior? id nōn me (vt in operis dixi
Veſtibulō) impellit, nō ſtimulat. Quis enim eſt tam
inſanus, & merace indigens anticyræ: qui doctis de-
trahendō ſe doctum appellitari perſuadeat? Sciant
velim hi alieni nominis turbatores, alienarum Vigi-
liarum hamiotæ, enotaſſe hoc, noſtrum fuiſſe inſtitu-
tum eruditorum enotaſſe labeculas: non vt eorum
candidum offuſcarem ingenium: ſed vt eorum de-
uio itinere in camœnali penario veritatis excuſſor
fierem: quod legentes proculdubio aſſeuerabunt In
uidia, vt oblatrent, cogit. Parco. Non eis parcunt ta-

men intercutanei, & medulitus circunfusi suspiritus, & intima tormenta: quæ cæteri patiuntur inuidi. in surgant gaudeo, dispereant lætor. Nam (vt ait Ingeniosus Naso) Summa petit liuor. Si essem diobolaris, ac sellularius Iuueni, abessent inuidi: sed quia (citra iactantiam) inter literatum milites annumerior, & feliciter audeam, non possunt quin spumosi detrahant singultibus. Taceant precor: & quantam recto lumine rimentur Epographiam in qua, quo ad multiiugam obseruationem, & ad multiplicem siugem prioribus, non tantum conferenda sed & præponenda, viderint annotamenta & Primo: quot modis mediæ cognoscantur videamus syllabæ.

Summa petit liuor.

Quot modis mediæ cognoscuntur syllabæ. Cap. Primum.

Ediarum syllabarũ quantit. cũm oẽs sex cognosci modis edoceant. nos septem enarrabimus. Exemplo. s. positione. Accentu, Vocali ante aliã, Regula. Diphthõgo, & simplici, aut duplici simiuum literarum coniunctione. Exemplo: vt si quãta sint mediæ in Matutinus, ignores, Ouidii cognosces exemplo: Perfidaq; & radiis iuga subdita matutinis. Positione: vt si sequantur duæ vocalem consonantes, tũc illa vocalis longatur vt lapillus: nisi muta sequatur cum liqda: qa tũc ambigua est. vide latius in prima Epo. Accẽtu q triplex est. Correptus: q Grauis dicitur, quoties penult. dictiõis corripitur: vt dũs. pductus. quẽ acutũ noiamus, cum penultima longatur vt natura. Et scitu dignũ est (teste Seruio) cum in verbis, i, breuis profertur, & cum illud, i, in medio in e, cõuertitur: illud, e, breuiari: vt legerẽ, legero: nisi ab m, vel, b, &, t, excipiatur: vt legebam, legetis. De circumflexo latius in nostro de accentu Opusculo dicemus. Vocali ante aliam: quia in latinis dictionibus

Modi quot mediarum cognoscendarum.

Accentus tres.

Grauius correptus.

Acutus pductus

I, in, e, versum breuiatur.

Regula pulchra.

corripitur: vt pretiũ, ſtudium: vt in ſecunda vidimus: & quę demi oporteat. Hic non ab re fuerit denotare Franciſci Maturantii errorem alioqui eruditiſſi. dicentis in, Nemea, penultimã mõ longari, mõ breuiari: vt in platea: qui cũ aliquibus nitatur exẽpli, ſponte aſcia ſua crus illidit propriũ, illius exẽpla pono. Lucanus: Nemæi pectora monſtri. Marti. Non Maratho taurũ Nemeæ frondoſa leonen. Cogitat. n. apud Lucanum legi, Nemei, dictione triſyllaba cum legatur, Nemæi quadriſyllaba: quia adiectiuũ ẽ à Nemea. Illud vero Martialis ſubſtantiuũ eſt, vbi ẽt fallitur Pylades, ideo Nemea faciet Nemeæus. Vnde quid Chriſtophorus Landinus in ſimili dicat errore, ſcribendũ exiſtimaui. ait ille in v. Aenei. Cõment. Tegea, penul. correpta, vrbs eſt. à Tegea Tegæus Tegeũ, deriuatiuum eſt, & penultima producitur, quia diphthongum habet: vt Nemæa, a qua eſt Nemæus, Nemæa Nemæũ. reſpice Lãdine: qđ ais cõfundis: cõfuſa, perturbas. ſi verũ qđ dicis: ergo Tegea & Nemea ſubſtantiua, & Tegæus, Nemæus adiectiua, indifferenti poneretur prima ſyllaba audi, nec te pigeat: a tegea & Nemea veniunt: tegeus, Nemæus, quadriſyllabæ: & non (vt putas) triſyllabæ dictione: quapropter te artis expertẽ metricæ (ſi enĩ te cognoui: cũ ẽt in Horatii cõment. ſuper primo carmine in fine Odes. xxx. falſum adducis carmẽ) pculdubio crediderĩ: vbi & ſi Seruiũ, & ĩ primo Geor. intellexiſſe cũ Maturantio in errorẽ decidiſſes nũq̃. Regula cognoſcunt: vt in. ii. tertia, & ĩ iſta Epo. Diphthõgo lõgãtur: vt Comœdia: tñ aliqñ ſed raro ſequẽte vocali breuiãtur: vt rõphea. Simplici, aut duplici ſimiliũ literarũ cõiũctione: vt cibele: cibelle: parnaſius. parnaſſius: Marcellianus: marcelian⁹: Porſena, porſenna.

Maturãtii error.

Lucanus a vitio defenſus.

Nemea.
Nemeæus
Pyladis error.
Landini error.

Tegea.
Tegæus.

Landinus. artis expers metricæ.

¶ De, A, in mediis ſyllabis. Ca. ii.

A Ante, B, corripimus: vt Arabus: Calabria, ambigue ponitur. Demito primę coniugationis

Amabo aduerbiũ. Prisciãi regula. Vallæ error. Iuue. loc⁹ Dodoneæ pelues.

præterita,& futura vt amabã,amabo:Barabas: amabo,aduerbium:vocabulum:Atabulus,ventus:nomina in bundus:vt amabundus,teste in.ii. Prisciano, dicente:In bundus,si à prima coniugatione, longatur nomina ab aliis breuiantur coniugationibus. longato item nomina in bulũ: vt tintinabulum.in bilis: vt amabilis:præter instabilis,inhabilis, & circundabilis. Virg.vii. Hyrcanis'ue. Arabisque parant. vnde constat Vallam Siculum errasse longari dicentem: nisi calcotyporum, chalcographorum ue euenerit causa. Mart.viii.Dic verum mihi Marce,dic amabo. Sedu. Tunc elegere Baraban sic & Iuuenc.iii. P.d.p.legique Barabañ.Marullus tamen inter Neotericos gemma dixit in fine Pentametri: Mulciber es Barabã. Horati.quæ fuit in honore vocabula si volet vsus. Idem in ser. Ostentare mihi quos torret Atabulus e.q.Iuuena.Tot pariter pelues,& tintinabula dicas. vbi alludit omnino ad Dodoneas pelues,quas fuisse circa Iouis templi parietes superius diximus:vt si quis vnam,vel leui tactu,contigeret,protinus omnes tinnitum redderent:vnde in loquaces prouerbium esse ostendimus & sic non immerito satyricus loquacem mulierem taxans,peluibus comparuit:vt late in annotationibus diximus.

A,Præcedens.C,breuis est:vt abacus: Trinacria, ambiguum est. Demas,Iachus. & non mirum est:quia(teste Eustachio)vnum,c,metri gratia interpositum est,omnino longato,pistaciũ,mustaciũ,solopachium,nouacula,opaco opacas.Pediacia n.p.ematus cloaca,syracusæ,syracusius,meracus, pastinaca, portulaca tomacula,benacus,Phæacus,Pheacius.longato et in acus adiectiua:vt opacus,sarracũ,adiectiua in culus:vt vernaculus,i cula:vt fornacula.in aceus:vt betaceus,mastaceus,in cundus:vt iracundus.in culũ: vt ientaculum,vmbraculum. super hoc non desunt

qui Omnibonum lancinent: q dixerit, a, ante culum, in omnibus longari: cum Virgili. dixerit in. v. cumq; gubernaculo liquidas proiecit in vndas. reuera aberrasset Omnibonus, si ita legeretur. nam fit syncopa. legitur namq, gubernaculo, quadrisyllabum. sic etiam defendetur Ant. Nebris. dicens, gubernaculum, longari. hoc facit: vt apud Propert. spectaclum, non spectaculum legas. in. vi, aspice: vbi de ambiguis fit mentio. Producito etiam nomina in acis genitiuum reddentia: vt mendacis, loquacis. & ab his venientia; vt mendacium, fallacia. Hinc tollito, smilacis candacis, dropacis, styracis, athacis, atracis, Pharnacis; siphacis hoc nomen ambigue. Pallad. xiiii. subeunt pistacia ramos, Iuuenal. Cænam & mustacia perdas. Catul. Dii magni solopachium disertum: tamen legas, solopichium, vt multi faciũt dicitur autem ab ὅλος totus: & πῆχυς non πάχυς, brachium. Aliqui etiam contendunt, solopugium, legi: vt Hermol. cast. viii. ca, xxix. Tamen, non annuente syllabarum mensu, decipi crediderim. Mart. Cum tuta nouacula theca. Horat. Fragilis pediacia f. q. Stat. syl. ii. Reditus emacus Vlyssis. Macer; Et pastinacæ virtus. i, s. t. Stat. syl. primo. Et mastaceus, & latente palma. Mac. A. g. quæ portulaca latine, Iuuen. Diuina tomacula porci. Idem: Tardi sarraca Bootæ. Ouid. iiii. Metamor. Et. c. i. p. versum cum smilace flores. vbi, smilace, est trisyllaba. & non similace, quadrisyllaba legendum est contra Tortellium, Nestoremque. Auson. L. q. c. leuas tibi Dropace causa est. Seren. Aut styracen tornes a. d. u. a. Stat. pri. The. Atracia rubet arte labor. Lucan. ii. Nec Pharnacis arma relinquas.

Omnibonus defenditur

Anto. Nebris. defenditur.

Catul. locus.

Solopichium.

Aliqui decipiuntur.

Tortellii, & Nestoris error.

A, Super, ID, cicada producit, Alia corripiunt: vt cycladis. quod dicat Sulpitius, Academiam, in secunda longari apud Callimachum nostri temporis vatem egregium non teneas. nam semper breuia-

Sulpiti⁹ nõ admittitur

Calimachũ miror

tur: quod Callimachus ille non difficeretur: quanquam ipse longauerit quem id fecisse miror. Iuuena. S.q.p.p.cui vix in Cyclada mitti vbi Georgius Valla nescio quid puerile, & infantissimum scribit.putat enim legi, Ciclade.eadem,ablatiuus,& Troades, ambigue ponito,

Georgii Valle error.

A, Ante,F,breuis est: vt colaphus. Iuuenal. Nos colaphum incutimus l.c,f,

A, Ante,G,productione gaudet: vt suffragor & ab eo suffragium:indago, nomen, & verbum: andrago secundum aliquos,longatur:quos cum breuiari contendã,minime sequor. Excipe à phagus cõposita, & à vagus:vt lotophagus noctiuagus & quę à græco:vt Ampsagoras,Pythagoras,Anaxagoras: Massagetæ.anaglypha,atagena,phenagore,Synagoga, astiages, mandragora, in dagus ga gum, naufragus,& similia.composita a frãgo secundum aliquos: vt lubrifagium,suffragium,crurifagium coxifragium, lalage, pantagia. & nomina secundæ inflexionis: vt asparagus:pędagogus,contra Sulpitium, longari dicentem:Paphlagones,vertagus,onager,podager,ac uiragus:agragas,hoc nomẽ indifferens: quod alii nõ videre,sic podagra,& chiragra.Ouid. Tu suffragare rogatos. Idem.ii. Pon. Grata quidem sunt hæc animo suffragia nostro Mart. Ionicarum gustus atagenarum.in quo scazonte,tage,iambus est.Prisc,Postquã Phœnagoren: Hermonassaque u.Sedul.Discedat synagoga suo f.c. Ouid.Met.v. Dum stupet, astiages n.t.e.Mart. Capel. G. m. g. quodque indaga veri, Ouid. Naufraga pupis aqua. ita obiter,vt Virgilii emendes carmen in.iii.admonuerim. C.q.a.& naufragium Scylaceum:legas tu, nauifragum.Et non mireris scylaceum,breuietur:cum (si Seruio credimus) à scylla deueniat.quoniam multa id genus in superioribus recensuimus. & quia diximus, a frango composita,

Sulpitii error.
Aliorum incuria.

Virgilius emaculat⁹

breuiari, referam carmen, cui alii innituntur. Ouid. Quid nisi suffragium nimbos vitantibus essem. Idest in opere, cui titulus est de Nuce: quod falso tribuitur Ouidio. An id recipias lector paruifacio. Ouid. Fast. iiii. Megareaque. Pantagiamque. Mart. Crinitae Linie pedagoge turbae, Interpres Stra. xii. Paphlago nesque fero c d.a.p. Mart. Venatur Vertagus acer. Idem: Dum tener est onager f. q.l.m. Claud. A.n.p. stare putat podager. Iuuen. Et de temone Britanno Excidet aruiragus. Sil. xii. In bella Hampplagoras Tyrios. r. u.

A, Ante, L, breuiationem capit: vt tantalus: abesalom: quod cum, m, in fine Nestor, non (vt aliqui) absalon, trisyllabum legit. quod nomen longat Sulpitius: cui adhaerebo, si exemplis comprobet. De muto, sardanapalus, sandalia, Omphale stymphalus, Cephalonia, Cephalones, Caramal⁹, apud sidoniū: aqualiculus, ex halo las. noīa propria, & adiectiua in nomina suo in alis terminantia, & in ale: vt Martialis, ambaruale, trabalis, penetralis, heteroclita in alia: vt magalia, mapalia. obliquo à nominibus in al neutris: v. animalis. si vero aliter, breuiantur: vt astrubalis, Hanibalis. tū (vt habemus apud Gelium lib. iiii. cap. vii. Probus ille haec noīa in al barbara, in obliqs ita proferebat: in penultima haberent accentum. Ennius: Qui propter Annibalis copias cōsiderant. est autē tetrametrum carmē iābicum Brachicatalecticū: in quo niba, iābicus est, vltimā lōgam cōtinēs non autem spōdeus est: vt vitiose dixit Anto. Nebrissensis. sed alias latius dicemus Pharsalia hoc nomen ambiguum & atalante, italia, stimphalides, coralium: quę omnia non vidēre qui ante me scripserunt. vnus tamen Aldus dixit, stymphalidas: tantum longari, cui ne haereas. in. vi legito Epograph. Ouid. in ibin: Quem finē vitae sardana Aldus habet. Virg in obitu

Abesalon nō absalō. Aliquorū error. Sulpitio nō haereo. Hanibalis penul. longa. Antonii Nebriss. error. Aliorum incuria. Aldo non haereo.

Mecœn. quod opus Cornelio tribuitur: A.t. etiam sandalia talos. Proper.iii. Omphale in tantum.f.p.h. Ouidi. Meta.ix. Vestrum stymphalides vndæ. Seneca in Troa. Gressus nephandos Dux Cæphalonum admonet. vbi, Cepha. Iambus est, vltima gaudés long. Perf. Pinguis aqualiculus p.s.e. Virgiliu:. Aeternumque aditis effert penetralibus ignem. Hic non absonum erit a Iano dissentire Parrhasio, scribente, æternum ignem, dici propter penates. ego vero de Vesta intellegendum existimo. Et ne ariolari videar, legito Ouid. vlti. Metamor. Obuia turba ruit quæq; ignes Troica seruat vesta tuos. sed latius in dubitationibus diximus.

Virgilii locus.

A Parrhasio dissentio.

A, Ante, M, breuis est: vt calamus. Demitto, syridame, tymama, examino, contamino, dictamus. nomina in mentum: vt armamentum in men: vt examen. nomina barbara ad latinā declinationem venientia: vt Adamus, Abrahamus. verba primę coniugationis in præsenti, & præterito indicatiui: vt amamus, amabamus: nisi in compositis à, damus, duntaxat in præsenti: vt circundamus. producito etiam omnia verba cuiuscunque coniugationis in quolibet modo propter crementum: vt doceamus, audiebamus. Horat. Tu ne syridame, aut, d, aut, f. a. Martia. primo: Vilis contaminat vnco. Virgi. Dictamum genitrix. d. c. a. i. Iuuena. Quicquid habent telorum armamentaria cœli, vnde nescio qua ratione motus Aratus, dixerit. ii. Calciamenta pedum dignus. n. f. i. nisi forte fiat synęresis. Pulchra regula de nominibus in mentū inferius est: vbi de, u, ante, m, fiet mentio. Claudia. in Rap. Pro. I. c. credas examina fundi, vbi interpres Ianus perperam interpretatur: putat nanque fundi genitiui esse casus, cum sit infinitiuus à fundor funderis.

Arat⁹ qua rōne mot⁹ ignoro.

Iano Partha, reclamo.

Claudiani locus.

A, Ante, N, corripitur: vt balanus, Emanuel, Taprobane, extraneus: vt in Priap. legitur: tñ apud

obliquos inuenio longari. Demantur, vomanus, Aliphanus, Meuania, alanus, Patalane, Carmanus; Elanus, carmanis, Dianas, Diana, Pænites, Amanum, Afranius, Bianor, & similia: vt Alcanor, euanesco, euanui, Volanerius, Mesana, Tigranes, aranea, araneolus, Lucania, Lemanus, Garganus, Aquitanus, Aquitania, Vulcanus, miscellanea, gauranum. nomina in anus precedente, i, litera. vt Quintianus, oppianus. producito item deriuata: vt montanus lupanar, Bacchanalia, gentilia: vt Romanus, Brixianus, adiectiua tertiæ declinationis. vt inanis. secundæ: vt paganus. excipito ea, quæ à breuibus veniunt: vt Dardanius, quia à Dardano longato quoq; obliquos à nominibus in an Græcis: vt Titanis. Cyane, & Sicanus ambigua sunt hæc duo: sic & Cyaneæ: quod alii non viderunt. Auso. Florum spirat odor balani. c.m.h.t. sic errorem Alexandri noscas longari præcipientis: immo breuiatur & deriuatiuum. Pers. T.q. maxillis balanatum gausape pectis, Prudent. in Apoth. Edidit Emanuelque meum. c.f. Ouid. i. Pont. Aut vbi Taprobanem Indica tingit aqua. Sil. viii. Statque humectata meuano. Idem. xii. Hinc Alifanus Iaccho. Stat. sil. primo: Vacuet Meuania valles. Priscianus. Et martia pectora alani. Idem: D.c. Patalane cingitur vnda nō desunt, qui & Patalene, legunt: Idem Carmini solis ab ortu. Idem. si post carmanida sumam. Idem: Dianas fons est. c.c.u. Idem: Quam Pæanitem perhibent. Lucanus. Populus non cultor Amani. Idem. iiii. Castris Afranius istis. Horatius. Scura Volanerius postquam illi. Silu. xiiii. incumbens Mesana freto. Lucanus. Tygranemque meum. Virgil. vt quoque araneoli. quæ dictio subiicit mendum essem sidonii Codicibus, vbi ait: Archneola micat proprias conferre laborat lege tua: Splendet arachneola, & proprias c.l. & coniunctione addita. quod Pius nō animaduertit Ba

Aliorū incuria. Alexandri error.

Sidonius emaculat? Bapt. Pius nō animaduertit.

ptista, alioqui sedulitatis accerrimae. Luca. Sc iuncta lemano. Idem. v. Exit Garganus in vndas. Auso. Inter Aquitanas gentes. Iuuena. Veniunt ad miscella nea ludi. Mar. viii. Gaurana, & Cosmet e.m.a. Quintianus, & oppianus, apud Martialem longantur. Licet Politianus dixerit Oppianus, diuesque auro. Ex hoc Quintianus apud me breuiatur saepius Et quia in nomen nostrum incidi, quare inditum fuerit expli cabo. Nam dum olim adulescens ipse in Musaium penario, & Camoenalibus incumberem vigilus (ita dante omnium rerum opifice) caeteris antistare vide rer, multi nō spernendae eruditionis iuuenes synchro ni meam lubenti limam animo subibant: vt pote quē suorum assertorem carminum dicerent: & vt alluderent ad illud Martialis dictum, me Quintianum appellitarunt; quod nomen seruans augebo, & si plurimos eiusdem nominis nō excellere opera nostra demonstrabunt: tamen illos me suum retinere nomen non poenitebit. Fuere autem ante me plures Quintiani: quo nec ifelix poterit fuere annorū seris: quos semper venerabitur posteritas Vnus fuit ille, quem Martialis assertorum suorum facit carminum. Alius fuit Afranius Quintianus Pisonianae coniurationis conscius, vt ait Tacitus: quāquam falso in Codicibus legitur, Quintilianus. Alius Pōpei Quintiani mortem, lib. Epi. vii. deflet Plinius Quintianum proconsulem, & Quintianum Caputeum in quibusdam reperi epistolis, quae perperam Quinto tribuuntur Curtio: quarum stilum non approbo, nedum suspicio. hoc si quis rimatur, nostrae proculdubio adhaerebit opinioni. Alium prompti, atque audacis animi Quintianum nominat Herodianus historiographus. Alium Ap. Quintianum sibi amicū in prima apolo. notat Apuleius. in Aiū Quintianus Nerone scripsisse Satyram retulit Cornelius. Quintiano alii Sido-

Quintianus quare cognomē meum.

Quintiani ante me plures.

Cor. Tacitus emaculatus.

Curtii nō sunt q̄ tribuuntur. Epist.

nius æternitatem condonauit. ab alio Quintiano Agatha virgo erumnas passa est; quem merito dedisse pœnas autumo. Alius Quiutian⁹ martyr fuit; vt in sanctorum habemus Catalogo. Qu ͥ stiani alius meminit Imperator Antonius Codice de inofficioso testamento. Alium Quintianum nominat Epitaphium quoddam Romæ in diuæ templo Crucis co piam fecit Andreas alzatus Mediolanensis vtranque linguam eruditus, antiquitatum omnium fidissimus interpres, quod hoc est, Andreas Alzatus.

ATTIAE QVINTAE TATTIVS PLEGON CONIVGI OPTIMAE, ET TATTIVS. T. F. PAL. QVINTIANVS ROMA PARENTIBVS INDVLGENTISSIMIS.

Alium nominat marmor quoddam Mediolani in Diui tem plo Nazarii, in Porta Romana, in Propyleo, quod hoc est.

L. VERGINIVS. L. F. O. V. F. ATTILIANVS. VI. VIR SIBI ET L. VERGINIO MESSORI PATRI, ET VERVETLAE Q. F. ATTILIAE MATRI, M. DIDIO MARCELLO L. VERGINIO. QVINTIANO FRATRIB. VIRGINIAE, SEMPHRONIAE, QVINTIAE SORORIB. SENTIALAE, ET PAVLINAE VXORIB. ET CONGIO GILONI LIBERTIS. AED. M. VICT. PRO CIRCO AEMIL.

¶ Dii faxint: vt idoneum viuam æuum (nam & ipse sum φιλόβιος. i. vitæ cupidus) nec ego ipse inter secu li oblitescam tenebras: qui tertio & vigesimo ætatis anno publico legendi &. xxiiii. Laureæ donatus sum munere. Hæc annotasse volui: vt nulla ex parte hoc opus tibi lector displiceat. Philobius

res, Caphareus, Megarus, phalarica, thiara, mortarium. deriuata: vt scholaris, apollinaris, auarus in rius tiarium: vt sextarius aquarium, vicarius temerarius, flatatia, carnalium, mulctarium, diarium. nomina in are: vt cocleare denominatiua: vt auxiliare. verba in are, & ari: vt amare, dominari: nisi veniant, à do; vel daris: vt circũdare, pessundari. Et quia in arius diximꝰ produci, excipito, tenarius, quia à breui. breuiato obli quos: vt Cæsaris, demuntus calcaris torcularis.

Hic lector aduerte in hac regula advnguem non posse cognosci syllabas: vt exemplis. Ideo si omnia nõ comprehendero, mihi non detrahes. difficile enim est (vt Probus ait) syllabas ratione artis cognoscere. quicquid tamen potui ennotasse me haud negaueris.

Syllabæ exemplo melius, quam rla.

Ouid. Dictus es Ismaris ille per agmen equis. vbi multi dubitant, cur, penelope timeat, cũ victor Vlysses ierit per agmen Græcarum isamariis equis, cum lætari oporteret lector Q uintianũ audi: timebat enĩ ne Vlyssem interficerent Græci sub specie Rhæsi: qa equos habebat, quos abstulerat hostibus, insciis omnibus, præter Diomedem. Hoc dixi: vt grammatistas admoneam, qui illud non tam intelligunt, quàm intelligere minus curent. Idem: Me patericarius u.d.l. cuius dictionis, cum recordor, error succurrit Tortelli, iuniamque, dicentum, icarium patrem fuisse Erigones. auctorem proferant. Icarum fuisse auctores proferam. quam opinionem tenuimus in Distichis in Ouidium: Sum quod & Icarus est: sum quod & Erigone. Prudent. in Psych. summus nam fertur Aaron. Arat. li. Pia iussa canunt, angariat inquit. Priscia. in Perth. Byzares primi iuxta quos terra Vechirum. vbi falso, Bizeres, legitur. nam Dionisyus ait βυζαρές τι πρῶτα καὶ ἀγχόθι φύλλα βεχέρων. Ennius: Polyppus Corcyræ Caluaria pinguia carne. super monte Caluaria exemplum non est nisi apud nos Intra

Ouidii locus.

Tortelli, & Iuniani error.

Priscianus emaculatus.

Caluaria. Calua.

Euangelii locus.

gœ.de Christo. & scias dictum esse montem Caluariæ illum: quia ibi multæ caluariæ. i. mortuorum capita viderentur. nam in eo loco omnes malefactores trucidabant. Proh dedecus, ingens dedecus: mundi, ac cœlorum Opificem sic turpi in loco Cruci suffigi? nepharia gens, infida, propudiosa, an idoneum mortis inuenisti locum? Heu heu humanissime lector, dum lachrymas tergo, tu exempla lege: ac interim tuos studendo saties appetitus. Mac. A sumptis Zodoaram obstare venenis. Prudent. in Psych. Margaritum ingens opibus, & viribus arte de qua dictione inferius, vbi de, i, an, t, fiet mentio. Mart. v. Cum panare olis t. d. Ouid. in Meta. Quantum balearica plumbum. Idem. Trist. Q. à. declasse Capharea fugit Priscia. Rapidusque Megarus. Luca. vi. vibrata phalarica neruis. alia per se notissima sunt Denarius, ambigue ponitur. Et quia sic fictis nō abeūdum est pedibus, talaria, sub hac esse regula nulli dubiū est. Ergo Auson. emaculabimus. est autem carmen sic: Iam nūc per auras Perses talaribus. tu legito, Perseos. de quo Ouid. v. Metā. v. vel legatur, Persei.

Ausonius emaculatus

A, Præcedens, S, breuis est: vt cerasus, parasitus, gymnasium. Demito, Gimnasiæ, insulæ: amasis deriuata: vt agaso occasio, omasum, colocasium: viribasius. n. p. amasius amasia, meo iudicio etiā elungambis: Paranassus, per duo. ss. scribitur secūdū aliquos: quod alii negant. a cuius deriuato vnum, s. Martia. Capel. Amouit, &, a, ante, s, curtauit in Parnasius. Nemesian. Aegl. pri. Accipe quæ sup hæc cerasus, quam ternis a. a. Iuuena. Gymnasia, atque audi s. m. a. ex quo non possum non mirari Vnum alloqui diuinum, cum ait. Hic honos gymnasia nobis. Luca. ix. tumulis euulsus amasis: Iuuena. Sat. xv. Rapienda occasio cunctis. Mart. viii. Crescunt colocasia Phœbo. Sil. viii. S. n. s. desit, Viribasius armat. Mart. Ce

Parnassus. Vnum mirot.

pel. Conscia Parnasio c.f s.c. quod alii producunt, vt Marcellianus à Marcello, Scylaceum à scylla. in quibus demantur consonas: vt sæpius diximus.

A, Sequente, T. breuiatur. vt affatim, tamen ambiguum inuenio: quod ante me cæteri non viderunt. Demum, Egates: Viriatur n.p. Argathonius, Leucata, grabatū, Gagates, theutates, lupatum erycates, tyndates, trebatius Aratus n.p. cyratus, phanaticus, pirrata, obstraturus, gregatim, tifata, teate, certatim. denominatiua, & participia, & verbalia supina ue: vt armatus, barbatus: nisi à datus, vt circundatus. pducito ēt deriuata à primitiuis longis: vt pfatus, pfatio, creatura: qd tñ breuiabit Sidon. Materiā cūctis creaturis aera credēs. longātur etiam verba in atis: vt doceatis, legatis, doleati, audiatis: nisi à do cōposita in pñti. similiter obliquos à nōibus in as: vt pietatis præter anas anatis, contra Sulpi. pducantur itē in tes nōia: vt Achates. demantur hinc abates, & crates, cōposita: vt Eurybates, socrates, lapates, pelates, zelates, antiphates: Socrates, tñ, & socratic⁹, hęc duo ambigua sunt: qd alii nō viderūt. Hic etiam difficile oīa cōtinere: vt nil sit difficilius ideo melius exēplis, quā rīa cognosces: ñ hęc a Maturantio, Valla Siculo, & Nebrissensi nō excipiuntur. pducūtiam nomina in tium: vt palatium, solatium, Nabatheus, ambigue: qd alii omiserūt pri. Sil. Flore virens auet egates abolere p. Idē. x. Cū viriatus agēs telis r.i. Idē Argathoniacos armat Carteia nepotes: quāquam, arga tonium, alii scribunt sed ex Strabone hæc dicit Hermolaus Barbarus. Idē. xv. Leucatę, & Phœbi u.c.a. t. Virg. Viri demissa grabato. Priscia. Nigro sp ēdore gagatis Luca. pri. Theutates, horrēsq. feris. Virgi. x. Lycaoniūq; ericatē. Hora. deduci posse trebati. Sta. vii. spes ne obstatura Pelasgis, Idē. vuii. totidēq, grega

Aliorum incuria.

Sulp. errat

Alii nō viderunt.

Difficile in hoc.

Aliqui nō excipiunt.

Cæteri omiserunt.

tim. Idem Syluarum. iiii. Procul ista fuit tifata teate. Marti. iii. Quæsta est præfatio fauces. Ruf. Fest. La tipedemque anatem c.e.p. Ouid. Aliquem solatia mortis honorem: alia patent exempla.

A Ante, V, longatur: vt ignauia. Deme ab auo composita: vt abauus, proauus, Patauium; Di tauus: Batauus, hoc nomen indifferens est. Probus: Quæ vitæ ignauia fertur. vide Mancinellus errauit eo in versu, dicens: Ignauiam pertesus ait: quem aliqui excusant: q recitet Suetonii verba. esto omnino hic aliquando in arte metrica dilapsus est, & infeliciter præsertim Ode. xii. lib. iii. Horatii. Tu ipse aspicito: videbis cum allucinari. Virg. Hic tamen ille vrbem patauI sedes q.l. Auson. Gelido dutaui de monte volutus.

Mancinelli error.

Mancinellus lapsitat

¶ De, E, in mediis syllabis. Cap. iii.

E, Ante, B, producimus: vt Chorebus. Demuntur, helleborus, herebus terebullum, cerebellum Cereber, Theleboæ, archebulus, Atrebates, terebynthus, esebon. & nomina in bundus: vt gemebundus, si Prisciano credimus, cuius rl'am, vbi de, a, añ, b, dixi mus, apposui: tenebre, latebræ, salebræ, mulcebris, funebris, illicebræ: muliebris, terebro, cerebrum, & alia similia naturaliter breuia: quæ licet propter mutã & liquidam aliquando longentur, tamen (vt dixi) na tura corripiuntur. Mart. ix. A. s. s. potat in helleboro. super hoc notandum est, helleborum, in virili esse ge nere. non autem in neutro: vt volunt Tortellius, & Nestor. Vnde columel. Et negat helleboros, & noxia g. s. Virg. Helleborosque graues. Quod legatur apud Plinium. xxv. album, & nigrum, intellegas tu genus hellebori. Quod. xxxi. dicat: *Per quæ helleborum bibitur. librarii. mendum esse* asseuero. nam alio in Codice bibunt. & in alio helleborus legitur: nam hellebora nusquam inuenies. Ouid. Noctisq; Deos,

Helleborus.

Tortelli, Nestorisq; error.

Plí. locus. Plinii alius locus.]

Deos, Hereboque, Chaoq;. Idem in Fast. C. e. pompa celeber, numeroque Deorum. Sil. iii. Thelebouumque domos. t. u. d. u. Terentianus: Generi datur auctor huic vetus archebulus. est autem versus anapæsticus: vbi, Chebulus, Bachius est primam breuem continens. Sidon. Atrebaton terras. p. h. e. Virgil. x. aut Orythia terebinto.

E, Ante, C, producitur: vt verecundus. vnde Galli non esse quę inueniuntur fragmenta coniecto, dicentis: At postquam teneram rompit verecundia frontem. Item: Prostratus pedibus verecunda silentia rupi. ecce qua insipide, e, ante, c, in verecūdus breuiatur: ideo ea fragmenta Gallum mentiuntur, Alii qui Maximiano cuidam attribuunt. Breuiato hæc, duodecatemoria: & omnia à deca composita: vt endecasyllabum, Ezechias, Seneca: Telecoon. ii. p. romechium, illecebræ: imbecillis. hoc nomen ambiguum e: quod alii non videre. sic Phereclus, & execror. sic & Phalecus: quod itidem alii non annotarunt. Ouid. Atque verecundo suffuderat o. r. Manil. ii. Duodecatemoria in titulos. s. c. nam Proceleumaticus pes primus est. Prudēt. in Ditt. Hic bonus Ezechias meruit. t. q. p. a. Iuuenal. Magnos senecæ prædiuitis hortos. Vale. Flac. iii. Telecoonta sint. Ouid. vlt. Met. Rhomechiumque legit: licet, Rumentum, legat Iacobus Crucius. Claud. in Ruf. Illecebris capitur nimium. q. e. i. a.

Galli non sunt quę inueniuntur fragmenta.

Aliorum incuria.

E, Sequente, D, longetur: vt pepedi. Demito, lebedum, vagedrusa, Pucedanum, Empedocles, remedium, essedum, Veleda. nomina in edus: vt Tenedus. in eda: vt iphimeda, andromeda. in edon propria: vt alchimedon, Laomedon: Menedemus: quod nomen (Donato teste) tertio Pœone constat: qui pes tertiam longam, & tres breues continet. composita à pede: vt compedis, suppedito, comedo,

Maturãtii, & Vallæ in curia.

Impedio, Melchisedech: ficedula, & Macedo, hæc duo ambigue: quod non viderunt Maturantius, & Val. Siculus. Breuiato etiam naturaliter ab ἕδρα venientia: vt exhedra, sinhedra, cathedra: tamen apud poetas longantur aliquando muta, & liquida sequente. Mart. Aethon in Capitolio pepedit. Horat. prim. Epist. An lebedum laudas odio. m. a. u. Sil. xiiii. Qui fontes Vagedrusa tuos. e. p. a. Lucan. ix. Pucedanum que sonans. f. e. q. i. Horat. Dum petit Empedocles ardentem. f. æ. Lucret. Nec ratio remedii communis. c. d. Virgil. Georgi. iii. melius fert esseda collo. Stat. Sil. pri. Captiuæq. preces Veledæ. q. m. n. Claud. suppeditant vires, præbetur origo. Prudent. in Psych. Melchisedech qua stirpe, quis maioribus. est enim Iambicus versus: vbi, sedech, Iambus est.

Fran. Nigri errat, Sulpitii, Maturantii que icuria. Omniboni error. Prudẽtium miror.

E, Præcedens, F, breuis est. vt elephas. Demito, veneficium, veneficus ca cum, contra Frãciscum Nigrum breuiari dicentem: liquefacio, tepefacio, rubefacio, madefacio, ambigua ista composita posuerim: quod non annotauit Sulpiti. cum Maturantio. Omnibonus quoque errat dicens: tantummodo breuiari in. vi. legito. Ouid. pri. Rem. Ista veneficii. u. e. u. n. a. Idem: venisse venefica pellex. & merito, quia a veneno, in qua dictione, ne, longatur syllaba.

E, Super, G, breuiatur: vt Artegiæ, Elegia, Egregius. vnde non possum non mirari Prudentium in Hemistichio hoc dixisse: Doctor egregius. in quo, gregius, Dactylus est. Longato ista, categoria: quia Græce κατηγορία: &, η, vertitur in, e, longum, neupegus: nam græce scribitur per η, ante γ, sic & tristega, collega, collegium, & quicquid componitur a lego legas primæ coniugationis, Cethegus, compegit. & alia ab egi composita: vt redegit: peregrinus, hoc nomen ambiguum. Iuuena. Dirue Maurorum Attegias. c. b. super quo carmine Domitii pudendus er-

Iuue. locus Domitii error.

tor est, putans, Attegias, ibi accipi pro Mauritania: & nititur Dionysii auctoritate: Ad summam Libyen habitant Attegias vndas. Hui indeprecabilis deliratio: nam & auctorem mentitur, & carmen contaminat: nam carmen est Prisciani: vel (vt aliqui volunt) Rhenii Fannii in perhi. & ibi non legitur, Attegias, sed Ad Tethyos: q si mensum camœnalem, syllabarumque spacia consuluisset, talia dixisset nunquam. Nam in, attegias, te longabat, & as breuiabat, contra omnium auctoritatem. Erunt ideo Attegiæ (Politiano teste) vmbracula, qualia Mauri habitant. qua dictione vtitur Ruffinus interpres Iosephi de bello Iudaico. vi. Ouid. i. Flendus amor meus est Elegeia flebile carmen: ita vt pentasyllabum, non quadrisyl. legatur contra Tortellium, & Domitium: qui si essent veri, e, ante, g, ambigue poneretur, nullis annuentibus poetis. In eo quoq; carmine, legi, preteritum à Georgio Merula perperam legitur: cui omnis doctiorum reclamat chorus. ait autem: elegi, substituendum esse: qa non staret versus: immo si legit: vt præcepi, non claudicabit. Iuuenal. Catilina Cethegum. Hora Collegia pharmacopolæ. Idem: Collegam Lepidum. q. c. l. a. Calph. compegit harundine Lygdon.

Prisciа.a vitio defensus.

Attegiæ

Ouid. emaculatus.

Tortellii, Domitiq; error.

Georgius Merula decipitur.

E, Super, L, produci iubemus: vt videlicet parallelus: nam per, e, græce scribitur. Demito, alleluia, Angelus: & græca in teles: vt Pyrgoteles, Eleleus, Nictelius, ficelis, Ardelio, vindelicus, Marcelianus, Agelades, asphodelum, Obelus, obeliscus, sepelio, icelon: & aliqua propria: vt Eutrapelus, Steleneus, Menelaus, Thymele, Semele, Pterelas, Ampelus, Nepheleus, Periscelis, Euangelium, Euangelista, Xerampelina, Hecatebeletes, Cybele, hoc nomen ambigue. Israelita, videtur apud iuuecum breuiari: Israelitarum stans. u. n. e. tamen, ae, simul coniugi dicerem. Lucre. pri. Esse videlicet in terris primordia rerū. Sido. conti

chemorus: Polemus.n.p.apud sidonium. nomina in polemus: vt tripolemus, triptolemus, elementum, elemosina, Gethsemani, nomina, quæ habent tele: vt: telemus, telemachus, solemus.n.p. tutemet, obliquos ab hyems: vt vehemens, quando trisyllabum est: alemanus, alemanie, teste seruio: eremus vero contra Maturantium, & Sulpitium producitur: quia græce ἔρημος. Diony. in Perhi. οὔποτ' ἐπὶ προχόῃσιν ἐρήμ' μαίονται ὠκτ... Ex quo miror Prudentium in Psych. corripuisse: Excidit ergo animis eremusitis.e.i. Abstemius, ambigue ponitur, in quo alii defecerunt. Virgi. spumat vindemia labris. Hic annotes quosdam, dicentes: Vindemiator, de, breui proferri. deceptos esse propter illud Horatii saty. xvii. Vindemiator, & inuectus.c.s.u. putantes legi: Vindemiator omnia abiicitur, i, sicut apud Ouid. iii. Fasto. abiicitur, a, At non effugiet vindemiator hoc quoque causam. sic seneca in Claudium: Carpebat raras serus vindemitor vuas. Iuue. Miseræ cognosce procemia rixæ. vbi falso quidam (inter quos Nicolaus Ferretus est) legunt: cognosce præmia: quibus sensus, & syllaba reclamat. diastema, omnino longatur: quia græce διάστημα, &, η, longatur: quæ litera in, e, longum vertitur. Inde est, quod aliqui (inter quos Hermolaus est) indeprecabilem, & impatibilem sidoni errorem recensent, dicentis: Sic placidam Paphiem seruare diastema quintum. quod nos rectius in primo Orpheos (nam de Orpheo iam tria edidi volumina. Voce diastema, & rhythmi speciosior ordo. Curius Lancilotus Neotericorum grammaticus id potuisse sidonium facere testatur, cui astipulor. nã velut diphthongi græce apud nos aliquando breuiantur, &, η, aliquando poterit breuiari: vt in aliquibus dictionibus annotaui: sic fecit in Euphemia: dicens: Gaudeat Euphemium sidus diuale parentis, cum scribatur per, η, apud Græcos.

Maturãtii & Sulpitii, error.

Prudẽtium miror.

Aliorum defectus.

Notãdũ ẽ. Horatius à vitio defensus.

Iuuenalis a vitio defensus.

Nicol. ferr. error.

Sidona error.

Diastemii penul. breui.

Sidõius defenditur.

Euphemia secũda breui.

Af.Gal.Qui caput ad leuam didicit glossemata vobis. Lucan.x.Te Ptolemæe trahat.t.e.f.Matt.ii.Artemidorus habet puerum.f.u.a.Virg.x. Anchemolum thalamos.a.i.n.Stat.pri.The.Archemorus nec fama Deæ.Ouid.Huius erat Solemus Phrygia.c.u.a.i.Lucret.pri.Tutemet à nobis iam.q.t.u.quod & testatur Seruius super pri.Aeneid.in eo versu:Et vosmet rebus seruate secundis.Prudent.Præceptor vehemens eundo firmat.& (vt ait Seruius) quandoque bisyllabum,& quandoque trisyllabum est.sic est prehensus. latius in.ii.legito. Claud.Hæc Alemanorum,spoliis australibus illa. Idem:Imploretq; tuum supplex Alemania nomen.

E,Super,N,longatur:vt domicœnium:licet diphthongon: cathena: Neriene,ambigue ponitur. Excipito:carcenades,pisces apud Oppiani interpretem Lippium:cuius de piscibus in latinum vertit opus Borysthenes, Miritines, Achemenius, degener Berenicis, Stelenus cōposita à venio,& gigno,& sthenos:vt aduena,Phœbigena,Demosthenes,& à genos:vt archigenes,Origenes,iuuenis,iuuenilis,ingenium,ingenuus,Orchomenos,Eumenides, Idasmenus,Helenus,Helena,iphigenia, quatenus hactenus, Armenius, Hormeus, Hymenæus, Philopemenis, Pœmenis,Abdenago,ambenus.n.p.& mons. Ialmenus, Anaximenes, Nictimene, Periclimenus, Achimenides,Parmeno,Parmenio,Parthenope,& similia composita:vt Parthenius,hebenus,asenech,Clymene,olenos,olenus,clazomenius,claximenæ ochenius.n.p.Echenei Piscis & quia diximus à genos breuiari, errant aliqui longantes, Origenes: & præsertim isti idiotæ concionatores: qui nihil effutiunt præter barbariem: Proh supreme Iupiter,nonne sibilo mulctandi essent? malunt enim hi barbaros habere duces,quam bonos sequi auctores: Porse-

Concinnatorū error.

na, hoc nomen ambiguum est. Martial. v. Si tristi domicœnio laboras. Pers. Trahitur pars magna cathenæ. Picus tamen Franciscus in hymnis dixit: Assertor superas cathenato Demone sedes. quod aliqui approbant: eo ꝙ cathena dicatur à cane, & teneo. Hęc posuisse volui, vt scires lector apud auctores varie reperiri syllabas. Ego ipse semper elongarem: vt in primo Orpheos: Deinde cathenatis torquere sophismata nodis, Priscianus: Porrecta Borysthenis vnda, Idem. Miritenenque bonum nardi. Lucan. ii. Mundus Achemeniis decurrant m.s. Virgilius: Degeneres aios timor a.h.q.i. Luca. ix. Tepida Berenicida Lepti. Ouid. v. Met. vsq; sub orchomeno. p.q.c.d. Val. Flac. vi. Processere melas & Idasmenus incipit h. Iuuenalis Instantem Regi Armenio r.q.c. Ouidius: N.r.p. Ormeni Nympha tuos Ausonius: Carcere in argiuo Philopemena lenta adiit mors in quo versu quis fuerit iste Philopemenes, Iustinum legito libr. xxxii. Ouidius iii. Metamorpho. Pœmenis, & natis. c.h.d. Valerius Flaccus. vi. Ambenus, & trunco m.s.o.l. Idem: Ambenus, & gellidis pollens Ophiusa venenis. licet ex Herodoto Hermolaus legendum esse, embolus in Cast. Plinianis lib. iiii. cap. xii. inuat. Pindarus Ausonius in Perio. Ascalaphusque potēs, & ialmenus acer vterque. Sidon. Quicquid anaximenes Euclides a.z. Ouidius. ii. Metamorphoseon: Nyctimenen auis illa quidem s.c.c. Idem Metamor. xii. Mira Periclymeni mors est c.p.s. Idem: Noscitachimeniden. i.q.r. Idem vndecimo Meta. In medio torus est hebeno s.i.a. Idem: Et tulit ad Clymenen e.c. m. Statius. iiii. Theb. Olenos ioniis e.f.h.p. Ouidius Metamor. x. Olenus esse nocens. Auson. Discit duce Clazomenio. Idem Et i pumice Clazomenas Val. Flac. iii. Ochenii dedit ille sonum Lucan. vi. In mediis echeneis aquis.

Ausonii locus.

Vale. Flac. locus.

cuero,audierim,legero,videro. si erunt tertiæ tantum in passiui futuro longatur vt legar legeris legere. vide in.ii.vbi de cremento. Producito item propria in rus:vt Rugerus.deriuata:vt austerus,seuerus,iberus Breuiato tamen,quer querus,bucerus, posterus. obliquos breuiabis:vt mulieris,carceris.aeris,ætheris. Demito,bizeris,creuesteris,alteris,crateris,brachio nesteris,physiteris,soteris,stateris,luteris, clisteris,poderis:vt disputat Codrus. Breuiantur in rium: vt glycerium,ministerium,magisterium, desiderium. Demito tamen psalterium,nyceterium,dicterium,soterium,misterium,baptisterium:quia græce βαπτιστήριον,&,η,in,e,longum vertitur. Citherea,& perseuero,ambigue:quod alii non videre. Sil.iii.Cæsę.Germanus acheras.synteresis:quia græce συντήρησις. & aduerte apud imperitos scribi,synderesis,per,d,erroris causa fuit:qa apud Græcos profertur,per,d.nanq quoties,ν,ante,τ,ponitur,per,d,profertur:& per,t, scribitur. Politia. Oeuerida quod maneat pretium.sic vtitur & Calimachus:quem in ea transtulit Politianus fabula,quam & transtulit Iacobus Crucius noster. Interpres Laertii.E.e. Musæum terra Philerum. Petron.E.r.r.q.e.molle Cyperen. Virgil. Fuluosque lupi de pelle galeros. Interpres Strabo viii. Inde Hysperisiam,celsamque in colle g. Propert.iiii. Prima galeritus posuit p.l. Martial.x. Non ergo manus ista, sed statera. Idem. vi. Nec adhuc trieteride plena. Virgil.iiii. Stimulant trieterica Baccho. Priscian. Bizeres priml.l. q.t.u.quanquam,Bizares,legendum superius diximus.Enni.succincti corda macheris. Oui. Certis abdera diebus. Auson.In fundo patriæ Bebgeritanæ.arcera,& Neæra,quia diphthongo. Virgil. super alta Cythera. Ouid.natusque ad sacra Citheron. Martia.ii.L.o.c.Galle Cytheriacis. Horatius.ii. Episto, Confusa genus:panthera camelo. Martia. Di

Aliorum incuria.

Synteresis. Imperitorũ error.

Indoctos sacerdotes

cas,& licet ipse perseueret. Asseuero tamen ab Ausonio breuiatur.in.vi.legito. Val. Flacc.vii.N.t.l.a. nec videris vlla iuuentæ.Hic in sacerdotes nou possum quin inuehar ineruditos.legitur autem in funebri Euangelio:Tu videris temporis futuri in subiunctiuo:scilicet media breui.hi nanque media lōga proferunt. Dii boni:vt diuerticulum faciam omnino excandescens cogit vehementia:quid(bonos,vt multi sunt excipio)quot ineruditi sunt?quid ꝙ rudimenta fere percipiant?& vix legendo dictiones exprimant? quid ꝙ cœnis indulgent? myropolia tonstrinas quæritent?calamistro cincinnos coaptent? sed iam Augustino audientes, fathiscentes barbarismorum rimas relinquamus:& quæ diximus, exemplo comprobemus.Virgil.ferrugine clarus libera.Lucillius: Querquera cōsequitur m.c.q.d.Ouid.armentaque buccera pauit.Virg.Postera Phœbea l.l.t.Mart.Ametistinasque mulierum vocat vestes.est autem Scazon:vbi,erum,iambus est.sic in prima,& quarta Andriæ scæna Terentius,mulierum,breuiauit:& plautus in Milite. dicat aliquis,vt est Ascensius,apud Lucretium longari in isto:Siqua virum soboles,siqua est mulieris origo.contextus autem mendosas est mulebris,enim legēdum asseuero:quod ita legit & Pōpeius in dictione soboles.sic & nos semper breuiaui mus in Theoandrothanato Tragœdia nostra.in isto: Chorus mulierum flebat horrendas vices:& in illo: Mœstæ mulieres fletibus detis modum & in illo: Quid huic molesti estis mulieri perperam.in quibus vbique,mulie,tribrachus est.ideo decipitur Io.Pastranensis,dicens,ambigue poni.si inuenias longum nullo pacto teneas:vel dic figuram esse:qua poteris excusare Marullum Taracon.in hoc:Vt iam nemo sibi mulieri speret adēptum alloqui,nisi Ectasis figura annuerer,impatibilis esset error.tu caueto.Insur-

Mulebris penul.breui omnino.

Ascensius male allegat.

Lucretius emēdatus

Theoandrothanatos tragœdia nostra.

Io.Pastra. fallitur.

Marullus excusatur.

gunt contumaces grammatistæ, dicentes Priscianum lib. de accentu præcipere, mulieris, in penultima longari. Non imus inficias: tamen illud non fuisse Prisciani opus, in lib. de accentu nostro, pluribus argumentis comprobabimus. & si omnino Prisciani est, absq; dubio pueriliter labitur. Ruff. Fest. in ara. D. u. & physiteras anhelos. Luteris: quia Græce λουτὴρ: sic σωτὴρ, in quibus, η, in, e, vertitur longum. Clistere, præter naturam, ab illo Macro breuiatur: cui an fidem adhibeas, Manum non vorto: tamen meo periculo, ei non inhæreas. ait enim: A. d. a. intus clistere fusus. Ouid. xi. Meta. Festa ministeriis in. r. q. l. Idem. Meta. vi. Esse potest tristi, desiderioq;. c. Non autem longatur: vt inerudite Valla Siculus voluit. Tibul. Q. m. ridebunt vana magisteria. Virgi. in Cir. Non arguta sonant tenui psalteria chorda. Iuuenalis. Et ceromatico fert Nyceteria collo. Mart. v. O. a. dicteria dicis in omnes. Idem. ii. N. q. surgis Soteria poscis amicos. Paulinus Ausonianus: Q. q. Magos docuit mysteria vana Necepsi. in quo versu zoroastrem intelligit Regē: qui docuit mysteria Necepsi. de quo Pli. ii. &. vi. Natur. histo. & nos in pri. Orpheos: & Antiochenus in libris antilogiarum: vt ex Hermolao discimus.

Prisciani nō est opus de accentu.

Valle Siculi error.

Paulini locus ex Ausonio.

E, Super, S, corripitur: vt videsis, apud Persium Saty. prima. & esse vnam dictionem quidam referunt: licet aliqui duas esse dictiones contendant: vt ibi vide, sit, a vido vidis, tertiæ coniugationis. Demuntur: ithacesius, Vagesus. n. p. Ecclesia: quia græce ἐκκλησία: &, η, in, e, longum vertitur & dicitur (vt ita teferam) concionatio: non autem proprie templum, dicitur: vt in ore semper ineruditorū enatat. Herbesos, monesus, milesus, thermesus, proconesus, halesinus, thelmesis, tyraresos, obesus, obeso, galesus, halesus poesis caresis, carchesium, monesis, proneson, iesus, marpesus, lyrnesus, megalesia, tartesi⁹, milesius theūe

Videsis vna dictio.

Ecclesia.

Aliquorū error.

Aliorum īcuria.

sus, megalesos, Mindesius, magnesia, Philesius, Opesus, diocesis, synteresis, theoresis, synechesis, composita a longis: vt ambesus, excsus, adesus: phrenesis, mathesis, ambigu: hæc duo: sic & pleuresis: quod alii minime viderunt. Sil. vii. g. sedes ithacesia Bai. Idẽ x. sternit tellure Vagesum. Idem. xiii. Non Herbesos iners. n. h. p. p. Valer. Flac. vi. Correpto crine Monesen. Priscian. Thermesiis Lybiæ n. n. c. s. idem: saxisq; viget Proconesus in ille. Idem: Hic & Halesius fons est. m. u. Lucan. viii. Magnosque sinus thelme fidos vndæ. Idem. vi. Defendit tyratesos aquas. l. q. s. Stat. syl. iii. pectiaria culta Galesi. Virgil. x. Casus occurrit Halesus. Valc. Flac. cura viri dipsanta caresus. Ouid. vii. Meta. liquidi tarchesia mellis. super qua dictione; an bene dixerit Macrobius, in nostris dicemus Dubitationibus. Horatius car. iii. Iam bis Monesis, & Pacori manus: est autem iambus post spondeum. Vale. Flac. iii. tonsas, auroque Pronesõn. Iesus omnino esse trisyllabum diximus: vt inuenies apud Prudentiũ: qui tamen ab aliquibus corrigitur in Cath. in isto: Iesum ciemus vocibus: & ibi fecerit trisyllabum, & breuiarit, e, ante, s, quem ipse sic excusauerim, fecisse synæresim: ita q omnino, Ie, longetur. nam in dimetro iambico in primo pede etiam spondeus admittitur: tu tamen fugito, quando fere apud doctos trisyllabum est. Iuuen. ii. Simul accipiebat Iesus. Virgilius. Quam sit Marpesia cautes. Oui. xiii. Meta. Lyrnesia Mœniti dextra. Auson. C. i. s. equos Tartesia calpe. hic declarandum Ausonii locum diximus: Aut auus, proauus antiquior, aut fuit olim Tartesiorum regulus, fuit autem Argantonius, qui (vt testatur Plinius) centum quinquaginta vixit annos: suo iure vixerit, exempla persequar. Ouid. ii. Trist. l. a. Milesia carmina secum. Stat. in th. quem per theumesia tempe. Idem. vii. Quos pinigeris Megalesos in aruis. Oui.

Prudentiũ defendo.

Ausonii locus. Argantonias.

v. Metamor. Et Celedo Mindesius occidit astreus. Idem in lib. xii. Tri I.m. portus, & Opeson, & arces.

E alia longantur: quia per, η, græcis scribuntur. E, Ante, T, longatur: vt arete alcinoi vxor: cacoethes. Demito, Hecatebeletes. Cercetis, pometius, Icethaon, archetius, aetion: Venetus: quanquam a Francisco Petrarcha, Venetia, pro regione longetur: quia aliter non posset in Heroico stare: Atque adriæ imperitans, alterque Venetia mundus: amethystus, & si, amethysus, melius dici aliqui insinuent. ab arete composita: vt aretusa, Panaretus, massagetæ, macete. obliquos ab hebes, hebeto, hereticus, nepeta, Phaeton, Phaetusa. nomina in etas, i, ante, e, habentia: vt pietas, ebrietas: Hypethaon, nomen proprium, ascetus. n. p. Epitheton, synthetō, cacosyntheton, aganoteta, taygetus, taygete, trieteris, trieterica, iapetus, Lampetiæ, chrysendetum, antithetum. obliquos a nominibus in es: vt segetis, interpretis. Demito, Ceretis, agnetis, locupletis, quietis, lebetis, Daretis, Hermetis, thaletis, Philoctetis, chemetis, Pheretis magnetis. Breuiato naturaliter, piretrum, fetetrum pharetra, triquetra, & quædam alia: quæ tamen propter, t, &, r, longari possunt. vietus, hoc nomen ambigue. sic temetum, quod alii non viderunt. Arete, longatur. apud Græcos. & fuit Alcinoi vxor: & te, syllabam non breuiatur: vt docui perperam Tortellius: q & Iunianum in errore municipalem habet: & q tam pueriliter, infantarieq; deceptus est, quàm alium amplius non posse crediderim. & nititur illo Satyrici Saty. xv. Mouerat vt mendax aretalogus: putans duas esse dictiones: scilicet, aretæ, & logos. falleris Aretine cum municipali in errore tuo: vbi ingenium tuum illud est? ibi autem vna est dictio: in qua etiam lapsitat Domitius cum Mancinello. Calderinus enim scribit (hunc appello tantum: vt interpretum prima

Ceterorum incuria.

Aretæ.

Tortellii error.

Iuniani idē error.

Iuuenalis a vitio defenditur.

Domitius, Mancinellusque lapsitat.

tium)aretalogus ἀπὸ τῆς ἀρετῆς: ideſt a virtute:cui eruditiores reclamant.componitur,autem ab ἀρεστός: ideſt placitus,& logos ſermo:quaſi placita loquens. In Domitii errore Antonius Nebriſſen.etiam mili/tat:de qua dictione apud Callepinum,& Neſtorem legito.Iuuenal.Scribendi cacoœthes,& ægro.i.c.s. eſt autem dictio quadriſyllaba:vbi quid ſcribat Ge/orgius Merula(Politiano teſte)eliminandum eſt. Suetonius.Noſter erit Pæan ille hecatebeletes.quod carmen apud Suetonium inuenies in Cæſaris Nero/nis vita.Priſcia.Poſt hos cercetii iuxta.q.t.u.Idem: Purpureoque amethyſos ineſt.s.c.Virgil.vii. Pome/tios,caſtrumque inui. Idem.x. imbraſides,icethao/niuſque tymœtes. Idem.xii. Archetium mneſtheus. e.o.a.Ouidius.iii.Faſt.Et veteres actionis opes. Iu/uenal.vii.C.vendunt amethiſtina conuenit illis. Stat. in Ach.Quo macetæ ſua tela.c q.t.Mart.tardant; hebetantque palumbi.Arat.Cum tamen hæretica ni gredine.p.a.Seren.Siue apſo nepetas tereticum.m.ſ. aliqui tamen nepitas legunt.Valerius Flaccus.vi.E. n.magnanimos hypethaona geſſo.Stat.vi.Thebai. Aſceton increpitant.m.q.n.c.Atheton cõpoſita bre uiantur,quia ſimiliter græci.Virgilius: Taygetique canes.Ouidius.iii.Faſto. Taygetenque ioui. Idem: Quam ſatus Iapeto miſtam.f.u.Idem: Cãdida Lam petiæ ſubita.r.r.e.Martialis.xi. Pueros chryſendeta menſas.Virgil.x.Qui cerete domo,qui.s.m.i.a.ad/uerte ſi ceritis,penultima breui inuenies,teſtibus Ca/pro,& Priſciano,venire a nominatiuo hic & hæc ce/ritis.Martial.Vxorem quare locupletem ducere no/lim.Virgil.v.Pulſat,verſatq; Dareta.Iuuenal.Et mi/te Thaletis Ingenium.Stat.ix.Th.I.p.a.q.t.ſed caſſa feretis.Silius:Qui magneta ſecant.s.h.i.m.In,teme/to,errauit Omnibonus,tantum breuiari ſcribẽs,cum ſit ambiguum.In.vi.videto.

Anton. Nebriſſ. error.

Georg. Merula errat.

Ceritis.

Omnibonꝰ errat.

E,Super,V,longatur: vt Sueuus: parasceue: quia græce παρασκευάζω. Excipe,Beneuentum: & composita à bene,& male: vt beneuolus,maleuolus. Ausonius: Quod campana in Beneuento.

¶De,I,in mediis syllabis. Cap. iiii.

I,Ante,B,corripitur: vt sensibilis.aliquid,nullibi,in exemplum producunt: quam dictionem apud ido neos,velut barbaram,non inuenies auctores: vnde te admoneo: vt,nusquam non,nullibi,dicas. Demito,Oribasus,& composita: quæ per simplicia cognoscuntur vt prælibo.Lucreti ii.Ex insensibili non credas sensile gigni.Ouidi.ii.Metamor. Dorceus,& Oribasus,Archades omnes.& Græci scribunt ὀρείβασος: &,ει,in,i,longum vertitur. Nullibi triuialis dictio Nusquam

I,Super,C,breuis est: vt suspicor,quando ab aspicio: sic cum similibus compositis: mordicus,vbicunque:& hic Sulpitio adhærebo: vbicunque,ambigue poni edocent: quem falso Nestor corrigit.& nomina in icus propria: quę à substantiuis,vel adiectiuis formātur,addita cus: vt à fœdus fœderi,Fœdericus, Theodori Theodoricus,Dominicus.sic & nomina barbara: vt Alaricus. Aliqui tamen volunt talia elongari: quibus astipulatur Claud.dicens: Res Alarice tuas. Longato ista,solopichyum: phœnicopterus, apud Iuuenalem: inspico cas: inspicor,dispicos,à spica: Palici,Sicilices,febriculosus,Apicius,extrico, Aricia,ſeticulus: Vaicus.n.p.extricatus,triuicum,cornicula,apricus,amicus,inimicus,vmbilicꝰ,formica,formicinus,nouicius,pudicus,pudicitia,lorica, cornicor pedico,nomen,& verbum: lectica,mirica,maryca, cuniculus,Caycus,embicus,mendicus,mendico,vesica vesicula,ceruical,vrtica,postica,posticū,anticum,anticus,antica,lumbricus,rubrica.obliquos à radix,radicitus,prędico cis,multicium,lasserpicium conuicium: Sulpitio hęreo. Nestoris error.

Marcellum non admitto. Cõuiuium vnde. Aliquorum error. Vlpian⁹ iurisconsultorum spirarches. Aliorum incuria.

quod nomen a vitio non venit: vt perperam aliqui præcipiunt ex Marcelli opinione, cum structus camænalis aduersetur: sed a voce: quasi conuocium: ideo qui per,t,scribunt, delirant. Oh,nisi auctorem proferam,reluctantur. Vlpianum en ecce profero iurisconsultorum spirarchen.in lege item apud Labeonem paragrapho Ait pretor. digest. de iniuriis, & fam.lib. cuius verba sunt: Conuicium autem dicitur vel a concitatione,vel a conuentu:hoc est accollatione vocum: cum enim in vnum quamplures voces cõferuntur,conuicium,quasi conuocium, dicitur Pompeio vero a vicis, in quibus primum habitatum est, oriri ait.qualicunque,quanticunque,tãticunque,periculum, redimiculum, equilocus, cuticula, Canicula, regeticula,craticula, labicum, vsica, nassica pallicus, nessica.nomina vi iu: vt Beronice, Polynices, thessalonices andronica:Vaticanus,Numicius: hebrycis, orichalcum, ambigue hęc quatuor. sic & Phæniceus. tot non vipere, qui ante me scripserunt. Producito etiam obliquos ab adiectiuis & fæmininis in ix. vt felicis, pernicis: idest velocis, lodicis. Hinc demito, pernicis,a pernix:quod nomen venit a perneco, vnde perniciosus,natricis,istricis,salicis masticis, filicis, masticis, pistricis, laricis coxendicis, onycis. si vero obliqui erunt a masculinis in ix. breuiantur: vt calicis.Excipito,sandicis,spadicis,bõbicis,Cęycis Phœnicis. Postremo nomen in ex, obliquos reddit breues:vt vetricis: filicis. Hinc tollito, vibicis: patricida matricida,homicida,naturaliter breuiantur,: se apud poetas,annuente versu,longanrur.super,qua re nullam cæteri fecere mentionem. Fulica, auis, a Furio Antiate, longatur: vt Fulica leuis volitat s.a.c. vt habemus ex Aul. Gel.lib.xvii.cap. xi. Dorychus,ambigue ponitur. Horat.iii. Car.Integer laudo fuge suspicari,vnde miror Callepinum, dicentem suspicor, & conspicor

Cæterorũ incuria.

conſpicor, venire à ſpica: vt inſpico apud Virgil Ferroque faces inſpicat acuto. & ibi ait, Priſcianum non audiendum eſſe dicentem hæc verba ab aſpicio deſcendere. ego autem Priſciano aſſentiens, Callepiuũ non admittam, cogente ſic ſtructura camœnali: mox eſt propter differentiam, vt diximus. Horati. Diuelle re mordicus agnam. Catullus: Dii magni ſolopichyrum diſertum: non autem, Solopachyrum, legas, vt diximus. nam πηχις, non παχὺς dicitur. Vnde Oppianus quendam piſcem ἰσόπηχυν: ideſt cubitalem nominauit. Ouidius. v. Metamor. Stagna Palicorum rupta feruentia terra. &, Paliſci, non dicuntur: vt perperam putat Tortellius, dicens: Eſſe compoſitum à græca, & latina dictione nomen. quem errorem vel infantiſſimus facile percipiet. Enni. Incedit veles vulgo Sicilicibus latis. Catul. Verum neſcio quid febriculoſi. Iuuenal. Saty. iiii. Q ue miſer. & frugi non fecit apicius hoc tu. Horati. Me cepit aricia Roma. Virg. Pariterque ſeticulus aſper. Sil. pri. Et mutantem membra Vaicum. Horat. Sat. iii. M. n. a. h. vnde extricat amaras. Idem: Si pugnat extricata denſis. Idem ſaty. vii. Niſi nos vicina triuici. Idem: Moueat cornicula riſum Mart. Iam peruenimus vſque ad vmbilicum. Iuuenal. tetrumque nouicius horret. Priſcia. Tecum graue cornicaris inepte. Virg. Te noſtræ Varre myrice. Martia. D. e. habitare cuniculus antris. Lucret. vi. Tum plena animæ veſicula parua. Seren. Lumbici quoque terreſtres m. o. Perſi. Maſuri rubrica notauit. Iuuenal. ii. ſaty. cum tu multicia ſumas. Sil. vii. Raſtriſque nouant equicola rura. Perſ. S. e. a. curuata cuticula ſole. Idem: E. q. a. s. inſana Canicula meſſes. Martia. Dat tibi fœcundos Iuli regeticula ſomnos. Idem: P. t. incurua craticula ſudet ofella. & in his errat Omnibonus, dicens, i, ante cula tantummodo longari in cuticula, cum & in aliis longetur. Neſtor

Priſcianus defenſus.

Callepinũ nõ admitto

Tortellii error.

Omniboni error.

Neſtoré nõ admitto.

Franc. Q uint. Q

vero ait, in viticula, ti, breuiati. & apud Virgilium in Diris. Dulci namque tumet nondum viticula Baccho: obelo confodendam dictionem, & asterisco, vitecula, substituendum esse edocet: puerilique ratione motus, innuit, viticula non esse: vt craticula, & alia quæ diximus: eo quòd in, viticula, ex primis tribus syllabis Dactilus optime posset confici: non sic in præfatis dictionibus: an quæ dixerit placeant, pili facio: me tamen non habebit municipalem. & quia utor sępius, municipalem habere, eleganti metaphora intelligo, esse iisdem opinionis: velut dicimus, municipales eiusdem municipii. Sil. xiii. Ingressus & arua Labici. Horat. Valles, & vsticæ cubantis. quòd Nessica longetur, Priscianum de accentu legito: quãquam alias illud Prisciani non esse opus dicemus. Martial. in Vaticanis condita musta cadis licet ambiguum sit contra Callepinum duntaxat breuiari dicentem. sed multa non spernenda legito in. vi. Stat. Clari Polynicis ad ignes. Iuuenalis: Modo sub lodice relictis. Aduertas lector contra grammatistas grammatocyphonas: idest necessitate vrgẽte submisso capite papyrum supra genu tenentes, dici in nominatiuo, lodix non lodex, Prisciano teste. Lucil. Saty. ii. Si natibus natricem. i. c. e. c. Calph. Hirsuta spinosior hystrice barba. Sere. C. a. i. geminæ coxendicis vmbras. Propert. Vel sit sandicis amictu. Virgilius Georgic. iiii. Spadices, glaucique color. Memento Spadica, apud Doricos auulsum e palma termitem cum fructu appellari: vbi, Termes, dicitur ramus è trunco decerptus. sic declarabis apud Aulum Gellium lib. ii. cap. xxvi. Persius. Si puteal multa cautus vibice flagellas. De ambiguis in vi. aspice. Alia exempla non exequar: quia aut repertu facilia sunt, aut alias induxi.

Municipalẽ habere.

allepini error.

Contra grãmatistas.

Grãmatocyphones.

Spadix.

Termes.

A. Gellii locus.

I, Præcedẽs, D, corripitur: vt Stoicidæ, mitridates Calydonius: Chelidonia, ambiguum est. Demu-

to. Eueridas. n.p. Calidonius, à ſylua Britanniæ, quanquam, Calidonius, per, e, melius ſcribitur: Chelidonia: Nefidis à Nefis:poſides,apud Iuuena. Saty. xiiii. Abydus:Pyſides,populi:Alibida,Syrida me,Dauidis,pſophidis,eidem meridies,ibidem,tru-cido,matricida, patricida,homicida:occido.i. interfi cio,à cedo cedis:cecidi,à cedo incidius,& compoſi-ta a cedo ſuccidaneæ: ut ait Au. Gel. lib.iiii.ca.vi.cõ poſita à fido fidis:vt ſubfido,infido, confido: Eligi-dium, apud Peruſium: Acidalia, faſtidio, faſtidium. faſtiditus,crepido:crepida,apud Græcos:apud nos, corripitur. Longato etiam nomina propria in ides: vt Lycorides,Pherecydes:Ariſtides. & patronymi-ca à nominibus in eus diphthongum: vt Theſides, Coronides: alioqui patronymica breuiantur:vt Pria mides: Bellides tamen longatur patronymico maſcu lino,ſic & Lycurgides:vt etiam adnotant Codrus & Priſcianus. Longato etiam, Cupido cupidinis,libi-do,confidero, defidero, defiderium, formido no-men,& verbum,confido,collido:quia ſimplicia lon-gantur:chelydrus,Dauidis,quotidie,Euripedes, hęc quatuor ambigua ſunt. Tot alii non adnotarunt: ſic videtur,& ibidem. Iuue. Stoicidæ quid enim falſi L. ſ.q. in qua dictione, vt non placet, ita ferendus non eſt Georgius Valla dicens: Stoici de, fœminini eſſe generis.an audiẽdum ei, ſit,doctiores iudicẽt. Ouid. vlti. Meta. Cinyphiumque Iubam, Mithridateisque tumentem. Politia. O Euerida quod maneat pretiũ. & ſic Callim. quem in ea fabula tranſtulit. Mart. Quinte Calidonios Ouid. u.b. Columel.xi.Purpu reæque Chælydonæ p.q.m. quanquam ibi, Caledo niæ legatur melius. Stat. Syluaque,quæ fixam pela-go Neſida coronat. Lucanus: Admouit Sex tõ Aby do. Priſcia. Poſt hos Piſidum pinguiſſima r.c.Idem: Nec ſpatio diſtat Deſidũ littora.L.Vir. in Cop.Huc

Aliorũ defectus. Geor. Vallam non ad mitto.

alibida veni.f.i.f.a. Hora. Tu ne Syrida me.a.d.f.a. Iuuenc. E.h.m. Dauidis origine Ioseph. tamen (vt dixi).e. ambigue ponitur. Ouid in Met. V.f.o. Psophidaq;, Cyllenemque. Iuuenalis. Ire viam pergant, & eidem incumbere sectæ. Hora. inclinare meridiem. Virgilius. Ter fluctus ibidem: ad p l icitum poni Sulpitius scribit, cui hæreo. quanquam Nestor corrigit, & a me reprehensus nisi merito id comprobet. Virgilius. Primosque trucidant. Ausonius. Matricida Vero. Idem: Vt parricidæ.r.a.d. & ait Priscianus, vbi de accentu (vel quicunq; fuerit) parricida, matricida, ideo longari in penultima: quia, e, longa in, i, productum vertitur. Stat. Summis insiditur astris. nec talia composita à fido fidis tertiæ coniugationis, i, ante, d, breuiant: vt vult Callepinus. ex quo Benedicti philologi minus mihi adulatur opinio, dicentis: insidias, ab insido venire, cum refragetur syllaba: sed ab insideo potius: idest dolose aliquem expecto. Martialis. vi. Ludit Acidalio.f.n.m.a.n. Iuuenalis. Subsidunt pennæ. Idem: Nulla crepido vacat. crepida apud Græcos longatur. Theoc. Edyl. v. πάντα κρηπῖδες πάντα κλαμυδηφόροι εἰσίν: apud nos breuiatur. Horatius in Sermo. Chrysippus dicat sapiens crepidas sibi nunquam. Persi. Non hic, qui in crepidis græcorum. l.g. Ouidius in Ibin Stela Lycoridæ cui fuit æqua. u. Seren. S.q.n pateat Pherecydis Fata Tragœdi. Ouid. il. Trist. Iunxit Aristides. m.c.f. alia facilia repertu sunt. Euripides, omnino ambigue ponitur contra aliquos contumaces, qui in suis nugamentis longari tantum volunt. quod in. vi. poteris videre Epographia.

Sulpitio hæreo.
Nestor reprehensus.
Prisciani regula.
Cellepinus' Callepinus errat.
Benedicto Philologo non hæreo
Insidiæ vñ.
Crepida.
Aliquorum error.

I, Ante, F, breuis est: vt Periphas, Antipho, Antiphus. Demito, meliphilla, Seripho, Alifanus, Alifani, calices: Alifanum, oppidum: Cayphas, hoc nomen ambigue inuenio. Ouid. Teque senex Peri-

pha. Pindarus. Auson. in Perioc. Antiphon ingenti prostratum vulnere fundit. Virgil. Georgi. iii. Trita mellphilla. e. c. e. g. Ouid. Planamq; Seriphon. Sil. xii. Orythia domos hinc Alifanus Iaccho. Horati. Sermo. ii. Inuertunt Alifanus vinaria tota. De Caypha, quod ambigum dixi, in. vi. legito.

I, Sequente, G, optat corripi: vt prodigus. Demito, cocciges, pisces apud Opianum: salpyga, vestigo, vestigium, depygis. fastigium, Lestrigō, vectigal, præstigia: præstigiator, secundum quosdam: quia à perstringo: tamen inuenio breuiari: quod placet: vt inferius in exemplo dicam. Longato item nomina in ga, & in go, vt auriga, caligo origo porriginis, apud Iuuenalem: & vitiligo, apud Lucilium pro macula, legito Pompeium, prçter caliga. Longato item, quadrigæ, affligo, confligo, castigo. instigo in cōpositis aduerte, quia simplicia sequuntur. Lucan. ix. Tuas metuat salpyga latebras. Claudia. iii. Rap. Vestigare domum. p. c. a. Virgil. Et vestigia pressit. ex quo Sedulii noscitur dicentis error. Vestigiis calcare sui: sed à Iano Parthasio doctorum lampade excusatur: vt duo, i, in vnum vertantur. Horatius: Depygis nasuta breui. Auso. Intrent fastigia nubes. Ouidi. ii. Pont. Q. n. a. Lestrigona deuouer, aut quis Horatius. Annonæ quoq; vectigal, mercesq; sequentur. Martial. Capel. iiii. Et iners Marsica dudum fieret præstigia strix. est autem carmen Ionicum à minore, quatuor Ionicos à minore recipiēs: in quo, stigiatrix, est Ionicus minor, duabus primis breuibus, & vltimis duabus longis: illis, qui volunt longari, si exemplum afferant, adhærebo. Iuuena. Cum pateant altæ caligantesq; fenestræ. vnde e maculato carmen. Sil. xii. Ac iuxta caligante situ, lege: Iuxta ac caligāte, aliter versus claudicaret. Iuuenalis. Veniam caligatus in agros. Lucil. lib. xiii. A-

Quorundam error.

Sedulius excusatur.

pres. Stra. Ante Creopyli Iuppiter at fueram. & hoc ex Callimachi Epigrammate. Virgilius. Mœstamq; Eryphilen. si vero est Sibyla eiusdem nominis, e, ante, r, longatur penultima breui. Tibullus. ii. Erphile Phœbo. g. q. q. m. Iuuenalis. Nec pugilares defers. Ausonius: Quis Mirmiloni. c. æ. t. Martial. p. Argiletanas maius. h. t. Virgili. P. p. subnixa Petilia muro. Ouidius in Phil. S. n. s. & vespertilio stridunt. Virgilius. Coryneum sternit Asylas. Iuuenalis. Horum ego non fugiam conchylia. m. p. i. Ausonius. Quisquis ab exili progrediere loco: vbi impressi codices, exilii, duplici, in fine habent. Hic (vt opinor) Lauerniones, & mihi detrahentes insurgent: quod minimas impressorum adnotem labeculas: taceant hi literarum hostes: qui, si ipsi scriberent, aut adnotare minus scirent, aut labeculas labeculis contaminarent. Iuuenalis Satyra. v. Ad nos iam veniet minor altilis. i. p. Martialis. Sutilis aptatur crinibus. a. r.

Ausonius emaculatus

I, Prę, M, curtari debet: vt Polymestor, redimitus: q̄q̄ Prudentius dixit in Psych. Ipsa redimitos olea frōdente capillos. Longantur vero, Adimantus. n. p. Theotimus. n. p. adrimachides, Arimathia, Ariminum, discrimen, discrimino, patrimus, matrimus, quadrimus, rudimentum, pauimentum, opimus opimius: Opimianus, apud Martialem sublimis illimis, suffimen, ephimerida, Amymone, Alimon, Amymone, Achimenides: Archimedes, quod tamen ambiguum inuenio. Longato etiam enthymema. primam in præsenti personam pluralis quartæ coniugationis: vt audimus. & omnia ab ea deriuata: vt molimentum, munimentum, vestimentum, de nominibus in mētum, pulchram Prisc. regulam in hac Epog. vbi

de,u,ante,m,narrabimus:tamen si inuenies,inqmus, breuiari in hoc apud Hora.primo Ser.Cōi sensu plane caret inquimus heu,erit,quia est anomalum. Præterea Probus vult:in omni subiunctiuo omnium coniugationum:q; in perfecto,futuro pluralibus penultima longetur: vt amauerimus,audiuerimus.legito quid diximus in.ii.Epogra.vbi de pręterito in,imus, disseruimus:sed iam reuertamur ad composita:quæ omnia sequuntur simplicia.Ouid.xiii.Meta.V.a.a.diræ Polymestora cædis. & scribas per,m,non autem per,m,&,n,vt doces Tortellius.Ouid.in ibin:Q uiq; in Adimantum ph.r.t.Q uin.Catul.Aufugit mi animus credo(vt solet)ad Theotimum.Sil.ix.vulgus Adrimachidæ pariter.g.a.c.Iuuen.c.iiii.hic ab Arimathia nomen gestabat Ioseph.Lucan.pri. Innodit. Ariminum & ingens.Stat.pri.The.Frontem discriminat anguis.Ouid.primo Art.Tale rudimentum.t.s. n.d.Lucil.Verre pauimenta.a.e.u.Ouid.iii.Fast. Sanguis equi suffimen erit.Iuuena.Saty.vi. Cernis ephimeridas.q.n.c.i.Sabi.in Epist.Si neq; Amymome. n. l.f.Idem:Circeq;,& Alimone nata.Ouid.vi.Meta. Argos Amimonem Ephyre.p.u.Idem:Noscit Achimenidē. Martial. Capel. Archimedea astrificante manu.Iuuenalis:Torqueat enthymema, nec h.f.o, Ouid.xiii. Metamor.Fossas munimine cingo.Catullus:Dehinc cum millia multa fecerimus.

Inquim⁹ media breui.

Probi regula.

Tortellii error.

I Præcedens.N.breuiatur:vt circino,inquino,destino:Amineū,Sardinia:licet hæc duo ambigue, qoud alii non videtunr. Excipiantur,Larinas, Amerinus.n.p.mancinus,bouinator,paupertinus,veterinus.cirinus.felynis,prodino,intestinum:Lepinus mons:puluinar,Halesinus,confiniū,acessinus, Mossini:Perusinus,couinum, caudinę,corphinum,vergi-

Aliorum incuria.

nius: Hercinia, sylua apud Senecam: Verginia.n.p. Phorcynis, Opiterginus, echinades genuinus, inclino, opino, opinor, opinio: triclinium: quod ambiguum est, cæteris non adnotantibus: & obliqui à trachin: ithinus, caminus. Euxinus, Pachynus: licet ista duo ponantur ambigue: Erinis, Telchines salinum, erasinus. obliqui ab acinax: vt apud Horatium: Medus Acinacis: Antoninus: vt ex Lampridio habemus Flauinius, Ortinæ, Argantoninus, Iphinus, catinus: concinno: licet positione. Spoletinum, festinus, omnino, supinus, lacinia, Altinum, Petrinum, Casinum, Vrbinum, matinus, matutinus, Rudinus, Rutupinum, Lucrinus, Locrinus, Mutinus, Velinus, Arpinum, Hirpini, Leontini, Volscini, Atinus, Appenninus, Lauinum, Salentinum: resina, scantinia: quanquam hæc duo indifferenter ponuntur: quod maiores mei non videre. Sentinum, Aquinum, Vtinum, Turrinus, Bizantinus, Tripholinus, vicinus, vicinia, cuminum, Ticinum sed videto inferius quid de hac referam dictione. Producito quoque tintinabulum, hymine, myrsinos, eryneos, myrina nomina propria in inus: vt Martinus: Iustinus, Cratinus. hinc excipito Fuscinus, Cælinus, Lycinus, Murinus, Hebrinus, Morinus, Producas item deriuata, vt Quirinus demãtur, diutinus, pristinus, hornotinus, quatinus, christallinus, prasinus, amygdalinus, glaucinus, myrrinus, coccina, i, anthinus, hac inthinus, apyrinum, crocinum, oporinos, chimerinor, crastinus, hiccine, hæcine, hoc cinæ, nondinæ, bombycinus, amethystinus, sandycinus, serotinus, protinus, oleaginus, bissinus, faginus: smaragdinus: quod nomen apud Poetas christianos ambiguum inuenies: Clandestinus, mediastinus, longãtur, non breuiãter: vt male sentit Omnibonus cum Io. Pastrano: quos forte decepit Tortellius in dictio

Cæteri non adnotarũt. Alii non viderunt.

Omniboni, & error. Io. Pastrani

Tortellii idē error.

ne hyacinthus, eadem ſcribens Longato deinde no-mina (Priſciano teſte) ab habentibus, t, venientia: vt Tarentinus, prænestinns, Arretinus, Demito adamantinus, hyacinthinus, amethyſtinus, Longato inſuper habentia, i, ante, na ut ſagina, hemina cercina, collina, ſarpina aruina farina, cortyna, libitina, culina, piſcina, de qua dictione vide Priſcianum in poſſeſſiuis. Hinc demito, fœmina, lamina fiſcina Proſerpina, trutina, buccina Mutina, ſarcina, elemoſina, ſtatina: ſquatina piſcis: catina, aſina, Felſcina, Sophroſina, ruſpina, Ephroſyna? Caſina, Comœdia, Plauti: patina, ſaſina, machina, ſibina. Producit demum aliqua nomina propria in ne: vt neryne. Neptumine, Adraſtina obliquos a nominibus in, in: vt Salaminis, delphinis quod etiam delphinus hi dicitur. Hic difficillimum eſt omnia ſub regula contineri, nam potius exempla edocent. Studioſe lector hic exempli ſuper ſe debimus: quia apud Neſtora. lib. viii. inuenies: aliqua tamen, quæ ille omiſerit, aut in quibus aliquid eruditionis edocebitur, adponemus. Virg. Et me deſtinat aræ ſic, deſtinatus, contra Franciſcum Maturantium, dicentem: deſtinatum apud Iuuenalem produci. Saty. iiii. Et domini gladiis iam deſtinata ſed olim. Vere opinionem firmauit ſuum, ſed fallitur. nā codicen mendoſum vel myops noſceret: & deſtinata, obelo expungendū: &, feſtinata, aſteriſco ſubſtituendum. Et quia obeli, & aſteriſci mentione fecimus, non inuenuſtum erit declarare quid ſibi velint dictiones. Obelus autē erat virgula in tranſuerſum educta, qua vtebantur quoties una erat oblinenda dictio, aut expungenda hoc modo. Aſteriſcus vero erat Stellulę forma qua vtebantur, quoties aliam idoneiorem loco ineptioris interponebant dictionem, hoc pacto ✳ Hæc dixiſſe voluit: vt memorię mandares dum exempla per ſe quererer. Ex hoc etiam miror. Vnū (cuius parco no-

Clādeſtin⁹. Mediaſtin⁹ Caſina, Plauti comœdia.

Delphin. Delphinus

Fran. Maturantius fallitur.

Iuuenalis a vitio defenſus.

O belus.

Aſteriſcus.

Vnum miror.

mini) alioqui bonum literarum sic dixisse : Vrpote quæ nato male destinata diu ante : cui penitus non hæreo. Sil. viii. At Larinatum dextri f.b.a. Idem in eodem:Fortes Amerimus & armis. Idem ix. Mancinus gaudēs h.q.u.p. Lucil. xi. Hic strigosos,bouina torque ore Improbus duro,vbi bouinator: idest tergiuersator interpretatur: quanquam aliis , bouiator, legitur. Sidon. Angulus iste pater,paupertinusque recessus. Lucil. v. Et genus omne,quod est veterino semine partum. Iuuenc.ii. Cyrinus proprii,cui t.p.o.f. Sil.xiii. Palmis quoque onusta selynis. Ennius: Prodinunt famuli cum candida lumina lucent. vbi , prodinunt:idest prodeunt interpretandum est. Luc.ii. Intestinum habeat cunctis.i.r.a.Columel. Quæ signat mōte Lepino. Priscia. Hic & Halesinus fons est.Idē. Sibimet confinia ingens.Idem: Scopuli fundunt Acesinem.Idē: Mossiniqne domos p.q.l.t.Luca.pri.His Cæsar Perusina fames.Idē in eodem: Monstrati Belga Couini.Idem.ii.Vltra caudinas.f.u.f.Idem in eodem: Ad te Corphini validas c.m. Iuuenal. Verginia gibbum.Et aduerte antiquos,Verginiam,non Virginiam scripsisse,si credendum marmoribus: vnde Politianus,Vergilium,non Virgilium dicendum innuit: quod probo. Idem: T.n.f.quid enim Verginius armis.Luca.ix. Late. Phorcynidos ora medusæ.Idem. iiii.Hic Opiterginis moles o.c. Idē.vi.Oblimat echinadas vndas.Sta. vi.The.Nec opinio fine reponunt. Catul. Concesserit incola Ithini. Val. Flac.ii. Transit ad Iphinon iisdem q.a.i. Iuuena. Tot pariter pelues tot tintinabula dicas : licet verbum apud Catullum breuietur: Tintinant aures. est autem principium Sapphici:vbi Trocheus est in p̄mo pede. Interpres Stra. viii. Et quantum Hymine Mirsinos,& vltima claudit, Olenieq; petræ.Idem. viii. Tu populos cōsiste tuos. ad Eryteon Hector. Idem.xii.i.u.monumenta myri-

Lucilii loc⁹ bouinator.

Ennii loc⁹ Prodinūt.

Verginia.

Vergilius,

Tintino.

Ticinus
næ. Ticinum, vel Ticinus apud Silium, tum longa, tum breui media reperitur: sed vt conqueritur Fran. Philelphus. Silii Codex vbicunque, ci, producitur, deprauatus est ab Vno: vt sui errorem carminis tueretur.
Silii Codex corruptus.
Qui tamen, cum vbicunque Silium non corruperit, eius fraus deprehēsa est. Nam inuenies ticinum apud Silium duabus primis longis lib. i. v. v. vi. ix. vbi corruptum Codicem asseuero. libro autem. vi. tale carmen est: Adde etiam Ticini spumantes sanguine ripas: quod carmen verum est. Quod cogitans Nestor allegat Sereni carmen: Allia præcepit Ticini sententia ne cti: sed decipitur: nam apud Serenum non Ticini sed Titini, legendum est.
Nestor fallitur. Serenus emendatus.
De Titinio facit mentionem Nonius Marcellus in dictione Toga, & in dictione, Argutor Is enim fuit poeta Togatarum scriptor vt diximus, & ex Sereno coniicimus. hunc etiam sæpius inducit Priscianus. Non eo tamen inficias, ci, ambigue poni: vt in. vi. dicemus. sed, vel posito pignore, affirmauerim, Ticinum, in prima semp breuiari: quod Baptista pius denegat: qui forte propter Silii exempla fallitur corruptissima.
A Baptista Pio dissentio.
hinc fit: vt Iouiano Pontano in fine hexametri: Ticinide terra, prima longanti, minus hæream. Martial. Septem Iustiua bibatur. Aduerte (vt sæpius diximus) substantiua aliquando primitiuorum minus sequi syllabas: vt Iustinus, Iustinianus in qua dictione secunda breuiatur, quam protensam in primitiuo videmus. Itaque (vt omnibus satisfaciam) carmen græcum in medium afferendum duxi: quod non minus bonarum literarum studiosis erit gaudio, quam legum candidatis oblectamento: Præsertim si totum Epigramma Angeli Politiani munere, omnibus cōmune, & domesticum, quod in Digestorum Florentię visitur, frontisspicio oculis subiiciā.

Βίβλον ἰουστινιανὸς ἄναξ τεχνήσατο τήνδε

τὴν ἐξ ἀξιβωνιανὸς μεγάλω κάμε παμβασιλῆι
οἷά τις ἡρακλῆι παλαίολον ἀσπίδα τεύξας
ἧς ἐφ' ὑμαρμέρουσιν ἀγάλματα πάντα θεμίστων
ἄνθρωποι δ' ἀσίης τε δ' ὀρύχθητοῦ τε λιβύης
εὐρώπης τεσίθονται ὕλου σημάντυρι κόσμου.

Nos aũt experlũdi ingenii gratia, ſic latina fecim⁹.
Hunc Iuſtiniani fabricauit cura Libellum,
Ipſe Tribonianus, quem condidit omni regenti:
Herculeo vt quis agens varia vndique ſcuta lacerto.
In quibus actarum fulgent mira omnia legum:
Aſt homines Aſiæ, victæq; Libyſtidos haſta,
Europæ quæ tremunt, cui ſubdita machina mundi.

Hæc appoſuiſſe volui: vt vtraque lingua conditos haberes verſus, in quibus, Iuſtinianus, ſecundam breuiat. Martial. De noſtra praſina Syntheſis. e.t. quę dictio facit: vt pateſaciam duo colorum genera. ſ. praſinum & hiacyntinum, nam praſinus & hiacynthinus ab eruditis dicitur color. quem triuiales viridem, & cœleſtem appellant. Lucre. i. Naturam clandeſtinam, cæcamque adhibere. Idem. ii. Significet clandeſtinos, cæcoſque ſubeſſe. Sil. vii. Ceu clandeſtino traheretur f.b. Manil. pri. Et clandeſtinis ſurgentia. f.a. Horatius in epiſtol. Tu mediaſtinus tacita prece rura. p. Lucil. xvii. Villicum Ariſiocratem mediaſtinum, atque bubulcum: quanquam, mediaſtrinum, ibi multi legunt. Tot exempla adſcripſi: vt Tortellium erroneum taxarem. Iuuenalis: Stomachum laxare ſaginatus ta tum, corripuit Calp. Aeglog. iiii. Vt quoque turba bono plaudat ſaginata magiſtro. Catul. Tu ne Thetis tenet pulcherrima Neptunine. Alia (vt dixi) apud Neſtora inuenies exempla.

Praſinus color.
Hiacyntius color.

I, Super, P, breuiationi obedit: vt Oed pus. Demantur Racipalis, meliphila, Euripus, obſtipus, conſtipo, collyphium, Scrypho, Seryphi, Enipeus, Leliphagus, Ephippium, licet poſitione: Cayphas,

ambigue, sic & disciplina: magnipendo apud Horatium longatur. Non magnipendis, quia contigit a.m.c. sed (meo iudicio) talia breuiari dicerem. nam, i, in fine compositionis breuiatur: vt paruipendo, magnipẽdo. Io. Pastranus defecit, dicens: ab hac regula nihil idem. Euripides, ambigue: quod non vidit ante me scriptorum chorus. Ouid. Oetipodas facito t.q.u. Lucan.v. Dominum Racipalin oræ Virgil. Trita meliphila e.c.i.g. Ouid. pri. Pon. Stapnaque, & Euripi virgineus q.l. Iuuena. comedunt collypeia paucæ. Ouidius v. Metamorpho.p. Rector polydecta Seriphi. Idem pri. Metamorpho. Irrequietus Enipeus. Seren. P.e.m. potanda leliphagus, herba est. tamen ego legerem, lelisphagos, & referunt hanc herbam esse me dici quam Saluiam dicimus.

Ioã. Pastranus deficit.

Serenus emẽdatus, & declaratus. Lelisphag⁹ Sulpiti⁹ defenditur. Nestori nõ hæreo.

I, Ante, Q. longatur: vt ibique: quod tamen est ad placitum: vt putat etiam Sulpitius, quem in hoc falso Nestor corrigit: cui hęrerem, si merito id comprobaret. Breuiato, eliquo quas: vndique, siliqua reliquiæ, reliquus, licet hæc duo & ambigua sint. & composita à, quis breuiantur: vt aliquis, aliqua. Priscia. Eliquat, & tenero f. u. p. Virgil. Geor. pri. Vnde prius siliqua l.q.l.

I, Ante, R, breuis reperitur: vt Satyra. Demito: Nisyro, insula: papyrus, papyrius, itireos, vechires, mirum, podalyrus, semiramis. equiria. apud Ouidium Fast. iii. suspiro, suspirum, suspiritus, Epirus, Epirota, Archimagirus, collyrium, Cosyra, deliro, camiros, Osiris, cypirus, Corcyra, Cecira: sapphirus, Busyris, thentyra, butyrum: hæc quatuor ambigua inuenio. Mani. primo: Per bella Papirius vltor. Homerus: οἳ δ᾽ ἄρα νίσυρον τεῖχον. Virgilius Georgicorum. ii. Coruus ityreos taxi c.i.a. quanquam aliqui aliter legunt. Priscianus: Iuxta quos terra Vechirum. Idem Diue: nimirum gens Tybarenum. Mart. Fertur poda

liyrus.Hermes.Ouidius Cinxisse Semiramis vrbem. Ipem.pri.Tri. Q ui me suspiret ademptum. Idē.viii. Metamorpho.Rura petunt Epirus ab iis r.q.u. Do m.t.Marsus:Epirota tenellorum nutricula vatum.Iu uena. Sat. ix.Librarius archimagiri.Horatius. Nigra meis collyra poscit.Ouid.iii.Fast.Sterili vicina Cosyræ.Horatius.Q uicquid delirant Reges p.a. Camiros,Cipirus:quia græce κάμειρος,κίπειρος: & si Macer dixit: Contrito validum Cipirosi.i.a.Q uia pauloante incidimus in, deliro:quid Nestor in Sulpitium proferat,differam. Sulpitius namque pręcepit,delirum,longari:cui Nestor aduersatur:eo q Lucretius dicat primo: Q uod facit hic idem per Delyrus esse videtur. O hominis aculeatum in genium: an apud Lucretium,per delirus,in eo significato,in quo Sulpitius militat,accipitur,falleris mi Nestor alloqui ocu lee.non enim ibi à,deliro:idest deuio:sed perde lirus:idest dissonus accipitur à lyra instrumento. Veruntamen Sulpitius incuriosus fuit,cum non enotauerit:& tu similiter deficis cum nullum feceris discrimē inter duo similia nomina.alio in loco etiā Lucretius perdelyrum:idest dissonū.dixit:Q uod mihi tum vanum,tum delyrum esse videat. in quo carmine,m, non abiicitur:si abiicitur,delyrum longabimus. & tūc a lira:idest sulco veniet:quem Gręci ἄυλακα dicunt:vnde Ausonius : Et si Pierias patitur lyrare sorore Nunquam ipse torquet aulaca.{vbi omnes Codices falso habent,aulica.Interpres.Strab.xiiii.L.l.q.d.clarāque Camiron.&(vt dixi)scribitur p diphthōgū a Gręcis.

Sulpiti⁹ defenditur. Nestor fallitur.

Perdelyrus Lucretii locus.

Sulpitii, & Nestoris incuria.

Lira.

Ausonius emaculatus

I,Ante,S,breuiari oportet.vt Elisius. Demito, Maurisius,Eliseus,Melchisedech,Ocrisia amethysos,Dionysius,Anchises, Lalisio, Cambises, Paradisus,Aphrodisius,gauisus,Larysa,Cephilus, Aruisum,Donysa,Crimnisus, Amphysa, Amphisius, Amphrysus, Elysa, Helysos, Alisius , Lalysos , Chari-

Moyſes Moſes Aliquorum incuria. Cæteri non videre.

ſius, chariſianus, paraliſis: Amiſon ſecundū aliquos. quod nomen vrbs eſt deriuata à longis: vt inuiſus, diuiſus, præuiſus: Moiſes à Prudentio longatur: Non dum ſub carne Moiſi: tamen latine, Moſes, dicitur: Acriſius, hoc nomen iudiſerens: quod Maturantius, & Valla Siculus non adnotarunt cum Neſtore: ſed propter nominis diſcretionem fieri crediderim. Phariſeus item ambiguum eſt: quod cæteri non videre. Sidon. Q.d.q. veniſti in corpus Eliſei. Virgil. Cui nunc Mauriſia pictis. Prudenti. in Pſych. Melchiſedech qua ſtirpe, quis maioribus. nam primus pes eſt Spondeus. Ouid. vi. Faſt. Vu c nus. ocria a mater. Priſci. Purpureoque amethyros ineſt s. c. vnde ſit: vt amethyſum etiam appelles lapidem, quem falſo amethiſtum, vocari Tortellius præcipit. nam dicitur ab, α, negatiua μέθυρ ebrius. eſt enim apis contra ebrietatem. Archias in Epigram. ἀμέθυστος ἐγὼ λίθος εἰμί, ὁ δ' ἐγὼ πότης οἴνωτος. Horat. T.n.ſ. aut Dioniſi filius audes. Martia. Solaque Laliſio matre Luca. x. Cambyſes longi p.p.a.æ. Hunc eſſe cambiſem. quem in Inſtrumento veteri (ſic enim appello quod Teſtamentum vulgo dicitur: aliqui tamen, Fœdus, nominant) ſacra pagina Nabucadenoſor (& vt latine dicam Nabucadenoſorum) nuncupat eruditi ſcribunt. Ouidius Ad vada CePhiſi. Virgi. in Paſtorio ludicro. V.n.ſ. calathis aruiſia nectar. Idem: Naxon viridemque Donyſam. Lucanus. iii. Phocacias Amphyſa manus. Ouid. xv. Meta. Leuiſque Amphiſia remis. Virgil. Geor. iiii. Paſtor ab Amphriſo vos s.a.q.l. Ouid. In ſcribar Elyſa Sichei. Stat. iiii. The. Anfractu riparum incuruus heliſos: quanquam, illiſſos melius ibi uidetur legi. Interpres Strab. octauo: Simul intus Aliſeon ambit. Idem. xiii. Lyndon Lalyſonque, deinde c.q.c. Mart. vi. Nil laſciuius eſt Chariſiano. eſt autem carmen Phalecum: vbi, eſt Cha Trocheus eſt.

Tortellii error.

Cambyſes, Inſtrumētū Fœdus Inſtrumenti veteris loc° Nabucadenoſorus.

I, Super,

I, Super, T, breuis est vt iustitia. & omnino scribendum est per, t, non per, c, dicente Prisciano libro de accentu (quanquam alium fuisse auctorem dicemus:) Et illa, quæ in, tia finiunt vt iustitia, sapientia, &c. Iccirco, cum sapientiam in exemplum attulit, quod dicimus, comprobauit: quia à sapiens sapiētis: petoritum, irritus ta tum, nequitur, apud Priscia. Erythreus, Amphirion, hæc duo ambigua sunt. Longato omnium verborum in quacunque coniugatione secundas plural. personas imperfecto, & futuro subiunctiuorum (teste Probo) vt dederitis, amaueritis. tamen alia non spernenda diximus in. ii. Epographia: vbi de syllabæ accidentibus fit mentio. Producito etiam, Anachorita, Hasbitæ, Lusitanus, Tesbites n. p. Israelita, Heraclitus, paraclitus, Samaritis, sodomita leuita, nomen sacerdotum ordinis: faxitis (Victorino teste) Cocitus: cotytto, quia duplici, t, scribitur. cotytaris, Mauritania, cocytius, orithia, Amphitrite, Coritus, Erysithon idololythus, nolito, nolite, velitis, à volo: malitis, à malo, valitudo margaritum, margarita, ophites, ebosita, gaditanus, pœanites, galactytes, oritæ, scelenites, actites, pytites, narcessites, calonites, thonites, camaritæ, catochites, plebescitum, ophites taurominitanus, quod nomen ambigue ponitur, cæteris non adnotantibus: argitis, potitius, onytes galeritus, inscitia, Hyarpita: amicitur, ab amicior. aliq con uitium etiam demunt: sed, non huic subest regulæ: qa per, c, non per, t, scribi superius diximus quanquam Marcellus eis assentiatur. Longato etiam deriuatiua: vt heremita. denominatiua: vt maritus, auritus, ceritus, Damasiton, abderitanus, obliquos à Quiris quiritis, quirito tas, catamitus, viritim. irrito idest instigo: irritor, passiuum: irritamen irritatio, irritamentum: Orythia, Illythia: quanquam in. vi. ambigue reperiri dicemus Epographia: berytus, inuito, inuitor, inuitus

Iustitia p, t, non per. c.

Probi regula.

Aliorum in curia.

Aliq errāt.

Cōuiciū p, c, nō per, t.

Omniū in/curia. pituita,hoc nomen ambigue.sic & Aquitania:quod, qui ante me scripserunt,non tam videre,q̃ non adno tarunt:Polimita à Sulpitio longatur:sed breuiatur: quia Græce πολυμιτός: nam constat quatuor sylla/bis breuibus.Non eo tamen infitias,cogente versu, mi,&,ly,posse longari:quia,i,&,v,dichronæ voca/les apud Græcos sunt:Lecytus etiam contra Sulpi/tium,non penitus longatur,sed corripitur:aut ambi/gue aliquando ponitur:quia,v,dichrona vocalis est: quanquam omnino Codrus velit breuiari Sermone suo decimo : quod ita posuisse in isto Homerū vnus nec ineruditꝰ ait: δῶκ' ἀνδ' ἔχρυσεν ἐν λακύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον.

Sulpitio ad uersor.

Sulpitiꝰ fal/litur.

Producito item,tomitæ,polygiton,oblitero,& no/mina propria in tes:vt Polytes: thersites.similiter,cū in patronymico additur syllaba:vt sagaritides,Ocea nitides. & obliquos à nominibus in,is,longum: vt samnitis, Memphytis, sybaritis, aconitum, ignitus, Hermaphroditus,suppositititius : fortuitus,ambigue. Longato etiam recutitus.& quæ veniunt à nomine in itus.& supina,participia,& frequentatiua,& nomi na à quarta coniugatione,nisi ab,eo is,veniant:vt sa/litus,auditus,ascitus,auditorium,conditus,conditio, à conditor.mentitus:ambitus,ambita,tum(vt ex Ve leio nouimus)licet ab eo is veniat,longatur.ambitus tus tui substantiuum regulam seruat:quia breuiatur.

Seruitus. Seruitus nomen,& ab eo venientia:vt Seruitium,o/mnino breuiantur.Supina omnia primæ.ii.&.iii.con iugationis:& frequentatiua,breuiantur: nisi forte ver ba tertiæ in,iui,præteritum reddant:tunc supina lon gantur:vt petitum,cupitum. I,ante,t,in deponenti/bus producimus:vt oblitus,partitus:nisi à tuor tue/ris tuitus.In hac autem regula difficilis ratio est: nam melius per exempla cognoueris,si aliqua præterii/mus.Hor.Pascēdi dicēda petorita.n.m p.Oui.Lon/gique iacet labor irritus anni. Nestor autem irritus

ideſt irritatus, corripi dicit:nixus,hoc Virgiliano. At Neſtor fal-
te locum,& variis aſſultibus irritus vrget.Pœniteat litur.
hoc ipſum dixiſſe obſecro: nam ibi irritus ideſt caſ- Virgilii lo-
ſus,vanuſque accipitur.Sidonius.Anachorita tremit. cus.
q.q.f.p.Sil ii.Venerat Haſbitæ proles.g.h. Idem.iii.
Hos Viriatus agit,Luſitanumque remotis.Sidonius.
Theſbiten cum forte ſenem.Iuuena.pri.Iſraelitarum
ſanctas.u.n.e.Sidonius.Quicquid Pythagoras,De- Sidonius e-
mocritus:Heraclitus.& ſic legendum eſt carmen:non mendatus.
autem : Heraclituſque: vt Hermolaus putauit Bar- Herm. Bar-
barus Sidonium impugnans.nam Grçci ſcribunt ἡρά- barus dece-
κλειτος. vnde apud Ambroſium,Laertii Diogen. ptus.
interpretem,legito : Vitæ Heraclitus viuere diffici- Carmen in
lis : non autem : Heraclitus vitæ.u.d.nam inferius Laertium
etiam ait:Noli Heraclitum rapido percurrere paſſu. emendatū.
aliqui tamen dicunt,ει,in,i,verti apud Græcos: quæ Paraclitus.
mox apud nos breuiatur:quod in Heraclito non ad- Paracletus.
miſerim.paraclitus ideo longatur: qa græce ſcribitur
παράκλητος: &, η, ſecundum quoſdam in,e,longum Paraclytus.
apud nos vertitur.ex hoc Paracletum pen.longa di- Iuuenalis
cunt,& merito.nō autem breuiatur:vt falſo ſacerdo- emaculatꝰ.
tes proferunt quorū peculiare eſt niſi falſa eructare.
nā Paraclytus,breui pen.dicitur infamis.nā παρὰ,prç
ter:& κλυτός,gloria.ꝙ epitheton Chriſto perperā da-
retur.Iuuen.ii.Venit ſamaritida ſychen.Pru.in Pſyc.
Q.p.ſ.faces ſodomita libido.Arat.pri.Leuitas voci-
tare placet.Iuu.Baptç laſſate cotyto.& ſic legēdū eſ-
ſe ſupius diximus.Cocyto ſcribendū eſſe Georgiꝰdo Georg. me
cet,& Merula,& nititur Ouid.in Priap.exemplo:Ra rule error.
ptā cocytos oſtreoſa diuā.Vnde Georg.hoc accipis,
mēſus entheus,& camœnalis ſtructus refragatur:im-
mo & ibi,cizicos etiam poteſt legi,cotytaris, apud
Theocritū longatur:ꝙ lōgat Phileticus etiā eius tra-
ductor.Mani.iiii.Exſiccat populos & mauritania no
men.Mart.Hçredes nolite breuē.ſ.c.Ecce iterū,ecce

In idoctos sacerdotes.

ignari adsunt mihi sæpe vocandi: risum eliciunt sacerdotes ineptissimi literarum expertes: qui in Euangelio: Nolite timere Iesum quæritis &c. proferunt, nolite, media breui: ita precor: vt dentes excreent (bonos excipio) per medium rumpantur. Sinamus Augustino audientes cum suis blesis vocibus nugisque meris, & exempla persequamur. Ouidius Fast. ii. Fieri malitis an orbæ. Horat. xiii. Saty. Dura valitudo inciderit, seu tarda senectus: tamen, valetudo, dicẽdum esse in nostris leges Dubitationibus. Stat. syl. prim. Et quas pręcoquit æbosita cannas. Pruden. in Psyc. Margaritum ingens opibusque, & viribus arte. vbi, Margaritum, neutri generis est. qua dictione vtitur Parabolarum ca. xxv. Hieronymus. & est Margaritũ idem quod margarita. vnde emaculato Prudentii Codicẽ: qui non Margaritum habet, sed Margaritarum. Seruius etiam, Margaris, in nominatiuo declinauit. Priscia. Quam Pœanitem perhibent. Idem: Iste Galactitem ripis. o. i. i. Idem: Orithas, Aribasq; simul. Idem: Atq; selenites lunaris. Idem: Hic est actites sonitum. c. s. a. Idem: Nec non pyrites digito. q. s. a. Idem: Hęc generat narcesitem oriente, s. u. p. Idem: C. Messabiasque, Calonitesq; feroces. Idem: Atque lacu medius Thonites exit. e. i. Idem: Hic Camaritarum gens est. e. c. b. Idem: Perhibent cachotiten gignere terrã. Lucan. prim. Hinc leges, & plebescita coactæ. Idem. iiii. Taurominitanam vincunt. s. c. Virgil. Georgic. ii. Argitisq; minor. c. n. u. Idem. viii. Primusq; Potitius ibant. Idem. xii. Et mœstum mittit Onytem. Propert. iiii. Prima galeritus posuit. p. l. o. Horat. Aut vafri inscitia iuris. Idem: Ne male conditum ius apponatur. Idem: Rupit hyarpitam timagenis. Idem: Chartis amicitur ineptis. Martia. Abderitanæ pectora. p. h. Auson. A. i. e. tu catamitus eris. Hora. Legeret, tereretq; viritim. Ouid. Magne soror Orythiæ. Idem: P. t. pa

Valetudo, non valitudo.

Margaritũ. Margarita. Prudentius emaculat⁹.

rientibus Illythiam.ſuper qua dictione videto in.vi.
Priſcian. Antiquamq; Tyron Beriti,&,m,g.Sic Dio-
ny. καὶ τύρον ὠγυγίην βηρυτὸν τάαν ἔρυσιν. Auſonius.
Non aliter Polygiton membra reſolui.Idem: Quos
fama obliterat.& quos. alii tamen eſſe poſitionem
referunt.Ouid.iiii.Faſto.Nympha Sagaritide deſinit
eſſe.Virgil.Georgi.iiii. Soror Oceanitides ambæ. &
ſic legendum,non Oceanides:nam duplex commit-
teretur error. Ignitus,ta tum,ſordiuſculum verbum
Hermolaus ait Barbarus:an claſſicus ſit. Aulus Gell.
neſcio qui:ab Aure. Auguſti. Ciuitatis diuinæ.ix.dici
tur,elegantiſſimi vir ingenii,ac eloquii,ac multum fa
cundæ ſcientiæ.Hic autem vtitur,lib.xiii.cap.viii.Si-
militer Apuleius vtitur Fiorid.ii.dicens: Martis ſtella
ignita. ſimiliter & Lucretius.Stat.ii.Theb.Generis
aſcita repertis.Cornelius.Seuerus: Diſtractos,atque
ſolitos.Horat.Seruitus creſcit noua,nec priores.In
quo Saphico primus pes Trocheus eſt.vnde miror
Vnum inter Neotericos nec poſtremum,cum dicat:
Et ſeruitutem duram ſeruire coactos.Iuuenalis.Ra-
pit ambitus atque libido.& non immerito Scaurus
media breui proferebat.Veleius autem Celer ad Ha
drianum per Epiſtolam de hoc interrogantem,de-
clinatione,& tenore,ambitus,nomen ſubſtantiuum
à participio diſcerni oſtendit. Ex hoc non poſſum
non mirari illum noſtri temporis doctiſſimum,qui di
xit: Ambitu vigilum ſolers. Statius iure breuiauit:
Longos extimet ambitus,nouoq;. Sic nos in noſtra
de Chriſti paſſione Tragœdia: cui titulus eſt,Theo-
androthanatos:Quicquid Prophetæ de me in or-
bis ambitu. ſic Horatius in Arte Poetica. Per
amœnos ambitus agros: vbi circuitus interpre-
tatur Acron. Iul. Montanus: Incipit & molli
partitos ore miniſtrat. cætera exempla facile in-
uenies.

Virgi.emaculatus.

Ignit⁹apud claſſicos.

Hermolai Barbari opinio.

Vnum miror.

Hadrianus

Vnum non admitto.

I, Ante, V, longatur: vt gingiua, conniueo, & conniuo rediuiuus in penultima. Demito, rediuiuus in secunda syllaba: & rediuię, quę pro exuuiis aliquando ponuntur, si Placido credimus grammatico, niniue, simbriuium, & composita: vt noctiuagus, vbiuis: quanquam, ambiguum esse persuadeo. Iuuena. miseris gingiua panis inermi. Idem: exhausta rediuiuus pullulet arca. Silius: Conniuent, solemq; pauent deprehendere visu. Caluus: Cum grauis. ingenti conniuere pupula somno. Sil. viii. Simbriuio, rastrisq; domant. e. r. Horatius Saty. iiii. Nō vbiuis, coramue quibuslibet in medio qui.

¶ De, O, in mediis syllabis. Cap. v.

O, Super, B, breuis est vt Niobe. Demito dolobella, virrobon, october, ambobus, duobus iacobus, & tandem. o. in cremento: allobrox, hoc nomen ambiguum est. Iuuena. Saty. viii. Inde dolobella est. a. h. a. Catullus. Si cui virrobon sacer alarum. o. h. Claudi. Ne laceres versus dux iacobe meos. nec vllo pacto Andreæ Carmel. & Raphaelis Regii tibi aduletur opinio, dicentum breuiari.

Andreæ Car. & Raphaeli non hereo.

O, Præcedens, C, breuiatur: vt apocope: quod longatur a Sulpitio: cui, ni exemplum afferat, non subseruio. breuiari omnino constat scriptura gręca, ἀποκόπη. Longato ista, triochala, tyrocinium, latrocinium, præfoco: suffoco, non autem ambigue ponitur: Ioan. Pastranus præcipit producito etiam obliquos a nominibus in, ox: vt velocis, solocis. hinc demito præcocis, cappadocis celocis. nullam hic Antonius Nebrissensis fecit exceptionem: patroclus, ambiguum est: sic & Democritus. Sil. xiiii. vastata triochala bello. Manil. primo: Nec tyrocinio peccet. c. q. f. Ouidius primo Tristi. Causa patrocinio non bona. m. e. Horatius: Furta latrociniis, & . m. p. m. Claudianus: I. m. l. hominumque negocia ludit. Ouidius in

Sulpitio nō subseruio.

Ioā. pastra. male pręcipit.

Anto. Nebrissen. deficit.

Ibin: Præfocent animæ gnosia.m.u. Lucil. Pascali pecore, ac montano hirco, atque soloce. Calpurn.ii.æglo. Insita præcocibus subrepere.p.p. Sic in hoc carmine, quod recitat Apule. In oratione secunda: Odi puerulos præcoci sapientia. in quo versu iambico, coci, iambus est.

O, Ante, D, corripitur: vt exodium: Thermodoon, quadrisyllabum. Deme, thermodon, trisyllabum: quod alii omiserũt: nebrodes, emodus, pyrrhodes: palinodia, quod corripi præcipit Sulpitius, quem non teneo. longato item quicquid ab ᾠδή: idest cantus: vt epodus: herodes, orodes, erodio obliquos a custos custodia: eodem, ambiguum est. De thermodonte in.vi.dixi nec spernenda: quæ, si, Ascensius vidisset, Sulpitio adhæsisset. Iuuenalis. Tandemque redit ad pulpita notum Exodium. quam dictionem Tortellius interpretatur, errogationem: qui a Georgio Merula omnium doctiorum lacinatore. sed sui temporis omnibus conferendo corrigitur: sed dum nili sonantis strepitum. fugere prætentat, in catadupa incidit. nam si, exodium, cantum (vt ille vult) apud Iuuenalem significaret o, tunc produceretur: qa ab ᾠδή idest cantu, vnde oda. vbi etiam Ioan. Britanicus pręceptor noster non pœnitendus, deceptus est: qui in errore Mancinellum habet municipalem. alii dicunt, exodium, dici ab ἔξω: idest extra: & ὁδὸν: idest via, & fine. inde Mosis Volumen vnum dicitur exodi: idest finis, & exitus. Silius. xiiii. Nebrodes gemini.o.n.d.f. Priscianus. Quos capit emodo missus.g.m. Auson. Dactylicos elegos choriambum carmen epodon. sic Terentianus: Talis epodus erit. Sulpitius breuiari edocet non me docebit vnquam: quia semper longum inuenio. Virgilius. Iacet altus orodes. Iuuenc. Rex fuit herodes. ἐρώδιος, longatur: quia per, ω, scribitur.

Thermodoon. Thermodõ

Aliorum in curia.
Sulpitiũ nõ teneo.
Ascẽsius in cautus.
Tortellius defenditur.
Exodium.
Georg. Merula.
Ode.
Britãnicus decipitur.
Exodi.
Sulpitii error.

cerint. ipsi viderint. Quintianum non habebunt municipalem faciant, & dicant quid velint semper elongabo. sic idololatra, non autem idolatra: vt triuiales dicunt. Prudent. in Amart. Lapides fumosos idolatris: qui errat tamen, breuiando, do. Horat. Collegia pharmacopolæ. Martial. Pendentia Mausolea. Stat. vii. Theb. Thomolos Tenisa ferox. t. h. n. Auson. Et Mediolani mira omnia. c. r. Mediolanium dici: Hexasyllabum innuit Abstemius cui hæreo: licet in carmine synæresis fiat: quanquam in origibinus Catonis inuenio prius dictum: Olanum, & a Medo principe. vnde Mediolanum: sed Catonis illa esse fragmenta penitus non asseuero. Quod Abstemio hæream me monet Marmor: quod ostendit Mediolani Hieronymus Claritius vtranque callens linguam. & meus Damon: in quo legitur pulcherrimis characteribus Mediolaniẽsis. super qua vrbe libro Adnotationum secundo multa, nec spernenda, ex Procopii sententia diximus. Oui. Meta. vii. Cretosaq; ruta Cimoli. Geolophos, quia a γεω. Alia tu ipse facillime inuenies.

Idolatra.
Triuialium error.
Prudentii error.
Olanum.
Medus.
Mediolanium.
Vtrũ Catonis sint originum fragmenta.
Hierony. Claritius.

O, Super, M, breuis est: vt postomis, apud Lucil. Sat. xv. Virdomarus, ebdomas. Excipito, axioma, quia Græce ἀξίωμα tamen aspice in. vi. Epographia condiloma, quia Græce scribitur per, ω, ante, μ, sic & peristroma, ignominia, ithome, aroma, abominor, amomum, glaucoma, gœometra. tamen vide quid in. ii. diximus Epogra. cap. xv. Tauromінitanus, ambiguum est: quod alii non viderunt. Propert. iiii. Virdomari genus hic reno. i. a. i. ex quo apparet non esse dicendum: Viridiomarum, pentasyllabum: nisi forte Propertius in primo fecerit Proceleumaticum. Iuuenalis: Ergo ignominiam. g. p. o. Stat. Thebai. iiii. P. q. m. montanaque nutrit Ithome. Ouid. Pont. i. F. e. i. g. aroma sinus. Calphur. Aeglog. iii. Q. f. t. a. precibus quod abominor istis. Iuuena. E. m. sudans Cri-

Aliorum incuria.
Virdomarus.

ſpinus amomo. Pruden. in amart. Et glaucoma acię, q.t.u.a. ſic & apud Sere. ducent glaucomatā peplū.

O Ante, N, lōgatur ut antiphona: quia græce φωνη vox dicitur. Omnia quæ in nominatiuo i. ante, o, habēt: vt gurgulionis, & ſi quandoque propter figurā breuiātur: ut ſcorpionis cocionis, apud Luca. & Sidon. capronæ, ionia, ſyphonia ſimonis, obſonor, obſonium: quia græci ὀψώνιον dicunt: perſona. & ideo. A. Gel. affert produci: quoniam uox augetur, perſonali hominis, & nomina locorum, populorum in, on, in nominatiuo: vt lacon laconis: præter lacedęmonis, paphlagonis. longato etiam homo hominis: vt apud Ennium: tritonia, ſecundū aliquos, ambigue ponitur: quibus an hæreā in. vi. lege epograph. tamen interim e longato ſemper. Breuiato autem à gonos: vt telegonus, antigonus, antigone; typhona, Dea: troconeſus, Chelydonia, caledonius, ſardonius, ſcorpionis abrotonum, Phemonoe, concionator: quamuis poſſit aliquando elongari à prima ſua poſitione mandonius, mycdocius, dionyſius, nazamonius hylomone, ycophronis, Leuconotos, trigonus, hermione, antedonis mamona, carantonus, erycthonius: mattona, fluuius: aponus, aphronitrum, pannonia, cottonum: nebrophonos, & ſimilia à φόνος compoſita ionium, bellonoti, eurymone: obliquos à Dæmon: Eonides, apud Ouid. de qua dictione in Epog. pri. legito: ubi de, ω, fit mētio. breuiato etiam obliquos a nominibus in, on, & aon: vt eryſithonis, amithaonis, memnonis, ſindonis, & alia ſimilia: argonauta, auſonius, miconis, harmonicus, harmonia, ſythonia, æmonia, micone, pethonius. & obliquos à nominibus in, o, populorum: ut vaſconis, britonis, Vagionis. hinc excipito, pictonis. vetonis ambigue vero ponuntur hæc ſubſequentia, ſaſonis, ſexonis, orionis, Aedonis, Aegeonis Biſtonis,

Perſona quare mediā longat. Aliquorū ſententiæ.

Aliorum incuria. Aduertendum eſt.

bistonius sidonius trigonis, Geryones: tot alii non adnotarunt. sic meo quidem iudicio indifferenter ponetur, arionis: Et aduerte nil esse hac difficilius regula, cum tot sint nomina habentia, o ante, n, in media syllaba. ideo melius per exempla cognosces, aut legito Georgium Vallam. lib. xxxi. cap. grammatices xix. vbi longo verborum tramite hæc nomina sub regulis continere nititur. Lucil. Saty. xvii. A. c. atque comas fluitate capronas. Propertius. Aut tu, seu mollis quę tendit ionia. Horatius. mensas symphonia discors. Idem. P. e. Lucrata simone talentum. vnde miror cur apud triuiales, & semitatoris hic regnet Barbarismus: scilicet, simonis. media breui. nisi forte Sedulii errantis nitantur auctoritate, cum ait: S. p. paruaque sedens in simonis alno. qui imitatus forte est Iuuencum, dicentem: Persolidum simonem dignum c. p. hos penitus in hoc non admittendos censeo. Iuuenalis. admissa obsonia patres. quod exemplum si ad vnguem ruminasset Sulpitius, breuiari dixisset nunquam. Horati. post hunc personæ pallæ. q. r. h. quod carmen facit: vt parum digrediat. Laurentius Valla Boethum Seuerinum (vt solet) reprehendit: quòd vsus fuerit persona pro substantia: vt ita dicam: tres personæ: idest tres viri legunt. Vnus inter literatos non postremus scribit contra Vallam, inuenisse apud Ciceronem in philippicis: pro substantia, cum ait: mea tamen persona ad istam pacem cōciliandam minime fuit diligenda Codrus huic respondet, dicens apud Ciceronem poni non cum substantia, sed cum qualitate: vt late disputat in suis epistolis. ego vero apud Iuuenalem Satyr. iii. inuenio: cum fœda, & turpior omni Crimine persona est vbi si quis bene rimetur, videbit (mea quidem opinione) substantiam esse. sed latius in dubitationibus dicemus. Auson. Vna fuit tantum, qua respōdere lacones littera, &. i. t p. n.

Sedulium, Iuuencum vel non admitto.

Sulpitii error.

Boethus defenditur.

Laur. Valla damnatur.

Persona substātiue.

Auso. loc.

credo proculdubio hic multos immorari, quæ nam sit vna litera. qua Lacones Alessandro respondere: immorantes exuam. nam Plutarch. in Apoth. scribit: Lacones monosyllabum non respondisse, negantes. s. auxilium: quod fuerit tantum vna litera, crediderim hanc fuisse. viii. idest non. si placuerit lector, Quintiano tuo felicem preceris vitam. ita soleo diuerti, & iisce Epographiis plura inserere: vt variis videat flosculis gemmascere. Post me etiam (ita persuadeo) adnotauit Bapti. Ignatius in suis Racemationibus: quanquam sua ante mea in lucem prodierint Adnotamenta. Auson. armatam Venerem vidit Lacedæmone Pallas. Hic ecce nescio quid oriatur noui Bapti. Pius synchronorum antesignanus, antiquitatis receptaculum, eruditionis: vastissimum pelagus, quodam in adnotamento legit. Barbatam Venerem: a quo penitus dissentio. nam totius sal, & fel Epigrammatis rumperetur: quod vel insciosus percipiet. Sidonius: Concionaturum plebs sedula circum sistit: & hoc est propter metrum. nam si poteris, e longato: quia a concione: nisi velis hoc modo excusare: vt, io, sit tantum vna syllaba. Prudent. in Apoth. Nemo Cloacinæ, aut Typhonæ super astra deabus. Priscia. saxisque viget Proconesus in illa. Idem: Atque Chelydoniæ rupes. c. e. Idem: Intra Sardonium pelagus. c. q. r. Luca. pri. Scorpioni incendis. c. c. q. p. idem. ix. Abrotonum & longe. Alii legunt: Abrotanum. Idem. v. Phemonoen errore vagam. c. q. u. Sil. ii. Mandonius populus. d. q. i. e. Horatius: Quam si Mygdoniis. r. h. idem: T. n. s. aut Dionysi filius audes. Idem: Nazomono pueri magno. Ouid. xii. Met. Abstulit Hylomone. Idem: Periisse Lycophrona narrant. Ausonius. Constrator Leuconothos Libs. Idem. Per trinas species trigonorum linea currit. Aduerte tamē, Trigon, obliquos longare. Manilius.

8. i. non.

Bapt. Pii locus.

Auso. loc⁹.

A. Bap. pio dissentio.

Trigon.

Signis ornare trigonem. Auso. Sic Anthedonius b.p. f.g. Idem: Non ipse Caratonus. æstu. Idem: Marrona non Gallis b.q.i.f. sic apud Sidonium inuenies. Idem: Non Aponus potu vitreus m.l.n. similiter inuenies apud Sil. xii. Stati. Syl. iiii. aut panes viridantis aphronitri. Mart. viii. Dum noua Pannonici n.g.b. Ouidius. Metamorph. iii. Neprophonosque valens. Iuuena. Pertulit Ionium. c.p. Val. Flac. vi. Belloniti, comitumque cellerrime. Mart. iii. Non nautas puto uos, sed argonautas. Stati. in ach. Spræte Myconosque, humilisque seryphos. Iuuenal. Quo pruna, & coctona vento. alii tamen legunt: Coctana quod approbo. quæ dictio, vt Seruii Commenta. primo dictionem narrem facit: ait super illo Virg. Hic portus alii effodiunt: portus effodiunt: idest cothona faciunt. est enim Cothon Cartaginiensis (sic enim dico non Chartaginensis: vel hoc motus Enniano carmine: Hostem qui feriet mihi erit Chartaginiensis: quæ dictio, nisi esset hexasyllaba, claudicaret versus: vt late in Dubitationibus differemus nostris) portus: vt testatur Diodorus bibliotheces suæ. iiii. dicens: Portui, quem Cothonem dicunt, videtur esse similis, & dicitur manu factus portus. Præterea Strabo Geograph. xviii. iniquit: Cothon est insula arci Chartaginis subiacens, quæ circum circa nauale habet. quod Diodo condidit. & quia diximus apud Diodorum Cothonem portum legi: memento esse mendosum codicem: vbi legi passim est Cothonum: quem portum, vt relinquam, ad exempla ventus me euocat. Mart. Capel. ix. Pertulit harmonia. Ausoni, Vasconis hoc saltus. & apud Iuue. Vascones (vt fama est) a.t.u. vnde Britannicus municipalis, & præceptor meus, non animaduertit, cum corruperit Iuuenalis carmen legens hoc pacto: Vascones fama est: & ita legendum præcipiens: qui si Ausonium perlegisset,

Seruii loc.

Carthaginensis.

Cothon.
Cothō qd
Diodorus emaculatus

Britanicus fallitur.
Iuuenalis a vitio defensus.
Ausonius emaculatus & declaratus.

in errorem decidisset nunquam, quem perlegi, & sæpius vidi, visum emaculabo, & declarabo. est autem carmē, quod superius allegauimus: Vasconis hoc saltus, & enim, guida Pyrrenei. tu deleticio calamo, & dispunctorio vngue, duabus obliteratis dictionibus, enim guida, lege, ninguida Pyrrenei. Hospitia & ninguida interpreteris: idest niuosa niuē enim ninguem antiqui appellarunt qua dictione alias idem Ausonius vsus est: vbi de Tholosa ait: Ninguida Pyrenes, & pinnea Gebenarum. sic Prudent. in Apoth. Ninguidus agnoscit Boreas. a. i. e. sic Sidon. Dat Calais, Zethusque mihi quem ninguida cernis. Claudit Incaluit pictonum sanguine thule. Sil. At vetonum alas. de ambiguis in. vi. legito. tamen aliquam dicam de hac dictione Oedonis. breuiatur enim, & longatur. Luca. Oedonis ogygio decurrit baccha lyeo: vbi Seruius Lucanum falli scribit: vtinam ipse non deciperetur: non ne etiam Lucanum imitatus est. iiii. Silius: Oedonis, aut pangea super. t. m. aliquis nostri seculi doctissimus, inquit: Donatum ita allegasse, obiter ideo an qui in pressus est commentarius sit Donati illius doctissimi, & grammaticorum triumuiri discutiamus aliquando quibusdam in locis Donato similis, in plurimis adulterinus. vnde nullo pacto illum interpretem Donatum antiquissimum dicendum esse existimauerim: vel hoc solo molus: nam in secundo super: Belidæ nomen palamedis. e. i. f. ait ille interpres. Dona. dicit ea quæ Seruius. similiter. ii. Aenei. super: Palladiumcæresis. s. c. a. ait Donatus: à Seruium errare de Palladio, cum post Donatum Seruius vixerit. Non imus, tamen inficias Donatum illum grāmaticorum gēmam interpretatum Virgilius: sed forte temporum incuria amissum persuaserim. nam isti Virgilii fuere interpretes: Caper, Vrbanus, Asinius pollio, Apronianus secūdū aliquos, Hyginus, Didy-

Deliticius. Dispunctorius. Ninguidus Ninguis. Prudentii locus. Sidonii locus. Lucanus defensus. Seruius fallitur. An cōmentarius i Virgilio sit Donati Cōmētatores Virgilii.

mus, Probus, Asper, Cornutus, Donatus Seruius, Carminius, Tiberius Donatus: cuius impressos esse in Virgilium putamus commentarios, neotericos no minandos non duxi. Hos volui edidisse, significans nil atrocius, quã in re literaria labores exãtlatos iniuria temporum supprimis Deos precor immortales vt nũquã nostri cariosa annorũ Libellis noceat. quod si assecutus fuero, me olim vixisse testabitur posteritas. Tiberi⁹ donatus. Q uint' an⁹ precatur.

O Subsequente, P, curtatur: vt obliqui à Metops, n.p. Demito, antropos: quia græce per, ω, ante o, scribitur. sic & prosopos, prosopopea, Merope, metopus, asopus, asopium, sinopeus, crotopus europa, sycopeus, obliquos à ciclops, conopeum, hysopus, ætopus, sinope, iope, iopas, epopeus, glaucopis, canopus creopylus: hydropicus, dolopis: hæc duo ambigue. Sulpitius etiam, cyclopis, poni: cui nõ astipulor. a theo composita aduertito. Ouid. per me ropisque caput. Idem: Si non meropen. f. s. a. alii tamen legunt, æropen. Priscia. grai dixere metopon. Ouid. vi. Meta. Asopida luserit ignis. Idem pri. pon. cynicus procul esse Sinopeus. Stat. the. pri. tecta aut opulenta crotopi. Philet. in traductione Theocriti: L. c. faciebant sacra lycopei. quod non ita posuisset, nisi vsus esset Theocritus. Iuuena. tibi Lentule conopeo Virgili. Infandi cyclopes, &. a. m. e. & ita scãdas: vt clopes & sit dactylus, emaculabis ideo aliquos Virgilii codices: vbi legitur: ciclopes atque altis montibus errant. Sunt & omnino aliqui contra verum: contumaces scioli: qui apud Virgilium pri. legunt uos & cyclopeia saxa: vt, & cyclo. Dactylus sit. & pe ia, alter dactylus. hui quid euomunt, quid blatrunt, boantque cum omnino, cyclopea, quadrisyl. legendum sit. alioqui committeretur in syllaba fœdissimus error. miseret quoque Tortelii verba interpolare: cuius, nugas, si quis videre gestiat, ipsum

Sulpitio nõ astipulor. Virgil. emaculatus. Virg. avitio defensus. Tortellii nuge.

legat in dictione Ciclops: Hysopus longatur: quia per, ω, scribitur. Macer tamen ille breuiat: Est hysopum siccum. alius vero, cuius, nomini parco secundum naturam, dixit: S.c.t. confirmat cedrus hysopo. Horati. Quę grauis Aesopus q.d.r.e. vbi intellegit de Aesopo histrione, de quo Cicero Epist. prim. vii. libri, non autem de Fabularore (cuius fabellas Elego Romulus qdam in latinum transtulit idioma) vt inerudite dixit Acron Val. Flac. v. Stat. opima Synope. Virgi. Cithara crinitus Iopas. Stat. v. Theb. Fodiebat epopea ferro. Mart. Capel. vi. Tuque ignis flox es ciuis, & γλαυκῶπις ἀθήνη: ecce etiam per, ω, scribi. Iuuenal. Mores vrbis damnante Canopo. Interpres, Strabo. xiiii. Ante creopyli Iuppiter at fuerat.

Horatii locus.

Romulus Aesopum transtulit.

Acronis error.

O, Super, Q. breuiantur eloquor, eloquium, præcoquus. Demito, quandoque, alioqui, quod frequentius longatur Mart. Fueramus præcoqua ramis Hora. Aut siccarius, aut, alioqui.

O, Præcedens, R, longatur: vt roboris, à robor per, o, post Isidorus, altoris, decor decoris. & ab eo, decorus ra rũ, & decoro ras. Demito, decus decoris, & ab eo decorus, & decoro. super quibus vi deto in. vi. Epog. Hampsagoræ: Maiorianus. n.p. Euphorionis, phenagorę, ficoris, tomorus, cichorea, helleborus, Clitorius calliichorus, Centores, Zachores. n p. Pacorus n.p. hyperboreus: & composita à φερέω: vt carpophorus, memoris, arboris, marmoris æquoris, leporis, pro animali: frondatoris, per figuram apud Catullum. Breuiato etiam nomina in ur, & in us tertiæ declinationis: vt roboris, eboris, pectoris, dummodo sint neutra. & nomina propria: vt Hectoris, Castoris Phobetoris. Demito hinc Dioris, Antoris. per poetas melius disces, quam per regulas: adoris, & promontorium. ambigua sunt Ouid. Gaudens altore recepto: quæ: dictio an inueniretur aliqui

Poetæ melius, q̃ regulæ docent.

aliqui venerandi inter latinos synchronos nominis (quorum nominibus parco) diu dubitarunt. hac etiã dictione Apuleius vtitur. Isidorus, omnino elongatur quia ἄλτορ donum græci scribunt: & ω, producitur: ideo non sequemur hosce concionatores, qui auctorem hunc allegantes penult. breui. proferunt. heu literarum vices doleo: cum omnes ad eas deturpandas sint ad proni, pauci auxilientur: sed iam facessat dolor, vt exempla persequar. Sil. xii. In bella hansagoras tyrios. r. u. Sido. Maioranus eques fors. r. c. p. Politian. in. vt. Euphoriana tacet vario. q. p. o. Priscian. Postquam phenagorem, harmonassamque, n, Luca. iii. Hesperios inter sicoris non infimus. a. Interpres Strab. vii. Aut tomori incutiam. c. p. m. alii legunt, tomiri. Horat. Me cichorea, leuesque maluæ. Martial. ix. potat in hellebro. Ouid. vlt. Metam. Clitorio quicunque. f. d. f. l. Valer. Flac. v. Callichoron ne vana fides. Idem. vi. Centoras, & diros magico. t. c. Idem in eodem: Et Zachorum, & palchem p. p. h. a. Horat. Carm. iii. Iambis monesis, & pacori manus. Virgil. x. Herculis antorem comitem. q. m. a. a. Idem. vii. priami de stirpe Diores.

Altor reperitur.

Aliquorũ dubitatio.

Literarum vices doleo

O, Ante, S, longatur: vt nomina in osus: vt saxosus, lapidosus, Metamorphosi: quia Græcis per ω, scribitur: sic & anacephaleosis longatur. Demito, genosus, cynosura, eufrosyne, mnemosyne, mniosius, leucosia, ambrosius, ambrosia, syracosius, æbosita, nemose. an q ante scripsere, tot exceperint, uideas Ioseph vero, ambigue. Ouid. lapidosos surgere montes. cuius cum dictionis recordor, succurrit Poetas nostri temporis admonere, ne virtuosus sa sum. inseratur carminibus: quando illa dictio apud classicos: nusquam inueniatur: quanquam sit adeo apud triuiales vsitatissima. Luca. I. At genesium nũc sole niues. n. h. s. Idem. ix. Et signis cynosura subit. t. s p. Carmen

Virtuosus non est bona dictio.

quod (vt Bapt. Pius in mercatore ait) in basi videtur: Euphrosyne dextra subeo a glaieque sinistra. Sic Orpheus in Argon. ἀγλαΐη τε καὶ εὐφροσύνη πολυόλβωσι. Ouid. vi. Metamor. Mnemosynem pastor varius deoida serpens non, deolida, vt omnes fere habent codices. pro deoide proserpinam intellegit, ab eleusina cerere: quæ græce Δηώ dicit. ex quo, dioida melius, quam deoida, legerem. de qua sic Ausonius: Virgineas inter choreas deoida raptam Sustulit emersus stygiis fornacibus orcus. Philip. Beroaldus ille eruditorum apex in. vi. Apuleii commenta. fallitur, dicens deolidos fabulam esse vulgo ignotiorem: qui si corruptam dictionem animaduertisset, ea scripsisset nunquam. Hoc etiã in Claudianum ianus adnotauit parrhasius, sed antequam commentarios ille suos edidisset, illud adnotasse me Faustinus Cynthius præceptor meus, tum grecis, tum latinis literis adprime eruditus cognouit. cognouit inquam: vtpote meorum studiorum, stimulus, meum calcar. incitamenque: cui debeo ac patri: vtpote qui semper me in palladia aluerit militia: & qui meum laudando mirabatur ingenium: quamuis tunc temporis decimum octauum nõ excederem annum. heu: Tempora labũtur: & nil profecerim? cesset gemitus, & vitæ etiam superest spatium: cum nunc vix quintam egredior olympiada: sed repetatur iter. Catul. Miniosion linquens. d. c. c. Oui. Metamor. xv. Leucosiamq; petit. t. q. r. p. Virgil. Prima syracosio. d. e. l. u. quia per, ου, scribitur, & in translatione, υ, dimittitur. hoc latius habes apud Nicolaũ Ferretum: tamen, syracusium, posse dici per, u, diximus. Stat. pri. syl. Et quas præcoquit æbosita cannas. Auso. & nemoseq; adducta meatu.

Ouid. emaculatus, & declaratus.
Deois dub
Diois.
Ausonii locus.
Philip. Beroaldus decipitur.
Faustinus cynthius pceptor meus
Quintiani ætas.

O, Ante, T, longatur: vt exoticus, apud Plaut. in Mustel. & ex literatura græca, qa per, ω, scribitur ante, τ, repotium, nilotis, niloticus, œnotis, œno

trius quia græce scribitur, οἰνοτρων. itaque lector te ad monuerim apud Virg. Oenotrii coluere viri: vt scandendo duo, ii, in vnum copules: & non credas, o, breuiari propter mutam, & liquidam: quia natura longatur. Breuiantur ista, Astrogothus, herodotus, idothee, deiotarus, apotheca, composita: vt antidotum, monoptotum, Zenodotus, acrota, onocrotalus, leuconotos, bellonoti. sibotes n. p. laothoe, hippothous. Hora. pri. serm. Ille repotia natales. a. u. d. Sidon. Bisalta astrogotus procrustes. s. m. Idem: Torrens herodotus, tonans Homerus. Priscia. Et pharos idothees scopuli. p. a. Lucanus. v. Deiotarum, & gelidæ. d. r. o. Horat. Aut apotheca procis intacta. Auso. Antidotum sumet. p. s. b. Ouid. xiii. Meta. Acrota sunt geniti. r. m. a. Martial. x. T. n. guttur onocrotali. Auson. Constructor leuconotos libs. Vale. Flac. vi. Bellonoti, comitumq. c. m. c. Idem in eodem: S. & gladio sibotes ferit vltima teli. Interpres. Strab. xiii. Laothoe genuit, pater illi. m. a. Idem: Hippothous regit, &. p. m. i. b.

Oenotrius in syllaba. Virgilii versus in scansione.

O, Ante, V, breuis est: vt Ludouicus, controuersia, grçca animaduertito. Sido. Declamatio controuersiarum. si etiam longares, non succenserem.

¶De, V, in mediis syllabis. Cap. ii.

V, Ante, B, corripitur: vt titubo. Demas, volubilis, ambubaiæ, corruba, anubis, saluber, deglubo, exubero: lugubris, & connubium, hæc duo ambigua sunt sic & vlubræ. Ouid. Fortuna volubilis errat. Horatius. Ambubaiarum collegia ph. Columell. xi. corruba simillima filo. Iuuenal. vi. Saty. currit derisor anubin. vbi Domit. & cæteri, anubis, legunt: sed trutinans lector, anubin, facile legendum videbit. Ouidi. iii. Fast. Phœbe saluber ades. Auson. Deglubit fellat m. p. u. c. Claudi. N. c. scopulis exuberat imber vnde apud Persiũ legendũ est: Exupera grauis halitus, non

Iuuenalis emaculat⁹.

Interpretes cæci. exuberat: vt in omnibus legitur codicibus, quod cæci non videre interpretes. alioqui cum Vulcano iret
Siluius emaculatus. carmen sic legito apud Silium: Sic fuit exuperãs astu: sed deuius æqui: non autem, exuberans: vt in tritis, legitur contextibus.

V, Ante, C, longatur: vt ophiucus. & adiectiua in cus ca cũ, & in omnibus in ca substãtiuis: vt verruca lactuca, lactucula, marrucia, marrucinus, apud Colum. fiducia, manduco, sambucus, pollucis, pannucius, & a longis composita. Sambuca, ab aliqbus etiã
Gildas poeta. longatur. tamen Gildas optimus poeta temporibus Claudii ait epig. v. Et dixit sabuca turuis ex venere. & amouit etiam. m. a. syllaba. Alia corripito: vt reducis. German. cæs. medium cingens ophiucum.

V, Ante, D, longatur: vt testudo. Excipe à breuibus venientia: vt disputet, repudium repudio, dryudæ, pecudis, erudio, eruditus: gaude, quando est
Gaudet trisyllabum. trisyllabum: obtudi, contudi, ambigua sunt. Luca. pri. Sacrorum dryudæ. p. r. a, a. Catu. Verbosa gaudet venus loquela. in quo carmine post spõdeum dactylus est. super qua dictione legito in. ii. Epogra.

V, Ante, F. breuiatur: vt carnifex.

V, Subsequente, G, producitur: vt lanugo: salpuga, apud Lucanum. & dicimus etiam, salpyga, si Hermolao credimus. Demito, perfugium, suffugium, & similia, obliquos a coniux, coniugo, coniugium: & cætera à iugo composita: vt biiugis, pupugi. aliqui etiam, sanguisugam, demunt: qui. si exemplo comprobent, audientur. ego satius longarem quia à sugo. Ouid. dubia lanugine malas. Quintus Catullus: D. s. e. perfugium illud habet. Auso. Suffragia in centum. m. t. c. Iuue. vi. Saty. I. i. domus, & con
Pris. error. iugis, atque sororis. non enim coniux facit coniugis,
Coniux nõ coniunx. non coniungis, differentiæ causa, vt asserit Priscianus: sed propter analogiam. Nam coniunx, non a

coniungo(vt vult ille)dicitur,sed à con,& iugum:vt coniux fine,n,in fine dicatur,non coniunx. Nico. Ferretus etiam fallitur,dicens:coniugis,in genitiuo facere:quia,n,litera à nominatiuo demitur,qui,si analogiam sciuisset,talia dixisset nunquam.non desunt etiã aliqui, coniux, scribentes, nulla,n, litera interposita post,o,nec post,u. Coniux. Nico. Ferr. fallitur.

V, Ante,L,corripitur:vt strangulo,appulit,garrulus. Excipito,cleobolus,trasybulus, & similia in bulus:vt archebulus,amulius,edulis,edulium,adulor,adulator,adulescens,apulia:licet apulus breuietur,portulaca.hic & hæc tribulis,& hoc tribule,tribunal,curulis,peculium,torcular,si Priscia.credimus cuculus,& getulus,ambigua sunt. Ouid.in Ibin: strangulet ora liquor. Virg. Vestris deus appulit oris.quæ dictio inducit Donati verba adhuc forte non percepta in Andriæ prologo:Poeta postquam animum ad scribendum appulit.ait enim. Ille appulit in secunda lectione appulit fuit.sed appulit magis,ego ita lego,missis aliquorum opinionibus: Attulit in secunda lectione fuit,minima impressorum labecula,permutatis duobus,tt,in duo,pp,Ideo quid sibi velit Donatus & pueri scient.nam secunda lectio dicitur proprie secundus codex,& liber.alii legunt,habuit,quibus musarum reclamat chorus.alii,intulit:quod non probo. Hic locus alium eiusdem attrahit locum.ait Terent.in prima Andriæ scæna:quid facies illi,qui damnum dederit.Interpretatur Donatus,illi pro illo,sit nunc in vsu,& in non illi,alii dicunt deesse,in vt illi idest in illo.alii legunt,illi idest alii:quorum meræ sunt nugæ. Ego autem antiquos Terentii contextus habere persuadeo:quid facias illo qui damnum dederit.quod Donatus ait interpretans,illo idest illi dictionibus impressorum incuria subuersis, quod antiqui,illo pro,illi,dicerent,testatur Priscianus.ii.con-

Donati emaculatus. Secunda lectio apud Donatum quid. Donatus emendatus Terentius emẽdatus. Illo pro illi

ſtructio.approbante doctiorum auctoritate. Idem Terentius in Eunuchis quid faciemus illo. Cicero in Verrem:quid illo o patrone factum eſt ideſt illi. Scio quippe hæc lectoribus placitura: ægre tamen laturis,niſi exempla perſequar. Ouidius quinto Metamorpho. Raucaque garrulitas;ſtudiumque.i.l. Hic, etiam Auſoniam explicabo ſpiram,& burdegalenſem mœandrum. Eſt epigramma in villicum.vbi legitur: Non cultor inſtans,non anitor gaururis. quæ vltimæ dictiones lectorem immorantur. Municipales mei alioqui literati,dicunt legendum eſſe ianitorue ruris. quod non patitur carmen auerſante poetico ſtructu. quia triplex in carmine committeretur error. alii legunt: anitor rurarius: cur & quare,ipſi viderint. Nos ideo Gordii iugum pellæo mucrone diſſecemus. & legatur Stoæ tui iudicio: Non cultor inſtans, ianitor non garulus: & ſenſus concinnitas videbitur quadrantior. en ecce quam multiiugis adnotamentis creſcit opus: quod vtinam fauorabiliter plauſibiliterue ab omnibus recipiatur. Auſonius. A.ſ.qui thraſybule tua. Idem:cleobulus lydius in re. Ouidi.iii.Faſtor.H.u.c.contemptor Aemulius æui. Horati.ii.ſermo. V.ſ.c.nec ſemper edules. Lucretius.v.Gannitu vocis edulant. ſuper qua dictione Callepinus miratur poetas primam breuiare. Ouid. Agmen adulantum media.p.a.a.eum admirantem miror,cum componi ab ad,& aula referat:quod cōponatur ab ad,& δοῦλος.i.ſeruus non admitto. Iuuenalis Satyra.iii.Cæcus adulator;diruſque.a.p.ſ. At leuis ille deus,cui ſemper aduleſcentum. Hoc carmen (ſi recte memini) in Ciri Maroniana reperitur: & allegatur à Politiano epiſtol.v.dum velit probare aduleſcens per,u,non adoleſcens per,o,ſcribi.&,u, ſuper,l,produci contra originis naturam: vt,vpilio, apud Virgilium adoleſcentia vero breuiatur apud

Ciceronis locus.

Auſonii locus.

Adulo.

Callepinis incuria.

Aduleſcēs non adoleſcens.

Sulpitii error.

Senecam in octa. Marti. nunc accipienda tribuli Torcular, omnino longatur contra Sulpit. Priscia. nanq;, libro. iiii. inquit: in, ar, desinentia, si consonantem habent ante, ar, producuntur: ideo torcular producetur. si vero esset vocalis, breuiaretur: vt laquear. super hac dictione in libro de Acceutu item fit mentio.

Pris. regula Torcular in syllaba.

V, Ante, M, longatur, vt acumen. legumen. Demito, crustumium, cucumis, crustumeri, autumo columen, incolumis, contumax, collumela, contumelia emolumentum, cucuma, irrumo, lucumo, composita à tumeo, documentum: monumentum: indumentum. in qua dictione non audiendi sunt. Prudentius, & Aratus poetę cum indumentum longauerint. Prudent. in Amart. Indumenta nouis. t. p. t. Arat. ii. quibus indumenta pudoris. Ait enim Priscia. nomina in metum, eadem retinere syllabam ante mentum, quam habent in penultima præteriti perfecti: vt indumentum ab indui: quia, u, in præterito breuiatur, ita in indumentum. vestimentum ideo longatur. quia à vestiui: quod præteritum in penulti. producitur. dicent aliqui: argumentum venit ab argui: vbi, u, corripitur: & tamen in Argumentum longatur. discant isti, argumentum, apud antiquos quinque fuisse syllabarum: quia, r, cum vocali proferebant: vt argumentum. latius in prima: vbi de, r, litera fit mentio in. vi. etiam legito. Lucanus. ii. Crustumumque rapax. Virgilius in cop. cæruleus cucumis. Idem. vii. Ardea crustumeri. q. e. t. a. Horatius. Autumat hæc populus. Martial. Germanis ego contumax capillis. Idem. x. Nec te barbara contumeliosi. Idem in eodem: Extruxit cucumam fecit. o. Catullus. Pedicabo ego vos, & irrumabo. cuius verbi significatum. Ouid. in Priape. expressit: Barbatum furem tertia poena manet. Aus. A. q. b. famii lucomonis acumen.

Prudentius & Aratus nō audiēdi.

Pris. regula

R, cū vocali prolata, Argumentum pentasyllabum.

Ouidii locus.

V, Super, N, productioni seruit: vt pecunia, lugdunum. Demito albunea. Iuuena. Et lugdunensem rethor d.a.a. Virg. Consulit albuneæ .n.q.m.s.

V, Ante, P, corripitur: vt volupis, centurupe, vituperò, quadrupes. Demito, marsupium. Mart. capel. ix. Pronuba sic volupe est hæc feria.c.u. Sil. xiiii. nec nō e vertice largo Centurupe. Prudent. cunctis etiā marsupia crebris: quod ita apud Plaut. inuenies.

Aliorū, defectus.

V, Post sequente, R, producito: vt silurus, iniuria, penuria, myuros. Demito, sabura. n. p. centurupe, bituri, centurio, succenturiatus, centuria, melanurus, palphurius: purpura & ab eo venientia: vt purpureus, lygurinus: securis fluuius: tugurim: masurius camurus: mamurius. hoc nomen ambiguum est: quod qui ante me scripserunt non videre. breuiato etiam verba quibus conuenit: non meditatio: vt male sentiunt aliqui: sed (vt ait Laurent. Valla) optatio in rio, vel sui primi verbi effectus: vt esurio, micturio: hinc demito, scaturio, cucurius, ligurio. corripitur etiam Mercurius, luxuria, lemures: & si lemuria Ouid. longat. breues etiam obliquos à nominibus, in, ur: vt saturi, lyguris, murmuris. si vero in, us, tertiæ longato: vt telluris. Et quia diximus, mercurius, breuiari, adulescens Petrum heliam vt spernas admoneo, dicentem: in vocatiuo. mercuri, aliquando, cu, lōgari, quod falsissimum est, Publius: veterem ferendo iniuriam inuitas nouam. in quo senario, iniu, spondeus est Virg. vi. Exiguum in cererem penuria. a. e. non autem breuiatur: vt docuit Aelius Antonius. Terentian. Præmisso heroo subiungit nanque myuron. & myuros, licet si versus hexameter, tamen in penul. syllaba breuiatur dictiones: quo carminis genere usus est Liuius Andron. Terentianum legito: & nos in arte breui. Sil. xv. A. s. stridentem sabura cornum. Idem. xiiii. nec non e vertice largo Centurupe. Lucanus. pri.

Grāmaticorum error.

In, rio, verba nō sunt meditatiua.

Petri hiliæ error.

Et bituris longis q.l.i.a. Horati. magnis e centurioni-bus orti. & non admittas Sedul dicentem. in dimetro Iambico, Flexus genu centurio. in quo versu, tu, lon-gauit. Ennius: Melanurum: turdum, merulam. m. q. n. q. m. Iuuena. Si quid palphurio. s. c. a. Ouidius, Car-mina purpurea candidora niue. quod prius Maro di xerat: nam purpureus dicitur color flammigans, & albus. vt hoc in exemplo. purpureum quoque nigrũ dicimus: ex quo Homerus mortem potuit appellare purpuream: vt testatur Plutarc. libro de libe. educ. Auso. Arida torretem securim despectati. Virgi. Geor. iiii. Pes etiam camuris hirtæ. s. a. Idem: Pau-peris, & tuguri. c. c. c. Persi. Et siquid masuri rubrica notauit. non possum tamen nõ mirari, cum apud græ cos scribatur: μασούριος per diphthongum. Iuuenal. Aeserit intactam. p. n. u. a. Prudentius: P. d. i. potum largita scaturit. Horatius satyra. xiiii. T. c. m. d. furta li gurit. Idem in epist. Nocturnos lemures. p. q. t. r. ta-men. Ouid. ait. R. e. u. nocturna lemuria sacri. alia exẽ pla facilia sunt.

Sedulium non admitto.

Ouidii loc⁹

Purpureus.

V, Subsequente, S, producimus: vt creusa. Tol-luntur, ebulus, hierusalem, perusinus, blandu-sia, canusium, canusinus na, num brundusium, volusi-us. syracusius: sed (vt diximus) per, o scribendum ali qui afferunt. alii dicunt græcos, per omicrõ scribere, quæ litera sæpius apud nos in, u, vertitur. Venusinus, syracusæ, hæc duo ambigua sunt quod alii non adno tarunt. Luca. pri. His cæsar perusina fames. Sil. iii. Iamque ebussus phœnissa mouet. Lactan. Impia hierusalem rabidis. e. c. Virg. xii. Corripit. & venienti ebuso. q. p. s. Hora. iii. carm. O fons blandusiæ. s. u. Iu uenal. Saty. vi. Pastores, & ouem canusinam. u. q. f. Hora. Nam canusi lapidosus aquæ. Idem: Brundusi-um longæ. f. c. q. u. q. Iuuena. Quis nescit volusi bi-thynice. q. d.

Aliorũ defectus.

V, Super, N, productioni seruit: vt pecunia, lugdunum. Demito albunea. Iuuenta. Et lugdunensem rethor d.a.a. Virg. Consulit albuneae .n.q.m.s.

V, Ante, P, corripitur: vt volupis, centurupe, vitupero, quadrupes. Demito, marsupium. Mart. capel. ix. Pronuba sic volupe est haec feria.c.u. Sil. xiiii. nec nō e vertice largo Centurupe. Prudent. cunctis etiā marsupia crebris: q̄ ita apud Plaut. inuenies.

Aliorūq; defectus.

V, Post sequente, R, producito: vt silurus, iniuria. penuria, myuros. Demito, sabura. n.p. centuripe, bituri, centurio, succenturiatus, centuria, melanurus, palphurius: purpura & ab eo venientia: vt purpureus, lygurinus: securis fluuius: tugurim: masurius camurus: mamurius. hoc nomen ambiguum est: quod qui ante me scripserunt non videre. breuiato etiam verba quibus conuenit: non meditatio: vt male sentiunt aliqui: sed (vt ait Laurent. Valla) optatio in rio, vel sui primi verbi effectus: vt esurio, micturio. hinc demito, scaturio, cucurius, ligurio. corripitur etiam Mercurius, luxuria, lemures: & si lemuria Ouid. longat. breuies etiam obliquos à nominibus, in, ur: vt sa turi, lyguris, murmuris. si vero in, us, tertiae longato: vt telluris. Et quia diximus, mercurius, breuiari, adulescens Petrum heliam vt spernas admoneo, dicentem: in vocatiuo mercuri, aliquando, cu, lōgari, quod falsissimum est, Publius: veterem ferendo iniuriam inuitas nouam. in quo senario, iniu, spondeus est Virg. vi. Exiguum in cererem penuria. a.e. non autem breuiatur: vt docuit Aelius Antonius. Terentian. Praemisso heroo subiungit nanque myuron. & myuros, licet si versus hexameter, tamen in penul. syllaba breuiatur dictiones: quo carminis genere usus est Liuius Andron. Terentianum legito: & nos in arte breui. Sil. xv. A.s. stridentem sabura cornum. Idem. xiiii. nec non e vertice largo Centurupe. Lucanus. pri.

Grāmaticorum error.

In, rio, verba nō sunt meditatiua.

Petri hiliae error.

Et bituris longis q.l.i.a. Horati. magnis e centurionibus orti. & non admittas Sedul dicentem. in dimetro Iambico, Flexus genu centurio. in quo versu, tu, longauit. Ennius: Melanurum: turdum, merulam. m.q.n. q.m. Iuuena. Si quid palphurio. s.c.a. Ouidius, Carmina purpurea candidora niue. quod prius Maro dixerat: nam purpureus dicitur color flammigans, & albus. vt hoc in exemplo. purpureum quoque nigrũ dicimus: ex quo Homerus mortem potuit appellare purpuream: vt testatur Plutarc. libro de libe. educ. Auso. Arida torretem securim despectati. Virgi. Geor. iiii. Pes etiam camuris hirtæ. s.a. Idem: Pauperis, & tuguri. c.c.c. Persi. Et si quid masuri rubrica notauit. non possum tamen nõ mirari, cum apud græcos scribatur: μασούριος per diphthongum. Iuuenal. Aeserit intactam. p.n.u.a. Prudentius: P.d.i. potum largita scaturit. Horatius satyra. xiiii. T.c.m.d. furta ligurit. Idem in epist. Nocturnos lemures. p.q.t.r. tamen. Ouid. ait. R.e.u. nocturna lemuria sacri. alia exẽpla facilia sunt.

Sedulium non admitto.

Ouidii loc⁹

Purpureus.

V, Subsequente, S, producimus: vt creusa. Tolluntur, ebulus, hierusalem, perusinus, blandusia, canusium, canusinus na, num brundusium, volusius. syracusius: sed (vt diximus) per, o scribendum aliqui asserunt. alii dicunt græcos, per omicrõ scribere, quæ litera sæpius apud nos in, u, vertitur. Venusinus, syracusæ, hæc duo ambigua sunt quod alii non adnotarunt. Luca. pri. His cæsar perusina fames. Sil. iii. Iamque ebussus phœnissa mouet. Lactan. Impia hierusalem rabidis. e.c. Virg. xii. Corripit. & venienti ebuso. q.p.s. Hora. iii. carm. O fons blandusiæ. s.u. Iuuenal. Saty. vi. Pastores, & ouem canusinam. u.q.f. Hora. Nam canusi lapidosus aquæ. Idem: Brundusium longæ. f.c.q.u.q. Iuuena. Quis nescit volusi bithynice. q.d.

Aliorũ defectus.

Aliorum in curia.

V, Ante, f, longatur, vt refuto, confuto, quia a fa-tum (Pompeio teste) veniunt, mutata, a, in, u, matutinus. Demito, minutiuus, diuturnus, obli-quos ab intercus, defrutum, arbutus, veluti, recutitus composita a quatio, vt concutio. In compositis ad-uerte, quia per simplicia cognoscentur: præputium ambigue, poni duo eruditi scribunt. in. xi. legito con-glutino, reglutino, indifferenter ponuntur, quod non adnotarunt, qui ante me scripserunt. Virgil. Sors di-cta refutet. Ouid. Meta. Radiis iuga subdita matuti-nis. Nec te moueant aliqui. Mart. Capel. Codices in hoc: Et matutina greges quatiunt. i. p. c. Ideo abiecta Et, coniunctione, ita legas, Matutina greges. q. i. p. c. Mart. iii. Et nigri Syra Defruti lagœna. Virgilius. Ex fœtu nucis arbutus horrida Persi. Tacitus, recutitaq; sabbata palles. Catul. Quæ nunc tuis ab vnguibus re glutina quale sit carmen, in. vi. legito.

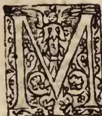
M. Capel. emaculatus

V, Post veniente, V, breuiatur, vt diluuium, simpu uium, exuuiæ. Iuuenalis. Simpuuium ridere Nu mæ. n. q. s. Virgil. Hectore qui redit exuuias. i. a. Iam lector mediarum syllabarum Vmbilicum attigimus: quas si idoneo non bene trutinati fuerimus scrutinio nec succenseas precor. Nihil enim difficilius, nil du-rius, nil laboriosius quam regulis medias comprehen dere. Hisce Germana loquitur Probus, dicens. Sylla-bam nulla artis ratione, sed exempli posse com prehendi. Ideo lector, cum in superio-ribus me florulentum, & multipli-cem videris: ita, vt Quinta videat Epograph. me præ paro. Hæc est, exit exit vide lector.

Probus qd de syllaba.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de Syllabarum quantitate, Epographia Quinta.

Procœmium.

IRABVNTVR Forte nostræ qualiscunque eruditionis indagatores ab his Epographiis solitum dicendi abesse lenimen, ac stilum illum leuigatiorem, & poetico rore fluentem, quos, ne talis amplius teneat admiratio, monitos velim, non hic enodatoriam me detinere vetustatem, non continua serie penitissima irereceptæ auctorum fidei reserare loca, non cantanda memorare prælia vndi, quo versum detonantia, vt lectores bracteatis dicendi delitiis permulceam. Hoc nanque opus licet laboriosum erumnale, durum, tyronibus planum offero, ac tractabile, vt, & qui vix elementa imbiberint, intelligant: mox sciant idoneiorem hunc fuisse scribendi modum quasi absolutiori, ex actioriue fabricassem perpendiculo. Hæc pueris cõdonetur lectio non eruditioribus, quis & ipsi non mediocrem accepturi sint hilaritudinem. Dii faxint, vt longam viuamus vitam. Quod si assecuti fuerimus, pro virili parte curauero, vt vigiliæ nostræ vllo non inuoluantur silentio. Verum omniũ machinarum iuro Opificem & publicum σωτῆρα me hoc opus vigesimo ætatis meę condidisse anno, quod in archetypis, idiographis ue inuentum nuperrime recognoui, qua in recognitiõe multa dempta plurimis additis. Sed qd intercalari segrego pręfationes primas nãq; medias ue sine intercapedine consequitatur vltime. nitẽtib⁹audiam⁹exit tandẽ, ne ipso ordine tardiores vos tantę, & tot diiudicẽt Academię

Quo ętatis meæ anno hoc opus composuerit.

CA, in fine. Cap. I.

Nomē in, a Mna, monosyllabū.

A, Finalis in nominatiuo. accusatiuo, vocatiuo & nominis, breuiatur: vt musa hectora, o poeta. Excipiuntur monosyllaba: vt mna: &(Prisc. teste) græcorum, nominatiui, quos aliquando longamus. Stat. iiii. The. Non regea, non ipse. d. u. a. f. Idem. vi. Theb. Te plāgeret argos, Te nemea tibi. l. c. l. q. s. vbi Geor. Vall. putat, nemea, esse vocatiuum, sed perperā. nam ibi nominatiuum esse vel puer non ignorat ait enim ille: a nominibus in, e, fœmininis vocatiuū produci: vt nemea: citatque hoc Stat. carmen. Hæc adnotasse volui, ne me fingere aliquis putet Quinti. mastix. super quo carmine etiam Rober. errat gaguinus. Ouid. iiii. Fasto. Sæpe rhea questa est. Idem in episto. Mittit hypermestra de. t. m. f. u. vbi falso Sulpitius breuiari credit tamen sciēdum est(eodem teste Prisciano. vi.) latinos etiam illa græca aliquando corripere: qa omnem in, a, nominatiuum latini indomatis finalem constat corripi. Longantur præterea vocatiui in, a, tam primæ, quam tertiæ declina. a nominibus in, as, quod Seruius, & M. Victorinus cum Probo affirmant: quibus & vatum astipulatur auctoritas. Virgili. vi. Tros ait ænea cessas. Idem: Non hæc o palla dederas. p. p. Si vero apud Horatium. ii. ser. inuenies, atrida, breuiari. & apud Ouid. po decta. & penes Virgilium longari, Anchisa, rationem ibi idiomatum cognoscito: si breuiabitur (Prisciano teste) erit vocatiuus latinus: si vero longabitur, esse græcum Seruius innuit. Ideo hæc lector animaduertito: Ablatiuus, a, terminatus, longatur: vt ab hac musa. vnde fœtudino errore cæcutiisse constat Seruium in. vi. commenta. super hoc Virgilii: Sed dum forte caua tum personat æquora concha. vbi putauit Marius, caua, accusatiuum esse. cum ablatiuus sit. Sed quid luctaris Serui, an errorem occulis? cedo. non ne pueriliter te iterum delirasse

Geor. Vall. error.

Statii locus Robertus errat. Sulpitius fallitur.

Vocatiui in a, a nominibus in as. Ablatiuus in, a.

Seruii error Virgilius a vitio defensus.

Seruii error Virgilii locus.

affirmauerim? est autem carmen Aegloga Virgil. pri. Nec genere aeria cessabit turtur ab vlmo. scribis ibi, turtur, fœminini esse generis: eo quòd Virgilius: aeria turtur dixerit. Proh quem geryonem parturis? an versus patitur. discas quero grammaticorum triumuir, aeria, non esse ibi adiectiuum. Propter nomen turtur: sed, aeria ab vlmo dixerim: sit ablatiui casus. Non doleas Serui, in hoc, Nicol. Ferretum habes comitem, cum ait: aliquando breuiari ablatiuum. & nititur isto. Iuuenal. versu: Cærulea indutus scutelata, & galbana rasa. nos vero galbana accusatiui non ablatiui casus docuerimus. Nomina in, ginta, ambigue omnes poni scribunt. In genta, autem semper corripi. de quibus quid dicat Seruius, ne vlli sit incognitum, visum est scribere: cuius verba hæc sunt. ii. Commen. hæc inde numerorum nomina in, a, indeclinabilia, a, producunt; vt Triginta magnos. u. m. o. tamen Iuue. ait: Quinquaginta dedit. g. f. d. Nomina literarum: vt h, k, ad placitum ponuntur. sic in omni terminatione: vt, p, c, b, r. Verbum in, a, imperatiui modi productione gaudet: vt da, ama, ara. Virgil. Nudus ara, sere nudus. quam regulam si sciuisset Christophorus Landinus in. ii. Sermonum Horatii, non infantarie locutus fuisset interpretans: ergo nunc clama sodalis: clama. i. vocem extolle, ac eleua: cum legi debeat, dama, sodalis vocatiui casus: euntibus inficias ars reclamat metrica. Participiorum, & pronominum casus in, a, nominum similes sunt casibus: scilicet vt nominatiui, accusatiui, & vocatiui breuientur: ablatiui producantur. Præpositiones accusatiuæ in, a, (Victorino teste) productionem postulant: vt citra, erga, infra, vltra: tamen (vt dicemus) ambigue contra Cantalicium. tantum longantem, inuenio: similiter ablatiuis longitudo nexa est. Virg. Ecce autem gemini à tenedo. t. p. a. Aduerbiis in, a, productio seruit (Victorino teste)

Nicolai ferreti error.
Iuuenalis locus.
In ginta.
In genta.
Literarum nomina.
Verbum in a.
Christofo. Landini error.
Horatius emaculatus
Participiũ in, a.
Pronomen in, a.
Præpositio in, a.
Cantalicii incuria.
Aduerbiũ in, a.

vt,qua,postea,antea, & vna:quod aduerbium spondeo constare scribit Probus,& est communicatiuum. Hora. in epod. Romanus heu postea fugabitis:vbi stea,iambus est secundam longam contines: non autem breuiatur. vt inerudite Anto. Nebrissensis,& Ascensius præcipiunt:propter illud Ouidii. vi. fast. Postea mirabar cur non sine litibus esset.nam ibi,postea,quæ dictiones sunt,vt,ea accusatiui sit casus Horati. Pecti nihil me sicut antea iuuat. vbi,antea,iambus est Catul.vbi.iste post phasellus antea fuit in quo versu itidem,tea,iambus est. Aliqui tamen triuiales putãt breuiendum esse,propter illud Virgilii in æneí. Pro spectum late pelago petit antea si quem.isti fecis grammatistarum principes dicant:an ibi,antea,sit aduerbium,an accusatiui casus:profecto accusatiuus est ab hoc nomine Anteus.vnde alibi Virgi. Antea sergestumque.u.f.q.c. Virgi. Venarum. Aeneas,vna que.m.d.frustra(si Probo credimus) longatur. licet Nestor,frustra,ambiguum esse asseueret. nixus Iuue. ex saty.iii.auctoritate. Aerumnæ cumulus: quod nudum, ac frustra rogantem : quod & legit Georgius Valla.in quo si me consuluissent, talia dixissent nunquam. qua propter legendum esse doceo,quod nudum ac frustra rogãtem: vt sit accusatiui casus ex codicum lectione,& sensus concinitate. & si id comprobare voluissent acutissimi alioqui viri,illud Ruffi Festi in ara protulissent:Ima vehunt cœli luxit dum frustra frequenter. Sic & nos vsi fuimus in Theondrothanato : vt late inferius leges. Ita, & quia,& puta, breuianda censeo Seruianam sententiam poetis comprobantibus. similiter in,a,pro,e,posita breuiantur: vt rrasuersa tuentibus hirquis: quanquam alii ibi accusatiuum esse volunt. Ouid.Non ita diffidunt. cuius aduerbii, cum recordor , rusum cient quidam scioli eructantes ita affirmantis apud receptæ auctores fi

Vna cõicatiuum. Postea. Anto. Nebriss. Ascensii error. Oui.locus. Antea. Triualium error. Virg. locus Frustra. Nestoris incuria. Geor. Val. incuria. Iuuenalis locus. Ira. Quia. Puta. Aliquorũ nerę nugæ. Ita affirmãtis iuenitur

dei non reperiri, eant in malam rem. & legant Terentium in andria, in eunuc. quo viso statim erroris pœni tebit: Ouidius. in Priap. Vt phœbo puta, filioue phœbi. Interiectio in, a, purum, corripitur: vt eia. & (vt ait Probus) quia Virgilius sciebat constare trocheo, vbique ei vocalem subiecit. quod (vt Probus verus admittatur) comprobabimus. Valerius Flaccus. viii. Ferret ad aurigeræ caput arboris eia per ipsum. Sidonius tamen ait: Eia caliope nitente palma. vbi eia, est spondeus. in sexta legito. Si vero interiectio in, h, vt ah: vah, terminat, longatur. inferius legito. Coniunctioni in a, longationem damus: vt præterea, interea. demito, ita, & quia. de quibus diximus, Virgilius: Præterea si nona. d. m. e. Si qua, longatur: Virg. Siqua fata sinant: nam qua adiectio est. & sic semper qua longatur, quando vacabit. Virg. Ne qua scire dolos. m. q. o. p. Idẽ si qua fata aspa rũpas.

Interiectio in, a.

Coniũctio in, a.

Si qua ĩ syllaba.

De, B, in vltimis. Cap. ii.

B, Terminatæ dictiones cuiuscunqe partis, breuiari exopant: vt ab, sub, ob. Excipito barbara vt iacob: quia venientia ad latinam declinationem ita seruant: vt iacobus. & sciendum est poni pro, u, b, more græco: vt in antiquis marmoribus Romæ: bixit annis. xxv. pro vixit aliquando etiam græcum, β, in, m, apud nos transit: vt proboscis, in promuscidem reperitur etiam vnum thurrenorum nomen, Iamb. teste Mirsi lesbio.

B, terminata.

B, græcum in, m, vertitur.

P, pro, u, ponebant. Iamb.

De, C, in vltimis. Cap. iii.

C, Nomini terminatio breuiatione damus: vt lac, Victorino teste: & hormidac, apud Sidonium. Lac tamen apud Serenum longatur: Lac asinæ, placidæque bouis prodesse loquũtur. Producito omnino halec; Verbum in, c, longandum esse exempla edocẽt: vt dic. Ouid. Dic. age frigoribus. q. n. i. a. Si Bedę, & Serulo credimus, dic, duc, faç lõgatur. Probus, fac.

Nomẽ in c.

Verbũ in c.

Sulpitio aduersor.

breuiat.ego autẽ,fac,ambigue poni in.vi. comprobabo.& meo quidem iudicio contra Sulpitium in iis similibus,si prima posito longa est,longantur: vt dic, duc.quia à dico dicis,& duco ducis.Iuuen. Pone domi lauros,duc in capitolia.m. Virgi.xi. Duc ait & rutulos. si vero breuiatur,corripiuntur: vt faç a facio. Ouidius : Phylli fac expectes.d.t. Pronomini in,c, productio adnectitur: vt hæc:licet diphthongo. Hic, ambiguum esse inferius dicam. Hoc(si Priscia. credimus) contra aliquos breuiatur. Prisciani verba hæc sunt lib. xiii. hocce vocali ablata per synalepham manente duplici,cc,solet produci. Virgi. Hocce erat Alma parens,sed scriptorum negligentia vnum,c, prætermisit. fit si enim duobus, cc,manentibus longatur, euenit: vt remoto altero corripiatur. sed aspice in.vi. vbi de ambiguis. Mart.cap.& Seruius asseuerant,c, pro duplici haberi . in qua litera Terentianum sugillat Seruius commenta.vi. quod dixerit,c,simplicem, duplicemque haberi pro metri ratione. contra quem futili insurgit argumento:eo quod pro duabus in bisyllabis dictionibus haberi debuerat. falleris Serui scribens,c,pro duplici,nisi in monosyllabis teneri : cui pro Terentiano poni pro metri ratione aduersor, quia hic & breuiari ostẽdemus. Aduerbium in,e,longitudinem poscit : vt illic,illuc,hic.& non immerito ad pronominis discretionem,hic,aduerbium per diphthong.hoc modo,heic,scriptitasse veteres manifestum est. Ex quo miror vnum nostri virum seculi alio qui eruditum,dixisse : Cur ergo impẽsam fundis hic, aut operã.in quo proculdubio errauit. Nec & donec breuiantur: quia nec a neque,donec a donicum,per apocopen:qua dictione vtuntur Cato,& Lucre. Donicum ad extremum viuendi perfice finem. Beda tamen apud Paulinum,donec,longum inueniri scribit: quod vi cæsuræ esse posset. Coniunctioni in,c,longationem

Pronomen in,c.

Hoc. Aliquorũ error.

C,duplex.

Terentian⁹ defenditur.

Seruii error

Aduerbiũ in.c.

Heic.

Vnũ miror

Donicum.

Cõiunctio in,c.

gationem damus: vt ac & ſcitu dignum eſt poſitum, c,pro,g,vt ſecobrica,ſecobriga. vnde non mirum,ſi aliquando ſcribimus dictiones per,c,& per,g,profe/timus:vt alias diximus.

C, pro, g, ponitur.

¶De,D,in vltimis. Cap. iiii.

D, termina ta.

D,Finitas dictiones vbiq; corripi petit auctoritas: vt quid,quod,ad,ſed:quanquam,Sed per,t,ma/gis quæ per,d,ſcriberem: quod in antiquis inuenies literis. Iſidorus tamen æthymo. pri. cap. xxv. Sedum, antiquos dixiſſe innuit: mox eſſe detractas duas vlti/mas,& dicamus,ſed. nos vero in noſtris Dubitationi bus Iſidori Codicem mendoſum eſſe: & Setum,le/gendum: &, ſet, omnino ſcribendum docebimus. Quia diximus,d,finita breuiari non te moueat hoc Prudētii in Amat. Vt genuit Dauid alias. p. o. u. nam eſt propter cæſuram,quæ fit in ſyllaba poſt duos pe des in. ii. legito Epographia. alii volunt ita elongari: quia in penultima genitiui elongetur. Vnicuiq; ſuam omittam ſententiam inuenies quoque Nagid,nomen regis apud Philonem.

Set, per, t, non per, d, ſcribi,

Sedum.

Setum.

Dauid.

Nagid.

¶De,E,in vltimis. Cap. v.

Nomē in e.

E,Nominis finitus nominatiuus breuiationem ſu/ſcipit: vt mare,cubile. Dempto Græcorum nomi ne in,e,in omnibus caſibus vt Tyſbe,Penelope. ſic in plurali indeclinabilia: vt tempe. Ouidius. Sylua vo/cant Tempe per quæ. p. a. i. ex hoc ridendo decipitur errore Callepinus,dicens: in hoc Sereni: Rugarum ſulcos lentiſci maſtice tendens: maſtice,ibi venire à maſtiche maſtiches: cum potius maſtix maſticis decli nari verſus ſtructura,& Plinius edoceant. Genitiui,& Datiui ſingulares,nominatiui, & vocatiui plurales primæ inflexionis diphthongo longantur. Accuſa/tiuus,& vocatiuus in,e,breuiantur: vt mare,o domi/ne. ſi vero nominatiuus,accuſatiuus,& vocatiuus plu rales in,e,genere neutro terminant,longantur: vt me

Callepini error.

Serenꝰa vi/tio defen/ſus.

le.Lucretius:Ac musea mele per.c.o.q.Idem:Et cygnea mele phœbea.q.d.c. Ablatiuus,in,e,tertiæ corripitur:vt patre. demuntur ablatiui græci:vt euphrate.Lucanus:Signaq; ab euphrate cum parthis.c. excipiuntur itidem,fame,tabe:quæ(vt Priscianus,& Victorinus scribunt)more quintæ declinationis,vel græcorum,e,protrahunt. Virgilius sexto:obiicit ille fame rabida.t.g.p. Lucretius pri. Imbribus, aut tabe nimborum:a.u. tamen hoc nomen ambigue poni inferius scriptum relinquemus. fame,non mirum longari:quia fames famei antiquitus declinabant: vt innuit Gellius,libro.ix.Cap.xiiii. Si autem erit quintæ ablatiuus,productione vtitur:vt spe.& est sciendum, apud maiores nomina quintæ in genitiuo, e, etiam longum terminasse.Ouidius metamorpho. iii. Prima fide,vocisq; ratæ.Idem.vi. Vtq. fide pignus idẽ fidei.tamen aduerte apud Ausonium legi: Hoc die mercatus,cras,citharœdus eris.vbi (mea sententia) expungendæ sunt dictiones illæ, & substituendæ: Hæc hære mercatus. licet in antiquo Laurentii Bargnani olim discipuli non pœnitendi Codice legatur omnia mercatus: Ablatiuus,& vocatiuus in,e,græcorum longationi obtemperant:vt Achate, Calpe. & cur Iuue.dixerit:calpe re licta:admiratur in vi.Prisc. qui etiam contra naturam dixit:gelida prænefte ruinam.Virgilium posuisse sic & Ruf.fest.in ara.procul in vada calpe titana.sed aliqui referunt apud Iuuenalem,& Festum,non à calpe calpes,sed à calpis calpis venite:ita & de prænefte.nam Calpis calpis dicitur in Epist.a Sidonio:Si forte vocatiui erunt a tertia breuiantur certe. Ouid.Tristis oreste tuæ. quanquam, Oresta legi potest:vt apud Senecam in Agam. Aggrediar,& te oresta furabor libẽs.Proper. Fregit Achille domos.& sic Pil ades contra Alexandrum debuisset dicere,non niti exemplo Martialis: Tereos,

Fames famei.

E,terminabat genitiuus qntæ.

Ouidii locus.

Auso.emaculatus.

Prisciani admiratio.

Pylades error.

aut, cœna crude thyeste tua: vbi (meo iudicio) thyesta legatur. aliter Martial. cum Vulcano progrederetur carmen. & sciendum est (teste Quintiliano, & Seruio comment. vi.) nomina primæ inflexionis in es latinam sumere declinationem: vt anchises anchisa anchisæ, laertes laerte laertæ. & quia in dictionem incidi, quid Tortellius in dictione, laertes, referat demonstrabo, ait ille: nomina in, es, primæ latinam sumere declinationem in, a, vt laertes laerta laertæ. vocatiuo, & ablatiuo laerta, & ab hoc laerta. & adducit hoc Ouidii in epistol. Laertaque satis. p. q. c. r. nam si diceret, laerte, versum stare abnegat: quia, e, breuiaretur. vere nugas Arretine loqueris quid refert: an laerte, an laerta legas: omnino, a, & e, sunt longandæ. vnde quid tibi velis inconstans nescio: si forte velis legi: Et Laerta satus. quod si ita est, itidem falleris. miserrime Phineu Tortellium si potis salua: & super hoc corolarium: &, quod Græci dicunt, πόρισμα idest auctarium accipe: vt a Quintiano discere non te pudeat. legitur apud Ouidium. v. Metamor. Te tamen o parui rector Polydecte Seryphis: vbi, e, breuiatur in, Polydecte, refragante poetarum choro. ideo, polydecta, melius legendum arbitror, Seruio dicente Comment. x. Omnia in, tes, nomina in, a, vocatiuum posse emittere: quem in simili a Marone, in. ii. longari ineruditi putant: Coniugio Anchisa. u. d. s. dicentes ita legendum: eo quòd Seruius ita legat. Quorum inscitiam non possum non mirari, cum ex sententia Prisciani ibi legatur, anchise, non Anchisa. Præterea, si Anchisa legatur, quid dicat Seruius nulli erit cognitum: cum & contextus Seruii dicant Anchisa: hic non est latinus: immo si, Anchisa, legeretur, latinus esset: sed si legatur, anchise, vocatiuus non est latinus. Non mireris lector, cur longius procedam: hæc

Marti. emaculatus.

Ouid. emaculatus.

Seruii regula.

Aliquorũ error.

Virgi. emaculatus.

Seruius emaculatus.

omnia ad vberantissimam producent frugem.iam se-
Vebum in, e. quor. Verba In,e,breuiationi obediunt. Ouidius. Lac facitote bibat. Dematur Imperatiuus secundæ coniugationis singularis. Ouidius. Nympha mane, Penea mane. Inueniuntur tamen, uale, caue, uide, ferue, breuiari. Catul. Oranius caue despuas ocello. Val. Flac. Intro vide lata comantem. & tunc a valo ualis, cauo cauis feruo feruis, tertiæ coniuga. ueniunt. quod Ser-
Secunda in tertiam cōiugationē venit. uius Commen.iiii.innuit, dicens: Verba secundæ coniuga. perdito, e, quod habent ante, o, in tertiam migrare: ut ferueo, feruo, respondeo responde, ualeo ualo. Vnus tñ (cuius parco nomini) asseuerat poti, tertiam in secundam, quam secundam migrare in tertiam: cui non inhęreo.
Participiū in,e. Participiorum in,e, casus breuiantur: ut lecte. nisi forte in genitiuo, & datiuo singularibus: & nominatiuo, & vocatiuo pluralibus, qui diphthon.
Pronomen in,e. longantur: ut lecturæ, legendæ. Pronomini in,e, longatio inhæret: ut me, te, se: & genitiuus, & datiuus singulares, & nominatiuus, & vocatiuus plurales: vt nostræ, vestræ: quia est diphthongus. Demito alios casus: vt ipse, nostrate: tute similiter corripitur. Ennius: O Tite tute Tati.t.t.t.t. Lucr. Accipe præterea quæ corpora tute necesse. comprobatur item ex alio
Ce. Pte. composito, Idem, Tutemet a nobis iam. q, u, t, n, breuiantur etiam in, ce & in, te, ut huisce, suapte. Ennius Anna. vii. Hocce locutus vocat q cum bene sæpe libenter.
Præpositio in,e. Pręposítiones in, e, si ablatiuę sunt, longantur vt, e, de præ. Demito, absque, sine: que breuiantur. Accusatiuarum pręposítionum, e, breuiamus: t ante vsque, prope, pone. Virgi. Pone subit coniux. Præpositione in, e, compositiuæ, si componantnr sunt longæ: vt seduco refert: idest vtile est. in aliis, re, breuiatur. vt repono, remoueo: sed latius in. ii. diximus
Aduerbiū in,e. epograp. capitulo. viiii. vbi de Præpositione fit mentio. Aduerbia in, e, absoluto gradu, quem

positiuum dicimus longa apparent:ut sane: & si comparatio congrue reperitur:ut iuste,docte.& non sine ratione Virgilius(teste probo)e,longum uertit in, a. ut Pede terram crebra ferit.idest crebre. sin iusta defecerit comparatio breuia sunt ut bene,male.quod in compositione longari ab Ouidio pri. Art. Sæpe male dixit.q.i.p.a.Sulpitius scribit,sed fallitur.nā mane,non male,legitur. Et memoriæ mandes lector,bene, & male nunquam in compositione corrumpi vt beneuolus maleuolus:non autē per,i,proferas:vt ineruditi solent.Subiungit insuper Martia.Capel.aduerbia,quæ comparationem non sumunt,corripi ut pote.pte:vt suapte,pene,rite,impune,forte,siccine, hiccine,come,fortasse,unde inde,mane,age,ecce,sæpe, quippe , nempe : licet a Probo inter coniunctiones ponantur:here pro heri Ouid. Pene puer. Prudentius:vt pote quæ propriæ.i.a. Sed dicat Martianus: An fere,& ferme,suæ reclament regulæ, certe reclamant.nam longatur:tamen ferę ambiguum inuenio. quid non videre,qui ante me scripserunt:quapropter si meus uiueret Codrus Palmario petenti ante, fere, breuem posset habere vltimam,intrepidus responderet, si nostra hæc scripta uidendi ei daretur facultas: regifice,magnifice,hodie,quotidie, quare, longantur.Probus,ait,quare Trocheo constare: nixus hoc Virgilii:Quare age. profecto infirmum exemplum est:nam,e,abiicitur:quia a vocali excipitur breui. Iuuena. Mobilis, & varia est ferme natura.m. Catul. Talibus amplifice vestis.d.f.Tibul.ii.Magna loquor, sed magnifice mihi.m,l.vnde magis admitterem.Victorinum, dicentem breuiari,ea,quæ a se originem ducunt. Hercule vero breuiatur.Pers. Nemo Hercule nemo. Ne affirmantis,aut prohibentis, producimus:sed affirmantis scribitur per diphthon. sic, Næ alias idest,quando interrogatiue ponitur, breuis est.

Absolutus gradus.
Virgilii locus.
Sulpiti⁹ fallitur.
Ouid.a vitio defensus.
Maleuolus Beneuolus
Martiani in curia.
Aliorum in curia.
Probus infirmus.
Victorini regula.
Hercule aduerbium.
Ne.

Næ. Ouid.ix.Metamor.Tu næmeç necis auctor eris? Ne
Superlatiua in,e. pro an,corripitur? Ouid. Quærebam Nonas sancto Fidio ne referrem. Apprime,ambigue poni quidam testantur.de quo inferius:vbi de indifferentibus dicemus. ¶ Aduerbia superlatiui gradus longari cutant vt minime,maxime,optime.& illud Donati non iniiciat scrupulum: Quid competat optime pandens: tu legas:Ordine pandens.Hora.Minime cur Stoicæ dicam.Ausoni.Cum maxime nunc proloquor in quo carmine,xime,Iambus est,vltima longa constans.In-
Interiectio in,e. teriectionibus in,e,longitudo datur:vt ohe,pape. Pers.Marcus dama pape Marco.s.r.Mart. Ohe iam
Cōiunctio. in,e. satis est ohe libelle. Coniunctionum e,dictionum breuis est vt quoq;:ue,pro et:nanq;:ne:q;,pro &. Quę vero nomen,diphthongo longatur:& si apud Maronem,Nasonemue,q;,pro & longatur:vt Liminaq;,laurusq; Dei.quod ruetur Seruius,dicensq; bre
Monosyllaborum priuilegium. uis est,& pro longa ponitur:quia omnia monosyllaba ad artem non pertinent:& his licenter vti possumus,aut certe omne μόζιον : idest particula, quæ tui substantia non habet,membrum superioris putatur dictionis,vel orationis,quod si est:Luminaq;,quasi vna orationis sit pars: & potest,que,finalitatis ratione produci,vel corripi.ille hactenus.An bene excusauerit,& profunde.lectores diiudicent.

¶De,G,in vltimis. Cap. vi.

Vesperug. G,Terminatas,si inuenias dictiones,lōgato: vt vesperug in prima etiam diximus Epographia.

¶De,H,in vltimis. Cap. vii.

patibularis H. H,Finitæ dictiones, quam patibularem appellat dymus,productioni obediunt:vt vah,veh,pro ah.quod mirum non censeo:eo ꝙ (Prisc.teste) vltima sit abiecta vocalis;quia in,h,nullam Latini idio-

matis dictionem terminata inuenies. aliqua tamen inuenies barbara: vt elescoph, suffuph in literis Ethruscis vnum vt Larth. vnde Larthe manum, quæ Enniana metropolis est. Labith, Turrhenum. uocabulum, teste Mirsilo Lesbio. Loth, apud Prudē. sic Melchisedech, sic Ruth: quæ barbara longantur. Prud. in Amart. Loth ingressus iter. n. m. r. a. Iuuenc. i. Compleuit genetrix, & Ioseph omnia mirans. Insuper, h, sequente vocali, non abiici diximus. ii. Epog. ca. xxvi.

Barbara ī h
Larth.
Larthenianum.
Labith.
Loth.

¶De, I, in vltimis. Cap. viii.

I, Nominum finitis casibus productio iungitur. vt sinapi. dicitur & hæc sinapis, Et scias lector omnia in nominatiuo in, i, terminata nomina (nisi genitiuum in, tos. faciant vt meli melitos) barbara esse: quod testatur grammaticorum vetustissimus Muscopylus vnde etiam, piperi, & gumi, barbara in nominatiuo dixit Herodianus. Longato etiam datiuos in, i, tam græci, quam latini idiomatis: vt Orph Calliopea. l. f. a, quod Orphi, datiuus, sit legito ibi Seruium, & in Aeneide super: Iam validam Illionei. n. i. f. a. Demito tamen datiuum a nominatiuo in, as, teste Seruio: vt Pallas Palladi. Papinius Achil. ii. Palladi littoreæ. c. f. h. & a nominibus in, is, græcis: vt Minoidi, Paridi, Phyllidi, quāquam plerunq; etiam longamus. Et non mireris, cur Orphi Calliopea Liuo longetur: quantum, ei diphthongus in, i, longum vertitur: cui quādo est bissilabū, aliquando, i, breuiat: vt in Indifferentibus dicemus. Vocatiui græci, si veniāt a noibus in is (Seruio teste) breuiatione hospitātur. Oui. Phylli fac expectes D. t. Ver. Iri decus cœli. sic Typhi, Tybri, Thebai, Daphni, Amarili Sulpitiꝰ vero (vt in multis) labitur alio q̄ diligētissimus, scribēs aliquādo noīa in, i, græca producere nitens Statii exemplo. Fœmineis Nerei dolis. h.

Nomen.
Sinapi.
Sinapis.
Cui indifferens.
Sulpitii error.
I, unū in vocatiuo a nominibꝰ i ius propriis.

m.q.a.vbi,secundum illum,longatur,i,cui aduersor, cum omnino ibi corripiatur:aliter in carmine duplex committeretur error.vnde credo mēdum esse in eius codice:quia nil puerilius est quàm vt tantus vir in his quisquiliis errori esset obnoxius. Si vero vocatiuus in,i,fit a nominibus in,ius,propriis longatur omnino:vt Ouidi, Virgili, Terenti,quod fals ò quidam negant,dicentes,i,breuiādum esse:quia in nominatiuo, i,sequēte vocali,breuiatur:cum dicat Priscianus:Vocatiuum vna noīatiuo esse minorem syllaba: sed hoc vno vincuntur exemplo Epigrāmatarii:Quinte Caledonios Ouidii visure Britannos.at dicēt ceruicosi, esse ob cesuram. Aliud afferam Horatii exemplum Mercuri facūde nepos Atlantis. in quo versu sapphico,risa,spondeus est.I præterea naturaliter longum, sequente vocali reperitur breue.Virgili.credimus an qui amant.i.f.f.f. Verbum in,i,cum participio longatur:vt iui,amanti.Pronomen in,i,longum ponitur: vt mei vestri,sui,mi.Ennius:Non mi pretium dederitis:vbi mi idest mihi interpreteris. vt diximus contra Seruium. Demito,mihi,tibi,sibi:quæ ad placitum poni docebimus.Præpositio in,i,composita producitur:vt digero. Excipe in dirimo,disertus.latius in. ii.Epogra.legito.cap.ix. Aduerbio in,i,finito,breuiatio obedit:vt nisi,ibi,quasi,longantur tamen aliquando.Demito hinc,vti,veluti,sicuti: quæ longantur.Licet Lucretius dixerit: sicuti summarum summa est æterna,neque extra.tamen alii legunt:sicut. Nisi, & quasi ferè semper breuiantur.Val.Aedituus:At contra hunc ignem Veneris,nisi sit venus ipsa.& sic apud Aul.Gel.lib.xix.cap.ix.legendum est carmen, non autem,vt in codicibus scriptitatum est.Vnde fit: vt Petrum Crinitum minime admittam,legentem:At contra hunc ignem Veneris,si non Venus ipsa:quasi tamen apud Auienum,& nisi,apud Sidonium inue-

Verbū in,i. Participiū in,i. Pronomen in,i. Seruii error Præpositio in,i. Aduerbiū in,i.

Carmen ex Gellio emaculatum. P.Crinitū nō admito.

nio longari Lucr.vi.Demittit quasi sępe gelu.q.c.i.s. Interiectio, & coniunctio in,i,productionem susci-piunt:vt hui,si,& si:ni,pro nisi,& pro ne:vt Ni faciat apud Virgilium:vbi ni,pro ne,interpreteris:quod antiquos fecisse tradit Apronianus. Excipitur,nisi:quæ inter coniunctiones ab aliquibus ponitur.Ouidius. Quam nisi tu dederis.n.e.h.s.

Interiectio in,i. Coniũctio in,in. Ni, pro ne. Virgilii locus.

De,L,in vltimis. Cap.ix.

A,L,finitæ dictiones,breues inueniuntur:vt animal.Hannibal. Excipito,sal. Auso.Sal,oleum, panis,mel.p.h.n.hic aliquorum nugamenta refellenda sunt,dicentum:allongari si in genitiuo penultima longatur.contra quos Ouidius amor.pri. ait.Quod faciet magnas turpe tribunal opes.El,in fine breuiatur: vt fel.Seren.siue fel vrsinum tepefacta dilue lympha.sic & mel,contra Nicolaum Fer. longari dicentem.Ouid.Quis mel Aristeo.q.b.u.f.Vel omnino breuiatur,contra Georgium Vall.productioni dantem,& isto Martialis versu nitentem : Non nisi vel ostro madida,vel murice tincta:sed apud Martialem contra regulã elongatur natura monosyllabi.Quod breuietur,sine dubio Ouid.assentitur in.i.Metamor. Qua nimium placui tellus ait hisce,vel istam.Idem in ter.Vel tua virginitas esset libata,vel illud.Longantur vero in,el,propria:vt Gabriel,Michael,Raphael quæ nomina ad latinam traherem declinationem: vt Gabrielus, Michaelus, Raphaelus, videtur tamen, Israel,corripi,apud Iuuenc.Israel es tu Rex. d.e.i.p. quod non est.nam,Israel,ibi spondeus est,ae,in vna syllabam contractis:sed cum emunctę naris Sidonius Apollinaris dicat : Israel,aut samuel crinitus diceret annæ,Israel appensi per concaua.g.i.nescio quid referam nisi feceris(vt dixi)synæresim.dico quod sentio non quod contendam:vt dicebat Varro. I,finita dictio,breuiãda est:vt vigil.Excipe Tanaql, ethruscũ

Al finita. Imperitorũ error. El finita. Nico. Ferr. error. Geor. Val. error. Dico quod sentio, non quod contendam. I,finita. Tanaquil, Ethruscum nomen.

nomen, Capella, Victorino, Bedaq́; asseuerantibus, & nil, aduerbium. Iuuen. x. Nil ergo optabunt. h. s. c. u. quod aduerbium inducit, vbi Seruii mortuaria quędam ad nota, dicentis Cōmen. vi. ꝙ, nihil, vtimur vocali sequente: nil vero post veniente consonante, An hæc puerilia placuerint teruncifacio. scio tamen Iuuenalem Nil, ergo dixisse. Ego vero pro carminis vterer ratione, vnum est, hii, semper longari. Horat. Nil oriturum alias, nil ortum. t. f. Ol, terminatam dictionem, elongamus: vt Sol. Heliol. Demitur pol: quod alii omiserunt. Ennius: Nec pol homo quisquam. t. i. a. Vl in fine corripi exposcit: vt consul facul, famul. Lucil. Heu facul est homini. i. e. b. f. n. idest facilis. Ennius. x. Reddidit vt summo Regno famul optim⁹ esset. Heliul, barbarum est quod si longares, non esset absonum, inuenitur etiã, Phul, nomen Regis. de quo legito Methastenem Persam.

Seruius futilis. Ol finita. Aliquorū defectus. Vl finita. Facul. Famul. Heliul. Phul.

De, M, in vltimis. Cap. x.

M, Terminatæ vniuscuiusq; partis dictiones, breuiantur: q̃q̃ Plinius difficile esse scitu. scribit, qa si in fine carminis est, ambigue ponitur: si sequēte vocali, metacismo subtrahitur: vt inquit Victorinus: tamen exemplis qbusdam comprobabimus. Ennius: Insignia forēt tum millia militum octo. Catul. Sospitem ereptum se. o. u p. Stat. xi. lernã. & Argos. Prisci. Impello, expugnam: nam & est scabiosus, & exi. Prisc. Et formam contra positarum imagine coni. Lucil. x. Nequem in arte bouem descripsi magnifice inqt. Idem, Nugator quidem, ac nubulo fit maximus multo. Lucreti. ii. Corporum omnino sensum. p. s. t. Sed anteq̃ longius procedam, Sergii errorem adnotabo dicentis, Vulgus fœminini esse generis: q nititur hoc Virgilii versu: In vulgum ambiguam, & quærere cōscius arma. Pro Dii immortales, an ideo Sergius vellet, in, se

M, terminata. Metacism⁹ Sergii error Virgilius a vitio defensus. Grammaticorum incuria.

quente vocali non abiici,& longari in tertio pede. tu lector. In vulgum ambiguus.c.q.c.a.legito:vt recognouit Seruius,& Baptista Pius in Adnotationibus. Insuper aduerte:ne sine hoc adnotamento pertranseas, Apud tuos grammaticos,& Priscianum.v.reperiri,omnia in,um,neutri esse generis.paucis fœmininis exceptis:vt Glycerium,Dortium:& nullum esse masculini generis edocent: ego vero in Sticho,& in Persa Plauti inuenio introductos Pegnium,& Dinacium pueros,si pueri sunt,ergo mascul.sunt generis. Inuenies etiam nomen barbarũ in,em,scilicet Chem de quo sæpius Berosus in Antiquitatibus.Exinde discas ex aliquorum opinione,m.in fine dictionis sequente alia vocali abiectum fuisse: vt factuff,factum est.quod etiam diximus secunda Epog.ca.xxvi.Non desunt Eruditi qdam,dicentes:Quando erat masculini generis in ust finisse:vt factust:idest factus est. si vero neutri in ost:vt factost,dignost.i,factum est dignum est.hæc volui adnotasse ne ex aliorum racemis videar mihi comparasse vindemiam.

Masculini generis in um.

Pegnium puer.

Dinacium puer.

Chem.

Factust.

¶De, An,in vltimis. Cap.xi.

AN,finita dictio,tam græca,quam latina elongatur:vt Pæan,Titan. Demito accusatiuos a nominibus in,a,Virgil.Summus premit Ossan Olympus.Ouid.Pont.iii.Nescio quam dicunt Iphigeniam iter.Stat.ii.Achil.Deidamiam eat.p.q.a.s.r.tamen alibi.Ouidius dixit:Qui legis Electran.& egentem.m.o.quod posset esse cæsuræ gratia. Verbum in, an, aliqui longant quod breuiarem vt aman,cãtan.exempla non occurrunt. Aduerbio in,an,breuiatio iungitur:vt forsan.forsitan,an.Virgil.iii. Pacem ne huc fertis,an arma? Valer.Flac.v.An vllas præferre preces. quod ita allegat Mancinellus, innuens, An,aliquãdo longari,sed fallitur:nam. An nullas:non autem, An vllas,legitur ex sensus concinnitate.

Añ,finita nomina.

Verbum in an.

Aduerbiũ in,an.

Mãcinellus fallitur.

Valer.Flac. emaculatus

¶De,En,in vltimis. Cap. xii.

Nomen in, en.

EN,fin.ta nominis dictio longa traditur:vt lyen, fyren:& accusatiui a nominibus primæ:& a no/minibus in,e,fœmininis:vt anchisen,alciden,penelo pen,nymphen,& non te moueat illud Sidonii: Nec quæ cadmeis pariens alciden in oris. Suspendit.t.n. p.nam dictiones peruersæ sunt. ideo legas:Nec quæ cadmeis pariēs suspēdit in oris Alciden.t.n.p.quod non animaduertit Bap.Pius,alioqui literatum antesi gnanus.Ouidi.animal.iii. Inuenies,qui te nymphen atlantida dicat.vnde Georgii,Vall.indeprecabilis er tor est,dicentis in,e,græca nomina accusatiuum in, en productum reddere: sed apud Statium breuiari Raptam patriis Aeginem ab vndis: cum legendum sit, æginam. longantur itidem accusatiui in,en,à no/minibus tertiæ:vt Diomeden. Modestinus:legati re/ferunt diomedem arma negasse.breuiantur vero neu tra:vt nomen,crimen.Excipe etiam aliqua,quæ e,in, i,in genitiuo vertunt penul.breui:vt pollen,pecten, flamen, & hoc est,quod breuiter dicit Probus latina breuiari, græca longari. Verbum in,en,breuiatur: vt viden.Stat.Illa dedi viden vt iugulo.c.e. Virgi.vi. educet viden vt geminæ.s.u.c.quanquam dicitur, vi/den,longum esse,tamen Ennium secuti curtauerunt, & est adeo eius immutata natura.vt breue vbiq; in/ueniatur. Pronomē in,en,longatur:vt men,ten:licet ab aliquibus dicantur aduerbia in his tamen adhuc dubito,quia exempla non occurrunt,interim breuia/to,quanquam in Ciri inuenies,Ten,bis longari: vt Ten ego plus patrio dilexi perdita regno. in aliqbus tamen contextibus.Te ne ego,legitur:quod probo. dixi quod meæ aduletur opinioni,te ipsum consule.

Sidonius re formatus.

Bapti.Pius nō animad uertit.

Geor. Val. error.

Statius vi/tio defen/sus.

Probi regu la verbum in,en.

Pronomen in,en.

Aduerbio in,en.

Aduerbio in,en,inhæret longatio:vt en demito ta men quæ dictio inter coniunctiones a Probo poni/tur. Oui.pri.Art.Cui deus en adsum tibi cura.

¶De, In, in vltimis. Cap. xiii.

IN terminata nomina, longari, docet Capella: vt delphin, salamin. & est sciendum, non immerito in, in, nomina posse nominatiuum in, is, longum reddere, Prisciano. vi. teste: vt salamin salamis, Delphin delphis corripiuntur autem accusatiui: vt thyrsin, in'in, cyprin, capin, parin, procrin, & alia id genus. tamen Sil. decimoseptimo ait: Intima ab occasu tethyn impellit e.a. similiter breuiato (teste Capella, & Seruio) datiuum pluralem grecum, vt arcasin. Virg. Daphnin ad astra feremus. Auson. Cyprin apellei.c.l.o. Verbum, & pronomen in, in, longant aliqui: vt audistin, min. nam: velut, viden, breuiauit Enni, sic & hæc meo quidem breuiantur iudicio. Præpositio in, in, terminata, breuis est: vt exin, in. si vero, in, componatur (testibus Cicerone, & Seruio, Proboq;) cum omnibus consonantibus, naturaliter breuiatur nisi cum, s, aut, f, vt insula. de hoc Seruium comment. pri. Aul. Gell. lib. ii. cap. xvii. & nos Epogra ii. legito. cap. ix. Aduerbium in, infinitum breue reperitur: vt satin. Coniunctioni in, in, terminatæ, productio annectitur, vt sin, quin. Serenus: Sin etiam rutilus. r. p. l. Virgilius: Quin etiam hiberno. m. s c.

Nomen in, in. Verbum in in. Pronomen in, in. Præpositio in, in. Aduerbiũ in, in.

¶De, On, in vltimis. Cap. xiiii.

ON, terminato nomini proprio, longitudo seruit: vt Agamemnon, leon (Martiano teste) qa per, ω, apud Græcos scribuntur: quod in omicron in obliquis permutatur: vt πυρακμῶν πυρακμόν& demito quæ per omicron scribuntur: vt ilion barbyton: cuius cum memini dictionis, infantissimus succurrit Tortellius, dicens, barbyton Feminini esse generis, nixus Ouidii carmine: Non facit ad lachrymas barbyton vlla meas, cum legatur, barbytos, Ouidius: Ilion ardebat. Idem iacet ilion ingens. Nemon, similiter longum inuenio. Hora Conuiuam nemon oleum ferto. Acc

Nomen in on. Tortellii error. Ouidius vitio defensus.

satiui in,on,a nominibus in,eus,diphthon. & in,us, secundę inflexionis corripiuntur. Ouidius. Orpheon esse,rate. Genitiuus plural.in,on,græcus(teste ad Albinium Seruio) breuiatur vt Lesbon. Pronomen,in on breue fit:vt egon. Præpositio in,on,reperitur tantum iu compositione,quæ semper naturaliter breuiatur:nisi,s,aut,f.subsequātur vt testatur Seruius Comment. Hoc etiam voluisse Ciceronem ex Aul.Gellii libro.ii.cap.xvii.poteris videre sententia. Aduerbium in,on,longari negat nullus: vt non. Virgilius. Non ego cuncta.m.a.u.o.

Pronomen in on.

Præpositio in,on.

Aduerbiū in,on.

¶De,N,in vltimis. Cap. v.

O,Terminatus nominis nominatiuus specialiter, ambigue ponitur: vt sermo. Hic refellenda est Mart.Cap.regula,dicentis:Nomina in,on. finientia, si grçce on productum habent,eandem literam apud nos ꝑducere:vt Cicero Scipio,Cato.huic enim poetarum reclamat chorus.Luca.Nos Cato.da veniam. Iuue.Tertius e cœlo cecidit Cato. Mar.Cur in theatrum Cato seuere venisti.Hoc carmen lector facit,vt aduertas in Val.Maximi Codicibus,lib.ii.ca.de Maiestate,duo Mart.reperiri carmina,quæ tu omnino confodies. Præterea scito(teste Sergio)esse quædā. quæ dicūtur Nota:quæ nō primis syllabis:sedvltimis a græco sermone dissentiunt:vt Agamemnon, Agamemnoi & fere omnia græca,quæ in,on,exeunt,detractione,n,literæ,ꝑ breuem,o:proferūtur:vt Apollon Apollo, Pluton Pluto. Vnde Stat. Cōclamant danai,stimulantq́; Agamemno volentes. Hāc narrās regulam Io. Britānicus decipitur cū dicat:Græcos dicere. Didō,nos Dido:qđ penitus absurdū est nā nunq̄ in noīatiuo,Didon,inuenies.iam a diuerticulo repetatur iter. Aliquorū opinionem duplici errore fuliginōsam confutare non verebor,dicentū:O,in ntō tantum longari,si in gtō longa remāserit:vt Cato Cato

Nomen, in on.

M. Capel. Regula falsa.

Versus a Valerio Max. excipias.

Britānicus fallitur.

Aliquorū error duplex.

nis. huic opinioni aduersantur carmina prius contra Capellam adducta. Horum secūda opinio est: O, in nominatiuo tantū breuiari. si grūs, o mutatum breuiauit, Contra quos citetur Virgilianum carmen: O uirgo noua mi facies Ntūs in o, Græcorum fœmininus longandus est vt, Io: Alecto, Clotho & nō admittas illud, quod in Lactantii Codicibus reperitur carmen: Clotho colum baiulat, quis tale composuerit, apud me non est. In his aduertas posse declinari, Dido didonis secundū latinā declinationē, ut apud Cæseliū? Pacu. Acti Ennium, Andron. Liuiū. Plau. Cęs. Ouid. Apuleiūq; potest videri. Phocas tñ nō admittit: nec edocet. Genitiuus in, o. græcus protrahitur: vt atho, Androgeo. Ablatiui & datiui in, o, secūdę iflexionis lōgationem sumūt: vt Deo dño. & similiter Græcorum, in, o fœmininorū in quocunq. casu. Accusatiuus in, o, latinus breuiatur: vt duo, Virg. Si duo præterea t. i. t. Ideo Bedæ regulam scito falsam, dicentis, Ambo, & duo neutri generis corripi: masculini vero longari. Mox. Antonius Nebrissensis, duo, & ambo, corripi omnino præcipit. ego uero ambigue ponerem: vt in sexto leges Epograph. Vocatiui in, o, ad placitum ponuntur: vt o Cato: nisi sint a nominibus in, o, fœmininis Græcorum: vt o Clotho. Verba in, o: cū gerundiis ad placitum poni oēs scribunt. Demito tñ monosyllaba, quæ (Martiano teste) elongantur vt dono, sto, flo. Participiis, & pronoībus in, o, longatio datur: vt lecturo, nostro uestro. Demito ego qđ ambiguū est: ut inferius exēplis cōprobabimus. Præpositio in, o, finita longantur: ut (si Bedę credimus) cōnecto quod uerbum a, con, cōpositum innuit Gel. lib. ii. cap. xvii. Aliqñ breuiatur sequente uocali: vt coerceo. Et est sciendū (quod Dona. melior nō adnotauit) septē esse ꝓpositiones cōpositiuas. s. co, cō, re, se dis, di, am. & hic triuiales admonitos uelim, am. dici;

Phocæ reclamatio.

Duo: de duos.

Bedæ regula falsa.

Anto. Nebris. nō hæreo.

Verbum in o.

Gerundia in, o.

Participia in, o.

Pronomen in, o.

Præpositio in o.

Aliquorū error.

Am,nõ an non,an,vt in omnium ore enatat, Priscianus.xiiii.legito. Et quia diximus,co,inueniri:scito aliquos abnuere,dicentes:con esse in coerceo: collisa,n,litera, & in coinquino.dixi tamen,quod sensi. Aduerbia in o,longari oportet:vt o,quo,raro:licet hæc ambigua dicat Beda: vero,paruo, certo,denuo:quod (teste Probo) cretico constat pede scilicet prima,& vltima longa,media breui. vnde errasse Sedulium constat in hoc:Vox domini super extat aquas,vox denuo verbum:quem excusari ex Victorini auctoritate nouimus dicentis,denuo,constare dactylo: quod miror: cum & Probi auctoritas valeat, & compositio edoceat componitur autem ex de, & nouo. Breuiantur hæc,cedo, pro dic:ilico,cito, quo, quando, modo. hinc demito sedulo,crebro,ergo,mutuo profecto,sero:quæ ambigue ponuntur. Virgilius:O sola infandos.Idem:Paruoq; potentem Fabritium quanquam ibi videtur ablatiuus.Iuuenal.Facti crimen habet cedo si.c.p.Idem Satyra.vi.credas cedo si breue parui. Ausonius.Ilico non marco.s.p.d.Martial.x.Accipe quomodo das.Ouid.in Fast.Post modo quiq; suo.

Aduerbiũ in,o.

Sedulii error.

Sedulius excusatur.

Quando. Idem:Quam cito de toto.n.r.o.f.Seren. Quando flagella ligas,a Virgilio vsurpari testatur Seruius: Vt si quãdo tybrim.Quando vero est interrogatiue(teste Porphyrione)acutum habet accentum.& hoc ait lib.carminum Horatii pri.Ode.xxiii. Quintianus in epigramma. Quintia me modo vis,modo me mea Quintia non vis,meum adduxi exemplum: vt Sulpitius se errori obnoxium cognoscat: scribens,modo, ambigue poni:cum Festus Pompe.etiam dicat,omnino breuiari.de ambiguis in.vi.aspice. Interiectio,& coniunctio in,o,longantur:vt oh,ergo,cum significat causam: vt Ergo non hyemes alias Virgil.subiecisse vocalem scimus:vt Ergo age chare pater. vero, ambiguum inuenio.

Sulpitii error.

Interiectio in,o.

Coniũctio in,o.

Ergo,

CDe,P,

¶De, P, &, Ph, in vltimis. Cap. xvi.

P, Terminata dictio longationem complectitur: vt volup. Ennius. Annal. vii. Quo cum multa volup. ac gaudia, clamque: palamque. hoc ex Aul. Gell. lib. xii. cap. iiii. nouimus: quod alii non docuerunt. Si in, ph, finiant nomina, longari retulimus: ubi de, h, in vltimis fit mentio.

P, finita.

Aliorum in curia.

¶De, R, in vltimis. Cap. xvii.

AR, terminatæ dictiones breuiationem continēt vt calcar, legar. Excipiuntur, torcular, puluinar teste Beda: eo q̀ torculare: puluinare in nominatiuo dici aliquibus placuerit. Longantur etiam monosyllaba: vt Nar, far, par, cum suis compositis: licet ea cōposita ambigue ponantur: quod non adnotauit Pylades cum cæteris. Virgil. Sulphurea nar albus aqua. Et terminatis dictionibus cohæret breuiatio: vt mater, noster, quater, amer. Excipito monosyllaba: vt ver: tamen breuiantur ter, per, fer. Longato item crater, caracter, æther, stater, iber, panther, aer. Aliqui tamen hoc nomen, volunt (in quorum numero sunt Maturantius & Ferretus) ambiguum poni, dicentes Apud Claudianum. ii. capi. reperiri, Miscebitur aer auerno: immo isti ambigui sunt sensus. nam antiquum corrumpentes Codicem, legunt, Aer: cum Axis, legendum sit. carmen hoc est. Claudiani: Lucidus umbroso miscebitur axis Auerno. Præterea ἀὴρ Græci dicunt: quod nullo pacto corripitur. Alexander quoque, imber, longari præcipit: qui si salis tantum habuisset, quantum apud triuiales auctoritatis retinet, dixisset nunquam: ideo imber corripitur. Ouid. Imber erat. Ir, in quibuscunque breuiari decet: vt vir, martyr. Demimus chir idest manus Or, in omnibus corripito: vt amor marmor. Excipito cor, quia ambigue ponitur. Aduertendum est in nominibus, or, latinis poetas mutare, or, breue, annuente versu, in, os

Ar termina ta.

Torculare puluinaræ Pyladis & aliorum in curia.

Et finita.

Maturantius, & Ferreti⁹ decepti.

Claud. a vitio defensus.

Alexandri error.

Infinita.

Chir.

Or, finita.

Or, in os.

Vr finita

longum:vt arbos,lepos,honos:teste Seruio. Vr,quę cunq; finitæ dictiones,breues sunt:vt murmur. Demito fur,Priſciano.vi.comprobante,& astipulante Poetarum auctoritate. Plautum longatur. Longato item,cur. Ouid. Metamorpho. Cur in contraria versus. Hic non obſoletum fuerit aliquorum affanias refellere. aſſeuerantum,cur,nisi interrogatiue nūquam inueniri:quibus reclamans Ouidius in Sapp.ait: Et ſemper cauſa eſt,cur ego ſemper amem. Horatius primo Carminum. Decantes Elegos cur tibi iunior Læſa pœniteat fide. Ouid.amo.pri. Centum ſunt cauſę, cur ego ſemper amem.

Cur ſine interrogatione reperitur.

¶De,As,in vltimis. Cap.xviii.

Nomen in as.

AS,finito nominis nominatiuo longationem damus:vt pietas. Excipe græcum in,as,ſi in,dos. genitiuum reddit:vt Pallas, Arcas Ouid. Metamor. vi. Pallas ait. Idem Meta.ii. Arcas adeſt. Maſculina græca longa ſunt: vt Aeneas, Gias, Peryphas. Fœminina & communia corripiuntur:vt plias.lampas, Menas, Phæbas: ea,quam ſuperius diximus,ratione. Accuſatiuus pluralis longatione gaudet:vt muſas. Excipe græcos:vt Troas,delphinas. Ouidius. Violentos Troas ituros. Virgilius. Inter delphinas Arion niſi per ſyncopam facti ſint:vt Erinnias Erynnas. Statius. xi. Nec Errynnas ore rogaui. Verba, Participia, Pronomina, Aduerbia, Coniunctiones,& alia in,as.longantur vt amas,lectas,meas,cras,nephas:quæ eſt interiectio,teſte Probo,& alias aduerbiū,auctore Seruio.quòd:nephas,fit longum,eſt Virgilii carmen a Probo citatū: Bathra vehit,(ſequiturq;)nephas Aegyptia cōiux.& ſcito Victorinum dicere, in as,aduerbia tunc tantum produci,cum,a,ante,s,habuerint.

Verba cum aliis in, as, Nephas interiectio. Alias aduerbium.

¶De,Es,in vltimis. Cap.xix.

Nomen in es.

ES,terminatus nominum caſus primus longatur, tam græcus,quam latinus:vt Chremes, Verres ɛ

Martianus tamen breuiat græcum. Hic aduerte apud Prudentium duplicem errorem esse. ait ille in Psych. Spoliatq. suos fames impia natos. Idem: Cuspis auaritię stupuit lues improba castis. ecce breuiauit, fames & lues, in quibus fugiendus est: nisi velis excusare: quod, S, in scansione abiiciatur litera. Corripito, quæ in genitiuo crescunt penultima breui: vt miles, seges, interpres, inquies omnino breuiatur (Probo teste) licet in obliquis, e, producat, hoc fit propter suum primitiuum, quies quietis: quod in penultima longatur. Hinc extrahito Ceres, aries, abies, paries, spes res, pes cum suis compositis: quanquam contra Bedam & posse breuiari inferius docebimus in. vi. Manil. li. Aries vt principe dignum est. Virgil. Abies in montibus altis. Claud. Beryllo paries, & lubrica. i. s. Breuiato etiam nominatiuum singularem in es, neutrum: vt Cacoætes apud Iunenalem. vii. Saty. Genitiuus in: es, Grecorum longatur: vt Penelopes, Libyes. Sil. Fatali Dido Lybies appellitur oræ. Es, in plurali in omnibus longatur: vt patres, nisi a Grecis, vt Troades, Troes, Arcades. Virgilius. A eneid. iiii. Stat. sonipes: ac frena ferox. s. m. Idem. x. Arrectum quadrupes, & calcibus auras. Horati. sermo. pri. Non fit mihi mensa tripes & Probus tamen (Prisciano teste) inter breues posuit: vt infra. notabimus. hoc Sulpitius, & Maturantius minime viderunt. Virgilius Potiuntur Troes harena. Ouid. Troades incipiunt Virgili. Arcades ambo. Verba in, es, longationem sumunt: vt doces, ames, es. ab edo (teste Seruio. v. commen.)

Demito, es, à sum cum suis compositis: vt ades. Hic aduerte Philippum Beroaldum eruditionum examen ac elegantiæ vastissimum pelagus, interpretumq; phœnicem, in Propertium dixisse. es, contra naturam debere longari, in hoc: Si puer es, alio traiice tela tua: quem penitus errasse aliqui exi-

Prudentiis errores duo.

Inquies.

Bæde incuria.

Sulpitii, & Maturantii incuria.

Verbum in es.

Philip. Beroal. error.

Propertii defensum carmen.

ſtimauerunt, legentes: Si pudor eſt alio.t.t.t. Ipſe autem nouam quodam Commentario attulit ſententiam, & legit: Si par eſt alio.t.t.t. Baptiſta Pius ſynchronorum deliciæ omnino primam nititur tueri lectionem legens. Si puer.t.t.t.& ait, es, communem eſſe ſyllabam; in mediumq́; attulit Valer. Flacci carmen ex Argonaut. vii. Tu ſupplice digno Dignor es: & fama meis iam parta venenis. mox, dicat producentes, es regulariter facere: corripientes, poeticam equi licentiam non admitto. nam (meo quidem iudiſcio) es, ſemper breuiatur naturaliter, ſi vero longabitur, erit ratione monoſyllabæ dictionis, de qua ſuperius diximus. Participia, Pronomina, & aliæ in, es, partes longantur vt amantes: noſtrates. Demito aduerbium, penes. Horatius: Quem penes arbitrium. Præterea in numeris, es, naturaliter breuiatur (ſi Bedæ credimus) vt millies: nam (vt ſuperius diximus) alia ſunt naturaliter breuia: quæ longa apud poetas ſic econtrario inuenies & omnino ſine, n, ſcribenda hæc, millies, toties, centies, quoties ſcribit Caper quē imitari certum eſt.

Bap. Pium non admitto.

Participia: & alia in es

Numeri in es.

De, Is, in vltimis. Cap.xx.

Nomen in is.

IS, nominum primus, & ſecundus caſus breues ſunt vt axis, patris. Excipiuntur monoſyllaba: vt dis, lis uis, Priſciano vi. teſte. Breuiato tamen, quis in nominatiuo. Producuntur quoque Græca in entis genitiuum facientia: vt Pyrois, Simois, Opois: quia græce πυροῦς, σιμοῦς, &, ει in, i, longum vertitur Et longato etiam nomina, quorum in penultima genitiuus longatur: vt ſamnis: & quę faciunt in, is, nominatiuum mutatam, in: vt delphis, Eleuſis, aris trachys, Priſciano. vi. teſte. ſimiliter longatur ſanguis: quia (teſte Priſciano) ſanguen faciebat Lucret. ii. Gigni, ſanguenq́; creari. Idem. iiii. Emicat in partem ſanguis vndeſi.i. Lucan. Dum ſanguis incrat. d.u.m.p. tamen ſuperius

Sanguen.

dix imus hoc posse fieri propter cæsuram. Longantur itẽ Datiui, Ablatiui, Accusatiui ue in, is, teste Seruio. Lucanus: Proh Fata quis ille si vero, quis. erit in datiuo, vel ablatiuo, longatur. Virgil. Quis ante ora patrum. t. s. m. a. Idem: Simulans euantis Orgia Bacchi: idest euantes. Verba in, is, breuiatione vtuntur: vt legis, scribis, inquis. Excipiuntur secundæ personæ singuli indicatiui quartæ coniugationis: vt audis, venis. vnde Sedulii succurrit error, cum ait: Peruenis ad Christum. s. c. p. a. n. Longato, is, ab eo contra Georgium Vallam breuiari præcipientem cum suis compositis: quia numerus pluralis ea produci in penultima secundæ personæ. Producito quoque vis, a volo, Martiano teste. Ex hoc Priscianus. viii. ait: Volo veis dixisse veteres, pro eo quod dicimus, Sivis, diphthon. in, i, longum vertimus, fis a fio, sis a sum, faxis, velis, nolis, malis, mauis, scis, producuntur. possis, vero ambigue inuenio positum: quod non uideiunt aliqui: sic nescis. in. vi. legito. fueris, dederis, legeris, aliquando a poetis longari vnus inter syllabographos eminentissimus scribit. quod forte accidit propter illud Diomedis scilicet si erit præteritum subiunctiui longabitur: si futurum, breuiabitur. quod in secundis plural. personis cognoscitur. vel erit, qnia cadent in cęsuram. Alius tamen inter literatos non spernendus dicit: *Si erit quartæ coniugationis, longabitur.* Hora. ii. Sermo. Audieris hæres ergo. si vero tertiæ: & aliarum breuiabitur. Horat. Dixeris egregiæ. An bene dixerit, aliorum sit iudicium Tamen non habebit me municipalem. quando apud poetas contrarium est. Ego vero breuiari dixerim: & cum is, longabitur esse, vt dixi propter cæsuram crediderim. ꝙ illius falsa sit opinio, exempla edocent. Lucil. Satyra. v. Debueris hoc, nolueris, & debueris te. Ouid Fast. Da mihi te placidum, dederis in carmine vires. Tibul.

Quis pro quibus.

Verbum in is.

Sedulii error.

Geor. Val. non hęreo.

Veis ꝑ vis.

Aliquorũ incuria.

Vnius non approbo sententiam

Respueris etiam.p.g.d.Phineu quid luctaris? discas quæso & exempla,quæ afferam,recipito. Horatius: Saty.iiii.Inquis & hoc studio.p.f.n.p.Idem:Si quis vis adde popino.Hora.Carm.iiii.Audiuere Lyce fis anus,& tamen.vbi fis anus,Dactylus est.Idem Ser. ii.Lenior,& melior fis accedente senecta. Lucan.ii. Quis Deus esse velis,vbi.p.r.m.Ouid.Cur fis Aretusa sacer fons. Participia,& pronomina in,is,breuia sunt:vt amantis in genitiuo,mis,tis.Ennius:Ingẽs cura mis est cum cordibus æquiparare. Excipito datiuos,ablatiuos,& accusatiuos: vt lectis,nostris:quis pro quibus:ut superius in nomine diximus: & tũc ab eo,quod est a quo: quando facit quibus,ab eo quod est a qui venire.i.Comment.putat Seruius.Præpositio in,is,vt cis(teste Probo) breuiatur,quàm Victorinus longari innuit,cui etiam Seruius inhæret. Aduerbia in,is breuiato:vt satis:bis,licet ambiguum sit: quod aliorum incuria omissum est. Coniunctio in, is,longatur: vt quamuis.

Participiũ in,is. Pronomen in,iis. Quis a qua Quib⁹a q. Prępositio in,is. Aduerbiũ in,is. Aliorum in curia. Cõiunctio in,is.

De,Os,in vltimis. Cap. xxI.

OS,terminatur nomen in nominatiuo longum: vt dos,mos,os oris.Demito os ossis,compos impos,Donato teste nam(vt ait Beda) si penultima in genitiuo longantur,os est longa:vt nepos.si.breuiatur,os,item breuis est:vt compos,Ouid.Post modo compos eris.quãquam Priscianus putat elongandum.Breuiato item græca in os,fœminina,si habuerint genitiuum in ου:vt Delos,Argos,Naxos, Aglauros, Longantur quæ tertia declinatione attica emittunt genitiuum in,o:vt cos,Apollos,Aros,Androgeos.& quia de aticis nominibus dixi,superest vt referam,quæ falso scripserit Britannicus.Est autem carmen Stat.in Achil.Aetholus Ithacusq; Deę.ait Bri-

Nomen in os. Britãnicus, fallitur. Stati⁹a vitio defensus.

tânicus, Aetholos scribendum esse qa est ntũs grȩcus Aetholus latinus, & non staret versus imo est mi prȩceptor, quod si in, os graecum esset, breuiaretur ex ea forma, & non finit ntũm esse atticum regula, quȩ vult in, os, noia si attica fiant penultimã corripere, & duntaxat in substantiuis. Aetholus vero longat penultimam, & adiectiuum est. ideo apud Sta. legito: Aetholusq;, Ithacusq;. haec dixisse volui vt floridi⁹ sit opus, similiter in, os, terminata sunt longa, quae apud Graecos ωος, faciunt apud nos, ois, vt Minos, Hȩros, Tros quod & testatur Phocas. Gtũs in, os, a noie in, is, vel as, vel, in, eus, diphthongo breuiatur: vt Meotidos, Pallados, Tereos, Orpheos, &(vt latius dicam) oẽs in, os, breuiabis gtõs: vt Tethyos, Sphyngos. Accusatiui in, os, longandi omnino sunt: vt deos dominos. Lucret. iii. Exos, & exanguis tumidas. p. a. Seneca in Tragoed. Naxos Aegeo redimita Pontos. Ouid. Metamor. ii. Cice. opus est Aglauros, ea est. h. p. l. Virgilius. Androgeos offert. n. s. a. i. Idem. xii. Quantus athos aut quantus Eryx. ex quo errasse ibi Seruium (vel posito pignore) contẽderim Athon legendum esse scribentem: quia, os breuis est: sed Priscianus longe rectius docet more Syracusio in, on facere nominatiuum, quae in os productum passim terminare inueniãtur: vt haeros heron. Minon. ideo Athos, ibi legendum affirmo: quia per ως scribitur, & reddit accusatiuum Athon, vel Atho. Ouid. xi. Metamor. Haec leuius, quàm si quis Athon. p. q. r. Virgil. in Buc. Aut Atho, aut Rhodopen, vbi, o, sequente vocali breuiatur: quãquam ibi, Athon, perperam legitur. Huic nostrae sententiae Domitius Calderinus in Ibin astipulatur. Mar. Nefas incesti Tereos & quae. Clau. Proteos & septem. d. c. n. Ouid. Metam. xii. Non ea Tydides, non audet Oileos Aiax. & sic legendum est, non autem Oileus Aiax: vt in omnibus fere legitur codici-

Phocae, regula.

Seruii error Prisciani regula.

Virgi. emaculatus. Ouid. emaculatus.

bus. Terentius Varro: Quaque fretum torrens Meotidos. hoc ex Probo nouimus. Ouid. Tethyos has nepotes o. q s. Stat. i. Theb. Dum quæro patrem si Sphyngos iniquæ. si vero s, colliditur, o, breuiatur vt Tyberino catillo, latius legito vbi de, s, in prima Epogra. fit mentio. Pronomina participia: queque in os alia longatur: vt uestros, lectos.

Participia in os. Pronomen in os. Nomen in us.

¶ De, us, in vltimis. Cap. xxii.

VS, terminatum nomen in nominatiuo breue esse conuenit: vt manus pondus. Excipiuntur monosyllaba: ut grus, ius, thus, sus, rus, mus, plus, & græca: ut Panthus: Hydrus, Melampus, Amathus, Alcinus Alcinois, si dices Alcinous tunc merito breuiatur. sic Androgeus, quia Androgeos græce dicitur, &, os, in, us, longum vertitur. Ouid. Viueret Androgeus vtinam. de qua dictione legito. Seruium. ii. comment. & Constantinum Lascarem. Producitur etiam secundum aliquos, Tmolus, quando bisyllabum est. nam Tmolus & Tymolus dici locupletissimus testis est Stefanus: vi sed inuenies breuiari apud Ouidium. ii. Metamorp. Vnde non possum quin mirer. Sulpitium quando velit longari: quod si inueniat credam. Eius hunc errorem poteris uidere, ubi agit de, o, ante, m, in primis syllabis. Longato etiam si quandoque nomen græcum in, eos, in us, vertatur apud nos. vt Androgeos Androgeus: vt dixi, & latina quædam, quæ in genitiuo crescunt tertiæ inflexionis penultima longa: vt salus, virtus: quod etiam testatur Seruius. Excipitur palus paludis. quod aliquando breuiatur: vt inquit ille: quia in, dis, genitiuum facit. Cætera in ris, & in tis genitiuum facientia producuntur. Si verum est quod dicis Serui. ergo in cus breuiabitur quando, quia in, dis genitiuum facit, cum sit omnino longum: & venit a, cus monosylla. an bene dixerit, aliorum sententię iniungendum censeo. Ideo

Sulpitii error.

An bene Seruius vide.

Cus.

talia nomina penitus producenda sunt vt salus, virtus. Aduertendum tamen est in Victorini Codicibus legi virtus inueniri breue. lege tu virus et si etiam virtus legatur erit quia, s, abiiciebatur: vt sæpius diximus. quod senectus breuietur in Galli fragmentis manum non uorto cum Galli non esse sæpius dixerim. Genitiuus fœmininus a nomine in, o, ut Sapho Saphus, Manto Mantus, longatione utitur. Virgi. x. Fatidicæ mantus & Tusci. f. a. Genitiuus quartæ cum nominatiuo, accusatiuo, & uocatiuo pluralibus longantur, Prisciani sententiam probante Vatum auctoritate, ex quo bis errasse Sedulium doceo: cum genitiuum quartæ breuiauerit, ait nanq;: Dicemus sancti coniunctio spiritus actu ubi legito Flaminis, vel Pneumatis. & alibi: sexus, & ætatis satiauit quatuor illic. in his. vt non ferendus est, in alio ita non admittendus, accusatiuum quartæ pluralis numeri in hoc corripiens, primosque necans uagitus, & audens. nisi uelis excusare in omnibus, s, abuci, & non mirum est si genitiuus quartæ longatur: quia teste (Seruio primo Commen.) pluralis nominatiuus regit genitiuum singularem. & hoc ait super illo Virgilii: Curruque uolans dat lora secundo ubi maxime dissentit ab Au. Gellio lib. ii. capitu. xvi. Datiui & ablatiui terriæ, & quartæ & quintæ in, ius, breuiantur: vt patribus manibus, diebus. Virgi. x. Est Amathus, est celsa mihi. P. a. c. Verba, participia, pronomina, præpositione & aliæ, si quæ sunt, ut suptus (teste Agretio) breuiamus: ut amamus, amantibus, nostratibus. secus, tenus.

Victorini emaculat⁹.

Sedulii errores duo.

Sedulii error.

Sedulius excusatur.

Serui⁹ a Gellio dissentit.

Verba cum aliis in us, Suptus.

¶ De, Ys, in ultimis. Cap. xxiii.

Ys, finita.

Aliquorũ defectus.

YS, terminatæ dictiones breuiationem poscunt: vt clamys. Statius: Clamis horrida pendet. Demin, yos genitiuum facientia: vt Tethys. Erynnis Vergi. Teque sibi generum Tethys, emat omnibus undis. Ab aliquibus omissa hæc fuit regula.

¶De,T,in ultimis,&,th. Cap.xxiiii.

T,finita. Vt:ideſt vbi

T,Finitis dictionibus breuiationem damus: ut ait Aliquando (Martiano teſte) longantur: ut Caput Euandrius abſtulit enſis. Vt coniunctio, ſiue aduerbium omnino corripitur. Ouid. Metamor. i. Qua que erat & tellus illic, & pontus ut aer. ideſt ubi Q &

Ouidius emaculatus.

& Porphyrio teſtatur, carmen hoc Ouidii adlegans & non legas, Et: ut paſſim legitur. Longato uero, t, præcedente diphthongo ut Aut ingens uolucris. Aut præcedente conſonante: vt Aiunt, dicunt. Aut ſyncopa. Ouid. Met. iii. Interiit at uos. p. f. u. Pylades in Alexandrum inuehitur: q̃ dixeris, In conciſis longari, cum Maro dicat: Immugiit Aetna cauernis aſſeuerat quoque ſe rectius poſuiſſe regulam: ſcilicet Cum tantum litera detrahitur p ſyncopen, breuietur: ut imugiit. Si uero ſyllaba abiicietur, longetur: ut obi: pro ouibit. Alias taxauimus dicentes, ſyncopen ſyllabam non poſſe elidere: quod poſſe diximus: ut Ad morunt ubera tygres. obit pro obiuit Quod Pylades ideo dicat: Quando ſyncopa tantum modo accipit literam, t, breuiari, falſum eſſe exemplis deprehenditur Iuuena. Confiſus periit, admirandusq. lacertis Ouidius. iiii. Metamor Non addit apte, nec. l. ſ. u. Idẽ Faſt. Ille abiit eadem. b. h. & alia ſexcenta ſunt. Sed cum ſyllaba demitur, non immerito longatur: quia accentum ſeruauit: ut æmiſtauit: ſi demas, uis & dicas æſtimat, propter figuram opus erit, ut, mat, ſyllaba ſeruetur in eodem menſu, quem habet in integra dictione. ſic in obit obiuit, mugit mugiuit. Si uero in th, nomina finiunt, longari ſuperius diximus, ubi de h, fit mentio, Nec te lateat, o, apud Græcos nouem ſignificare per ſe. apud Homerum uero literarum ordinem numerum facere nullus eſt qui ignoret.

Pylades cõtra Alexandrum.

Pyladis regula.

Aliquos taxaui.

Pyladis error.

Regula pulchra.

Th, finita.

V, finita.

¶De,V,in ultimis Cap.xxv.

V,Finales in quacunque orationis parte dictiones elongãtur:ut corna,amatũ,uisu.diu. Aliqui tamẽ artiũ scriptores,inter quos sunt Diomedes Seruius, Victorinus,& Probus,scribunt, Nomina in u, quartæ, in nominatiuo,accusatiuo, & vocatiuo breuiari,in,aliis casibus longari, sed exemplis non prolatis minime fidẽ adhibuerint: quãdo his reclamẽt poetæ.Ouid. Meta.viii.Pressa genu digitis sic Verg. Nuda genu,nodoque sinus.c.f.ubi sine dubio accusatiui sunt.& non immerito:quia(Prisciano asserente)omnis in quacunq. orationis parte dictio in,u, producitur:ut Panthu.Præterea inqt Probus,& in nominatiuo produci:ut cornu.sed cum dicit aliquando breuiari propter illud Tulii in Ara.Ac propter leuum genu omnis parte locatus,infirmum est: quoniã excipitur a uocali.Victorinus itidem aliquãdo corripi hæc scribens nomina facit ut ei minus credã Breuiatur etiam, S,collisa.Lucr.Faxis pendẽtibus structas.Legito prima Epogra.vbi de,S,fit mentio.Non desunt etiã,qui tu cum met,breuient apud Lucre. Nam tu met a nobis.i.q.t.u.ubi nos tegimus alias Tutt met.

Diomedes Victorinũ, Seruium, Probũ non admitto.

Probus infirmus.

Victorinũ nõ admitto

Lucretius emaculat[9].

ℂDe,X,in ultimis. Cap.xxvi.

X ,Longas positione reddit dictiones:ut ex.tamẽ aliquãdo longari,& breuiari nouimus. Longantur autem,quãdo in obliquis penultima longa est: ut Pollux Pollucis.si autem penultima in obliquis breuis est, corripi ex verbis Prisciani (modo is auctor sit) oniicio. Verba illius pono,ne me aliquis finxisse putet: Syllabæ,quæ,correptam vocalem habent,acuto accentu proferuntur:ut pax,fax,nux,nix,dux,quia naturaliter breues sunt. Ex quibus coniicimus mendum esse in libro de accentu, cum Pax ponatur inter, naturaliter breues. ideo dictionem illam confoderim , & Pix substituerim : quoniam pax in obliquis penultimam longat, pix autem breuiat,

X,finita.

Priscianus emaculat[9].

Donatus emaculat⁹. sic emaculandus in editione prima Donatus est cum vbi de accentu loquitur, Pax etiam interseratur illis naturaliter breuibus. Et nō mireris cur in prima Epogra. vbi de, X, litera fit mentio, dictum sit, X, aliquando longari: vt pax lux, Rex, vox: aliquando positione: vt fax, nex, nix, nux, nox. Et quòd posita sit dictio Nox. nō mireris: nam est propter genitiuum, & alios obliquos, in quibus non statim, i, post, c, sequitur: vt in aliis: sed interponitur, t, vt noctis, non nocis dicas. Aliud etiam succurrit nec spernendum, Bedam po suisse exul quem potius exsul, & exsilium per, s, post, x, Capto teste, & analogia astipulante, scriberē. Exul dicitur: quasi extra solum. vnde Exsul, & exsilium scribendum censeo. Tamen omnia in. x. longa inuenies: nam (vt diximus) aliquando poetæ ponunt contra naturam syllabas: sed ratio spernendæ naturæ hęc est quia, x, vnius temporis est, cum sit, duplex consona, præcedens vocalis alterius. quæ duo tempora positione longam reddunt syllabam.

Exul.

Exsilium.

¶De, Y, in vltimis. Cap. xxvii.

Y, finita. Y, Terminata dictio breuis est: vt Moly. Ouidi. Moly vocant superi, torta radice tenetur.

¶De, Z, in vltimis. Cap. xxvii.

Z, finita. Z, Finita nulla latini idiomatis dictio est: vnde errant Triuiales grammatistæ Galez dicentes, cum latinius Galeacius dicatur, vel galeatus. Super qua re nec tacuit Pontanus. Si aliqua inuenientur, erunt barbara & longanda censeas: vt achaz Phineu læteris: quòd hæc quinta nostra ad vmbilicum producta sit Epographia. Finis prope est: quo ad extremum trahatis supplicium. Valeto tandem tacitus, ne tuis impeditus affaniis, sextam supprimam. Iam erumpit sexta. Sexta exi, placebis certe.

IO. FRANCISCI QVINTIANI Stoæ Poetæ Laureati de syllabarum quantitate, Epographia Sexta.

Procœmium.

ET SI IN Prioribus Epographiis ambiguas dictiones sparsim passimq; adnotauimus, tamen cum earum exempla curiosis minime obiecerimus, operæ pretium fuit: vt facilior earum esset cognitio, hanc Sextam aggredi Epographiā: quæ non minus iucunda erit, quàm vtilis: & non minus delectabilis, quam opulenta. Nec imitabimur quosdam nostri seculi scriptores, qui in principio ita ample, ita magnifice. ita vberrime exordiuntur: vt nihil vberrius, ampliusue videri posse existimetur. Mox operis exacto meditullio, ita languescunt ac torpescunt vt velut vtres anauri decidant, corruant, flaccescantq;: immo si priores copiosæ, & multiiugæ fuerunt. hanc copiosiorem, & mage multiiugam afficiemus. In primis namq; si cognitu digna eruditionis, plenaq; aliqua contexuimus, in hac autem mage digitis alliganda memorieq; mādanda ac sæpius relegenda immiscuimus. Quid enim dignius, pulchriusq; tyronibus offerri potest quam dictionum syllabas enotare indifferentes? euola tandē sexta si placueris, præter opinionem non euenerit. & primo.

¶De communibus syllabis. Cap. i.

COmmunium syllabarum modo esse octo Martianus, & Victorinus scribunt, septem duntaxat Duos modo addo.

ponit Diomedes, nouem Beda, ego vndecim non inextrilidus edocebo. Primus modus est: cum in correptam syllabam orationis finit pars in comate enim longatur: vt Nam tibi tymbre caput Euandrius abstulit ensis. breuiatur: vt Per caput alterius vnde (vt dicemus). t. ambiguum esse Capella scribit. Secundus: cum aliqua dictio in breuem definit vocalem sequente dictione ab, s, incipiente cum alia consonante longatur: vt Vnde spissa comas breuiatur, vt Ponite spes sibi quisq; suas. vbi quid dicat Diomedes legito. Præterea Pompeius (teste Beda) ait, s, nisi sit in dictionis principio, non posse liquescere contra quem Beda insurgit, dicens reperiri apud Virgi. Hortatur menestheus, nunc nunc insurgite remis. vbi sine dubio. Beda ipse fallitur non enim Menestheus trisyllabum legendum est, sed Mnestheus bisyllabum Mnesthea, sergestumq;.u. f.q.c. Tertius modus est si correptam vocalem sequatur muta cum liquida est enim longa: vt Vasto Cyclopis in antro breuis: vt Manibus fabricata Cyclopum. Diomedes sub hoc tertio ait modo, F, aliquando, licet sit semiuocalis, fungi mutæ officio sequente liquida: vt Talia flamma, to, & simul ore fremebant, nos autem dicimus in illis exemplis breuiari, a, &, e, natura, non propter, f. sic Sergius inquit in hoc Neue flagella, ve breuiari propter, f, &, l, dicat quid velit, hoc nunquã dixerim. Quartus: cũ dictio pronominis in, c, finit in hoc longatur Dicier hic est. breuiatur: vt solus hic inflexit. f. a. q. l. Terentianus tamen vult ibi Creticum esse pedem. prima, & vltima longis, & media constantem breui, & ibim approbat, illum aspicito. Vnde mirum est, Seruium scribere Terentianum dixisse, c, haberi pro metri ratione: cum hic disputet hic, & hoc omnino longari. Diomedes insuper aliud profert exemplum: in quo tam pedis primam syllabam longam,

T, ambiguũ

Beda cõtra Pompeiũ

Beda fallitur.

Virgilii locus.

A Diomede dissentio.

Sergio.

Seruium mi ror.

Diomedes fallitur.

quàm in tertia breuem dicit: vt Hic vir hic eſt tibi, quem.p.ſ.a.dicat Grammaticus an in illo verſus primum hic longetur propter,c,ſolum? an propter,c, &,u,conſonantem? quid dicet neſcio. Quintus modus eſt,quem Diomedes non dicit,ſed Capella? cum diphthongus ſequente vocali orationis finit partem in hoc longa: vt Muſæ Aonides.breuis: vt Inſulæ Ionio.quanquam Terentianus Creticum vult eſſe pedem: quod & ſecundum aliquos reperitur apud Homerum βούλεται ἀντὶ ἀκκέμιν ἀπ᾽ὀλίγον ἀμίνω. Sextus,cum longam breuis ſequitur vocalem vt O vtinam tunc.l.c.p. hic longa eſt.aliquando breuis vt corydon o alex.Septimus,cum in vltam vocalis breuis deſinat conſonantem ſequente,h,vbi aduerte (vt diximus) in Martiani Codicibus eſſe,N, propter figuræ ſimilitudinem. In hoc ſeptimo modo Diomedes hoc attulit exemplum: Aenean hominem quem miror dicat an ibi, h,faciat anteriorem. ſyllabam longam, cum Aenean per,n,ſcribatur: quæ litera omnino producitur.Virgilius: ac dominum Aenean in regna recepit.Qui vero dicunt Terga fatigamus haſta: vt Victorinus, Donatus, Capella, & alii, videntur infirmum afferre exemplum.Nam & ſi,h,non ſequeretur,mus, poſſet elongari propter cæſuram:vt Omnia vincit amor & nos. c.a.nam poſſet melius afferri illud: Vir humilis mœſto.d.l.t.in quo etiam,Vir poſſet produci ui monoſyllabi. Octauus:cum breuem vocalem,z, ſequitur. eſt.n.longa: Mezentii ducis exuuias.breuis: Nemoroſa zacynthos ſic Diomed. & Cape eo quòd vim amittat duplicis.in hoc lectorum ſit iudicium.Scito tamen,ſa breuiari natura & quamuis duæ ſequerentur conſonantes,nunquam longa eſſet,quia eſt in diuerſa dictione Beda profert duo Iuuenci exempla:in quibus & longatur & breuiatur præcedens vocalis

Diomedé miror.

Exemplum multorum infirmum.

Iudicio aliorum remitto.

Gaza prima breui. Z. Difficile est terris affixus diuite gaza. Et gaza dicta bat rerum possessio fulgens. Nonus est, quem ponit Beda, quia in fine versus quælibet syllaba est ad placitum. Decimus: quem nostro Marte maximus est, cum vocali excipitur in eadem dictione, a, q, &, u, vt Aqua liquidus liquor. in prima lege Epogra. vbi de, Q, littera fit mentio. Vndecimus est: quem itidem scalpro nostro eruimus: quando duplicantur simplices duæ similes literæ: vt apud Homerum, qui in primo versu Iliados breuiauit in Achille secundā, vnum, h, adimendo & vt apud nos in repulit, retulit Porsena, reliquiç, catylus, & multa alia, tunc cum simplex litera fit breuiantur: cum duplex elongamus: vt reppulit, rettulit, Porsena, reliquiæ catyllus & cætera id genus, quæ inferius adnotabo. Sed iam dictiones apponemus, in quibus aut in prima aut in mediis, aut in vltimis indifferens reperitur syllaba: quas per ordinem hic apposui, & primo.

¶ De ambiguis in prima syllaba. Ca. ii.

Quia ab Abraham (vel ab Abramo) intemerateç Virginis ordimur Genesim: sic ambiguarū ab Abrahamo exordium faciemus. Abraham. Abraham ideo in prima longatur, & breuiatur. Sidon. Abraham sanctis merito sacrandæ patronis. sic & Ambrosius: Abraham meritis impia secla. Arat. ii. Principium meminisse iuuat Deus inquit Abraham. In hoc nulli sit admirationi, si aliquando propter mutam, & liquidam ambiguas apponam dictiones. nam & multum conferet quia si breues naturaliter, longantur, & breuiantur syllabæ. si longæ, quanquam sequitur muta cum liquida breuiantur nunquam. Adria. Adria, in prima long. & breui. Hora. ii. Car. Quo non arbitrer Adriæ. est autem carmen Glyconium Spondeum, duosque continens Dactylon. Properti. i. Non ego nunc Adriæ vereor mare noscere tecum. Adam. Adam,

ambigue. Ausonius. Deceptumq; adiũxit Adam nos sera nepotum, quem secuti sumus in Theonastasi. Tum sic primus Adam.f.g.p. Sedulius: Nam qui desessemus in Adam, Agrippa, long. & breui. Sidonius. Leucadiis Agrippa fretis Iudæa tenetur. Manil.i. Miles Agrippa suæ Venerisq; ab origine proles. super hac dictione quid dixerim in prima Epographia legito: vbi de, l, &, r, fit mentio. & in Arte breui de heroici speciebus. Athrax, pro fluuio, & vrbe Thessaliæ in prima longa. & breui. Ouidius in Hero. Athracis Aemonios Hyppodamia viros. Catullus. Symirma cauas Athracis penitus mittetur ad vndas. Atrox l.&.b. Sil. Pun.ii. Instat atrox terga increpita fugientia victor. Virgilius in Cul. Pamaicon Asiamque horret Lestrygones atrox. Amineæ, in prima.l.&.b. Virgilius. Sunt etiam Amineæ vites firmissima vina. Ausonius. Solus, qui Chium miscer, & Amineum. Sere. Lyricus: Vmbra necut teneras Amineas. est autem Phaliscus versus constans tribus Dactylis. & pyrrhichio. Seren. Phys. succus Amineæ vitis cũ pane me detur. Atlas in prima ambigue. Virgilius.iiii. Vbi maximus Atlas. Ouidi in Hero. Hercule supposito sidere fulsit Atlas. Atrides, ambigue. Virgilius.iii. Et gemini atridæ. Ouid. Metamorpho.xv. Hæsit in aduerso grauis hasta minoris. Atridæ. Aprilis, a, longat: & corripit. Mart. In mensem rogo differas Aprilem. est carmen Phale. vbi, as, a, Trocheus ese. Ouid. Annal. ii. Aprilem memorant ab aperto tempore dictum. Apricus, a, l, &, b. Tibu. Annus in apricis maturat collibus vuas. Horat. Gaudet equis, canibusq;, & aprici gramine campi. Atys. l.&.b. Ouidius. Metamorpho. Grata deum matri si quidem Cybeleius atys, Idem Metamorpho.v. Datq, animos erat Indus Atys quẽ flumine Gange. Set aliquid esse referunt propter nominis differentiam. Apulia, a.l.&.b. Mart. Velleri

Agrippa. Athrax. Atrox. Amineæ. Atlas. Atrides. Aprilis. Apricus. Atys. Apulia.

bus primis Apulia, Parma secundis. Horat. iii. Carm. Nutricis extra limen Apulię. Est autem Alcaicum metrum: vbi limen. A dactylus est. Aliqui non desunt tamen, qui velint apud Hora. intelligere de Apulia nutrice, i quadam muliere: ipsi suam, ego meam sequar sententiam.

Acis. Acis, primam ambiguam habet Oui. xiii. Metamor. Acis erat, sic & quoq; erat tamen Acis in amnem. Clau. rap. Pros. iii. Lucus erat prope flumen Acis quod candida præfert. Quãquam aliqui Atym legunt: sed Acin legendum asseueranter autumo.

Alia. Alia in prima ambigue. Sil. Pun. viii. Maior & horrificis sese extulit Alia ripis. Lucan. Quas aliæ clades sic putauit Seruius contra quem probat Beroaldus non ibi Lucan. intelligere de fluuio: sed ꝙ sit ab alius alia aliud: quod credo: quia alibi Lucan. longat: Romanis Alia Fastis. & quid si duplici, ll, longaretur, simplici breuiaretur? lector te ipsum consulito.

Seruius arguitur. **Lucani locus.**

Afranius. Afranius, l. & b. Luca. iiii. Phar. Iure patri rector castris Afranius illis. Ausoni. Quam toga facundis cœnis agitauit afrani.

Aplustre. Aplustre, a, lon. & bre. Cæsar in arat. Fulgent Argoę stellis aplustria summa. Cic. in Ara. Puppibus assumptis fluuitantia quęrere aplustra Mani. pr. Incipit argiuamq; ratem p aplustria summa.

Adrastus. Adrastus, in prima indifferens est. Virg. vi. Parthenopeus, & Adrasti pallentis imago. Stat. Theb. i. Cunctatur proferre pedem tunc mitis Adrasti.

Blatero. Blatero, apud Horat. Saty. xvii. breuiatur: Audis cum magno blateras sermone, fugisq;. sic apud Lucil. xx. Deblaterat plenus bonus rusticus vna. Oui. in Phil. vel quicunq; fuerit auctor? Blaterat hinc aries, & pia ballat ouis. Alii scribũt blactero a verbo græco βλὰξ blax. i. stollidus. super qua dictione Festum legito, & Beroaldum in Apul. viii. Commenta.

Britannus. Britannus, in prima ambigue. Lucretius. vi. Nunquid Britannis cœlum differre putamus. Iuuenalis. & Minima contentos nocte Britannos.

vnde quando breuiatur, simplici, t, quando longatur, duplici scribitur. nam Græci duplici, tt, scribunt. βρέττανοι. Dionysius per vnicum, t, protulit propter metrum: ὠκεανοῦ κέχε ψυχρὸς ἐοὺς ἔνθα βρέτανοι. Bythynius. primam long. & breue. Valerius Flaccus. iii. Bythinio, Phrygio vesatum: sed quem sua voto, Manilius. iiii. Armeniæque iugis. Bythinia diues. Iuuenalis. Satyra. vii. Quanquam & Cappadoces faciant, equitesque Bythini. Busiris, in prima ambigue. Ouidius in Her. Si te vidisset cultu. Busiris in isto. Statius Thebaid. xii. Non trucibus monstris Busirim infandumque dedisti. Betylus, in prima longa, & bre. Iuuenalis Satyra quinta. Heliadum crustas, & inequales berylos. Prudent. in Psych. Hinc sibi sapphyrum sociauerit, inde Berylum. tamen potius elongarem. quanquam Prudentii penitus non est excurianda auctoritas. Catholicus, in prima ambigue: nam natura breuiatur: quia a cata præpositione græca componitur. quæ breuiatur apud Homerum. πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν. longatur apud Sidonium. Vi quæ catholicam, fidem lacessunt. similiter. Prudentius in Psych. Catholico in templo diuini. f. a. u. vnde Alexandrum merito ab aliquibus tueri est: cum dixerit elongari: quia viderat forte apud hosce. Cygnus, vel cycnus, long. & bre. Iuuenalis Saty. vi. Rara auis in terris, nigroque simillima cygno. Martialis. Quæ capta est alio nuda Lacœna cygno. Ausonius: Cornix non ideo ante cygnum. Cyclas, lon. & bre. Iuuenal. Hę sunt, quæ tenui sudant in Cyclade quarum Sene. in Trag. Et vasta Calpe sonuit, & voces Cyclas est enim carmen Iamb. vbi Cyclas Iambus est. Cecrops, in prima lon. & bre. Iuuena. Saty. vi. De sulmonensi mera Cecropis omnia gręce. Lucretius. Finibus in Cecropis funestros reddidit agros. Cerimoniæ

Bythiulus.
Busiris.
Berilus.
Catholicus
Cygnus.
Cyclas.
Cecrops.

Cerimonię vnde. in prima ambigue. Sidonius. Conſecratio cerimoniarum eſt autem carmen Phale. in quo, ceri, Trocheus eſt. Prudent. contra Symac. Immanſueta ſuas vt cerimonias. eſt carmen Aſclepiad. in quo, vt ceri, eſt pro dactylo & iure primam breuiauit, quando carendo cerimonias dici retulit Maſſurius Sabinus in Commentariis quos de indigenis compoſuit.

Cupreſſus. Cupreſſus, ambigue. Ouidius Metamorpho. x. Affuit huic turbæ metas imitata cupreſſus. Catul. Flammanti Phaetontis, & aeria cupreſſu.

Caria. Caria, ambigue poni duo ſcribunt ſyllabographi. Manlius. iiii. Arcades antiqui celebrataq; Caria fama. Carolus Arret. Cum Caria antiquo fuerit ſpoliata ſepulchro. hic an Caroli teneatur auctoritas ignoro. duo tamen (vt diximus) allegant Carolus inſuper omnium ſui temporis poeta laudatiſſimus abſque ratione id feciſſet nunquam.

Crepida. Crepida, in prima breuiatur. Horatius. Chryſipus dicat ſapiens crepida ſibi nunquam ſic apud cęteros Latinos, apud gręcos longatur, & per, u, ſcribitur. Theocritus Edyllio quinto: πάντα κρηπῖδες πάντα χλαμυδηφόροι ἄνδρες.

Cyprus. Cyprus Cy. long. & bre. Ouidius Metamorpho. xv. Scire dedit, referam tota notiſſima Cypro. Horatius. Sic te diua potens Cypri. vbi, tens Cypri, pro Dactylo eſt.

Cacus. Cacus, in prima longa. & breui. Ouidius in Faſtis. Cacus Auentinæ timor, atque infamia ſyluę. Idem Metamorpho. ix. His Cacus horrendum Tyberino in gurgite monſtrum.

Curetes. Curetes, Cu. longa. & breui. Lucanus. iiii. Illic bellaci confiſus gente Curetum. Ouidius Metamorphoſe. iii. Gelme Ioui, largoque ſatos Curetas ab imbri.

Calo. Calo, l. &. b. primam. Horatius. Hunc perminxerunt calones, atque caballi. Ouidius. Annal. iiii. Per flammas ſaliiſſe calones. quanquam in antiquo contextu legitur, Colonos, quod placet: quia calo potius longatur. Lucil. ſcinde puer calam, vt caleas: vnde calo poſtmo

dum dicitur. Cydon, ambigue. Virgilius. Dum se- queris Clitium infelix noua mœnia Cydon. Statius. Hoc regi promissa Cydon. si vis latius aspice Serui- um. x. Comment. Cosyra co. l. & b. Ouidius Fast. iii. Fertilis est Melite sterili vicina Cosyræ. Syl. xiiii. Et bellare Trabas docilis Cosyraque parua. Cra- this, ambigue. Ouidius eo. iiii. Huc Lycus, huc saga- rus, peneusq́;, Hypanisq́;, Crathisque. Idem. Meta. xv. Cratis & hic sibaris, vestris conterminus oris: sed propter discretionem fieri crediderim. quando enim breuiatur. est fluuius argiuus. quando long. est Cala- ber: quia a Cathide monte dicitur: vt late Iacobus meus Crucius in Hymnorum adnotationibus retulit sic fit de Creta, quando est fluuius in Ponto breuia- tur apud Valerium Flaccum. quando est insula, lon- gatur ab omnibus poetis. Criticus, indifferenter po nitur. Horatius Epistola. ii. Et Critici dicunt, leuiter curare videntur. Martialis. vii. A equali liber est Criti- ce qui malus est. Capetus. ca, l. & b. Ouidius Fasto rum iiii. Et tuus est idem capete functus auus. Idem. Metamorphose. xiiii. Epirus ex illo, post hunc cape- tusq;, capysque. Cedrus, ambigue Ouidins. Nec ce dro charta notetur. Horatius posse linenda cedro. Cyclops, in prima ambigue. Ouidius primo Meta- morpho. Tela reponuntur manibus fabricata cyclo- pum. Vergilius. iii. Vasto cyclopis in antro. Cyane, cy, longa & bre. Ouidius. ix. Metamorpho. cognita cyane præstanti corpore nympha. Idem in Trist. Quaq; suis cyanen miscet anapus aquis: sed hoc fit forte propter discretionem: nam non eædem sunt. Coralium longa, & breui. Ouid. Metamorpho. vlti. sic & coralium quo primum contigit auras. Serenus. Coralium vero. f. c. n. u. Virgil. coralio fragili. e. l. m. e. Claudian. Mergit se subito, velitq; coralia Cloe, que imitatur. Sidonius. Lacte a puniceo sinuantur col

Cydon. Cosyra. Cratis. Creta. Criticus. Capetus. Cedrus. Cyclops. Cyane. Coralium.

Citus. la corallo. Citus compositis, ambigue ponitur. nam si venit à cio cies secundæ breuiatur, si vero à cio cis, quartæ coniugationis, longatur Ouidius. ii. Met. Nec fruitur somno vigilantibus excita curis. Statius in Achil. nec tantum exciti bimati, quos Ismara vallo sic erit concitus, accitus, & cætera similia composita.

Catena. Catena, in prima ambigue poni scribit Ferretus. Pers. Cum fugit à collo trahitur pars longa catenæ. Mart. Expectant cureq;, catenatiq; dolores, vnde affirmauerim Ferreti contextum fuisse mendosum sufficit lector, qnòd te admonuerim:

Didymo. Didymus, in prima ambiguum est. Arat.i. V.f.m. probans modo Didyme discis. Sedu. Cui Didymus cognomen erat.

Daphne. Daphne, Da,l.&.b. Ouidius. Metamor.i, P.a. visæq; cupit connubia Daphnes. Petron. Et baccis redimita Daphne, tremulęq, cupressus.

Didius. Didius ambigue. Ouidius. Fasto. vi. Didius hostile in geminauit opes. Ausonius: Vt parridicæ Regna adimat. Didio. sed forte est propter differentiam.

Darius. Darius, Di ambiguam habet. Ouidius. Vtq; necatorum Darii fraude secundi. Sidon. Et primum tumultuantes est enim carmen Phal. in quo, mundari, Dactilus est. super hoc nomine latius, vbi de ambiguis in mediis dicemus.

Deorsum. Deorsum, l.&.b. Lucretius. ii. Pondera quantum in est deorsum cuncta ferantur. Idem. At quæ aera quæquè deorsum.

Diana. Diana, in prima longa. & breuis. Virgilius primo. Exercet Diana choros, quam mille secutæ. sic & Cinna. Secula permaneant nostri Diana Catonis. Ouidius. Metamorpho.ii. Et nisi quod virgo poterat sentire Diana. Et si quis ambigat an Diana sit latinum, legat Macrob. Saturnal. primo.

Dicharcheus. Dicharcheus, Di, ambiguum est. Petro. P.l. magnæ Dicharchidos arua. Sidon. Nanque Dicharcheæ transfllatus puluis harenæ. sic & breuiauit Silius.

Dolon. Dolon, in prima. l.&.b. Ouid. in her. Rettu

lit & ferro Rhesum, dolonaq; cæsos. Idē Metamorphose.xiii. Ausum eadem quæ vos phrygia de gente dolona. Ecchion, ambiguum reperitur. Ouidius, Metamor.iii. quorum fuit unus echion. Iuuenalis: de qua citharœdus Echion. Ouidius Metamorpho.v. Echionq. sagax quondam ventura videre. Equicolus, prima.l.&.b. Ouidius.iii.Fast. Quantum Laurentes bis quautum Equicolus acer. sic & Sil.viii. Simbriuiuio, ratrisq. nouant. Equicola rura. Virgilius. x. & pulcher equicolus armis, qui in eodem etiam longat: nemorum duris equicola glebis. Eous, l.&. b. in prima. Lucan. Aut cum Sole nouo terras irrorat eos. Virgi. ii. Eoasq; domos arabum, pictosq; gelonos. quod & dicit Ser. sed alias diximus: quando corripitur, scribimus per.h. heos, & trahitur ab heos. i. dies, quando longat primam, sine aspiratione scribitur, & venit ab eos. i. aurora, quod nomen producitur. Ouidius in Fast. cum Romam aspexerit eos. Ebur in differentem habere primam Nestor scribit. Catul. Ebore nyseo vertice cæsariem. Virg. pri. Geor. India mittit ebur, molles sua thura Sabæi. profecto Nestor suam approbauit interritus sententiam, nisi Catullum contaminaret. nam apud Catul. Ebereniceo vertice cæsariem, legitur, non autem vt ille autumat. Eriphyle, in prima. b &.l. Iuuen. Sat. v. Occurent multæ tibi bellides, atq; Eriphyle. Tibul. ii. Eriphyle Phœbo, grataque quod meruit. sed forte ad differentiam. nam vna fuit vxor amphiarai, & tunc breui. alia fuit Sibylla: que secundum aliquos eriphyle. scribitur, & in prima longatur. alii tamen dicunt herophilem. Electrum prima ambigua. Ouidius. De ramis electra nouis. Virgilius. Liquido ue potestur electro: vt allegatur a Festo asseuerante potestur, pro potest antiquos dixisse. Dicet aliquis ibi legendum esse potest: vt in Miscel. præ

Echion. Equicolus. Eous. Ebur. Nestor decipitur. Catullus emaculatus. Eriphyle. Electrum.

cipit Politianus, quia electrum per, κ, apud Græcos scribitur. Dicat mihi: An crepida non breuietur quan quam scribunt illi κρηπὶς sic inquit Sidonius. Nec thes sera castris. In Ctesiphonta datur, ecce Chte, breuia ri: licet Græci per, κ, scribant. Idem: Gaudeat Euphe miam: ecce, phe, breuiari: cum per, κ, scribatur. Dicet iterum Sidonium literarum græcarum exper tem fuisse vt Hermolai iudicium est. aliud exem plum de electro afferam. Virgilius in Ciri Corallo fragili, & lachrymoso mouit electro: quanquam alii

Focale. legunt, non electro, pro, mouit electro. Focale, fo l, &, b. Martialis. Hoc focale tuas afferat auriculas. Hora. Fasciolas cubitale focalia potus vt ille. Sed ad uerte, quando longatur, à fauce venire, & est genus ligaminis: quo gula colligatur: quãdo breuiatur, a fo co deriuatiuum est. Hoc dixisse volui: vt scires lector me penitus omnia inquirere, quæ ad cognitionem

Fucus. pertineant. Fucus, ambigue ponitur. Colu ix. Deie ctura quidem frontis data signa fucorum. Catul. Ti nga tegit roseo conchyli purpura fuco. Vnde non mi reris si aliquando composita à fuco, u, ante, c, ambi

Fibræ guam habeant. Fibræ, ambigue. Virgilius. Et amaris

Fabri intyba fibris. Terentianus: Nec spirant animas fibræ.

Fabrilis. est autem Glicon. versus Spondeo: & duobus con

Fabrico stans Dactylis. sic erit fabri, fabrilis, fabrico. quorum

Fibuti. exempla ponere superuacaneum est. Fidennæ, si am bigue. Iuuena. Saty. x. An Fidennarum Gabiorumq; esse potestas. Virgi. vi. Hæc tibi Momentum Gabios

Flabellum vrbem Fidennam. Flabellum, fla, long. & bre. Pro pert. Hæc modo pauonis caudæ flabella superbæ. Ouidius. Art. Profuit & tenui ventos mouisse label lo. Claudianus etiam longauit in Eutrop. Annibali,

Fibre. pyrrohoq; rogas flabella perosi. Fieri, fi, b. & l. Iu uenalis. vi. Saty. Vir nollet fieri, nam quantula nostra voluptas fieri (si Donato credimus) longauit Ennius

cat Feretus semper breuiabis. Gyges, ambiguum in prima. Virg.i.& succiso poplite gygem. Ouid. Centimanusq; gyges. tamē propter discretionem factum esse crediderim. Getes, ambigue. Ouid. prim. Pont. Nulla geris toto gens est truculentior orbe. Iuuenal. Satyra.iiii. Tanquam de Getis aliquid, toruisq; Sicambris. quanquam alii legunt Geticis, alii Gattis. Ganeo, ga, long.& breu. Iuuenalis. Occultus ganeo putes. Prudentius in Psych. Ima pati laxa ganeorum lege teneri. Idem in Amart. Ingluuiem, vegetamq; gulam ganeonis inescent. super hoc dubito, tamen (vt diximus) nec spernenda est Prudentii auctoritas, nisi in manifestariis. de quo quid sentiam. lege in Epogra. iiii. vbi de, a, ante, m, fit mentio. Gradiuus, in prima, l, &, b. Virgil. iii. Gradiuumq; patrem Geticis qui præsidet armis. Ouid. vi. Metamor. Et genus à magno ducentem forte Gradiuo. & melius naturaliter breuiatur: quia a gradiendo dicitur sed etiam ab haste vibratione (Pompeio teste) quam Græci dicunt γραδάνειν & α apud Græcos anceps est. Glutinor, g, u, ambigue. Virg. in obi. Mecœ. vel Cornelius (uterq; classicus) Conglutinantur aquę: scopulis se condit hyrudo. Prisci. in Perhi. Corporibus lapis hic ceu glutine tectus adhæret. Catul. Quæ nunc tuis ab vnguibus reglutina, & remitte est autem carmen Iambicum septenarium hiper catalecticum, vbi, reglu, Spōdeus est vel Iambus, vltimam continentes longam. Gebennæ, apud Ausonium & lon. & bre. Ninguida Pyrenes, & pinea gebennarum. Idem: Interiusq; petunt Aquitanica rura gebennæ. Geometer, long. & bre. primam. longat, quia apud Græcos per eiphtongum scribitur, vt late diximus Epographia secunda: vbi de vocali ante aliam. Sidon. Non hic cum geometricas ad artes vbi cum geo. Dactylus est. & non est. & non. est: vt fiat synæresis. vt in illo Ausonii: Vel

Gyges. Getes Ganeo. Gradiuus Glutinor. Gebennæ. Geometer.

quot iuncturas geometrica forma fauorum, & in illo Iuuenal. Grammaticus, rhetor, geometres pictor, aly petes quid dixerimus aspice Epogra. ii. in præallegato loco.

Getulos. Getulus, ambigue. Virgilius. iiii. Destruat, aut captam ducat Getulus Hiarbas. Martialis primo. Traducta est getulis, nec cepit harena iacentes Georgius Merula Domitii ancinator, in eum inuehitur: ꝙ ignorauerit mendum esse in Mart. Codice, præcipiens legendum esse: Traducta est geticis. vel Traducta est giaris: eo ꝙ getulus in prima, & secunda longentur. ego vero aliqua motus ratione, nullum esse mendum affirmauerim ita. exemplum affert Tortellius, & in Caprum Agretius: Geor. merula possit stipulari, cur breuietur diphthongus: eo ꝙ scribatur gętulus. non mireris Merula, itidem breuiatur in mœotis, & in romphæa diphthon. vis vt breuietur sequente vocali, vah: ceruicosus eis qd tum erit cum inuenies apud Latinos, u, &, ω, breuiari: quę vocales tam apud græcos: quàm diphthongus semper elongantur: vt superius diximus: sed vt validiori nitar argumento, duo alia exempla proferam. Ouid. in Her. Quid dubitas vinctam getulo me tradere hiarbæ. Auson. Tarquinius, getulusq; iterum postremus & ille. sic legitur in meo antiquo contextu. aliqui tamen legunt: Tarquinius getulus item. sed forte propter inauditam dictionem, quę longetur, breuieturq. in prima, & secunda syllaba. Itaq; lector, si Quintiliani iudicio auditis, doctores consules cum & diphthongus breuietur: vt in phenestra prima breuiatur, cum a φαίνειν. i. lucere veniat: vbi, ω, in, e, breue apud nos vertitur.

Gothus. Gothus ambigue ponitur. Auso. Huc possem victos vide referre gotos. quod longetur satis firmum non affero exemplum neoterici: tamen longant: quod non improbo. nam Gręci scribunt γότθων scilicet cum, τ, &, θ, post, o, & longant. Iulianus οὔπω ἐρωκίης ἐπηλάσατο

ἐγρηγορότων. & idest quod sæpius dixi in aliquibus apud nos demi consonantem vt γραββάτων grabatum te ipsum consulito. Heresis apud Pruden. in prima longa & breui. Heresim hanc præsaga patris preuiderat olim. Idem in Psych. Cognomento heresis deus est mihi discolor inquit. Hydra, l.&.b. Virgili. Ferro & face contudit hydram. Seneca in Tragœd. Exedit artus virus: vt fama est. hydræ. est autem carmen iambicum vbi hydræ pro iambo est. sic Hydrus ambigue ponitur. Hebrus ambigue. Seneca in her. Oeth. Et hydra vires posuit, & notos hebro. vbi hebro, pro iambo est. Ouidius Metamorphoseos vndecimo: Membra iacent diuersa locis caput Hebre. tuamque. Hinulus, hi, l.&.b. Horatius: Vitas hinuleo me similis cloe. Propertius. Atque hinuli pellis totos operibat amantes. Hymen ambigue. Ouidius in Her. Affuit & sertis tempora vinctus hymen. Catullus. Hymen o hymeneæ hymen ades o himenæei. Hyle, ambigue. Statius Thebai. vii. Qui breue littus hyles. a. q. s. Homerus elongauit, si Hermolao credimus Barbaro: quem legito cast. lib. iii. cap. vii. Homeri carmen est οἱ τύγε ὤνεῖχο οἱ δ' ὕγοια καὶ μεδίονα. Ilithya, ambigue. Ouidius. Præpositam timidis parientibus Ilithiam. Virgilius in ciri. Perfer sæua precor per numina sacra Ilithiæ. super hac dictione inferius videto: vbi de ambiguis in mediis syllabis. Itys, ambigue. Ouidius sexto Metamorphoseon: Nec mora traxit itym veluti gangetica ceruæ. Idem in eodem: Prosilit, ityśque caput Philomela cruentum. non desunt tamen, qui ityos, seu ityli legunt. Ilissus, apud Statium ambiguum prima reperitur: Anfractu riparum incuruis ilissos. Idem: Cælauit geticos ripis ilissus amores. Io, pro filia inachi, ambigue. Ouidius primo Metamorphoseon. Fletibus auget aquas, natamq; miserrimus io: Idē in

Heresis. Hydra. Hydrans. Hebrus. Hinulus. Hymen. Hyle. Ilithya. Itys. Ilissus Io.

Her. Quæ tibi causa fuge? quid Io. freta longa perer ras? Idem. in. ii. Quem memor a sacris nunc quoque pellit Io. Italus, primam ambiguam habet Virgilii. Hinc Augustus agens Italos in prælia Cæsar. Ouidius in Er. Quæq; ubi sint nescit itala regna sequi. sic erit Italia, & italus nomen proprium à quo Italia, de quo Q. Fabium pictorem legito. Iuuit præteritum, l. & b. Marti. in tota iuuit quem nihil esse domo. Catul. Non ita me Diui æra gemunt iuuerint. venit autem à iuui præteritum: sed semper elongato. hic neumon, in prima b. &. l, Mart. Delectat Marium sic pernitiosus ichneumon. longatur verò positione c, &, n. Lucrinus primam. b. &. l. Mart. Ostrea tu sumis stagno saturata Lucrino. Virgi. an memorem portus Lucrinoq; edita fundos Lapathes (secundum aliquos) in prima ambigue inuenitur. Serenus. Sæpe Chelidoniam cum succo Lapathis addis. Columellas. Lubrica iam Lapathes, iam Tham sponte virescunt quod non probo. nam apud Serenum tertiæ, est declinationis. apud Columel. lege Lapathos: vt sit secundæ. sic apud Hora. Ser. xiiii. Et Lapathi breuis herba. s. a. n. s. c. & sunt diuerso etiã in significatione. Alii volunt in declinatione tantum; te ipsum consulito. Dixi quid senserim, non quòd disceptauerim. Lucrum. ambigue. Horat. Pythias emunto lucrata Simone talentum. Plaut. in Alc. Emundis vendundisque me lætum lucris. est autem Iambicum: vbi, lucris Iambus est. vnde merito lucellum à lucro breuiatur. Mart. xiii. Alea nec damnum, nec facit ista lucrum. Luceres in prima ambigue. Ouid. iii. Fast. Quosque vocant Ramnes, luceribusq; simul propert. ramnesq; viri, Luceresque coloni. Labrum, l. &. b. Iuuenal. Saty. x. Palida labra cibum capiunt. d. a. Val. Aedituus: Quid mihi queram abs te membra labris abeũt vnde nec immerito labellũ breuiatur. Lauinum La, am

Italus | Italia. | Iuuit. | Ichneumõ. | Luchrinus. | Lapathes. | Lucrum. | Luceres. | Labrum. | Lauinum.

bigue Virgi. Cerne vrbem,& Promissa Lauini. Sil. Lauinū,ac altrix casti Collatia Bruti. Virgi. Profugus lauinaq; venit vt vult Seruius vel (vt alii) lauinia venit. Lyceus apud Ouid. Et cum Gyllene gelidi pineta Lycei. **Lyceus.** Idem secundo Metamorphose. Consitaq; arboribus lycea reliquerat arua. licet Iacobus ille Crucius Bonomensis, lircea, legendum esse feliciter velit ille est Iacobus, quem, ac veneror nusquam à me visus: sic soleo virtutis gratia incognitos amplexari, eorumq; labores extollere vt multi me incognitum diligunt: meum venerantur nomen. Non ne toties venere multi nostro tantum motinomine: vbi viderint, abiere: me solum vidisse gloriantes, sed iam sequamur. Labicum,la,l.&.b.a. Martialis primo, Labicana leui cespite leuat humus. **Labicum.** Virgilius. vii. Et Sacranæ acies,& picti scuta labici. Liquor ambigue Lucre. pri. Pondus vti sacris calor ignis liquor aquarum **Liquor.** Oui. pri. Metamor. Ergo vbi illatos irorauere liquores. Liquidus, similiter, Ouidi. Metamorpho. xiii. **Liquidus.** Munera cum liquido capiunt Cerealia Baccho. Lucreti. Crassaq; conueniunt liquidis,& liquida crassis. Idem. pri. Liquidus humor,& vberibus. s. o. g. sic & nos in primo Orpheos. Frigida, & an liquidis concordent crassa sub vno Corpore,& incrassis socientur liquida rebus. causam aspice Epog. pri. vbi di, q. litera fit mentio. Lychas, ambiguum est apud Virgilium: Inde Lycham feri extinctum iam matre perempta. **Lichas.** idem Protinus Anteum,& Lychan prima agmina Turni. Miletum, ambiguum in prima esse duo literati scribunt. **Miletum.** Marti. Nec Miletes erat uellere digna tuo. Aratus poeta Christianus, quem aliqui receptum affirmant: Mensibus hibernis tribus in statione. Mileti lector an hunc recipias, paruipendo non spernendum affirmo Vatem: te ipsum consule. quod sentio dico, non quod contendam: ut dicebat.

Vatem, te ipſum conſule quod ſentio dico, non q contendam: vt dicebat Romanorum doctiſſimus Varo. Muto, Mu, l, &, b. Horat. pri. ſermo. Hinc ſi mutonis verbis mala tanta videnti. Martia. Dormis cum pueris mutoniatis. eſt autem verſus Phal. vbi, tis mu, Trocheus eſt ſecundam breuem continens.

Maceror. Maceror, omnino ambigue. C. Cęſar. Vnum hoc maceror, & doleo te deeſſe Terent. Ouid. Interdum maceror. Oh dicent aliqui legendum eſſe, Maceror interdum, permutatis dictionibus. aliud affero exemplum ineuitabile. Priſcia. in Per. quod opus Rhennii Fannii eſſe ſcribunt aliqui Frangitur hircino maceratus ſanguine tantum. contra meum Pium Baptiſtam. mox etiam melius videtur, ſi breuiemus: quia a macer venit.

Meſana. Meſana, ambigue. Syl. xiiii. Incumbens Meſana, freto, nimiumq; reuulſe apud Græcos breuiatur in hoc Thomæ Pindari interpretis. ἰβυκὸς ἰ λατὸς ἐκ τοῦ ἀκγίου ἡ ἐλεσηνῆς.

Migro. Migro, ambigue. Virgil. in Bucol. ludrico: veteres migrate coloni. Manil. iii. Naſcentem acciperent proprias, ſigniſq; migrarent.

Manes. Manes in plurali, ambigue. Virgilius. Vi ſi potuit manes accerſere coniugis Orpheus Lucretius. Et nigras mactant pecudes manibuſque, deiſque.

Melos. Melos, b. & l. Lucre. ac muſea mele per chordas, organicique. Perſi. Cantare credas Pegaſeium melos. eſt autem ſcazon: vbi melos ſpondeus eſt primam longam continens. licet Angelus Politianus inter literatos Phœnix Nectar, legendumq; aſſeueret: cui Pius Marulus, & Plautius reclamant: quia apud Græcos (teſte etiam Hermolao) longum reperitur: vt in Hymnis hoc verſu Homerus μέλος ἄκτοιν, apud Orpheum & referiri Pius noſter ſcribit.

Meotis. Mœotis, in prima ambigue. Iuuenal. tale quid excuſat mœotide ſæuior ira. Manil. iiii. Ponto mœotis & vndis. Ouid. i. Triſti. Longior antiquis viſa Mœotis hyems ſed fecit propter voca-

lem sequentem. Neriene primam.l.&.b.Ennius in primo Annalium. Nerienen mauortis.& hercle. Licinius Imbrex in Neæra, Nolo ego Neæram reuocent: sed Nerienen.in quibus quo ad Ennium long. quo ad alium, breuiari ait Gellius lib.xiii.cap.xxi. Legio etiam inferius apud nos. Natrix, ambigue. Lucil. Si natibus natricem impressit crassam, ac capitatam. Lucanus. Et natrix violatur aquæ. Obex, in prima ambigue. Sil.iiii. Et fidos certant obice accersere sylua. Virgilius.x Ecce maris magna clausit nos obice pontus. de verbo obiicio in secundo legito Epograph. Orion in prima ambigue. Ouidius in Fastis. Obstitit Orion Latona nitentibus astris. Horatius in Epographia. Dum pecori lupus, & nautis infestus Orion. Ohe, in prima.l.&.b. Horatius. Laudarit donec ohe iam. Martialis. Ohe iam satis est, ohei libelle. Iuuenalis Saturnal.est, cum dixit Horatius ohe. Pugilar, pu, Ambigue. Ausonius. Bipatens pugilar expedi. est autem Dimetrum Iambic. vbi pugi, Iambus est, primam breuem continens. Iuuenalis Satyra vndecima. Nec pugillares defert in balnea. dicitur enim pugilar, & pugilaris. Nec mireris: quia in diuersa videntur posita significatione: nam omnino ab vno veniunt nomine. Progne, in prima.l.&.b. Ouidius Metamorphose.vi. Et lachryme fecere fidem velamina Progne Petronius. Atq; vrbana Progne quæ circum gramina fusæ. Pilataus, l.&.b. Iuuenc.iiii. Pilatum nunc iste rogat sibi credere membra. Hic est ille Iuuencus poeta: christianus, cui omnes eruditi fidem adhibent. Aratus queat memorare Pilati. sic nos semper breuiamus in theoandrothanato tragœdia de passione Christi nostra. Proserpina, primam ambiguam habet. Claudian.rapt.pri. Matribus, & numeri damnum proserpina pendet. sic Ouidius in quinto Metamor.longat. Seneca

Neriene.

Natrix.

Obex.

Orion.

Ohe.

Pugilar.

Progne.

Pilatus.

Proserpina

Trag. Her.fur. Vidisti Siculæ regna Proserpinæ: ubi regna pro, Dactylus est. Philoctetes: in prima.l.&.b. Sido. Philoctcta tibi dedit pharetram. Aliqui tamen volunt: vt in primo huius Phal. Iambus sit: qbus asti-pularer, si vteretur alias. Sidoni. Virgil. Parua Philo-ctete subnixa petilia muro. Physicus, b.&.l. Pruden. contra sim. Nec vos o miseri physicorum dogmata fallant. Sidoni Physica vel logico, logicum vel iungit ad æthos. Putresco, ambigue Horatius: Blattarum ac tinearum epulæ putrescat in arca. Ouid. pri. Pont. Estur vt occulta vitiata putredine nauis. sic putris: putridus, putredo, ambigua sunt. Propontis, in prima.l. &.b. Manil. iiii. Aequore, & extremum Propontidos Hellespontum. Catul. Propontidem, truceq. ponticum sinum. vbi, Propon, Iambus est omnino. similiter Lucanus. xi. Paruo ruat ore Propontis. Phydias, ambigue in prima ponitur. Mart. ix. Lisippum lego, Phydiæ putaui: vbi Phydi, Trocheus est, primā longam continens. Auson. Cuius opus? Phydie: qui signum pallados? eius. Pulex, lon. & bre. Columel. xi. Paruulus aut pulex irrepens dente lacessat. Oui. Parue pulex, & amara lues inimica puellis, nisi auctorem mentiatur opus. Martialis etiam longauit. Pupa (secūdum quosdam) in prima ambigue. longatur autem a Persi. & Martial. Isti, inter quos est Baptista Plautius, allegant vnum Ausonii carmen: vbi breuietur, & reuera, nisi carmen contaminarent. eorum opinioni adhererem. Est hoc carmen: Barbara quæ Latias vincis alumna pupas. Parce mi Plauti alioqui oculissime carmen Ausonii mutilas: quod est: Barbara sed quę latias vincis alumna pupas. Est autem carmē Choriambicum sapphicum, tribus Choriābis constans, & Bacchio: vbi, na pupas, Banchius est, primam breuem, & duas longas habens vltimas. non autem est Pentametrum vt cogitas, remota, Sed coniunctione. Palatium in prima

Phyloctetes.

Physicus.

Putresco.

Propontis.

Phydias.

Pulex.

Pupa

Bap. Plauti error.

Ausonius a vitio defensus.

Palatium.

in prima longatur,& breuiatur. Sil. primo: Dum no/ ua contentis surgant pallatia flammis. Ouidius pri/ mo Metamorpho. Haud timeam magni dixisse pala tia cœli. hęc duo sufficiant exempla;cum classicorum sint plurima tu legendo inuenies. & venit(secundum aliquos)a balatu ouium alii volunt a palante Pachy Pachynus. nus,ambigue Ouidius quinto Metamorphose. Leua pachyne tibi lilibœo crura premuntur. Idem Meta/ morphose.xii E quibus imbriferos versus Pachynus ad austros non desunt tamen,qui ita legant: imbrife ros est versa pachynus ad Austros. priorem ego le/ ctionem laudauerim. Profectus pro ambigue. Pro/ Profectus. pertius.ii. Hæc,tibi profecto ludebat Iasone Varro. aliqui dicunt ibi legendum esse,perfecto. quod pro/ bamus. aliud addam exemplum. Iuuenal. Profectura domo sicula non mitior aula. Sta. Theb. xii. Huic ego te cōiux ad debita Regna profectum. Profundo,am Profundo. bigue. Has postquam mœsto profundit pectore vo/ ces. Sil. xi. Impia dementis vulgi & vox tota profun/ dit. Pugil,bre. & long. Sidonius: Sparta Terapnea pu Pugil. gilem cum gymnade pinguem. Prudentius secundo contra Sym. Vnciis pugilibus viles pugnabat Ethrū/ scus. Sidonius: tamen melius: quanquam a pugniis ve nit. & longatur; vnde etiam Iuuenalis inquit: Ne pu/ Propino. gilares defert in balnea raucus. Propino,longatur, & breuiatur. Martialis: Cœnat,propinat,poscit,ne/ gat,innuit vna. Iuuenalis Saty. v. Hiscere tanquam ha beas tria nomina quando propinat. Propello,pro, Propello. longatur & breuiatur. Sil. v. Ocyus interea propelli signa videbat. Lucret. vi. Quasi prouehat atque pro pellat. Procuro,similiter. Virgi. xi. Procurare viri,& Procuro. pugnam sperare parati. Accius in Annal. Exercent e/ pulis læti famuloq. procurant. Pituita,pi,l,&,b. Ca/ Pituita. tul. pri. Muccusq;,& mala pituita nasi. est autem car/ men phal. vbi pitu,trocheus est. prima gaudens lon/

ga, Horat. Satyra. ii. Lenta fore pituita vides & pallidus omnis: quáuis aliquibus placeat: vt in Horat. fiat synæresis: vt pituita, fit trisyllaba dictio tantum. Peplum, ambigue. Virgil. pri. Crinibus iliades passis peplumq́; ferebant. Sidoni. Post Chalybem pendente peplo tegit extima pepli. sic Capella. vi. Aetheris astrifico lumina multa peplo. Propago, ambigue. Virgil. vobis Romana propago. Idem Georgico. ii. S.t.o. melius propagine vitis: sed est propter differentiam. plura legito in tertia epog. tamen propago verbum, prima longa, & breui inuenitur. Lucretius. Nat. ri. Propagare genus possit, vitamq́; tueri. Idem in eodem, Efficis vt cupide generatim secla propagent. Pyrene, ambigue. Sil. xiiii. Pyrene misit populos, qui nomen ab amne. Tibullus primo. Non sine me est tibi partus honos tua bella pyrene. Pyreneus, ambigue, Claudianus in stilli. Pyrenea tetigit lapidosis frondibus ilex. Lucanus. iiii. Iamq. pyrenę quas nunquam soluere titan. Polypus, apud Græcos breuiatur. Phocylides, μηδ' ὥσπερ τροφὺ πολύπους κατὰ χῶρον ἀμείβου: apud nos, longatur duplicatione, l. Ouidi. Vtq. sub æquoribus deprehensum polypus hostem. Et aduerte aliquando apud Græcos per, ου, scribi. & tunc pulypus longatur. Oppianus primo. πουλύποδες σκόλιοι καὶ σκορδύλ... Poples, l. &. b. Virgilius: Et succiso poplite gygem. Lucretius. iiii. Brachia, palpebræque cadunt, poplitesque cubanti. quod etiam adnotat Seruius nono commentario. Polycletus in prima longatur, & breuiatur. Prudentius in Rom. Forceps myronis Polycleti malleus. est autem Iambicum in quo nis po, spondeus est. Iuuenal. Saty. iiii. Hic aliqui præclarum euphranoris, ac polycleti & est propter, l, in qua dictione modo simplex, modo duplex est. Polydamas, in prima, l. &. b. Persianum. Ne mihi polydamas, & Troa

Peplum. Propago. Pyrene. Pyreneus. Polypus. Poples. Polycetes. Polydamas

des labeonem.quanquam pulydamas legunt alii.ſed
omnino πολὺ apud Græcos breuiatur. ſed forte,
cum longamius,l,duplex fit cum breuis eſt,l,ſimpli-
ci ſcribitur:vt in multis aliis videri eſt dictionibus. Quadru-pes.
Quadrupes,l.& b.Virgilius.Quadrupes,& frena
iugo concordia ferre.Ennius.vii.Denique vi magna Quotidie.
quadrupes equus, atq; elephanti. Quotidie quo,
l.& b.Catullus.Coniugis in culpa flagrabat quoti-
diana.& tunc duplici,t,ſcribitur. Martialis.x.Leuis
Dropace tu quotidiano.Idem.xi.Cultus ſyndone tu
quotidiano. vbi,tu,quo,in duobus exemplis tro-
cheus eſt. ſic dixit Sidonius.Orpheum viſere qui
quotidiana hanc dictionem per,c,omnino ſcriben-
dam vult Abſtemius. Reficio,re,ambiguum habet Reficio.
Oui. Metamor.xiii. Pugnantem domui victum.oran
temq; refeci. Lucretius.Nar.pri. Reficit æterno deui-
ctos vulnere amoris.& quando longatur, duplici,f,
quando breuiatur,ſimplici ſcribendum eſt. Repu- Repulit.
lit ambigue.Ouid.in Her. Quiq; feros repuli doctis
medicatibus ignes.Luca.Repulit a libycis immēſum
ſyrtibus æquor.tamen quando longatur,p, duplici
ſcribimus. Reperit,ſimiliter.Auſo.At qui condide Reperit.
rat poſtquam nō reperit aurum Aptauit collo,quem Retulit.
reperit,laqueum. Retulit ſimiliter.Oui. Repulit &
ferro rheſum,dolonaq; cæſos.Catul.Si reditum re-
tuliſſetis aut in tempore primo. Reiicio,apud ali- Reiicio.
quos ambigue ponitur.Et rh.Sta.Tela manu reiicitq;
canes.Idem in eodem prima vigil arte lacon hos reii
cit ictus.multa ſuper hoc verbo diſcuterem,ſed onus
iniungo Domitio Quintio phœnici fratri meo:qui Refert.
in ſuamet obaſi fideliter de hac re diſputauit. Re-
fert,in alia ſignificatione quàm producit,re,l,& b.Iu
uenalis.Quid refert quanta ſiccum iecur ardeat ira.
Lucretius.Vſque adeo magni referunt ſtudium, at-
que voluptas. Similiter & in alio ſignificato l.& b.

Sere. Sin etiam rutilus refertur pectore sanguis. Virgilius. Et quæ mane refert, & quæ surgentibus astris.

Reduco. Reduco ambigue. Lucret. primo. Reducit venus, & reductam dædala telus. Horatius Satyra. xiiii. Pal ma negata macrum donata reducit opimum.

Relatus. Relatus similiter. Oui. vlt. Met. Esse fidem digitis ad frontem sæpe relatis. Idem Metam. ix. Thermodoontiaco relatus balteus auro. Lucreti. ii. Hinc rursum cœli relatum templa receptaint. Terent. in Phor. quod ab isto allatum est, at sibi rellatum putet: vbi (teste Donato) ratione carminis, l. debet germinari.

Retro. Retro, re. l. & b. Ouid. Metamor. xx. Ne flectat retro sua lumina donec auernas. Idem. Acta retro naris. Lucret. ii. Ipsam seq; retro partem petere ora priorem.

Rubigo. Rubigo, ru, l, & b. Horat. in ser. Iuppiter vt pereat positum rubigine ferrum. Martial. ii. Vteris ore aliter, nimiaq; rubigine captus, alii ceruicosi dicunt apud Martialem legi nimieq; erugine, aliud afferro. Oui. Met. viii. scabriq; rubigine dentes. Prudent. in Psych. Condere vagina gladium ne tecta rubigo. an hoc Prudentii contra contumaces insurgit?

Rutilius. Rutilius primam ambiguam habet Martia Famæ rutilium suæ relinquas. est autem carmen Phale. vbi post spondeum Dactylus est: Ouid. Fast. vi. Hæc tibi præposito memorant dixisse rutili.

Rhea. Rhea in prima ambigue. Ouidius. iiii. Fast. Sæpe rhea questa est. Prudent. Et si rhea sacram lasciui martis amore. tamen rectius breuiari affirmauerim.

Reliquus. Reliquus, re, ambigue. Pers. Hæc reliqua accipito licet illud & vt volo tolle. Lucretius. Nunquam reliquo reparari tempore possit.

Recido. Recido similiter. Lucret. Recidere inferiora magis quam tempora nostra sic & Proper. Recidit inq; suos mensa supina pedes. Breuiatur: quia componitur ex, re, & cado cadis.

Rudo. Rudo, long. & breui. Persius. Findor vt Arcadiæ pecuaria rudere credas. Ouid. in Fast. Intempe-

ſtiuo cum rudit ille ſono. Idem ſtridorque rudentum Reſina, in prima ambigue. Martia. Reſinam Veneto nec reſecare luto. Iuuena. Quid enim reſinata iuuentus. ſcio quid dicat Baptiſta Pius, non humani, ſed diuini particeps ingenii. & ꝙ apud Martia. Vetereno reſinaque pigriores, legat, remora. placent Pii verba de remora: quòd reſina ambigue minus poſſit poni, calculum non adiecerim. Non ne ſic in reſina prima, ſecunda longantur breuiantur, ue ſicut in Temeto. Lector eruditiores conſulito, quid ſentiam dixi. Scyros, ambigue. Ouidius: Ignara tetigi ſcyria membra manu. Sidon. vel ſcyrias uacuaſſe colos, uel ſerica fila. ab Hermolao tamen corrigitur in hoc Sidonius: quem non dicit (vt De Cæcilio M. Tullius ad Atticum) latinitatis malū auctorem fuiſſe: ſed græcas neſciſſe litteras. Hermolaus nimis ſeuere arguit: quaſi ignoret, y, apud grecos eſſe ancipité quia apud poetas modo producatur, modo breuietur. in hac re tam Sidonio quam Hermolao adhæſerim: præſertim cum alibi Sidonius produxerit. Strigilis, ambigue. Ouid Faſt. vi. Sic fatus virgam, quam vriges pellere p. Sene. in Her. fu. Omenq. triſte reſonant imenſæ Strigis ſimiliter et Ouid. amor. pri. Vulturis in ramis, et ſtrigis oua tulit: quem in Orpheos libris imitati ſumus Soſpitus, ſo, ambigue videtur poni. Ouid. meta. vii. herbis ſupereſt ſopire draconem. Idem in Hero. Purpureo iacuit ſemiſopita toro. Clau. Rap. vlt. Semper inciduos, inſopitoſque manere. Satricus, ſa, long. & bre. Sil. ix. Satricus, eſſe manum, et Sidonia vulnera credens. Idem in eodem: Seruitium ſatricus mox inter prælia regi. Supremus ambigue. Auguſtus: Ergo ne ſupremis potuit vox improba verbis. Ouid. in triſt. Nec mandata dabo, nec cum clamore, ſupremo. Strigilis ſtri, l. & . b. Perſ. I Puer, & ſtrigiles Criſpini ad balnea defer. Iuuenal. Et ſonat vnctis

Reſina. Scyros. Striges. Sopicus. Satricus. Supremus. Strigilis.

Sicheus. Strigilibus aliqui tamen (vt in.iii.epograp.diximus) aliter legunt. Sichcus, apud Virgi. ambiguam habet primam. Hic coniux sicheus erat ditissimus agri. Idē: miseri post fata sichei. Scamander ambigue ponitur. Catullus. Testis erit magnis virtutibus vnda Scamandri. Interpres Strabonis. xiii. Fluxuus quod hic gemi nis scamander fontibus exit. & non mireris me interpretes allegare, quando non aliter transferrent ac in auctoribus inuentum est alias risui haberentur. Saducei, sa, ambigue. Iuuencus. iii. Illa pharisæi, saducæiq; dolosi. Idem. iiii. Inde saducæi tali cinxere latratu. Sicilia, ambigue. Oui. in Sapph. Quid mihi cum Lesbo sicelis esse volo. Virgilius. iii. Ore aretusa tuo siculis confunditur vndis. Sicanus, similiter. Virgilius. Sicano prætenta sinu iacet insula contra. Idem. v. Fida reor fraterna eryci, portusque sicanos. Stuprum, stu. lon. & bre. Auson. Tres vno in lecto stuprum, duo perpetiuntur. Pruden. ii. contra sym. Et stupra vestra Deæ veneris prætexitis vmbram sic inuenies apud Senecam in Octauia. Silenus, primam ambiguam habet. Virgil. in Bucol. Quantum omnis mundus gaudet cantante sileno. Ouidius Metam. xi. At silenus abest turbantem amnisque, meroque tamen alii negant primum esse Maroni carmen propter mutatam syllabam: ego vero posse esse censerem cum & multa alia ad libitum ponuntur, nisi græce scriberetur σειλην☉, &, ει, in, i, longum vertitur, itaque iungato semper. Sphæra, l. & b. Manilii ingenti sphæra totum præcingit olym. Pruden. in Psych. Cuius ad arbitrium sphæra mobilis, atq; rotunda in hoc Prudent. Paulum fidei adhibeo propter deriuationem, quam si quis velit, aspiciat Eusebium Pamphilum præparat euangel. ii. si placet, vt Prudentium admittas; habenas laxo. Stipendium, apud Catul. longatur. Indomito nec dira ferens stipendia tauro,

Scamander

Saducæi.

Sicilia.

Sicanus.

Stuprum.

Silenus.

Sphæra.

Stipēdium.

apud Sidonium breuiatur: Possit fœdere sub stipendiali. est carmen phal. in quo, sub sti, trocheus est, vltima gaudens breui. Non desunt qui Sidonium impugnent quibus non astipulor. nam videtur seruasse naturam suæ primæ positionis. nam stips stipis, sti, breuiat a quo venit. Si Vlpiano credimus, lege Agger est locus. ff. de verborum significatione. Oui. 1. Pont. qui stipis ære negat sufficit lector vt scias quid sentiam. Signum, l. &. b Oui. Rex erit is, qui fit signo non nomine dicam. Lucretius. Nil tamen esse signi mixtas potuisse creari. & hoc fit. quia, n, litera ponitur vt liquida, ideo non mirum est si, Sigilum breuiatur, quia a signo, quod primam naturaliter breuiat. Syrus, ambigue. Mart. Et nigri syra de fruti lagœna. vbi, gri sy, ra, Dactylus est. Iuuenal, Saty. ii. Iampridem in tyberim syrus defluxit orontes. Simia, apud Iuuena. longatur, Simia nec serpens vnus, nec culeus vnus apud Stati. Syl. vlti. breuiatur. Infantem lingua simium salibusque proteruum. Non desunt qui nimium legunt. Contentus noster habet simium: quo velis lector cur rito tamen melius longandum videtur quia a simus sima simum. At quando video græcos σίμον scribere. & quod iota apud eos dubia sit litera non possum quinetiam posse breuiari indubitanter, asseueranter ue existimem. Scrupulum, ambigue. Martialis. Flammiriisue togæ scrupula tota decem. Priscia. libro de ponderibus, ac mensuris: quod opus Rhemnio Fannio adscribunt: Dramma vocant: scrupulum nostri dixere priores: & nullo pacto Prisciano adscribendum est. Serus ra rum: in prima apud antiquos breuiatur. Cicero in Arato. Occidit andromedæ clarum caput & sera pistrix. Virgilius, & recentiores longant vt: Et sera sub nocte rudentum. hoc & adnotat Lancilotus. Sera, pro hostii claudendi instrumento, ab aliquibus ambigue ponitur. Ouid. Mille

Signum. Syrus. Simia Serus Sera.

domos clausere feræ. Silius.xiii.obnixi torquent obices munimina feræ,alii legunt tamen, Munimina fera,sed in omnibus feræ,codicibus est. Smaragdus à Stat.Theb.ii.breuiatur,sudor vbi arcano florentes igne smaragdos.Mart.lon.Sardoniam smaragdum adamantas iaspides vno.sic enim legendum est,non: smaragdos,vt habent codices.nisi forte,s,cum vocali,antiquorum more,elidatur. Tyrus,ab Oui.Met. iii.lon.A tyro hac profugos posuistis sede penates.à Virg.bre.no.ante tyro despectus Hiarbas:sed aduerte apud Ouidium posse legi: a tyro in hac profugos p.s.p.an audias lector,naucifacio. Triplex,ambigue.Virgil.x.Gens illi triplex populi sub gente quaterni.Ouid.in Trist.Causarumq; triplex vaticinatur opus.Sic erit duplex.Temetum long.& bre.Horat. epistola.ii.Pullos oua cadum temeti nempe modo isto.Iuuen.Saty.xv.De Corcyrrea temetum duxerat vrna. Troia longatur latino more. Ouid.Troia iacet certe Danais inuisa puellis & hoc fit:quia,i, litera inter duas,vocales fit duplex consonans,more autem græco breuiatur.qa iota apud pelasgos semper vocalis est. vnde ait Senec.in troa. Misit infestos troiæ ruinis:in quo sapphico,stos troi,dactylus est latius poteris legere epo.pri.ca.xxxi.circa principiū. Temulentus,similiter(si Donato credimus)apud Terenti.temulenta,longatur,vt etiam diximus in tertia epogra.C.Rabirius breuiauit:vt ex Fulgentio nouimus:Abstemium temulenta fugit mecœnia nomen. Insurgunt quidam scioli apud Rabirium,merulenta, non temulenta,legendum esse vociferantes.taceant obsecro aliud afferam exemplum Cape.iiii.Neq; me conspiceret somnificam,vel temulentam est autem carmen quatuor ionicis à minore constans q pes duabus primis breuibus:& vltimis duabus longis gaudet. Tynea ambigue.Seren. Natura interno cum vincere

Smaragdus

Tyrus.

Triplex.

Temetum.

Troia.

Temulētus

Tynea.

tinea serpens. Auso. I tineam, cariemq; pati te charta necesse est. Thymum ambigue Virgili. redolentq; thymo fragrantia mella. Macr. Si desit thymum, pro thymo ponere thymbram. an classicus sit auctor manum non vorto: melius itaque elongato. Thales, apud Iuuena. breuiatur: & Mitte Thaletis. apud Sidonium longatur. Quartus Anaxagoras thaletica dogmata seruat. Idem, Thales hoc etiam numeris inquirit, & astris quem approbo hoc solo motus: qp si Hermolao displicuisset, suo more impugnasset. Tilia, ambigue. Seren. Fraxinea in flammis quæ fundit tilia succum Virgilius Georgicorum. ii. Nec tiliæ fragiles, nec torno rasile buxum. Tethys, pro Oceani coniuge indifferenter ponitur. Ouidius. v. Fast. Tethyos has neptes, oceaniq; senis. Martialis. v. Cæsar & hinc triuiam prospicis vnde tethym. Virgili. in Bucolicis. Quæ tentare tęthym. Claud. Reginam resonant Othrys. & ossa tethym. Tygris ambigue. Senec. Violentus vnda tygris, aut rhenus ferox. est enim Iambicum: vbi de ty, spondeus est. Manil. iiii. Et tygris, & rubri radiantia litora ponti. Tegmessa, in prima ambigue. Ouidius Art. iii. Odimus, & mœstas tegmessam diligit aiax. Horati. ii. carmi. Forma captiuæ dominum tegmessæ. est carmen sapph. vbi, num te trocheus est, vltima gaudens breui. Vitrum, vi, lon. & bre: Horati. Carmi. O fons blandusiæ splendidior vitro. est autem versus asclepia. vbi, or vitro, dactylus, vel creticus est Ouidius Metamorpho. xiii. Splendidior vitro, tenero lasciuior hædo. Vlulo, prima ambigua inuenio. Oui. xiii. Meta. Tum quoq; sit honios vlulauit mœsta per agros. Bœthus. iiii. Flere, dum parat vlulat, vbi, vlulat, dactylus est, primā longam continens. quāquam alii anapęstum in eo carmine admittunt, at cum cogito, l, posse aliquando duplicem fieri longandam aliquando dictionem autumo. Vtroq;

Thymum. Thales. Tiliæ. Tethys. Tygris. Tegmessa. Vitrum. Vlulo. Vtroque.

non immerito bre.& long.quia naturaliter,vter,bre-
uiatur. Ouidius meta.v. Nescit viro,ruat,& potius
ruere ardet vtroq;.Idem Metamor.xi. Puppe secaba
Vtrunque. tur,longeq; erat vtraq; tellus. sic erit vtrunque,& ab
vter venientia Vatrax ambigue,apud Lucillium in-
Vatrax. uenio. Saty.xxviii. Vt si progenium antiquam, qua
est maximus quintus Vatrax qua vatricosus vatrax
Vatricosus in quo carmine,s,abiecta cum vocali,videbis absque
Veternum. dubio ambigue poni. Sic erit & Vatricosus. Veter-
num,primam ambiguam habet. Virgilius in georgi.
Ne torpere graui fineret sua Regna veterno. Mar-
tialis: Veterno, resinaque pigriores. vel (vt vult
Pius meus) remora. Non absunt tamen, qui velint
in eo carmine primum esse Iambum pedem: ita vt
in, veterno, etiam breuietur, ue, apud Martialem
sed Iambo raro vtitur poeta. Quintianus propter
hoc non fraudandus est, multa vestigo vestigata pro
Vepres. palo. curre lector,amori sunt carceres. Vepres, lon
gatur,& breuiatur. Lucretius quarto: Illorum spo
Vomica. liis vepres,volitantibus auctor.Horatius in sat Cor-
na vepres, & pruna ferunt. Vomica, longatur,&
breuiatur.Seren. Vomica qualis erit, vel eidem pro-
xima quædam Iuuena.Saty. xiii. Et phtysis & vo-
Vesenus. micæ putres,& dimidium erus: Vesenus, ambigue.
Sil.vi. Monstratur Vesena iuge atque in vertices sum
mo. Stati.Syl.quarto.Crescit,& insani solatur dam-
Vibro. na uesenui.Vibro,ambigue.Ouid.in priap.Quintia.
vibratas docta mouere nates.Stat. Thebai.v.spuma
virens ter lingua vibrat terna agmina adunci. Vacil
Vacillo. lo long.& bre.in prima. Ouidius: spes mea uacillat
subtili pendula filo. Lucretius.i.Imbribus, aut tabe
nimborum arbusta vacillent. Idem.v.cum ventis vul
sa,vacillas. Et sic in primis ambigua,quo ad potui in
vnum redacta,vt legeres curaui:nunc in mediis in dif
ferentia pertractabo syllabis.

¶ De ambiguis in mediis syllabis. Cap. iii.

ANtimachus ille thebanæ historię, conditor, cum quatuor & viginti volumina perscripsisset: et ne quidem vnum duxisset thebas principem habitus, impendio loquacior est, velut nimis cassa reptiliaq; suo operi inseruisset: sic & ipse id expauescerem: quod fusius procedam, quam sit, aut omnium fuerit expectatio: nisi opus hoc tot aggerarem adnotamentis. Quapropter non sum nescius, mea qualiacunq; scripta, ab aliquibus esse pertractanda, perlegendaq;. quod ratus, vnum hoc tyrũculos admonere impingor, ne loquendo in fœdissimam barbarismi concidant spurcitiem: cum itaque hoc tertio Capite de ambiguis in mediis agatur, syllabis: non te lateat, me apud classicos inuenisse dictiones: quarum medie indifferentes sint carminis, ita suadente necessitate: quas tamen proferendas ita dissuaderem exempli gratia: in arietibus quia in hac dictione natura omnes sunt breues. Aliquando, e, ante, r, longari inuenies nihilominus arietis penultima longa nolim proferas. sic asseueratus apud Ausonium, e, ante, r, breuiatur. Caueto tamen in asseuero, dum loquaris corripias: sic creatura, Pheacius in secunda quandoq; curtantur: non tamen creatus, phæacus secunda breui proferantur. Italia ab aliquibus in secunda longatur, non propter id italus eadem longa efferatur. Hoc ne nescius esses, admonuisse volui. lege ergo. Abstemius, ste, l. & b, Ouid. vlti. Meta. gaudetq; meris abstemius vndis. sic. Lucil. vi. Lanificam dici siccã, atq; abstemiam: ubi audit C. Rabirius: vt ex Fulgentio nouimus: Abstemiũ temulenta fugit mecœnia nomen. & non imerito cum etiam temetum (vt vidimus) sit indifferens. Archimedes, in secũda ambigua. Marti. Capel. Archimedea astrificãte manu, breuiatur propter cõpositionẽ, et melius nunc poeta antiqui non occurit exemplum, proferam no-

Abstemius

Archimedes.

strum. Quicquid sphæricus auxit Archimedes, est autem Phal. vbi, Archi, Trocheus, est, vltima constans breui. Argumentum, gu, l. &. b. (nam diximus in .iiii. Epogra.) antiqui, r, proferebant cũ vocali ita in hoc: Magno celauerat argumento, legeretur, argumento pentasy. & esset Dactylus, ideo, gu, breuiatur ꝓpter regulam Prisciani: quam ibi adnotauimus. Ouid. autem v. trist. Omnino longauit: finisq; argumenti conditor, ipse tui. Hoc si lector bene trutineris, non erit naucipenpendum. Adoris, ab ador, do b. &. l. Auson. Moxq; ador, atq; adoris de poline pultificum far. Vgannius. ii. Emicat in nubes nidoribus ardor adoris. Arietis, in penu. ambigue Virg. ii. Labat ariete crebro. Stat. ii. th. Apparet aut celsum crebris arietibus vrbis, vbi tamen videri ectasim esse in. ii. diximus: vel est Lagarus versus, vt in breui dicimus Arte Aegæonis, in penulti. lon. & bre. Ouid. Meta. ii. Aegæona suis immania terga lacertis. Stat. in Ach. Audierat duros laxantem Aegæona nexus. Annibalis in penult. ambigue. Iuuena. sat. vi. Tolle tuum precor Annibalē, victumq; Syphacē. Longatur (vt ex Gellio nouimus lib. iiii. ca. vii.) ab Ennio hoc versu: Qui ꝓpter Annibalis copias considerāt. est autem tetrametum carmen iambicum brachicatalecticum: vbi, niba iābus est, vltima gaudēs lōga. non autē spondeus est: Et multi insulsissime scribunt. & sic Valerius Probus hæc nomina barbara accētu tali ꝓferebat. latius legito Aulum Gellium. Acrisius, cri, ambigue. Ouid. Meta. xiii. Nam mihi Laertes pater est, Acrisius illi. Idē Meta. iiii. Acrisius superest, qui mœnibus arceat vrbis: sed propter differentiam crediderim: vt quando est vlyssis auus longetur: quando pater Danaes, breuietur, quanquam Aldus nititur apud Ouidium legere lib. xiii. arcesius: eo quod Homerus laerte patrem Arcesium nominat, & arcesiadem laertem. Homerus

ulti. Odis. λαέρτην ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτοῦ.
quod si ita est, ei fidem adhibuerim. Allobrox, in Allobrox.
secunda ambigue. Iuuenalis. Ruffum qui toties Cice
ronem allobroga dixit. Horati. in Epod. Nouisq; re-
bus infidelis Allobrox est enim Iambicus Trimeter:
vbi, lobrox, Iambus est, primam continens breuem.
Alterius, in penulti. ambigue. Lucanus. Harpen alte- Alterius.
rius mostri iam cæde madentem. Terentianus: secu-
plos vel vna vincet alterius singulum. est autem ver-
sus (teste Prisciano) Trochaicus, septem constans pe
dibus cum syllaba. Nam primus, secundus, quartus,
qntus, septimus, Trocheus est: tertius, & sextus spon
deus. Ium, syllaba superante. Idem: Nec alterius indi-
gens opis veni. est autem carmen iambicum: in quo
duo primi pedes, & omnes sunt iambi; ideo teri, iam
bus est, vltima gaudens breui. Idem: Sub alterius con
sonat uocabulo. est itidem Iamb. in quo, teriiambus
est. Amineus, in secunda & tertia ambigue. Auso. Amineus.
Solus qui Chium miscet & amineum, Seren. Succus
amineę vitis cum pane medetur. Posses hic humanis-
sime lector admirari: cur apud Virgi. legendum esset:
Sunt etiam Amineæ vites. non autem. Et amineæ vi-
tes. in. iii. dixerim Epograph. cum ita posset legi. Nul
la apud te sit admiratio, quia apud Serenum contra
naturam posita est syllaba, quum breuiant Auson. &
Serenus lyrcus: vt alias notauim⁹. Asseuero, in penul. Asseuero.
l. & b. Marti. vii. Post manes, tumulumq́, perseueret.
est Pha. vbi, veret, Trocheus est, primam longam cō-
tinens. Auso. Patribus ambiguos, & matribus asseue
ratos. tamen semper elongato. Affatim, media am
bigua. Prudent. Affatim plenis, quibus imbuatur. est Affatim.
saph. in quo primus Trocheus est pes, vltima cōstans
breui. Arat. ii. Suppetit affatim exemplorum copia.
n. q. & seruauit originem. nam dicitur à copia fandi
si Pompeio credimus. Agragas, in media longa & Agragas.

Agragas bre. Priscia. in perh. Hic salis Agragas miracula possidet vnus. Verg. iii. Arduo inde Agragas ostentat
Aquitanus moenia lōge. Aquitanus, in secūda lō. &. bre. Ausoni: Inter aquitanas gentes, & nomen iberum. Idem Interiusq; petunt aquitanica rura gebennæ.
Aeneis. Aeneis, ne ambigue. Statius theba. vlti. nec tu diuinam æneida tēta. Oui. iii. pon. Aeneidos vati grande fuisset onus: & hoc fit: quia græci aliquando demunt ex diphthongo literam: quod late alias diximus.
Amphitrio Amphitrio, in secunda ambigue Ouid. met. vi. Amphitryon, fuerit cū te tyrinthia cepit. Plau. Pro patria amphitryo dū cernit cum hostibus. in quo carmine, amphi. spondeum esse inuenies.
Axioma. Axioma, longatur, quia græci ἀξίωμα, scribunt: &, ω, longatur. Martianus cappella breuiat li. quarto: Aduenit et sol cum præstruit axioma: ideo non mirandum est, si aliquando apud Latinos græca mutatur syllaba.
Academia. Academia, mi, ambigue. Cicero: In que Academia umbrifera, nitidoque lycio. similiter Tullius laurea: vt ex Plinio habemus lib. xxx. Atque accademiæ celebratam nomine villam. Claud. In latium spretis accademia migrat athenis. Sido. Obruet & quanquam totis academia: sectis. sulpitius (vt in. iii. retulimus) vult apud Lauream, ac Ciceronem, a. ante, c, longari: &, a, ante, d, mox, e, ante, m, breuiari. ideo si ita esset, in duobus, a, &, e, ambigue reperiretur sed decipitur. nam, aca omnino in ambobus, a, breuis reperitur syllaba. Hora. Atq; inter siluas academie dicere verum.
Archita. Archyta, chi ambiguum est. Hora. Mēsorem cohibent archita. est autem versus heroic9 tetrameter: vbi, chy, longatur. Sido. breuiat, dicens in fine hexametri, Euclides, archyta, zenon: totum carmen nunc non memini.
Atalanta. Atalanta, apud Ouidium. l. &. b. in secunda. ait namque Metamorphose. x. Nil opus est atalanta tibi fuge coniugis vsum. Idem Metamorphoseos. viii. Venit atalante schœnei pul

cherrima virgo. Barathrum,b.& l.Horat.in epist. Pernicies,& tempestas,barathrumq́.macelli Mart. iii. Quid cum fœmineo tibi Betice galle barathro.sic erit balathro. Bistonis,sto,l,& b.Virgi.in cir.Sequa velut gelidi ciconum bistonis honores.Oui.in Her. Et tuta à bello bistonis ora fuit.sic erit Bistonius. Bathauus,in media l.& b.Iuuena.Saty.viii.Hic petit euphratem iuuenis,domitiq́; bathaui.Lucan.prim. Vagiones:bathauiq́; truces quos ęre recuruo. Bebrycis mediam l.& b.Sil.iii.possessis baccho sæua bebrycis in aula. Valer.Flac.ii.Bebrycis,& scitici procul inclementia saxi. Butyrum,apud Græcos,ty longat quos imitatur Sidonius,dicens:infundens acido comam butyro.Macer ille breuiauit:Cum butyro,modicoq́, oleo decocta tumorem.ego elongarem.vnus tamen qui vocabularium edidit,cuius nomini parco, apud Statium reperiri carmen scribit: in quo breuiatur.cuius est hemistichium:butyrumq́; comedit.legi Statium,& vidi,tale nunquam inueni carmen: nisi ille somniet,aut alium habeat Statium,quem non habemus,nisi Serenum pro Statio dicere voluerit. Busiris,si,ambigue.Oui.Si te vidisset cultu busiris in isto. Sta.The.xii.Nō:trucibus mōstris busirim infandumq́; dedisti. Chelydrus media ambigua.Sila.ix.Erexere omnes immania membra chelydri.Idem.viii.Et bellare manu,& chelydris cantare soporem, Creatura, apud Sidonius long.& bre.secundam:Quinta creaturas superas substantia prodar.Idem materiam cunctis creaturis aera credens:quod factum esse per figuram asseuero: quia à creatum venit:in qua dictione naturaliter a,longatur. Cytherea,in secunda l.& b. Ouidius. Fasto,iiii.Mora Cytherea est leuiter mea tempora myrto. & non immerito: quia cythera, vnde venit,longatur.Virgilius.x.Est p.i.q.n.sunt alta cythera,Virgilius primo.Parce metu cythera,ma-

Barathrum
Bistonis.
Bistonius.
Bathauus.
Bebrycis.
Butyrum.
Busiris.
Chelydrus
Creatura.
Cytherea.

Catylus. nent immota tuorum. Catylus,ty,ambigue. Virg. vii. Catylusque,acerque Corax Argiua iuuentus. Horati.carmi.prim. Circa mite solum Tyburi,& mœnia Catyli. est autem carmen Choriambicum: vbi Catyli Dactylus est,vel Creticus.

Cephea. Cephea,media ambigua. nam breuiatur: quia omnia in eus diphthon. nomina accusatiuum reddunt in,ea,&,ea,breuiatur: vt Orphea sed aliquando longantur. Ruf. Festus. Nec mea musa senem tantum Cephea relinquet. Idem: Summa poli Cephea,reuolunt.& hoc fit Prisciano teste: quia Dorici ex, ει, diphthong.i,adimunt vt sæpe adnotauimus.

Contudit. Contudit,mediam,b,&,l. Virgilius. Proxima Lerneam ferro,& face contudit hydram. Ennius in Annal.(si Priscian.credimus.) Contudit crudelis hyems.

Caiphas. Cayphas,media ambigua. Prudent.in ditto. Cecidit domus alta Cayphæ. Sedulius.iiii. Continuo ad vastas Cayphæ deducitur ædes quem in Tragœdia de Christo nostra imitati sumus.

Cyane. Cyane,mediam communem habet. Ouidius.ii. Pont. Quaque suis Cyanen miscet Anapus aquis. Idem Metamorphose.ix. Cognita Cyane præstanti corpore Nympha sed est propter differentiam. & non desunt aliqui legentes. Cognita cyanae: vt sit quadrisyllaba dictio.

Cipirus. Cipirus,in media ambigue longatur autem: quia Græce per diphthon. κύπειρος, Macer breuiat. Cum trito validum cipiro si iungis acetum. super hoc Macro. alias diximus.

Chyragra. Chyragra,in media longatur,& breuiatur. Pers. In venerem putris sed tum lapidosa chiragra. Mar. Sed nil patrono porrigit,hæc chiragra est calabri,ambigue. Virgil. Mantua me genuit Calabri rapuere tenet nunc. Horatius episto.i. Quid vici prosunt,aut horrea,quique Calabris.

Chelidōia. Chelidonia apud macrum illum,in secunda syllaba ambigue ponitur in vno carmine, Indeq; nomen habet Chelidonia,nanque chelidon.nam di-

citur

titur ἀπὸ τοῦ χελιδόνος, idest hirundine. quod inue-
nias apud Columellam: purpureæque chelidoniæ.
non est vt cures: nam chaledoniæ legerem. apud Pri-
scianum in perhi. inuenies, Atque chelidoniæ rupes
in alia significatione est: itaq; lector aduertito: quia in
uenies apud Serenum, Sæpe chelidoniam cum suc-
co l.a. Cyaneæ, in secunda ambigue. Ouid. Tran- Cyaneæ.
seat instabiles strenua cyaneas. Iuue. Saty. xv. vel con
currentia saxa Cyanes, plenos & tempestatibus vtres
Prudentius, nam forte cyanea propter Stagna lapis.
aliqui tamen legunt apud Iuuena. cyaneæ quadrisyl. Cybele.
cum idonea voce ad latinum venit, vt cyanea. Cy-
bele, ambigue. Claud. in rap. Turrigeramq́. petiit cy-
belem sinuosa draconum. Columella. xi. Prosilit, &
tali compellat voce cybelem. Connubium, secun- Connubiū.
dam habet ambiguam. Ouid. In Hero. At mea despe
cti fugiunt connubia thraces. Virgil. Connubio iun-
gam stabili propriamque dicabo Cerebrum, in se- Cerebrum.
cunda ambigue. Seren. Aut mistum rutæ cerebro stil-
latur acetum. Virgil. v. Arduus effractoque illi sit in Crepida.
ossa cerebro. Crepida, indifferenter ponitur. Ho-
rat. Chrysippus sapiens dicat crepidas sibi nūquam.
Theocritus longauit, vt superius potest videri in di-
ctione crepida. Cuculus indifferenter ponitur. Mar Cuculus.
tial. Quamuis per plures cuculus cantauerit annos.
Hor. saty. vii. cessasset magna compellans voce cucul
lum. Chorea ambigue in penultima. Virgili. Pars Chorea.
pedibus ducunt choreas, & carmina dicunt: Ouid.
Metamorphose. xiiii. Ad numerum motis pedibus
duxere choreas. & (vt inquit Seruius) cum non longa
tur est contra naturam. Coralium, in secunda ambi- Coralium.
gue. Ouidius vltimo Metamorpho. Sic & coralium,
quo primum contigit auras. Virgi. Coralio fragili, &
lachrymoso mouit electro. Claud. Mergit se subito,
vellitq; coralia clotho. Conopeū, in penul. ambigue Conopeū.

Iuuena. Vt testudineo tibi lentule conopeo. Proper. iii. Fœdaq. tarpeio conopea tondere saxo, sic & Horati. in Epo. Sol aspicit conopeum: vbi, peum, pyrrhichius in imo, est. Democritus long & bre. l. Sidon.

Democrit° Q uicqd pythagoras, Democritus, Heraclitus. Martialis. Democritus, Zenonas, inexplicitosq; platonas.

Darius. Darius, media ambigua. Ouidius. Vtque necatorum darii fratde secundi: quem imitatur Claudianus. Darium propriis manibus u. f. Sidon. Et primum darii tumultuantes est carmen phal in quo, mum dari, Dactylus est. Sidonio in hoc habendam fidem affero: hoc motus: si errasset: ab Hermolao impugnatus esset & forte Sidonius sciuit regulam: quia aliquando ει, in, i, vertitur: vt apud Lucre. δουρεία, δούρεια, δάρειος. super hac re alias diximus.

Dauidis. Dauidis, mediam ambiguam habet. Sedu. Cur ego dauidicis assuetas cantibus odas. Iuuen. Edidit hic Marsiam Dauidis origine Ioseph.

Disciplina. Disciplina sci, long. & bre. Virg. Hinc etiam placidis scola consona disciplinis. est autem versus spondaicus Bibaculus Miratur quibus ille disciplinis. est enim phal. in quo disci trocheus est. similiter Capella: Et disciplinas adnotabunt sobrias. est autem iamb. vbi, scipli, est iambus, prima gaudēs breui.

Denarius. Denarius, na, l. & b. Mart. Hanc volo, quam redimit totam denarius alter. Idem, Denariis tamen hāc non amo basse tribus aduerte in hoc me penitus nolle fidem obstringete: quia duo, ii, in vnum possunt cogi & quoniam aliqui sic posuere, ne deficerem, sic po suisse volui tamen apud Probum indubitanter breuiatur. Dilige denarium s. p. d. f.

Doryclus. Doryculus, ambigue Virgil. Est dorycli coniux diuini signa decoris Idem F. t. coniux longæua dorycli non mireris lector: q̄ sępius ob mutatam & liquidā ancipites dictione quando id ad bonam perducet frugem.

Dolopes. Dolopes, lo, longatur & breuiatur: Virgil. Myrmidonum, dolopum-

ue, aut duri miles vlyssi. Sil. v. Telum ingens perq; arma viri, perq; arma dolopis. sed ꝓpter discretionem crediderim. Decoris, a decus neutri genersi, breuiatur. Virg. ænei. v. oblitus decorisq; sui, sociumq; salutis. sic decorus ra rum, & decoro ras. Stati. Terrarum decora alta viri, decoriq; iugales. Hora. at bene nummatum decorat suadela, venusq;. ab eo, quod est decus, fit hic & hæc decor, & etiam breuiatur. Virg. xi. Non tamen indecorem tua Te regina reliquit. Idem. xii. Nec genus indecores sine m. h. h m. f. sic simplex decor breuiatur Næuius in bello punico, Magnamq; domum, decoremq; ditem duxerant. vbi, co, breuis est & non credas ibi decorem, esse masculini generis, sed est ab hic, & hæc decor: immo etiam & hoc decor vt sit omnis generis, inuenies. Salus armis decoribus cultus. Decoris, ab hic decor masculini tantum generis, longatur semper. Virgilius diuini signa decoris ab hoc etiam decorus, & decoro verbum breuiat co. Horatius in sermo. vt sæpe decora Molli fulta pede. Super hoc nec grammaticus tacuit Palœmon modo auctorem non mentiatur opus. Eodem, in media ambigue. Lucillius. xx. Tempestate sua atque eodem vno tempore, & hora. sic & Virgilius in Buccoli. Vno, eodemq; igni sic nostro daphnis amore. aliqui tamen fieri per synæresim volunt. Stat. Theb. septimo. Fata trahunt animas: & eodem pollice damnant. Eadem in ablatiuo, ambigue. Ouid. Meta. iii. At non duritia iaculum quoq; vicit eadem, Calpurn. æglo. iiii. Rupe sub hac eadem, quam proxima pinus obumbrat. aliqui tamen volunt fieri ea figura, quam in superiori diximus dictione. Et aduertas, si in alio esset casu: semper breuiari. Euripides: in secunda, & tertia ambigue. Sidon. Orchestram quatit alter Euripides. Itẽ: Cessissent Sophocles: & Euripides sic Angel. Politianus nullius expers syllabæ, Lucreti. fuit

Decoris. Decorus. Decoro.

Decoris Decorus. Decoro.

Eodem.

Eadem.

Euripides.

hoc & Euripides.hi autem sunt phal.versus:vbi,tri, breuiatur,& pi,longatur Terentianus?Fabula sic Euripidis inclyta mõstrat orestes.ecce hic,ri,longari &; pi corripi. **Erithreus.** Erithreus,secũdam habet communem, Clau.Qualis erythreos intextus nebrida gemmis.Sidon.Baſſaris,& maculis erythreę nebridos horrens.

Euxinus Euxinus,ambigue.Oui.in Trist.Frigida nec cohibent euxini littora ponti.Prisc.in Perh.Post hos cercetii iuxta quos Euxinus altis.in aliquibus tamen codicibus est,axenus. **Eryphile.** Eryphile,in penul.ambigue.Iuuenal.saty.vi.Occurrent multæ tibi belides,atq; eryphilæ.Tibul ii.Eryphile phœbo grataq; quod meruit.sed propter differentiam est. alii tamen legunt, herophyle,apud Tibullum. **Execror.** Execror,in media l.& b.Oui.Metamor.xiii.Dure philoctete licet execrere meumq;.Horatius in Epod.Eamus omnes execrata ciuitas.in quo versu,ecra,iambus est,prima constans breui. **Edonis.** Edonis,do,anceps.Proper.Non minus aſſiduis edonis festa choreis.Lucan.Edonis ogygio decurrit plena lyeo:quem corrigit Seruius.quod si quæris,latius.iiii.Epograph.cap.v.in,o,ante,n,legito.

Ficedula. Ficedula,in secunda communis.Iuuena.Mergere ficedulas didicit nebulone parente.Martial.xii.Cærea quæ patulo lucet ficedula lumbo. **Fortuitus.** Fortuitus,in penulti.ambigue.Stat.The.xii.Aequa & fortuitu ductę quarum aggere pinnę.Manil.i.Nam neque fortuitos ortus surgentibus astris.Horat.Nec fortuitum querere cespitem:vbi post spondeũ iambus est,vltimam habens longam.quanquam aliqui volunt apud Stat.& Manil.fieri,vt,tui,sit sola syllaba:quibus non astipulor.nam (vt ait Seruí.vi.commentario) venit a fortuna,& eundo.Seruiũm aspice super eo carmine:Itur in antiquam syluam stabula alta ferarum.sic soleo te lector admonere,ne me fingere tibi persuadeas.nam in quacunque re literaria auctores me adducere,qui

me audiunt, experiũtur, quos velut anchoras semper attractem. Getulus, in secunda ambigue. Virgi. aut captam ducat getulus hiarbas. Ouidi. vinctam Getulo me tradere hiarbæ: sed superius diximus late, vbi de ambiguis in prima syllaba. Gerionis, in secunda & tertia ambigue. Virgi. Geryone extincto tyrinthius attigit arua. Clau. in Ruf. Hoc neque geryon triplex, nec turbidus orci. Lucr. v. Quidue tricorpora ter gemini vis geryone. Galilæa, media ancipiti. Iuuenc. ii. Inde galilæam repetit saluator Iesus. Idem. iii. Talia dicta dedit, galilæaque rura reliquit. sic posuimus in tragœdia de passione Domini. Hydropicus, dro anceps. Horatius in epistola: vi noles sanus cures hydropicus & ni. & merito, quia Græci per, ω, scribunt Macer ille breuiauit: Hydropicis sic humores deficcat aquos. an classicus, an proletarius sit vilipendo. Helias, in media anceps est. Sidoni. Quodque etiam Heliam terris missure secũdum. Ausonius. Helias & solido cum corpore prçuius enoch. si potes lector in his nominibus barbaris, i, breuiato. Heroicus, ro, ambigue. Virgi. carmina calliope libris heroica mandat. sic Terentianus: Leges quippe datas heroica carmina poscunt. Ouidius in Fast. Ponderis heroici res erat ista pedis. Herous, similiter. Terentianus, Partes heroi dupliciter recipit. Idem, Quis acta homerus heroum cum scriberet. est enim Iamb. senarius, in quo, roum, Iambus est. sic alio in loco posuit. Ilithya in secunda ambigue ponitur. Virgil. in ciri: Perfer sæua precor per numina sacra ilithyę. Horatius in carm. sec. Lenis ilithya tuere matres. est enim carmen sapph. Trocheo, spondeo: Dactylo & duobus Trocheis constans in quibus aduerte, ilithyam, quadrisyllabam esse dictionem quam apud Ouid. quinque syllabarum volunt esse aliqui in. ix. Metamorphose. Præpositam timidis parientibus ilithyam. in quo car

Getulius. Geryonis Galilæa Hydropicus. Helia Heroicus. Herous. Ilithya.

Ilionea. mine dactylum in quinto faciunt. & tunc ibi secunda breuiatur. nam & græci scribunt ἰλιόνα. Ilionea,e, communem habet. quia, vt retuli in dictione cephea, vltima breuiatur. accusatiui in, ea, à nominibus in, eus diphthong. longauit Virg. Ilionea petit dextra, seuaque cloantum.

Israel. Israel, aliqui volunt, ra, esse ancipitem. Prudent. Psych. Israel rabiem ponti post terga minacis. Sidoni. Israel appensi per concaua gurgitis iret. Idem, israel, aut samuel crinitus diceret annæ. tamen lector, si mihi audieris, in vtroque spondeum feceris. vt, ae, sit tantum vna syllaba. super hac re in quinta Epograph. Cap. ix. vbi de, l, in vltimis mentionem fecimus.

Integra. Integra, ambigue. Seren. Fertur & integros illinc auertere sensus. Virgil. Georgi. iiii. Integrat & mœstis late loca quæstibus implet.

Ioseph. Ioseph, o, communem habet Iuuenc. iiii. Hic ab Arimathia nomen gestabat Ioseph. Arat. pri. Constituere duos Ioseph cognomine iustum. libentissime enim soleo sacræ paginæ immiscere nomina: non vt penitus eorum opinionem approbem: sed vt me circa syllabas ellaborasse, vel inuidus fateatur.

Italia. Italia, secunda ambigua. Virgilius italiam fato profugus lauinia venit. Manil. iiii. Gallia protensis Italia maxima bellis.

Imbecilli. Imbecillis, secunda communi. Hora. saty. xvii. Imbecillis iners si quid vis adde popino. Pruden. in peristeph. Quem lex corporis imbecilla poscit. est autem carmen phal. vbi, imbe, trocheus est, vltimam continens breuem. Lucretius etiam longauit pri. Adde quod imbecilla nimis primordia fingit: vnde an teneam Prudentium hallucinor: aliquando errori obnoxium & in infantissimis supra ostendimus: tametsi iambos, eiusque carmina inspicias, potius inter secundos quam inter tertios collocaueris. de isto lege diuum Hieronymū de viris illustribus: in hoc (meo iudicio) fidem adhibueris.

Illius. Illius, mediam lon. & bre. Oui

dius. Perdidit illius temporis aura fidem. Virg. Nan-
que erit ille mihi semper deus: illius aram sic erit, in,
ipsius, istius in secunda Epog. legito: vbi de genitiuis Istius.
in, ius, fit mentio. Ludibrium, di, bre. & long. Sil. Ipsius
vi. Ludibrium necis horrescens vis aspera ponti. Ludibrium
Virgil. vi. Ne turbata volent rapidis ludibria ventis. Lugubris.
Lugubris, gu, long, & bre. Sil. xvii. Lugubre incre-
pitans late circunuolat ardor. Hora. car. pri. Tam cha
ri capitis præcipe lugubres: vbi, lugubres, pro dacty-
lo ponitur: vel fit creticus pes. Liquefacio, in secun Liquefacio
da ambigue. Ouid. Metamorpho. xiiii. Luctibus ex-
tremum tenues liquefacta medullas. Idem Metamor
pho. vii. Thura liquefaciunt, indutaque cornibus au-
rum. cur hoc fit in dictione, tepefacio, inferius videbi Mamurius.
mus. Mamurius, mu, long & bre. Ouid. Fastor. iiii.
At tibi Mamuri forma cælator ahenæ. Idem mamu-
riumq; vocat. Matricida, tri, anceps est. breuiatur Matricida.
propter compositionem: & exemplum in, patricida,
dabimus. Ausoni. longauit: Matricida nero. sic Sido-
ni Matricida pius sed ne spreuisse dolorem. Malea, Malea.
media communi. Sta. Theb. vii. Destinat, & raucæ cir
cunsonat ira maleæ Virg. v. Ionioq; mari, maleæq; se
quacibus vndis: quem alibi imitatur Statius Arripit ex
templo maleæ de valle resurgens. Mathesis, in me Mathesis.
dia ambigue. Sidon. Percurrit mathemasim numeris,
interrogat vmbras. Prudentius. ii. cōtra Sym. Nec pre
scripto aliquo pellit sua vota mathesis. Idem in eo-
dem trahit, inuoluitq; mathesim. Macedo, re, l. & Macedo.
b. Ouid. Metamor. xii. Qui clypeo, gladioq;, mace-
doniaq; sarissa. Luca. v. Cum tibi sacrato macedo ser
uetur in antro. & quod maius est, Aratus in macedo
omnino ce, producit, dicens vir quippe macedo. ex
hoc vnus ait græcos, quandoq;, ε, in, η, mutare: vnde
Geminium in Epigram. inducit, dicentem: ἔργα μακηδό
νίοις ἔγχεσι κεκλιμένα: quod ita Oui. protulit sic erit mul

Multiplex. tiplex propter mutam, & liquidam. exempla habes in epogr.ii.cap.xxiii. vbi de,i,in cōpositis fit mentio.
Numicius. Numicius,mi,long.& b. Virgi.vii. Tyrrhenum ad tybrim & fontis vada sacra numici. Horatius in epistola Brundusium numici melior via ducit,an api. & dicitur etiam numicus. Neriene,in tertia longatur,teste Gellio Licinum inducente.tamē qui breuiauit: Nolo ego ne æram reuocent.sed nerien.similiter apud Enniū breuiari dixit in isto: Nerienem mauortis & hercle. Gellium latius legito.lib.xiii.cap.xxi.
Nabatheus Nabatheus,ba,anceps est.Ouid.pri.metamor.Eurus ad auroram,nabatheaq; regna recessit.Sido. Texta nabatheum pro remo sulcat idaspem & credas aliqua ratione posuisse Sidonium, cum alibi corripiat.
Nereides. Nereides in secunda anceps. Ouid.Meta.xiii. Discedunt, placidisq; natant nereides vndis. Marti.pri. Lusit nereidem placidus chorus æquore toto. Stat. Fluctibus inulsis iam nereis imperat helle.at alii his fidem non adhibent exemplis. aliud offeram. in quo: nisi, re, omnino breuietur, versus claudicaret Nympharum pariter,nereidumq; domus. hoc est ex lib.iiii.Martialis.
Orionis. Orionis, in secunda, & tertia ambigue. Claud. Debilis orionis dextram miratur inermen. Ouid.meta.xiii. Aut helicen iubeo, nitidumq; orionis ensem. Lucan. ix. Teste tulit cœlo victi decus orionis.
Orichalcū. Orichalcum,in secunda ambigue. Horat. in ar.poe. Tibia non vt nunc orichalco iuncta,tubæque. apud grecos sic scribitur: ὀρέιχαλκον & inuenies secunda longa apud Callimachum, quem imitatur Politian. dicens. Se vel orichalco magna hæc dea, vel simeontis.
Phæacius. Phæacius,in secū da ambigue. Iuue. Qualia ꝑpetuus Phæacū autumnus habebat Propertius.iii.Nec mea Phæacias æquant pomaria syluas.tñ aliqui habēt codices: Phæacas: boni Phæacias te ipsum lector consule.
Parricida. Parricida, ri ambigue. breuiatur ob compositio-

nem. Horat.od.iii. Telegoni iuga parrycidæ. est autem versus pindaricus, duobus dactylis, duobusque trocheis constans. Auso. Et parricidæ regna adimit didio. Peregrinus, secundam cõmunem habet Ouidius in her. Quisquis ad hæc vertit peregrinam litto ra pupim. Manil.pri. Orbe peregrino cœlũ depingi tur astris. Phereclus, in secunda l.&. breui. Ouidi. in her. Puppe phereclea per freta longa via. Pindarus Ausoni.in perioch. Meriones phereclum vibrata percutit hasta. Pharaon, secundam long.|& bre. Arat.xxi. Sumpserit hoste caret nec iam sua iura pharaon. Prudent.in amart. Asedisse focis posito pharaonis iniqui. Quem nos imitati sumus in Theonabasi.i.in Christi ascensione. Seiunctis forti virga, & pharaone profundo. Promontorium in tertia ambigue. Ouidi.Metamorphose.xv.Inde legit caprias promontoriumque Mineruę longum inuenies apud classicos; tamen, quia exemplum in promptu non est meum afferam: Imponunt siculæ tria promontoria terræ. Podagra, in media ambigue. Ouidius Tollere nodosam nescit medicina podagram. Mart. Litigat & podagra diodorus flacce laborat. Præputium, duo inter Syllabographos eruditi in secunda ambiguum scribunt. Iuuenalis Impatiensq; moræ pauet, & pręputia ducit. Illi adducunt exemplum vnius cuius nomen meis non inseram papiris. Ille quicunque sit ait: Nato præputium mox aufert sephora dictus. in hoc fidem. non obstrinxerim meam vis vt paucis absoluam: nunquam breuiato alioqui erit error indeprecabilis. Parnasius, na, b.&.l. Martianus Capel. Conscia parnasio cui fulgent sidera cœtu. Virgilius primo Georgi. Vt cerasis vlmisque etiam parnasia laurus. & hoc fit aliquando (vt diximus) cum vnam dedimus literam similem: vt in cybelle cybelle, sic in parnasius parnasius; quia secundum ali-

Peregrinus

Phereclus.

Pharaon.

Promontorium.

Podagra.

Præputiũ.

Parnasius.

quos, scribitur parnassus. alii negant duplici, s, scribi. vnusquisque suam sequetur sententiam id restat: vt parnasius ambigue inueniri scias.

Patroclus. Patroclus, apud Homerum breuiatur, si Vrbano bellunensi credimus πατροκλέμον ἰδ'ἑκῶ πλᾶσον κεχαρισμένε ἐνμῶ longatur apud Statium in achil. Patroclus, tantisq; extenditur æmulus armis.

Porsena. Porsena in secunda anceps. Martia lis. Hanc spectare manum Porsena non potuit. Sil. viii. Cernitur effigies ardentem Porsena dextram. Claudianus. Et pœnæ mulctata genus Porsenna reducat. Virgili. vi. Nec non Tarquinium ciectum Porsenna iubebat. & tunc duplici, n, scribitur. quod etiam retulit Seruius.

Phœnice9. Phœniceus, secundam habere potest longam, cum phœnices phœnicis, in secunda longentur. Lucanus. iiii. Phœnices primi (famę si creditur) ausi apud Ouidium vero breuiatur amor. iii. Saga ve phœnicea defixit nomina cera.

Pharsalia. Pharsalia, secundam ambiguam habet. Catullus. Pharsaliam coeunt, pharsalia tecta frequentant, in vno solo versu. alii volunt legendum esse: & pharsala tecta frequentaut, taceant quæso, donec aliud exemplum afferam. Ouid. Metamorpho. vltimo. Victa petent mutinæ, pharsalia sentiet illum.

Platea. Platea, in media ambigue. Horatius episto. ii. Plures sunt plateæ nihil vt medicantibus obstet. Auso. Vt mediam facias nauali ponte plateam. & naturaliter longatur, Donato teste, super illo Terentii: in hac platea dicunt habitasse chrysidem hoc innuit, dicens: græcos πλάττιαν scribere.

Phariseus. Pharisæus, in secunda anceps. Sedul. iii. Post dominus pharisæa petens conuiuia cœnæ. Iuuenc. iiii. Illa pharisæi, saducæique dolosi.

Phronesis. Phronesis, ambigue. Iuuenalis: Cum furor, aut dubius cum sit manifesta phronesis. Sereni. Ex vitio capitis phronesis furiosa mouetur. Anticlaudi. iiii. Altius inquirit phronesis, sensuque profundo.

Pachynus. Pachynus, chy, lon

ga & bre. Ouid. v. Metamor. Leua pachyne tibi Liiy beo crura premuntur. Prisc. in perih. Pro currens pachyno longe, claustrisq; pelori. Phalecus, in media ambigue. Auso. Istos composuit phalecus olim: vbi, lecus, trocheus est, prima gaudens longa, claustrisq; pelori. Phalecus, in media ambigue. Auso. Istos cō posuit phalecus, olim: vbi, lecus, trocheus est, prima gaudens longa. Terētianus. Qui nomen quoq; phaleco dederunt. Idem: Coniungit sibi phalecos trocheos. Pleuresis, in media ambigue. Macer: Costarum quàm pleuresim vocat attica lingua. Prudent. in Rom. Mucrone quanto dira pulsat pleuresis. est carmen iamb. vbi, resis, iambus, vel pyrrhichius est, prima gaudentes breui. Polymnia, ly, longat Hesiodus in theogonia: τερψικόρητ' ἐρατώτε πολυμνιάτ' οὐρανιάτε. i. Terpsicoreque eratoque, polymniaque, vranieque componitur autem ἀπολύς, & μιάα: quæ à Theodoro Gaza per ει, scribitur. quanquam Hesiodus, ι, remouerit. Horatius vero ly, breuiat diuisa diphthongo euterpe, cohibet, nec polymneia. quod carmen recipit spondeum, dactylum cum vna syllaba, mox duos dactylos: nec ibi, ly, breuiatur propter, m, &, n, vt male Lexici Græci scribit auctor sed quia finis præcedentis dictionis naturaliter corripitur, alii apud Horatium legunt polyhymnia, à cantu dicta: vt apud Ouidium quinto Fastorum. Dissensere deæ, quarum polyhymnia cœpit. sic & nos. ii. Orpheos: Rhetoricos experta micans polymnia gestus in quibus omnibus posses legere polymneia diphthongus diuisa super his hactenus. Quotidie, in secunda ambigue. Mar. x. Leuis dropace tu quotidiano. Idem. xi Cultus syndone tu quotidiana sunt autem pha. versus in quibus, tidi trocheus est primam habens longam. Cat. Coniugis in culpa flagrabat quotidiana & (vt retuli) per, c, non p, q, scribi admonet Abstemius

Phalecus. Pleuresis. Polymnia. Quotidie.

Rutilius, secundam l.& b Ouid. Fast. vi. Hæc tibi pręposito memorant dixisse retulit. Mart. Famę rutillum suæ relinquas. Redimitus di, b.&.l. Virgili. Copa syrisca caput graia redimita mitella. Prudent. in Psy. Ipsa redimitos olea frondente capillos. vnde est, quod sæpius diximus nihil esse mediis incertius syllabis. si poteris tamen breuiare lector, laudauerim.

Redimit.

Resina. Resina; si, l. &. b. Martia. Resina veneto nec resecare luto. Iuue. quid enim resinata iuuentus. de qua dictione superius legito de ambiguis in prima.

Romphea. Romphæa, l.& b. longatur quia per diphth. scribitur apud græcos, & nos breuiauit Val. Flac. Argo. v. Aequaq; nec ferro breuior, nec romphæa ligno.

Reliquus. Reliquus li, ambigue. Pers. Hæc reliqua accipito licet illud, & vt volo tolle. Lucre. Nunquam relliquo reparari tempore possit. Idem: Relliquas tamen esse vias in mente patentis. quare hoc fiat primam epogr. legito, vbi de, q, litera diximus.

Sophocles. Sophocles, pho, long. & bre. Iuuenal. Grande sophocleo carmen bacchamur hiatu. Sido. Cessissent Sophocles, & Euripides est enim versus phal. in quo, ent sopho, dactylus est.

Spectaculũ. Spectaculum, aliqui in secunda ambiguum dicunt. Virgilius. Nocte pluit tota redeunt spectacula mane. Propertius. iiii. Spectaculum capta nec minus vrbe fuit. sed (meo iudicio) figura fiet: vt legas, spectaculum, trisyllabum.

Sardinia. Sardinia, long. & bre. di. Prudent. Iamq; remi populos quernas sardinia glandes. Prisc. in Peri. Sardiniæ postquam pelago circunflua tellus. Martia. pri. Venerit in medio tybure sardinia est.

Sasonis. Sasonis, in media ambigue. Sil. vii. Hadriaci fugite in faustas sasonis harenas. Clau. Quicquid auo senior mauro, vel sasone victus: nisi sit propter nominis discretionem. tamen adnotasse libuit.

Saphirus. Sapphirus, phi, long. & bre. Prudent. Hinc tibi sapphirum sociauerit inde beryllum. Sidon. Vernans herbula crucira sapphi

Syphacis.

ratos.nam,sapphi,trocheus est. Syphacis,pha,an-
ceps.Iuuena.Tolle tuum precor Annibalem,victum
que syphacem.Claudi.Glic.Mar.Compulimus du-
rum syphacem,tactumq; Metello. Syracusæ cum, Syracusæ.
videtur ambigue poni. Manil.v.Roma syracusas,sa-
lamis non merget athenas.Virgi.Prima syracusio di
gnata est ludere versu.alii legunt,syragosio:eo q ex,
ου,diphthon.υ, trahitur:&,o,remanet:quod placet.
nam & inuenies νύσευς, νύσος. Sicanus,ca,long.& Sicanus.
bre.Virgil.v.Fida reor fraterna erycis,portusque si-
canos,Sil.xiiii.Sidera elyseis aderit gens sicana vo-
tis. Socrates,& socraticus,cra,breue & longa. Iuue Socrates.
nalis.Inter socraticos notissima fossa cyn:dos.Sido. Socraticus.
Quos atomos vocat ipse leuis socratica post hunc
quem nisi merito dixisset,impugnasset Hermolaus.
præterea in illis fragmentis,quæ falso assignantur
Gallo,tale carmen est: Socratem palmam pro me-
ruisse ferunt vnde audio nonnullos,nec a re literaria
excuriandos,proferentes Socratem media longa:
cur & quare id faciant,ipsi viderint. Scatinia,in se- Scatinia.
cunda.ambigue.Iuuenal.Ante omnes debet scatinia
respice primum. Ausonius.Scatiniam metuit,non me
tuit titiam. Seruilius,vi,anceps. Ennius annal.vii. Seruilius.
Hunc inter pugnas compellat Seruilius sic. Sil.puni- Sidonius.
corum.v.aderit seruilius armis. Sidonius, do,lon-
ga & breue.Ouidius primo Pon.Liquit agenorides
sidonia mœnia Cadmus. Virgilius.iiii.Sydoniam pi-
cto clamydem circundata limbo.Idem auctor etiam
longauit quare id fiat legito Aldum in tabula.Ouid.
Metamor.Qui fieri ratione græca demonstrat. Se- Serapis.
rapis,in media ambigue. Marti.Vincebant nec quæ
turba serapin amat.Idem:Iscuum serapin,nilus vene
ratur Osirim.sic Prudentium.ii.contra symac. Alia
que in serapin,cœli super astra locare.Idē in eodem
Isis enim & serapis & grandi simia cauda: sic posuit

Martianus Capella.ii. Te serapin nilus memphis veneratur osirim. Smaragdinus, in penultima ambigue Prudent. in psych. Has inter species smaragdina gramine verno. Valfred. in poet. Luce smaragdina, uel fiueris instar occelli in hoc eruditorum sit iudicium quisque suam teneat sententiam, breuiarem sati⁹.

Smaragdinus.

Sambuca.

Sambuca : in media longatur. Persius, Sambucam potius caloni aptaueris alto. Gildas uero Poera non indoctus, remouit, m, dicens : Et dixti sabuca tu ruis ex venere et breuiauit bu. quōd:m, demptum sit Serenus astipulatur nam et ipse inquit. radix decocta sabuci, cum sambucus dicatur : tamen, bu, longauit. hæc dixisse volui vt, m, abiectum nocere latius. Stymphalides pha, ambigue Ouid. Metamorphose. ix. Vestrum opus elis habet, vestrū symphalides vndæ Auson. Stymphalidas pepulit volucres discrimine quarto.

Stymphalides.

Saxonis.

Saxonis, ambigue. Luca. longisque leues saxones in armis Claud. panegy. ii. Prospicere dubiis ventorum saxona ventis.

Terapneus

Terapneus, in secunda ambigue Sil. viii. Ecce inter primos terapneo a sanguine clausi. Ouid. fast. v. Prima terapneo. feci de sangnine florem.

Ticinus.

Ticinus, ci, ambigue. Sil. Adde etiam ticini spumantes sanguine ripas. Sidon. Vltima iam claros quærunt post damna ticini. alii tamen longant etiam primam. vt est Iouianus pontanus inter poetas neotericos fere antiquis comparandus, dicens in hemistichio: ticinide terra. lector aspice in quarta epograph. vbi de, i, ante, n, fit mentio.

Totius.

Totius, long. & breu. Virg. Magnanimosque duces, totiusque ex ordine gentis. Lucre. Mutat enim mundi naturam totius ætas.

Tritonia.

Titonia, secundum aliquos, to, long. & breu. Ouidius. vi. Metamorpho. Præbuerat dictis tritonia talibus aures. Lucanus. Tritoniam cui fas soli vidisse mineruam. Hi, qui, Lucanum allegant, errare videntur : nam in meo codice, Troianam, non trito-

Lucanus a vitio defensus.

niam, ſcriptum inuenio : & ſeruius ita ſecundo commentario allegauit : ſed illos decepit Tortellius in dictione Palladium, ideo : niſi aliud afferant exemplum minus fidei adhibuerim. Trinacria, na, anceps. Claudia totaque decreſcit refugo trinacria viſu. Virgilius iii. Murmure Trinacriam, & cœlum ſubtexere fumo ſic pheretrum, mererrix, pyretum latebræ, ſalebræ, tenebræ, pharetra, & ſimilia. quæ naturaliter breuiantur. Nam (vt retuli) ſi aliqua vocalis naturaliter breuis, ſequente muta, & liquida, erit ambigua ſi uero uocalis naturaliter longabitur nunquam corripietur. Taurominitanus, in: ſecunda, & quarta ambigue. Iuuenal. Taurominitanæ rupes quando omne peractum eſt, ecce hic, ro, breuiari : & ni, longari. Sidonius, Vel taurominitana, quos caribdis. eſt autem carmen phalecum : vbi romini dactylus eſt. Ecce Lector, ro, longari, & ni, breuiari. Trigonus, go, l, & b. Manil. ii. Et quæcunque tamen dicuntur ſigna trigonna. Auſon. Per trinas ſpecies trigonorum linea currit. Triclinium, in ſecunda ambigue. Virgilius in cop. Triclinia vmbroſis frigida harundinibus. Lucil. Nempe fores autem, et triclini limina quidam : quem imitatur Mani. v. Nunc iam luxuriæ pars, et triclinia templis. Tepefacio, pe. l. & b. Catul. Alta tepefacient permixta flumina cæde Horati. ſati. xiii. In matris iugulo ferrum tepefacit acutum : quia adnotauimus, tepe cale, rube, lique, compoſita ambigue reperiri. cauſa eſt (ut credo) quia verba in eo ſecundæ coniugationis terminantia, abiecta, e, antiquitus tertiæ erant ſcilicet ut, e : in imperatiuo longaretur, & breuiaretur. latius uidebis. i. Epogra. Tenthyra, in media anceps. Ouid. i. triſt. Saltus ab hac terra breuis eſt tenthyra potenti. Iuuenalis. Quæ uicina colunt umbroſæ tentyra palme. Troades, ambigue. Perſ. Ne mihi

Tortellius male allegat.

Trinacria.

Taurominitanus.

Trigonus.

Triclinium

Tepefacio.

Tenthyra.

Troades.

pulidamas & Troades labeonem. aliqui legunt, frondes quadrisylla. Ouid. Metamor. xiii. Troades vt patriæ fumantia recta relinquunt legito primam epog. vbi de, A, tractatur.

Temetum. Temetum, secunda ambigua. Iuuenal. xv. De Corcyrea temetum deduxerat vrna. Hora. in Epist. Pullos oua cadum temeti nempe mo

Termodō. do isto Termodon, aliquando trisyllabum est, & quandoq. quadrisyllabum: vt thermodoon, quando trisyl. est idest quando post, d, vnum solum, o, sequitur longatur. Ouidi. Et tu fœmineæ thermodon cognite turbæ. Stat. in Syl. Thermodonciacas calere turmas. est carmen phal. spondeum, dactylum, resq; recipiens trocheos: ideo ibi longatur mo. quādo est quadrisyl. idest q' post, d, duo, oo, subsequantur, breuiatur. Virg. x. Quales threiciæ cum flumina thermodontis. in quinto nanq; pede dactylus est. hoc etiam testatur Seruius.

Vbicunque Vbique. Vbiuis. Ibique. Ibidem. Vbicunq;, in secunda longatur, & breuiatur. Oui. vii. Met. Seruor vbicunq; est vni mea gaudia seruo. Idem amo. iii. Te dea munifica gentes vbicunq; loquūtur & non immerito eum Vbi, in vltima ambigue ponitur. Hoc facit: vt autumem, vbiq;, & vbiuis in secunda ad placitum poni. nam, vbiq; apud Ennium, Ouidiumq; longari inuenies: vbi vis apud Horatium breuiari saty. iiii. sic teneo in compositis ab ibi vt ibiq;, q ibidem: quia in secunda ambiguum inuenies.

Vaticanus. Vaticanus, in secunda ambigue. Mar. In Vaticanis condita musta cadis. Hora. I. Carmi. Redderet. laudes tibi vaticani. est autem sapph. vbi, vati, Trocheus est, vltima constans breui, & crediderim hoc fieri: quia (teste Aulo Gellio libr. xvi. Cap. xvii.) Vaticanus dicebatur a vaticiniis. & tunc breuiare. si vero (vt vult M. Varro) a vagitu, longatur hæc sentio.

Vrania. Vrania, ra, long. & bre. sic &, ni. Ouid. Metamorph. v. Excipit, Vraniæ fecere silentia. cunctæ. Virgilius. Vrania poli motus E. e. a. alii legunt, Vranieque poli

Venusinus

Venusinus, nu, l. & bre. Iuue. Malo Venusinam, q̃ te corneliæ mater. Horat. Nam Venusinus arat finem sub vtranq; colonus. Vlubræ, lu long. & bre. Iuue. Saty. x. Frangere pannosus vacuis ædilis vlubris. Horatius: est vlubris animus si te n. d. æ. Vietus, indifferenter ponitur: Lucretius. iiii. Nec supra caput eiusdem cecidisse vietum. Horat. in Epod. Quis sudor vietis, & quàm malus vndiq; membris. Vnius, ni, long. & bre. Ouid. Vnius sermone mydæ. Virgilius. Vnius ob noxam, & furias aiacis oili. & (vt adnotaui in secunda Epogra.) in ius facientia genitiuum, & datiuum in, i, ad placitum ponuntur. Zabulones, bu, ambigue. Iuuenc. i. Finibus & statuit zabulonum ponere sedes. Idem: Terra zabulonum & regio cui neptala nomẽ & sic huic parti impositus est finis. | Venusinus / Vlubræ. / Vietus. / Vnius. / Zabulones

De ambiguis in vltimis syllabis. Cap. iiii.

Eia in fine ambigue nam breuiatur, teste Probo. & quia sciebat hoc. Maro, semper subiecit vocalem. Sidon. Eia caliope nitente palma, vbi, eia, spondeus est quanquam alii volunt trocheum esse, quod non probo. Frustra, similiter. Virgil. pri. Geor. Nec frustra signorum obitus speculamur, & ortus. Ruf. Fest. in arat. Ima vehunt cœli luxit dum frustra frequenter. Triginta, similiter. Vir. Triginta magnos voluendis mensibus orbes. Manil. ii. Ter triginta quadrum partes per sidera reddent. Iuuenc. Argenti triginta minas. Rhea. Prudent. contra Sym. Et si rhea sacram lasciui martis amore. Oui. Fast. iiii. Sæpe rhea questa est. super hoc aspice in. v. Epog. vbi de, A, in vltimis fit mentio. Vltra Iuue. Vltra sauromatas fugere hinc liber, & glacialem. Sere. Curaq; nil prodest nec dicitur vltra cicatrix. quem imitati sumus in theoandrat. Iudæa tellus vltra quid inquit est re- | Eia. / Frustra. / Triginta / Rhea. / Vltra

fer. vbi à quid i, tribrachus est. Hic, pronomen. Pers. At pulchrum est digito monstrari, & dicier. Hic est. Virgil. solus hiuc inflexit sensus, animumque labantem. tamen Terentia. vult, ibi esse creticum pedem. superius aspice: vbi de communibus. Hoc similiter (si Prisc. credimus) breuis est: si Martiano, & Seruio c, pro duplici habetur. Horat. hoc erat in votis. Oui. Priap. Nimirum hoc ipsum quod inuitamur inuitat. est autem sczaon in qua post spondeum iambus est; prima gaudens breui ideo recte Priscia. sensisse in ea regula, quam vidimus in. v. Epogra. vbi de, c, tractatur, asseueramus. Præterea ait Probus, hic, & hoc breuiari, hæc longari. Lac, ambigue: quia (Victorino teste) breuiatur: longauit Seren. Lac asinæ, placidæq; bouis prodesse loquuntur. Fac, similiter. Ouidi. in rem. Durius incedit, fac ambulet. Idem in herō. Et dicet referas arma facistā ioui, sed in regula de, c, in vltimis, aliquorum retulimus opiniones. Calpe, pe, ambigue: quando longatur est: quia in, e, græca omnia genitiuum in es facientia, sunt longa. breuiauit. Iuuenal. Saty. xiiii. Aequora transiliet iam longe Calpe relicta: vbi ait Valla fecisse systolem aut à nominatiuo, calpis: qua dictione vtitur Sidon. in epistolis. Sic Ruf. Fest. procul in vada calpe titana. Seruauit melius Luca. Hesperiam calpe, summoq; impleuit atlante. Fere, aduerbium in vlti. anceps. Iuuen. vi. Nulla fere causa est in qua non fœmina litem. Anson. Nam tecum fere totus ero quocunque recedam. quod si vidisset Codrus, aliquando fere vltima constare breui intrepidus dixisset. latius vide in. v. Epog. vbi de aduerbiis in, e, fit mentio. Tabe, similiter. Lucretius. Hymbribus, aut tabe nimborum arbusta vacillent. Ouid. Metamor. ix. Tale liquefactis tollens ad sidera palmas. Vale, similiter. Ouid. Metamor. x. Supremumq; vale, quod iam vix auribus ille. Idem. i. Trist.

Hic. Hoc. Lac. Fac. Calpe. Fere. Tabe. Vale.

Idq; quod ignoti faciunt vale dicere saltem.sed quan do breuiatur est à valo valis. Caue, similiter. Probus: Litem infere caue eum quo tibi gratia iuncta est. Propertius. Tu caue ne tristi cupias pugnare puellæ. & notato, verba secundæ coniugationis, quando, e, in imperatiuo breuiatur, esse tertiæ: vt cauo cauis, valo valis, feruo feruis. Apprime. Macr. Apprime sumptis zodoaram obstare venenis. Virg. ii. Georg. Flos apprime tenax. quamuis Seruius legat, apprima, nomen pro aduerbio: quod & Antonius Nebriss. facit: quare? ipsi viderint. Mihi. Virgili. Musa mihi causas memora quo numine læso. Idem, Non mihi si linguæ centum sint, oraque centum. Tibi. Ouidi. Quæ tibi dem, & turbæ panthesilea tuæ. Iuuenalis. Hæc soli commissa tibi celare memento. Sibi. Caluus. x. Mens mea dira sibi prædicens omnia vecors. Virgil. Credimus an qui amant, ipsi sibi somnia fingunt. Cui dissyllaba dictio ambigue in fine. Albinus. i. Ille cui terras capitolia celsa triumphis. Martialis. Sed norunt, cui seruiunt leones est autem hal: vbi, runt cui, dactylus est. sed latius videto Epographia prima. vbi de, i, vocali fit mentio. Vbi Tibul: Laurus. vbi bona signa dedit. Ouid. Metam. iiii. Ignorant vbi situ nigri fera regia ditis. Aliqui tamen volunt, vbi i. quando, longari: vbi aduerbium loci, breuiari: quod non seruatum apud poetas inuenies. hinc est quod composita ab vbi, & ibi, in secunda ambigue poni edocuimus. Ibi. Ouidius Metamor. xii. Non vigil ales ibi cristati cantibus oris. Idem primo Metamor. Mons ibi verticibus petit arduus astra duobus. Quasi. Oui. Et quasi discedens oscula nulla dedi. Ruf. Fest. Auien. Puluerulenta quasi cano procul aere pandit. Nisi Oui. Quam nisi tu dederis, non est habitura salutem. Sidon. Sint tantum, penitusque nisi nihil esse probetur. O terminata verba, & gerundia, ad pla-

Caue
Apprime.
Mihi.
Tibi.
Sibi.
Cui.
Vbi.
Ibi.
Quasi.
Nisi.

placitum sic & nomina latina in:o, virgi. Cātandō tu illum. Alphius: Spaciādo paulatim trahit. in quo versu, do pau, Iambus est. Ego, virgi. Non ego cuncta meis amplecti versibus opto. sic in composito protulit Lucil. Saty. vii. vxorem cedam potius quā castrem egomet me. Proper. iii. Frater ego tibi sim, filius vnus ego, Ouid. Sed quid ego reuoco. Stat. Sed quid ego fessos. Quando. Sere. Quando flagella ligas. virgi. Si quando tybrim: quem Seruius posuisse vsurpatiue scribit. Sero. Tibul. Heu sero reuocatur amor. Iuue. Galeatum sero duelli. Stat. pri. The. Sero memor thalami. Ergo. Iuuenalis. Ergo quid optandum foret ignorasse fateris. Ouidius Metamorphoseon. iii. Non iurasse potest ergo mœstissimus altum. Vero similiter. Virgilius quarto: Egregiam vero laudem. & spolia ampla refertis Valerius Flaccus. v. Quod penitus sin vero præces & dicta superbus. Ambo. Virg. Ambo florentes ætatibus, arcades ambo. Martialis. Elysium possidet ambo nemus. Dispar. Martiales, x. Tam dispar aquilæ columba non est. Mart. Capella: omnia compar habet paribus sub legibus ordo ergo sic omnia a par composita con simplici, r, habebunt ancipitem. Cor. Ouidius, Inq; cor hamata percussit harundine ditem. Idem in sapph. Mille meum leuibus cor est violabile telis. Lucr. ii Deniq; cor hominum. sed forte sit iure monosyllabi. Nescis. Oui. in he. Nescis an excedāt etiam loca venimus illuc quem imitatur. Ara. Nescis amare deum concordia nexa calescat. Martial. Nescis. heu nescis dominæ fastidia romæ. alii tamen in superioribus volunt, s, abiici. Velis virgilius. Seu dextra leuaque velis occurrere pugnæ Auianus, Siue decus busti, seu velis esse decus. Bis. Ouidius, Quinque bis esse suo. Claud. Bis. æther, bis terra dedit, confusaque rursus. aliqui rergunt. Aether bis bis terra sed quid hoc insulsius?

Ego.
Quando.
Sero.
Ergo.
Vero.
Ambo
Dispar.
Cor
Nescis.
Velis.
Bis.

aliud exemplum affero. Mani.iiii. Bis vndena noces & bis duodena nocentes. Prodis a prodo tertiæ, breui. Ouidius: Me mihi prodis ait a prodeo quartæ coniugationis, long. Horat. sermo.ii. Romanoq; habitu prodis ex iudice dama. Dormis, ambiguum in fine aliqui scribunt. Longatur, quia quartæ coniugationis verba secundam indicatiui singu. longant. breuiauit. Propert. Et soror, & cum qua dormis amica simu. sed ego legere, dormit, aut, s, more antiquo abiicerem Possis. Hora. Possis & magnam morbi deponere partem. Iuuenal. v. Saty. Tam ieiuna fames cum possis honestius illic. rationem lege in prima Epogr. vbi de, s, litera loquimur. aliqui tamen, poscis, legūt, quod non probo. Tripes. Horatius. Ser. pri. Omnia magna loquens modo sit mihi mensa tripes & Ausonius. Qui bipes, & quadrupes, foret et tripes omnia solus. quod (Priscia. teste) omnino breuiari Probus docuit, ideo a pede composita cum simplici s, ancipitem habent. Palus. Ouidius, Metamorph. ii. Diis iuranda palus oculis incognita nostris. Horat. in arte poeti. Regis opus, sterilisque diu palus, aptaq; remis: vbi, s, abiici dicerem. lege primam Epograph. vbi de, s, litera loquor. Caput. Iuuen. Per caput alterius. Virgi. Nam tibi tymbre caput Euandrius abstulit ensis, & non immerito, quia, t, esse ambiguum testatur Martianus Capel. libro. iii.

Prodis.
Dormis.
Possis
Tripes.
Palus.
Caput.

¶ De aliquibus in literis similibus, aut pronunciatione, quæ in syllaba, & significatione discrepant: & primo in primis syllabis. Cap. v.

Apis, pro volatili breuiatur. Ouid. Non apis inde tulit collectos sedula flores. ꝑ Deo Aegyptio longatur. Idem Metamorph. ix. Sanctaq. bubastis, variisq; coloribus apis. Ara: pro altari, longatur. Virg.

Apis.

Crudelis aras,traiectaq; pectora ferro.pro stabulo, aut aue breuiatur. Ouid. Tertius immundæ cura fide lis haræ. Iuuena. Varicosus fiet haruspex. tamen per

Atys. aspiratione hæc scribimus, Atys cybelleius, longatur Pers. Claudere sic didicit uersum Berecyntius Atis, alias breuiatur. Ouidi. Datq; animos, erat indus atys quem flumine gange.

Ager. Ager, pro campo, breuiatur. Virgilius. Vsque adeo turbatus ager, pro terrę cumu lo, longatur, quanquam positione. Idem : tumulique ex aggere fatur.

Acer. Acer idest fortis longa. Horat. & inexorabilis acer, pro arbore, breui, Ouid. Et plata nus genialis, acerque coloribus impar.

Ales. Ales, pro uolucri, longa. Ouidi. Non vigil ale ibi, ab alo alis uerbo breui. Virgi. Spiritus intus alis.

Annus. Annus, pro podice, longa. Seren. Excruciant turpes anum si forte papillæ pro vetula, breuia. Ouid. Pallas anum simu lat.

Asia. Asia, pro regione, breui. Ouid. Te duce magni ficas asiæ s.u. pro palude, longa. Virgilius. Sonat am nis & asia longe. uideto tamen in iii. Epographia.

Aras. Aras, ab aro aras, breuia. Ouid. Incola captiuo que boue victor arat. si uero ab ara. idest altari, lóg. Virg. Priamumque obtruncat ad aras,

Calidus. Calidus. idest tepi dus, breui. Ouid. Frigida pugnabant calidis humen tia siccis pro astuto, sed geminatione, l, longatur. Idẽ Callida per tenebras uersato carmine cardine tisbe.

Colus. Colus, ciuitas. longa Sta. Qui colon, densamq; iugis pro instrumento fœmineo breui. Ouid. et colus effu si digitis cecidere remissis.

Citus. Citus id est velox breui. Virgi. Ferte citi flammas, date tella impellite remos. Citus, quãdo diuisum significat, lõgatur. si seruio cre dimus. viii. commen.

Creta. Creta, insula minois, longatur Vir. Hortantur socii cretam, proauosq; petamus. cre ta in ponto, breui. Val. flac. pontũq;, cretãque

Canis Canis aĩal, & a cano canis, breui. Iuuen. Et canis, & postes, & marmora. si uero datiuus, & ablatiu⁹ a canus cani

sunt, long. Persius: miserisque uiatica canis. Claros, urbs, breuia. Ouid. Et claros, & tenedos p,q,r,s, si à clarus ra rum, longa. Vir. tibi me claro demisit olympo. Cares, populi, long. Mart. cares in astra ferant à careo cares, breui Ouid. Quod caret alterna reqe d,n, est. Chelis, pro lira. breui. Mart. Capel. ix. Sed nec arioniam marmoras sarda chelim, a chela. long. Virg. inter chelasque sequentes. Dico dicas, breui. Virgi. propriamque dicabo. dico dicis, longatur. Auso. Dicebam tibi Galla s, e, æ, Duces, à dux, breui. Ouid. Consedere duces, & u,s,c, à duco ducis lon. Virg. Durite ab urbe domum m,c,d,d. Duco tis tertiæ, longatur. ut habes exemplo superiori. duco cas primæ, breui. Virgi. Iuuenes quos, educat, Vfens. Equus animal, breui. Virg. Bello armantur equi. pro iusto ob dipthongum, long. Iuuen. diis æquāda potestas Edo: idest. comedo, breui. iuue. comeduut colyphia paucæ. Edo. idest extra do, & præbeo, long. & Virgi. puerum nec sanguinis edent. Fretum. i. mare breui. Ouid. Inque fretū credas a fretus confusus, long. Virg. Illa fretus agit uentos. Fugit, in præsenti, breui. Virgi. ad te confugio. In preterito, lōga. sic fugere infinitum, breuia. hora virtus est vitiū fugere, à præterito, long. Iuue. pariterque quæ fugere sorores. Io, uox gaudentis, breui. Ouid. Lauro cingetur, ioque, pro filia Inachi, long. Idem: uaccam spectabat ad io tamen ambiguum esse superius dixi. Idem masculinum, long. Ouid. sit in hoc precor exitus idem si uero neutrum est, breui. Ouidi. Donec idem passa est. Iugis. i. perpetuus, longa. Auson. Iugiter acciri. si a iugum iugi breui. Iuennal. si rara iugo uictoria sedit. Leuo. i. polio, long. Auson. Iugulma ꝙ calido leuas tibi. quando pro exonero, breui. Ouid. dominæ gratare, leuata est. sic erit leuis. i. politus, longatur. si uero exonerat⁹, bre. Liber

Claros. Cares Chelis. Dico. Duces. Duco Equus. Edo. Fretum. Fugit. Fugere. Io. Idem. Iugis. Leuo Leuis Liber

pro codice, & cortice, breui. Ouid. fine me liber ibis in vrbem. Idem: Gollâ liber serpit. pro baccho, & ho

Labor. mine libero, long. Ouid. Liber & admonitu. Iuue. Libera si dentur populo. Labor, nomen, breui. Vir. molitur laude laborem. labor, verbum, long. Ouid.

Lira. Labitur occulte f. q. u. æ. Lira, pro sulco lon. Auso. patitur lirare sorores, pro instrumento, breuiatur. Ouid. carmina culta lyra, tamen per, i, scribitur in se

Latus cundo. Latus lateris, breui. Virgi. Dat latus insequi

Lego tur. Latus ta tum, long. Oui. nubes latis inducere ter ris. Lego legas primæ, long. Ouidi. Dominum le gata rogabo. Lego gis tertiæ, breui. Ouid. Me legat

Leges. & lecto. sic leges a lego legis, breu. a lego legas, aut

Legit. a lex legis long. Iuuenal. & legum ænigmata soluit.

Lyris Legit, in præsenti, breui. legit, præteritum, longa. Lyris, si a lyra instrumento, breui. vt superius diximus si pro flumine, long. Mar. Cæruleus nos lyris amat.

Late Late aduerbium, long. & a latus ta tum. Virgil. & lic tota feruere late. a lateo lates, breui. Virgilius. fugite

Lino. hinc, latet anguis in herba. Lino, a linum, longa. Ouidi. & lina madentia sicco. Lino linis, uerbum, bre

Molitur. ui. Ouid. Obliuit, & mutam Molitur, depones, long.

Moles. Virg. sua molitur laude laborem. sic est Moles molis

Malum. passiuum a molo, breui. Aus. molitur p utrãq; cauer nam. Malum, pro pomo, long. Vergil. Aurea mala decem. sic erit quando pro arbore nauis ponitur. pro infirmitate, et a malus la lum, breu. Iuue. & acre malũ

Manes per stilantis ocelli. Manes, a maneo, breui, Vergil. priamique arx alta maneret. a mano, manas, longa. Virgil. Externum tulit haud cruor hic de stipite ma nat. sic manes à maneo, breui. manes. i. animę inferna les long. Virgil, aut manes credas curare sepultos ta

Manus. men super hac dictione paulo ante diximus. Manus. na nuni, lõga. idest bonus; ut in composito cognosci tur. Ouidius; A egeo na suis imania terga lacertis. ma

nus, pro palma & choro, breui. Virgilius: iuuenū ma
nus emicat ardens. Metis datiuus, uel ablatiuus a me Metis
ta, long. Ouidius: decursa nouissima meta est: si uero
uerbum est, breui. Iuuenal. Ille metit barbam. Mera Mera
idest pura, a merus ra rum: breui. Iuuenal. ubi festa.
mero pede sabbata reges. mera, canis quædam; lōg.
Ouidius: Atq; ubi mera nouo. s. t. a. tamen mera sci
bitur. Nitens: idest splendens breuiatur. Virgilius; Nitens.
Tristior, & lachrimis oculos suffusa nitentes. nitens:
idest conans, a nitor niteris, long. Virgili. paribus ni-
tens cyclenius alis. Notus, a noscor, long. Iuuena. Notus.
Nota magis nulli. pro vento, breui. Ouid. Emittitq;
notum m. Nato. i. filio, long. Virgil. Nate meæ uires.
nato uerbum. breui Iuuenal. Itachum lugere natārem Nato.
nisi coniūctio, breui. Oui. Quā nisi tu dederis. nisi ge Nisi.
nitiuus a nisus, lōg. Ouid. proles ego regia nisi. Ora, Ora.
pro regione, & in imperatiuo ab oro ras, long. Virg. li
blæ uertuntur ad oras. Idē: Oramus prohibe. infandos
pro dea, breui. Ouid. Mutat, oramq; uocat. Opis, ab Opis.
ops, breui. Virg. Non opis est nostræ, opis nympha,
long. Virgili. Opis ad æthereum. Palus pali long. Palus
Iuuenal. quis nescit uulnera pali. palus paludis, breu.
Ouid. Diis iuranda palus. Phylira, nympha, long. Phylira.
Ouidius: Philides puerum pro tenui cortice apud Ho
ratiū, breui. aut pro populo. Prisc. pariter phyliresq;
sequuntur. Plaga, pro rete, & regione breui. Virg. Plaga
Retia rara plagæ. Ouid. totidemq; plage tellure pre
muntur pro uulnere, long. Horat. memini quę plago Placet.
sum mihi paruo. Placet à placeo ces, bre. Ouid. Iudi-
ciū, sanctiq; placet s, si à placeo cas, lon, Ouid. Placet Propaga.
achileos m, p, m. Propago, in homine, breui. in uite Pila.
long. superius legito. Pila, pro ludo, breui. Horati.
Nanque pila lippis. Pro columna, long. Idem: Habe-
at neq; pila libellos, Pyramus, fluuius, bre. Prisci. per
spacium. Pyramus, Pro iuuene Babylonico, long. Pyramus.

Populus. Ouidius: Pyrame responde, Populus, arbor, longa. Ouidius: Popule viue precor, que consita margine ripæ alias breui. Idem: Perque leues populos.
Paret Paret, a paro ras, breuia. Virgil. Arma parent, a pareo res, longa. Idem: patris magni parere parabat,
Queror. Queror: ideſt lamentor, breui. Ouidi. Vela queror reditu, verba carere fide: quando cum diphthongo ſcribitur paſſiuum eſt, & longa. Ouid. Quæritur interea. q.t.p.m.
Rapis Rapis, à rapa, longa. Martial. brumali gaudentia frigore rapa. a rapio, breui. Ouidius brachia tendentem rapit, & bis terque per auras.
Remus. Remus, pro nauali inſtrumento, longa. Virgil. nunc nunc incumbite remis. pro frate romuli, breui. Idem: & veſta Remo cum fratre Quirinus?
Roſeus. Roſeus, a roſa, bre. Virg. Aurea fulgebat roſeis aurora. a roſulano agro, longa. Idem: qui nomentum vrbem, qui roſea rura velim.
Reges. Reges nomen, longatur. Iuuenal. pede ſabbata reges. verbum, bre. Armiferam Thrachen qui regat alterent.
Soles Soles, a ſoleo, breu. Ouid. tethys ſolet ipſa vereri pro æſtiuis diebus, long. Ouidius. Solibus hibernis æ.g.u.
Statim. Statim: ideſt illico, breui. ideſt iugiter, long. alias vidimus.
Securi Securi, ab inſtrumento, bre. Ouid. repta ſceleratus verba ſecuri. ſi a ſecurus ra rum, long. Petron. Quiſquis habet nummos ſecura nauiget a.
Solum. Solum ideſt terra, breuia. Ouidius & murus quod fuit ante ſolū. a ſolus ſola, long. Virg. Solus hic inflexit ſenſus.
Saga. Saga ſagæ, long. Tibull. Pollicita eſt magico ſaga miniſterio, ſi uero a ſagum ſagi, breui. Iuuena. An ſaga vendenti, hoc etiam adnotat F. Pompeius.
Senis. Senis, a ſenex, breui. Ouidius: Hic ſteterat priami Regia celſa ſenis. a ſenis na num long. Virgili. Aſpice biſſenos lætantes.
Sinus Sinus pro gremio, & parte oculi, breui. Virgili. Sic effata ſinus lachrymis. pro vaſe, longa. Virgilius Sinum lactis & hæc tibi.
Seres. Seres, populi, longa. Virgilius.

Pectunt tenuis seres.a sero seris,bre.Idē,insere nunc
melibœe pyros. Sudes a sudo,long.Horat.Fecit- **Sudes.**
que puer,sudauit,& alsit.profuste.bre.Virgili.Agi-
tur,sudibusue præustis. Stipes stipitis,long. Ouid. **Stipes.**
latet hoc in stipite mater.a styps stypis per,y,breui.
Ouid.Qui stypis æra negant. Sedes,verbum bre- **Sedes.**
ui.Virgil.sedet,æternumq; sedebit:quando est no-
men,long.Ouidi.aut citius sedem properamus ad
vnam. Syrius,à prouincia,breui.Iuuenalis.Quod **Syrius.**
nec in assyrio.pro sidere,& per,i,long.Persi.Iam si
rius ardet. Sero,a serus ra rum,long.Martial.fac ci **Sero.**
to sero virum,& est aduerbium. quando est verbum
& pro liquamine,breui.Virgili.pace sero pingui.
Tumet,verbum breui.Ouid.corpus tumet omne ve
neno. Tumet,pronomen,long. Thetis,pro Achil **Tumet.**
lis matre,bre.Ouid.Iuppiter æquoreæ Tetidis con- **Thetis.**
nubia pro oceani coniuge,long.Virgi.Generum Te
thys emat o.u.& aduerte in ortographia etiam dif-
ferre:tamen pro oceani coniuge aliquando breuiari **Vadis.**
diximus. Vadis a vado,long.Virg.Vadimus immi **Velis.**
sti Danais a vadum di,breui.Idem:Illiditq; vadis.Ve
lis,a volo bre.Iuuen.Scire velim quare.a velum veli,
long.Ouid.totum subnectite velum. Vires,à vis **Vires.**
long.Ouid.Hæc reparat vires.f.q.m.l.a vireo,bre.
Colum.iam rhamni sponte virescunt. Viri a vir bre. **Viri.**
a virus,longatur.alias diximus.

¶De similib' in mediis syllaba discrepātibus.Ca.vi.

Ambitus,substantiuum.breui Luca.Letalisq.am **Ambitus.**
bitus vrbi.adiectiuū,lōg.Oui.Ambitę circunda
te littora terræ. Alius,in ntō,breui.Iuue.Atq; alius
cui fas.in gtō,longari.alias diximus. Conditus,& **Alius.**
conditio,a condor conderis,breui.Pallad.Conditus **Conditus,**
hic ego sum c,m,r,m,a.condior condiris,lon. Iuue. **Conditio.**
Turgida nec prodest condita in pixide lyde. Moli **Molitur.**
tur,a molor bre.Auso.Molitur p vtranq; cauernam.

Massylia. a molior lon. Virgi. ipse sua molitur laude laborem. Massylia in Africa, longa in secunda. Virgil. Massyli⸗

Matrona. que ruunt equites. in gallia breui. Lucan. Massyliam delere vacat. Matrona, fluuius, quidam breui. Au⸗

Oblitus. son. Matrona, non gallus b.q.i.f. long. Iuuenal. capi⸗ tis matrona pudici. Oblitus, ab obliuiscor, long. Ouid. nimiumq; oblite tuorum. ab obliuor, breui.

Occidit. Idem: Spumantes oblita rictus. Occidit: idest mortuus, breui. Oui. occidit vna domus. occidit: idest interfecit, lon. Iuue. Quemlibet occidunt populariter.

Parere & quando bre. a cado & quando long. a cædo venit. Parere, a pareo lon. Virg. magni parere parabat a pa⸗

Pamphilus rio, bre. Mart. Gellia non parere. Pamphilus, nomen proprium breuiatur. vt alias ex cōpositione vidimus

Roboris. à pāphilia regione, lon. Priscia. Pamphiliumq; latus,

Seruitus. Roboris, a robur, breui. a robor, lon. Seruitus, sub

Subito. stantiuum apud Horatium, breui. adiectiuum: long. vt alias vidimus. Subito, aduerbium, breui. Virgil.

Volucrum. Cum subito e syluis. Verbum, long. Ouid. in sapph. quam nunc erit aura subito. Volucrum: à volucris breuiatur naturaliter: sed & longatur ob mutam, & liquidam. sed volucrum volucri, neutri generis, lon⸗

Vtraq;. gatur omnino, quia a volutum volutu. Vtraque, ablatiuus, longatur. Virgil. Creber vtraq; manu pulsat, versatq; dareta. alias breuiatur. Lucan. Vtraq; frugiferis est insusa nobilis aruis.

¶ De aliquibus similibus in vltimis syllaba discrepantibus. Cap. vii.

Mea. MEa, verbum, longatur ex imperatiuorum regula in, a, pronomen, nisi in ablatiuo, breui. Oui.

Rota. Si mea cum vestris valuissent u p. Rota, similiter

Siqua. imperatiuum, lon. nomen, nisi in abltō ex regulis, breuiatur. Siqua, quando qua vacat, long. Virg. Si qua fata sinant. si vero à siquis, breuiatur. Iuuena. Vmbra venit, cuperent lustrari si qua darentur Sulphura cum

thædis. Hic pronomen ambigue ponimus. Virgili. Solus hic infelix sensus. aduerbium, omnino longa. Oui. Constitit hic & tuta loco. Quæ, coniunctio breuiatur. At nomen, longatur diphthongo. Ne, prohibentis, & pro vt. lon. Ouidio. Ne ve operis famam p;d,u. ne pro an, breui, Virg. Sola ne perpetua mœrens carpere iuuenta. Mane, verbum, longa. Ouid. Nympha Præcor penea mane, non insequor hostis. quando est nomen breui. Virg. quæ mane, refert. Modo, aduerbium, omnino breui. Oui. Qui modo Nasonis. Datiuus, vel ablatiuus, lōgatur. quod etiam Pompeius adnotat: Os oris, long. Ouidius. Os homini sublime dedit. os ossis, breui. Lucretius. Exos, & exanguis. Is pronomen in nominatiuo breuiatur. Ouid. Tu pater est is ait. ab eo is, longatur ex regula. Quis, nominatiuus, breuiatur. Lucan. pro fata quis fuit ille dies. quis, pro quibus in datiuo, & ablatiuo, lon. Virgilius. Quis ante ora patrum troiæ sub mœnibus altis. Es à sum, breuiatur. Ouid. Ausus es o nimium. ab edo, longatur, teste Seruio. Thetis, mater Achillis, bre. Virgili. Leua tenent thetis, & melite. pro oceani coniuge, longatur. Virgili. Thetys emat omnibus vnde. Sic erat mensis, & auris, in datiuo: ablatiuoq; ab aura. & mensa, longa si nominatiui erunt, breuiabuntur. Hæc pauca adnotasse volui: vt vndequaque multiplicem habeas frugem. & sic huic sextæ finem imposuimus epographiæ.

Hic. Que. Ne. Mane Modo. Os. Is. Quis. Es. Thetis. Mensis. Auris

¶Ad lectorem Auctor.

¶HAEC SVNT HVMANISSIME LEctor, quae annuente omnium machinarum opifice, plurimis laboribus, assiduisque studiis in vnum congessimus: quibus, si legendo ac insudando audieris, ad maiora. QVINTIANVM tuum impelles. Sciunt discipuli omnium horarum nostri comites, quibus frigoribus, quo feruente aestu, & quibus ieiuniis, erumnisq; defatigatus, has effigiauerim epographias. Sed omnia lubenti perpessus sum animo: vt saltem tyrunculus prodessem & scias velim: cum ex aliqua parte alicui profuturum cognoscam, me adeo circa negocium insudare, elaborareq;: vt neq; peractum opus, cibum, somnum ue percipiam. Vale igitur. & QVINTIANI ab inuictissimo Galliarum Rege LVDOVICO nostro Laureati multiiuga opera expectabis officina; Datum Anno post quintum & decimum Parthenopei partus secu lum vltimo Iunii.

¶Ioan. Francisci Quintiani Stoae Poetae Laureati Epographiae Sextae, & vltimae felicissimae peractus finis.

IOAN. FRANCISCI QVINTIANI

Stoæ Poetæ laureati, ad Ioannem Salamonium Tholosanum iuuenem rariss. ac legum studiosiss. Epistola.

QVO magis magisque tuum circa camœnalia studia ingenium perpendo, tanto Ioannes mi noster in te repullulascit amor ac nostra in tuos labores obseruantia. Sed quid labores appellem? cum nulla sit erunna. lepores nulli, nullus vigiliarum terror, nulla in somniarum rabies, nulla somni obsequela, quæ a studio te possint auellere. Scio quo impulsu, qua solicitudine me semper obtuderis, vt quas circa syllabarum cognitionem efformassem, in publicum proferrem lucubrationes. Iccirco cum ad vmbilicum sex deduxissem epo. idoneum duxi, si artem metricam breuiter, immo breuissime in epithomem contraherem, ac tibi contractam dedicarem. in Epographiis enim longo verborum contextu recensentur syllabæ propter varias auctorum opiniones, & varia adnotamenta: vt nisi cum labore (minimo tamen) posses decerpere. In hac autem breuissima arte syllabarū enotatur quantitas. quas primo (vt aiunt) vult percipies, & si in hac tibi minus satisfecero, ad Epographias, velut ad ansas currito. Vale optime Iuuenis, & (vt cœpisti) literis incumbe.

EXametri carminis sex constantis pedibus quiuta sedes dactylo, sexta spondeo est, cæteræ his communes. Dactylus autem prima longa. & duabus gaudet breuibus. Spondeum vero duæ faciunt longæ. Pentameter in primis duabus sedibus duo Spondeos, aut tot dactylos, vel alternos, sequēte post vna Dactylus. Spondeus.

syllaba longa orationis parte terminante recipit mox duos dactylos cum alia syllaba. & sciendum est longæ syllabæ duo breui solum tempus cedere. I, inter duas vocales vim suam retinentes fit duplex consonans: vt aio, troia, Dii diis, ii iis, iidem iisdem in scansione solum, i, habent. In semianimus semihomo, semiustus, scandendo, i, eliditur.

I, u, — I, & u, in dictionum principio vocali alia sequente cõsonantes sunt: vt venus, Iuno: præter in paucis nominibus propriis.

V, post, q, &, g. — V, post q, & g, sequente vocali vim amittit: vt lingua, inquus. sic aliquando sequente, u, s, cum alia vocali: vt suetus, suesco, suadeo. Si dictio aliqua in vocalem terminauerit & recipiatur a dictione cuius principiũ sit

Synalepha. — vocalis, per synalepham vocalem primam elidimus:

Ectlypsis. — similiter si dictio in, m, finierit sequẽte vocali, per Ectlypsim aufertur, m, cum vocali præcedente, vt multum ille & terris iactatus. & alto: tamen apud poetas aliquando (sed raro) non seruatur regula. S, aliquando apud antiquos elidebatur. Catul. Tu dabis supplicium, aliquando cum vocali etiam: vt Inter se coiisse viros, & decernere ferro.

H — H, vim nullã in carmine habere omnino contendimus ~~x, &, z.~~

X, Z. — X, &. Z, sunt duplices.

De prima syllaba.

Syllabam primam octo modis noscimus, positione, diphthongo, præpositione, deriuatione, compositione, regula, vocali ante aliam, exemplo.

Positio. — Positione, vt si duę, aut plures cõsonantes, aut duplex geminata vocalem sequuntur in eadẽ dictione, tunc vocalis est longa: vt parma, troia, gaza. sed si altera duarum consonantium sit muta, & altera liquida, si naturaliter erit breuis, vocalis erit anceps: vt patris. si vero vocalis naturaliter esset longa, nunq̃ breuiaretur. vt

Liqdę quę. — matris. Liquidas esse, l, &, r, nullus est qui ignoret. m,

&,n,aliquando liquidas fuisse in Epograph. dixi. Diphthongus.
2. Diphthongo, producitur prima: ut Euterpe, Aeolus, sequente uocali breuiari potest: ut sudibusue Præpositio
3. præustis. Præpositio, quanta per se stat, tanta in compositione reperitur, ut d,e,de,præ, se, longæ. nisi sequatur vocalis. ab, at, in, cum dictione a uocali incipiente compositæ, breuiantur. Re. breuiatur, nisi in refert, idest distat, uel est utile. Pro, ubiq; longatur, nisi sequente uocali: ut proauus, sic in pnepos, profiteor, propero, & in aliquibus in Epographia
4. secunda enumeratis. Deriuatione, vt si primitiuum longatur, deriuatiuum itidem producamus vt donū quia à dono donas. Excipiuntnr quædam deriuatiua breuia à primitiuis longis. s. dicax, stabilis, titulus, domus, sopor: vadum, arista. lucerna, quater, farina, disertus, fragor, dus, ofella, uir, aqua, noto tas, quaternus, mamilla, fides, si quidem, nato tas, bubulcus, odium, lotium, fatuus, curulis, acer, manus, & aliqua quæ inuenies poetarum exemplis, & in secūda Epographia. Item sunt aliqua deriuata longa à primitiuis breuibus. s. humanus, sedes, nomen staturus, tegula. remus, vitupero, serium, sumem, petus, gradiuus, rete, cunæ, laterna, seculum, rapum, lex, iucundus. binus, trinus, totus, Rex: regula, denus, nonus, vox uiginti, vena vomer, iumentum, humor, secius, ceritus iugerum, vires, feralis, pedor: & aliqua, quæ poetas lectitando inuenies, & in secunda Epographia. Deriuatio
5. Compositione, cognoscuntur primæ propter accentum, ut prædico: præpono, & in cōposito tanta erit quanta in simplici, præter in dirimo, & disertus. Cōpositio
6. Regula, vt legi. Nam omnia bisyllaba præterita longantur, exceptis si vocalis ante aliam fuerit, vt fui, rui & bibi, steti, dedi tuli, scidi, fidi a findo. Omne præteritum geminatum primam breuiat, vt momordi. aliorum præteritorum tanta est prima, quanta, in Regula.

do producuntur. Omne supinum bisyllabum longa-
mus: vt lotum. Demito, itum, quitum, citum à cieo, 3
cies, situm, litum, datum, statum, satum, ratum, rutum
& aliqua composita à notum: vt agnitum, cognitum
Vocalis ante aliam. ab iis venientia corripiuntur, præter staturus, & am-
bitus tantum. [Vocalis ante aliam in latinis dictioni 7
bus breuis est: nisi in fio: modo, r, non subsequatur.
e, vt fierem, græca multa excipiuntur: quæ in secun-
da videbis epogra. In genitiuis, & datiuis quintæ
declinat. si vocalis erit ante, e, longatur, vt diei. si ve-
ro erit consonans, breuiatur, e: vt rei, spei. In geni-
tiuis, ius, terminatis, i, vocalis ponitur ad placitum: vt
illius, nullius: præter alius: quia semper elongatur.
Exemplũ. [Exemplo: vt si ignoraueris q̃ta sit prima in, Vale, per 8.
Ouid. carmen scies: Iamq; vale seniorq; pater. Vnde
mi Ioannes poetis incumbas: quorum si memoriæ
mandaueris carmina, fere regulis non erit opus.

De media syllaba.

Medias syllabas dicimus, quas inter primam, &
vltimam plurium syllabarum videmus: has qn
que modis nosci dicimus. [Exemplo: quando ad 1
probati auctoris carmen currimus, quia sunt multa,
quæ ambigue ponimus. [Positione: quando duæ 2
sequuntur vocalem consonantes. tunc vocalis illa
Accentus. longatur: vt medulla. [Accentus, qui sunt tres: cor 3
reptus, qui grauis dicitur. Productus, quem acutum
nominamus. Circũflexus, qui de vtroque participat.
latius videbis in libro Accentuum nostro. [Vocali an 4
te aliam, quia breuiantur, vt Delius, nisi sint nomina
græca, quæ in maiori opere notata sunt. [Regula co 5
gnoscuntur, vt in tertia, & quarta vidimus epograph.
[Diphthongo longantur, vt comœdia. 6

De vltima syllaba.

Vltimã nosci tribus modis syllabam oẽs edocet.
[Diphthongo longatur, vt musæ. [Positione si 12.

3. militer, vt dicunt. Regula, vt omnia in, a, longantur, vt canta, exceptis accusatiuo, noiatiuo, & vocatiuo, nisi sit vocatiuus à noibus in, as, qa tunc producitur, vt Aenea aliquando etiam ntīs in, a, græcus longa- tur, vt rhea. Ita, & qa breuiantur. Vltra, frustra, & in ginta noia, ad placitum ponūtur antea, postea, singulæ dictiones, omnino longantur. B, d, m, t, breuiantur, vt ab, ad, donū, caput. excipe in t, desinentia diphthongo, vel, d, vt aut, haud, præcedente, stante syncopa, vt obit. C, longatur. demito nec, donec, hic pronomen ad placitum, & lac. In, E, monosyllaba producimus, vt me, te, se, quę nomen. demito, que, cōiunctionem, ve pro &, ne pro an. Plurisyllaba corripito, vt mare. demuntur noia græca in, e, vt Tysbe. genitiui, & datiui singul. noiatiui, & vocatiui plural. primæ inflexionis, vt musæ, qa diphthongus est. longantur item ablatiui quintæ cum cōpositis, vt quare, quotidie, hodie, pridie, & fame, quia olim famei faciebat genitiuum, sic & tabe: tamen ambiguum inuenio. Ablatiui græci longandi sunt, vt ephrate. Secundæ personæ imperatiui secundæ coniugatio. longantur, vt doce. itidem aduerbia, quorum positio prima recte comparatiuum facit, vt docte. aliter corripiuntur, vt male, bene. H, longatur: vt vah, veh, proh. I, longatur, vt mari. demito græca, vt amarylli. mihi tibi, sibi, ibi vbi ambigua sunt cum compositis. sic & quasi, nisi. L, breuiatur: præter nil, sol, sal, Tanaquil & hebræa, vt Gabriel. N, producitur, vt non, demito neutra, vt nomen, forsan, forsitan, an, tamen, attamen, in, proin, dein, exin, & aliqua in, on, græca, quæ scribuntur per omicron. accusatiui in an, & en, ancipites inueniuntur, nisi sint à nominibus in, e, græcis, vt tysben. viden, satin breuiantur. O, monosyllaba longāt: vt do, sto, no, flo. plurium syllabarum dictiones ad placitum. hinc demito noia in, o, græca, vt Di

B, d, m, t.
C.
E.
H.
I.
L.
N.
O.

do quæ longatur, datiuos, ablatiuosque, qui produ-ducuntur: ut domino. & si aduerbia fierent: ut tanto, quanto. mutuo, sero, cito, seculo, crebro, profecto, ergo, communia sunt, & quando.

P. P, longatur: ut uolup.

R. R, corripitur. ut cæsar, excipe aer, æther, iber, crater, character, stater, & monosyllaba ut cur. præter per, fer. par cum compositis, & cor, ad placitum sunt.

As. As, producitur, ut Aestas, demito græca. si genitiuus dis: uel dos habet: ut pallas Palladis, uel dos: & accusatiuo grecos: ut troas.

Es. Es, producitur: ut dies, tollito inquies, penes, & es a sum cum compositis: & corripientia penultimam genitiui crescentis: ut miles seges. hinc eximuntur paries, abies, aries, spes, res, ceres, pes cum compositis ad placitum. græca corripimus. ut Troades.

Is. Is, corripitur: ut ignis. demito nomina in genitiuo penultimam longantia: ut Samnis. Samnitis & secunda indicatiui, singul. quatę: ut audis, sis, mauis, uis, uelis, possis, scis, quamuis, datiuos, & ablatiuos: ut dominis.

Os. Os, producitur: ut bos. demuntur os ossis, compos, impos, & græca in os, tam in nominatiuo, quam in genitiuo: ut illios, palados, tamen minos, heros, et tros, tam proprium, quam gentile, longantur.

Vs. Vs, breuiatur. demito monosyllaba: ut mus. & producentia penultimam genitiui: ut tellus salus. Horati. tamen corripuit palus: quanquam, meo iudicio s, abiicitur. Genitiui insuper singula. nominatiui accusatiui, & uocatiui plural. quartæ declinat. longantur: ut manus, item græca in us, tam in nominatiuo, quàm in genitiuo: ut Panthus, didus

V, X, Y. V, &, X, longantur. Y, breuiatur: ut Moly. Hæc Sunt charissime Ioannes, quæ sub breui Periocha tibi dedicaui: ubi si (ut retuli) tuo minus satisfecerim appetitui, ad Epographias euolato. Sed quia non tantum Elegis incumbis, sed etiam aliis metrorum generibus, aliqua usitatiora subiungo, lege;

¶De Metro phalecio endecasyllabo.

MEtrum dactylicum phalecium pentametrum constat ex spondeo,& dactylo,tribusque trocheis:vt hoc in nostro:tamen Catal.& aliqui in primo,modo iambum,modo trocheum ponunt.

Quid stas inuide Quintiano mastix,
Quid stas inuide?charta Quintiani
Summo nuper honore laureati.
Non curat rapidas virum per ora
Nugas,nec ve calumniationes.
Te non inuide charta Quintiani
Formidat.procul hinc abi,imprecabor.
Lucem aer tibi deneget,calorem
Ignis,lumina phœbus,vnda potum.
Aut nil sit tibi,vt inuide indecora
Extritis pereas fame labellis.

¶De Sapphico metro dactylico endecasyllabo.

MEtrum Saphicum dactylicũ pentametrum constat trocheo,spondeo,dactylo,duobusq; trocheis:vt hoc in nostro,quod ex tempore dixi,cum laurea sum donatus corona.

Rideant nymphæ,charites,venusq;,
Flammiger vultus hilaret cupido.
Nostra Rex gallus Ludouicus ornat
Tempora lauro.

¶De Adonio.

Tempora lauro.adonium est,dactylo constans,& spondeo.

¶De metro Asclepiadeo dactylico.

MEtrum Asclepiadeum dactylicum cõstat Spondeo,dactylo,alia adiuncta syllaba longa, & duobus dactylis:vt hoc in nostro ad Philippum Beroaldum,dum esse puer.

O spes felsineæ sancta Bononiæ,
Fontis præsidium Bellerophontici,
Cuius per meritum diua Poætices

Cœlestem superat gloria tramitem,
Et vates stimulo quæ quatit entheo,
Digneris scopulum rumpere, & arduum
Declarare locum, quem peto flagitas?
Hic est, qui pedibus fertur epistolæ.

ℭDe metro glyconico.

Metrum glyconicum: quod apud Horat. post tres asclepiadeos ponitur, constat spondeo, & duob⁹ dactylis, vt in hoc nostro ad libellū.

Quo vadis liber improbe?
An sic thura minantia.
Cernis? sic metuis piper?
His fies tunica improbe.

ℭDe metro tetrametro catalectico.

Metrum tetrametrum Catalecticum constat spondeo. Dactylo catalecto. i. cum vna syllaba Dactylo & spondeo: vt hoc in nostro ad Quintiam.

Decantent alii prælia vates,
Horrores, strepitus, classica, Martem
Bellorum rabiem, castra tumultus,
Cantemus Veneris furta iocosæ.
Non vllum peramat fœmina bellum.
Præter quod vacuis membra medullis
Iuncto basiolo lassa fatigat.
Miraris nimium Quintia carmen
Hoc forte improbulis surgere verbis?
Lasciuus lepidis versibus ipse
Dicat sed placida mente pudicus.

ℭDe metro iambico Hexametro.

Metrum iambicum senarium recepit iambum locis omnibus, Tribrachum locis omnibus, præter nouissimum. spondeū, dactylum, & anapęstum locis tātū imparib⁹: impares autē loci sunt, prim⁹ terti⁹, qntus: vt in prologo Fultiuorum comœdię nostræ.

Sunt qui poetæ comicam tragœdiam,
Tragicamq; sufferant agi comœdiam,
Faciunt vt ipsa vapulent Catastrophe.
Aliqui ligentur, vlmeas virgas terant.

¶ Scito tamen (vt dixi) apud tragicos omnibus sedibus posse Iambum recipere: quod Terentian. videtur culpare. iis vsus est Catul. Virgilius, Aureliusq; Augurellus, & nos sæpius.

¶ De metro Iambico Dimetro.

METrum Iambicum Dimetrum recipit Iambum locis omnibus, Spondeum, & anapęstum locis tantum imparibus: vt hoc in nostro.

Fulmen retorquet Iuppiter,
Phœbus sagittas aureas,
Telumminervæ est Pallados,
Arcu ferocit Cynthia,
Claua minatur hercules,
Thyrsos lyeus concutit.
Consus tridente confremit,
Turget priapus fascino.

¶ Hoc metrum (vt refert Mallius Theodorus) tribrachum locis omnibus recipit, præter nouissimum Dactylum, & Anapæstum locis tantum imparibus. rara istorum sunt exempla.

¶ De Metro Anacreontio.

METrum Anacreontium (quod & colophon dicitur) recipit Anapæstum, duos Iambos, & vnam syllabam, vt hoc in nostro.

Veneres ioci lepores,
Varioq; mensa cantu.
Variæq; cantiones.
Volucrum, choriq; amorum
Maneant domo beata.
Hodie cibo fruamur:
Dubia est dies futura.

Veniet necis libido
Rapiet cibum, merumq́;.
Hodie cibo fruamur.

¶De metro trochaico tetrametro.

Metrum trochaicum tetrametrum recipit locis omnibus, trocheum: ſpondeum omnibus preter tertium. currit autem alternis verſibus ita, vt prior pedes habeat quatuor: poſterior pedes tres cum ſyllaba, vt hoc in noſtro

O qui ſacrum phœbe montem
Sacro reples numine
Muſarum concio felix,
Quæ das numen vatibus.
Iam noſtri eſt finis laboris
Dantis parnaſo viam.
Fontem mitto gratiarum,
Quod mi fauit gratia.
Iam iam vates laureandos.
Ad vos ducet noſtrum opus:
Quos Muſæ Quintiani
Dono vates tollite.
Iam iam finitum hocce noſtrum eſt
Muſis ſanctum præmium.
Iam iam finis ſyllabarum.
Fient vates plurimi.
Lauri frondes præparentur.
Fiant plures laureæ.
Plures vates coronandi
Poſcent Muſæ laureas:
Fontem mitto gratiarum,
Quod mi fauit gratia.

¶Habes igitur ſtudioſe Ioannes ex magnometrorum aceruo, quæ magis delectabilia, & vſitata viſa ſunt quibus ſi incubueris, de facili te vatem præſtiteris multiiugum. Et quia Verſus Heroici quales.

& quante sint species scire desideras, hic velut corolarium offero.

Quot sunt heroici species.

CArminis Heroici multæ reperiuntur species, quas breuiter recensendas hoc in auctario duxi. Acephalum est cum a breui incipit syllaba: vt Fluuiorum rex eridanus c.q.p.o. non autem est in eo Lucreti. Liquidus humor, & vberibus f.o.g. vt male sensit Georg. Valla. hoc mutilum, & truncum latino dicitur idiomate. Logoides, quod prosaico more incedit, vt ibam forte via sacra sicut meus est mos aliqui Colossum, seu Colobum nominant. Procephalum quod in primo pede plus quatuor temporibus habet: vt Insulæ ionio in magno. q.d.c. licet, æ, breuiari vocali sequente dixerimus. Isochronum quod eosdem a primo ad vltimos tenet pedes, vt Olli respondit rex albai longai. Lagarum est: cum in medio syllaba breuis pro longa inuenitur vt muneribus tibi pampineo grauidus autumno hoc etiam Laxum dicimus. Apertismenum, totam comprehendens sententiam: vt o curas hominum, o quãtum est in rebus inane. Miuron: cum penultima breuiatur: vt Magnus Aristoteles docuit qui tale docimen. his maxime (Terentiano teste) vsus est Liuius. Andron. Scazonta etiam appellant Græci, Secaudum latini. Malacoidum: quod leui, & æquali, lubricoque nexu ad aures venit: vt, Et qui cæruleum dirimebat nerea delphin. Trachyn cum aspere coeuntibus literis non facile pronunciamus. vt Princeps Graiorum cecrops ferrata refregit. Cacophonum. quod crebro coeuntibus vocalibus vastum hiatum reddit. vt Glauco, & panopeæ, & inoo melicerte. Cacosymphonum: quod iisdem consonantibus plures, aut omnes incipientes dictiones habet: vt O tite tute tati tibi tanta tyranne tulisti. Dolychouron:

Acephalũ.
Mutilum.
Truncum.
Logoides.
Colossum.
Colobum.
Procephalum.
Isochronũ
Lagarum.
Laxum.
Apertismenum.
Miuron.
Scazon,
Secaudum.
Malacoidum.
Trachin.
Cacophonum.
Cacosymphonum.
Dolichouron.

quod longam supra quam conueniat caudam retinet, vt Lætus erat donis, & munere velleris aurei. alii qui idem volunt esse & Macroscelon. Sphecium: vbi in medio redundat syllaba, quæ patiatur synæresim: vt Dat segetes terræ, & dabit aeris gratia semper. ecce, æ, in vnam coire syllabam. Procœlium: cum syllaba omnino superat sine synæresi vt Argolici dixerunt fore pergama fortia bello. nam, tunt, syllaba in medio redundat. sic apud Virgil. ii. Eueniunt nec te comitem hinc asportare Creusam, vbi dicit Seruius, carere scansione carmen, ideo Seruius Procœlium esse melius dixisset. hoc Grauidum appellant alii. Est etiam procœlium, cum in medio tempus superat, vt apud nos in theonobasi: Quot testes diuini operis protomartyr: agyrtes. ecce tempus superare in protomartyr, quia, pro, omnino longatur. similiter apud Lucretium, Præter enim quam quod morbi est, cum corpus ægrotat. ecce tempus superare in, ægrotat, verbo: quia scribitur per diphthongum. Id est quod dubitaui in prima Epogra. vbi de, l, &, r, literis fit mentio. Vel antiquorum fit more: cum ait, corpus ægrotat, us, abiicitur, vt in multis abiici diximus, vbi de s, litera fit mentio in prima Epograph. Quod etiam ibi miratus fuerim apud Manilium Agrippam in prima breuiari, nō miratione dignum est, quia, æ, in, a, permutatur, quemadmodum in integer, e, corripitur, quanquam ab ęgro deueniat, vt tradunt grammatici. sic fit mi Ioannes, vt quotidie doctiores efficiantur. Differentiæ metrorum quidem sunt aliæ, quas versuum cognitiones aliqui appellitant variis distinctas nominibus, vt. Catenoplium metrum duos habens dactylos, & vnum spondeum in fine & in medio: vt Improbe Romulidum sic te tua prælia vexant. Periodicum, cum Dactylus, & spondeus ponuntur vsque ad finem, vt He-

Macroscelon. Sphecium Procœliū. Seruii incuria. Grauidum. Quintian' quod dubitauit, manifestat. Differētiæ metrorum Catenoplium. Periodici.

ctoris armati iugulum traiecit Achilles. Bucoli- Buccolicū.
cum, post tres pedes pedem in partem orationis ha-
bens terminantem, vt Tityre tu patule recubans sub
tegmine fagi. Sapphicum, à spondeo incipiens, & Sapphicū.
in spondeum terminans: vt Insignem pietate virum
tot adire labores. Intercalare, quod sæpius inter- Intercalare
ponitur, vt apud Virgil. Ducite ab vrbe domum mea
carmina ducite Daphnim. inuenies & apud Catul- Interpositū
lum & Ouidium. Interpositum quod saluo sensu
potest tolli. Virgilius. ii. æneid. Perfusus sanie vittas, Hippothy
atroq; veneno. Hypporhythmum, cum singulus thmum.
pes dictionem terminat: vt Cynthia cornu, Phœbus
spicula, prælia mauors. & in isto, aut simili nullæ sunt
cæsuræ. Telium, quod & absolutum est: cum om- Telium.
nes orationis partes continet, vt Veh tibi si nantem Absolutū.
sub flumina nunc posuissent. Pangrammatum, con Pangrāma-
tinens omnes literas: vt duc zephyre exurgens Cau- tum.
rum cum flatibus æquor. Climacotum, cum pro- Climacotū
cedendo auget syllabas, quod & Ascendens dicitur. Ascendēs.
vt Num turmis pueros coniungitis auxiliares. Em Emperibo-
peribolum habens vnum ex decem prædicamentis, lum.
vel plura, vt multi hominum celeres repetent iuga ty
gride visa. hic nanq; sunt, quantitas, qualitas, locus &
tempus Illibatum. quod non aucta, vel minuta, aut Illibatum.
detracta syllaba vitiatur, sed integra, plenaq; dictio-
ne formatur, vt Depresso incipiat iam tum mihi tau-
rus aratro. Iniugum: quod nulla coniunctionis co Iniugum.
pulatur syllaba: quod Græci Asyndetum nominant Asyndetū.
vt Tectum augustum ingens centum sublime colum-
nis. Aequiforme, quod non composita, vel simpli Aequifor-
ci figura ostentatur, vt Vrbe fuit media Laurentis re- me.
gia pici. Aequidicum, cum singulis propositioni- Aequidicū
bus antithetæ suppetuntur dictiones, vt Alba lygu-
stra cadunt, vacinia nigra leguntur. albis namque ly-
gustris nigra apposuit vacinia, & cadentibus le-

Teres genda assignauit. Teres, quod volubilem, cohærentemq; dictionem continuat: vt Torua mimaloneis implerunt cornua bombis. Sonorum. Sonorum: quod crepitat fragoso tono vt Quadrupedante putrem sonitu ferit vngula campum. Aequiuocum. Aequiuocum: cum vltimæ sunt similes syllabæ: vt Excitet mentes fraternas grata malis. Biceps. Biceps, est cum duæ vltimæ dictiones sunt similes: vt An sic Romulidæ, & pœni conceditis itis. Caudatum. Caudatum, cum finis duorum in consonãs definit dictiones: vt Troas reliquias Danaum, atq; immitis. Achillis. Hypermetrum. Hypermetrum: cum in fine super abundat syllaba, & quoties fit, opus est: vt sequens carmen incipiat à dictione vocalem in principio habente, vt iactemur doceas ignari hominumq., locorumque. ecce statim sequi, Erramus u.h.e.f.a. sed latius vide in secunda Epographia, capitu. xxix. vbi de carmine Hexametro dactylico fit me ntio. Vocale. Vocale est cum protracta locutione sonantes literæ totam illustrant dictionem: vt portus ab accessu vẽtorum immotus, & ingens Ipse, sed horrificis iuxta sonat ętna cauernis. Hemistichium. Hemistichium, quod inceptum tantum est & semiplenum: vt apud Virgilium inuenies: Hic currus fuit. Tibicen. Tibicen, cum (teste Seruio) aliquid est ad solam metri sustentationem vt Aspectans syluam immensam, & sic forte precatur. Reciprocũ Retrogradum. Reciprocum, quod & retrogradum, cum in se recurrit: vt Musa mihi causas memora. quo numine læso: Læso numine quo memora causas mihi musa. hoc & recurrens dixit Sidonius. Recurrens. Recurrens (vt Sidonii verbis vtar) est metro stante, neq; literis loco motis: vt ab exordio ad terminum, sic a fine relegitur ad summum: vt Roma tibi subito motibus ibit amor. & istud: Si bene te tua laus taxat sua laute tenebis & illud, Sole medere pede ede perede melos. hæc ex Sidonio. Serpentinũ. Serpentinum: cum principia sequẽtem terminat versum

vt Rumpitur inuidia quidam chariſſime iuli, Quod me Roma legit rumpitur inuidia. Macrocolon, cùm longæ dictiones carmen faciunt, vt Inſatiabilibus cõſtantinopolitani oppreſſauerunt ſollicitudinibus. Macrocolon.

Correſpondens, cum dictiones per ordinem poſitę, ac coniunctæ orationem faciunt, vt Paſtor, arator, eques, paui, colui, ſuperaui, Capras, tus, hoſtes, fronde, ligone, manu. Correſpondens.

¶Leoninum cum media carminis pars in eundem ſonum vltimam ſecum trahit ſyllabam, vt Carmine grandiloquo ſemper cantatur Homero. hoc vſi ſunt Barbari poetæ: quos pudet noſtris inſerere papiris. Leoninũ.

Affectatum: cum verba tantum ſunt: vt inſtruit, induit, docet, admonet, arguit, urget. aut cum nomina: vt Claſſica, tela faces tormenta, tonitrua, claſſes: aut cum in Epigrãmate per quamcunq; dictionem vtro, citroq; ductam ſcandi poteſt: vt apud Lydium Rhauennatem inuenies: aut cum perrythmum concinantur: vt apud eundem paſſim leges. Affectatũ.

Cento, ex variis locis, ſenſibuſq; diuerſis quædam carminis ſtructura ſolida in vnum verſum: vt coeant cæſi duo, aut vnus, & ſequens cum medio: nam duos iunctum locare ineptum eſt. hæc ex Auſonio: qui ſuum ex Virgilio fecit connubium. fecit & proba Falconia Centones ex Marone de veteri, nouoque teſtamento. & facti etiam ſunt ex Homero: vnde Virgiliocentones, & Homerocentones dicimus. Dicitur autem Cento quaſi κέντρων quod ἀπὸ τοῦ κεντρίζειν: quod inſerere eſt, deducitur, r, literæ abiectione. Ex hoc miror Nicolaum Sypontinum libro Cornucopię, a centum deduci putaſſe: quando pluſquam centum inſeruntur carmina: vt videre eſt apud Burdegalenſem poetam. Cento. Virgiliocẽto. Homerocẽto. Cento vnde dicitur. Nicolaum Sypontinũ miror.

¶De nomine aliquorum poematum.

Elegia, dicitur quando miſerabiles continetur

Elegia. effectus, vt in amore, morte miseriis, erumnis. Epigramma, est in amicos donaria elego Scazonte Phaleo compositum carmen quod octo, aut decem conclusum illustratur carmine: & si apud Pœtas plura recipiat. vnde Sidonius vnum laudans ait, quod, ad epigrammata spectat, non copia, sed acumine placens quæ nec breuius disticho, nec longius tetrasticho finiebantur, sub epigrammate est.

Epigrāma. Monosticon. Monostichon, un ius carminis tantum, quod rarenter, sed aliquando inuenimus.

Distichon. Distichon, quando duo tantum sunt carmina, vt apud Martialem in Xeniis, & Apophoretis, & apud nos in Ouidii Metamorphosim. & Val. Maximi historias.

Tetrastichon. Tetrastichon, cum sint uersus quatuor.

Hexastichō. Hexastichon, sex continet carmina.

Decastichō. Octasticon, octo. Decastichon, decem constans versibus. & sic de reliquis.

Oda. Ode, dicitur cantus & carmen, Sapphico, adonio, asclepiadeo, anacreontio, pindarico, & aliis pluribus efformatum, vt apud Horatium videmus. Odarum plura sunt. ob carminum seriem nomina.

Dicolos. Dicolos, namq; dicirur duplici carminum genere constructa ode.

Monocolos. Monocolos, unum versuum genus habet.

Tricolos. Tricolos, triplicis generis est. sic de singulis. exinde inuenies Oden Distrophon, tetrastrophon.

distrophos. Distrophos ode dicitur quando in ea post duos versus semper ad primi speciem recurrimus.

Tetrastrophos. Tetrasttophos, quando post quatuor.

Pentastrophos. Pentastrophos, post quinq;. insuper leges. Endecasyllaba, Sapphica, aut phalecia.

Endecasyllabum. Endecasyllabum, quando uersus vndecim constat syllabis.

Scazon. Scazon, dicitur versus Iambicus. cuius penultima sit longa, quasi claudicans, Et aduertas si in sexto Iambici pede Spondeum feceris, quintum debere omnino esse iambum & si ineruditi aliter faciant.

Eroticum. Eroticum, amatorium dicimus Poema.

Monosyllabum. Monosyllabum quando in fine monosyllaba dictio est.

Parecbasis. Parecbasis,

transgreſſio dicitur.cum aliqua interponuntur, quæ præcedentem a ſubſequenti ſegregent ſententiaw, Protrepticus. Inſtructus. Exhorcutiuuſqae nomina tur. Elogium,eſt de aliquo ſiue honoris.ſiue vituperii cauſa teſtificacio. Vituperii apud Quintianum. non eſt iudices,ꝙ puteris ideo nullum adiectum ad exhæredationem iuuenis Elogium,quia de ſcelere cõ ſtaret. Honoris uero apud Ciceronem,In quod elogium plurimæ conſentiunt gentes.Item Gellius de Leonida,decorauere monimentis ſignis,ſtatuit,elogiis. hiſtoriis. Elogia etiam in ſepulchris ſunt, quæ qualia ſunt, Suetonius in Claudii vita oſtendit, dicens,Nec contentus, Elogium tumulo eius verſibus a ſe compoſitis inſculpſiſſe. Etiam vitæ memoriam proſa oratione compoſuit Cicero, Solonis quidam ſapientis Elogium eſt quo ſe negat uelle ſuam mortem dolore amicorum,& lachrymis uacare. Soterium carmen eſt, quo munera pro ſalute amici perſoluimus. Periocha,eſt,quando breuiter unius auctoris opus perſtringitur, et dici poteſt, breuis Compilatio,aut epitome. Propempticon, dicimus poema comitatiuum, quod ſuperiora comitetur. nam προπέμπειν comitari eſt, & abeuntes perſequi. Catalogum,militum delectum, aut heroum dicimus. Genethliacum, poema eſt, quo alicuius generationem canimus. Diræ, dicuntur imprecatoria carmina. Eucariſtichon,appellamus,quo gratiarum actiones,vel iucunditates ſcribitur Panęgyris,vel panægyricus eſt, quo Dii, & principes laudari conſueuerant vnde panægyricæ laudationes,quas Romanis imperatoribus per annos dicebant ſic noſtris temporibus principum veræ laudes deſcribuntur. Nænia carmen lugubre eſt.quod Elegum dici poteſt. Epithalamium, nuptiale carmen nuncupamus. Epicedion, funebris verſus eſt, funere nondum humato

Protrepticus.
Elogium.
Soterium.
Perioche.
Propempticon.
Catalogus
Genethliacum.
Diræ.
Euchariſticon.
Panęgyris.
Panægyricus.
Nænia.
Epitalamiũ
Epicedium

Epitaphiū. Epitaphium, quod sepulchri inscribitur marmori. Cenotaphium (secundum aliquos) dicitur uacui sepulchri inscriptio: quando centaphium pro nouo ponatur sepulchro. Rhythmus, est, cum more vulgarium Poetarum in similes mixtim definat syllabas.

Cenotaphium.

Rhythm⁹.

Metamorphosis. Metamorphosis, nominatur transformatio. Syluam inscribimus, quando extemporaneo spiritu: ac calescente mentis ardore deductum est Poematium.

Sylua.

Aliæ denique inscriptiones a rebus ipsis quas canimus, appellantur: ut æneis, thebais, fasti, aut a locis: ut de Ponto Nasonis libri aut ah effectu ut de tristibus. Epodon, carmen est: quando præcisi uersus integris subiiciuntur: quod & per diminutiuum. Epodium dicimus. Corollarium, aliquod est Poema factum ultra promissa præmia: & dici potest additamentum, uel Auctarium. Aegloga, dicitur quasi caprarum, seu pastoralium rerum locutio. Est & Saturnalicium: quod Saturnalibus diebus idest genialibus, uoluptuosis mittimus. Laconismos, est carmen breuissimum uenustatem, sensusq; grauitatem continens. qui Lacones mira usi sunt breuitate: ut uideri est apud Plutarchum Ideo laconismos & ipse utens, Metaplasmi figuras pertractabo.

Epodon.

Epodium.

Corollariū

Aegloga.

Saturnalitium.

Laconismos.

¶De Metaplasmi figuris.

PRobus ille grāmaticus, inter cæteros coruscantis auctoritatis, cum suum opus, quod artium instituta nominauit, ad finem perduxit, necessarios metaplasmos poetis ratus acute non minus, quę breuiter de ipsis disputauit cuius in hac parte, cum æmulator fieri cōtendam iure districtus uideor de metaplasmi figuris aliqua uelut προπεμπτικά subtexere. & primo quid sit metaplasmus edocere. Metaplasmus est transformatio quædam recti, solutiq; sermonis in alteram metri speciē, aut decoris causa figurata, cuius hæ sunt species. Phrothesis, est dictionis principio

Metaplasmus.

Prothesis.

literam, aut syllabam adiciens. literæ appositio est; ut turno gnato, patriq. pro nato. Probus tamen ait, g, ante, n, aliquando poni, vt superior vocalis correpta elongetur, ut Rura gnate facis quem alias taxauimus. syllabæ appositio est, vt concitum retulique gradum, pro tuli. aut altis se ferens, pro ferens. Parenthesis (auctore probo) quam Epenthesim Diomedes dicit est, quando dictionum medietati litera syllabaue in inferitur. litera, vt Hac casti maneant in relligione nepotes, L, nanque interponitur propter re. syllabam natura breuem. syllaba, vt apud Lucretium, Indugredi sceleris quod contra sæpius illa. indugredi enim ponitur pro ingredi. aliquando vna litera inserta syllabā facit, vt Nauita de ventis, pro nauta. hanc figuram & Pleonasmon ab aliquibus vocari video. Prosparalempsis, à Probo dicta, proparalesis a Diomede, est: cùm in fine dictionis superuacanea adiicitur syllaba, vt magicas inuitam accingier artes, pro accingi. aliqui Paragogen appellant, quæ (Diomede teste) fit; quando simplici dictioni adiicitur litera: vt apud Plautum, hostis, pro hosti. aut sylla ba, vt potestetur, pro potest. hanc (si Donato credimus) etiam prolepsim alii dicunt, idest præsumptionem. Apheresis, Prothesi contraria, literam a principio adimit: vt ruit omnia late, pro eruit. syllabam & amouet: vt Plautus ait: à prænestinis conias, pro ciconias dici. & Temnere diuos, pro contemnere. Syncope, Epenthesi aduersa, syllabam e dictionis adimit medio: vt extinsti te, meque soror, pro extinxisti.

Apocope, proparalepsi, vel paragoge contraria, syllabam, aut literam aufert a fine. Syllabam: vt En do suam, pro domum suam. ex hoc intelliges in monosyllabis Ausonii illud, Et cuius de more quod abstruit en do suam do. & apud Lucretium. Nam fierent iuuenes subito ex infantibus paruis. & sic posse

Parenthesis.
Epēthesis.
Pleonasmos.
Prosparalempsis.
Proparalepsis.
Paragoge
Prolepsis.
Præsumptionem.
Apheresis
Syncope.
Apocope
Auso. loc.

scandi carmen Probus innuit, persuadens in quinto esse spondeum & quod ti, syllaba longetur, b, &, p, positione: cuius quantus sit error. lege in prima Epographia, ca. xlvi. aliquando hæc figura finem immimuit vt Aspice num mage, pro magis. literam adimẽs.

Ectasis. Ectasis, est, cum per licentiam breuis producitur, vt Exercet diana choros: vbi diana primam longat natura breuem. Systole. systole, ectasi aduersa, longam corripit: vt vrbemq;. fidenam. cum alioqui Fidenus longet primam de his duabus latius diximus Epographia secunda, cap. tertio Diæresis. Diæresis, est decisio in duas diuisæ syllabæ: vt Aulai in medio, pro aulæ, hanc etiam Dizeuxim dixit Probus. Synæresis. synæresis, est conglutinatio duarum in vnam syllabam, vt deiectum fulmine phæthon. Episynalephe. alii hanc vocãt Episynalephen, & diæresim dicunt quando vocalis sequente vocali abiicitur. Atque ea diuersa penitus dum parte geruntur. quam synalephen nominamus. Synalephe. synalephe, his modis fit. Interdum breuis in breuem cadit, vt Obsedere alii telis augusta viarum. Quandoque breuis in lõgam vt Tænarias etiam fauces alta ostia Ditis. Interdũ longa in breuem: vt Dido erat infelix. Interdũ diphthongus in simplicem longanturs vt Dardanidæ emuris. Interdũ diphthongus in diphthõ. vt Paladiæ ausoniis. Aliquando breuis in diphthõgum: vt Arua neque Ausoniæ. Interdum vocales inter se concutiẽtes synalephen fieri vetant. & si versus impleri nequiuerit, nulla eliditur: vt Et succus pecori, & lac subducitur agnis. Ectlipsis. Ectlipsis, est cum syllabæ inter se aspere concurrunt, &, m, litera cum vocali superiore abilcitur ob sequentis dictionis vocalem primam vt litora multum ille, & terris iactatus, & alto. Antithesis. Antithesis, literam pro litera commutat, vt Impete vasto, pro impetu: olli, pro illi. Metathesis. Metathesis quæ & translatio dicitur, literarum mutat ordinem: vt, Nam tibi

Tymbre caput Euandrius abſtulit enſis, pro tymbre.

¶ De quibuſdam vocabulis apud triuiales, quæ latina non ſunt.

ARti noſtræ breui iamiam additurus fueram coronydem, niſi latinæ rei me ab optatis amouiſſet gratia, quando nil cuidam, nil aggrediar, nihil aſſequi magis confidem, quam Triuialibus peculiares emaculare labeculas pluresque dictiones a latino excoriare cõmertio, ſed quo potero? cum polypus iſte tantum inoleuerit, vt caſſa, vana, ac irrita futura ſint, quæ porrigam medicamenta eſto, ſi penitus carcinomata a radicibus minus euelero, tamen plurima taxationis uredine cicatricum peſtilentem expũgam marcedinem. Iccirco, ne proprio opuſculum hoc fraudetur nomine, præfatum breuiter ingrediar negocium.

Inſtaurare apud claſſicos inuenies, reſtaurare nunquam. Fauces faucis, in nominatiuo dicitur, faux faucis minime. Balliſta, inſtrumentum adiacendos lapides idoneum eſt: non autem ad veruta, ſagittaſue, ſed pro eo, ſcorpionem dicerem. Regiſtrum, in operum fine inſcite ſcribitur, Regeſtum venuſte. Contentor aris, neque contento as, nuſquam apud doctos inuenies. Bouinam carnem nunquam, at bubulam ſemper dices. Virgo fœminini ſemper generis eſt, non maſculini, aliquando: vt multi præcipiunt. Coniux ſine, n, in fine, non cum, n, coniunx proferas. Inuehor, in te apte, inueho in eum barbare. Filofilas, fameo fames, uerba nondum inueni. Croſſum, groſſitudinem indocti, craſſum, & craſſitudinem ſcribent eruditi. ſenatus, eleganter, parlamentum inſipide. Artiſta, legiſta, thomiſta, ſcotiſta, humaniſta barbaris peculiares dictiones, doctis nunquam. Lecturam, non dicimus: ſed lectionem melius. Prioratum,

qui dicant latine nullos inuenies. Ducissa, comitissa, principissa ignaris domesticæ sunt dictiones, dux, comes, princeps, eloquentissimis. Alleuio as, vel elementorum puer non dicat. Latro, ad latro, cum accusatiuo post semper, cum alio casu nunquam. Scholaris, in adiectiuo inuenitur, in substantiuo minime. Nullibi dicunt aratores, nusquam oratores. Reuerendissimum, indocti, reuerendissimum docti. Econtra, econuerso, barbare: e regione, cōtra, e contrario, latine. Ibis, non est ciconia, sed huic similis est auis. Capitulo tertio, quarto, quinto, prædicatores: capite tertio, quarto, peritiores. Rubeus beabeum, non vidi: ruber brabrum apud omnes inuenitur. Concordor concordaris, pædagogi, & litterarum expertes dicunt: concordo das tantum, verus vtetur literator. Maliuolentiam, beniuolentiam, pueri: beneuolentiam, maleuolentiam, docti præceptores studendo inueniunt. Mediolanum, Chartaginensis, quadrisyllabæ apud omnes sunt dictiones: apud me pentasyllabæ Mediolanium. f. & Chartaginiensis. Publice, & priuatim: non autem publice, & priuate, latinum est. Ad sacra euangelia iurant bubsequæ: per sacra euangelia latinius alii. Conciuem, & compatriotam qui dicunt, literas nesciunt. Adminus ineleganter: saltem eleganter. Tu tityrus tibi francisco, non dicitur: tu tityre, tibi Francisce melius. Penus, non est vinaria cella, sed quid sit erudítius notat Gellius. Dialogus, disputatio dicitur: non autem duorum sermo. Granata, regio bœtica est: non illa quam ignari putant. Venio amatu, venio lectu, auditu, visu, triuiales edocent: antesignani hanc rem dignam auditu, amatu, & lectu, proferunt. Virtuosum, non dici: sed virtute præditum, discito. Nubo, tantum cum duobus casibus. f. cum nominatiuo, & datiuo construitur: non autem

approbo, si, dicas, me, vel propter me nubit Pompeio iulia. Sororius, adiectiuum semper est, substantiuum nunquam. Feles, non est quod damma sed idem quod catus animal. Arbitrator, non satis latine dicitur. Dominatio tua, dominatio vestra, nescio quid barbariæ habet. Obliuiscor, cum omnibus ad memoriam pertinentibus verbis post genitiuum, vel Accusatiuum exposcit, ablatiuum renuit. Doctrinale, in latino non est idiomate. Brenta fluuius non est idem vt tymauus, sed Meduacus est. Ligonizo ridicula dictio, est non latina. Carica, non proprie ficus passa est. Thimesim docti: themesim appellant indocti. Phaethon, trisyllabum, non autem bisyllabum ponitur. Genam, eruditi oculorum membranam adpellant. Chronica, in pluvali declinantur tantum, & in genere neutro. Textus satis latine dicitur: contextum quid dicat, mihi magis adulabitur. Boetia, & boetius a bubulcis effertur, ab eruditis Bœotia, & Bœothus. De Curtiis, de pompeis, de gallis aliquem dicunt Barbari: curtium, pompeium, gallum qui pure eloquuntur. Campanam, a voce ductam testantur pędagogi: Campanum ab ære Campano nobili sublimes referunt gymnasiarchæ. Fabum, non Romane dicitur, sed faba. Certiorem facio, dicimus: reddo te certiorem. non inuenio. Glosam, ab imperitis dici, glossam, a doctis audio. Galez, a literarum expertibus dicitur, Galeacius, a latinis. Guielmum, Guidonem Gualterium, barbare, uielmum, uidonem, ualtetium latine nominabimus. Impersonale in, ur, a passiuis ante, neque post nullum habet casum: sin aliter, non habebis me municipalem. Iunior, a Iuuene non venit: sed a iune. Deterior, comparatiuum est secundum grammatistas, a uerbo detero, secundum doctos, à deter detera deterum. Penitior, non ab adi

uerbio penitus: sed à penitus ra tum adiectiuo venit. Irascor Francisco, optime: irascor cum Francisco, pessime. Runcina, non est serra: sed instrumentum, quo tabulæ expoliuntur. Scobina, non est ascia: sed lima latioris laminæ, qua atteruntur leuia illa ligna foraminosa crepidarum. Amo Antonium, Iuliumque, apte ponitur: amo Antoniumque, Iulium: vt, quòd, fit in principio clausulæ, perperam. Lego Virgilium, & Ouidium, concinne: lego Virgilium, Ouidium, &: vt, &, fit in fine clausulæ, inepte dicimus. O, admirabuntur aliqui: quòd tam futilia adnotem: hei mihi quæ vidi carmina? cuius auctoris? in quibus tales falso erant labeculæ. Doceo doces accusatiuum à parte post regit, & à parte vltra dicunt triuiales: a parte posteriori, & à parte vlteriori dicent erudiri. Lachrymo mas, centies inuenies, Lachrymor maris, rarenter. Cardo cardonis, apud Varinum, non pro herba accipitur. In bundus nomina similitudinem non intra se portant, sed verbi proprium significatum. Habere gratiam, & gratias dicimus, Agere gratias, non gratiam, Referre gratiam, non gratias, apud idoneos inuenies, & si aliter quandoque, sed rarenter dici, in adnotationibus dicam. Alterutrum, idest aut vnum, aut alterum interpreteris, non autem modo vnum, modo alterum, sed alternum dicas. Parapho, male breuitatis causa ignaris peculiaris dictio est, paragrapho doctæ eruditionis causa doctis domestica. Aera, Aethera, nunquam in plurali inuenies. Cento, quid sit docet Ausonius, & nos superius, non autem Cento dicitur à centum, vt fere omnes falso putant. Cerdones, sunt quicunque lucri causa se exercent, non autem proprie, calceorum sutores habentur. Valitudo, apud vulgares, Valetudo, apud receptos dicitur. Patronymicis, & græcis genitorem in versu vtaris, tantum carmini inseras, prosæ nun-

quam: Idolatra, vulgo inepte: idolatria, doctius nominatur. Parrhisius, indeclinabile cum magno Barbarorum ponitur dedecore: Parrhisius parrhisii, ab aliquibus dicitur: sed parrhisii parrhisiorum ab eruditioribus. In epistolis pueriliter aliqui dicunt, Domino Domino Papæ, domino domino Cardinali: cum dominus aliam habeat significationem, quã triuiales sciant, Barbytos, non est instrumentum, quod vulgo adiutum dicunt. Lilybæum, vel Lilybe, dicitur in nominatiuo: Lilybæus non inuenitur. Helleborus masculini generis: neutri non est. Sibi, nisi reciproce construitur. vnde errant, dicentes: Da sibi, de tertia persona. Licostratos, legunt ineruditi sacerdotes: Lithostrotos docti. Esculum pro fructu, quem vt maturescat, in paleas mittimus, non appellamus: sed mespilum. Imperatiui modi plurales primas non habent personas, cum potius illæ dictiones exhortatiuæ sint: vt amemus. Caules, non solum brassicas: sed etiam viridia quæcunque olera nominare possumus. Vigintiquinq;, quadraginta sex quidem dicitur: sed melius quinq; & viginti, sex & quadraginta. Vos vobis, de vno tantum dicere barbare barbara est barbara barbaries. Legere, & nõ intelligere est negligere, vulgares proferũtur: receptioris homines fidei, legere, & non intellegere est non legere. Poma, & nuces: Inuenire, & reperire, non ita differunt, vt volunt grammatici. Oh obiicient Ouidianum illud: Tu non inuenta reperta es. Id ego, quando esset disputatio, secus quàm hi faciant interpretarer: sed latius in adnotationibus. Quid referam ethimologias vulgo diffusiles hei risu quatior, cum concionatores metum incutientes, referant Diabolum à dia: idest duo, & holus, dici, eo quod tantum duobus bolis animas deuoret. Quid memorem dicentes, Diuum Ionnem Baptistam locustas in desertis locis,

comediſſe. ſed erroris cauſa (credo) eſt: quia Græci ἀκρίδας quandoque locuſtas vocant, quandoque teneriores herbarum ſummitates: ideo interpretes deceptos eſſe crediderim. Tranſeo illud: cum referant, Longinum nomine dictum militem qui haſta pectus σωτῆρος noſtri: id eſt ſaluatoris, transfodit: quando apud græca volumina id nuſquam reperiatur: ſed coniiciunt docti itidem interpretem deceptum fuiſſe quoniam ſcriptum inueniret λόγχη, id eſt lancea: ille vero opinatus fuerit eſſe nomen proprium. Sunt & alia quamplurima quorum ſi enumerare ſeriem agreſſus fuero Ante ter occiduas Phœbus deſcendet in vndas. Præſertim ſi aliorum contentiones recenſere curauero vide Plinii Secundi patria, cum omnino Veronenſis ſit. Et an, Ille ego, qui quondam gracili modulatus auena, cum tribus ſubſequentibus ſint apponenda in armigeri operis frontiſpicio, quando (meo iudicio) adulterina ſint carmina, & Virgilium literarum principem perſuadeo ſuum diuinum opus incepiſſe, arma, vírumque cano. Reliquo cur Ouidius in exilium miſſus fuerit. Vtrum Statius primo Syluas ſua achilleida, an thebaida ſcribere orſus ſit. Quo ſub imperatore Iuuenalis ſatyras ſcripſerint. An ad erhenium libri rhetoricorum ſint Cornificii, an Ciceronis. An Seneca in tragœdiis ſit laudandus. An Lucanus poeta ſit, an hiſtoriopius. Qui ſecundi apud Latinos poetarum, oratorumque fuerint. An poeta ſit Lucretius. An commentariorum libri ſint Cæſaris. An ſenecæ ſit laudandus ſtilus. Vtrum in vernaculo eloquio Dantes Virgilio, Petrarcha Ouidio, Boccatius Ciceroni, Polyphilus Apuleio, iure comparentur. An Agellius, an Aulus Gellius dicatur. Quis in Epigrammate Romanorum argutior. Quem in Ibin vocitet Ouidius. An elegantiarum liber ſit Laurentii Vallæ. An Politianus Do

mitio ingenioſior. Quãtum in literis Hermolaum ſuperarit Merula Georgius. An Pontanus,& Marullus in claſſicorum reſpiciendi ſint album. Quid referam alia his ſimilia: vt. Vtrum ſub Silueſtro pontifice. Conſtantinus Imperator floruerit. Quem locum Ioan. Boccatius inter latinos habeat. An Vegetius merito. Romana in academia ſit receptus. An Fulgentius a limine ſalutandus ſit auctor. An Martiani Capelle dicendi genus conferat. Sub cuius auctoris titulo circunferatur illuſtrium virorum libellus. Transeo de ſynchronis iudicia,quę in dies otioſi plures proferant. An futuris in annis Baptiſta Pius ſua dicendi permutabit fulmina. An verbo, an ſcripto laudabilior ſit Ianus Parrhaſius. Vtrum inter interpretes ſit nouos primus Antonius Volſcus. Quantum à ſuperiore noſtra ætas differat in literis,& plura ſunt haud his diſſona,quæ iugi,ac enormi verborum tramite quotidie a pædagogis diſputantur,qui præ ſe ferunt: vt omnia intelligentes nihil intelligant:& vt mures indicio ſuo mortem oppetunt,ideſt ſiquid nominis ex grammaticorum Regulis indepti ſint:ſtatim hęc frigidiuſcule iugiter tractando amittunt. Iam vale: & hæc lectoribus,ubique ſint ſatis, donec aliud noſtrum in publicum edatur volumen:in quo de metris, de carminum venuſta compoſitione,de accentu, de figuris,de ortographia,large,& accumulate differemus,necnon de poetarum artificio: quæ omnia non diu penes me obliteſcent,ſi tyronibus has,qualeſcunque nugas,placuiſſe ſenſero. non enim doctis ſcribo,quando vix omnes nobis præceptores,& paucos fore diſcipulos animaduertam,quorum etiam bona pars in me maleuolam diſtringent rabiem:ad quam penitus exaſperaſcentem noſtris apologiis dirumpendam me accingo nec eo inficias,nos in aliquibus non potuiſ

se errare, quando id mortalis, humanæq; fragilitatis sit, & maiores nostri plura, immo plurima, nõ tamen omnia uidere. Si ut discam, non q̃ turbet, errores obiicient nostros. id mihi maximæ futurum est uoluptati & genio. Sin secus, incredibili erit cordolio, cum detonãti uerborum fulmine, coruscanti defensionum tonitru obiecta diluere, & mordaci aceto compingar abstergere. Datum Ticini post quintum christianum Nestora anno vndecimo, vltimo, Iunii.

Auctor ad lectorem.

Peracta tandem est syllabarum quantitas:
Oppressa quodam plurimis labeculis,
Emuncta santo splendicans libamine.
Tu qui latinę miles esse pallados
Ardes, peractum perlegas libellulum.
Legendo sacra sæpius volumina,
Augebis omnem pectoris mulcedinem
Vinosa contra barbarorum.
Ruantur omnes Romulorum syllabæ,
Erunt perennes semper hoc opusculo
Aut hoc parebunt syllabę ex Oraculo.
Tu lector ipse, quo docere fulgeam
Vin scire? primis syllabas des literis
Si Iambicorum videris quod quæritas.

Andreæ Alziati victoris Mediolanensis patricii Iambic. cui interroganti echo respondet.

Echo vnde sit liber iste nescio. scio.
Dic igitur, an ne vatis est Stoę? Stoæ.
Erras. id erato fecit Stoa. Stoa
Echo in poetas ista non cadunt. cadunt.
Prorso, atque vorsu hic orenum valet? ualet.
Ergo poetis præstat omnibus. omnibus
An varro nostro tempore ædepol est? pol est
Codex hic igitur omnia in se habet? habet

IACOBI CADASCI BRIXIA ni Hexastichon ad lectorem.

Perlege Quintiani Lector noua dogmata Valis.
Quæ nec adhuc Iuuenes, didicere senes.

Increpat hic balbos, trepidantes dicere versus
Suscitat, & claudos hic docet ire pede.
Lędere sed vatem caueas, si lædere quis vult,
Suspensus laqueo Bubalus alter erit.

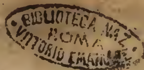
IOAN. BAPTISTAE PAVCI
Drapensis Distichon.

Hoc tria sunt Phœbi clarissima dona libello:
Quæ dona? an dubitas? Gratia, Laurus, Honos.

IOAN. BAPTISTAE CROSII
Moran. carmen ad Lectorem.

Siquis in Aenean velit horrida prælia Turni.
Perlegat Andini grande Maronis opus,
Siue cupidineas inhiet quis nosse sagittas,
Naso habet, & quicquid continet alma venus.
Lucanus ciuile nefas, fraternaq; bella
Statius armatum Silius Hannibalem.
Sed si Pierides optat quis adire sorores,
Cernere & arcanas bellerophontis aquas.
Pallados altiloquæ, numenq, haurire, chelimq;
Auratam manibus tangere Apollineam,
Hunc legat, ante oculos teneat, semperq; fidele
Hoc opus, ostendit clausa, molesta domat.
Clausa aperit, reseratq; incognita, opaca serenat,
Dat, docet, instimulat, concutit, urget, agit.
Hoc eme, quam primum parnasia iura fauebunt,
Teq; sacrum vatem reddet Apollo, Vale.

FINIS.

REGISTRVM.

a b c d A B C D E F G H I K L M
N O P Q R S T V X Y Z
AA BB CC.

Omnes quaterniones.

Venetiis In ædibus Bartholomæi cogno
mento Imperatoris M. D. L.

